

בעניין: איגוד לשכות המסחר – ארגון הגג של המגזר העסקי החופשי בישראל

ענף ציוד ומכשור רפואי

חטיבת התרופות

ע"י ב"כ עוה"ד בנימין ברץ ו/או משה נחמן

פרל כהן צדק לצר ברץ, עורכי דין, עורכי פטנטים ונוטריונים

משד' מנחם בגין 121, תל-אביב 6701203

טל': 03-3039000; פקס': 03-3039001

העותרת;

- נגד -

1. משרד הכלכלה והתעשייה

מרח' בנק ישראל 5, ירושלים 9195021

טל': 02-6662080; פקס': 02-6662293

2. משרד האוצר

מרח' קפלן 1, ירושלים 9195015

טל': 02-5317215; פקס': 02-5695347

3. משרד הבריאות

מרח' ירמיהו 39, ירושלים 9101002

טל': 02-5081325; פקס': 02-5655993

4. היועץ המשפטי לכנסת ישראל

מרח' בן גוריון, ירושלים 9195016

טל': 02-6408638; פקס': 02-6496445

5. היועץ המשפטי לממשלה

מרח' צלאח א-דין 29, ת"ד 49029, ירושלים 9149001

טל': 02-5693947; פקס': 02-6467001

המשיבים;

עתירה למתן צו על תנאי

בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא מלפניו צו על תנאי המופנה אל המשיבים והמורה להם להתייצב וליתן טעם, ככל שיש בידיהם כזה, כדלקמן:

א. מדוע טרם הביאו לאישור ועדת הכלכלה מתווה להחלת חוק מוסר תשלומים לספקים, תשע"ז-2017 על מערכת הבריאות, לרבות "מוסדות בריאות" (כהגדרתם בחוק);

ב. מדוע לא יוכרו על בטלות הוראות סעיף 12 (ג) חוק מוסר תשלומים לספקים, תשע"ז-2017;

ג. ליתן כל צו או סעד אחר אשר לדעת בית המשפט הנכבד הינו צודק ונכון בנסיבות העניין.

כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין.

הערות:

- עתירה זו נתמכת בתצהירו של מר חיים עוז, סמנכ"ל חטיבות ענפיות בעותרת.

- ההדגשות בציטוטים שבעתירה זו אינן במקור, אלא אם נאמר אחרת.

פתח דבר

1. עניינה של עתירה זו בכשלון המשיבים 1-3 מלעמוד בהתחייבותם להביא בפני וועדת הכלכלה של כנסת ישראל מתווה להחלת חוק מוסר תשלומים לספקים, תשע"ז-2017 (להלן בהתאמה: "ועדת הכלכלה" ו-"החוק" או "חוק מוסר תשלומים") על מערכת הבריאות.
2. בקליפת אגוז, ביום 15.02.2016 פורסמה ברשומות הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016, אשר מטרתו הסדרת מוסר התשלומים של גופים ציבוריים ומשרדים ממשלתיים, לספקים בעד מכירת טובין, מתן שירות או ביצוע עבודה (להלן: "הצעת החוק").
3. במסגרת הצעת החוק נעתר המחוקק לבקשת מערכת הבריאות להחריגה מתחלות החוק המוצע וזאת, עד אשר יקבעו שרי הכלכלה והתעשייה, האוצר והבריאות, כללים מותאמים למערכת זו.
4. זאת, לאור המאפיינים הייחודיים של מערכת הבריאות ובשל העובדה כי פעילותה – המתבצעת בזיקה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי – עשויה להקשות עליה את יישום הוראות החוק בלא שתיגרם פגיעה ביציבותה הפיננסית ובשירותים שאותם היא מספקת לציבור.
5. בהתאם לכך, בשנת 2017 עבר החוק, לרבות ההוראות ביחס להתרגת מערכת הבריאות מתחולתו, בקריאה שנייה ושלישית בוועדת הכלכלה ובכנסת ופורסם בספר החוקים והכל, תוך התחייבות המשיבים 1-3 להביא בפני וועדת הכלכלה בתוך שלושה חודשים מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות.
6. ברם, עד למועד הגשת עתירה זו וחרף התחייבות נוספות מטעם המשיבים 1-3 והעומדים בראשם בישיבות נוספות שנתקיימו בוועדת הכלכלה ועל אף פניות חוזרות ונשנות מצד העותרת ומנציגי ועדת הכלכלה, טרם הובא בפני ועדת הכלכלה מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות, כך שהאפליה בין ספקי משרד הבריאות, ובכלל כך חברות הציוד והמכשור הרפואי וכן ספקי התרופות לבין כלל הספקים במשק, עודנה מעוגנת בחוק ומעמידה בספק רב את חוקיותו.
7. בכל הכבוד הראוי, לאור הזמן הרב שחלף ממועד פירסום החוק ברשומות ומהתחייבויות המשיבים 1-3 ובשל אוזלת ידם של האחרונים ובפרט, של משרד הבריאות, לא נותרה בידי העותרת כל ברירה זולת הגשת עתירה זו לשם תיקון העוול והאפליה הנובעים מהחוק בנוסחו כיום.

הצדדים לעתירה והמסכת העובדתית

8. העותרת, איגוד לשכות המסחר, היא ארגון המעסיקים והעסקים הגדול, המוביל והמשפיע ביותר במדינת ישראל אשר פועל זה עשרות שנים על-מנת לייצב את המשך פיתוחו של המשק הישראלי על בסיס עקרונות של תחרות אמת, ביטול אפליות סקטוראליות, שוויוניות ומתן הזדמנות שווה לכל.
9. המשיב 1, משרד הכלכלה והתעשייה, אמון על מגוון רחב של כלים ואמצעי סיוע, שנועדו לקדם את המשק הישראלי ולעודד את הצמיחה הכלכלית בישראל. משרד זה, על שלל יחידותיו ומגוון הגופים הנכללים בו, נוגע בעשייתו היום יומית במספר רב של תחומי פעילות כלכליים מרכזיים. בין היתר עוסק המשרד בסיוע לעסקים קטנים ובינוניים. בראש משרד זה עומד שר הכלכלה והתעשייה אשר נמנה על השרים האחראים על ביצוע החוק.
10. המשיב 2, משרד האוצר, הוא המשרד הממשלתי האחראי על קביעת המדיניות הכלכלית של ממשלת ישראל, ויסות הפעילות הכלכלית והעסקית במשק, קביעת תקציב המדינה השנתי לפעילות הממשלה וחלוקתו למשרדי הממשלה השונים, לרבות למשרד הבריאות ולמוסדות הבריאות. בראש משרד זה עומד שר האוצר אשר נמנה על השרים האחראים על ביצוע החוק ועל מציאת מתווה להחלתו על מערכת הבריאות.
11. המשיב 3, משרד הבריאות, נושא באחריות הממלכתית להבטחת הבריאות לתושבי המדינה. משרד הבריאות קובע את המדיניות בתחום שירותי הבריאות והרפואה, ומופקד על תכנון, פיקוח בקרה, רישוי ותיאום השירותים של מערכת הבריאות. משרד הבריאות עוסק בהפעלה ואספקת שירותי מניעה, אבחון, טיפול, שיקום ומחקר באופן ישיר או באמצעות מוסדות רפואיים. בראש משרד זה עומדים שר הבריאות וסגנו והם האחראים למציאת מתווה להחלתו על מערכת הבריאות.
12. המשיב 4, היועץ המשפטי לממשלה, עומד בראש המערכת המשפטית של הרשות המבצעת והשירות המשפטי הציבורי.
13. המשיב 5, היועץ המשפטי לכנסת ישראל ובין תפקידיו לייעץ לכנסת ולנושאי תפקידים בה בכל ענייני חוק ומשפט הנוגעים לסמכויותיהם ולתפקידיהם.

חוק מוסר תשלומים – רציונלים ומטרות

14. ביום 15.02.2016, לאחר שיח ציבורי ענף בנושא בארץ ובעקבות מדינות נוספות שעשו כן, ובעולם, פירסמה ממשלת ישראל הצעת החוק אשר נועד לאפשר סביבה עסקית תחרותית בעבור עסקים בינוניים וקטנים בישראל תוך השלטת נורמות עסקיות הוגנות ביחסים שבין המגזר העסקי הפרטי לבין המגזר הציבורי.
15. מעיון בדברי ההסבר להצעת החוק עולה כי אחת ממטרות החוק הייתה לשפר את סיכויי ההישרדות ואפשרויות ההתפתחות של עסקים בכלל ושל עסקים קטנים ובינוניים בפרט באמצעות שיפור תנאי עשיית העסקים והיזמות אשר היו קיימים בישראל ערב החוק. זאת,

בין היתר, על ידי קביעת מועדי תשלום מקסימאליים בעד מכירת טובין, מתן שירות או ביצוע עבודה על ידי ספק.

16. החוק בא לעולם לאור העובדה כי פעילותם של עסקים קטנים ובינוניים בישראל אופיינה (ועודנה מאופיינת) בחסמים רבים הנוגעים לפעילות היומיומית של העסק ולשרידותו כאשר הבולט שבהם הוא בעיית תזרים מזומנים בעקבות דחיית תשלומים למועדים ארוכים על ידי לקוחות איתנים וגדולים, הן במגזר הפרטי והן במגזר הציבורי.

17. רק לשם המחשה יצוין כי בטרם חוקק החוק, גופים ציבוריים ובתוכם רשויות מקומיות, תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות, לא היו נתונים בסד זמנים כלשהו לביצוע תשלומים לספקים, וימי האשראי בפועל בין מוסדות המדינה השונים הגיעו אף לתשלומים של 'שוטף פלוס 90 ו- 'שוטף פלוס 120' (קרי, מספר הימים ממועד המכירה ועד לסוף החודש בתוספת 90 עד 120 ימים, כך שבפועל מדובר על תקופה שיכולה להגיע לארבעה עד חמישה חודשים ממועד המכירה ועד לתשלום בפועל).

18. בנוסף, חלק לא מבוטל מגופים אלה נהגו לדחות תשלומים ולהמנע מהתחייבות למועד בו תשולם התמורה, כך שגם המועדים להם התחייבו גופים אלה היוו "המלצה בלבד" והותירו את הספקים בחוסר וודאות תזרימית בנוגע למועד התשלום בפועל.

19. פרקטיקה נהגת זו של דחיית תשלומים וחוסר וודאות תזרימית באשר למועד התשלום בפועל הקשתה במיוחד על עסקים קטנים ובינוניים נעדרי איתנות פיננסית ויכולת להמתין פרקי זמן ממושכים עד לקבלת התשלום. כתוצאה מכך, נאלצו העסקים הקטנים לשאת בנטל ממוני כבד ולחפש אחר מקורות מימון חלופיים עד לקבלת התמורה.

20. חשוב לציין כי לצד יכולת נמוכה לספוג את ימי האשראי, מגזר העסקים הקטנים 'זוכה' לאשראי בנקאי נחות ביחס לעסקים הגדולים. לפי דוחות הבנקים ערב החוק נדרשו עסקים קטנים לשלם ריבית של כ- 6.09% על הלוואות שקיבלו, לעומת ריבית של 3.04% שנגבתה מעסקים גדולים. מצב עניינים זה יצר עיוות שלפיו במקום שהגופים החזקים (גופים ציבוריים או עסקים גדולים) ייקחו על עצמם את עלויות המימון, הם מגלגלים את לקיחת האשראי לעסקים הפרטיים הקטנים, אשר כאמור מקבלים אשראי יקר יותר וגם מטעמים אלו חוקק החוק. משכך, למעשה הספקים הקטנים והבינוניים היו בחסרון תחרותי של 3-4 אחוזים לפחות בכל מכרז ובכל מכירה, בהשוואה למתחרים גדולים בעלי יכולות מימון בתנאים מועדפים.

21. ואכן, החוק אשר עיגן את תנאי התשלום לספקים השונים על 'שוטף פלוס 30' או 'שוטף פלוס 45' הינו חשוב ומבורך ולא ניתן להפריז בחשיבותו למשק הישראלי בכלל ולעסקים הקטנים בפרט.

החרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק

22. במסגרת דברי ההסבר להצעת החוק הוצע בשלב הראשון להחריג את מערכת הבריאות הציבורית ומוסדותיה מתחולת החוק המוצע עד אשר יקבעו השרים העומדים בראש המשיבים 1-3 בתקנות כללים מותאמים למערכת זו.

23. זאת, לאור טבעה של מערכת הבריאות הציבורית אשר נדרשת לפרק זמן ממושך יותר לצורך הכנה מוקדמת והערכות מתאימה. החשש היה שלולא היערכות ארוכה יותר תיפגם יציבותה הפיננסית וייפגע השירות שאותו היא מספקת לציבור מתוקף החוק.

24. ודוק, מערכת הבריאות הציבורית בישראל ייחודית בכך שהיא מאופיינת בהסדרים כלכליים פרטניים הנובעים, בין היתר, ממספר חוקים, לרבות חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996 ופרק ה' לחוק לשינוי סדרי עדיפות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013.

25. בנוסף, מוסדות בריאות ציבוריים, דוגמת קופת תולים, בתי חולים ציבוריים ומגן דוד אדום, נשענים בחלק הארי של פעילותם על מקורות מימון ציבוריים - קרי תקציב המדינה - וללא תוספת תקציב, אליה יש להיערך מבעוד מועד, אין המערכת יכולה להערך ליישום החוק.

26. בחודש מרץ 2017, לאחר כמספר דיונים (מצ"ב הפרוטוקולים) ערים וסוערים אשר התקיימו בוועדת הכלכלה של הכנסת ביחס להחרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק, בהם נכחו ולקחו חלק פעיל גורמים ונושאי משרה בכירים במשיבים 1-3, בעותרת, במוסדות הבריאות ובחברות הציוד הרפואי וגם בשל לחצים פוליטיים, החליטה וועדת הכלכלה לקבל זמנית את עמדת מערכת הבריאות על נימוקיה, ונאותה להחריג אותה מתחולת החוק. זאת, חרף העובדה כי כ-31% מסך הרכש של מדינת ישראל הינו לצרכי מערכת הבריאות ונעשה באמצעות משרד הבריאות.

העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 23.05.2016 מצורף כנספת א'.

העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 11.07.2016 מצורף כנספת ב'.

העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 26.12.2016 מצורף כנספת ג'.

העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 23.01.2017 מצורף כנספת ד'.

העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 28.02.2017 מצורף כנספת ה'.

27. כך, בשלהי מרץ 2017 פורסם החוק ברשומות, כאשר מערכת הבריאות מוחרגת מתחולתו כליל. על מנת להיווכח במה דברים אמורים, יופנה בית המשפט הנכבד להוראות סעיף 12 (ג) לחוק:

"חוק זה לא יחול על עסקאות בין מוסדות בריאות לספקים לצורך מתן שירותים בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, ואולם השרים ושר הבריאות, באישור הוועדה, רשאים לקבוע כי הוראות סעיף 3(א), (ב), (ו) ו-(ח) יחולו בשינויים

המחויבים, על עסקאות כאמור, כולן או חלקן, והכל בהתאם לתנאים שיקבעו, דרך כלל או בהתייחס לסוגים שונים של מוסדות בריאות או של ספקים;....”

28. יחד עם זאת, חרף ההחרגה, לאור משמעותה רחבת ההיקף והביקורות הגורפות הנלוו לה, כמו גם בשל הקשיים החוקתיים הטמונים בחובה, התחייבו המשיבים 1-3 – בהוראת הוועדה – להביא בתוך שלושה חודשים לאישור וועדת הכלכלה מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות באופן אשר עולה בקנה אחד עם מטרותיו.

העתק מפרוטוקול הקריאה השנייה והקריאה השלישית בוועדה מצורף כנספח ו'.

כישלון המשיבים 1-3 מלעמוד בהתחייבויותם

29. ברם, וכפי שיובהר להלן, עד למועד כתיבת שורות אלו, וכמעט כשנתיים מאז נעשתה התחייבות המשיבים 1-3, טרם הובא לאישור הוועדה מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות.

30. כאמור, בחלוף שלושה חודשים מאישור הוועדה לא עמדו המשיבים 1-3 בהתחייבותם להביא לאישור הוועדה מתווה להחלת החוק.

31. על כן, ביום 22.11.2017, התכנסה וועדת הכלכלה לדון בכישלון המשיבים 1-3 להביא מתווה לשילוב מערכת הבריאות בחוק. כך בלשון ח"כ איתן כבל, יו"ר הוועדה (פסקה אחרונה בעמ' 4 לפרוטוקול):

”אני רק אומר ממש בקצרה – אנחנו מתכנסים כאן כיוון שמערכת הבריאות לא עמדה בהתחייבות שלה. אני רוצה להזכיר – הלכנו לבקשת השר, בהתערבות השר, נענינו, הוועדה נענתה לדחות את מועד ההפעלה של החוק גם על מערכת הבריאות אחרי ויכוח, והלכנו לקראת. גם פעלנו בהתאם לבקשה של הזמן שמערכת הבריאות דרשה, והשר נתן לה את הגיבוי. ולצדדי, לא רק שהיא לא עמדה בזה, היא אפילו לא טרחה להודיע שהיא לא עומדת בזה. היא התייחסה אלינו כאילו אנחנו לא יותר מאיזה מטורד שנמצא בדרך.

לכן, אני אומר את זה כי אנחנו ביקשנו מהשר לבוא לכאן. יש כאן דבר שאנחנו לא מוכנים לוותר עליו, ונשמע את האנשים, את השר וכמובן נסכם.”

32. במהלך ישיבה זו, בה נכחו ולקחו חלק פעיל גורמים ונושאי משרה בכירים במשיבים 1-3, בעותרת במוסדות הבריאות ובחברות הציוד הרפואי, הוצגו בפני נציגי המשיבים 1-3, לרבות כבוד שר הבריאות דאז, מר יעקב ליצמן, כל ההשלכות הנובעות מהעדר מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות. בתוך כך, הוצגו לכבוד שר הבריאות תכניות פעולה מוצעות לשילוב מערכת הבריאות בחוק.

33. לאחר ששמע את באי הוועדה, לרבות נציגי העותרת והמשיבים 1-3, התחייב כבוד שר הבריאות דאז פעם נוספת להביא לאישור הוועדה מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות, בזו הלשון (פסקה ראשונה בעמ' 21 לפרוטוקול):

"תודה גברתי היושבת ראש. אני רוצה לחלק את הדיון לכמה חלקים, חלק לספקים, לא משנה לי גדולים או קטנים, חלק לבתי חולים ולקופת חולים. יש עוד חלקים באמצע שאנחנו נראה. אז קודם כל, איתן, מה שאני מבקש, שלא תקבלו החלטה היום. אני, בלי נדר, מתחייב שתוך שלושה שבועות אני אביא משהו לוועדה. אני אעשה דיון עם האוצר, עם משרד הבריאות, ואני לא הייתי מודע עד כדי כך שמה שסוכם אז, - - - אבל לא עד כדי כך."

34. וכך בפסקה האחרונה בעמ' 22 לפרוטוקול:

"אני אשמח לענות לך על זה. אני מבקש רק שיזכירו לי לקראת הדיון, שאני באמת מתכוון שבעוד כשלושה שבועות יהיו לי תשובות, גם לענות על הנושא הזה אבל אני לא מזלזל בתשובה של אורן, שהוא אמר שזה הרבה כסף."

35. יצוין, כי התחייבותו של שר הבריאות דאז לא נעלמה מעינה של ממ"מ יו"ר הוועדה, ח"כ איילת נחמיאס ורבין אשר שבה והדגישה את החשיבות של החלת החוק על מערכת הבריאות לכלל המשק. כך בלשונה (עמ' 31 לפרוטוקול):

"תודה. זה דיון מאוד מאוד חשוב בעיני כולנו משום שהוא נוגע להרבה יותר אנשים מכפי שנדמה. הוא נוגע גם לספקים הקטנים והבינוניים וגם נוגע לציבור כולו כי הדברים שצפו כאן הם דברים שקשורים גם לשירות ולאיכות השירות שמקבל האזרח שמשלם עבור כך .

אני רוצה להודות לך, השר, שהתחייבת לפרוטוקול בתוך שלושה שבועות להביא לנו מתווה להכנסת מערכת הבריאות לתוך ההסדר של שוטף פלוס 30, ההסדר החוקי, מה אפשר לעשות."

העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 22.11.2017 מצורף כנספח ז'.

36. לצערה של העותרת והוועדה, לא עמדו המשיבים 1-3 בהתחייבותם מישיבת הוועדה מיום 22.11.2017 ולא הביאו בתוך שלושה שבועות (ולמעשה עד היום) מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות.

37. ביום 15.05.2018, התכנסה וועדת הכלכלה לדון ביישום החוק. במהלך ישיבה זו בה נכחו ולקחו חלק פעיל גורמים ונושאי משרה בכירים במשיבים 1-3, בעותרת במוסדות הבריאות ובחברות הציוד הרפואי, שבה ועלתה לדיון החרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק וכן כישלון המשיבים 1-3 המתמשך להביא מתווה לשילובה בחוק.

38. במהלך ישיבה זו הביעו חברי הוועדה כמו גם יתר הנוכחים, לרבות נציגי העותרת וחברות הציוד והמכשור הרפואי, את מורת רוחם על התנהלות המשיבים 1-3 אשר השתהו (ועודם משתהים) זה למעלה משנתיים מלהביא מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות, לרבות התקנת תקנות בנושא.

העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 15.05.2018 מצורף כנספח ח'.

39. ברם, חרף מחאות חברי הוועדה ונציגי העותרת, טרם הובא מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות והתוקנו תקנות בנושא, כך שנכון להיום בכל הנוגע לתשלומי מערכת הבריאות – "איש הישר בעיניו יעשה" ויש מוסדות בריאות שמשלמים בתנאים של 'שוטף פלוס 180', והכל בחסות החוק אשר לא מגביל ומגדיר מהו פרק הזמן לתשלום.

השלכות החוק על חברות ציוד ומכשור רפואי

40. כאמור, כמו המשק הישראלי בכלל והעסקים הבינוניים והקטנים בפרט, גם העותרת וענף ציוד ומכשור רפואי מברך על החוק (בהסתייגות מהחרגת מערכת הבריאות כמובן) ובכלל זאת, על כך שהמחוקק הסדיר את נושא מוסר התשלומים של גופים ציבוריים ומשרדי ממשלה לספקים.

41. יחד עם זאת, העותרת סבורה כי החרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק כליל וכישלון המשיבים 1-3 מלהביא מתווה ולהתקין תקנות על שילובה בו עד כה, גורמת לחוק להיחפז לבלתי חוקתי ובלתי מידתי, תוך אפליה אסורה ופגיעה בחופש העיסוק, בין היתר, אפליה בין ספקי מערכת הבריאות לספקי משרדי הממשלה השונים ובינם לבין עצמם. ויוסבר.

42. נכון להיום, רובם ככולם של העסקים בתחום הציוד הרפואי הינם עסקים שנמצאים בעמדת נחיתות מובנית אל מול מערכת הבריאות, לרבות מוסדות הבריאות הגדולים ובכלל כך, בתי החולים הממשלתיים וקופות החולים, ובמיוחד שירותי בריאות כללית (כולל בתי החולים שבבעלותה) החולשת על רוב השוק וכן קופות החולים האחרות, כדוגמת מכבי שירותי בריאות, קופת חולים מאוחדת, אסותא ואחרים בעלי מחזורי מכירות של מליוני שקלים בשנה. עוצמתם של גופים אלה באה לכדי ביטוי גם בהכללתם ברשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים לפי חוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013.

43. כפועל יוצא מפערי הכוחות ותלותם של הספקים בגופים עצומים אלה, תנאי התשלום נכפים על הספק והוא נאלץ לקבל כגזירת גורל - כל תנאי שהמוסד הרפואי מציב בפניו, שכן ספקים אלה אינם יכולים לוותר על נתח שוק משמעותי כמו שירותי בריאות כללית או בתי החולים הממשלתיים.

44. על כך יש להוסיף ולהדגיש כי ספק של ציוד רפואי, להבדיל מספק מזון לדוגמה, אינו יכול לספק לאף אחד אחר זולת למערכת הבריאות שכן למוצרים שהוא מספק אין שוק חופשי.

45. למעשה, נכון להיום ובחסות החוק (בנוסחו כיום), תנאי האשראי הקיימים בין קופות החולים ובין בתי החולים לספקים עומדים על 'שוטף פלוס 120', קרי על 135 ימים. לא למותר לציין כי מפעם לפעם מכריזות הקופות על הסדרים שונים ביחס לביצוע התשלום לספקים לפי ראות עיניהן ובכלל זה הגדלת מספר ימי האשראי לתשלום לספקים.

46. בכך מגלגל המוסד הרפואי ומשרד הבריאות, על חשבון הספקים הפרטיים, את עלותו של האשראי, באופן המטיל מס עסקים בלתי חוקי ובלתי שוויוני בשווי עלות גיוס האשראי, כך שבפועל עסקים אלה נדרשים לשלם מס של כ- 6% לשנה (שהינו ההפרש בעלות גיוס האשראי בין עסקים הכפופים לתחולת החוק ונהנים מתנאי תשלום על פי החוק לבין ספקים מתחום הבריאות שאינם כפופים לחוק ונדרשים לשאת בעלות האשראי למשך 3 חודשים נוספים ואף יותר עד שתשולם להם התמורה).

47. רק על מנת להיווכח במה דברים אמורים נפרט מספר דוגמאות בודדות בנוגע לתנאי התשלום במוסדות הבריאות הגדולים :
- בית החולים 'שערי צדק': שוטף + 180
- בית החולים 'רמב"ם': שוטף + 100
- קופת חולים 'מאוחדת': שוטף + 95
- כללית שירותי בריאות: שוטף + 93
- קופת חולים 'לאומית': שוטף + 90
48. בהינתן העובדה כי רוב ספקי הציוד הרפואי מייבאים ציוד מחו"ל בתנאי אשראי של תשלום מראש ועד 60 יום נטו לכל היותר, נוצר תזרים מזומנים שלילי בין אשראי הספק בחו"ל לזמן פירעון התשלום של המוסד הרפואי, אשר מצריך את הספק למצוא פיתרונות מימון "יצירתיים" (לשון עדינה) לפעילות השוטפת של העסק. לו היה חל החוק גם על ספקים אלה, הרי שהספקים לא היו נדרשים לשאת בפער זה. אולם, במצב שנוצר כיום בפועל, היבואנים הישראליים סופגים על חשבונם את הפער בעלות האשראי בין מועד התשלום ליצרן/ספק בחו"ל לבין מועד התשלום של הלקוח בישראל ליבואן הישראלי ובכך מסבסדים את עלות גיוס האשראי של מוסדות הבריאות.
49. ברי כי תנאים אלו מגבילים את אפשרויות ההתפתחות והצמיחה של העסק ואף מונעות ממנו ביצוע עסקאות מקבילות בשל קושי בתזרים.
50. יתרה מכך, עם הגשת החשבונית מאת הספקים למוסד הרפואי בתוספת מע"מ, מדווחים ומשולמות על ידי הספקים מקדמות אל מס הכנסה, מע"מ וביטוח לאומי, כך שהלכה למעשה, נוצר מצב לפיו הספקים ממנים את המדינה פעמיים (בבחינת מימון כפול). ראשית, באמצעות האשראי שמוענק למערכת הבריאות על גב הספקים ושנית באמצעות התשלומים שמשולמים מראש למדינה עבור סחורה שטרם התקבלה התמורה בגינה.
51. למעשה, הספקים מממנים מכיסם את הן את עלות הסחורה והן את תשלומי המס, כאשר הם יזכו לתמורה רק כעבור פרק זמן ממושך.
52. בשורה התחתונה החרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק יוצרת מצב אבסורדי, מפלה, מקומם ובלתי חוקי בעליל לפיו ספקי הציוד והמכשור הרפואי משמשים כ"בנק" של המדינה (משרד הבריאות) ומממנים את האשראי שלה תוך שהם נושאים בתשלומי מס עקיף.
53. כיום, המדינה ומשרד הבריאות בפרט נהנים מהסדר נוח (ומפלה) שמאפשר להם לדחות תשלומים כראות עיניהם בעבור שירות או ציוד שסופקו במלואם ולהשתמש בספקי הציוד והמכשור הרפואי כבנק לצורך קבלת אשראי.
54. מדובר על הטלת מס בלתי חוקי על עסקים במגזר אחד בלבד, בעוד יתר המגזרים אינם נדרשים לשלם מס עקיף זה. בכך, מוטל מס זה הנוגע למוצרים ציבוריים, ושנועד לטובת כלל

ציבור החולים (כלל משתמשי שירותי הבריאות בישראל) על מגזר הספקים, באופן ההופך אותם "לשותפים בעל כורחם" של ממשלת ישראל ומשרד הבריאות בגרעון התקציבי של גופי הבריאות, בעוד יתר משלמי המיסים ויתר המגזרים בעסקיים אינם נדרשים לסבסד באופן דומה גרעונות תקציביים של גופי בריאות אלה.

55. במידה וקיים חוסר באשראי ו/או תקציב למוסדות אלה, על כלל ציבור משלמי המיסים לספוג פער זה, ואין כל הצדקה חוקית לכך שמספר ספקים בודד נדרש לשאת בגרעון התקציבי של משרד הבריאות כולו. במידה וקיים גרעון תקציבי במשרד הבריאות, יש להטילו באופן אחיד ושוויוני על כלל משלמי המיסים, שאחרת מדובר על גביית מס בלתי חוקית ואפליה שרירותית כנגד הספקים.

56. בכל הכבוד הראוי, אלו הם הכשלים אותם בא החוק לתקן, אולם לאור החרגת מערכת הבריאות ובכל הנוגע לספקי הציוד והמיכשור הרפואי – ההפך הוא הנכון.

57. שהרי במציאות שבה בית המחוקקים הישראלי נותן הכרה לשונותה של מערכת הבריאות ממערכות ציבוריות ומשרדי ממשלה אחרים, אל לנו להיות מופתעים מהודעה ששלח מוסד בריאות מכובד בירושלים לספק ציוד רפואי, לפיו "במהלך שנת הכספים הבאה אנו נאלצים להגדיל את תנאי האשראי ב- 30 ימים נוספים על התנאים הקיימים בשל אילוצים תקציביים." חשוב לציין כי בטרם נשלחה הודעה זו, מסגרת האשראי של מוסד זה אצל אותו ספק עמדה על 'שוטף פלוס 150'. לקרוא ולא להאמין.

העתק מהודעת המוסד הרפואי לספק מצורף כנספח ט'.

58. לא זו בלבד, אלא שלאחר משלוח ההודעה החד הצדדית לעיל ולאחר ביקורת העותרת עליה ועל משמעותה, הגדיל מוסד רפואי זה לעשות ואיים באופן מרומז כי ימצא חלופות מתאימות לספקים שאלא יסכימו לשינוי.

העתק מההתכתבות ביחס להודעה לעיל ולהגדלת תנאי האשראי מצורף כנספח י'.

59. בטרם סיום פרק זה יובהר כי השלכות החרגת מערכת הבריאות מהחוק על ענף הציוד והמיכשור הרפואי משמעותיות גם ביחס לתחרותיות בענף וכפועל יוצא על המחירים הסופיים בהן נושאת מערכת הבריאות. זאת הואיל והיא מחזקת את הספקים הגדולים בעלי האיתנות הפיננסית על חשבון הספקים הקטנים ומונעת אפשרות לייבא מוצרים רבים נוספים לישראל, באופן שהיה מאפשר הן הגדלת ההיצע של המוצרים המוצעים והן הגדלת מספר היבואנים.

60. דוגמה לחוסר השוויון המובהק בין הספקים ניתן לראות בנגישות למכרזים של מערכת הבריאות, כאשר תנאי האשראי הקיימים (והבלתי הגיוניים) מונעים מהספקים - היבואנים הקטנים לקבל אשראי בנקאי לטובת העמדת ערבות אישית לתקופה של בין 6 – 3 חודשים, שהינה אחת מתנאי הסף במכרזי מערכת הבריאות.

61. לאור האמור בפרק זה, אין ולא יכול להיות חולק כי החרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק באופן גורף היא פסולה, לא שיוויונית ויוצרת אפליה בין הספקים השונים ולמצער, איננה מידתית באופן המעמיד בספק רב את החוק בכללותו.

62. לכל הפחות, היה על המחוקק לייצר בחוק איזון מתאים ולא להחריג את מערכת הבריאות כליל. ודוק, יכל המחוקק להקטין את הפגיעה בספקי הציוד הומכשור הרפואי והלחריגים מכלל הספקים של מערכת הבריאות כך שתנאי התשלום ביחס לספקים אלו יהיו בהתאם לקבוע בחוק.

פניית העותרת אל המשיבים ולנציגי הוועדה

63. ביום 22.12.2016, לאחר פרסום הצעת החוק וההבנה כי מערכת הבריאות הזדרזה לבקש החרגה מתחולתו ומשילובו בה ולקראת הדיונים בוועדת הכלכלה, הגישה העותרת לחבר הכנסת איתן כבל, יו"ר ועדת הכלכלה, לחברי הוועדה ולחברי הכנסת שיזמו את החוק נייר עמדה ביחס להחרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק וההשלכות לכך.

העתק מנייר העמדה מצורף **כנספת יא'**.

64. כמו כן, ביום 22.01.2017, בטרם דיון נוסף בהצעת החוק בוועדת הכלכלה פנתה העותרת למשיבים, לחבר הכנסת איתן כבל, יו"ר ועדת הכלכלה, לחברי הוועדה ולחברי הכנסת שיזמו את החוק וכן ליועץ המשפטי לממשלה במכתב נוסף ביחס להחרגת מערכת הבריאות מתחולתו.

העתק מפניות העותרת מצורפות **כנספת יב'**.

65. פניות העותרת לא זכו למענה בטרם דיוני הוועדה אולם לאור התחייבות המשיבים במהלך הדיון בקריאה השנייה והשלישית של הוועדה - להביא לאישור הוועדה מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות - ותמיכת יוזמי החוק בעמדתה, טענה היא לחשוב כי מאמציה נשאו פרי ובתוך זמן קצר יתקינו המשיבים תקנות ומערכת הבריאות תשולב בחוק.

66. אך ביום 23.03.2017, לאחר התחייבות המשיבים להביא מתווה לאישור הוועדה (אשר מעיד על קבלת טענות העותרת), נתקבלה תשובת היועץ המשפטי לממשלה, לפיה איננו רואה לנכון להתערב במנגנון שנקבע במסגרת החוק ביחס למערכת הבריאות.

67. יצוין כי היועמ"ש איננו התכחש לעובדה כי החוק בנוסחו כיום איננו שיוויוני, אולם הדגיש כי: "שיוויון אף שהוא ערך בסיסי, אינו ערך יחיד ואף לא ערך עליון. כאשר על הכף הונחו אינטרסים אחרים כגון שמירה על תפקודה התקין של מערכת הבריאות ובכלל זה גם על המסגרת התקציבית, עמדת הממשלה במהלך העבודה על הצעת החוק הייתה כי ערך השיוויון, ראוי בנסיבות העניין הקונקרטי, לסגת...". (סעיף 2 לתשובת היועמ"ש).

העתק מתשובת היועמ"ש מיום 23.03.2017 מצורף **כנספת יג'**.

68. בכל הכבוד הראוי, ייתכן ובשעתו ניתן היה למצוא הצדקות משפטיות לתשובת היועמ"ש (חרף העובדה כי גם התנהלות וועדת הכלכלה בזמן אמת היו בניגוד אליה).

69. ברם, כיום, כשנה וחצי מאז נחקק החוק וניתנה התחייבות המשיבים, וכאשר ברי לכל כי היה ביכולת הגורמים הרלוונטיים למצוא מתווה לשילוב מערכת הבריאות בחוק תוך שמירה על תפקודה התקין של ומסגרתה התקציבית, לא ניתן למצוא הצדקות לאפליה המובנית הקיימת בחוק בהתעלם מערך השיוויון.

70. למען שלמות התמונה יצוין, כי ביום 01.08.2018, כשנה וחצי(!) ומהתחייבות המשיבים ומאימוץ החוק, השיב סגן שר הבריאות, מר יעקב ליצמן, לפניית נציגי העותרת ובמכתב לאקונוי לפיו, הסיבות בגינן הוחרגה מערכת הבריאות מהחוק נותרו בעינן ואף התגברו ועל כן לא ניתן לשפר את מוסר התשלומים של ארגוני הבריאות.

העתק מתשובת סגן שר הבריאות מיום 01.08.2018 מצורף כנספת יד'.

71. בכל הזהירות יוטעם כי תשובת סגן השר, אשר כאמור התחייב להביא מתווה לאישור הוועדה לפני כשנה וחצי, מקוממת. שכן, מעבר לעובדה שהיא מנציחה את האפליה הקיימת ואף מעודדת אותה, היא מלמדת הלכה למעשה כי המשיבים זנחו את התחייבותם כלפי הוועדה והעותרת כליל – כאשר הנפגעים העיקריים מעל לכל קנה מידה סביר, הינם ספקי הציוד והמכשור הרפואי אשר ממשיכים ל"סחוב" על גבם את מערכת הבריאות הציבורית מבחינה כלכלית. זאת, חלף כלל הציבור באם סעיף 12 (ג) לחוק יבוטל ולא תהיה בידי המשיבים כל ברירה זולת הגדלת התיקצוב ו/או שינוי המודל שלו, כך שגם מערכת הבריאות תשולב בחוק ובנורמות עסקיות הוגנות.

הנימוקים המשפטיים להתערבות בג"צ

72. העותרת תפרט להלן את טענותיה המשפטיות, והיא שומרת על זכותה להרחיב ולהוסיף, ככל שיידרש על ידי בית המשפט הנכבד ובהתאם לתגובת המשיבים.

ביקורת שיפוטית ובחינת שיקול הדעת המנהלי

73. שיקול הדעת המנהלי הינו הכוח הניתן לרשות המנהלית ובענייננו למשיבים לבחור בין פתרונות אפשריים שונים. משמעותו של כלל זה היא, כי כל עוד שיקול הדעת של הרשות הוא כדין, תעמוד החלטת הרשות בעינה.

74. בתי משפט נמנעים מלבחון את תבונתה של ההחלטה או את יעילותה ומגבילים עצמם אך ורק לבדיקת חוקיותה, על פי העילות שגובשו במסגרת המשפט המנהלי. שיקול הדעת של הרשות המנהלית אינו חסין מביקורת, והתערבות שכזו בשיקול הדעת של הרשות תהא, כאשר שיקול הדעת לא הופעל כדין. התערבות בית המשפט כאמור, תהיה במסגרת העילות שנתגבשו במשפט המנהלי.

75. עילות המשפט המנהלי מקורן בתפיסה כי המדינה באמצעות הפועלים בשמה צריכה לכוון לטובת כלל הציבור והאינטרס הציבורי. מעמד זה מטיל על הרשות חובה כללית לפעול אך ורק לטובת הציבור. עמד על כך כב' נשיא בית משפט נכבד זה (בדימוס) השופט ברק בבג"צ 840/79 מרכז הקבלנים והבוונים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד לד (3) 729:

"מעמד מיוחד זה הוא המטיל על המדינה את החובה לפעול בסבירות, ביושר, בטוהר לב ובתום לב. אסור לה למדינה להפלות, לפעול מתוך שרירות או חוסר תום לב או להימצא במצב של ניגוד עניינים. עליה לקיים את כללי הצדק הטבעי. קיצורו של דבר עליה לפעול בהגינות". חובות אלו מוטלות על הרשות השלטונית שעה שהיא מפעילה סמכות סטטוטורית, וניתן לראות בהן עקרונות המגבילים – על-פי כוונתה המשוערת של החקיקה – את הסמכות עצמה. אך חובות אלה אינן מוגבלות למקרים בהם מפעילה המדינה, באמצעות הרשות המוסמכת הפועלת במסגרתה, סמכות סטטוטורית. חובות אלה מוטלות על המדינה בכל פעולה ופעולה שהיא עושה. הן חלות על כל החלטה והחלטה והן חלק מכל שיקול דעת המופעל על-ידיה. אין כל יסוד הגיוני להבחין בין החלטה מכוח סמכות סטטוטורית מיוחדת לבין החלטה מכוח סמכויות המינהל הכלליות. אלה כאלה מופקדות בידי המדינה בנאמנות, ואלה כאלה חייבות להיות מופעלות כשלטון, ומפעילה סמכות חד צדדית, ובין אם היא פועלת כפיסקוס (fiscus) ומתקשרת בהסכמים. בשני המקרים ענין לנו באקט מינהלי הלוש צורה ופושט צורה, אך לא הצורה היא הקובעת אלא המהות היא הקובעת."

76. העילות המרכזיות אם כן, בבחינת שיקול הדעת של הרשות ובענייננו, המשיבים הינן, החובה להימנע מאפליה ולנהוג בשוויון; החובה לפעול בתום לב; החובה לפעול בהגינות; החובה להפעיל את שיקול הדעת בסבירות; החובה שלא לפעול מתוך שיקולים זרים או למטרות זרות; החובה לשקול את כל השיקולים הרלוונטיים בעת הפעלת שיקול הדעת.

77. בענייננו, החרגת מערכת הבריאות מתחולות החוק כליל תוך הימנעות ממושכת של למעלה משנה וחצי מלהציג לוועדת הכלכלה מתווה לשילובה בחוק ו/או להתקין תקנות כמתחייב, חורגת ממתחם הסבירות ומנוגדת לנורמות ועקרונות יסוד בשיטתנו המשפטית, באופן אשר מחייב ביקורת שיפוטית.

אפליה והפגיעה בזכות השוויון

78. הזכות לשוויון הוכרה ע"י בית המשפט העליון כזכות חוקתית בהיותה כלולה בזכות החוקתית לכבוד המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. ראה לעניין זה בג"ץ 7053/03 עדאלה נ' שר הפנים (פסק דין מתאריך 14.5.06).

79. לא אחת נכתב כי הזכות לשוויון היא מנשמת אפו של המשטר החוקתי בישראל (בג"ץ 114/79 בורקאן נ' שר האוצר, פ"ד לב (2) עמ' 800, 806; בג"ץ 6698/95 קעדאן נ' מנהל מקרקעי ישראל, פ"ד נד (1) עמ' 258, 272, (ניתן ביום 08.03.2000)) וככזו הוכרה בישראל מקדמת דנא כזכות אדם בעלת מעמד מיוחד, אשר קיבלה ביטוי במגילת העצמאות ובחקיקת הכנסת לאורך שנים. היא הוכרה כזכות על בפסיקת בית המשפט העליון, ונתפסת כאחת הזכויות החשובות מבין זכויות האדם.

80. בבג"ץ 6427/02 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' הכנסת (פסק דין מתאריך 11.5.06), נאמר על ערך השוויון:

"ערך השיוויון אינו זר לנו. נקרה הוא על דרכנו לעיתים מזומנות אלא שתמיד - נדייק: כמעט תמיד - עניין לנו בו בהקשר זכויות האדם. ואולם השיוויון (צדק, הגינות) אינו כולא עצמו בגדרות זכויות האדם. עיקרון פעיל הוא גם בתחום המישטר והחברה. ושני מושגי שיוויון אלה - שיוויון בתחום היחיד ושיוויון בתחום הכלל - אינם אלא שני צידיה של אותה מטבע. חברה שבחרה לעצמה מישטר דמוקרטי שיכוון את דרכיה ואורחותיה, חייבת לאחוז בידה כל העת בעקרון השיוויון כעיקרון המסדיר את היחסים שבין המדינה, החברה וכל אחד מיחיד החברה. עיקרון זה של השיוויון מורנו, למשל, על הכלל של "קול אחד לכל אחד". ואם יבעתנו חלום-עיוועים שהכנסת עומדת להחליט מחר-מחרתיים - ולו בחוק-יסוד שיתקבל ברוב מכריע - כי מי שרכש השכלה גבוהה יזכה בשני קולות בבחירות, נדע כי החוק ייפסל מיניה-וביה אך באשר סותר הוא את עקרון השיוויון המובנה בשיטה הדמוקרטית השוררת במקומנו. פסילה זו של החוק לא תבוא אך-ורק - או בעיקר - משום שהחוק סותר זכות יסוד של הפרט שנחרתה בחוק-יסוד - והרי הנחתנו היא כי מדברים אנו בקביעה שקבעה חוק-יסוד בכבודו ובעצמו ולא עוד אלא חוק-יסוד שנתקבל בכנסת ברוב מכריע - אלא משום שסותר הוא עיקר מעיקרי המישטר הדמוקרטי שאנו חיים בו ובחסותו. הדמוקרטיה כמו תבקע ממעמקי האדמה, תפרוץ את החוקה, את חוקי-היסוד ואת החוקים מן-המניין, תאחז בגרונו בחוזקה ותודיענו במפגיע כי החוק שנתקבל היה כחרס הנשבר."

81. נזכיר, כי עיקרון השיוויון, כפי שהודגש לא אחת בפסיקת בית משפט נכבד זה, הינו עיקרון "צופה פני תוצאה" (בג"ץ 2671/98 שדולת הנשים בישראל נ' שר העבודה והרווחה, פ"ד נב 630, עמ' 565 (ניתן ביום 11.08.1998)). משמעות הדבר, היא כי קיומה או העדרה של אפליה נקבע, בין היתר, על-פי האפקט שנורמה משפטית משיגה הלכה למעשה. ראה לעניין זה בג"ץ 1000/92 בבלי נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד מ"ח (2) עמ' 221, 241 (ניתן ביום 07.02.1994).

82. עמד על כך בית המשפט הנכבד בבג"ץ 104/87 ד"ר נעמי נבו נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד מד (4) עמ' 749, 750 (ניתן ביום 22.10.1990):

"המבחן לבדיקת קיומה או אי קיומה של אפליה הוא אובייקטיבי ולא סובייקטיבי. המניע ליצירת שוני בין גברים לנשים אינו המכריע בנדון, ולצורך קביעת קיומה של אפליה יש לבחון את התוצאה הסופית, כפי שהיא מצטיירת במציאות החברתית."

83. חחרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק והימנעות המשיבים מהבאת מתווה לאישור הוועדה ו/או התקנת תקנות מהווה עשב שוטה וצורם במיוחד בתחום שבו עיקרון השיוויון הוא מאבני היסוד של עולם המשפט ועולם המעשה.

84. החוק בנוסחו כיום יוצר אפליה בין הספקים של מערכת הבריאות לבין יתר הספקים ויוצר מצב מעוות ופסול, לפיו המדינה קובעת כי קשיים של פלח מהמגזר העסקי פחות חשובים ומהותיים מאשר קשיים של פלחים אחרים באותו מגזר.

85. בנוסף, החוק בנוסחו כיום יוצר אפליה ואי שוויון לאור תשלומי המע"מ המוטלים על ספקי הציוד הרפואי בלבד כאשר מדובר במוצרים ציבוריים, ושנועד לטובת כלל ציבור החולים (כלל משתמשי שירותי הבריאות בישראל), בעוד יתר משלמי המיסים ויתר המגזרים העסקיים אינם נדרשים לסבסד באופן דומה גרעונות תקציביים של גופי בריאות אלה.

86. כאמור, במידה וקיים חוסר באשראי ו/או תקציב למוסדות אלה, על כלל ציבור משלמי המיסים לספוג פער זה, ואין כל הצדקה חוקית לכך שמספר ספקים בודד נדרש לשאת בגרעון התקציבי של משרד הבריאות כולו. במידה וקיים גרעון תקציבי במשרד הבריאות, יש להטילו באופן אחיד ושוויוני על כלל משלמי המיסים, שאחרת מדובר על גביית מס בלתי חוקית ואפליה שרירותית כנגד הספקים.

87. בהקשר זה יודגש כי סעיף 1 לחוק יסוד: משק המדינה קובע כי:

1. "א) **מסים, מילואות חובה ותשלומי חובה אחרים לא יוטלו, ושיעוריהם לא ישונו, אלא בחוק או על פיו; הוא הדין לגבי אגרות.**

ב) **מסים, מילואות חובה, תשלומי חובה אחרים ואגרות המשתלמים לאוצר המדינה, ושיעוריהם לא נקבעו בגוף החוק ולא נקבעה בחוק הוראה שקביעתם בתקנות טעונה אישור הכנסת או ועדה מועדונית, קביעתם בתקנות טעונה אישור מראש או תוך התקופה הקבועה לכך בחוק - בהחלטת הכנסת או בהחלטת ועדה מועדונית שהכנסת הסמיכה לכך.**"

כך, למעשה, התנהלות המדינה ביחס לספקי הציוד הרפואי והחרגת מערכת הבריאות מהחוק, שמשמעותה היא מימון תקציב המדינה על ידי מגזר עסקי אחד בלבד (בין היתר על ידי מיסוי עקיף), ושלא על פי חוק, נוגדת באופן בוטה את חוק יסוד: משק המדינה.

88. בטרם סיום פרק זה יודגש כי אמת היא שזכות השוויון ככל זכות אינה מוחלטת. ואולם, פגיעה כדין בשוויון עשויה להתקיים אם זו תואמת את ערכיה של המדינה, אם היא לתכלית ראויה ואם פגיעתה בשוויון אינה מעבר למידה הדרושה (בג"ץ 721/94, אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ נ' יונתן דנילוביץ', עמ' 759). העותרת תטען כי אין תכלית ראויה בסעיף המחריג את מערכת הבריאות, וממילא גם אם התכלית ראויה, היעדר ההגבלה והבאת מתווה כמתחייב, כל שכן היד החופשית והמתירה שניתנה למערכת הבריאות אינה מידתית בעליל ובפרט, כלפי ענף הציוד והמכשור הרפואי אשר השלכותיו עליו פורטו לעיל.

89. יתרה מכך, החוק בנוסחו כיום מעמיק את אי השוויון ומחזק את הספקים הגדולים של מערכת הבריאות אשר הינם בעלי איתנות פיננסית וזאת, על חשבון הספקים הקטנים אשר נחלשים עוד יותר שכן אין בידם חוסן כללי להתנגד לעסקאות בתנאי תשלום דרקוניים וחד צדדיים.

90. בטרם סיום פרק זה יודגש כי אמת היא שזכות השוויון ככל זכות אינה מוחלטת. ואולם, פגיעה כדין בשוויון עשויה להתקיים אם זו תואמת את ערכיה של המדינה, אם היא לתכלית ראויה ואם פגיעתה בשוויון אינה מעבר למידה הדרושה (בג"ץ 721/94, אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ נ' יונתן דנילוביץ', עמ' 759). העותרת תטען כי אין תכלית ראויה בסעיף

המתריג את מערכת הבריאות, וממילא גם אם התכלית ראויה, היעדר ההגבלה והבאת מתווה כמתחייב, כל שכן היד החופשית והמתירה שניתנה למערכת הבריאות אינה מידתית בעליל ובפרט, כלפי ענף הציוד והמכשור הרפואי אשר השלכותיו עליו פורטו לעיל.

פגיעה בחופש העיסוק

91. כאמור לעיל, אחת מתכליות החוק המרכזיות הינה לאפשר סביבה עסקית תחרותית בעבור עסקים בינוניים וקטנים בישראל תוך השלטת נורמות עסקיות הוגנות ביחסים שבין המגזר העסקי הפרטי לבין המגזר הציבורי. בהתאם לכך, בהיותו של החוק מהותי לאין שיעור למגזר העסקי, חובה לבחון אותו (בנוסחו כיום) לאורו של חוק יסוד חופש העיסוק, אשר מעמדו הנורמטיבי הרם בוסס זה מכבר בשיטת המשפט הישראלית.

92. על ההיבטים השונים של חוק יסוד חופש העיסוק אשר דומה כי נכתבו לענייננו, עמד כבוד השופט א' גולדברג בבג"ץ 28/94 צרפתי ואח' נ' משרד הבריאות ואח', עמ' 817 (ניתן ביום 16.7.1995):

"בעקרון חופש העיסוק מובנים שני ההיבטים שעליהם עמד המשיב, אולם אין בהם משום חזות הכול, כשאין הזכות מתמצית בדל"ת אמותיו של המאבק לקיום. בזכות האמורה מצויים היבטים נוספים, שהחשובים שבהם הם חופש התחרות ושוויון ההזדמנויות... עיקר חשוב בזכות היסוד הזו הוא ביכולת התחרות החופשית בין פרטים. על-כן, פעילות שלטונית המגינה על מתחרה זה או אחר דווקא ושוללת תחרות חופשית מהאחר - פוגעת בחופש העיסוק. משום כך, הפליה בין שווים לעניין האפשרות לעסוק במקצוע או מלאכה פלונית פוגעת בחופש זה."

93. וכן כבוד השופט ד' לויין בבג"צ 726/94, כלל חברה לביטוח בע"מ נ' שר האוצר ואח' [8], בעמ' 471 (ניתן ביום 19.10.1994):

"ביסוד הזכות לחופש העיסוק, זכותו של אדם לבחור לעצמו את העיסוק המדבר לליבו וזו בחירתו החופשית. ביסוד חופש זה עקרון השוויון, בינו ובין השווים לו; אין לשלול ממנו את שמעניקים לאחר ואין להגביל אותו מקום שאין מגבילים את האחר."

94. העותרת תטען כי לאור האמור לעיל, החוק בנוסחו הנוכחי ובפרט החרגת מערכת הבריאות מתחולתו כליל פוגעת פגיעה חמורה ואנושה בחוק יסוד חופש העיסוק ובחופש העיסוק של ספקי מערכת הבריאות.

95. שהרי החרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק מייצרת הלכה למעשה חוסר שוויון בין עסקים גדולים לבין הבינוניים והקטנים ובין ספקים שונים, ועומדת בניגוד חזיתי לחופש התחרות והשוויון ההזדמנויות שהם ליבת חוק יסוד חופש העיסוק (ובאופן אבסורדי גם חוק זה), שכן, כפי שצוין לעיל, עסקים בינוניים וקטנים נדחקים מהתחרות בשל התנאים הלא סבירים לתשלום, ורק עסקים גדולים מסוגלים לשאת בעול המתנה לתשלום.

אי חוקיות נוספות בה נגוע החוק

96. העותרת תטען כי התחייבות המשיבים להגיש מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות ואימוצו תחת הבטחה זו, מנעה מוועדת הכלכלה לדון בהחרגת מערכת הבריאות בצורה מעמיקה ולגופו של עניין, וכך, נאלצה הוועדה להעביר את החוק לקריאה שנייה ושלישית, כאשר היא מודעת להשלכות, אולם "שבוייה" ברצונה לקדם חקיקה בדבר הסדרת התשלומים לספקים אשר הייתה כה נחוצה.
97. העותרת תטען כי אי הגשת המתווה ו/או התקנת תקנות עד ליום זה, כשנתיים ממועד ההתחייבות לעשות כן, מהווה פגיעה בהליך החקיקה התקין, שכן לא נעשה דיון בדבר ההשלכות של החרגת מערכת הבריאות לאשורן.
98. מבלי לצלול לעומק הליך החקיקה, תטען העותרת כי המצב הפסול כיום הינו חוק, שהכולל הוראות (סעיף 12 ג)) אשר עומדות בניגוד לתכלית החוק עצמו, ואף פוגעות בחוקי יסוד ועקרונות וערכים נורמטיביים עליונים בשיטתנו המשפטית.

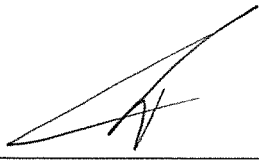
תום לב

99. מושכלות יסוד כי החובה לנהוג בתום לב היא עקרון חשוב בשיטת המשפט הישראלי בכלל ומיסודות המשפט המנהלי בפרט. עיקרון תום הלב חולש על כל תחומי המשפט ומהווה עיקרון מלכותי.
100. בהתאם לכך, הכלל החשוב והבסיסי ביותר החל על רשויות המנהל ובענייננו, המשיבים, הוא החובה להפעיל את סמכויותיהם ולקבל החלטות בתום לב. ראה לעניין זה בג"צ 135/75 סאי-טקס קורפוריישן בע"מ נ' שר המסחר והתעשייה, פ"ד (1) 673 בעמ' 677-676 (1975); בג"צ 3472/92 יוסף נ' שר התקשורת פ"ד מז(3) 143, בעמ' 150-149 (1993) וכן עת"מ (מחוזי חיפה) 3061/06 רכבת ישראל בע"מ נ' עיריית חדרה, תיק מח 2007(3).
101. ככלל, תום הלב הנדרש מן הרשות המנהלית הוא תום לב מוגבר. הרציונל לדרישת תום לב מוגברת מבוסס על הטעם כי מערכת היחסים בין הרשות המנהלית לציבור הינה חסרת שיוויון. במערכת יחסים זו הרשות המנהלית היא בעלת יתרונות של ממש.
102. בענייננו, הימנעות המשיבים מלהביא לאישור הוועדה מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות, חרף התחייבותיהם החוזרות והנשנות לעשות כן, נגועה בחוסר תום לב ממשי. שכן, למקרא כל פורטוקולי וועדת הכלכלה עולה כי החוק בנוסחו עבר אך ורק לאור התחייבות זו ומאידך, למקרא תשובת סגן שר הבריאות עולה כי מתווה שכזה לא צפוי לעלות לאישור הוועדה בזמן הקרוב.

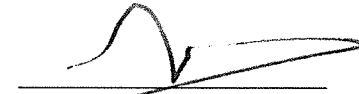
סוף דבר

103. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צו על תנאי כמבוקש ברישא לעתירה זו.

104. בנוסף, בית המשפט הנכבד מתבקש לחייב את המשיבים בהוצאות העותרת בגין עתירה זו, לרבות שכר טרחת עורך דין ומע"מ כחוק.

משה נחמן, עו"ד
מ.ר. 74311

בנימין ברץ, עו"ד
מ.ר. 9306

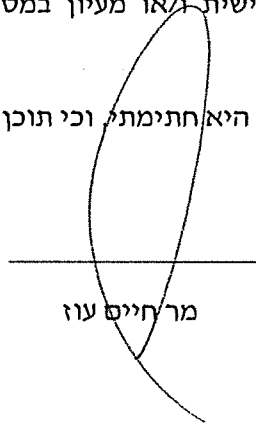
פרל כהן צדק לצר ברץ
עורכי דין, עורכי פטנטים ונוטריונים
ב"כ העותרת

תל-אביב, היום 6 נובמבר, 2018.

תצהיר

אני החתום מטה, מר חיים עוז, נושא תעודת זהות מס' 052174034, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה כדלקמן:

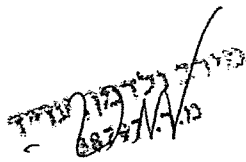
1. אני עושה תצהירי זה בתמיכה לעתירה למתן צו על תנאי המוגשת מטעם איגוד לשכות המסחר (ענף ציוד ומכשור רפואי וחטיבת התרופות) לבית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק, כנגד משרד הבריאות, משרד האוצר, משרד הכלכלה והתעשייה, היועץ המשפטי לממשלה וכן, היועץ המשפטי לכנסת ישראל (להלן בהתאמה: "העותרת" ו-"העתירה").
2. הנני מכהן כסמנכ"ל חטיבות ענפיות בעותרת.
3. העובדות המפורטות בעתירה ידועות לי מידיעה אישית ואו מעיון במסמכים שנמסרו לעיוני, אלא אם נאמר אחרת.
4. אני מצהיר כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי וכי תוכן תצהירי אמת.

מר חיים עוז

אישור

אני הח"מ, עו"ד מר/ת 2012, מאשר/ת כי ביום 4.11.18 הופיע בפני מר חיים עוז, נושא תעודת זהות מס' 052174034, ולאחר שהוזהרתי כי עליו להצהיר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה בפני.

פירוד גלילי עו"ד
מ.ר. 38797

עו"ד מר/ת 2012
מ.ר. 38797

תוכן עניינים לנספחים המצורפים

בהתאם להוראות מנהל בתי המשפט בדבר הגשת כתבי בי-דין, י"פ התש"ע 1570

מספר העמוד של העמוד הראשון לנספח	שם הנספח	האות בו סומן הנספח
1	העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 23.05.2016	א'
21	העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 11.07.2016	ב'
65	העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 26.12.2016	ג'
133	העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 23.01.2017	ד'
188	העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 28.02.2017	ה'
295	העתק מפרוטוקול הקריאה השנייה והקריאה השלישית בוועדה	ו'
309	העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 22.11.2017	ז'
342	העתק מפרוטוקול ישיבת וועדת הכלכלה מיום 15.05.2018	ח'
371	העתק מהודעת המוסד הרפואי לספק	ט'
373	העתק מההתכתבות ביחס להודעה לעיל ולהגדלת תנאי האשראי	י'
379	העתק מנייר העמדה	יא'
383	העתק מפניות העותרת	יב'
389	העתק מתשובת היועמ"ש מיום 23.03.2017	יג'
391	העתק מתשובת סגן שר הבריאות מיום 01.08.2018	יד'

נספח א'

**העתק מפרוטוקול ישיבת
וועדת הכלכלה מיום
23.05.2016**

הכנסת

הכנסת העשרים מושב שני

פרוטוקול מס' 228 מישיבת ועדת הכלכלה יום שני, ט"ו באייר התשע"ו (23 במאי 2016), שעה 9:30

סדר היום:

1. הצעת חוק הגבלת אשראי ספקים למוסדות המדינה, התשע"ה-2015 (מ/1021)
2. הצעת חוק הגבלת אשראי ספקים למוסדות המדינה, התשע"ה-2015 (פ/662/20), של חה"כ רועי פולקמן, אלי כהן, מירב בן ארי, בצלאל סמוטריץ', איתן כבל
3. הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון – מוסר תשלומים), התשע"ה-2015 (פ/1948/20), של חה"כ שלי יחימוביץ'

נכחו:

חברי הוועדה:

איתן כבל – היו"ר
אורי מקלב
איילת נחמיאס ורבין
רועי פולקמן
יעקב פרי

חברי הכנסת:

שלי יחימוביץ'

מוזמנים:

– מנהל הרשות לעסקים קטנים ובינוניים, משרד הכלכלה והתעשייה	– רן קויתי
– ראש תחום רגולציה וחקיקה בסוכנות לעסקים ק, משרד הכלכלה והתעשייה	– נעמי היימין רייש
– עו"ד, לשכה משפטית, משרד הכלכלה והתעשייה	– יעל מליק
– סטודנט בעסקים קטנים, משרד הכלכלה והתעשייה	– דין ישראל פרלשטיין
– החשבונאי הראשי, משרד האוצר	– עוזי שר
– סמנכ"ל תפעול ופיקוח, המשרד לבטחון פנים	– יואל לוי
– מנהל תחום מרכזי רכש, המשרד לבטחון פנים	– אברהם שלם
– עו"ד, משרד המשפטים	– רעות אופק
– משרד המשפטים	– יובל נעים
– מנהל תחום פיקוח תאגידי בריאות, משרד הבריאות	– ליאור ברק
– סמנכ"ל כלכלה, מרכז השלטון המקומי	– איתי חוטר
– רגולציה וקשרי ממשל חברת החשמל, חברות ממשלתיות	– לירון בוגנים
– חשבונאות וכלכלה חברת החשמל, חברות ממשלתיות	– מאשה אלוני
– מחלקה משפטית חברת החשמל, חברות ממשלתיות	– שרה אלון
– ראש אגף גזברות שירותי בריאות כללית, קופות החולים	– אבי שטיינברג
– מנכ"ל התאחדות בוני הארץ, התאחדות בוני הארץ	– אליאב בן שמעון
– מנהלת קשרי ממשל, לה"ב- לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל	– לילי לאה בורוכוב
– עו"ד ונשיא להב, לה"ב- לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל	– רועי כהן
– מנהל פרויקטים עסקים קטנים, איגוד לשכות המסחר	– מרדכי שפירא
– מנכ"ל, התאחדות המלאכה והתעשייה	– ניר קלינגר

–	מנהל תחום כלכלה, התאחדות המלאכה והתעשייה	ברוך שניר
–	יו"ר ועדת המסים, לשכת רואי החשבון	ג'ק בלנגה
–	יועצת משפטית, לשכת רואי החשבון	עדי גרינבאום
–	סמנכ"ל כספים האוניברסיטה העברית, אוניברסיטאות ומוסדות אקדמים	ליאור אגאי
–	מנכ"ל ארגון חברות ההסעה, שונות	שוקי שדה
–	אחראי תחום חקיקה חותם-יהדות על סדר היום, שונות	אבנר פורת
		אברהם פורז

לרשימת השדלנים שנכחו בדיון – ראו בקישור זה.

ייעוץ משפטי:

אתי בנדלר
אביגל כספי

מנהלת הוועדה:

לאה ורון

רישום פרלמנטרי:

הדס צנוירט

- 1. הצעת חוק הגבלת אשראי ספקים למוסדות המדינה, התשע"ה-2015 (מ/1021)**
- 2. הצעת חוק הגבלת אשראי ספקים למוסדות המדינה, התשע"ה-2015 (פ/662/20), של חה"כ רועי פולקמן, אלי כהן, מירב בן ארי, בצלאל סמוטריץ', איתן כבל**
- 3. הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון – מוסר תשלומים), התשע"ה-2015 (פ/1948/20), של חה"כ שלי יחימוביץ'**

היו"ר איתן כבל:

בוקר טוב לכולם. פתיחת הכנס. גברתי מנהלת הוועדה, היועצת, רשמת, דובר, חברי כנסת, אורחים נכבדים. אין מאושר ממני לפתוח את היום הזה. התגעגתי לכנסת. כפי שאתם יודעים, אני אוהב את עבודת הכנסת, אפילו מאוד-מאוד-מאוד. אני אוהב את המקצוע שלי. כל יום שאני יכול לבוא ולנסות לעשות טוב, זה ממלא אותי.

אנחנו מתחילים היום, ולא לחינם, מתחילים עם נושא שהוא מאוד-מאוד חשוב לדעתי, לתפישתי – הצעת חוק גם ממשלתית וגם פרטית. יש כאן חברי כנסת – שלי יחימוביץ' ואחרים, ורועי פולקמן; רועי שהוא גם חבר בוועדה. בנושא הזה הוא גם כן מקבל מאתנו, אם הוא יהיה בסדר, יקבל גם להוביל חלק ניכר מהנושאים המונחים לפתחנו.

אני רק רוצה לומר ממש כמה מילים. אני נחוש, שהחקיקה הזאת תעבור. אני אומר את זה במובן הזה שאנחנו נעשה כל מאמץ – אני אומר את זה גם לחברי הכנסת – מה יותר לחבר את כל הגורמים. זה חוק שקשה לי לראות אותו מכופפים מישהו יותר ממה. אני אנסה, עד כמה שאפשר, ואתם מכירים אותי כאן בעבודתי במקום הזה, לייצר את המצב המקסימלי של זה נהנה וזה לא חסר. אם לא, אנחנו פה חברי הכנסת, איפה שנצטרך לקבל את ההכרעות, נכריע. אף פעם לא פחדנו לקבל הכרעות, גם הכרעות קשות, כשהכוונה היא בסוף להוציא את התוצאה הטובה ביותר מתחת ידינו, וכך יהיה. ככל שתצליחו גם מאחורי הדיונים, לשבת ולסגור פערים בנושאים מנושאים שונים, זה יעזור מאוד-מאוד לקיים את הדיונים כאן, להעביר אותם יותר מהר. אני אומר במשפט אחרון, ויש לך כאן רועי, גם מקום כחבר בוועדה וכמי שילווח את העניינים האלה – אם צריך אותי בנקודת זמן כזו או אחרת, לנסות ולחלץ עניינים ולקדם אותם, אני פה. תודה לכם, אנחנו מתחילים. בבקשה, שלי.

שלי יחימוביץ' (המתנה הציוני):

קודם כל אני ממש מודה לך איתן, על שזאת הישיבה הראשונה ביום הראשון למושב בחוק הזה. זה ספתח מאוד טוב, במיוחד לנו, סוג של התרגעות בעבודה האמתית אחרי עיסוק יתר בפוליטיקה – לחזור ולשרת את הציבור כמו שצריך.

לחוק הזה יש היסטוריה ארוכה. הוא הונח בפעם הראשונה לפני חמש שנים; הנחתי אותו יחד עם יריב לוי ועם איציק וקנין. במהדורה נוספת אחר כך עם רוברט אילטוב, גם בכנסת הזאת וגם בכנסת הקודמת, ובכנסת הזאת הוא הונח שוב על-ידי רוברט אילטוב, על-ידי רועי פולקמן במקביל. אני רוצה לציין לחיוב את שר האוצר משה כחלון ואת השר אריה דרעי, שבשבתו כשר כלכלה יחד הם קידמו את החוק זה, וזה ממש, איתן, לא מובן מאליו, כי עובדה שקודמיהם לא עשו את זה. נתקלנו בחומה בצורה. זה חוק שלא היה צריך להיחקק, כי לא היה צריך להתרחש מצב מלכתחילה שלשמו נחקק החוק. לא יכול להיות שאדם יעבוד ולא יקבל את שכרו, ויחכה עד אין סוף. הממוצע בישראל הוא מחריד, הוא 97% ימים עד לתשלום. אנחנו ממש בתחתית המדד של ה-OECD, וגם ספק העבודות הגדול במשק, שזה המדינה - אמנם לא מגיע למספרים האלה - לפעמים כן אגב – אבל גם שם רק ב-30% מהמקרים ספקים מקבלים את התשלומים בזמן. בכל יתר הפעמים זה הרבה יותר מזה, ומגיע גם למספרים אימתניים ממש.

צריך להזכיר, דווקא אני שמתעסקת הרבה בזכויות עובדים שכירים, חייבת לומר שעצמאים ובעלי עסקים קטנים ובינוניים לפעמים מופקרים פי כמה וכמה מעובדים שכירים. אין עליהם חוקי מגן, אין חוקי עבודה. שכרם מולן בראש חוצות, והגיע הזמן לשים קץ לתופעה הלא מוסרית והלא כלכלית הזאת. גם המדינה מקרינה על הסקטור הפרטי.

החוק הזה, כפי שהוא מובא כאן, איתן, אתה צודק - הוא לא מושלם. יש בו פשרות. אני חושבת שהפשרה עם הרשויות המקומיות היא הגיונית, כיוון שגם הרשויות המקומיות לא מקבלות את הכסף שהן צריכות לקבל מהמדינה.

היו"ר איתן כבל:

זה דומינו.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

נכון, זה דומינו.

היו"ר איתן כבל:

בוקר טוב לנשיא הכבוד של הוועדה.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

כיוון שיש כאן ההתליה בין התשלומים שהמדינה מעבירה על הפרויקט לרשות המקומית לבין התשלום לספקים, זה נראה לי הוגן דיו, למרות שבטח יהיו כאלה שלא יהיו מרוצים מזה. כמובן, אנחנו צריכים לעשות הכול במקביל, כדי שהרשויות יקבלו את הכספים שמגיעים להן בזמן. וגם יש כאן חוסרים קטנים כאלה ואחרים, כמו מערכת הבריאות שמוחרגת ותקבל הסדרים אחרים – על זה נצטרך לעבוד במקביל.

היו"ר איתן כבל:

שלא נמצא עצמנו בסוף הדיון, שמרוב החרגות לא נמצא עצמנו בסוף עם חוק ריק. מזה צריך להיזהר.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

אם כי אני חייבת לומר – שוב, זה לא אידיאלי. איתן, הייתי רוצה שיהיה שוטף פלוס 30 מוחלט בסקטור הציבורי, ברשויות ובסקטור הפרטי.

היו"ר איתן כבל:

יודעים שפשרות נצטרך לעשות. ברור לנו. השאלה היא איפה הקו שנצטרך לשים באותן פשרות, שלא נגחך את עצמנו.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

אני חושבת שהחוק הזה במתכונתו הממשלתית הוא לא מגוחך, הוא צעד מאוד-מאוד משמעותי. אני הייתי מציעה לנסות לפתור פה את המחלוקת, אבל ככל שניתן להעביר את החוק אז איזו - -

היו"ר איתן כבל:

החוק הזה – אני אומר לך וגם אמרתי לך את זה בסוף המושב הקודם - אני רואה בו משימה להעביר אותו בכנס הזה.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

בוא נעביר אותו היום.

היו"ר איתן כבל:

קשה לי קצת לראות שהוא עובר היום. הלוואי. קודם כל נשמע את כולם ונראה איפה בדיוק נקודות ההשקה ונקודות המחלוקת. אני יכול להתחייב, שנעשה הכול הכי מהר שאפשר. אבל אין לנו שום רצון – גם לתפישתי, באידיאולוגיה האישית שלי, אין לי שום כוונה לעשות מעשה שיעכב את התהליך, שסוף-סוף – גם אם הוא ייצא חוק חסר, לאין שיעור הוא יהיה יותר טוב מהמצב הקיים. זה ברור.

תודה, שלי. רועי, בבקשה.

רועי פולקמן (כולנו):

בקצרה. זה מאוד משמח, כי אתמול במקרה ישבתי עם בעלי עסקים באזור שוהם, והנושא של משך התשלומים עלה שוב ושוב, על פערים. אני בעיקר אומר, אני חושב שפריצת הדרך שצריך להגיע אליה זה סיפור הרשויות המקומיות. כפי שאנו יודעים, ברמת הממשלה התקנות כבר קיימות, ובמידה מסוימת בוודאי במשרדי הממשלה הבעיה היא יחסית קטנה יותר. הבעיה האדירה קיימת בשלטון המקומי. בעיניי כאן עוד יש לנו דיוקים לעשות. שוב – נצטרך להגיע לפשרות – כן שאלת סכום, לא שאלת סכום. יש סימן שאלה עם הנושא של העבודות הקבלניות. עלתה הסוגיה, האם בפועל זה מיטיב או אולי חלילה מרע, כי אנחנו צריכים להיזהר ממצב שבו אנחנו פתאום אומרים - הבסיס הוא שוטף פלוס משהו, ומשם זו כבר חריגה, ופתאום אנחנו קובעים בחוק שצריך לשלם ב-75 או 70 יום או 90 יום. זה דווקא לא בטוח. פה יש לי סימן שאלה על סיפור העבודות הקבלניות, צריך להבין.

בעיקר אומר, ופה הנקודה החשובה – איפה שזה בק טו בק עם המדינה, ניחא, אבל יש לא מעט פרויקטים שהכסף כן נמצא ברשויות המקומיות, ואז אין סיבה. איפה שאתה אומר: אני מחכה בסוף שנה להתחשבות עם המדינה - זה פרויקטים מאוד מסוימים. יש לא מעט פרויקטים שהכסף נמצא בשלטון המקומי, ובעיקר אגב, וזו סוגיה, בתאגידים העירוניים, שבסוף אצלם יש לא מעט פעמים את הכסף הזה, ואם אנחנו עכשיו נאמר להם: תשלמו שוטף פלוס 90, יכול להיות שאפילו עשינו כאן בנצ' מארק בעייתי, כי פתאום אמרנו להם: החוק קבע שוטף פלוס 90, אז כולה איחרנו בחודש, או שוטף פלוס 70 על עבודות קבלניות. את הדבר הזה אנחנו צריכים לתקן.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

עסקאות בנייה בתשתית.

רועי פולקמן (כולנו):

כן. זה הרבה מאוד פרויקטים. לכן על העניין הזה, אשמח שתכף נפתח אותו, כיוון שכאן צריך לשים לב שלא באנו לברך ויצאנו מקללים. צריך להיזהר עם העניין הזה.

וכמובן, כל הגופים הסטטוטוריים. בעניין הזה יש כאן פריצת דרך. יאללה, בואו נצא לדרך, ונסיים עם זה כמה שיותר מהר.

היו"ר איתן כבל:

תודה. חבר הכנסת פרי, בבקשה.

יעקב פרי (יש עתיד):

אני כמובן גם מבקש לברך על הצעות החוק. אני חושב שהן הצעות חוק חשובות, שבאות להסדיר פעם אחת ולתמיד את מוסר התשלומים שאפשר לומר שהוא פגום, לקוי; אפילו לפעמים גורם למשבר בעסקים - אני אומר את זה בהמעטה.

אני מבקש לשמוע – ואני מניח שזה מה שיקרה – במיוחד את קולם של נציגי העסקים הקטנים והבינוניים, שלפי מיטב ידיעתי, הם הסובלים העיקריים ממוסר התשלומים הקיים, שמאפשר מספר גדול – לרוב לטעמי מוגזם, אפילו מוגזם מאוד - של ימי אשראי.

סיפור החקיקה, הצעת החוק, למרות שאפשר לדון בו ואפשר לשנות, אני בהחלט בכיוון של מה שהספקתי לשמוע משארית דבריה של שלי, היא להריץ את החקיקה הזאת, למרות שאפשר לדון. אני רואה שיש במשרדי הממשלה שוטף פלוס 30, ובעסקאות בנייה תשתית שוטף פלוס - - -

רועי פולקמן (כולנו):

.90

יעקב פרי (יש עתיד):

90, כי אפשר יהיה לדון בלי סוף. אני חושב שהכיוון הוא כיוון נכון.

הערה אחרונה. אני לא בטוח, שכלי ההרתעה, אדוני היושב-ראש, שמוצעים בהצעת החוק הממשלתית, כמו תוספת תשלומי הצמדה וריבית, יהיו באמת התרעה או הרתעה, אם אפשר לקרוא, מספקת, לעמידה בזמני התשלום. אם כבר, הייתי מציע לדון בהחמרה של אמצעי ההרתעה האלה.

רועי פולקמן (כולנו):

לכאורה ההרתעה זה הריבית.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

פרי, אני חושבת שהסנקציה היא מאוד משמעותית. זה ריבית של 8%. זה הופך את זה למשתלם שיעכבו לך את התשלום. זה רווח שהוא יותר מכל תוכנית חיסכון.

יעקב פרי (יש עתיד):

אני בעד הרצת החוק.

היו"ר איתן כבל:

תודה, חבר הכנסת פרי.

נתחיל עם המדינה – משרד הכלכלה, משרד האוצר. חברים, אל תעשו התעמלות עם האצבעות. אתן לכל מי שנרשם את האפשרות לדבר ולהציג את הדברים בצורה מסודרת, כי אני מאלה שמאמינים בדיון שפותח ויודע להביא את הנקודות. גם ארצה לשמוע את היועצת המשפטית, אם יש לה רצון לומר והתייחסויות בהמשך לישיבה שקיימת אתמול עם נציגי הממשלה. כן, רן קויתי.

רן קויתי:

רן קויתי, מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

אתה קרוב של נסים קויתי?

רן קויתי:

לא, אבל זה נשאל פעם ביום בערך.

כפי שאמרו חברי הכנסת המכובדים, זה נושא לא חדש. זה נושא שנדון כבר בוועדה הזאת מספר פעמים. היו הצעות חוק פרטיות עד עכשיו, של שלי יחימוביץ', רוברט אילטוב, רועי פולקמן ועוד חברי כנסת שהובילו את הנושאים האלה יחד עם הגופים הכלכליים שמייצגים את העסקים הקטנים והבינוניים. בתקופת השר אריה דרעי קיבלנו הנחיה, לקדם את הנושא הזה, ובאמת התבססנו על כל אותם דיונים שהיו בהצעות החוק הפרטיות. לאחר מכן קיבלנו רוח גבית גם מראש הממשלה שהפך להיות שר הכלכלה וגם משר האוצר.

זה מבוסס על דירקטיבה אירופאית, על חוקים אחרים שקיימים בעולם. זה משהו שמחוקק היום כמעט בכל מדינות העולם המפותח. בתכל'ס, הנושא הזה לא קורה לבד אלא רק שיש חוקים; זה לא רק במדינת ישראל שלא משלמים אלא גם במקומות אחרים, וגם שם עשו חוקים דומים. החוק הזה מבוסס גם על הנושאים האלה. זה לגבי הבסיס לחוק.

למה צריך את החוק הזה. בגדול, דיברו על חלק מהדברים, אבל אם אתם רואים את ממוצע ימי האשראי לספקים, אתם רואים שיש פער גדול בין עסקים שהם גדולים לעסקים שהם קטנים. גם בתוך המגזר הציבורי הפרטי, העסקים הקטנים מקבלים פחות ימי אשראי מהעסקים הגדולים, ומצד שני, הם נותנים פחות ימי אשראי לספקים שלהם. כך נוצר פער שהוא משמעותי, שיותר צורך באשראי באותם עסקים קטנים, בעצם מעבר של הצורך האשראי הזה מעסקים גדולים, שיכול להיות שיכלו לקבל את האשראי, לעסקים קטנים, ואם אנחנו מסתכלים על אשראי, ואנחנו רואים שהאשראי הבנקאי - למרות שבשנים האחרונות יש שיפור מאוד משמעותי באשראי הבנקאי לעסקים הקטנים והבינוניים, עדיין העסקים הקטנים והבינוניים לא מקבלים את האשראי באופן יחסי לתרומה שלהם ברמת התוצר. כשאנחנו

מדברים על באילו ריביות הם מקבלים את זה, אנחנו רואים שגם פער הריבית הוא מאוד משמעותי. העסקים הקטנים מקבלים את האשראי בפער של פי שניים בממוצע מהעסקים הגדולים.

היו"ר איתן כבל:

רק טורקיה מנצחת אותנו מלמטה, בפערים של ימי האשראי של המגזר העסקי.

רן קויתי:

אנחנו רואים פה פער ריבית גדול מאוד לרעת העסקים הקטנים, חוסר אשראי, ובעצם מעבר של צורכי אשראי מגופים ציבוריים ומגופים פרטיים גדולים לאותם עסקים קטנים, שגם כך מתקשים לקבל את האשראי, וכשהם מקבלים אותו, מקבלים אותו בריבית גבוהה. לכן צריכה להיות פה מעורבות ממשלתית.

היו"ר איתן כבל:

אני מציע - -

רן קויתי:

זה השקף האחרון. מה שיש פה זה עיקרי הוק. אפילו אין צורך שאגיד אותם. נשאר את השקף הזה כשקף פתוח.

היו"ר איתן כבל:

נקריא את זה - משרדי משמלה - שוטף פלוס 30, עסקאות בנייה ותשתיות - שוטף פלוס 70, רשויות מקומיות - שוטף פלוס 45, ובעסקאות בנייה ותשתית - שוטף פלוס 90, או עשרה ימים לאחר קבלת תקציב מהמקור החיצוני. גופים ציבוריים - שוטף פלוס 45, אלא אם כן נקבע אחרת בחוזה. עסקים - שוטף פלוס 45, אלא אם נקבע אחרת בחוזה. מערכת הבריאות תקבל הסדרים אחרים לסוגים מסוימים של עסקאות.

רן קויתי:

שני דברים שאני רוצה לחדד. הנושא הראשון הוא הנושא של הסקטור הפרטי. בסקטור הפרטי החוק לא נכנס כחוק מחייב. הוא הסדר דיס פוזיטיבי. זה אומר שאם קבעת משהו בחוזה, מה שקבעת בחוזה הוא שתופס, אבל אם אין התייחסות לנושא התשלום, מועדי התשלום והפיגורים בגין התשלום בחוזה שחתמת, אז החוק תופס.

רועי פולקמן (כולנו):

לאילו סעיפים?

רן קויתי:

גם לגופים הציבוריים וגם בעסקים. כתוב: אלא אם נקבע אחרת בחוזה. זה אומר שזה הסדר דיס פוזיטיבי. רק אם אין משהו אחר שנקבע.

לגבי מערכת הבריאות - הנושא הזה כבר עלה; אני רוצה לתת הבהרה - במערכת הבריאות יש עסקאות שהן מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי. העסקאות האלה הן גם מפוקחות במחירים מפוקחים. אנחנו חושבים שכניסה שם לנושא של מתי משלמים ואין משלמים - אין בה צורך בחוק הזה, מאחר שזה משהו שמפוקח כבר במסגרת החוק.

היו"ר איתן כבל:

כשנגיע לזה.

רן קויתי:

ועוד דבר שצריך לחדד – אם לא משלמים בזמן, אחרי 30 יום משלמים ריבית פיגורים. ריבית הפיגורים עומדת היום על סביבות 7.5%. אם חוזרים לשקף הקודם, שמדבר על שיעור הריבית שהעסקים מקבלים בממוצע מהבנקים, זה קרוב מאוד לריבית שהעסקים מקבלים, ולכן אנחנו חושבים שהריבית הזו היא פיצוי הולם על הזמן שעבר.

היו"ר איתן כבל:

תודה. רק אקריא ממרכז המחקר והמידע – 33% מהחשבוניות משולמות בזמן, עד 45 ימי אשראי. 14% משולמות לפני הזמן, וכ-19% - בזמן. שאר החשבוניות, המהוות כ-67% מהחשבוניות, אינן משולמות בזמן, כאשר כ-44% משולמות באיחור של עשרה ימים, כ-23% מהחשבוניות - באיחור של מעל 10 ימים. במדגם נמצאו כי גם אחוז מהחשבוניות שולמו באיחור של יותר מ-180 ימים.

תודה, רן קויתי. נציג האוצר, בבקשה.

עוזי שר:

עוזי שר, החשבונאי הראשי. אוסיף שני דברים על מה שרן אמר. הנושא הראשון, שמבחינת הימים, הבסיס היה שלא נתפשר על הבדיקות לבקרה, שזה אלי"ף-בי"ת מבחינת התהליכים, כדי שלא יהיו לנו אירועים חריגים.

היו"ר איתן כבל:

אני רק רוצה לומר לך, החשבונאי הראשי – פעם ראשונה אני שומע את המושג הזה. נגבתי עליו...

אני רוצה לומר לך, אתה כבר מדאיג אותי, כי אתה יכול להושיב שני אנשים כדי שיבדקו את החשבוניות, והם לא יעשו שקר בנפשם. הם יגידו: נכון, החוק כתוב. אתה רוצה שאעשה משהו שיפגע או שיגרום למדינה להוציא כסף שהיא לא צריכה להוסיף, ואנשים רמאים? אני מכיר את כל ההרצאות פה. הדברים האלה, וזה גם יבוא לידי ביטוי פה – אני כבר אומר לך - שאנחנו לא – אני אומר את המשפט שחוזר עליו כמעט בכל חוק. היה לי המטה הכי טוב בעולם, והמלחמה באה והרסה לי אותו. בסוף-בסוף נכין את החוק, הוא יהיה מסודר, ובסוף מי שיצטרך להוציא אותו מן הכוח אל הפועל לא יהיה כוח אדם, אז ממילא לא עשינו כלום. אני אומר את זה, כי ירידת שמיעה יש לי, אבל יש דברים מסוימים שאני מקשיב טוב.

עוזי שר:

ההערה השנייה שלי היא חשובה. השקנו פורטל ספקים. הכול שקוף בפני הספקים. הם רואים את המצב של החשבוניות, הם יכולים להגיש את זה באופן אלקטרוני, הם רואים באיזה תהליך זה נמצא במשרד. אם זה נדחה, כתוב למה. אין דיבורים בעל-פה. אין להחביא חשבוניות במגרה, ואין להעלים דברים. זה אלי"ף-בי"ת בכל הנושא של הבקרה. כאן אני גם קורא לכל הספקים להירשם, כי אחת הבעיות הקשות ביותר - -

היו"ר איתן כבל:

עוזב. זה לא מדור פרסומי היום.

עוזי שר:

זו אחת הבעיות בדברים האלה, אין מה לעשות.

יעקב פרי (יש עתיד):

מה זאת אומרת, לספקים להירשם?

עוזי שר:

ספקים, חלק גדול נוח להם – נוח להם במצב הנוכחי.

בכל מקרה, החל מתחילת 2017 תהיה חובה, לעבוד אתנו בצורה ממוחשבת.

היו"ר איתן כבל:

אני מבקש שבלי קשר, אדוני יוציא לוועדה, כאשר אמת במובן ההתנהלותי - איך אתם תגרמו לזה שייצא חוק מתחת ידינו, ולא נמצא עצמנו מתעכבים על עניינים כאלה ואחרים. אוקיי? תודה לחשבונאי הראשי. בבקשה.

אתי בנדלר:

בוקר טוב לכולם. אני רוצה לומר משהו כללי לגבי הצעת החוק הזו, שמצד אחד, היא מאוד-מאוד מחממת את הלב, ואני שותפה לשמחה הכללית, שמאפשרת סוף-סוף כעמדת ממשלה, לעגן את הנושא של מוסר התשלומים בחוק.

מצד שני, אני מאוד מודאגת מכמות ההחרגות הקיימת בחוק, או שהחוק מסמיך את השרים. אני מייד אכנס.

אומר באופן כללי. אעיר את הערותיי בסעיפים הרלוונטיים. ההתייחסות שלי כרגע היא התייחסות על, ממעוף הציבור. קודם כל, אתן דוגמה. לגבי רשויות מקומיות, שכולם שמחים על כך שסוף-סוף מכפיפים אותן גם להצעת החוק, אבל בהצעת החוק נאמר שאם עסקה ממומנת בחלקה ממקור מימון חיצוני, ניתן לדחות את התשלום עד קבלת אותו תשלום.

בדרך כלל אנחנו יודעים שתשלומי העברה שיש לרשויות מקומיות הם לא דווקא פר פרויקט; הם באופן כללי. מה שאומר שכמעט על כל התקשרות תוכל לטעון כל רשות מקומית, שחלקו ממומן מתשלום חיצוני - -

רועי פולקמן (כולנו):

חלקו.

אתי בנדלר:

יכול להיות גם אחוז אחד מהתקשרות מאוד גדולה. תטען כך הרשות המקומית, וזה כבר מאפשר לרשות המקומית לדחות - -

רועי פולקמן (כולנו):

שיהיה ברור - לא מדובר על תקציבי העברה לרשות; אם זה כסף ייעודי לפרויקטים. לא שתקציב ההעברה לרשות המקומית זה השתתפות מקומית.

אתי בנדלר:

יכול להיות שזה מה שצריך לומר, וזה לא מה שנאמר, לא מה שמוצע.

רועי פולקמן (כולנו):

אז צריך לתקן את זה. חיצוני - הכוונה היתה לפרויקט.

אתי בנדלר:

אני ביררתי את זה אתמול עם נציגי הממשלה. לא זה מה ששמעתי, ואם כך הדברים - מצוין. יבוא בנוסח.

רועי פולקמן (כולנו):

נדייק את זה.

אתי בנדלר:

הערה נוספת, והיא אולי המטרידה ביותר. בהתאם לאחד מסעיפי הצעת החוק, הממשלה רשאית להורות לשרים – השרים זה שר האומר ושר הכלכלה – להתקין תקנות לאופן החלת החוק על משרדי הממשלה. ואם היא הורתה כאמור, השרים רשאים לסטות מכל – ואני משתמשת במילה מכל – מכל הוראות החוק. בעצם ניתן על-ידי תקנות, על-ידי החלטת ממשלה, לאיין את החוק המוצע לגמרי. במאמר מוסגר אומר, שאפילו לגבי הנושא הזה, בהתאם למוצע, זה ללא פיקוח פרלמנטרי. כלומר אפילו סטייה מהסדרים ראשוניים, בהתאם למוצע כרגע, זה ללא פיקוח פרלמנטרי, כשבהתאם למוצע בכלל, בשום נושא אין פיקוח פרלמנטרי. אני הבהרתי אתמול שלא יעלה על הדעת שנאפשר את זה.

היו"ר איתן כבל:

למה לא יעלה על הדעת? עובדה שכן.

אתי בנדלר:

שהכנסת תאפשר את זה.

ועוד הערה קצרה לדבריו של התשובנאי הראשי. הוא מדבר כמובן על התקשרויות עם משרדי הממשלה, אבל תחולת החוק היא הרבה יותר רחבה. אני לא מדברת רק על רשויות מקומיות שכבר הזכרנו, ו-וודאי אני לא מדברת על ספקים במגזר הפרטי, אלא על כל המגזר הציבורי שאינו משרדי ממשלה, שהצעת החוק חלה עליהם, כמו תאגידים סטטוטוריים, כמו חברות ממשלתיות וכך הלאה.

לכן לדעתי, הצעת החוק, למרות שאני באמת שמחה אתה, אני חושבת שיהיה צורך להכניס לא מעט תיקונים. תודה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אנחנו נפתח את הדיון גם לאורחים ולנציגים השונים. רועי כהן, נשיא לה"ב, לשכת ארגון העצמאיים. אני מבקש חברים שכל אחד יציג את הזווית שלו, אבל מאוד-מאוד ממוקד. בבקשה, רועי.

רועי כהן:

בוקר טוב לכולם. ראשית אני מבקש להודות ליושב-ראש הוועדה, שבניגוד להרבה דברים שאתה רואה בכנסת, עמד במילה שלו, כאשר התחייב באירוע של לה"ב שהנושא הראשון שיגיע לוועדת הכלכלה לאחר הפגרה --

היו"ר איתן כבל:

ההתחייבות שלי לשלי. אני חייב לעמוד בה.

רועי כהן:

ארגון לה"ב, חברת הכנסת יחימוביץ, מלווה את הנושא הזה הרבה יותר מחמש שנים. מתכתובות שיש לי – למעלה מעשר שנים, כאשר הרבה חברי כנסת באו והלכו והציעו את ההצעה הזאת של הסדרת נושא מוסר התשלומים, ולא קרה דבר, אבל הפעם באמת אנחנו מברכים על הקידום של הצעות החוק. אנו חושבים שזו ההזדמנות הנכונה להתמודד עם הנוהג המקומם הזה, שמדינת ישראל בעצם מבקשת הלוואה מבעלי עסקים כל חודש, בלי לקחת על זה שום אחריות, וכל חודש בעלי העסקים והספקים בישראל בעצם מממנים את מדינת ישראל ללא שום סיבה, ואתה אמרת שוטף פלוס 180. יש גם שוטף פלוס אף פעם. לכן אנחנו במקרה הזה מברכים על ההסדרה.

אבל לצד זה, אנחנו באים להגיד, וצדקה, ואני מסכים עם כל מילה של היועצת המשפטית של הוועדה עוד אתי בנדלר, שיש פה הרבה החרגות והסמכות שמאפשרים בחסות החוק לא לשלם בזמן, כלומר אם היום לרשות מקומית היה לא נעים לשלם לא בזמן, היו יכולים אולי אפילו לקחת אותה לבית משפט, ואפשר היה לומר - היום היא תוכל לומר: אני לא קיבלתי את הכסף מהמדינה, ולכן אני לא משלמת לך. מרגע שקיבלתי את הכסף יש לי עוד עשרה ימים מיום שקיבלתי את הכסף. אשלים לך. אני בחסות החוק לא משלמת לך בזמן. נכון שזו לא מטרת הרשות המקומית, ואני בטוח שזו לא כוונתם, אבל בעצם זה שיש את זה כרגע בחוק, זה יאפשר להם לעשות את זה.

צריך גם לקרוא לילד בשמו. מה זה מימון חיצוני? רווחה זה מימון חיצוני. חינוך זה מימון חיצוני. תחבורה זה מימון חיצוני. תשתיות זה מימון חיצוני. צריך לומר את זה. כל הנושא של רשויות מקומיות זה דרך מימון חיצוני של מדינת ישראל. עכשיו, ישב המחוקק בשנת 1995, וקבע חוק. יש חוק שמופיע בספר החוקים של מדינת ישראל, נקרא – חוק הרשויות המקומיות, העברת תשלומים מהמדינה, התשנ"ה-1995, שקובע שמדינת ישראל מחויבת לשלם תוך 60 יום לרשויות כל דבר שקשור לחלק שלהם. מענק, תשלומי העברה – כל דבר תוך 60 יום. אבל מה קרה – 21 שנה דוחים את החוק הזה בחוק ההסדרים. 21 שנה חוק, שהוא חוק של מדינת ישראל, נדחה על-ידי הכנסת, שחוקקה את החוק כדי לא לעמוד בו. זה לא נתפס. לכן עכשיו לבוא ולהסדיר את זה שרשויות מקומיות לא יקבלו בזמן את הכסף ממדינת ישראל, זה פשוט לא בהגיוני. מדינת ישראל קבעה שצריך לשלם תוך 60 יום. אין שום מניעה מלשלם להם, ואז כל השרשרת הזו תהיה בזמן. ישלמו בזמן לרשות מקומית, היא תשלם בזמן. זה לא שאני המצאתי את הגלגל. יש חוק שחתום עליו בייגה שוחט, חתום עליו יצחק רבין ז"ל ראש הממשלה, שר הפנים, כולם.

שלי יחימוביץ' (המתנה הציוני):

בחוק ההסדרים הנוכחי הוא יעלה שוב? אתה מטיל עלינו משימה חשובה.

רועי כהן:

אני מטיל עליכם משימה – תחילתו של חוק זה החל מיום כ"ה בתמוז התשע"ו, 31 ביולי 2016. כלומר שאם אף אחד מחברי הוועדה פה לא ייתן לחוק הזה להידחות, אנחנו נתחיל ב-30, וב-1 באוגוסט 2016 תהיה בשורה לכל העסקים בישראל, שהחוק הזה נכנס לתוקף, ומדינת ישראל תצטרך לשלם תוך 60 יום לרשויות המקומיות.

לגבי החרגת העבודות הקבלניות וההנדסיות. אני חושב שמה שאמר חבר הכנסת רועי פולקמן הוא נכון. יכול להיות שאנחנו מרעים את המצב שלהם במקום להיטיב אתם. אין שום סיבה שאנחנו נקבע בחוק שרשויות מקומיות ישלמו 90 יום לנושא של עבודות קבלניות והנדסיות. אני חושב שצריך לייצר פה רק עבודה ספציפית בהיקף ענק, בסוג של היקף. לא עכשיו על כל עבודת טרקטור נצטרך לחכות 90 יום.

עוד דבר אחרון. מעבר לעובדה שלה"ב כל השנים דרשה את הנושא של מוסר התשלומים, אנחנו מבקשים מחברי הוועדה – הסחבת הזאת הביאה למצב, ורק מהנתונים של הלמ"ס, 10,000 עסקים בשנת 2015 נסגרו כתוצאה מתזרים כספי. לא אני הבאתי את הנתונים האלה. אלה הנתונים הקיימים. 10,000 עסקים נסגרו כי לא היתה להם היכולת לקבל אשראי. לכן מה שאתם הולכים לתקן פה זה משהו שיביא בשורה אמיתית לעסקים בישראל. זו בשורה שתאפשר להם לקבל את הכסף שלהם בזמן, תאפשר להם לכלכל את צעדיהם. כל המשק ייכנס לסוג של הסדרה, ולכן אני מבקש לעשות את זה כמה שיותר מהר. תודה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. מוטי שפירא, בבקשה.

מרדכי שפירא:

אעשה את זה קצר. אני עכשיו מהצד של איגוד לשכות המסחר בנושא עסקים קטנים. חברים, 3.4 מיליון עובדים שכירים. הרגילו את כולם שמשלמים להם עד 9 בחודש. אין בלתו. אותו דבר צריך ללכת פה. צריך להתחיל להרגיל את המשק לכיוון הזה. תזכרו – 3.4 מיליון עובדים 2.3 הם בעסקים קטנים ובינוניים, או רובם, שהם מחויבים לשלם לאנשים עד 9 בחודש, ואין בלתו. לכן צודקת היועצת המשפטית, וגם צדק יושב-ראש הוועדה שאמר את זה בהתחלה. הרי באמת התחלנו את זה לפני שנים. פה כל נקודת שיווי המשקל הפוליטית הציבורית היא לא לתת לחוק הזה, שהוא חוק טוב, להתמסס. ללכת ל-80,000 חריגים. גם בעלי עסקים רוצים לשמעו שהמדינה עשתה חוק ברור, ולא שכל דבר אתה צריך משפטן להבין אם זה כן עומד בחוק וזה לא עומד בחוק.

קונקרטי, עבודות הנדסה בנאיות בסעיף 33 זו הגדרה כללית מדי. מי שמכיר מה זה עבודות הנדסה בנאיות – צריך לפרק את זה. לדעתי, יכול להיות שצריך להגדיר רק מגודל מסוים.

שתיים, מה שנאמר פה נכון לגבי הנושא של יכולת לתקן את זה מפעם לפעם. לא מקובל עלינו שהגופים הציבוריים, אלא אם כן קבעו הצדדים – חברים, אין סיבה שאוניברסיטה לא תשלם בזמן. כמו שמשלמת למרצים שלה, תשלם בזמן לבעלי העסקים שנותנת להם.

רועי פולקמן (כולנו):

גם פה אני מסכים שההסדר הזה – ושוחחתי על זה עם הצוות שניסח את החוק – אמרו: הן נכונות במיליונים. גם פה - קראת לו: ההסדר הדיספוזיטיבי הזה – הוא חייב להיות רק מגודל מסוים. כלומר לא יכול להיות שאוניברסיטה – אם היא קונה מכונה ב-3 מיליון דולר, אני אומר: בסדר, תחריג, ואם כתוב בחוזה: שוטף פלוס משהו – שיהיה. אבל לשוטף רגיל, על פרויקטים רגילים, למה להחריג אותם, שבחוזה יהיה כתוב: שוטף פלוס 120! על היקפים גדולים - אפשר לחיות עם זה.

מרדכי שפירא:

אני מדבר קונקרטי על הנקודות. לסעיף 3ג – גם גופים מתוקצבים וגם אוניברסיטאות - לא יהיה דיס פוזיטיבי. הם צריכים לשלם בזמן.

לגבי הקלות ופטורים, אני מציע שמנגנון הפיקוח על הקלות ופטורים יהיה באמצעות הוועדה. זה לא רק החלטה של שר זה עם שר אחר; באישור ועדת הכלכלה. שיהיה מנגנון פיקוח ציבורי על הקלות.

היו"ר איתן כבל:

אנחנו אוהבים את זה.

מרדכי שפירא:

עוד שניים-שלושה דברים. הסוכנות לעסקים קטנים היא השחקן המרכזי פה באכיפה. תזכרו – יש בעיה באכיפת החוקים האלה. עסק קטן, שמתחיל להתלונן בלי שיש לו גב – מוחקים אותו מהרשימות. אם אתה בעייתי ואתה מתלונן שלא נתנו לך בזמן - מוחקים אותך מהרשימה. לכן הסוכנות צריכה להתחזק בתחום הזה, ולהיות הגורם המרכזי לאכיפה ולציבור כגורם המרכזי לאכיפת החוק, וצריך גם לקבוע כללי אכיפה מאוד ברורים. תודה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אליאב בן-שמעון, מנכ"ל התאחדות בוני הארץ, בבקשה.

אליאב בן שמעון:

שלום, אדוני היושב-ראש. כעיקרון, התאחדות בוני הארץ בהחלט בעד החוק. רק אנתנו - -

היו"ר איתן כבל:

יש הרבה "רק" בדיון הזה.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

הרבה "אבל"-ים.

אליאב בן שמעון:

בהחלט אנחנו מתנגדים למועדים שקבועים בחוק, ותכף אסביר למה – בהצעת החוק, ובאפליה של העולם הקבלני או העולם הזה שמתעסק בעבודות הנדסה, שלא ברור בכלל מניע; קל וחומר שאם מדברים על עסקים קטנים ובינוניים, אני רוצה לסבר את האוזן – 90% מהעסקים בענף הבנייה מוגדרים עסקים קטנים ובינוניים. לא כולם אצלנו מגה ולא כולם זה אפריקה ישראל או שיכון ובינוי, שיש להם אורך זמן, וגם חברות שיש להן אורך זמן לספוג מצב של תשלומים, בכביש 1, אחת החברות המפוארות במדינת ישראל בענף התשתיות, כתוצאה מלוח זמנים של תשלומים של גורמי ממשלה, נאלצה לפשוט את הרגל.

לא ברור בכלל מה עומד אחרי ההצעה שישלמו לענף הבנייה והתשתיות שוטף 70, כאשר היום חוזה המדף הממשלתי מדבר על שוטף 38. החוזה שממשלת ישראל עובדת אתו מדבר היום על תשלומים בשוטף 38. אז פה לתת לגיטימציה לשוטף 70, בעוד שהחוק מתנהג במועדים יותר קצרים. כנ"ל בנושא רשויות.

כני"ל לגבי לוחות הזמנים, כני"ל לגבי רשויות מקומיות ותאגידים עירוניים. שם הנושא בהחלט פרץ, וכל רשות או כל תאגיד עירוני עושה בהתאם לתקציב שלו, בהתאם לעיני רוחו, בהתאם למי הגוף שמופיע מולו, אבל שוב – אנחנו נמצאים פה בהצעות ובלוחות הזמנים האלה במצב שנותן לגיטימציה לאותם תאגידים ולאותן רשויות לעשות הפוך לפעמים ממה שהם נוהגים היום, לאחר ולהחמיר את המצב.

אני רוצה להסביר מה המשמעות של האיחורים האלה. כשאנחנו מדברים על אותם עסקים קטנים ובינוניים, אותם קבלני הנדסה ותשתיות, זה הבסיס מבחינתנו לכל עבודות הדיור והבינוי. עיכובים כאלה, המשמעות שלהם זה חבלה פשוט ופגיעה במאמצי הממשלה לייצר דירות במדינת ישראל. לא יודע מי ראה אתמול טלוויזיה וראה את נושא התשתיות בכל מיני פרויקטים שאנחנו רוצים בנייני מגורים עומדים, ותשתיות אין, ומוסדות חינוך אין. הבעיה היא באמת בעיה קשה מבחינתנו, גם בנושא הזה, גם בעצם זה שלוחות הזמנים, כפי שאני אומר, הולכים ומחמירים את המצב, ונותנים לגיטימציה לגופים אחרים.

נושא נוסף שיש לתת עליו את הדעת הוא ממתי משלמים – מועד הגשת החשבון או מועד אישור החשבון. קבלן יכול להגיש חשבון כזה לחברה ממשלתית או לרשות מקומית, והחשבון הזה יישב בגזברות חודשיים, שלושה, ארבעה חודשים, ולוחות הזמנים יימנו רק מהמועד שאישרו. לכן צריך לקבוע את מועד הזמנים ממועד הגשת החשבון, ואין סיבה לתת הארכות כאלה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. חבר הכנסת אורי מקלב, בבקשה.

אורי מקלב (יהדות התורה):

אדוני היושב-ראש, אני מתנצל.

היו"ר איתן כבל:

אין צורך להתנצל.

אורי מקלב (יהדות התורה):

תודה רבה. אני מברך את כולנו במושב טוב ובהתחלה טובה של המושב הזה. ראוי לחוק הזה שמתחיל את המושב הזה. זה בעצם חוק שמחזיר אותנו מדרך עקלקלה שנהייתה לדרך הישרה, ומחזיר אותנו לדרך הישרה. כבר נהפכנו שמוסר התשלומים שלנו של שוטף פלוס זה נהפך לדרך הישרה. אנחנו היום משפרים את המצב. זו דרך האמת והדרך הסלולה, וזו הדרך הישרה מלכתחילה.

אני רוצה להודות ליזמים בהצעת החוק הזו. פגשתי, אדוני היושב-ראש, לפני זמן אחד שהיה או ניהל, הוביל תוכנית הבראה למוסד ציבורי גדול. הוא עמד לפני קריסה. שאלתי אותו: מה עשית במוסד הציבורי הזה, שהצלחת להעמיד אותו על הרגליים תוך תקופה קצרה מאוד? אומר לי: עשיתי רק דבר אחד – התחלתי לשלם בזמן. הוא אומר: התחלתי לשלם בזמן - קיבלתי מחירים בעשרות מחירים באופן משמעותי יותר זול. חושבים שאנחנו שילמנו פלוס-פלוס, לא שילמנו על זה ביוקר. בסופו של דבר המערכות הציבוריות שילמו על זה ביוקר, על דחיית התשלומים, כי הספק שסיפק, לקח את כל זה בחשבון, את העלויות שלו בעקבות הדברים האלה. מנהל המוסד היה מנהל מוסד מבוגר. הגיעו אליו ספקים – אין לי עכשיו, טוב, אתן לך בצ'ק ל-90 יום. בסופו של דבר כל מי שסיפק לו סחורה, לקח את זה בחשבון, למד להכיר אותו. ממילא שילם על זה ביוקר. ברגע שהורדתי, קיבלתי הצעות הרבה יותר זולות, והתחלתי להיות מאוזן.

בעצם לא הועלנו רק לספקים; הועלנו למזמינים, הועלנו לממשלה, אנחנו מועילים לרשויות המקומיות; רק זה היה הכרח שהיה צריך לדחוף אותנו בהצעת חוק, אבל זה לא רק עזרה. והמושג הזה של ביומו תיתן שכרו, מכיוון שאנחנו לא נותנים היום את השכר ביומו, אז בחודשו תיתן שכרו זה אחד ממושגי היסוד שיש לנו, שביומו – ובמקרים האלה זה בחודשו תיתן שכרו.

חוץ מהחסמים ומהחריגות, בהנחה שמערכת הספקים באמת תעבוד טוב, איך יבואו אנשים ויגידו: עדיין לא התחיל התשלום, עדיין אין אישור. האישור הסופי בדרך – לא הבאת את זה, עדיין לא התחיל, כי עדיין צריך לברר. אין לי אישור, משמונה החתימות - -

היו"ר איתן כבל:

פספסת את ההתייחסות שלי לחשבונאי הראשי.

אורי מקלב (יהדות התורה):

כאן אנחנו גם צריכים לתת את הדעת בחוק, מתי מתחילה הספירה. ידחו את תאריך הספירה, ונמצא באותו יום, שגם יהיה 120.

היו"ר איתן כבל:

ברור. תמיד תהיה חסרה ניירת.

אורי מקלב (יהדות התורה):

בעצם מערכת שלא תרצה לשלם בזמן – המדיניות תהיה: תעצור את זה - -

היו"ר איתן כבל:

תודה. ג'ק בלנגה, בבקשה.

ג'ק בלנגה:

אני נציג לשכת רואי חשבון כאן. קודם כל, נראה שהצעת החוק נכתבה בהתחכמות מאוד גדולה. איפה שרצו, ידעו להפנות להגדרות בחוקים אחרים; איפה שלא רצו, קבעו מושגים חדשים שקשה להבין אותם, למה הם מתכוונים. אנחנו נעשה מאמץ בזמן הקראת החוק להיכנס לדקויות ולהפנות את תשומת הלב בעניין הזה.

יש חורים גדולים בחוק הזה, איך שהוא מנוסח כרגע. בכוונה נראה כך, כגון למשל מלכ"רים בכלל, שאינם כתובים מצד אחד בכלל; מצד שני, ממעטים תאגידים עירוניים – זו רק דוגמה. נתייחס לזה בהמשך.

עסקים פרטיים - כללו אותם, אבל לא כללו אותם. מן הראוי שתהיה החלטה ברורה, גם כשיש חוזה או הסכמה, אז יש ספירה מאותו חוזה או הסכמה, ולא לומר: אם אין הסכמה – זה 45, ואם יש הסכמה, החוק לא חל במקרה הזה. וזו רק דוגמה.

אבל הנושא הכי מהותי הוא התאמה בין החוק הזה לחוקים אחרים במדינת ישראל, שכרגע מי שניסח את ההצעה הזאת – הממשלה – מתייחסת לזה איפה שנוח לה ואיפה שטוב לה. חייבת להיות התאמה בין החוק הזה לבין חוק מע"מ, פקודת מס הכנסה ותנאים על השכר, כי ברגע שאדם מוציא חשבונית מס, ונדרש להעביר מקדמות מס הכנסה ומע"מ למדינה, סכומים של עשרות אחוזים מאותה חשבונית – תוך 15 יום או תוך 30 יום מאותו יום - תלוי מתי הוציא אותה – לא ייתכן שהוא יצטרך לחכות חודשיים-שלושה לאחר מכן, ואולי יקבל את הכסף ואולי לא. המצב הזה חייב להסתיים בחוק הזה. כרגע אין התאמה.

מעבר לזה, 9 בחודש הוזכר כאן קודם, אבל 9 בחודש זו הבעיה הקטנה; הבעיה זה 15 בחודש של העובדים, כי אז צריך לשלם את כל הביטוח הלאומי ואת כל הפנסיות ואת כל מס ההכנסה של העובדים עצמם. כלומר כל עבודה שמבוצעת בחודש מסוים בסכום 100, העסק צריך להוציא עליה כמעט 70 שקל, אז לא ייתכן עכשיו שהמיון הזה הוא אין סופי ממועד פתיחת העסק עד מועד סגירתו. זה בעצם הלוואה עומדת מיום פתיחת העסק עד מועד הסגירה שלו. לא ייתכן שאנחנו יוצאים עם חוק כזה, והנושא הזה לא נפתח, שעסק צריך להוציא 70% מההכנסות שלו, והוא ממתין למיון – בעצם הלוואה העומדת שלו 5%, 7% לאורך כל חיי העסק שמממן את הבנקים. לכן הדבר הזה צריך להיפתר כסימטריה מלאה, כי יש תיקונים בחוק מע"מ שהיו מצוינים, אבל המונח חשבון כרגע הפך להיות מונח לא ברור בחוק הזה, ועוד מונחים אחרים.

היו"ר איתן כבל:

תודה. כל אחד מהדוברים שם ממש את האצבעות, ואני מקווה שגם הדוברים הבאים. ניר קלינגר. אחרי שהדוברים הבאים יסיימו, אחליט איך אנחנו מתקדמים מכאן. בבקשה.

ניר קלינגר:

בוקר טוב, ניר קלינגר, מנכ"ל התאחדות המלאכה והתעשייה. קודם כל, אני מצטרף כמובן למברכים על הצעת החוק. היא הרבה יותר טובה מלא כלום הקיים כיום, ולא אחזור על מה שהעירו פה, אבל אצטרף לדברי חבר הכנסת פרי, שאמר: לדעתי אמצעי ההרתעה שיש היום בחוק, וממנו אנחנו פוחדים, לא ירתיע את משרדי הממשלה ואת הגופים האחרים מלשלם במועד, כי רמת המחירים שקיימת היום ובסביבת הריבית שקיימת היום, זה יוצא משחק סכום אפס מבחינתם, וזה לא ירתיע אותם.

היו"ר איתן כבל:

תרחיב טיפה.

ניר קלינגר:

ברמת המחירים שקיימת היום במשק, שהם נמוכים ממילא, וברמת הריבית שקיימת היום במשק, האמצעי הזה לא יהיה כלי הרתעה מספיק והוא גם לא יעזור מספיק לעסקים. כפי שאמרו פה, הריבית שהם משלמים לבנקים על הלוואות היא הרבה יותר גבוהה ממה שהם יקבלו בסופו של יום, ושכרם ייצא בהפסד. גם אם זה לא ירתיע את משרדי הממשלה. יכול להיות שכלי אפקטיבי יותר יהיה להעניש את אותם משרדי ממשלה, ופשוט את כל הפיגורים ואת כל העיכובים להוריד מהתקציב של שנה הבאה. תחילו להתמודד עם היעדר תקציב.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

זה בלתי-ישים. אנחנו גם צריכים בסוף הצעת חוק שתעבור.

ניר קלינגר:

אבל זה כנראה לא ירתיע אותם.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

אפשר לבנות פה עוד הרבה מגדלים באוויר, ואפשר להעביר הצעת חוק.

היו"ר איתן כבל:

לגמרי צודקת. אפשר להביא גם שהחשבים והחשבונאים יקבלו מלקות.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

רעיון לא רע... עונש מוות יש עכשיו בקואליציה החדשה...

היו"ר איתן כבל:

שוקי שדה, בבקשה.

שוקי שדה:

שוקי שדה, מנכ"ל חברות ארגון ההסעה בישראל. חשוב מאוד לומר, שמרבית ההסעות במדינת ישראל קשורות למערכות ממשלתיות. התוצאה המעשית היא שאנחנו עובדים עם רשויות מקומיות, צבא וכיוצא בזה.

לגבי נושא התשלומים, יש שרשור של המערכת, ובנקודת הקצה הנהגים ומערכת הפועלים שנמצאים במעסיק, הם שנפגעים. חייבים את העניין הזה לסגור גם על בסיס המכרזים. הוזכר פה העניין של המכרזים, ויש אפשרות שמכרז, שנסגר תאריך וכיוצא בזה, אפשר לנסות לשנות. את הנושא הזה צריך גם לסגור, על-מנת שמכרזים יהיו כפופים ב-100% לחקיקה, על-מנת שלא יהיו שינויים בתאריכים.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אבנר פורת.

אבנר פורת:

אבנר פורת, ארגון חותם, יהדות על סדר היום. כמובן שאנחנו מברכים על ההצעה הזאת, שבאמת תואמת ומתקרכת לנקודת המוצא של תורת ישראל, כפי שחבר הכנסת מקבל הזכיר.

רצינו לציין שתי נקודות שאנו חושבים שמן הראוי לתקן אותן. ראשית, בסעיף 3ג. כמובן, הנחת יסוד בכל ענייני ממונות זה שיש מקום לתנאים שבין כל שני צדדים. הם יכולים לעשות תנאים כפי שהם רוצים, אבל כאשר יש צד אחד שהוא חזק וצד אחד שהוא בדרך כלל חלש – במקרה שלנו – הספקים - ויש חשש שמהלחץ שלהם, מתוך הרצון שלהם להתקיים, הם יסכימו לכל תנאי שניתן להם, אנחנו חושבים שצריך למעט מאוד בהחלטות של הדבר הזה. לכן מה שנכתב, שאם הצדדים קבעו במפורש אחרת, וזה בשל האופי המיוחד של ההתקשרות, אנו חושבים שזה נותן מקום לפרשנויות וייתן מקום רחב לזה שיהיו הרבה מקרים של חריגות. לכן להשאיר את זה רק בנקודה האחרונה שמופיעה שם, שבתנאי שזה מועד בלתי-הוגן למזמין העבודה.

נקודה שנייה, בסעיף 11 יש התייחסות למקרה שהעסקה לא הושלמה על כל פרטיה, ואז הוראת החוק לא תחול על זה. יש הרבה עסקאות שמתבצעות, ויש הרבה פרטים קטנים, שהם לא מהותיים, שלא מתממשים, ואנו חושבים שלא נכון שבמקרה הזה התשלום לא יינתן. ראוי כן להשאיר את זה כפי שכתוב בסוף, רק שבלי שקוימו התנאים המהותיים, או להוסיף גם פרטים מהותיים אולי, שרק כשדבר מהותי מהעסקה לא התקיים, אז הוראת החוק לא תחול, אבל אם זה רק פרטים שהם שוליים יחסית, שהוראת החוק תישאר, והתשלום יהיה מחויב.

קריאה:

גם בתורה החריגו את הקבלנים?

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

החריגו את העבדים.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

זו שאלה במקום. מה קורה בתורה לספקים.

היו"ר איתן כבל:

תודה. מרכז השלטון לא רוצה לומר כלום, אבנר?

איתי חוטר:

רוצה, למה לא? איתי חוטר, סמנכ"ל כלכלה, מרכז השלטון המקומי. אדוני יושב-ראש, אנחנו מברכים על החוק הזה.

היו"ר איתן כבל:

תעבור ל"אבלי".

איתי חוטר:

אין "אבלי". עבדנו עבודה מאוד סדורה עם הממשלה בנושא הזה, מתוך כוונה ברורה להיכנס תחת מסגרת של ימי אשראי ותשלומים מחייבת לרשויות המקומיות.

כמה דברים ברשותך, שאני רוצה להתייחס אליהם. הוזכרו פה ימי אשראי, 97 ימים בממוצע. איני יודע אם הממוצע הזה כולל את השלטון המקומי, אבל מהבדיקות שאנחנו עשינו, ואני מתייחס דווקא לענייני עבודות הנדסה בנאיות - במקומות שבהם מעורב מימון חיצוני, שבדרך כלל – צדקו פה – מימון של

הממשלה, ימי האשראי נכון להיום בין 110 ל-300 ו- ימים. זה המצב הקיים כיום בתחום עבודות פיתוח ברשויות המקומיות, וזה כולל גם את החברות העירוניות. לכן, אדוני, יש משפט שאומר שהאויב של הטוב הוא המצוין. אני חושב שעשינו פה כבר דרך מאוד משמעותית ורצינית - גם להגביל את עצמנו בתקציב שוטף לשוטף 45 וגם בתקציב פיתוח לשוטף 90, כאשר ברור מאליו שהשלטון המקומי, שהוא בעצם באפר של העברת תשלומים במרבית המקרים, במרבית התקציבים, בין הממשלה לבין הספקים, השלטון המקומי לא יכול להיות הבאפר הזה שסופג על גבו את המעמסה הזאת. לכן נכנסה שם אותה התניה שמדברת על זה שמרגע שאנחנו מקבלים את הכסף מאותו מקור חיצוני, 10 ימים הכסף נמצא אצל הספק.

לכל מי שטען פה סביב השולחן, שיש חשש שדווקא קביעת ימי אשראי מקסימליים, ואני מזכיר לכולם שמדובר בימי אשראי מקסימליים, בין אם זה שוטף 45 ובין אם זה שוטף 90 בעבודות פיתוח - לא ברור לי החשש שרשויות מקומיות, שמשלמות היום במוסר תשלומים יותר טוב, יישרו קו לרף המקסימלי, מסיבה אחת מאוד פשוטה - כי אם אנחנו היום נמצאים היום במקום שבו אין אף כלל שמחייב את הרשויות המקומיות לימי אשראי, ויש רשויות מקומיות שלקחו על עצמם לשלם לספקים בשוטף 30 או בשוטף 60, מתוך הבנה כלכלית, שלימי אשראי יש ביטוי בהצעת המחיר שספק נותן, משלל לתיבת המכרזים, וזה דבר לגיטימי והגיוני. ככל שימי האשראי שדורשת הרשות המקומית גבוהים יותר, סביר להניח שזה יגולם בהצעת המחיר של הספקים, ולכן רשות מקומית איתנה, חזקה - ולא אציין שמות, שהיום נוהגת לשלם בפחות משוטף 45 או בפחות משוטף 90, תמשיך לעשות את זה, כי כל עוד יש לה יכולת - היא תמשיך לרצות לקבל את ההצעות האטרקטיביות ביותר בתיבת המכרזים שלה.

כמה דברים לסיום. חבר הכנסת פרי כיוון לעניין של עסקים קטנים ובינוניים. למיטב הבנתנו, בראשית הדרך זו היתה המהות של החקיקה הזאת. לכן גם אנחנו הצענו לעשות פה הבחנה מאוד ברורה בעניין סכומי התקשרות. עמדתנו לא התקבלה. זה נפתח לכל הספקים. לכן אנחנו הגענו למה שהגענו.

לגבי הנושא של ההרתעה, אני חושב שכל מי שמבין כלכלית, הנושא של ריבית פיגורים זו הרתעה מספיק אטרקטיבית, במירכאות, הייתי קורא לזה. אני לא חושב שיש מקום לגעת בזה.

היו"ר איתן כבל:

אל תיכנסו כל פרט ופרט.

רועי כהן:

יש חוק. למה נציג מרכז השלטון המקומי לא דורש שמדינת ישראל תשלם לו בזמן? יש פה חוק. למה אתה לא דורש שמדינת ישראל תשלם לך בזמן, ואז לא נצטרך לא את ה-90 ולא את ה-180? נשלם בזמן. מה שבכל מדינה מתוקנת.

איתי חוטר:

להגיד לך את האמת? כי אני לא אופטימי.

רועי כהן:

צריך לבקש.

איתי חוטר:

לא אופטימי בעניין שהממשלה תשלם לי בזמן מוגדר וברור. לכן זו הפשרה שהצענו במסגרת הצעת החוק.

התייחסות אחרונה לדברים שאמרה היועצת המשפטית של הוועדה. שיהיה ברור - לא היתה כוונה לכך שרשות תבוא ותוכל לטעון שיש עיכוב במענק האיזון, שהרי מענק האיזון, לצורך העניין, הוא לא משהו שצבוע להסעות או לפרויקט הבר, שזה מה שנקרא פרויקט פיתוח ספציפי. לא זו היתה הכוונה; הכוונה שלנו היתה שבתקציבים שהם מאוד-מאוד ברורים, והם צבועים על-ידי משרדי הממשלה לפעילות ספציפית ברשויות המקומיות, אם יתעכב התשלום, אין סיבה שהרשות תישא על גבה את עיקרי המימון. תודה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. בבקשה, אתה אחרון. לאחר מכן נעבור למיזוג, ולאחר מכן אסכם את הדברים.

ליאור אגאי:

אני ליאור אגאי, סמנכ"ל כספים של האוניברסיטה העברית. אני מייצג את ועד ראשי האוניברסיטאות. בהיבט שלנו אנחנו יכולים לחיות עם החוק, כפי שהוא רשום כרגע. כשנגיע לסעיף ההחרגות – מבלי להיות משפטן, אני לא יודע מה המשמעות של ספק מחו"ל שרוצה לתבוע בארץ על-פי החוק הזה. נבקש לעשות התאמות לעניין הרכש המחקרי שמתנהג לגמרי אחרת, וזה כמה מאות-מיליוני שקלים בשנה במצטבר. באופן כללי, אנחנו יכולים לחיות עם החוק.

היו"ר איתן כבל:

תודה. לפני שאני מסכם, שלי רועי, השאלה המתבקשת, קודם כל אליכם - האם אתם מסכימים למזג את החוק שלכם לתוך החוק הממשלתי?

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

כן.

היו"ר איתן כבל:

אז נעלה את זה להצבעה, מיזוג הצעת החוק של חבר הכנסת רועי פולקמן וחברים נוספים, הצעת חוק הגבלת אשראי ספקים למוסדות המדינה, התשע"ה-2015, ושל חברת הכנסת שלי יחימוביץ', הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון – מוסר תשלומים), התשע"ה-2015, עם הצעת החוק הממשלתית, שכותרתה: הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016. מי בעד – ירים את ידו.

הצבעה

בעד המיזוג – פה אחד
אושר.

אתי בנדלר:

אושרה החלטת הוועדה. מי שמאשר את זה סופית זה ועדת הכנסת. נעביר את זה לוועדת הכנסת.

היו"ר איתן כבל:

תודה, גברתי. אני רוצה ברשותכם, לסכם את העניין הזה. כפי שאני חושב שכל הנוכחים אמרו כאן באופן מאוד ברור – הצעת החוק הזו היא התקדמות גדולה מאוד-מאוד אל מול המצב הקיים. על זה אין ויכוח. אני לא חושב שיש מישהו שמתווכח כאן על זה שזה משפר את המצב.

אבל כפי שאתם מכירים גם אותי פה, מי שכבר אמון אתנו על החקיקה, אנחנו לא נוציא מתחת ידינו חוק שהוא לא יודע לקיים את התיקון הזה. אין לי פנטזיות. אני אומר את זה לכל מי שנמצא כאן. התיקונים והשיפורים במובן הזה של צמצום ימים ודברים מהסוג הזה – יהיה לא גדול. נעמוד, בגדול, בהצעת החוק הממשלתית אל מול הצעות החוק הפרטיות, אבל אנחנו לא נוותר בשום פנים ואופן על אותה מסגרת שיוודעת לתת את כל הגיבוי והתמיכה של העמידה בלוחות הזמנים הללו, פעם אחת; ופעם שנייה, שלא נמצא את עצמנו שיש לנו חוק, יש לנו לוי"ז, אבל מרוב החרגות פעם אחת, ומרוב כללים ותקנות בדרך, ומצב שבו שרים יכולים לאיין את החקיקה, אנחנו בזבזנו את זמננו בכל העבודה שלנו.

לכן בדברים האלה אנחנו מאוד נקפיד. הצעת החוק הזו תהיה בעדיפות העליונה. היא תהיה אחד משלושת החוקים המרכזיים של הוועדה, שבכוונתנו להוציא מן הכוח אל הפועל, גם אם נידרש לעשות לוח זמנים של שוטף פלוס 30, כדי לסיים את החוק.

אני מבקש, ואני אומר את זה לשניכם, ותחליטו, כי אני רוצה שנעשה אחר כך התייעצות, איך לעשות את זה. אני מבקש שכל אחד מהגופים שדיבר פה, ודיברו, בגדול, הגופים המרכזיים השותפים למהלך בדרך כזו או אחרת. אני רוצה מכל אחד אפילו לא עמוד. אם יהיה יותר מעמוד, אני לא קורא. אני

אומר את זה מראש. לא קורא. אני צריך שתיים-שלוש נקודות, בלי סיפורים, בלי יום לימודים ארוך. לה"ב - אני רוצה ממך הצעות קונקרטיות, א', ב', ג', שאתה אומר לי, בתיקוני סעיפים קונקרטיים. אני עדיין לא מדבר שבמקום ו- ייאמר גם; אני מדבר על נושאי ליבה, כי תוך הקראת החוקים תינתן האפשרות לשפר, לתקן, להוסיף, לגרוע. אני מתעסק אך ורק בשלב הזה בנושאי ליבה.

אנחנו נשב הח"כים יחד עם צוות הוועדה, וננסה לראות איך אנחנו מצליחים לאחוז את השוק בקרניו, ואם הח"כים או אני - אני אשמח אם אתם תעשו את זה - שתיכנסו, לבוא בדברים כדי לנסות לחבר בין הכוחות השונים, שנמצאים כאן סביב השולחן, ובכל הכוחות כאן בעד החוק, אלא למצוא את נקודות האיזון הסבירות; אני אפילו לא מחפש את המילים הגדולות בתוך כל התהליך הזה - לא המצוינות ולא הטוב מאוד, אלא שיהיה מצב שאנחנו יודעים לייצר איזון בחקיקה, שיהיה חוק כמו שאמרנו, שאפשר בסוף לממש אותו. שהוא לא יהיה באיזו פנטזיה שבסוף תהיה מונחת. אנחנו גם חיים פה ויודעים איך הדברים מתנהלים.

עוד דבר. בכל החקיקה, ואת יודעת את זה, גברתי היועצת המשפטית, את המינימום אפשר אחר כך לחפש את הדרכים, איפה להמעיט. זה אחד האתגרים הגדולים שלנו, שבסוף-בסוף, כשזה מגיע אל מי שצריך לבצע את זה, תמיד ימצא את האות, את המילה, את הפסיק, את הנקודה, ואנחנו מכירים את זה גם בחקיקה שוטפת של חברי כנסת - איך מנסים כל הזמן לנטרל. אנחנו רוצים מינימום עבודה לעורכי דין. זו המשימה תמיד בוועדה הזאת. מינימום עבודה לפרשנות - מה התכוון ומה נאמר ולאן זה הולך.

גברתי, עד לא יאוחר מיום חמישי אני מבקש, שהדברים יימסרו למזכירות ועדת הכלכלה, עמוד - לא חייבים למלא אותו - לא איעלב אם יהיה רובו ריק...

רועי כהן:

אדוני היושב-ראש, את ההתייחסות שלך לדחייה של החוק של הכנסת. שוועדת הכלכלה תגיד מילה על הנושא הזה.

היו"ר איתן כבל:

אתן. אני לא מבקש שזה יהיה באותיות דוד, אבל לא באותיות נמלה. זה לא יעבוד.

ולסיום, רועי, נשיא לה"ב, ארצה ממך התייחסות בכתב לעניין של התשלום תוך 60 יום. אני רוצה ללמוד את זה מקרוב, ולבוא בדברים עם הגורמים העוסקים בעניין, לבדוק את זה. בסוף-בסוף, חברים יקרים, אנחנו עוסקים באחד החוקים היותר חשובים שמונחים לפתחנו. יותר מדי עסקים נסגרים סביב העניין הזה של מחנק אשראי, שנותנים עבודה, מספקים עבודה, ולא מצליחים למצוא עצמם בלופ, ובשורה התחתונה, גם אנחנו מוצאים עצמנו שכמו תמיד, החזקים מכים בחלשים. צריך למצוא את הדרך, את אותה רשת, עד כמה שידנו משגת, שבו אני יודע לומר, כמו בהרבה מהחוקים, שאסור לך לשאול את זה ואסור לך לומר את זה, שגם פה נמצא עצמנו, קן, שאנחנו יודעים לתת מקסימום הגנה סבירה לעסקים קטנים, לעסקים חדשים שנמצאים בתוך הלופ הזה.

תודה רבה, המשך יום נעים. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 10:40.

נספח ב'

**העתק מפרוטוקול ישיבת
וועדת הכלכלה מיום
11.07.2016**

הכנסת

הכנסת העשרים מושב שני

פרוטוקול מס' 280
מישיבת ועדת הכלכלה
יום שני, ה' בתמוז התשע"ו (11 ביולי 2016), שעה 11:00

סדר היום:

הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016 (מ/1021), של חה"כ רועי פולקמן, אלי כהן, מירב בן ארי, בצלאל סמוטריץ', איתן כבל, שלי יחימוביץ'

נכחו:

חברי הוועדה:

איתן כבל – היו"ר
רועי פולקמן – מ"מ היו"ר
יעקב אשר
יעקב פרי
נורית קורן

חברי הכנסת:

רוברט אילטוב
איתן ברושי
יהודה גליק
שלי יחימוביץ'
עודד פורר

מוזמנים:

–	סגנית יועמ"ש, משרד הכלכלה והתעשייה	אילת זלדין
–	עו"ד, משרד התמ"ת	יעל מליק
–	מנהל סוכנות ביצוע-עסקים קטנים, משרד התמ"ת	רן קוית
–	מנהלת תחום רגולציה וחקיקה, משרד התמ"ת	נעמי רייש
–	עו"ד, ייעוץ וחקיקה	יובל נעים
–	רפרנט תעשייה ומסחר באג"ת, משרד האוצר	עידו שלמה סופר
–	עו"ד לשכה משפטית, משרד האוצר	שירה אוחיון
–	חשבונאי ראשי חשכ"ל, משרד האוצר	עוזי שר
–	מנהל תחום בכיר מלכ"רים, מוסדות כספים ופיננסים ברשות המסים, משרד האוצר	שילון דוד
–	כלכלן הפרטה ברשות החברות הממשלתיות, משרד האוצר	אלי צימבליסטה
–	מנהל תחום נכסים אגף החשב הכללי, משרד האוצר	אסף הופר
–	ממונה מע"מ, רשות המסים	עופר שרון
–	עורך דין, רשות החברות הממשלתיות	רון אשכנזי
–	משפטנית, משרד המשפטים	רעות אופק
–	סגן היועץ המשפטי, משרד הביטחון	יצחק וכטל
–	ראש אגף הכספים וחשב המשרד, משרד הביטחון	עמוס שקדי
–	סגן ראש אגף הכספים, משרד הביטחון	אורי שאשא
–	מנהל תחום פיקוח פיננסי-קופות חולים, משרד הבריאות	ליאור אברהם ברק

מנהלת בכירה תחום חשבונאות ודיווח, משרד הבריאות	–	אתי פיטוסי
חשב משרד הבריאות, משרד הבריאות	–	אלון שלזינגר
ממונה הוצאות ותשלומים, משרד התיירות	–	עמי חמץ
כלכלן, משרד הפנים	–	יוסף בנישתי
סגן היועץ המשפטי, משרד הפנים	–	נתן בביוף
יועמ"ש, המשרד לבטחון פנים	–	יואל הדר
רמ"ד הוצאות חשבות משטרה, המשרד לבטחון פנים	–	צביה אוזן
ק' מחלקת כספים משטרה, המשרד לבטחון פנים	–	יורם דגול
עוזרת ליועמ"ש, המשרד לבטחון פנים	–	איילת לוי
יועמ"ש, המשרד לבטחון פנים	–	יואל הדר
רמ"ד ניתוב ובקרה משטרה, המשרד לבטחון פנים	–	רן סבתי
מתנדב-מועצה לאומית לכלכלה, משרד רה"מ	–	יואל בן אור
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	–	ראיק סאלס
יו"ר מש"מ	–	חיים ביבס
מנכ"ל, מרכז שלטון מקומי	–	שלמה דולברג
קשרי כנסת שלטון מקומי, מרכז שלטון מקומי	–	פנחס קבלו
ראש מינהל ור"ה, ועד ראשי האוניברסיטאות	–	דבורה מרגוליס
ראש אגף גזברות, שירותי בריאות כללית, קופות החולים	–	אבי שטיינברג
מחלקת גבייה, מגן דוד אדום	–	שני דניאלס ורמוס
מגן דוד אדום	–	יחזקאל פריד
מנכ"ל התאחדות בוני הארץ, התאחדות הקבלנים	–	אליאב בן שמעון
סגן נשיא ויו"ר אגף בניה חוזית, התאחדות בוני הארץ	–	אשר גרין
סמנכ"ל מנהל אגף תשתיות ובניה חוזית, התאחדות בוני הארץ	–	דוד שחף
נשיא התאחדות בוני הארץ, התאחדות בוני הארץ	–	רון בריק
עו"ד, התאחדות בוני הארץ	–	יונתן טיסונה
יועץ משפטי של ההתאחדות, התאחדות בוני הארץ	–	אלדד כורש
עו"ד ונשיא לה"ב	–	רועי כהן
מנהלת קשרי ממשל, לה"ב - לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל	–	לילי לאה בורוכוב
סמנכ"ל כלכלה ומסים, איגוד לשכות המסחר	–	ישראלה מני
מנהל הסברה, התאחדות המלאכה והתעשייה	–	ליאת גור
בעל מפעל מתכות, התאחדות המלאכה והתעשייה	–	אלון עוזיאל
מנה תחום מימון ותמריצים ממשלתיים, התאחדות התעשיינים	–	אורן הרמבס
יחידת רגולציה וקשרי ממשל, חברת החשמל	–	לירון בוגנים
יועצת משפטית, חברת החשמל	–	שרה אלון
מנהלת מחלקת התשלומים לספקים, חברת החשמל	–	מאשה אלוני
עו"ד מדיניות ציבורית בהסתדרות הרפואית בישראל, מלכ"ר	–	חן שמילו
מנכ"ל, שפיר טכנולוגיות	–	מיכאל שפיר
מנהל אדמיניסטרטיבי, איגוד בתי חולים	–	צביקה זמיר
אחראי תחום חקיקה, חותם-יהדות על סדר היום	–	אבנר פורת
חברת הנהלה התאחדות קבלני השיפוצים	–	גבריאל אלון
כתב כלכלי, עיתון כלכליסט	–	עמרי מילמן
מנהלת ומייצגת קהילת הולכי הרגל	–	חגית אוריין
פעיל, המשמר החברתי	–	יגאל בריף
פעילה, המשמר החברתי	–	נעמה עידן

לרשימת השדלנים שנכחו בדיון – ראו בקישור זה.

ייעוץ משפטי:

אתי בנדלר
אביגל כספי

מנהלת הוועדה:

לאה ורון

רישום פרלמנטרי:

הדס צנוירט

הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016 (מ/1021), של חה"כ רועי פולקמן, אלי כהן, מירב בן ארי, בצלאל סמוטריץ', איתן כבל, שלי יחימוביץ'

היו"ר איתן כבל:

בוקר טוב, אני מתכבד לפתוח את הישיבה השנייה של ועדת הכלכלה של הכנסת – מישיבה יצרית אל ישיבה תפה מאינטרסים...

ברשותכם, גברתי מנהלת הוועדה, יועצת משפטית, יועצות, דובר, רשמת, חברותיי וחבריי חברי הכנסת. ברשותכם אני רוצה להבהיר כמה נקודות בפתח הדברים. כפי שפתחתי, זה חוק שהוא מלא לחצים. אינני מגלה סוד. אני מאוד מבקש - אני אומר את זה גם למציעים ולכולנו – החוק הוא חוק מאוד-מאוד חשוב. אין מחלוקת על חשיבותו הגדולה, בעיקר מנקודת המבט של העוסקים בכלל, אבל עסקים קטנים ובינוניים בפרט, שזה ממש-ממש עניין לפעמים של חיים ומוות עבורם, ואיני חושב שאני מפרז בהתייחסות, כי המציאות לפעמים הרבה יותר קשה מהדברים שנאמרים כאן סביב השולחן.

יחד עם זאת, אני מאוד מזהיר גם אותנו, חברי הכנסת, שמרוב החרגות לא נמצא את עצמנו עם חוק מת בעצם. יכולים לומר לי: לא, זה רק רשויות מקומיות, זה רק המשרד ההוא, ובסוף אתה מסתכל פנימה, וחלק ניכר מהתנועה בשוק זה הגופים האלה.

יעקב פרי (יש עתיד):

או עוצרים אותך.

היו"ר איתן כבל:

בדיוק. בסוף אנחנו צריכים למצוא את אותה נקודה – יש מי שמפיל את הדומינו. הדומינו זה קודם כל הממשלה, וממשלה, רשויות מקומיות, כל החברות והגופים שהם תחילת הפקק, הם תחילת הבעיה, כי אם הם היו מנהלים את התשלום שלהם כפי שהיינו מצפים בכל גוף, כנראה בהמשך הבעיות היו להיות קטנות יותר – לא נעלמות לגמרי, אבל נהיות קטנות יותר.

אני אומר זאת, כי חייבים למצוא נקודת איזון לגבי רשויות מקומיות. חייבים למצוא נקודת איזון לגבי קבלנים. אגב, לא כל הקבלנים זה קבלני בניין שבונים אלף יחידות דיור. יש בתוכם אנשי עסקים קטנים, וכשכל השוק מקבל פרצוף אחר, פתאום להם דווקא יהיה 90 יום שהם צריכים לקבל את התשלום. חייבים למצוא איזון. לא יהיו כאן בני טובים ופחות טובים. לכן אני אומר את זה בתוך התהליך הזה - נצטרך למצוא שכולם יהיו או מרוצים או לא מרוצים במידה, פחות או יותר, שווה, ואמרתי את זה גם לחבר הכנסת פולקמן, שאני בקשר אתו כל הזמן בעניין הזה, שהוא גם יו"ר ועדת המשנה לעסקים קטנים ובינוניים, שהכוונה היא שנצא מכאן מאוזנים.

מאוד חשוב לי – אני חושב שלכולנו – שהצעת החוק הזו תעלה לקריאה שנייה ושלישית כבר במושב הזה. שלושת החודשים מפה, ונדחה את זה למושב הבא – לטעמי לפחות, אני לא רוצה להשתמש במילים לא יפות, אם חלילה נידרש להגיע למצב הזה. אז בואו כולנו, כל אחד מהמקום שלו, נעשה את כל המאמץ, לסיים את התהליך הזה היום.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

מה הכוונה? היום לנסות לפתור את כל המחלוקות ולהכריע בהן?

רועי פולקמן (כולנו):

כן.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

היום אתה לא מתכוון להצביע.

היו"ר איתן כבל:

התוכנית שלי היא קודם כל לשים את ליבת הבעיות פעם אחת – פחות או יותר יודעים אותן.

רועי פולקמן (כולנו):

יש פתרונות.

רועי פולקמן (כולנו):

כן. ולהתחיל הקריאה, ואם יידרש גם כן, שאעשה איזה מרתון עוד לפני סיום המושב הזה, אעשה מרתון גם אל תוך הלילה רק לסיים את ההליך הזה באחד מימי השבוע. כבר עשינו זאת, זה לא זר לנו.

רועי פולקמן (כולנו):

אם לא, בתוך אוגוסט.

היו"ר איתן כבל:

לא. יש לנו דד ליין. הדד ליין שלנו – 25 ביולי.

נורית, בבקשה, ואחר כך אאפשר לחבר הכנסת פולקמן לומר כמה מילים, כי אנחנו יודעים מהי ליבת המחלוקת.

נורית קורן (הליכוד):

אני רוצה לומר שהצעת החוק הזו היא מאוד-מאוד חשובה. הגיע הזמן לקשר את מוסר התשלומים של הממשלה וגם של הרשויות המקומיות. באמת חשוב, כל העסקים הקטנים, וכשאנחנו מדברים על קבלנים, תמיד אנחנו חושבים על כל הגדולים, שבונים את כל הבניינים, ותמיד אנחנו שוכחים שיש לנו קבלנים או מעסיקים, שהם מעסיקים קטנים, והם צריכים לשלם גם לעובדים שלהם את המשכורות. לכן אני חושבת שהחוק פה בא והוציא את קבלני התשתיות מהחוק, ואמר שהם צריכים תוך 90 יום לקבל את השכר שלהם – אני חושבת שזה לא בסדר. אנחנו לא צריכים לעשות החרגה. אנחנו צריכים לומר 45 יום לכולם, וזה הכי קל, ולא רשות תתחיל לחשוב – להם אני צריכה לשלם קודם, להם אחר כך. כלל – 45 יום. אני חושבת שזה מספיק זמן כדי לוודא ולאמת את החשבונות לכולם. הכי קל. כשאתה עושה הנהלת חשבונות – פתאום: זה 15 יום, זה ככה, זה ככה. לכולם אותם כללים. חשוב מאוד, כי אנחנו צריכים לסייע לכל העסקים הקטנים, כי הם אלה שמניעים את המשק. תודה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. עודד, בבקשה.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

אחת, אני כמובן מברך, ואני גם רוצה שניזהר שלא נשפוך את התינוק עם המים, כי אני לא רוצה שום דבר שיעכב את ההצעה הזו, כי גם באופן המצומצם שלה היא משמעותית מאוד. אני אומר לך, כמי שניהל עסק, חיכה לשוטף פלוס 240 למשרד ממשלתי שישלם לו, המשמעויות של זה הן קרדינליות.

איתן ברושי (המחנה הציוני):

אבל ספר איך שילמת כמנכ"ל.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

כמנכ"ל לא היה דבר כזה אצלי במשרד, אולי בגלל שחוויתי את זה בצד הפרטי. זה רק מראה שהממשלה יודעת לעמוד בתשלומים מבחינתה. זה מצטרף למה שאמרה חברתי נורית בעניין הזה. יש לזכור שהקבלנים האלה, שדוחים אותם לשוטף פלוס כמה שלא יהיה, הם אחר כך משרשרים את התשלום שלהם לספקים היותר קטנים שלהם. היחידים שמרווחים מכל המנגנון הזה של השוטף זה שני גופים: אחד, ממשלת ישראל, שאיני יודע מה היא מרוויחה מזה שהיא מחזיקה את הכסף אצלה, כי הרי הרשויות

המקומיות גם מעוכבות הרבה פעמים מהתשלומים שהן מקבלות מהמשלה; והשני זה הבנקים, כי כל אותם בעלי עסקים, כשהם צריכים להמשיך לנהל את העסק שלהם, שיש להם כוח אדם, ויש להם מוצרים, ולא תמיד הספקים שלהם בחו"ל, כי לפעמים זה מוצרים שהם מייבאים - הם צריכים לשלם, הם הולכים לבנקים - המשמעות של זה, בסוף היא מייקרת את העלויות גם למדינה וגם לרשויות המקומיות. אני חושב שצריך ללחוץ פה את האוצר, שיידע להעמיד את הכסף לרשויות המקומיות בזמן, כדי להכניס אותם לתוך המערכת הזאת.

היו"ר איתן כבל:

תודה. חבר הכנסת אילטוב, בבקשה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אעשה את זה מאוד קצר. קודם כל, אני רוצה לברך את הוועדה. אני וחברת הכנסת שלי יחימוביץ בקדנציה הקודמת דחפנו את החוק הזה, וכמעט הבאנו אותו בוועדה הזאת לקריאה ראשונה. לצערנו, באו הבחירות ויעקב עזר להפיל את החוק... אבל זו המציאות, ואני העברתי את זה אתמול בוועדת שרים, הצעה קצת יותר נוקשה. כמובן אני אצטרף להצעה הממשלתית. תוך כדי הדיון אולי גם אבקש שינויים כדי לקצר את הזמן, ולהגביל את אשראי הספקים, כדי שיהיה דם במשק - כסף זה הדם, התקצוב הזה בזמן הוא עקרוני וחשוב לעסקים הקטנים. שוב אני רוצה לברך את הוועדה על הקידום.

יעקב פרי (יש עתיד):

מה שינתה אתמול ועדת שרים?

היו"ר איתן כבל:

היא הוסיפה.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

הצעת החוק כבר עברה בוועדת שרים בהסכמה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אנחנו סיעה של ששה חברי כנסת - -

יעקב פרי (יש עתיד):

נחבר לכם את אורלי מחדש?

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אורלי לא יצאה כרגע. פורמלית היא בסיעת ישראל ביתנו.

היו"ר איתן כבל:

תודה. חבר הכנסת יעקב אשר.

יעקב אשר (יהדות התורה):

קודם כל, אני מברך על הצעת החוק הזו. נכון שבשלהי הקדנציה הקודמת היתה הצעת חוק, ושם, באותה ישיבה, בוועדת הכלכלה, ממש בשלהי הקדנציה הקודמת, דיברנו על כמה עקרונות שיש להכניס בחוק הזה, ואני שמח שהם נמצאים כאן ועכשיו. אני לא נכנס כרגע לפירוט, אבל העקרונות המרכזיים זה קודם כל להפריד בין דברים גדולים מאוד, שזה פרויקטים ברמה של מיליונים ועשרות-מיליונים, שזה דבר אחד; הנושא של התחשבות ברשויות שנמצאות בהסכמי הבראה - אחרת זה היה מפיל רשויות אחת אחרי השנייה, וזו גם היתה עמדת משרד הפנים. אני גם מברך על התיקונים שנכנסו כאן לתוך הצעת החוק. אני חושב שכל הפרדה, כולם בעד העסקים הקטנים והבינוניים. אם נקשור לזה גם דברים נוספים, שלא מתוך

העניין, נחטא שוב למטרה. לכן אני חושב שככל שנצטמצם, פחות או יותר, לפי ההצעה שראיתי כרגע, אפשר להעביר את זה, וזה גם מה שאפשר היה לעשות לפני שנתיים.

היו"ר איתן כבל:

תודה, חבר הכנסת יעקב אשר. חבר הכנסת ברושי.

איתן ברושי (המחנה הציוני):

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת. יש סכנה שעסקים גדולים יהפכו פה לקטנים ובינוניים. אם נייבש אותם ולא נשלם להם, הם יהיו קטנים ובינוניים.

יעקב פרי (יש עתיד):

או לא יהיו בכלל.

איתן ברושי (המחנה הציוני):

נכון. לכן אני לא מקבל את החלוקה, ומראש אני אומר שקבלני בניין הם לא צריך לשים אותו בשוליים. יש להם תפקיד חשוב במשק ובחברה, ואני מציע להפריד, אדוני היושב-ראש, בין המקור הכספי לבין הספק שצריך לשלם.

יעקב פרי (יש עתיד):

אבל איך אתה עושה את זה?

איתן ברושי (המחנה הציוני):

שנייה, אני רוצה שהיושב-ראש יקשיב.

הבעיה המרכזית זה האוצר והממשלה. הם הגורם, שאם היתה סנקציה כלפיו, חלק גדול מהבעיות פה לא היו, כי בסופו של דבר הבעיה העיקרית – כמעט כל בעיה מתחילה בתשלום לקוי של הממשלה, והייתי בסרט הזה – גם בצד שמקבל וגם בצד שנותן.

לכן אני קורא לך לא לפגוע בחוק, ואני בעד לקדם אותו. אני חושב שעסקים קטנים זה חשוב, אבל לא יכול להיות, שנגיד שעסק קטן מקבל בזמן, ועסק גדול יכול לחכות. פשיטות הרגל שאנחנו רואים ובעיות התזרים שאנחנו רואים הן גם תוצאה מעיכוב תשלומים או מוסר ירוד או שוטף או עד אין סוף. לכן אני חושב שצריך לטפל בשני הכיוונים – בצד של המקורות ובצד של התשלומים. אני בא מהשלטון המקומי, ו-וודאי צריך להקל עליהם, אבל יכול להיות שמי שאין לו יכולת תשלום, לא יכול לעשות חלק מהפרויקטים. אי-אפשר לרקוד על שתי החתונות. לכן אני מבקש בכל מקרה, להכניס לתנאי התשלום, אלה של החוק – ודיברתי על זה גם עם חברת הכנסת יחימוביץ – את קבלני הבניין. אני לא מציע לומר שכל הקבלנים חזקים, ולכן נדפוק אותם; אני מציע לחבר אותם לכולם.

היו"ר איתן כבל:

נקודת המוצא שלי היא לא חזקים-חלשים אלא מוסר תשלומים. מוסר תשלומים צריך להיות לכולם, כי גם הגדול משלם לאחרים. זה לא הדיון. רק אמרתי, שמבלי להקל ראש, שבסוף-בסוף העסקים הקטנים והבינוניים הם אלה שמשלמים את המחיר – לא משנה מאיזו זווית אתה תוקף את זה. בכל מקרה. אם אתה לא משלם לגדול, הם הראשונים שמשלמים, ואם המדינה לא משלמת, הם הראשונים שמשלמים. זו הכוונה. אין פה הבחנה בעניין החובה לשלם עבור מוצר.

איתן ברושי (המחנה הציוני):

למה הממשלה הוציאה את קבלני הבניין?

היו"ר איתן כבל:

לא יודע. תכף נראה. שלי, בבקשה.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

אין לי דברים קונקרטיים. רועי ואני דיברנו אתמול על הלחצים הרבים שתוארו, ועל כך שאנחנו צריכים להגיע להסכמות לפחות בארבעה עניינים של גורמים מסוימים שרוצים להיות מוחרגים כך או אחרת. אנחנו לא נוכל להשביע את רצון כולם, ואם החוק הזה היה בדיוק כפי שאנחנו רוצים - רוברט, רועי, אני, כל מי שמעורב בחקיקה הזאת - זה היה שוטף פלוס שלושים, נקודה, לכולם, ובאמת אני מזדהה עם הדברים שלך, שצריך להיזהר עם ההחרגות - שלא נישאר בסוף עם קליפה ריקה, וזו המאמץ שלנו בישיבה הזאת, שבאמת המטרה - הרי לא נוכל להשביע את רצון כולם. המטרה היא להגיע בסוף לסוג של הסכמות, שאף אחד לא יהיה מרוצה באותה מידה, אבל גם שכולנו נהיה מרוצים באותה מידה, כפי שאמרת, ולרוץ עם זה, כי אנחנו כבר גוררים את זה שנים; לפחות חמש שנים, בגרסאות שונות ומשונות, ואם אתה תהיה זה שיצליח להביא את זה לידי גמר, תזכה לזכויות רבות.

היו"ר איתן כבל:

אני אומר - אנחנו הופכים להיות ועדה שמחלצת חוקים שתקועים פה שנים.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

ועדה לאיתור חסמים.

רועי פולקמן (כולנו):

פרי, בבקשה.

יעקב פרי (יש עתיד):

אני רק מצטרף לאלה שחושבים שצריך לעשות גזירה אחת - כמובן עם כמה חריגים, אבל מינימום. אני חושב שלהתייחס לגדולים ולהתייחס לקטנים - הקטנים ייפלו, והגדולים ייפלו אחרי הקטנים. צריך להסתכל על הדברים - זה עניין של מוסר תשלומים, ומוסר תשלומים צריך להחיל על הממשלה, צריך להחיל על רשויות מקומיות, והם יתארגנו בהתאם. צריך לשלם לכולם כמה שאפשר בזמן, כי הגדולים משלמים לקטנים, והקטנים, אם לא משלמים להם, ייפלו או נופלים, וכך גם הגדולים, ובאיזשהו מקום, אם יש פה החרגה לעסקות בנייה ותשתית - אני לא מבין, למשל, מה זה עשרה ימים לאחר התקציב ממקור חיצוני. צריך את הדברים האלה פעם אחת ולתמיד לסדר, וזה תפקידה וייעודה של הוועדה הזאת. אני חושב שאנחנו יכולים לעמוד בזה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אומר מילה נוספת ואחרונה לפני שאני מעביר לרועי, להציג את ליבת הבעיות וההסכמות. החוק הזה לטעמי הוא גדול מסך חלקיו כי הוא גם משנה דרך חשיבה בהתנהלות הכלכלי של הגורמים השונים, כי במידה רבה, אם התפישה תשתנה, הדברים שאמורים להיות ברורים מאליהם, יהפכו להיות ברורים מאליהם, שהשוטף פלוס 90, 120, 150 זה דבר שצריך לעקור אותו מן השורש.

חבר הכנסת פולקמן, בבקשה.

רועי פולקמן (כולנו):

תודה, אדוני היושב-ראש. אני מעריך את הנחישות, ואנחנו באמת נסיים את זה, אני בטוח, בשבועות הקרובים.

אני רוצה להודות על הנכונות הגדולה גם של המנכ"ל למרכז שלטון מקומי וגם לחשבת הכללית, שבימים האחרונים - כמובן יושב פה נציגה עוזי, ולמשרד הכלכלה, על הנכונות לעשות כאן את התיקונים הנדרשים. אני פונה לתבריי גם מלה"ב והתאחדות הקבלנים - ההערות שלכם נשמעו. יש פה משהו שחלק מחברי הכנסת - הפעלתם הרבה לחצים בימים האחרונים - אין דין עבודה קבלנית כדין כל ספק אחר. צריך לומר את הדבר הזה, כי עבודה קבלנית דורשת מערכי בקרה אחרים מדין ספק שאני מזמין ממנו כיסאות. זה דבר אחד.

קריאה:

אין דין 500 משפחות מועסקים אצל הקבלנים כמו חמש משפחות אצל ספק ספרים.

רועי פולקמן (כולנו):

לא משנה.

קריאות:

היו"ר רועי פולקמן (כולנו):

אני אומר על דעת כולם. שנייה. אני חושב שהבאנו פה פריצת דרך גדולה בחוק הזה, ויש פה כמה סעיפים, אדוני היושב-ראש, שצריך לפתור אותם: אחד – וזה נקודה מהותית, הסיפור של העסקה. יש הפרדה ותהיה הפרדה – אני אומר את זה, ידידי חבר הכנסת פרי ואחרים – בין ה-45 יום לספק לבין עבודה קבלנית הנדסית, שהליכי הבקרה עליה גדולים יותר. אני מסכים שנעשה כאן מימשם בזמנים, וצריך לעשות האחדה. גם המדינה – והיתה לי שיחה עם החשבת הכללית – יכולה לקצר. כתוב פה 85 ימים – אנחנו נקצר את זה. גם היום קבלן לא מקבל את הכסף שלו. המסר שהם אמרו, שהם מקבלים ב-40 יום, אינו נכון, כי יש אבני דרך, ויש התשלום הסופי שלעתים מתעכב היום שלושה וארבעה חודשים.

קריאה:

לא נכון.

היו"ר איתן כבל:

סליחה. אתה בטח תרצה להשמיע את דבריך בצורה מתונה.

רועי פולקמן (כולנו):

לכן הפזורה כאן היא מהותית. אנחנו ניצח הסדרה, לטעמי, שעומדת על 70 יום ברמת העבודות הקבלניות. הבקשה שלי היתה – וזה לוח זמנים מטורף; אם נעמוד בו, זו פריצת דרך היסטורית – 45 ימים לכל עבודה אחרת, ו-70 יום לעבודות הנדסיות קבלניות, והבקשה שלי היתה לשלטון המקומי, להתיישר עם זה גם בשלטון המקומי, במקומות שבהם אין מימון חיצוני – תכף נדבר על המימון החיצוני, וחברים יודעים את זה, וחברים בהתאחדות הקבלנים, ובוודאי יודע את זה נשיא לה"ב – זה שינוי דרמטי מהנוהג שנמצא היום. זה אחד. ניישר את עניין הזמנים על עבודות הנדסיות קבלניות ל-70 יום.

הדבר השני הוא מימון חיצוני. מימון חיצוני כרגע בחוק הזה יכול להיות שקל אחד, ואז אנחנו לא נצא ראש. מימון חיצוני – באה רשות מקומית ואומרת: אני עובדת עם ספק, אבל הכסף מגיע מגורם חיצוני – מהמדינה; תכף נדבר על מפעל הפיס, מגורם אחר. אני לא יכולה לשלם לספק כי המדינה לא שילמה לי. פה יש שתי בשורות חשובות ודרמטיות: אחת, הסיפור של חוק חובת התשלומים, ש-21 שנה המדינה לא מעבירה אותו. פעם ראשונה – אני לא הגורם המייצג שיכול לעשות את זה – - -

רועי כהן:

זה יותר מדי דרמטי מלהציג את זה כך.

רועי פולקמן (כולנו):

סליחה, אדוני הנשיא, תציג את עצמך בבקשה.

רועי כהן:

רועי כהן, נשיא לה"ב. אם תוכל לפתוח עם הבשורה הזאת, שיישום חוק הרשויות המקומיות – - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

- - -

רועי פולקמן (כולנו):

אתה צודק.

יעקב אשר (יהדות התורה):

זאת אחת הסיבות שהפלנו את החוק בפעם הקודמת - כי המדינה לא מוכנה לשלם כפול.

רועי פולקמן (כולנו):

בהליך החקיקה, אדוני היושב-ראש – הצעתי היא שתבקש את זה בכתב כמובן, אבל המסר שאני קיבלתי הן מהחשבת הכללית, הן ממשרד הכלכלה – שחוק חובת התשלומים, שנדחה לאורך שנים בחוק ההסדרים, לא יידחה השנה, ואז מדינת ישראל תתחייב לשלם בזמן לרשויות המקומיות. זה יקדם אותנו מאוד. זה דבר אחד.

היו"ר איתן כבל:

אני כבר אומר לך לפרוטוקול – אנחנו נדרוש את זה מהחשבת הכללית, ואני מודיע כבר לפרוטוקול, שגם כשזה יהיה בכתב - גם החוק כתוב.

יעקב אשר (יהדות התורה):

התיקון בחוק ההסדרים. אפילו לא דיון פה.

רועי פולקמן (כולנו):

עדיין זה עניין חשוב. ולכן, אדוני היושב-ראש, הסוגיה של המימון החיצוני דורשת שני תיקונים פשוטים. ברור שיש היגיון בזה שאם הפרויקט ברובו הוא במימון חיצוני, הרשות תשלם, וכתוב בחוק – נדייק את הנוסח: עשרה ימים אחרי קבלת המימון החיצוני. נצטרך להגדיר מהו מימון חיצוני, כלומר מימון חיצוני לא מאפס. האם זה 30%, 40%, 50% - נצטרך להציב את המספר הזה שאומר מהו מימון חיצוני, כדי שלא תבוא הרשות המקומית ותגיד – לא קיבלתי 100,000 שקל בפרויקט של 10 מיליון, ואני לא משלמת לספק בגלל זה. אלה הסוגיות הגדולות.

הדבר השלישי והגדול והחשוב במיוחד: כל סוגיית הגופים הסטטוטוריים, שהם לא רשויות מקומיות ולא משרדי הממשלה. יש פה סעיף שאומר, שכל שאר הגופים במדינת ישראל, הגופים המתוקצבים – קופות חולים, חברת חשמל, דואר ישראל, רכבת ישראל, מוסדות להשכלה גבוהה, כל שאר הגופים במדינת ישראל - -

היו"ר איתן כבל:

ראיתי שמד"א.

רועי פולקמן (כולנו):

לא, גופי בריאות זה סיפור אחר. גופי בריאות מוחרגים רק בציווד רפואי – זאת דווקא החרגה מידתית בחוק הזה; לא מספקים רגילים. אבל לגבי עניין כל שאר הגופים, אכן יש פה בעיה. ההצעה שלי לוועדה היא, ויהיה פה ויכוח, אבל ההצעה היא: יש סעיף שאומר שחייבים לעשות תקנות. פה משרד המשפטים - הבנתי אותה – אמרה: השונות בין הגופים הללו היא כל כך גדולה, שאין דין הארכיון הציוני כדין חברת חשמל, ולכן לא יכולנו בחוק הזה, כדי שהוא יעבור ולא יהיה מסובך מדי כרגע בלוח הזמנים, לייצר הגדרה שווה על כל הגופים הממשלתיים. זה אמור להיקבע בתקנות.

יעקב פרי (יש עתיד):

הוראות החוק הזה לא יחולו על מוסדות רפואיים?

רועי פולקמן (כולנו):

הם יחולו, אבל יש להם סייג, שאומר שאפשר בחוזה לקבוע לוח זמנים אחר.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

שרת הבריאות הקודמת היתה בעד החרגה של מערכת הבריאות.

היו"ר איתן כבל:

זה מה שנקרא לחתום חוזה עם ידיים קשורות.

רועי פולקמן (כולנו):

תכף נדבר על זה.

אדוני היושב-ראש, ההצעה שלי היא שנסכים להחרגה הזאת לשנה, שאחריה היא מתבטלת, ולאחריה יהיו תקנות. ממילא החוק דורש שלנושא החברות הממשלתיות, כי יש שם הבדלים בין חברות מתוקצבות ללא מתוקצבות. לא אכנס לזה; זאת סוגיה מורכבת, שאם ניכנס אליה עכשיו, החוק הזה לא ייפתר. לכן נצטרך להגיד לממשלה: תתקנו תקנות בתוך שנה לגבי החברות הממשלתיות, ואחרי זה האופציה הזאת בטלה.

ודבר אחרון – סוגיית מפעל הפיס. מפעל הפיס כרגע, למרות שהוא גורם מתקצב מאוד חשוב בנושא הבינוי ובכלל ברשויות המקומיות, והוא מוגדר, לצורך העניין, מימון חיצוני, הוא למשל, שיכול לשלם שוטף פלוס 30, לא משלם שוטף פלוס 30 או שוטף פלוס 45 או שוטף 80 בעבודות הנדסיות, והוא לחלוטין מוחרג מהחוק הזה כי הוא חלץ, והוא לחלוטין לא נמצא כרגע בשום הגדרה של החוק, וזו תקלה. לכן אני פונה לוועדה, לבחון האם בתוך ההסדר הכללי - מדובר בגוף שמזרים מאות-מיליונים ולמעלה ממיליארד שקל בנושא ספקים ובינוי בשלטון המקומי, לא יכול להיות שהוא מוחרג מהחוק.

יעקב פרי (יש עתיד):

חברות לתועלת הציבור, אחרות, שהן לא מפעל הפיס, לא מוחרגות?

רועי פולקמן (כולנו):

מלכ"רים וגופים ציבוריים רגילים לא נמצאים בחוק הזה ממילא.

עד כאן, אדוני היושב-ראש. אלה הסוגיות - הן פתירות. ברוב התחומים יש פתרון.

היו"ר איתן כבל:

קודם כל, יפה. נעשתה עבודה. אני לא יכול להגיד שאין כאן ניסיון להגיע להתקדמות, אני רק מזכיר שוב שבסוף-בסוף הפקק המרכזי הוא המדינה. אם בארזים נפלה שלהבת. אם המדינה היא זו שמייצרת את החסם המרכזי, זה מייצר את הדומינו לאחר מכן. כל גוף אומר: למה אני? למה אני? ואין עליה שום סנקציה.

קודם כל, ברשותכם, בואו קודם כל נשמע את נציגי הממשלה, את עמדתם העקרונית בתהליך הזה, איפה הם רואים את הבעיות, ואיך הם מתכוונים לסייע לנו להתקדם בתהליך הזה. מי יציג את זה מטעם הממשלה? רן קויתיי?

רן קויתי :

רן קויתי, מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים. רוב הדברים שחבר הכנסת רועי פולקמן הציג, מסוכמים עם משרדי הממשלה. לנושא קבלנים, אנחנו מסכימים גם כן שעבודה קבלנית היא לא כמו עבודה אחרת; היא דורשת אופן בקרה אחר. מבחינת הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים, אנחנו נהיה שמחים להקטנת מספר הימים כמה שיותר. כרגע אני מבין שיש סיכום עם החשבת הכללית על 70 יום, אז נעמוד מאחורי זה.

נושא תיקון התקנות תוך שנה – לפי מה שאני מבין, הוא עדיין לא מסוכם עם משרד המשפטים. בדיקה שעשינו בעת העבודה על החוק הזה מראה שיש הרבה מאוד גופים – פה ישר חושבים על גופים גדולים - חברת חשמל וכו', אבל בסוף גם יש כל מיני תיאטראות שמסובסדים בכל מיני דרכים על-ידי הממשלה, או על-ידי גופים אחרים, ולא ברור אם יכולים איכשהו, מתישהו, לעמוד בחוק הזה.

רועי פולקמן (כולנו) :

בגלל הכסף מהמדינה, אגב.

עודד פורר (ישראל ביתנו) :

אגב, זו הרעה החולה של תמיכות – הרבה פעמים שנה אחרי. כך מתקצבים את הרשויות המקומיות.

רועי פולקמן (כולנו) :

בדיוק זו הסיבה שזה תוקע אותנו.

איתן ברושי (המחנה הציוני) :

פקיד שלא משפיע, חושב שהוא לא חשוב.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו) :

גם משרד הביטחון משלם לקבלנים?

רן קויתי :

לא. הוא משלם בזמן. משרד הביטחון נמצא פה.

קריאות :

רועי פולקמן (כולנו) :

תשלום סופי זה לא שוטף פלוס 90.

אליאב בן שמעון :

אתה לא מדבר על סופי אלא על חשבון חודשי.

רועי פולקמן (כולנו) :

אז תבהירו לוועדה. שיהיה ברור שגם משרד הביטחון - -

היו"ר איתן כבל :

רבתיי, לפי הקריאות פה גם בקדנציה הבאה לא נסיים את החוק הזה. יש לי הצעה לכולנו – סיימנו, שכל אחד מראה את מומחיותו בתחומים השונים. אנחנו עכשיו רוצים לשמוע עמדות של נציגי

הממשלה. ברור לנו, עודד, ואני אומר את זה לכל החברים האחרים – כולנו פה, בניואנסים כאלה ואחרים, באותו צד. עזבו, כל רגע פה מישהו ייתן את החידוד או את הדוגמה שלו. הרי ברור לנו שנציגי הממשלה לא יודעים לרצות אותנו בתשובות שלהם. ממש לא. אבל אנחנו רוצים להתקדם. אם לא נתחיל להתקדם, לא נדע אפילו איפה אנחנו יכולים להתקדם.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

השאלה מאוד חשובה, כי לא יכול להיות שמשרד אחד יכול, ושני - לא. ואז הם מושכים את זה - - -

היו"ר איתן כבל:

חבר הכנסת אילטוב, ברור שיש פה איזושהי התחלה, אבל היא אפילו לא אצלו.

איתן ברושי (המחנה הציוני):

כבל, זה נובע מהאוטונומיה של משרד הביטחון.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

זה שאלה של ניהול.

היו"ר איתן כבל:

זה לא עוזר בקידום החוק, איתן. זה שאתה מתחד את הדברים להראות כמה אנחנו צודקים, לא מקדם אותנו. בבקשה.

רן קויטי:

זאת שאלה מצוינת, כי הבאתי את חשב משרד הביטחון לדין.

היו"ר איתן כבל:

אני מודה לאדוני שהוא מנהל את הדיון, ומעביר רשות דיבור.

רן קויטי:

אני לא יכול לומר בתור משרד הביטחון.

היו"ר איתן כבל:

הוא פחות מעניין אותי עכשיו. אבקש מאדוני להשמיע את דברו. אני רוצה לבקש מנציגי החשב הכללי. לדעתי הם לב-ליבו של העניין, כי אצלם רוב התקציבים יוצאים. אני רוצה קודם כל לשמוע את עמדתם. בבקשה, עוזי שר.

עוזי שר:

עוזי שר, החשבונאי הראשי. כמו שחבר הכנסת פולקמן אמר, אנחנו בעצם, במסגרת הצעת החוק, העמדנו את התנאים כפי שאנו רואים, שניתן לבצע אותם, גם במסגרת תהליכי העבודה השוטפת והבקרה, כלומר שוטף פלוס 30 לעסקים רגילים, שוטף פלוס 70 לעבודות בנאות.

לגבי הסוגיה של משרד הביטחון – יש פה חשב משרד הביטחון. הוא יוכל לומר כמה מילים על הנושא.

מלבד זה, הממשלה תעמוד בימים האלה. היא עובדת בכיוון, והיא מכינה את עצמה לצורך תשלום במועדים האלה, עם הרבה אמצעי בקרה ותהליכי עבודה מבוקרים.

יעקב אשר (יהדות התורה):

לספקים:

עוזי שר:

לספקים.

יעקב אשר (יהדות התורה):

מה קורה לרשויות.

עוזי שר:

מבחינתנו, הרשות המקומית היא ספק ככל ספק. נוסף לזה, החל מ-31 ביולי החוק שנדחה 21 יום, בסוף החודש נכנס לתוקף החוק משנת 1995, ועל הממשלה לעמוד בתנאי החוק.

היו"ר איתן כבל:

זה אומר, החשבונאי הראשי – שהחוק הזה, מבלי ש - אנחנו לא מתכוונים לוותר עליו, אבל המציאות היא שאם החוק הזה יופעל ויתבצע, כל הדיבור של שוטף פלוס מאבד – אתה מקבל סחורה - אתה משלם עליה.

עוזי שר:

נכון, בהתאם לחוק, על הממשלה לעמוד. זאת חקיקה.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

האם יש השפעה על תמיכות לרשויות המקומיות?

עוזי שר:

תמיכות זו סוגיה יותר מורכבת, אבל זה לא חלק מנושא הספקים.

יעקב אשר (יהדות התורה):

תקציב שוטף. מענקי איזון לרשות מקומית או דברים מהסוג הזה. אלה דברים מתוכננים. יש תקציב - אתה יודע מתי המשרד צריך להעביר את זה. למה צריך 30 יום מהמועד?

רועי פולקמן (כולנו):

לא צריך. נושא של תמיכות זה נושא שונה. זה לא מענקי איזון. זה בניית גן ילדים שאתה מקבל החזר. זה הדיבור.

היו"ר איתן כבל:

חברים, אדוני הנשיא, כשנגיע לבעיית התמיכות, שהיא תהיה לב הסיפור שעוצר לנו את החוק – כבר התקדמנו מאוד-מאוד. אנחנו פה עוד בדברים מאוד בסיסיים. אבל לפני שאדוני מבשר לנו את הבשורה הגדולה על כניסת החוק החדש והמופלא שיפתור את כל בעיותינו, אני רוצה להבין: למה בכלל, אנחנו מוצאים את עצמנו שהחשב הכללי לא אומר: סליחה, אני זה שמשלם, אני משלם בזמן, כלומר אתה – לא במובן האישי, אלא משרד החשב הכללי הוא הגורם הראשי לרוב הבעיות – אני רוצה לומר לכל הבעיות, אבל רוב הבעיות, כי הנחת העבודה היא, שהמדינה, אם היא יודעת לשלם בזמן, זה מייצר שרשור. אם היא מעכבת מסיבות - -

עוזי שר :

המדיניות של החשב הכללי גם היום היא לשלם במועד. יש תהליכים שלוקחים זמן, ויש במשרדים כל מיני - -

היו"ר איתן כבל :

נסיבות, מה שנקרא.

יעקב אשר (יהדות התורה) :

הנסיבות הללו קורות גם ברשויות המקומיות. עוד נסיבה ועוד נסיבה.

עודד פורר (ישראל ביתנו) :

ואחר כך הגיעו החגים, ואחרי החגים הוא משלם. זה הנסיבות.

יעקב אשר (יהדות התורה) :

אבל למה מקור הכסף לוקח לו זמן? שייתן מייד. אלה דברים מתוכננים – הם לא באו בהפתעה.

היו"ר איתן כבל :

אדוני החשבונאי הראשי, מה ממוצע הלו"ז שאתם משלמים?

עוזי שר :

אני לא יודע כרגע. אני יכול להביא לך את המידע המדויק.

היו"ר איתן כבל :

אשמח לקבל את המידע.

עוזי שר :

כי עשינו הרבה מאוד תהליכים.

עודד פורר (ישראל ביתנו) :

הבקשה שלך - אם הם יוכלו להביא את זה מפולח לכל משרד, ונראה אם יש הבדלים בין המשרדים.

היו"ר איתן כבל :

גברתי מנהלת הוועדה - תוספת חשובה, תוספת פורר. ואני מקווה שזה לא יהיה שוטף 30. אני מבקש עד שבוע, שהתשובה הזאת ברשותך תגיע, לשנה האחרונה.

בבקשה, אדוני נשיא לה"ב. כל אחד - קצר מאוד, כי קיימנו את הדיון, כדי שנוכל להתחיל הקראה.

רועי כהן :

כיו"ר הוועדה דרשת בפעם הקודמת, ועשית בשכל – שכל ארגון יעביר עמוד עם כל ההערות, וכך עשינו. אני חושב שאין שום סיבה להתחיל שוב את הדיון הזה מחדש. כל ארגון ישב, חשב. הקדשנו לזה הרבה מחשבה, והבאנו את ההערות שלנו, שאני חושב שחלקן גם התקבלו בדיונים שהיו עם חבר הכנסת פולקמן.

איתן, כיו"ר הוועדה, אתה לא מבין מה המשמעות של מה שאמר עוזי עכשיו, עם ה-21 שנה, שנדחה חוק, שתקרא מה הוא אומר. תשלום חובה: כל תשלום המשולם לרשות מקומית מאת המדינה מכוח חוק

או לשם ביצועו של חוק, לרבות מענק ותשלומי העברה מכוח חוק תקציב שנתי. כל הדבר הזה, אם ייכנס לתוקף ב-31.7, חייב יהיה להתבצע תוך 60 יום. זה משנה את פני העסקים בישראל מקצה לקצה. לא יהיה יותר מישהו שיוכל לטעון: לא קיבלתי את הכסף.

לכן אני חושב שאין שום סיבה מעבר ל-60 יום לתת פה היום לא לעבודות הנדסיות ולא - אם מדינת ישראל מתחייבת שהיא מעבירה תוך ששים יום את הכסף לרשויות מקומיות, אין שום סיבה שהרשות המקומית לא תעביר, אבל כפי שיעקב אומר - זה חייב להיות במקביל. המדינה צריכה לשלם בזמן, והרשות המקומית תשלם בזמן. החוק הזה, איתן, הוא חוק שמשנה סדרי עולם בענף העסקים בישראל. זה חוק כל כך חשוב - זה החוק המרכזי ביותר, שכל מה שאנחנו מנקזים אליו, זה החוק הזה. האשראי, במדינת ישראל נסגרים 50,000 עסקים בשנה, ש-50% מהם - רק בלל תזרים מזומנים, כלומר אתה הולך לתת בשורה ל-10,000 עסקים בישראל, שנסגרים אך ורק כי אין להם יכולת לעמוד בתזרים. לכן אני מבקש להקדיש את כל המאמצים במושב הזה, להביא בשורה לאלפי עסקים שנמצאים כרגע, ומנסים לשרוד, לובשים שכפ"ץ יום-יום כדי לשרוד בעסק שלהם. אנא, בוא לא נתברבר. ביקשת עמוד - הגשנו עמוד, ובוא נתקדם.

היו"ר איתן כבל:

תודה, רועי. אליאב בן-שמעון, מנכ"ל התאחדות בוני הארץ, בבקשה. נא לקצר.

אליאב בן שמעון:

אדוני, אני מבקש שגם אדוני יושב-ראש הוועדה וגם חברי הכנסת, תשמעו טיפה על האבסורד הזה בהחלטה לשלש או להכפיל את תקופות התשלום לקבלנים. בוא נתחיל מהאבסורד הכי בסיסי. בעוד שהמדינה מתחייבת לשלם לי תוך 90 יום או תוך 70 יום, לצורך העניין, אני נדרש לשלם לספקי המשנה שלי - זה אותו שרשור שמדברים עליו - תוך 30 יום.

רועי פולקמן (כולנו):

איפה זה כתוב? אתה מוחרג. אתה רוצה שנכניס את זה? אתה לא מחויב 30 יום. אתה לא בחוק הזה.

אליאב בן שמעון:

תן לי לסיים. זה נושא ראשון, שמביא לשרשרת פגומה, שאמורה לפגוע באותם עסקים קטנים, בהנחה שאני לא עסק קטן. נגיע לזה, שהענף הקבלני הוא לא עסק קטן.

הנושא השני, החוזה הממשלתי, חוזה המדף 3810, מחייב את המדינה לשלם לי, ואכן כך היא נוהגת, ולא רק במשרד הביטחון; גם במשרד הבריאות וגם במשרדים אחרים, תוך 38 יום. אז הנה אנחנו באים, והולכים לגופים שמחויבים ומשלמים תוך 38 יום ואומרים להם בואו תשלמו - -

רועי פולקמן (כולנו):

חשבון סופי.

אליאב בן שמעון:

לא. על השוטף תוך 38 יום, ועכשיו מאפשרים להם בחוק לשלם תוך 90 יום.

רועי פולקמן (כולנו):

70 יום.

אליאב בן שמעון:

70 יום. או רשויות מקומיות. זה האבסורד השני.

בוא נבין מה זה עסקים קטנים ובינוניים. אנחנו מדברים על כל עסק שהמחזור שלו 50 מילון ₪. אנחנו מדברים על 85% מהענף הקבלני במדינת ישראל. 85% מהענף הקבלני במדינת ישראל הם העסקים

הקטנים והבינוניים, ויושב פה יושב-ראש הסוכנות, ויושבים פה נציגי קידום עסקים קטנים ובינוניים, וחוף מ – אגדיר את זה כך: לא עושים כלום לטובת עסקים קטנים ובינוניים, ובסיטואציות האלה רק מרעים את מצבם שבעתיים של אותם עסקים קטנים ובינוניים.

ניכנס לנושא השני שבו יש אפליה – הרשויות המקומיות. אלה הן המזמינות הגדולות ביותר היום של העבודות במשק בענף הקבלני. כשעושה כיכר, לא עושה את זה מגה קבלן אלא עושה את זה קבלן קטן, ואם אותו אנחנו שולחים לנושא של 90 יום, שוב אנחנו - -

רועי פולקמן (כולנו):

70 יום.

אליאב בן שמעון:

90 יום ברשויות מקומיות – מופיע בחוק. רשויות מקומיות ותאגידים עירוניים – 85% מהזמנות העבודה במשק – 85% מהמבצעים הם עסקים קטנים ובינוניים, ואותם זורקים ל-90 יום.

היו"ר איתן כבל:

תודה, אליאב. אלון עוזיאל, בבקשה.

אלון עוזיאל:

תודה רבה על זכות הדיבור. אני חבר התאחדות המלאכה והתעשייה, ויש לי שני מפעלים קטנים לעבודות מתכת. אני מייצג פה את כל החברים שלי עם המפעלים הקטנים. אתם מדברים על להחריג את משרדי הביטחון. זה שמשרד הביטחון משלם לתעשייה הצבאית, למשל, בזמן, זה לא אומר שאנחנו כספקים מקבלים את התשלומים. אני, למשל, נתקעתי אחרי צוק איתן בתשלומים – הגעתי לתשלום של חוב 2.8 מיליון בשו"ט 240. היום בבוקר המצב הוא כשאני יושב פה אצלכם, החוב של תע"ש אליי בשו"ט 180 יום. הם אמרו שבימים הקרובים הם יעבירו קצת כסף – הוא בפיגור של 1.2 מיליון. אני עסק של כולה ששה אנשים. הקמתי אותו במו ידיי בגיל 21. אתם לא מבניים מה זה עושה לעסקים הקטנים. משרד הביטחון משלם בזמן, אבל משרד הביטחון חייב לפקח על מי שהוא משלם, שיעביר את התשלומים הלאה. הרבה פעמים נוצר מצב שמשרד הביטחון משלם - -

יעקב פרי (יש עתיד):

אתה מסביר לנו שמשרד הביטחון לא אחראי על ספקי המשנה, אלא הוא משלם לתע"ש, ותע"ש - -

אלון עוזיאל:

הרבה פעמים גם תע"ש – מהאילוצים שלו – הרי כולם יודעים – רוצים לסגור אותם, רוצים למכור אותם. את הכספים שהם מקבלים מהאוצר, הם משלמים לעניי ביתם – את המשכורות, שלא קיבלו תקציב למשכורות באותו חודש. הם מסבירים לנו כספקים: לא קיבלנו מהאוצר תקציב תקציב למשכורות – אנחנו לוקחים את הכסף שלכם כספקים, משלמים לספקים שלנו, גומרים את הבעיה של ה-15 בחודש. ב-16 בחודש תרימו לנו טלפון. מה קורה – היום במצב שאני יושב פה, אחרי ששילמתי שמונה חודשים של משכורות, שמונה פעמים מע"מ, ואת הכסף עוד לא ראיתי. אני והשותף שלי, לצורך העניין, שמונה חודשים לא לקחנו משכורת, אבל לפועלים שלי ולספקים שלי אני חייב לשלם בזמן.

היו"ר איתן כבל:

צודק.

אלון עוזיאל:

אגב, תע"ש הוא גוף מאוד חשוב למדינה שלנו. הוא אחד החשובים ביותר.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

אבל למה אתה משלם להם את המע"מ, והם לא מוכנים לעשות לך את זה עם חשבוניות עסקה, כמו שהחוק מאפשר היום?

אלון עוזיאל:

אני כבעל עסק לא אמיץ. אני לא מכיר הרבה בעלי עסקים קטנים, שירצו להתעסק עם התשלומים של המע"מ, של אני לא אשלם, וישלמו לי, ואני אשלם אחר כך. תן לי לשלם ולישון בשקט.

היו"ר איתן כבל:

אני חושב שאלון עוזיאל נגע בליבה של העניין יותר מכל דבר אחר. מבלי לזלזל באף גורם - גדול, קטן - אני חושב שהכוונה של המחוקקים בסוף-בסוף היתה בראש ובראשונה, לנסות לתת מענים למקרים.

נעמה עידן, הסתדרות העצמאים, בבקשה.

נעמה עידן:

אני מייצגת עסקים קטנים בעיקר ועצמאיים. אחת הבעיות שראינו כאן בחוק הזה - שהוא ממשיך עוולה. כשאני לא משלמת לעובד שלי בזמן, יש עליי סנקציות מאוד קשות, וכנראה שגם אצטרך לשלם הרבה מאוד כספים - גם לעורכי דין וגם לחוק. החוק קם כרגע בלי שיניים. 4% קנס זאת הלוואה נהדרת, שהאנשים שאני מייצגת אותם אמורים כעסק קטן, לתת למדינה ולגופים שלה. 4% קנס זה מעט מאוד.

היו"ר איתן כבל:

נקודה מעניינת. שלמה דולברג, מנכ"ל מרכז השלטון המקומי. בבקשה.

שלמה דולברג:

לא אחזור, אדוני, על כל מה שנאמר בדיונים הקודמים; אני רק רוצה לשים דגש על מספר נקודות חשובות. קודם כל, רובנו יודעים, שבעצם הרשויות המקומיות הן קבלן הביצוע של הממשלה - לשאלתך, חבר הכנסת פרי. בעצם משרד החינוך, למשל, מממן מאות כיתות כל שנה, ואותן בונות הרשויות המקומיות, למשל. ויש עוד דוגמאות - בביוב, במים, בתשתיות, בתחבורה וכו'. משרד החינוך עד היום - חגגנו את סוף שנת הלימודים - עד היום משרד החינוך לא סיים לשלם 50% מהכיתות שהושלמו מתחילת שנת הלימודים הנוכחית.

יעקב פרי (יש עתיד):

משרד החינוך לא שילם לרשויות המקומיות.

שלמה דולברג:

כן. זו רק דוגמה. זה קיים בהרבה מאוד משרדי ממשלה. זה קיים בתשתיות, זה קיים בתחבורה, ולא בגלל רצון רע; בגלל בעיות בירוקרטיה.

יש לקבל בחשבון, שכשאנחנו מדברים על שרשרת, החוזק של השרשרת נמדד בחולשה של החוליה החלשה ביותר. אנחנו מדברים, מתוך 260 רשויות מקומיות, על 200 רשויות מקומיות, שנזקקות למדינה לתקציבי איזון ולדברים הבסיסיים ביותר. הרשויות הללו לא יוכלו לעמוד בתשלומים של תשתיות מהסוג הזה, אם הכסף לא הגיע מהממשלה. ברור שהבשורה מהממשלה ששמענו, חשובה.

יעקב פרי (יש עתיד):

אבל למה זה קשור בחוזקן של מתוך 260 הרשויות המקומיות, שהן נגיד רשויות מקומיות חלשות? הרי הן מקבלות את התקציב באופן ייעודי. מה שהן מקבלות, הן צריכות לשלם עבור הכיתה או עבור - -

שלמה דולברג:

הם סיימו כיתות בתחילת שנת הלימודים. הם עוד לא קיבלו את הכסף מהמשרד. אין להם מאיפה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

הם בדיליי כל הזמן, ואז כראש עיר אתה בבעיה תזרימית. תזרימית אתה לא יודע לחיות.

שלמה דולברג:

רשויות כאלה, גם אם אתה מנסה לומר ש-80% מהפרויקט הוא פרויקט ממשלתי, ו-20% הוא ממקורות אחרים – חבר הכנסת פולקמן ניסה לומר זאת - גם כאן יש בעיה, כי עבודה גדולה כמו בית ספר או כמו רחוב וכיכר ותאורה, בנויה מהרבה מאוד קבלני משנה קטנים, שאולי אפשר לקרוא להם עסקים קטנים או לא – איני יודע, אבל אי-אפשר יהיה לפצל עבודה גדולה של פרויקט תשתיתי מקומי גדול לקבלנים קטנים, לכן ניסיון לעשות חלוקה בהשתתפות הממשלתית, הוא ניסיון קשה ולא נכון לדעתנו.

אתי בנדלר:

לא ברור. תוכל להסביר שוב? נניח, לצורך העניין, שאתם מקבלים 80% מהמדינה, ו-20% מתקציב עצמי.

שלמה דולברג:

לא על זה דיברתי, אלא על הניסיון לפצל את ה-80% לקבלנים קטנים.

אתי בנדלר:

לא, יש אפשרות אחרת – שכל מה שאתם חייבים לשלם בשל אותו פרויקט – 20% תשלמו בהתאם ל-30, 45, כמה שזה לא יהיה, וה-80 יהיה בהתאם למימון החיצוני, כי היום הנוסח הוא שברגע שיש לך שקל אחד של מימון חיצוני, כבר זה דוחה את הכול.

שלמה דולברג:

ברוב הפרויקטים הממשלה מממנת חלק גדול.

רועי פולקמן (כולנו):

נכון. לכן זה יהיה פחות דרמטי, כי ודאי בחלשות רוב המימון נובע מחיצוני, ואם בסוף רשות, 70% היא מממנת בעצמה מראש בפרויקט, היא יכולה לעמוד בזה.

שלמה דולברג:

אין כמעט מקרים כאלה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

30 – הרשות, 70 – המדינה.

רועי פולקמן (כולנו):

אגב, זה יכול להיות גם ספק לעיר ללא אלימות. זה לא רק עבודות הנדסה.

שלמה דולברג:

אני מדבר על עבודות הנדסה.

רועי פולקמן (כולנו):

אני מדבר בכלל. ואם 60% ממומן על-ידי הרשות – לא על-ידי גורם חיצוני – היא יכולה לעמוד בתנאים בזמן – זו הטענה. ברוב המקרים לחלשות זה לא קורה.

שלמה דולברג:

אני אומר – עבודות שהן לא עבודות הנדסה, הן עבודות של ספקים רגילים. כתוב פה בחוק שוטף פלוס 45.

רועי פולקמן (כולנו):

נכון, למרות שגם פה כתוב מימון חיצוני, ובזה אנחנו רוצים לטפל.

שלמה דולברג:

אלה עבודות קטנות מהסוג הזה. עבודות גדולות, יש להתייחס בחיל ורעדה, ואנחנו בהחלט סומכים על הוועדה, שיבינו את הסיטואציה הממשלתית. אנחנו קבלן הביצוע של המדינה. ככל שהמדינה לא תעביר, לא נוכל לשלם.

רועי כהן:

אבל יש פה בשורה, שהם התחייבו ל-60 יום.

היו"ר איתן כבל:

עזוב. כשזה יקרה.

רועי כהן:

אין מקרה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

זאת היתה התביעה שלנו. בק טו בק.

היו"ר איתן כבל:

חברים יקרים, בסוף החודש בואו נכין את מחלף מחלצותינו. כשהחוק ייכנס לתוקף, נצא לרחובות לרקוד. נכון לרגע זה אנחנו פה, רועי, במקום שאנחנו צריכים להתמודד עם המציאות כפי שיש לנו. לכשיגיע, ויסתבר שגם הממשלה מתכוונת לאכוף זאת על עצמה, ולהטיל על עצמה קנסות כבדים, אם היא לא תעמוד בהתחייבות, כפי שהחוק מחייב, כפי שהיתה עושה לכל מי שמאחר בתשלומים כלפיה – באמת, תחילתו של עידן חדש. אני מרשה לעצמי, ברשותכם, להיות קצת זהיר בעניין הזה.

שלמה דולברג:

אדוני, במקרה הזה כולנו מברכים.

היו"ר איתן כבל:

אין ויכוח. בבקשה, גרין.

אלדד כורש:

אדוני היושב-ראש, גזלתי את זכות הדיבור של אשר. עו"ד אלדד כורש, בא כוח התאחדות בוני הארץ. אדוני, בנוסח החוק כפי שהוא, לדעתי, צריך לשנות את שמו מחוק מוסר תשלומים לחוק מוסר כפול. חוק מוסר כפול על שום מה – כי מבקשים דין אחד למדינה, ודין אחד מהסקטור הפרטי. מקום שבו מישוהו מעוסקי הסקטור הפרטי היה מזמין טרקטור, והיה אומר: אני תכנתי לממן את הטרקטור הזה

מירושת אבי, ועכשיו הגיע הזמן לשלם על הטרקטור הזה, אבל אבא לי שלי לא נפטר, ואני לא יכול לשלם את הכסף הזה, אף אחד לא יהיה מסכים שהוא ידחה את מועד תשלום.

אני חושב שגוף ממשלתי, רשות ציבורית, רשות עירונית, שעומדת לפרסם מכרז, אם הכסף לא נמצא ברשותה, שתתכבד ותתאפק ותמתין לשלב - או שיהיה לה בטוחה שהכסף נמצא אצלה, או הכסף יהיה בחשבון הבנק שלה, ולא תגלגל אחר כך את האחריות לאותו ספק שצריך לשלם את זה, ולפעמים גם להמשיך לבצע את הבנייה, ולהמשיך לממן את העבודה, כי הוא מחויב ללוחות זמנים, ובאותה מידה לא לקבל את הכסף, ואין לו דרך לממן את זה. זו נקודה אחת.

נקודה שנייה, חבר הכנסת פולקמן, אתה שאלת, כאשר דיבר אליאב על חוסר הסימטריה, בסעיף קטן (ה), שמחייב עסק ללא החרגה של קבלנים, לשלם לספק שלו תוך 45 יום בלי קשר למועד שבו הוא קיבל את הכסף מהמזמין שלו. אנחנו נמצאים במצב לא מאוזן לחלוטין. שוב - מוסר כפול. אנחנו נדרשים לשלם תוך 45 יום, אבל אנחנו לא מקבלים את הכסף, אלא לפעמים אנשים מדברים פה על שוטף פלוס 90. זה על שוטף פלוס מתי שמתחשק לממשלה להעביר את הכסף.

רועי פולקמן (כולנו):

אתה רואה בסעיף ה, אדוני העו"ד, שאתה מוחרג - אלא אם כן קבעו הצדדים מועד אחר לתשלום: אתה מבין שזה מאפשר לך כארד בלאנש להיות מוחרג?

אלדד כורש:

נכון, אבל מועד זה נקבע לאור אופייה המיוחד של ההתקשרות, או שהוא מועד בלתי-הוגן באופן חריג - -

רועי פולקמן (כולנו):

זה נותן לך אפשרות כמעט בלתי-מוגבלת.

אתי בנדלר:

אנחנו מקווים שהפרשנות של זה לא תיתן אפשרות כזאת.

אלדד כורש:

אם יש רצון להחריג אותנו, חבר הכנסת פולקמן, אנא תחריגו אותנו במפורש, ותאמרו שהעסקה הקבלנית היא מסוג זה, ואז לא תהיה מחלוקת ששופט בבית משפט בפתח תקווה יאמר כך, ושופט בחיפה יאמר אחרת, אם אנחנו בענייני ודאות. זו נקודה אחת.

נקודה שנייה, והיא מאוד חשובה, היא הצורך לכאורה להפריד בין קבלנים לספקים אחרים. אני, בכל הכבוד, לא מבין מדוע תקופת בדיקה של כיכר יותר מורכבת מתקופת בדיקה של מערכת מחשוב לבתי משפט, ומדוע תקופת בדיקה של סיוד בית ספר יותר ארוכה ומורכבת יותר מתקופת בדיקה של לספק ציוד של מכוונות איתור לעירייה או טרקטורים או עניינים אחרים. אני חושב שמדובר באפליה פסולה, שמנוגדת לחקיקת יסוד. כבר כתבנו את זה בחוות דעת שהעמדנו לרשות יושב-ראש הוועדה וחברי הוועדה. יש פה אפליה פסולה, שבכל הצניעות, דעתי הלא מחייבת היא שזה לא יעמוד במבחן בג"ץ. אני חושב שמן הראוי, להימנע ממנה.

נקודה אחרונה. אנחנו מדברים על בדיקה. אומרים לנו: הצורך להפריד ולהפלות לרעה קבלנים לעומת אחרים זו תקופת הבדיקה. למה אנחנו צריכים את תקופת הבדיקה? כדי להבטיח שמה שאנחנו משלמים עליו, הציבור אכן נמסר. כשאנחנו משלמים בשוטף פלוס 30, ברשות המדינה או ברשות המזמין שתי בטוחות: בדרך כלל יש לה ערבות בנקאית להבטיח את זה, ודבר נוסף שיש לה זה החודשיים הנוספים שחלפו מהרגע שהעבודות מתייחסות אליהן עד שהן משלמות, דהיינו יש בידי המדינה בטוחות מצוינות בעניין הזה.

עוד נקודה אחת, אדוני. אני חושב שאולי הפתרון שכיוון אליו חבר הכנסת פולקמן, שאנחנו לא רואים אותו בנוסח החוק, וזה עניין ההבחנה בין התשלום השוטף, החודשי, לבין התשלום הסופי. אם המדינה רוצה לוודא, שאכן התקבלה התמורה, אין בעיה שבחשבון הסופי יש גם ערבות בנקאית, יש גם

תקופה שלא שולמה. את זה נהיה מוכנים בהידברות להגיע לתקופה מוסכמת; אך התשלומים האחרים, שלא יפלו אותנו לרעה, אדוני.

היו"ר איתן כבל:

תודה. סיכמנו את העניין. העניין ברור. רועי, חברים וחבריי חברי הכנסת, אנחנו מתחילים בהקראה. הבנו את העניין. משפט, בבקשה.

מיכאל שפיר:

מיכאל שפיר, איגוד לשכות המסחר, ענף ציוד רפואי. אנחנו עובדים לרוב עם קופות החולים. אנחנו היום מקבלים תשלום על בסיס שוטף פלוס 93. לחברות קטנות בשדרות אין כוח ויכולת להתמקח על תנאי תשלום. אני אישית הייתי במצב שלא העבירו לי כסף, ולא הודיעו לי שלא מעבירים כסף. חשבתי שעולמי חרב. אנחנו לא יכולים להוציא חשבונית עסקה. אנחנו מממנים את הלקוחות שלנו מרגע שאנחנו מזמינים סחורה אצל ספק בחו"ל, ואנחנו גם כן שומעים ממוסדות הרפואה, שקופות החולים מעבירות להם כסף – לא קיבלנו כסף מקופות החולים - אין לנו מאיפה לשלם לכם. ההחלטה הזאת היא בלתי-אפשרית. אתה מגיע לבנק, הוא אומר לך: תביא כסף מאיפה שאתה רוצה. אתה רוצה לגשת למכרז – סוגרים לך מסגרת תקציבית מעובר ושב שלך. אי-אפשר להתקיים ככה. עסקים נסגרים. כשאני מזמין ציוד רפואי חיוני, אני צריך לשבת ולעשות חשבון במסגרת האשראי שלי, איזה ציוד אני צריך להזמין, ואיזה לא.

היו"ר איתן כבל:

דברים מאוד-מאוד ברורים. תודה. מד"א, בבקשה.

יחזקאל פריד:

יחזקאל פריד ממגן דוד, אגף משנה למנכ"ל. בקשה קטנה – במידה שיחריגו את קופות החולים, אנו מבקשים, מגן דוד אדום, בהתאמה אותנו. מרבית הכסף שלנו מתקבל מקופות החולים לאחר 90 יום, כך שכל שזה קורה, לא נוכל לממש את העניין הזה, כי שוב - זה 90 יום במינימום.

היו"ר איתן כבל:

לא נשאר מי שישלם תשלום רגיל. אני מבין את כולם, אבל לא נרשמו ברשימה של אלה שצריכים לשלם בזמן. כולם ברשימה של למה - -

יחזקאל פריד:

מרבית התקציב הוא מאגרות שמשולמות על-ידי קופות החולים.

היו"ר איתן כבל:

אדוני נציג מגן דוד, אנחנו לא דרושים פה להחייאה. החוק דרוש להחייאה.

יחזקאל פריד:

גם זה החייאה, אדוני היושב-ראש. עם זה אנחנו קונים תרופות וציוד.

היו"ר איתן כבל:

אני מסכים אתך. שמעת אותי שאני לא אתך? אבל מה שאני מנסה לומר לחברים המכובדים פה – הרגתם את החוק. אתה פשוט האחרון. כל אחד בתורו אמר: אני רוצה להיות מוחרג... כולם מוחרגים... זה המוטו של החוק הזה. זה חוק המוחרגים.

יחזקאל פריד:

אני לא רוצה להיות מוחרג, רק אם מחריגים את קופות החולים, אני מבקש החרגה - -

היו"ר איתן כבל:

למרות זאת אני מבקש. נתתי לכל אחד מכם לומר את דברו, ובסוף באמת – זה עצוב, אני אומר את זה לחשבונאי הראשי, אני אומר את זה לך וגם לפולקמן, גם כיו"ר ועדת המשנה של העסקים הקטנים והבינוניים. אני חושב שצריך להביא לכאן את החשבת הכללית. זה לא דיון, עם כל הכבוד לחשבונאי הראשי ועם כל הכבוד לנציגי הממשלה, מכובדים ככל שיהיו, ואיני אומר זאת אפילו לא בטיפת ציניות – כל אחד על-פי כבודו ומקומו, בסוף-בסוף נקודת ההתחלה היא החשבת הכללית, ואם לא נדע לקבל ממנה תשובות ברורות בעניין הזה, גם בהקשר של סוף החודש הזה – מה המשמעות שהיא רואה לגבי ההתנהלות, אני אומר לכם - -

רועי פולקמן (כולנו):

חוץ מהסוגיה הזאת כל הנקודות מולה סגורות.

היו"ר איתן כבל:

זה לא סגורות. נקודת המוצא היא – ההחרגות - -

רועי פולקמן (כולנו):

ההחרגות לא באות מהחשבת הכללית. עמדת משרד המשפטים. זה לא קשור לחשבת.

היו"ר איתן כבל:

הכול קשור לחשבת, כי היא הראשונה שמשלמת.

רועי פולקמן (כולנו):

אבל הדיון על החברות הממשלתיות וכו' – היא לא קשורה לחשבת הכללית. קופות חולים זה לא קשור.

היו"ר איתן כבל:

אני יודע, אבל זה לא רק הקופות. זה החשבת הכללית, משרד הביטחון, תע"ש, הספק. אז במקרה הזה בקו של משרד הביטחון המצב הוא יותר טוב, אבל בסופו של עניין כמעט כל הגורמים פה סביב השולחן נגעו בנקודת המוצא, שהממשלה היא נותנת הציק הראשון, כי בסופו של עניין הרשויות המקומיות, שהם אחד המשתמשים הכבדים ביותר בתוך כל התהליך הזה – אם אתה אומר למנכ"ל – לא מעניין אותי מדינה. יש לך הכנסות – שכל רשות מקומית תדע להביא את זה מהארנונה שלה קודם כל. תעשה שינוי, מאיפה אתה מביא את התשלום – לא יודע. אבל כיוון שבסופו של דבר, מסיבות של אולי נוח – לא נכנס לזה, מסיבות שאין הפרדה בין המדינה לרשויות המקומיות, שזה דיון עולם ומלואו, שאמור להתקיים כבר שנים בוועדת הפנים על כל המשתמע מכך – נכון לרגע זה אתה מבקש מאתנו לשחק כדורגל עם רגליים קשורות. ואין לי בעיה, נתקדם בהקראה. אני רק אומר לך שהסיכוי שהצעת החוק הזו, נסיים אותה במושב הזה – היא לא קיימת. אין סיכוי בעולם, כי אתה לא יודע לתת לי תשובות לכול. אתה כופה עליהם.

רועי פולקמן (כולנו):

אדוני היושב-ראש, חוץ מהשלטון המקומי ומשרדי הממשלה, שהסוגיה כאן פתורה, יש פה סוגיות – כל שאר הגופים הממשלתיים זה לא עניין של החשבת הכללית. יש פה נציג של משרד המשפטים – יכול לפרט את זה, למה זה מוחרג, ופה נפתור את זה בתקנות. החשבת הכללית לא תוסיף לעניין הזה. משרד המשפטים יכול להבהיר את ההסתייגות. יש פה עניין של שונות, ופותרים את זה. תע"ש לא תטופל במערך הזה.

היו"ר איתן כבל:

יש הבדל גדול. אומר לך מה העניין. כשהספק מגיע לתע"ש, והוא יודע שיש לו האפשרות לשחק על-פי הכללים, והוא יכול לשחק, הוא תמיד יהיה אצלו אחרון.

רועי פולקמן (כולנו):

ברור. את זה צריך לפתור. זה לא ייפתר בחוק הזה.

היו"ר איתן כבל:

אגב, אגלה לך סוד – רוב הבעיות נובעות מאותו מקום, שכל גוף קובע לעצמו קודם כל מה חשוב לו לפעול. זה חלק גדול מהבעיות. בבקשה.

יובל נעים:

עו"ד יובל נעים, משרד המשפטים. הסיבה שכל הגופים הסמי ממשלתיים זכו להסדר אחר – זה כי מדובר בקשת רחבה מאוד של גופים, שבמסגרת לוחות זמנים שהיו, לא היה זמן לבדוק כל גוף וגוף, איך הוא מתנהל. זה לא שאנחנו נגד החלה גורפת על הגופים הללו; אנחנו נגד החלה לעת הזאת. כשנגיע להקראה – בסעיף 10 כתוב איך ומתי תיבחן האפשרות להחיל את ההסדרים שחלים על הממשלה, גם על הגופים האלה.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה, חבר הכנסת אילטוב.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

כבוד היושב-ראש, הצעת החוק מהקדנציות הקודמות דנה בסוגיות האלה. הטענה שלא היה זמן – אין לה מקום. פשוט כך. לא יכול להיות שבועדת שרים לפני מספר שנים הוחלט שהחשבת הכללית תוך שבועיים תקים ועדה, ותיתן את ההחלטות וכל הדברים, וזה היה צריך להיבדק לפני שנתיים וחצי-שלוש, והדברים לא נעשו.

היו"ר איתן כבל:

היה לה שוטף אלף.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

עכשיו אומרים: אדוני יושב-ראש הוועדה – לא היה לנו זמן. אין מקום לטענה הזאת. זה פשוט ביזיון הכנסת.

היו"ר איתן כבל:

אילטוב, אנחנו בהכנעה נוריד את הראש. התרגלנו.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

המשק סובל, כי החוק הזה מדבר על זמן. רק על זמן החוק הזה מדבר.

רועי פולקמן (כולנו):

אתה צודק, אבל בואו נסיים אתו בתוך שבועיים.

אליאב בן שמעון:

אדוני היושב-ראש, תפקידי לא להגן על החשבת, אבל יושבים פה אנשי המשרד. לפני שנה החשבת פרסמה מסקנות של ועדה בנושא הזה.

היו"ר איתן כבל:

זה הודעה לעיתונות? אז נתחיל את ההקראה. בבקשה. מי מטעם המדינה קורא ומסביר?

יעל מליק:

יעל מליק, לשכה משפטית, משרד הכלכלה.

הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016.

1. מטרתו של חוק זה להסדיר ביצוע תשלומים לספקים בעד מכירת טובין, מתן שירות או ביצוע עבודה.

היו"ר איתן כבל:

הערות: תודה. אפשר להצביע? מי בעד הסעיף הזה?

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אפשר קודם להקריא, ואז להצביע על הכול.

היו"ר איתן כבל:

אנחנו לא נוהגים כך.

הצבעה

בעד סעיף 1 – פה אחד
סעיף 1 אושר.

היו"ר איתן כבל:

הסעיף אושר.

לאה ורון:

חבר הכנסת רוברט אילטוב יצביע במקום חבר הכנסת חמד עמאר. חבר הכנסת יהודה גליק יצביע במקום חבר הכנסת דוד ביטן.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

יעל מליק:

2. בחוק זה – "גוף מתוקצב" – כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

"חוק המועצה להשכלה גבוהה" - חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.

"חשבון" – דרישה לתשלום תמורה בעד עסקה, שמוגשת למזמין בידי ספק;

"מוסד להשכלה גבוהה" – מוסד מהמוסדות המפורטים להלן, שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין: (1) מוסד מוכר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה; (2) מוסד שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה; (3) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

"מזמין" – משרד ממשלתי, רשות מקומית, גוף שהוקם לפי דין, מוסד להשכלה גבוהה, גוף מתוקצב או עסק שמתקשרים עם ספק בחוזה לביצוע עסקה;

"מימון חיצוני" – תמיכה או תקצוב למטרה ייעודית שמקבלת רשות מקומית מהמדינה או הקצבה שמקבלת רשות מקומית מאת גורם חיצוני אחר;

"ספק" – מי שמספק טובין, נותן שירות או מבצע עבודה דרך עיסוקו;
 "עבודות הנדסיות בנאיות" – כהגדרתן בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט–
 1969.

"עסק" – מוסד כספי, עוסק מורשה או עוסק פטור כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975,
 למעט תאגיד עירוני.

"עסקה" – מכירת טובין, מתן שירות או ביצוע עבודה;

"רשות מקומית" – לרבות תאגיד עירוני;

"תאגיד עירוני" – כמשמעותו בסעיף 249א לפקודת העיריות, וכן תאגיד שבו יש למועצה מקומית
 לפחות מחצית מההון או מחצית מכוח ההצבעה.

היו"ר איתן כבל:

אוקיי. נתחיל. הערות.

אתי בנדלר:

קודם כל, אני חושבת שאת צריכה להסביר גוף מתוקצב.

יעל מליק:

כן. סעיף 21 לחוק יסודות התקציב מגדיר גוף מתוקצב תאגיד, רשות מקומית, מועצה דתית, בנק
 ישראל, חברה ממשלתית וחברה עירונית.

היו"ר איתן כבל:

נתחיל סבב הערות. בבקשה.

רועי כהן:

הנושא של מימון חיצוני – אנחנו חושבים, שאם לא נגדיר מהו מימון חיצוני, התמיכה או התקצוב,
 מספיק שיהיה בסדר גודל של עסקה 50,000 שקלים מימון חיצוני של מדינת ישראל, ואז אפשר יהיה בצורה
 כזו או אחרת להחריג את כל העסקה הזאת, ולכן זה לא הגיוני. זה צריך להיות מ-50% ומעלה, שיש פה
 מימון של מדינה, ואז אפשר אולי לדבר על זה, או לקבוע סך של סכום, על-מנת שנוכל להתכנס לאיזה
 משהו.

אני מבין את מה ששלמה אמר קודם, שזה לא קשור לנושא של עבודות של ספקים רגילים, אבל גם
 בנושא של עבודות הנדסיות או עבודות קבלניות, לא הגיוני שספקים, שאפילו הם קטנים ממש, בגלל שיש
 פה מימון מדינה, יאלצו להמתין עד קבלת כל המימון פלוס עשרה ימים.

היו"ר איתן כבל:

מי עונה?

נתן בביוף:

נתי בביוף, סגן היועץ המשפטי, משרד הפנים. ההערה אין מקומה בסעיף ההגדרות. יש להבחין –
 מימון חיצוני, שהוא כל מה שכסף שמגיע לרשות המקומית מבחוץ. אם יש חילוקי דעות בנוגע לדחיית
 התשלומים שנובע ממימון חיצוני – נגיע לסעיף של מועד התשלום, בסעיף 3(ד), ושם המקום לדון בזה.
 סעיף ההגדרות פשוט מגדיר מהו מימון חיצוני, להבדיל ממימון עצמי.

אתי בנדלר:

אני חושבת שהתשובה היא נכונה. הבעיה היא בסעיף האופרטיבי ולא בעצם ההגדרה, ואגב, דיברת רק על מימון מהמדינה. שים לב גם לסיפא של ההגדרה, שמדובר גם על גורם חיצוני אחר, שזה יכול להיות גם תורם לצורך העניין הזה.

היו"ר רועי פולקמן (כולנו):

אז אולי צריך להגדיר מהו גורם חיצוני בסעיף הזה.

אתי בנדלר:

זה כולל הכול. כל גורם. זה היה יכול להיות מפעל הפיס, מצד אחד.

היו"ר רועי פולקמן (כולנו):

אז יש הבדל בין להביא - - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

גם תורם, שברח, זאת בעיה שלך.

היו"ר רועי פולקמן (כולנו):

צריך לומר: גורם מהמדינה, גורם מטעם המדינה.

אתי בנדלר:

זה מתחיל במפעל הפיס - - -

קריאות:

- - -

שלמה דולברג:

אני מציע – ואני חושב שזה גם מקובל על חבר הכנסת פולקמן - אנחנו מדברים על גופים ציבוריים שמשותפים במימון. גוף ציבורי זה ממשלה, זה סוכנות יהודית.

היו"ר רועי פולקמן (כולנו):

אז צריך להגדיר את זה. אמירה חשובה.

היו"ר איתן כבל:

הערה חשובה של דולברג. העניין הוא כזה: זה לא כל מי שאמרו לו להשלים. יש הגופים שהם שותפים ברוב המכריע של המקרים בפרויקטים כאלה ואחרים.

אתי בנדלר:

אני מציעה קודם כל, שמר דולברג עצמו ימציא לוועדה – אני מציעה לא לאשר את ההגדרה הזאת כרגע. מר דולברג ימציא לוועדה הצעה להגדרה של גורם חיצוני, כדי שהוועדה תוכל לדון בכל אחד מהגורמים שאתם רואים כגורם חיצוני.

היו"ר איתן כבל:

הצעתך התקבלה.

אלדד כורש :

אדוני, עוד הסתייגות שקשורה לכך - גם השאלה, מה ההיקף, צריכה להיכנס להגדרה.

רועי פולקמן (כולנו) :

אמר היועץ המשפטי שזה צריך להיות בסעיף עצמו.

אלדד כורש :

זה לא נכון. בסעיף עצמו אנחנו צריכים לדבר על ההסתייגויות של מה המשמעות של אם יש מקור חיצוני, אבל מהו מקור חיצוני - האם זה 10% או 90% - אני סבור שיותר נכון לטפל בזה כאן.

אתי בנדלר :

אני סבורה שזה צריך להיות בסעיף האופרטיבי. מכל מקום, אם הוועדה תחליט לאשר היום את ההגדרה הזאת, זה יהיה בכפוף לכך שאם הוועדה תגיע למסקנה, כשנדון בסעיף הרלוונטי, שיש מקום לתקן את ההגדרה - -

יעקב אשר (יהדות התורה) :

למה אי-אפשר לומר : רוב מימון הפרויקט?

אתי בנדלר :

אני לא יודעת אם יסכימו לזה. אגב, צריכים לדעת בדיוק מה מימון הפרויקט כדי לדעת מה זה הרוב, לצורך העניין. הסעיף האופרטיבי מעורר שאלות רבות, עו"ד כורש, כמו למשל האם הספק יודע שהפרויקט בקשר אליו נקשרת עסקה, ממומן חלקו, כולו על-ידי מימון חיצוני. יש עוד שאלות.

היו"ר איתן כבל :

בבקשה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו) :

אני לא רואה פה בהגדרות לא מועצות מקומיות - -

אתי בנדלר :

מועצה מקומית כלולה בתאגיד מתקצב.

יהודה גליק (הליכוד) :

מועצה דתית.

אתי בנדלר :

היא תאגיד מתקצב.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו) :

ומערכת הבריאות, קופות חולים.

אתי בנדלר :

מערכת הבריאות מוחרגת בסעיף אחר.

יעל מליק:

ההגדרה של העסקאות הוגדרה בסעיף ההחרגה.

היו"ר איתן כבל:

למה תאגידי מים לא מופיעים פה? איך מכניסים את תאגידי המים?

אתי בנדלר:

יכול להיות שזה תאגיד עירוני. אני יודעת שהם פועלים לפי תאגידי מים וביוב.

היו"ר איתן כבל:

אוקיי, חברים, זה עניין שצריך להיבדק משפטית. אני מבקש שתימצא הדרך להכניס אותו, אם זה דרך התאגיד הזה - את תאגידי המים. אני לא מבקש לבחון; אני רוצה שתימצא הדרך, שמפעל הפיס ייכנס גם כן לרשימה הזאת, כי היתה פה הערה של חבר הכנסת פולקמן, שמסיבות שהוא גוף חלץ, כאילו לא נכלל ברשימה.

יעל מליק:

בהגדרה של עסק נרצה לעדכן אותה, גם בעקבות עדכון ההגדרה בחוק עסקים קטנים - להכניס גם את החלץ ואת העמותות כמו בהגדרה שעשינו - -

רן קויתני:

יש עמותות שעושות עבודות כספקים לממשלה, וברגע שהם ספקים והם לא תמיכה, מבחינתנו צריכים להיות פה. להגדרה של עסק - כמו שאנחנו מדברים על חוק עסקים קטנים וגם בחוק הרכש.

אתי בנדלר:

אני לא בטוחה שזה יהיה הפתרון, משום שההוראות החלות לגבי מועדי התשלום לגבי עסקים, אני לא בטוחה שזה מה שאתה רוצה - אלא אם כן יקבעו אחרת בחוזה וכו'. אני חושבת שהתכוונת לכך, שאתה רוצה שמפעל הפיס, יחולו עליו הוראות כמו- - - הממשלה.

שלמה דולברג:

מפעל הפיס לא משלם בעצמו לספקים בדרך כלל. הוא מעביר את הכסף- - -

היו"ר איתן כבל:

זה בדיוק העניין.

אדוני, היושב-ראש ביבס נכנס... אנחנו שמחים שאדוני מכבד אותנו בנוכחותו...

לגבי מפעל הפיס, אני תובע, שמפעל הפיס, יחולו עליו כל הכללים - לא משנה אם הוא משלם לספק, לעירייה. מבחינתי הוא סוג של גורם, שהוא אחד הגורמים המרכזיים בתוך שרשרת המזון הזו של הפעילות העסקית. גברתי, אם יש לך דברים לחדד, אנא חדדי.

אתי בנדלר:

הדבר היחיד שאני מבקשת לחדד בקשר למפעל הפיס - למיטב ידיעתי, הם לא הוזמנו, לכן לא נראה לי שראוי לקבוע הוראות שיחולו עליהם בלי שתינתן להם זכות להשמיע דברם. אני מבקשת שההחלטה תתקבל בישיבה הבאה.

היו"ר איתן כבל:

אראלה לא תתקשר אליך בגלל זה... למרות זאת, אני מבקש שהסעיף הזה יוכן. אנחנו נביא לידיעתם. הם יוזמנו לישיבה הבאה.

אתי בנדלר:

אתם תכינו את הצעת הנוסח.

לאה ורון:

רשמנו להזמין אותם לישיבת הוועדה הבאה.

היו"ר איתן כבל:

אני חושב שהוועדה תדע להתכנס סביב השאלה המרכזית הזאת. נמצא פה גם מנכ"ל מרכז השלטון המקומי, שמבחינתו מבפעל הפיס הוא לא גוף בחלל.

חיים ביבס:

אתה יודע מה הבעיה - לא בתשלומים אלא בחשבונות. כמו שהמדינה עושה כל הזמן, ואז הם מרוויחים עוד 100 יום.

אתי בנדלר:

אדוני, לגבי ההגדרה "מזמין", היא כוללת היום, כפי שהוקרא כאן, משרד ממשלתי, רשות מקומית, גוף שהוקם לפי דין, מוסד להשכלה גבוהה, גוף מתוקצב או עסק. החוק הזה לא חל בהתאם להצעה, לא על הכנסת, לא על לשכת נשיא המדינה ולא על לשכת מבקר המדינה, משום שהם אינם בגדר משרד ממשלתי. אני פניתי לשלושת הגורמים הללו, ושלושתם נתנו את הסכמתם העקרונית, להחיל את החוק הזה גם בהתקשרויות.

יעקב פרי (יש עתיד):

משרדי הממשלה זה כולל משרד הבריאות.

אתי בנדלר:

כן. הוא מוחרג במקום אחר.

היו"ר איתן כבל:

הערות נוספות? בבקשה.

מאשה אלוני:

מאשה אלוני, חברת החשמל.

היו"ר איתן כבל:

גם אתם רוצים להיות מוחרגים?

מאשה אלוני:

ממש לא. אנחנו ניישם מה שאנחנו אמורים ליישם. אנחנו מבקשים בהגדרת חשבון, להפנות לחוק מע"מ, כדי שלא תהיה התלבטות של ספקים, ומי שמחויב להפיק חשבונית מס עם מתן השירות, שיהיה ברור שאנחנו יכולים לדרוש בהסכמים שלנו לקבל את חשבונית המס כבסיס לתשלום. מה שקובע חוק מע"מ, שלא נסטה מההוראות שלו. בנוסח הקודם של החוק זה היה מנוסח עם ההתניה.

היו"ר איתן כבל:

ממשלה.

יעל מליק:

יש פה נציג מרשות המסים שיכול להסביר.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

שילון דוד:

דוד שילון, מהמחלקה המקצועית של מע"מ. בחוק מע"מ יש הגדרה, מהי חשבונית. חשבונית כוללת חשבונית עסקה או חשבונית מס. לכן הגדרת חשבון אין לה משמעות לעניין מע"מ לגבי החבות במס. לכן ההפניה שמבקשת הגברת פה, הפניה לחוק מע"מ, מועד החיוב בחוק מע"מ נגזר ממועד החיוב לגבי העסקה שהתבצעה. אם החשבון מהווה סוג של חשבון פרפורמה לתשלום מס, אין לו רלוונטיות לעניין חוק מע"מ.

מאשה אלוני:

זו בדיוק הבעיה שאנחנו חוששים ממנה. הבנתי, אבל לא השתכנעתי. אסביר איפה עלולה להיות בעיה. אנחנו היוס בהסכמים שלנו קובעים עם ספקים, שמי שחייב בחוק מע"מ, בהפקת חשבונית מס עם מתן לשירות, זה הבסיס לתשלום. זה המסמך שהוא מגיש לחברה על-מנת לקבל את התשלום באותם תנאי תשלום שנקבעים.

הסכנה שעלולה לעלות מההגדרה הזאת היא שהספק יטען שהוא יכול להגיש לנו חשבון מתי שנוח לו. הוא יגיש את החשבון לא קשור למועד הפקת חשבונית המס, ואז אנחנו המזמין על פניו נהיה מחויבים לשלם לו תוך פרק זמן שייקבע בחוק מיום הגשת אותו חשבון, כשהוא מצדו אולי מגיש אותו הרבה לפני שהוא צריך להגיש את חשבונית המס.

שילון דוד:

קודם כל, חוק מע"מ לא מתייחס לגבי מתי את יכולה לשלם את הסכום, אחרי שהוגשה לך החשבונית.

מאשה אלוני:

זה החוק הזה, ודאי.

היו"ר איתן כבל:

תני לו להשיב. נראה לי שאתם תצטרכו לשבת לקפה.

שילון דוד:

החשבונית יוצאת אך ורק כשהגיע מועד החיוב להוצאת החשבונית. מי שמדווח על בסיס מזומן, מוציא חשבונית מס עם קבלת התמורה, ומי שמדווח על בסיס מצטבר, מוציא חשבונית מס במועד. חשבונית לא מהווה שום אינדיקציה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. רן.

רן קויתני:

יש הרבה עסקים במדינת ישראל שעובדים לפי מע"מ על בסיס מזומן. זה משהו שסגרנו עם רשות המסים. יכולים להגיש חשבונית עסקה, צריך לשלם להם לפיה, ורק אחרי זה הם מגישים חשבונית מס – חשבון, ולכן המועד מבחינתנו, שהחוק הזה צריך לקבוע, זה מועד הגשת החשבון ולא מועד חשבון מס, כי אם זה חשבון המס, זה אומר שלא עשינו כלום; ישלמו מתי שבא להם.

אתי בנדלר:

רק אוסיף ואומר שסעיף סעיף 3, לדעתי, נותן לך תשובה לעניין, משום שאם ספק מגיש למזמין חשבון, בלי שקוימו התנאים המהותיים לצורך קבלת התמורה בהתאם לחוזה, אם הוא יגיש, תחזירו לו את החשבון.

מאשה אלוני:

זו בדיוק אחת השאלות שעולה מכאן, כי אם אנחנו לא אומרים שהוא צריך להפיק את אותו מסמך שחוק מע"מ מחייב אותו להפיק - רק מה שחוק מע"מ מחייב, כמובן שמי שמותר לו להגיש חשבון עסקה, יגיש חשבון עסקה, ומי שאסור לו, לא יגיש חשבון עסקה. אנחנו לא מערערים על שום דבר שקורה כרגע בחוק מע"מ. אבל אז תישאל השאלה, אם מי שהיה חייב להוציא חשבונית מס היום, היה חייב, ולא הוציא – יש לנו חשבון. זה חשבון שערך כדין או חשבון שלא ערך כדין? יש לנו זכות לדרוש ממנו לקבל את חשבונית המס?

אתי בנדלר:

אם יש לכם זכות מהותית כזאת בהתאם לחוזה, ברור שאתם יכולים להחזיר לו, עד שהוא - -

מאשה אלוני:

השאלה אם החוזים שיגידו את זה, לא יעמדו בסתירה לחוק בנוסח הנוכחי שלו?

אתי בנדלר:

למה? אם אתם קובעים תנאי מהותי לצורך קבלת התמורה בהתאם לחוזה, ולדעתי קבלת חשבונית יכולה להיות בנסיבות העניין תנאי מהותי. ברור שלא כל פיפס שתכתבו בחוזה, יהפוך להיות תנאי מהותי.

מאשה אלוני:

יש פה עניין שבין שני חוקים. אנחנו רוצים לקיים את כל ההנחיות של תוכנם בלי לפגוע בחוק זה, ובלי להיות אחר כך בדין ודברים מול כל הספקים, שיגידו איפה בעצם.

היו"ר איתן כבל:

אנחנו פה לא נשחית, במירכאות, את זמננו. אם יש עדיין אי-בהירות, וחברת החשמל, למרות הכול לא נחה דעתך מסעיף 3(ו), והדברים שנאמרו על-ידי נציג מע"מ והיועצת המשפטית שלנו, אנא, שבו ביניכם. לא נתחיל לחלק את זה לפי מפעלים. אין לי שום בעיה שתשבו ביניכם, שתהיה הבנה והסכמה, ואם אכן נשתכנע שיש פה בעיה סמויה מן הבעיה – נשמח - - תודה. עוד הערות? בבקשה.

חיים ביבס:

חיים ביבס, יושב-ראש שלטון מקומי. אני חושב שאחרי שסידרנו את הדברים המרכזיים החשובים, יש להדגיש דבר אחד: בסוף כולם רוצים תשלום - זה בסדר, רק מה - שהמדינה תתנהל במוסר התשלומים כמו שהשלטון המקומי מתנהג, כי המדינה מתנהלת - סלחו על הביטוי - כמו בריון. בסוף צריך לזכור דבר אחד - לא יכול להיות מצב שבו שמשד ממשלתי בכל פרויקט - וגם אם ימציאו את כל התירושים - כל מה שנאמר פה זה בסדר גמור, אלא שבסוף, כשיגיע החשבון, יגידו שהוא לא עשה - אני מכיר את זה ממפעל הפיס, אני מכיר את זה ממשרד הבינוי והשיכון, מכיר את זה מהמינהל ומכל המקומות שקיימים. הרי בסוף כל הצעת חוק נולדה במסה הגדולה; לא בקטנה. בעסקים הקטנים, עם כל הכבוד - הרשות בשוטר תשלם. לא תשלם - שילך על הראש שלה עד הסוף. אני אומר את זה חד-משמעית.

לא יכול להיות שבשוטף שלי אני אזמין משהו ולא אשלם עליו, אבל עיקר הבעיה היא במסה הגדולה, ושם בסוף, אם הצעת החוק תהיה כזו, שתכפה עלינו בלי לפתור את הבעיה של המדינה, בסוף אותן רשויות לא יוכלו לשלם, ומי שירוויחו מזה זה אותם אנשים שבלאו הכי לא יקבלו, והדבר היחיד שיקבלו זה ריביות. זה הדבר היחיד שירוויחו אותן רשויות שבלאו הכי ייכנסו, כי הרשויות שיכולות לשלם, ישלמו, וייקחו את המעגל, מה שנקרא, והן לא צריכות, כי בסוף מי שהתפקיד שלו לבנות את מוסדות החינוך במדינת ישראל זה משרד החינוך, שלא בונה את זה, וזה נופל עלינו, ואנחנו מלכתחילה מביאים 20% מהבית על חשבון הארנונה של התושבים. לכן בנושא הזה שיהיה ברור וחד – אחרת אנחנו נלך בצד השני, למאבק שבו נעצור את כל הבנייה של מוסדות החינוך במדינת ישראל ואת כל עבודות של הפיתוח של הבנייה, של הדיור, את כל הדברים, כיוון שבסוף אנחנו לא נהיה אלה שסוחבים על הגב שלנו בסוף את הנזקים של החשב הכללי באוצר.

רועי פולקמן (כולנו):

חשוב שייאמר - לא היית כאן ביבס קודם - נאמר שנבקש את זה בכתב מהחשבת הכללית, שחוק חובת תשלומים - -

חיים ביבס:

בלי זה נגיד: היינו שותפים. לא יהיה מצב שיבואו לי כמה פקידים, יסבירו לנו שהתושבים צריכים לשלם בארנונה, שממילא - -

רועי פולקמן (כולנו):

נכון, אתה צודק. שחוק חובת תשלומים מסוף החודש הזה יוחל.

חיים ביבס:

שיוחל קודם כל על האוצר.

רועי פולקמן (כולנו):

ברור. זו הכוונה.

היו"ר איתן כבל:

חברים, ביקשתי להזמין בכל מקרה את החשבת הכללית. אני רוצה לשמוע את הדברים מפיה. עם כל זה שפתרנו, כך לפחות לפי פולקמן, את כל הבעיות, עדיין נקודת המוצא המרכזית היא תשלום של המדינה. היא הבעיה היותר גדולה שמתקיימת פה. אמרתי את זה בפתיחת דבריי, ואני אומר את זה גם עכשיו. אם בארזים נפלה שלהבת - אם הם היו הראשונים לדעת לשלם בצורה מסודרת, הדיון הזה לא היה מתקיים, כי זו לא היתה הנורמה. כך כולם היו מנהלים.

יש הערות נוספות, או אנו יכולים להצביע? גברתי, על מה אנחנו מצביעים?

אתי בנדלר:

בסעיף 2 אפשר להצביע על כל ההגדרות למעט "מימון חיצוני", כי כאן אמרנו שמר דולברג יציע הצעה. נדמה לי שאפשר להצביע על הכול פלוס החלה - אני לא יודעת אם זה ייכנס בהגדרה או בסעיף האופרטיבי.

היו"ר איתן כבל:

מפעל הפיס.

אתי בנדלר:

לא. על מפעל הפיס הם יצטרכו - -

יעל מליק:

נכון, וגם ההגדרה של עסק – נרצה אולי לעדכן את המלכ"רים.

אתי בנדלר:

אז את רוצה גם לא להצביע על "עסק" – לא, על "מימון חיצוני" ותאגידי מים, ככל שיהיה צורך להרחיב את ההגדרה של תאגיד עירוני. ככל שהם לא נכללים ממילא בהגדרה הזאת.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

מאשה אלוני:

רק נזכיר ששלחת אותנו לשבת.

היו"ר איתן כבל:

אני זוכר היטב, גברתי. אם יסתבר אחרי הכול שיש כאן משהו שהוא רעת עולם, נתזור ונגיש רביזיה. לא אחריג את זה כדי שאחר כך - - -

אתי בנדלר:

לשכת נשיא המדינה ולשכת מבקר המדינה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. מי בעד - ירים את ידו.

הצבעה

בעד – פה אחד
אושר.

היו"ר איתן כבל:

תודה. הסעיף אושר עם התוספות, ההוראות והתיקונים, כפי שהוקראו על-ידי היועצת המשפטית של הוועדה. בבקשה.

יעל מליק:

3. (א) משרד ממשלתי שמתקשר עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלם לספק את התמורה בעד העסקה בהתאם להוראות אלה: (1) משרד ממשלתי שבו התקופה לתשלום לספקים נספרת ממועד קבלת החשבון, ישלם את התמורה לספק לא יאוחר מ-45 ימים מהמועד שבו קיבל את החשבון; (2) משרד ממשלתי שבו התקופה לתשלום לספקים נספרת מתום החודש שבמהלכו התקבל החשבון, ישלם את התמורה לספק לא יאוחר מ-30 ימים מתום החודש שבו קיבל את החשבון.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בהתקשרות לביצוע עסקה כאמור באותו סעיף קטן שעניינה – כאן הוצע בדיון הקודם להוסיף: ביצוע עבודות הנדסה בנאיות, תשלום התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-85 ימים מהמועד שבו קיבל המשרד הממשלתי את החשבון או מ-70 ימים מתום החודש שבו קיבל המשרד הממשלתי את החשבון, לפי העניין.

היו"ר איתן כבל:

גברתי, תסבירי במה דברים אמורים, נכניס את השינויים, תוספות, תיקונים וכל מה שנדרש, ואז אבקש מחבר הכנסת פולקמן להחליף אותי עד סוף הישיבה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אפשר הצעה, כבוד היושב-ראש? אני פשוט חייב ללכת לקואליציה. גם פולקמן, אגב. אנחנו מחריגים חלק מהגופים. הייתי רוצה להציע, לא להחריג אלא לפצל אותם, ולדון בהם בהמשך, כי ברגע שאתה מחריג אותם, אתה בעצם גומר דיון בהם. אני לא רוצה להחריג את הגופים הללו, כי אני רוצה גם שם להגיע להסדר. זה חשוב למשק; גם חשוב לאותם ארגונים וגופים, ולכן אם אפשר משפטית לפצל את הסעיפים הללו מהחוק, ולהמשיך בדיון.

אתי בנדלר:

אם הוועדה תחליט על כך, והמליאה תאשר.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

ברגע שאתה אומר: אני מחריג אותם - אתה מפסיק לדון בהם. אני אומר - מה שהחרגנו, לפצל מהחוק, ולהמשיך בדיון. את החוק לקבל בלי אותם גופים, ולהמשיך בדיון באלה שהחרגנו.

היו"ר איתן כבל:

אוקיי. שנייה. יש כאן עניין משפטי. פיצול ידענו לעשות. זאת אינה הפעם הראשונה. אני מקבל לגמרי את העמדה שאומר חבר הכנסת אילטוב, שברגע שאנחנו מחליטים להחריג, הוצאנו את העניין הזה לגמרי. אם אנחנו יודעים לעשות את פעולת הפיצול, בדרך כזו או אחרת, שתאפשר לנו להמשיך ולנהל את החוק כפי שצריך, זה יסייע בידינו, לשוב ולדון בכל אותם - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

מתי? אחרי שהחוק הזה יעבור?

היו"ר איתן כבל:

כן.

אתי בנדלר:

אסביר. קודם כל, ועדה יכולה להחליט לפצל הצעת חוק, וזה כרוך כמובן באישור המליאה. אם המליאה לא תאשר את הפיצול - אין פיצול. אחת.

שתיים, השאלה היא למה אתה מתכוון - לפצל את ההחרגות; האם אתה מתכוון לגופים שלגביהם נקבעו הוראות תשלום מאוחרות יותר כמו הרשויות המקומיות, או אתה מדבר על למשל מערכת הבריאות, שהוחרגה לגמרי מהצעת החוק. כי אם אתה מדבר רק על הסוג השני - רק על ההחרגה, פיצלת, מה שאומר שהוראות החוק יחולו עליהם בלי ההחרגה. לכן למעשה אתה מרע את המצב, כלומר אתה קובע כבר מועדי תשלום, בלי שהן מוחרגות. לעומת זאת, אם אתה מתכוון לכל הגופים שנקבעו הוראות תשלום מאוחרות יותר, זה לא החרגה אלא פיצול של אותם סעיפים של אותם גופים, שנקבעו לגביהם הוראות תשלום אחרות.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

למה את אומרת שאני מחריג? הם ממשיכים לפעול באותה שיטה.

אתי בנדלר:

לא. למשל, מערכת הבריאות, שזה סעיף - -

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

ברגע שפיצלת אותם מהחוק, איך הם יכולים להיות בתוך החוק?

אתי בנדלר:

לא פיצלתי אותם. הם בגדר ספק. הם בגדר מזמין. סעיף ההחגה הוא רק לגבי מערכת הבריאות – זה סעיף 11ד, שאומר: חוק זה לא יחול על עסקאות בין מוסדות בריאות לספקים לצורך מתן שירותים וגומר. אם אתה מפצל את הסעיף הזה, זה אומר שהחוק כן חל עליהם, כפי שהתקבל, במלואו. לכן השאלה, למה אתה מתכוון כשאתה מדבר על ההחגות.

היו"ר איתן כבל:

אני מציע כך: זה עוד לפנינו. אני מציע שאחר כך תשב עם היועצת המשפטית, תסביר למה אתה מתכוון בדיוק. ברשותכם, תחליף אותי, חבר הכנסת פולקמן.

(היו"ר רועי פולקמן, 54: 12)

אתי בנדלר:

הגענו לשלב של הסברים והערות לסעיפים 3(א) ו-3(ב).

היו"ר רועי פולקמן:

רק תיקון אחד שדיברנו עליו בסעיף 3(ב) בהסכמה עם החשבת הכללית – התמורה בעד העסקה בעבודות הנדסה בנאיות - 70 יום. בבקשה, החשבונאי הראשי.

עוזי שר:

הסבר קל: ה-85 יום בא לשקף במערכת הביטחון את השוטף פלוס ה-70 יום. הם רוצים לגדר את הימים. לכן לדעתי ניתן לאשר את שני הדברים הללו, וזה עונה לצרכים בדיוק לפי רוח החוק.

רו קויתני:

יש שתי שיטות במשרדי הממשלה לתשלום: אחת עובדת בכל המשק, היא של שוטף פלוס, אבל יש השיטה של משרד הביטחון. הוא לא עובד שוטף פלוס; מרגע שהוא מקבל את החשבונית – לא משנה מתי הוא מקבל את החשבונית – הוא מתחיל לעבוד. לכן, כדי לא לשנות את המצב הזה של משרד הביטחון, שגם הוא טוב, הצענו פה שני סוגי תשלומים של משרדי ממשלה, והם פוצלו לסעיפים 1 ו-2. סעיף 1 אומר: מי שעובד כמו משרד הביטחון, אנחנו נותנים לו לא שוטף פלוס 45 אלא תוך 45 יום הוא צריך לשלם בכל חשבונית וחשבונית, ומי שעובד בשיטה אחרת, של שוטף פלוס, הוא עובד בשוטף פלוס 30. זה אומר אותו דבר. הממוצע הוא אותו ממוצע. אנחנו מגיעים לממוצע של 45 ימים.

בסעיף (ב) רצינו לשמור על אותו מצב, שמשרד הביטחון לוקח לו כאילו קצת יותר זמן, אבל הוא עושה את זה לא בשוטף פלוס, אלא מרגע שקיבל את החשבונית, מה שיש פה בנוסח זה שמשרד הביטחון משלם תוך 85 ימים – לא שוטף פלוס 70 - ומשרדים אחרים, שעובדים לפי שוטף פלוס, הם יעבדו לפי שוטף פלוס 70. זה שתי אפשרויות תשלום שאנחנו מאפשרים.

אתי בנדלר:

אבל חבר הכנסת פולקמן מציע להוריד את ה-85 ימים ל-70, ואת ה-70 - -

היו"ר רועי פולקמן:

70 זה בסדר.

אתי בנדלר:

אז זה לא נותן שום דבר, אדוני.

היו"ר רועי פולקמן:

כי ימשכו את זה מסוף החודש.

אתי בנדלר:

ודאי. זה יהיה שוטף פלוס 70.

היו"ר רועי פולקמן:

נכון. הדיבור היה להוריד את זה בכלל ל-70, אז אם זה אומר 70 במקום ה-85, צריך לתקן בהתאם את ה-70, והאמירה היתה שאפשר לעמוד בזה.

אליאב בן שמעון:

אדוני היושב-ראש, אתה במהלך דבריך הצעת רעיון, שאני חושב שאנחנו יכולים לחשוב עליו פה ביחד, וזה לקחת אפילו את המועדים שכתובים פה, ולהחיל אותם דווקא על חשבון סופי, שנותן מענה לכל הפתרונות ולכל החששות, ואם צריך לקזז ולעדכן חשבון, זה תמיד נעשה בחשבון סופי. אני מבקש, אם אפשר לבחון את זה.

היו"ר רועי פולקמן:

מאה אחוז. נכון. הנקודה הזאת עלתה - זה יעלה גם בסעיף ד, האם אנחנו יכולים להגדיר שהלוויי הזה שכתוב פה, ומקובל גם על הקבלנים - הוא על חשבון סופי. בחשבונות בדרך אנחנו מגדירים את השוטף הרגיל - 45 - -

רן קויתי:

זה רעיון שאנחנו צריכים לבחון אותו יותר לעומק אצלנו בפנים. אנחנו לא שוללים אותו.

רועי כהן:

זה רעיון שעוזר לעסקים הקטנים. אתה צריך לתמוך בזה.

רן קויתי:

אמרתי שאני לא נגד.

היו"ר רועי פולקמן:

אנחנו סוברנים, בכל הכבוד. זו תפקידה של הכנסת, ואנחנו באים לקחת חוק, שיש בו באגים, ואנחנו מתקנים אותו. כך עובדת הכנסת. תחשבו שיש פה בעיה עם ועדת שרים. נתמודד עם זה. אנחנו רוצים להוציא תוצר טוב בסוף - לא חשוב כרגע מה ועדת שרים אמרה או לא אמרה.

רן קויתי:

אנחנו צריכים לבחון את זה בתוך הממשלה. אנחנו לא שוללים את זה. אנחנו לא יכולים לתת תשובה עכשיו.

היו"ר רועי פולקמן:

מה אומר החשבונאי הראשי לעניין הזה?

עוזי שר:

צריך לבחון את זה, כי יש סוגים שונים של התקשרויות בנושאים הקבלניים. יש חוזי המדף, שיכול להיות שאין בעיה - זה יכול להסתדר אתו. יש עבודות תשתית אחרות, שזה לא. לכן צריך לבחון את זה לעומק, ולהחליט.

היו"ר רועי פולקמן:

גם בשיחה שהיתה לי עם החשבת הכללית היתה הבנה שכן אפשר לשלם תוך 70 יום. ההערה שעלתה, והיא תעלה שוב ב-D, היתה ההבדל בין תשלומים שוטפים לבין החשבון הסופי, כי הדיון על הבקרה הזאת שעליה דובר – ואני מסכים שיש עניין אחר בעבודות הנדסה, בבקרה הסופית, אבל תוך כדי העבודות צריך לראות אם אפשר לקצר את זה. אין סיבה שזה יהיה סך הכול במצטבר 85 ימים.

יש פה שתי סוגיות שעומדות – אתם תחזרו עלינו עם תשובה: אחת זה תשובה בין תשלום סופי לתשלום - - -

קריאה:

אנחנו לא יודעים את התשובה.

היו"ר רועי פולקמן:

לכן יושב פה החשבונאי הראשי ומשרד הכלכלה. כיוון שהם הגורם המרכזי, שעובד על החוק הזה, הם ישיבו לנו את העמדה שלהם, אבל גם אם לא, עוזי, בכל מקרה אנחנו רוצים לקצר ל-70, אז גם אם אנחנו לא פותרים את בעיית השוטף והסופי, נרצה להוריד את הימים ל-70. בבקשה.

עמוס שקדי:

עמוס שקדי, חשב משרד הביטחון. אני מקבל את ההבחנה אגב בין תשלומים שוטפים לבין תשלומים סופיים. צריך גם להכניס, שתשלום סופי זה בדרך כלל אחרי ששילמנו כ-90% מההתקשרות כבר. 90% או 95% מההתקשרות – הכסף כבר לא אצלנו, אז גם כמות גודל הנזק שיש לקבלן הוא הרבה יותר קטן. לא נדע לעמוד ב-70 יום בלי שוטף פלוס - -

היו"ר רועי פולקמן:

ה-70 ל-85 זו הדרמה מבחינתכם?

עמוס שקדי:

כרגע התשלום הסופי משלמים ב-38 יום.

אליאב בן שמעון:

אתה משלם סופי בשוטף 38.

עמוס שקדי:

זה מה שאמרת. לעומת זאת, חשבון סופי - -

היו"ר רועי פולקמן:

סופי – אמרנו. אם אנחנו משנים את זה בין הסופי לשוטף, את הסופי אפשר להישאר עם המספרים שרשמתם. אנחנו רוצים לוודא, שהשוטף מתקצר. זו ההצעה שלנו.

קריאה:

משלמים לפי זה – בעבודות קבלניות ולא בעבודות - -

היו"ר רועי פולקמן:

מצוין, נכניס את זה לחוק. זה מה שאנחנו רוצים.

עמוס שקדי:

נכון, רק יש להיזהר ולעשות את ההבחנה בין כל מיני סוגי עבודות מול קבלנים. יש הבדל בין עבודות שיפוצים לבין עבודות - - - לכן צריך למצוא את הנוסח המתאים.

היו"ר רועי פולקמן:

אמרנו - ההחלטה היחידה שעשינו כאן זה בין ספקים רגילים לבין הנדסאיות בנאיות קבלניות. אתם רוצים לדייק מהי עבודה הנדסה קבלנית.

קריאה:

כן.

היו"ר רועי פולקמן:

אוקיי, מצוין. תדייקו. דבר נוסף - בואו נגדיר האם מה שנאמר פה קודם - לסייד משרד זה עבודה הנדסית קבלנית, או - זאת שאלה. צריך להבין האם זה בנייה. בוא נגדיר, מה זה עבודה הנדסית קבלנית. אלייך, נדרשת מכם הבהרה של המושג עבודה הנדסית בנאית.

שתיים, אמרנו שלגבי תשלום סופי, אנחנו יכולים להסתדר עם מה שרשום כאן כרגע. בסדר. אנחנו רוצים את נושא השוטף לקצר, מה גם שממילא אתם אומרים: אנחנו - משרד הביטחון לצורך העניין - יודע לשלם 38, נאמר שאפשר למצוא משהו - אנחנו דיברנו על 60 או 70, אבל עדיין לקצר. זו הבקשה.

עמוס שקדי:

הממשלה יודעת לדבר בשם - - -

היו"ר רועי פולקמן:

אני יודע. רק שנהיה ברורים - עוזי ורון, זה בסדר? ברור מה השאלות שאנחנו בוועדה רוצים לקבל עליהן תשובה?

רון קויתני:

לגבי ה-70 ו-85, אתם אומרים לסופי, ואתם רוצים שנבחן את הנושא של שוטף. אמרנו שאנחנו צריכים לבחון את זה. משרד הביטחון הוא לא המשרד היחיד - יש עוד משרדים שקשורים לזה. אנחנו צריכים זמן. נבדוק את זה בפנים. נראה. הגישה היא סך הכול חיובית.

היו"ר רועי פולקמן:

מאה אחוז. לגבי סוגיית ההגדרה המדויקת יותר, מהי עבודה הנדסית בנאית, יש פה הגדרה לזה?

אתי בנדלר:

יש הגדרה. - - - כבישים, הקמת גשרים, ביוב, ניקוז, בניית נמלים ובניית מפעלי מים. יכול להיות שיש עוד ענפים - לא בדקנו.

היו"ר רועי פולקמן:

יש למישהו הערות על ההגדרה, מהי עבודה הנדסית בנאית? זה אמנם לא בחוק; זו הפניה לחוק -

אתי בנדלר:

כן, אבל עדיין, מה שאדוני נתן סיוד - אני לא בדקתי אם הם נכללים בתקנות בעבודות הנדסה בנאיות. לכן אני חושבת שראוי שנבדוק את זה שוב בכל מקרה.

היו"ר רועי פולקמן:

נבדוק את זה, אבל לכאורה זה מוגדר באופן מפורש בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות.

אלדד כורש:

אדוני היושב-ראש, רק עניין אחד. יכול להיות שהפתרון שאדוני חיפש הוא לא דווקא בהגדרת העבודה אלא בהגדרת סכום העבודה.

היו"ר רועי פולקמן:

לא. סוגיית הגבלת הסכום עלתה בשיחות לא אחת. אנו חוששים ממצב שברגע שיוגדר סכום, תיעשה תופעת האיגום, הבאנדלינג הזה של פרויקטים, והרגת את העסקים הקטנים, כי ברגע שיש לי אינטרס עם ספק גדול לשלם – אני יכול לקבל שוטף פלוס 120, יבוא קבלן, ויגיד: תן לי ארבע כיכרות, יחד, זה יהיה 5 מיליון שקלים – ולכן כל סוגיית האיגום עם סכום היא פגיעה בעסקים הקטנים. לכן כשיטה - בדקנו את זה. זו לא שיטה אפקטיבית.

אלדד כורש:

אולי אפשר, אדוני, במקום הסכום הכולל של העבודה, שאז ודאי החשש שאדוני מעלה הוא נכון, הסכום של החשבונית החודשית. חשבונית חודשית של כך וכך מאות אלפי שקלים, או עד מיליון שקל - ברור שלא מדובר על עבודה שבה אנחנו בונים גשר גדול ומורכב, או בנינו בית ספר, אלא מדובר בעבודות היותר קטנות, ושוב – מקום שבו אנחנו רוצים להגן דווקא על העסקים הקטנים, הם אלה שמקבלים ומגיישים את החשבוניות הקטנות. זה מה שאנחנו רוצים לעשות. זה מה שנכון לעשות בעינינו.

קריאה:

זה גם היה בהצעה שלנו.

רן קויתני:

זו אותה תוצאה.

אתי בנדלר:

אני מסכימה עם מר קויתני.

אלדד כורש:

הגברת בנדלר, אומר למה אני חושב, בכל הצניעות, שזה לא מוביל לאותה תוצאה – כי בדרך כלל תקופת הביצוע היא תקופת ביצוע, והתשלומים הם תשלומים חודשיים. אז אם תקופת הביצוע היא, לצורך העניין, שנה, היקף העבודה הוא היקף עבודה, אבל ברגע שהעבודה מתחלקת לשנה, אם במשך שנה, ונאמר לרגע שזה מתחלק לינארית, והעבודה היא 10 מיליון שקל, ונשלם כל חודש 800 או 850 אלף שקל, אנחנו יודעים שהעבודה היא עבודה קטנה. אין מצב שאפרוס את העבודה עכשיו לעשרים שנה כדי שהחשבוניות תהיינה קטנות. הרשויות לא ירמו את עצמן, ויקבלו את הכול בתקופה יותר ארוכה, כי התקופה נגזרת מהיקף העבודה. זה משחק שאותו אי-אפשר לשחק, כי אז הרשויות יגידו: אוקיי, אני אקבל את בית הספר בעשר שנים, ואת זה הן לא תעשינה.

היו"ר רועי פולקמן:

בסדר. הכיוון של הסכום הוא מורכב. זה עלה בדיונים לא אחת. בעייתני.

אלדד כורש:

אולי הפתרון הוא החודשי.

היו"ר רועי פולקמן:

שווה לבחון. הסוגיה המרכזית היא ההבחנה שעשינו בין שוטף לסופי, והרצון לקצר את המועדים של השוטף.

אלדד כורש:

כשאדוני אומר שוטף – יכול לבלבל, לפרוטוקול. זה לא השוטף פלוס אלא תשלומי הביניים.

היו"ר רועי פולקמן:

נכון. זו ההגדרה הנכונה יותר. תשלומי הביניים לעומת התשלום הסופי. זה דיוק חשוב.

אני רוצה שנספיק לקרוא את סעיף (ג), כי הוא מהותי מאוד. הוא אחד הסעיפים הכי קריטיים בחוק הזה. האם לגבי סעיף 3(א) לא היו לנו הערות? האם אפשר להצביע עליו? זה חוק שמדבר על תשלומים, אז נוכל לפחות לצאת מכאן עם בשורה. אז 3(א), מי בעד?

הצבעה

בעד סעיף 3(א) – פה אחד
סעיף 3(א) אושר.

היו"ר רועי פולקמן:

הסעיף אושר. אנחנו מתקדמים. סעיף (ג), נקרא אותו, נספיק לרכז עליו הערות, כי אין לנו הרבה זמן.

יעל מליק:

גוף שהוקם לפי דין, מוסד להשכלה גבוהה או גוף מתוקצב, למעט רשות מקומית, שהתקשר עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלם לספק את התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו קיבל את החשבון, אלא אם כן קבעו הצדדים באופן מפורש בחוזה מועד אחר לתשלום, ומועד זה נקבע בשל אופייה המיוחד של ההתקשרות או שהוא אינו מועד בלתי הוגן באופן חריג.

היו"ר רועי פולקמן:

אני פונה ליובל, נציג משרד המשפטים. פה הרי מדובר על כך, שכל הגופים שאינם משרדי ממשלה ורשויות מקומיות, יכולים להגיע להסכם נפרד בחוזים שלהם. זה פתח אדיר. לכאורה יש פה שליקקעס, שזה צריך להיות אופי מיוחד ובאופן חריג – אני מבין, אבל אנחנו רוצים – וזו הצעתי כרגע לוועדה – שנקבע שהסעיף הזה יהיה תקף לשנה בלבד, כלומר רק הסיפא, כלומר האופציה הזו, של לאפשר לחוזה להגדיר תנאים מיוחדים למועדי תשלום יהיה תקף לשנה בלבד, אלא בכפוף לסעיף 10 או דברים אחרים, שבהם ייקבעו תקנות. ברור שאז יהיה מספיק זמן שבו אתם תצטרכו לקבוע מי כן, מי לא, גוף זה, גוף אחר, תיאטרון קטן או תיאטרון גדול, חברת חשמל או גופים אחרים, ואם לא, כולם יצטרכו לשלם ב-45 יום, אבל כדי שלא נגיע למצב של מה שאנחנו עושים היום – מהיום ועד אין קץ כל הגופים הללו – דואר ישראל, חברת חשמל, רכבת ישראל – כל הגופים בכלל, לא משלמים.

יובל נעים:

אני חושב שעדיף שנחזור לדיון הזה כשנקרא את סעיף 10, כי סעיף 10 מדבר גם על הבחינה שתיעשה וגם על פרק הזמן שצריך לעשות את הבחינה הזאת. שנה לעמדתנו היא מועד קצר מדי לעשות את הבחינה של כל קשת הגופים שרלוונטיים לעניין זה. אני לא אומר שלא נדון בהצעה – בואו נחכה.

היו"ר רועי פולקמן:

בבקשה.

לילי לאה בורוכוב:

עו"ד לילי לאה בורוכוב מלה"ב. יוכל להיות ניסיון של גופים מול עסקים לכבול בחוזה לכמה שנים – מעבר לשנה; יידעו שיש הוראת שעה לשנה, ולכבול לחוזה ליותר זמן, כלומר שהחוזה יימשך יותר זמן על אף הוראת השעה.

היו"ר רועי פולקמן:

אלי"ף, נשמע לי טוב לספק הקטן. אם עכשיו סוגרים לי את החוזה לארבע שנים – כשהייתי ספק קטן, אם היית אומרת לי ארבע שנים – אני החברה הממשלתית – זה נשמע לי טוב, אבל סוגיה ששווה לחשוב עליה.

גברתי היועצת המשפטית, הערות שלך לסעיף הזה.

אתי בנדלר:

רציתי להעיר, למרות עמדה מאוד נחרצת של משרד המשפטים, למילים "אלא אם כן קבעו הצדדים באופן מפורש בחוזה מועד אחר לתשלום, ומועד זה נקבע בשל אופייה המיוחד של ההתקשרות או שהוא אינו מועד בלתי הוגן באופן חריג".

קודם כל, צריכים לזכור שבדרך כלל הגוף תמיד יכתיב מועד אחר, כי הוא תמיד יוכל לומר, שלהתקשרות הספציפית הזאת יש אופי מיוחד, או הוא יאמר שהמועד אינו בלתי הוגן באופן חריג.

משרד המשפטים מתנגד להגדיר מהו מועד בלתי הוגן באופן חריג, ואני מזכירה שמדובר פה בנסיבות חליפיות, כלומר זה או זה או זה. זה לא נסיבות מצטברות. התשובה לכך שהיא שבתי המשפט יצטרכו להכריע, כלומר אם צד יחתום על הסכם כזה, שבו ייקבע מועד אחר לגמרי – יכול להיות מועד ארוך בהרבה – ולאחר מכן הוא יתבע את המזמין על כך שהחוזה הזה הכתיב לו מועד חריג באופן בלתי הוגן, אז קודם כל, אני לא רוצה לדבר על טענות מקדמיות שעלולים לטעון נגד הספק על כך שהוא חתם על חוזה, זה עניין של אולי כדאות כלכלית, ואז לא בטוח שבכלל בית המשפט יתערב, אבל לצורך העניין, גם אם בית המשפט יתערב, אנחנו צריכים לזכור שלא בית משפט אחד בפתח תקווה ובית משפט אחד בהרצליה, אלא ששני שופטים בפתח תקווה יכולים להגיע לתוצאות שונות לחלוטין. אין פה שום אמות מידה, שום הדרכה, מה נחשב לבלתי הוגן באופן חריג, או מהו האופי המיוחד של ההתקשרות. לכן אני רק מביאה לתשומת הלב, שסעיף זה מאפשר בעצם לכל הגופים שהסעיף הזה חל עליהם – דהיינו גוף שהוקם לפי דין, למוסד להשכלה גבוהה או לכל גוף מתוקצב, להכתיב מועדי תשלום.

היו"ר רועי פולקמן:

הערה מאוד חשובה. הנחת העבודה היתה – כך תיאר את זה משרד המשפטים – שבגלל השונות הגדולה בין הגופים המתוקצבים לשאר הגופים הציבוריים, אתם נדרשים תקנות יותר ספציפיות. למשל, גוף שמקבל את כל כספו מתקנות, ותקנות לא מוחלות בכל ההסדרים האלה, ו-וועדת כספים יכולה לעכב תקנות, ואני גוף וכו', ואז לא יאשרו לי את התקציב, ואני יכול לתת שורה ארוכה של גורמים, ו-וועדת כספים עיכבה להם את התקציב שנה, והם צריכים לשלם בזמן, ויצברו ריביות ופיגורים.

הסוגיה כאן היא שצריך לתקן את זה בתקנות. כרגע הדרך שהחוק כתוב, אומרת: נכון, אנחנו יודעים את זה, וברצותם, השרים יתקנו את התקנות. אני חושב שזו צריכה להיות עמדתנו, שאומרת: אנחנו יודעים כמה חוקים הכנסת מחוקקת, שולחת לשרים להעביר תקנות לממשלה, ונפגשים כמו חוק המכרזים בשלטון המקומי, ועוד, ואנחנו יכולים לחכות שנים רבות מאוד, ולא יהיה כלום, וכל הגופים הללו יוחרגו לעולמי עד. לכן אנחנו מבינים שאין לכם כרגע הנוסחה המשפטית הנכונה, איך מחר בבוקר להחיל את כל הגופים על כל השונות בהם, מתע"ש ועד תיאטרון מקומי. אין לכם האפשרות הזאת, אבל אנחנו רוצים לכפות סד זמנים ברור בדבר הזה. אחרת נישאר בלי כלום בעניין הזה, עם הקושי האמיתי שהסעיף מעורר. לכן נצטרך למצוא פתרון.

עוד הערות? הבטחתי למנהלת הוועדה – גם מגיע לעובדי הוועדה המסורים כמה דקות לנוח קצת. מייד יש דיון נוסף. נסיים ונמשיך בדיון הבא. בבקשה.

יעל גויסקי:

עו"ד יעל גויסקי להב. לעניין של מה שאתה אומר, סוגי עסקאות וסוגי ספקים. יש סעיף 5, שלמעשה הוא די רחב מבחינת היותו סעיף פטור, שנותן לשר הכלכלה, שר האוצר ואפילו שרים נוספים, לאפשר לקבוע הוראות בעניין מועדי תשלום מאוחרים ובעניין סוגי ספקים. לכן אני חושבת שזה מייתר את כל הצורך בסעיף להחריג בתקנות וכל היתר. הסעיף הזה מאוד רחב.

היו"ר רועי פולקמן:

ברור. אנחנו נסיים עכשיו את הדיון בהצעת החוק הזאת. נתקדם אתה בהקדם האפשרי, אבל אני כן מבקש, משרד המשפטים יחד עם הייעוץ המשפטי של הוועדה, בוא נראה איך אנחנו פותרים את העניין הזה כדי לא לייצר מצב שממנו אנחנו חוששים, שיהיה פה אופק אין-סופי, שבו נחריג את כולם. תודה רבה לכל המשתתפים. נמשיך בדיון הבא.

תודה רבה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:20.

נספח ג'

**העתק מפרוטוקול ישיבת
וועדת הכלכלה מיום
26.12.2016**

הכנסת

הכנסת העשרים
מושב שלישי

פרוטוקול מס' 394
מישיבת ועדת הכלכלה
יום שני, כ"ו בכסלו התשע"ז (26 בדצמבר 2016), שעה 11:00

סדר היום:

הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016 (מ/1021), של חה"כ רועי פולקמן, חה"כ אלי כהן, חה"כ מירב בן ארי, חה"כ בצלאל סמוטריץ, חה"כ איתן כבל, חה"כ שלי יחימוביץ, בהשתתפות החשבת הכללית גבי מיכל עבאדי-בויאנג'ו

נכחו:

חברי הוועדה:

יעקב פרי – מ"מ היו"ר
יעקב אשר
דוד ביטן
עבד אל חכים חאג' יחיא
יוסי יונה
איילת נחמיאס ורבין
רועי פולקמן
עיסאווי פריג'י

חברי הכנסת:

שלי יחימוביץ
אלי כהן
עודד פורר

מוזמנים:

–	משרד האוצר, החשבת הכללית,	מיכל עבאדי בויאנג'ו
–	משרד האוצר, חשבונאי הראשי, חשכ"ל,	עוזי שר
–	משרד האוצר, כלכלן הפרטה, רשות החברות,	אלי צימבליסטה
–	משרד האוצר, לשכה משפטית,	שירה אוחיון
–	משרד האוצר, רפרנט תעשייה ומסחר, אגף התקציבים,	עידו שלמה סופר
–	משרד האוצר, מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים,	רן קוייתי
–	משרד הכלכלה והתעשייה, עוזר ראשי, לשכה משפטית,	דלית רנרט
–	משרד הכלכלה והתעשייה, סטודנט, האגף לעסקים קטנים ובינוניים,	דוד גודינגר
–	משרד המשפטים, משפטנית,	רעות אופק
–	משרד המשפטים, סגן היועץ המשפטי למערכת הביטחון,	יצחק וכטל
–	משרד הביטחון, עוזרת ליועמ"ש, המשרד לביטחון פנים	איילת לוי
–	מנכ"ל, משרד הבריאות	משה ברסימנטוב
–	מנהל תחום פיקוח פיננסי-קופות חולים, משרד הבריאות	ליאור אברהם ברק
–	רמ"ט לשכת השר, משרד התקשורת	רן שטרית
–	מנהל תחום בקרה ותקצוב, משרד הפנים	ששון דקל
–	סגן היועץ המשפטי, משרד הפנים	נתן בביוף
–	יושב-ראש מרכז השלטון המקומי	חיים ביבס
–	סמנכ"ל כלכלה, מרכז השלטון המקומי	איתי חוטר
–	ראש מועצת רמת ישי	עפר בן אליעזר

– רשות החברות הממשלתיות	רון אשכנזי
– מ"מ מנכ"ל, חברת דואר ישראל	הרצל בר-מג
– לשכה משפטית, המועצה להשכלה גבוהה	עמרי גולן
– המועצה להשכלה גבוהה	נדב שמיר
– ראש אגף גזברות, שירותי בריאות כללית, קופות החולים	אבי שטיינברג
– מנכ"ל התאחדות קבלני השיפוצים בישראל	יהודה כהן
– מנכ"ל התאחדות בוני הארץ, התאחדות הקבלנים	אליאב בן שמעון
– יושב-ראש אגף בנייה חוזית, התאחדות בוני הארץ	אשר גרין
– סמנכ"ל, מנהל אגף תשתיות ובניה חוזית, התאחדות בוני הארץ	גרא קאושנסקי
– יושב-ראש אגף תשתיות, התאחדות בוני הארץ	צביקה חודרלנד
– חברת הנהלה, שרם בנגב בע"מ, התאחדות בוני הארץ	סיגל חלבי
– חבר הנהלה, התאחדות בוני הארץ	ניר ינושבסקי
– יועץ משפטי, התאחדות בוני הארץ	קובי פלקסר
– נשיא להב-לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל	רועי כהן
– יועצת לענייני חקיקה, התאחדות התעשיינים	רעות קינן
– מנכ"ל קונספט, התאחדות התעשיינים	ישי פרידמן
– מנהל תחום מימון ותמריצים ממשלתיים, התאחדות התעשיינים	אורן הרמבם
– סמנכ"לית, אגף מסים וכלכלה, איגוד לשכות המסחר	ישראלה מני
– יושב-ראש ענף ציוד רפואי, לשכת המסחר, איגוד לשכות המסחר	יהודה גיל
– נשיא, לשכת רואי החשבון	יזהר קנה
– יועץ הנשיא, לשכת רואי החשבון	אייל זשצקי
– מנהלת מחלקת תשלומים לספקים, חברת החשמל	מאשה אלוני
– יועצת משפטית, חברת החשמל	שרה אלון
– יושב-ראש האגף הכלכלי ויושב-ראש סניף תל אביב והמרכז, עמותת האדריכלים המאוחדים בישראל	איתי בן חיים
– מנכ"ל, שפיר טכנולוגיות	מיכאל שפיר
– סמנכ"ל, עמותת ידיד	רן מלמד
– סמנכ"ל כספים, גיל מדיקל, חברות הפארמה	סוניה אוקנין
– יושב ראש חטיבת המכונים האורתופדיים	יהודה פילוסוף
– פעילה, המשמר החברתי	דנה חוגרי
– שדלנית (עו"ד גויסקי-קשרי ממשל, ייעוץ ושירותי חקיקה), מייצגת את להב-לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל	יעל גויסקי אבס
– שדלנית (גורן עמיר יועצים בע"מ), מייצגת את שירותי בריאות כללית	ליעד אילני
– שדלנית	עידית שבתאי סידיס

ייעוץ משפטי:

אתי בנדלר

מנהלת הוועדה:

לאה ורון

רישום פרלמנטרי:

טלי רם

הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016 (מ/1021), של חה"כ רועי פולקמן, חה"כ אלי כהן, חה"כ מירב בן ארי, חה"כ בצלאל סמוטריץ, חה"כ איתן כבל, חה"כ שלי יחימוביץ

בהשתתפות החשבת הכללית גב' מיכל עבאדי-בויאנג'ו

היו"ר יעקב פרי:

בוקר טוב. אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת הכלכלה בנושא הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016, הצעות חוק של חבר הכנסת רועי פולקמן, חבר הכנסת אלי כהן, חברת הכנסת מירב בן ארי, חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ, חבר הכנסת איתן כבל וחברת הכנסת שלי יחימוביץ, וכמובן, הצעת החוק מאת הממשלה. כל ההצעות צורפו, להוציא נדמה לי הצעת החוק של רוברט אילטוב.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

איך זה? אבל רוברט ואני הנחנו יחד.

היו"ר יעקב פרי:

כן, אבל הצעת החוק שלו לא צורפה.

לאה ורון:

הוא ביקש בינתיים להמתין עם הצעת החוק.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

הוא ביקש להוריד את עצמו?

לאה ורון:

כן, הוא לא נמצא.

היו"ר יעקב פרי:

רבותי, אני קודם כול מודה למנהלת הוועדה, ליועצת המשפטית, וכמובן מודה מאוד לחשבת הכללית, מיכל עבאדי בויאנג'ו, שכיבדה אותנו בנוכחותה. אני לא אנאם נאומים על חשיבותן, הייתי אומר אפילו הקריטית, של הצעות החוק האלה, וברשותכם נתחיל ישר מחברת הכנסת שלי יחימוביץ, אחר כך חבר הכנסת רועי פולקמן ואחר כך נבקש מהחשבת הכללית שבנאומך אני אבקש ממך להתייחס לכמה נושאים שאני אומר אותם לפני שתדברי. חברת הכנסת יחימוביץ, בבקשה.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

בוקר טוב. אני לא אאריך בדברים, אני רק אומר שזאת הצעת חוק שהנחנו שוב ושוב מזה שבע שנים בכל כנסת, שזכתה לאהדה עקרונית אבל לא ליישום. אני רוצה לברך את שר האוצר משה כחלון על כך שבתקופת כהונתו הוא בחר להרים את הכפפה ולקדם את הצעת החוק הזאת, וכמובן את רועי פולקמן שהניח אותה בכנסת הזאת.

מדובר בדבר מאוד מאוד בסיסי, שאדם שעושה את עבודתו יקבל תשלום בעבור עבודתו בזמן. דבר מאוד בסיסי, שאבסורד הוא שדווקא המדינה היא זו שלעתים תכופות מפרה את הכלל הבסיסי הזה, ולפעמים התשלום לא רק שהוא לא שוטף פלוס 30 אלא שהוא שוטף פלוס 60, פלוס 90, ולפעמים אפילו יותר מזה, והדבר הזה גורם נזק כבד ביותר, במיוחד לעסקים קטנים ובינוניים ולעצמאים שאין להם יכולת ספיגה והכלה של עיכוב כזה בתשלומים. מדובר באבן יסוד מאוד בסיסית להתנהלות של מסחר הוגן במדינת ישראל.

אני חייבת לומר שהחוק כפי שאני מקווה שנצביע עליו היום, הוא עמוס בהחרגות, מעל ומעבר למה שהייתי רוצה. חלק מהן הגיוניות וסבירות, חלק מהן תוצאה של לחצים מאוד עזים שהופעלו על הוועדה ועל חברי הכנסת. אני מסתייגת מרבות מההחרגות האלה, חושבת שהן פוגעות במהות של החוק, אם כי

עדיין, אחרי שאמרתי את זה, אני מאוד מקווה שנעביר את החוק היום, בוודאי אני מבקשת ממך אדוני יושב-ראש הוועדה שלא נהיה יותר קשובים היום לבקשות להחרגות נוספות כיוון שכבר עברנו את המטחנה הזאת במשך תקופה מאוד מאוד ארוכה והחוק הזה הוא תוצר של פשרה מרחיקת לכת.

לכן, עם כל ההסתייגות בדבר ההחרגות הקיימות בחוק אני מאוד אשמח אם אכן נצליח להצביע עליו היום ולהביא אותו לידי גמר.

עוד בקשה אחת. יש לי חשש שההחרגות שאנחנו קובעים כאן, שכאמור חלקן הגיוניות וסבירות, יהפכו להיות המועד הקובע. כלומר, אם אנחנו מחריגים גוף לתשלום לשוטף פלוס 60, הוא לא ישלם לפני שוטף פלוס 60, וזה יהפוך להלכה הקיימת.

לכן, הייתי מאוד רוצה שהחוק הזה באופן ספציפי – כל החוקים אבל החוק הזה באופן ספציפי – במקביל לחקיקה שלו גם הוועדה תחיל על עצמה מועדים לבדיקת היישום של החוק כדי לבדוק האם לא גרמנו בשגגה נזק לספקים ולעצמאים ולעסקים קטנים ובינוניים, שעכשיו אולי אפילו ייפגעו כתוצאה מהעובדה שקבענו כלל חדש. אנחנו חייבים לעקוב אחרי היישום של החוק הזה ואולי אפילו לתקן את עצמנו תוך כדי תנועה. תודה.

היו"ר יעקב פרי:

אני מאוד מודה לך, חברת הכנסת יחימוביץ. חבר הכנסת פולקמן.

רועי פולקמן (כולנו):

תודה, אדוני היושב-ראש. אני גם רוצה להודות ליושב-ראש הוועדה הקבוע, חבר הכנסת כבל, שאפשר את קיומו של הדיון במועד הזה כי באמת הרבה זמן – היה לנו תקציב אינטנסיבי והדיון הזה לצערי קצת נדחה ממה שקיוויתי, וגם להודות לצוות המקצועי, גם באוצר ובמשרד הכלכלה, כמובן לחשבת הכללית וצוותה על התהליך הזה.

החוק הזה הונח על-ידי ועל-ידי חבר הכנסת כהן לפני שנתיים - האמת, אחד החוקים הראשונים שהנחנו. שוב, כמו שתיארה חברת הכנסת יחימוביץ, זה עבר הרבה מאוד גלגולים, וכמובן דרך אגב לרן ולרשות לעסקים קטנים.

וכמו כל דבר, כשהוא בשלב ההצהרות, זה בכותרות ואומרים, זה חשוב לעשות מוסר תשלומים ושוטף פלוס 30, כמובן כולם מסכימים, אבל אז מתחילים לרדת לפרטים ומגלים כמה מעבר לכותרות כולם לא מסכימים על הפרטים.

ולא רק שהדבר הזה נמצא בתהליך של שנתיים של עבודה מאוד אינטנסיבית – הרבה ממנו הובל כאן על-ידי נעמי וגילית מהצוות שלי – במשך תקופה מאוד מאוד ארוכה של משאים ומתנים וגם בחודשים האחרונים כי היו פערים מאוד גדולים.

אני רוצה להגיד שני דברים, ויושבים כאן הרבה מהארגונים שהיו שותפים – כמובן, הרשויות המקומיות שהן פקטור מאוד חשוב בחוק הזה, וכמובן להב שמייצגים את העסקים הקטנים, והתאחדות הקבלנים שהיו להם הרבה השגות מהפרק של העבודות ההנדסיות בחוק, ואני רוצה לבקש גם מהחשבת הכללית וגם מהגופים הנוספים.

החוק הוא לא מושלם. אנחנו אחרי חצי שנה אינטנסיבית מאוד של משאים ומתנים כדי להגיע לאופטימום. מבחינתי, מעבר לקביעת נורמות אחרות בהתנהלות מול עסקים קטנים במדינת ישראל – וגם אני הייתי עצמאי וגם לי אנשים שילמו אחרי חצי שנה, ועבדתי גם מול גופים ציבוריים – ובסוף הדבר הזה גורם לכך שעסקים קטנים מממנים את הגופים הציבוריים, והם את המשכורות משלמים בזמן ולא פעם את המע"מ משלמים, כי אי-אפשר להגיש חשבונית עסקה, אז גם משלמים את המע"מ במועד, ובסוף את כל החובות האלה צובר העצמאי, והעירייה או רכבת ישראל או קופת החולים משלמת לו אחרי 120 יום, ואת כל ה"בינתיים" הוא משלם.

החוק הזה לא מושלם. עשינו הכנה מאוד מדוקדקת, גם עם הצוות המשפטי שאני רוצה להודות לו, בראשות אתי, שאני חושב שמלווה את החוק הזה גם כן הרבה מאוד שנים והעירה לנו על הרבה מאוד חורים שהיו בהצעה הממשלתית, שעבדנו כדי לטייב אותם.

החוק לא מושלם. הוא לא מושלם, אבל יש פה פשרות הגיוניות בדרך לשנות את נורמת מוסר התשלומים במדינת ישראל כדי שהממשלה וגופי הסמך שלה – ומבחינתי זה פחות קריטי אם יהיה כתוב 45, 60 או 70 בחלק מהמקומות, אבל זה כן קריטי שמקסימום גופים יהיו מוחלים בתוך החוק הזה כיוון שככל שיותר גופים ציבוריים יוכלו בעניין הזה, ההשפעה של זה על המשק תהיה דרמטית.

זה בעיני הדבר המרכזי. לכן השלטון המקומי כל כך חשוב כאן ואנחנו יודעים שעם כל ההבנות – ופה אני גם רוצה להודות לך איתי על הקשב והשותפות, ולחיים ביבס על העניין הזה – אבל ברור שהשלטון המקומי, יש בו שונות אדירה, ומה שאנחנו שומעים מכולם, גם מהחברות הממשלתיות וגם מהשלטון המקומי, זה למה אי-אפשר לעשות את זה, כי יש שונות. דין עיריית תל-אביב לא כדין עפולה, ודין עפולה לא כדין חצור. כנ"ל דין העמותה לקידום תרבות היידיש – פשוט זה הופיע ברשימות שקיבלנו ממשרד המשפטים – לא דינה כדין רכבת ישראל. אני רק מספר לכם קצת על האנקדוטות שעלו בדיונים.

זה נכון שיש שונות גדולה בין גופים ציבוריים גדולים וקטנים, בין משרדי ממשלה – בין משרד הביטחון לבין המשרד לעניינים אסטרטגיים – ויש שונות אדירה בין העיריות, אבל אנחנו באים לייצר איזשהו שינוי נורמה, ולכן אנחנו כן רוצים לייצר איזה ממוצע סביר שאפשר לחיות אתו. אני אומר את זה לכולם, אני אומר את זה גם לך רועי מלהב, שזה חלק מהעניין.

אנחנו כל הזמן רואים לנגד עינינו – אני רואה את עיריית ירושלים, אתה רואה את עיריית תל-אביב ורמת גן, ואיתי רואה אולי גם את עיריית חצור, ואומר לי, מה שעיריית תל-אביב יכולה, עיריית חצור לא יכולה. לכן הגענו לפשרות – אני אומר את זה כמובן לאליאב – וכנ"ל עם משרדי הממשלה.

בעיני, האתגר הגדול שיש לנו היום זה לייצר מצב שבזמן הכי קצר החוק הזה מוחל על מקסימום מהמערכת הציבורית במדינת ישראל, כולל חברות בנות, כולל גופים ציבוריים מתקצבים, כולל כולם, כדי לשנות את הנורמות – כמובן, המגזר העסקי מוחרג מהחוק הזה – אבל, כדי לשנות.

היו"ר יעקב פרי:

רועי, רק אם אתה רוצה שאנחנו נתקדם, אז תקצרו.

רועי פולקמן (כולנו):

עד כאן, סיימתי. אני מקווה שזה יקל את הדיון לאחר כך. לכן זה היה מעבר.

היו"ר יעקב פרי:

לפני שאני פונה לחשבת הכללית, אני מבין שחבר הכנסת עודד פורר רוצה לומר משהו, אם אפשר בקצרה.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

כמו שגם אמרתי בדיון הקודם, עם כל הבעיות שיש בחוק הזה, חשוב לאשר אותו כי הוא התחלה של דרך, עוד יהיו בו הרבה תיקונים שאנחנו נעביר בהמשך. החשיבות המרכזית היא גם ביצירת הוודאות, זאת אומרת גם אם עסק יודע שהוא מקבל את הכסף תוך 45 יום אבל הוא יודע שהוא מקבל אותו באמת ולא אחרי 45 יום נהיים עוד 45 יום וכן הלאה, זה כן מייצר פתרון.

כן יש לי מחלוקת אתך, רועי – לא אתך אלא עם מי שטוען, וגם עם השלטון המקומי, שאומר, לא דין תל-אביב כדין עפולה. זה נכון שמצבה של עיריית תל-אביב שונה ממצבה של עפולה, אבל כמו שמשלמים לשכירים בזמן בתל-אביב ובעפולה, צריך לשלם לספקים בזמן גם בתל-אביב וגם בעפולה.

כן יש לי פה בעיה עם סעיף 10. אני חושב שטווח הזמן של שלוש שנים הוא רחב מדי, וזה המקום של הוועדה להתערב, לקבוע פה טווח זמן של עד שנה.

היו"ר יעקב פרי:

תודה, חבר הכנסת פורר. חבר הכנסת פריג', חבר הכנסת יונה, אתם רוצים להגיד משהו?

יוסי יונה (המחנה הציוני):

לא. אני אגיב לאחר שאני אשמע.

היו"ר יעקב פרי:

תגיבו לאחר מכן. תודה רבה. ובכן, רבותי, אני קודם כול עוד פעם מודה לחשבת הכללית שנמצאת אתנו. וגברתי, אני אשתדל בקיצור לומר כמה נושאים שהייתי מאוד מבקש שתתייחסי אליהם. אני מניח שתתייחסי אליהם גם בלי בקשתי, אבל על מנת שדברים יהיו גם לפרוטוקול.

אז נתחיל עם זה שפעילות העסקים הקטנים והבינוניים בישראל מאופיינת – ואת יודעת בוודאי הרבה יותר טוב ממני – בהרבה מאוד חסמים, והפעילות היומיומית שלהם והשרידות שלהם וההתפתחות שלהם ומיצוי הפוטנציאל שלהם, תלויים לא מעט במוסר התשלומים.

אנחנו יודעים גם את הבעיות שיש לממלכה, נקרא לזה ככה, ולמוסדות מתוקצבים בעניין של תזרים מזומנים, בעקבות דחייה, לפעמים בלתי סבירה, למועדים ארוכים, גם על-ידי מה שאני קורא לקוחות איתנים במגזר הציבורי, וכמובן הפרטי בוודאי.

מטרת החוק הזה לפי הבנתי היא להסדיר כללים שיסדירו את מועדי התשלום, למנוע באמת במקסימום האפשרי פגיעה בכלל המגזרים, במיוחד עסקים קטנים, כשרק היום פורסם ששנת 2016 הייתה שנת שיא בסגירת עסקים. 43,000 בתי עסק נסגרו, ואני מניח שסגירת העסקים היא משלל סיבות אבל אחת הסיבות המרכזיות, אם לא הסיבה, היא אי-עמידה בתזרים מזומנים ותשלומים.

נאמר כבר על-ידי חברי, חברת הכנסת יחימוביץ, חבר הכנסת פולקמן ופורר, שהוועדה עמלה ועובדת על הצעת החוק הזאת שנים רבות ועלו כמה נושאים שאני מבקש לציין אותם ולשמע את התייחסותך.

הנושא הראשון הוא עבודות בנייה הנדסיות, גם בהתייחסות לספקים קטנים, אבל לא רק, גם כמובן לממשלה והרשויות המקומיות.

הדבר השני הוא נושא החרגת מוסדות בריאות. גם ספקים קטנים וגם מטפלים – רופאים ועצמאים, פיזיותרפיסטים, כל הרשימה שאני לא אעלה אותה.

נושא שלישי שהייתי מבקש התייחסותך זה מעמד מפעל הפיס, מדוע לא כמו הממשלה? ולחלופין, גם גופים סטטוטוריים – נקרא לזה ככה – מוסדות להשכלה גבוהה, גופים מתוקצבים וכיוצא בזה.

מדוע לאפשר לגופים סטטוטוריים, כמו מוסדות להשכלה גבוהה, גופים מתוקצבים כמו מועצות דתיות, חברות ממשלתיות – שנמצאים בסעיף 3(ג), נגיע לזה עוד מעט – לקבוע מועדי תשלום אחרים בשל האופי המיוחד של ההתקשרות, או שהמועד איננו בלתי הוגן באופן חריג? נראה לי בעייתי והייתי מבקש את התייחסותך.

נושא שהוא לפי דעתי קריטי בכלל להמשך הדיון, ואם רוצים כמובן לסיים את הדיון, זה הנושא של התחילה והתחולה – גם לגבי רשויות המדינה והממשלה וגם לגבי גופים סטטוטוריים, עוד פעם סעיף 3(ג).

רועי פולקמן (כולנו):

זה, אדוני היושב-ראש, אני חושב פחות עניין של החשבת.

היו"ר יעקב פרי:

אוקיי. היא תתייחס. האם החשבת הכללית, את ערה לכך שסעיפים 10 ו-11 בהצעת החוק מאפשרים לאיין למעשה את החלת החוק על הממשלה והגופים הסטטוטוריים? כלומר, אנחנו יכולים להוציא מתחת ידינו פה עבודה יוצאת מן הכלל, ובסופו של דבר זה לא יחייב - אני עושה כמובן בשפתי – את ממשלת ישראל, והאם ניתן לבצע הפרדה בין עסקים גדולים לעסקים קטנים בכל הקשור לסוגיית החוזים, במיוחד בנושא של עבודות בנייה הנדסיות, האם ניתן לקבוע זאת בחוק על-פי גודל העסק וההיקף של ההתחשבות או של העסקה.

אלה הם חלק מן הנושאים שאני מבקש מגברתי להתייחס, ואני אודה לך מאוד אם תצליחי לכסות את הכול או את הרוב. בבקשה. חבר הכנסת כהן, מייד אחרי החשבת הכללית אני אתן לך להתייחס. תודה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

תודה לחבר הכנסת פרי. קודם כול אני רוצה לומר שכחשבת הכללית של מדינת ישראל שמנהלת את קופת ממשלת ישראל, אני אתייחס בדברים שלי לממשלת ישראל. אני אתייחס יותר מאוחר גם לכלל המגזר הציבורי הרחב, אבל חשוב לי להגיד שהמנדט שלי הוא בניהול קופת הממשלה ותזרים המזומנים של הממשלה, יחידות הסמך שלה כמובן, ולכן כל מה שאני מתייחסת מתייחס לממשלת ישראל, לרבות התחייבויות שאני אתן פה בשם אגף החשב הכללי. זה מאוד חשוב כי יש גורמים אחרים שהם אחראים לתזרימי המזומנים שלהם, ולכן אני לא רואה את עצמי אפילו, ולו גם מהבחינה המהותית, כאחת שיכולה להתייחס בשמם, למרות שיש לי גם דעות למשל על מפעל הפיס.

היו"ר יעקב פרי:

אנחנו הרחבנו לך את המנדט.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

ברור. אני תמיד הקפדתי להיות צמודה למנדט שלי, הוא מספיק רחב בפני עצמו. אז קודם כול אני רוצה להגיד שאנחנו באגף החשב הכללי חלק ממשרד האוצר. אני רוצה להגיד בשם שר האוצר – אנחנו רואים חשיבות מאוד מאוד גבוהה לתשלומים של הממשלה בזמן.

הצעת החוק הזאת היא לא טריוויאלית. בחקיקה, לקבוע את מערך התשלומים שבין שני צדדים לעסקה, שאחד מהם בעיקר זה הצדדים הציבוריים – לא סתם הוא לא חל על המגזר העסקי – זה משהו לא טריוויאלי.

עיסאווי פריגי (מרצ):

למה הגענו לזה בכלל?

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אני רוצה להגיד שבמשך שנים אנחנו התנגדנו באגף החשב הכללי לחקיקה מכל סוג שהוא שמחייבת את הממשלה לשלם, אבל אני חושבת, לאחר שנתיים עבודה שנעשית פה - אני אומרת את זה בשם אגף החשב הכללי ובשם משרד האוצר ושר האוצר – אנחנו נתמוך ונעשה כל שביכולתנו על מנת לקיים את החקיקה הזאת.

צריך גם להגיד שזה מצטרף למאמצים שעשינו באופן עקבי בשלוש שנים האחרונות בשביל לשפר את נושא ימי התשלום במשרדי הממשלה. ופה חשוב לי להגיד משהו לנוכחים. יש הבדל בין אמירות בחקיקה כמו שאנחנו מכירים לביצוע בשטח. והביצוע בשטח של הדבר הזה יהיה מאוד מורכב, אנחנו נוכחים בו כבר היום, וזאת מהטעם הפשוט שתשלום איננו קשור אפילו רק לאגף הכספים או לאגף החשבות במשרדי הממשלה אלא הוא תהליך שלם שמתחיל מהקניין ומאנשים מקצועיים במשרד הממשלתי, ונגמר בחשבות, והצורך לטפל בכל שרשרת הערך הזאת של התשלום הוא צורך חשוב וגם מאוד מאוד מורכב.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

פשוט תקבעו לוחות זמנים, שאם מישהו לא עונה עד איזשהו זמן, זה כאילו - - -

היו"ר יעקב פרי:

עודד, חבר הכנסת פורר. אני אתן לך, אבל תנו לגברת לסיים.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

הקושי המרכזי שהיה לנו בכל נושא ההתמודדות שלנו בחשב הכללי עם נושא ימי התשלום זה העובדה שאולי נשמעת פה טריוויאלית אבל היא לא טריוויאלית, שיש לנו קושי מחשובי מאוד גדול, גם קושי מיכוני של כל הקשר של הספק עם המשרד הממשלתי.

אם אנחנו נדרשים באגף החשב הכללי לאכוף חקיקה שאומרת, התשלום יהיה תוך X ימים, מי שחושב שלאכוף את הדבר הזה, שהוא עשרות אלפי ומאות אלפי פעולות ממשלתיות של תשלומים לספקים, ללא יכולת מחשובית, הדבר הזה הוא נידון לכישלון.

אנחנו עשינו מאמצים מאוד גדולים ביישום של דבר שנקרא פורטל הספקים, שממכן בעצם את כל הקשר בין הממשלה לספק וגורם לכך שגם אנחנו באגף החשב הכללי יכולים לשלוט ולנטר בצורה מרכזית את כל האיחורים בתשלומים לספקים במשרדי הממשלה.

היו"ר יעקב פרי:

כל מה שקשור למוסדות ממשלה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

כן. ממשלת ישראל ויחידות הסמך שלה. ואני רוצה להגיד שגם אנחנו אמדנו לא נכון בשלוש שנים האחרונות את היכולת שלנו להתמודד מחשובית עם האירוע הזה. אפשר להגיד את זה גם בכל מיני הוראות שאני הוצאתי ובסופו של דבר אנחנו לא הצלחנו לעמוד בהן כי הכלי המחשובי לא היה מוכן.

הנושא הזה נמצא בראש תוכנית העבודה שלנו לשנת 2017, ובימים הקרובים או בשבועיים הקרובים אני אפרסם הוראת תכ"ס מדויקת שמתעסקת עם הנושא של פורטל הספקים והכלי המיכוני שבו הממשלה בעצם עוקבת ומדווחת לעצמה ולמטה התשכ"ל על עמידה בהוראות החוק.

אנחנו עושים את זה גם בין היתר בגלל החקיקה שעומדת להתקיים פה. הרי אנחנו לא רוצים להיות במצב שתעבור חקיקה ואנחנו בממשלה לא נעמוד בה, זה דבר שהוא לא סביר.

אני רוצה להגיד פה. אנחנו מסכימים להצעת הוועדה שתחמה פה בשני מספרים של ימים – זו ההצעה שעומדת פה על השולחן – את החובה של הממשלה ויחידות הסמך שלה לצפי של המספרים.

היו"ר יעקב פרי:

את יכולה להיות ספציפית לגבי הימים?

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

ספציפית. אתם הגעתם אלינו עם 45 ימים, למעט עבודות בנאיות, ו-85 ימים לעבודות בנאיות. זו ההצעה שעומדת פה על השולחן ואנחנו מקבלים אותה.

היו"ר יעקב פרי:

45 כללי, ולהנדסיות בנאיות – 85.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אין שוטף פלוס 30 יותר. מדובר מרגע הגשת החשבונית למשרד הממשלתי.

רועי פולקמן (כולנו):

זה חשוב לדייק. זו מהפכה בתשלומים.

היו"ר יעקב פרי:

רועי, אני מבקש. יש פה המון רב, כולם כמובן מכובדים. אם אנחנו לא נעשה את זה בסדר, בואו רק נבין.

רועי פולקמן (כולנו):

אז רק להסביר. היה שוטף 30, והייתה בקשה שלא יהיה יותר שוטף.

קריאה:

מת המונח הזה.

רועי פולקמן (כולנו):

מרגע קבלת החשבונית ייספר הזמן, מבוטל רעיון השוטף. זאת אומרת, הגשתי את החשבונית ב-10 בחודש, מאותו רגע 45 ימים. זה יכול לאפשר תשלום קצר יותר מאשר שוטף 30.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

נכון.

רועי פולקמן (כולנו):

זאת אומרת, זה עוד יותר טוב מהשוטף 30. זה נקרא מיידית. אין שוטף. כמו משרד הביטחון, כמו הנהל במשרד הביטחון.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אני מסכימה למה שאמר חבר הכנסת פולקמן ואני רוצה - - -

קריאה:

- - -

היו"ר יעקב פרי:

סליחה, גברתי. אני אתן לכל אחד להתייחס. אם תפריעו, אני לא אוכל ככה לנהל את הדיון. בואו נשמע. כל אחד יוכל לומר את דברו, בקיצור. גברתי.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אני רוצה לחדד עוד משהו. אני מבקשת להחריג מה-45 ומה-85. לממשלת ישראל יש נושא שנקרא "חוזי מדף" עם קבלנים. אנחנו מדברים על המספרים האלה בהתעלם מנושא חוזי המדף של הקבלנים.

היו"ר יעקב פרי:

נא תסבירי לנו מה זה חוזה מדף. אני לא מבין.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אנחנו מבקשים לשמור – ואני חושבת שגם הקבלנים יסכימו לזה – לגבי עבודות בנאיות ארוכות יש לנו סוג של חוזה שמסוכם בינינו לבין התאחדות הקבלנים, כממשלה אנחנו עומדים בו ואנחנו מבקשים בנושא הזה להישאר עם נושא חוזי המדף של הקבלנים. נמצא פה גם הסגן שלי, עוזי שר, והוא ייתן הסברים נוספים.

אליאב בן שמעון:

כלומר שחווה המדף קובע שוטף 38. לזה מתכוונת גברתי החשבת?

לאה ורון:

קודם כול תציג את עצמך לוועדה בבקשה.

אליאב בן שמעון:

אליאב בן שמעון, מנכ"ל התאחדות בוני הארץ, הקבלנים.

היו"ר יעקב פרי:

כלומר, גברתי מבקשת להחריג את נושא חוזי המדף.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

כן. אני רוצה להגיד שחווה המדף עם הקבלנים הוא פשוט חווה שמותאם לאורך העבודה, יש שם נושאים של מקדמות, יש שם נושאים של ריבית גם עבור איחורים של הממשלה.

אליאב בן שמעון:

נכון.

קריאה:

זה נראה לי מקובל.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

ולכן, לאור המיוחדות של זה, אנחנו מבקשים לשמור את זה.

היו"ר יעקב פרי:

הלאה. רבותי. אם תרצה להתנגד, תתנגד.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אלא אם כן יש להם התנגדות. צריך לשמוע.

אליאב בן שמעון:

לזה אין לנו התנגדות, אדוני, אבל החשבת - - -

היו"ר יעקב פרי:

אליאב. אליאב.

אליאב בן שמעון:

זה חשוב מאוד. שבאותו סעיף ובאותה נשימה שקובעים את לוח הזמנים לגבי החברות הממשלתיות, נקבע באותו סעיף אלא אם הצדדים החליטו בחווה אחרת. אנחנו לא צד לחווה הזו, אדוני. בחווה הזו המדינה יכולה לרשום מה שהיא רוצה.

היו"ר יעקב פרי:

נטפל בזה.

אליאב בן שמעון:

אף אחד לא שואל אותי - - -

היו"ר יעקב פרי:

אדוני, הבנו. שמענו.

יהודה כהן:

השאלה רק אם זה קבלנים, כולל קבלני שיפוצים.

היו"ר יעקב פרי:

סליחה. סליחה, אדוני.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

דבר נוסף, ואני חוזרת על מה שאמרתי בהתחלה. אנחנו את ההתחייבויות שלנו כממשלה - - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

אבל מה נקרא בינוי? בינוי זה בנייה מחדש או שיפוץ, או מה?

רועי פולקמן (כולנו):

זה הוגדר בהגדרות, תכף נגיע לזה. עבודות הנדסיות, זה מוגדר בסעיף ההגדרות.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

זה מוגדר בסעיף, וגם מי שחתומים אתנו על חוזה יודע את זה כי יש לו את חוזה המדף הזה. יש לנו הוראת תכ"ם מה נחתם מחוץ למדף.

היו"ר יעקב פרי:

נגיע לזה בהקראה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אני כן רוצה פה לסייג ולומר את הדבר הבא.

עיסאווי פריג'י (מרצ):

יעקב, לפני כן תעשה לי סדר.

היו"ר יעקב פרי:

אני אתן לך, עיסאווי.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

חשוב לי להדגיש ולומר. אנחנו לוקחים על עצמנו מהלך שהוא מהלך מורכב. בואו נגדיר ככה, אנחנו לא נמצאים במצב של לסרב להצעת הכנסת אבל אנחנו מקווים שההצעה הזאת, שדנתי בה – 45 ו-85 – זה נושא שאנחנו נוכל לעמוד בו. אנחנו נעשה מאמצים עילאיים כממשלת ישראל, ובהוראות שאני נותנת כחשבת כללית – מהוראות התכ"ם ועד הפעילות שלי תחת החשבים שנמצאים תחת אחריותי במשרדי הממשלה – כמובן לעמוד בהוראה הזאת כי אנחנו חושבים שהמספרים האלה הם מספרים סבירים וניתן לעמוד בהם.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

מה אנחנו עושים כדי שההחלטה לא תהפוך לנורמה קבועה?

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

עכשיו אני רוצה להגיד משהו על ההחלטה. החשב הכללי באוצר, הוא מנהל את קופת הממשלה. הייתה שלי יחימוביץ במצגות אחרות שאני נתתי. אני אומרת שאנחנו מנהלים את קופת הממשלה, אנחנו אחראים גם על גיוס החוב שהוא הפרש בין ההוצאות להכנסות בממשלת ישראל. אנחנו מנהלים את הקופה, אנחנו מנהלים את תזרים המזומנים ולכן יכולים לתת את ההתחייבות.

ופה אני מבקשת לומר את הדבר הבא. הצעת החוק מתייחסת לחברות ממשלתיות, שהן לחלוטין לא תחת הסמכות שלי כחשבת כללית באוצר לרשויות מקומיות ולמגזר הציבורי הרחב. ולכן אני רוצה לומר פה שההסכמה שלי היא אך ורק באשר לנושאים בתחומי אחריותי.

אני, גם כפקידה בכירה, לא יכולה לבוא ולהתחייב פה בשם חברות ממשלתיות או רשויות מקומיות שאני לא מנהלת את התזרים שלהן. צריך להבין את זה ולכן אני מאוד רוצה להדגיש שאני את ההסכמה שלי נותנת לדברים שבתחום אחריותי, ליכולת לממש אותם.

היו"ר יעקב פרי:

ברור לגמרי.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

עכשיו אני רוצה להתייחס לכמה שאלות שאתה שאלת. דיברת על עבודות בנייה הנדסיות, למה 85 יום. אמר חבר הכנסת פולקמן שצריך להיות פה ריאלי. הצעת החוק הזאת, לפי הבנתי, היא הצעה ראשונית שלכם. אמר חבר הכנסת פורר, עוד יבואו ועוד אתם תעקבו אחרי זה וככל הנראה תעשו שינויים. אני חושבת שה-85 יום באופן יחסי זה סביר למצב שיש היום בשטח.

היו"ר יעקב פרי:

אבל מה את עונה לשאלתו של חבר הכנסת אשר? כשאנחנו מדברים על עבודות בנייה והנדסה, יכול להיות בניין אדיר ויכול להיות שיפוץ של שירותים. איך אנחנו מבדילים בין שתי העבודות האלה?

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

קודם כול אני רוצה להגיד שחלק מעבודות הבנייה ההנדסיות, חלקן נופלות - - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

בוא לא נשכח שאנחנו רוצים לעודד דווקא את הקטנים והבינוניים ולא דווקא - - -

סיגל חלבי:

איך את מגדירה - - -

היו"ר יעקב פרי:

גברתי.

אליאב בן שמעון:

למה? חבר הכנסת אשר, אורתם סהר זה לא קטן, והוא נפגע ממוסר התשלומים.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אל תיפגע.

אליאב בן שמעון:

אבל אני אומר לך רק שהוא לא קטן.

היו"ר יעקב פרי:

אליאב.

אליאב בן שמעון:

הוא רק 5,000 יחידות דיור במדינה.

היו"ר יעקב פרי:

אליאב.

יעקב אשר (יהדות התורה):

"בקטון החל ובגדול כילה".

היו"ר יעקב פרי:

יעקב. אליאב, אני לא רוצה להוציא אותך, באמת שלא. וגם גברתי, אני אבקש ממך. אני אתן לך את רשות הדיבור, אל תתפרצו.

רועי פולקמן (כולנו):

פרי, רק הבהרה לעניין הגודל. זה עלה הרבה פה בדיונים. החשש שלנו, רועי, היה שאם נקבע סעיף גודל, מה שיקרה שידפקו את הקטנים. למה? כי אז יגידו – שני מיליון, שלושה מיליון, הרי ניהלנו את הדיון הזה. ואז יגידו, אין בעיה, כיוון שאז אני יכול לדחות תשלומים, אז אני אאגוס פרויקטים בחמישה מיליון שקלים ולא אקח את הקטן ב-100,000. ולכן – בעצתו של רן קויתי – לא רצינו להיכנס למרכיב הגודל. אני רק מסביר למה לא נכנסנו לגודל, יעקב אשר.

היו"ר יעקב פרי:

אומרת היועצת המשפטית הנכבדה של ועדת הכלכלה שזה עומד בניגוד – אולי תאמרי את.

אתי בנדלר:

לתיקון לחוק חובת המכרזים שהתקבל השנה.

רועי פולקמן (כולנו):

אני זוכר. אני רק אומר, יש פה חשש. אני זוכר אבל למה זה לא נכנס לפה, מהחשש הזה. אפשר לדון בזה אבל זה היה הוויכוח.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אם כל הזמן נחשוש מזה - - -

אתי בנדלר:

לא הייתי יוצאת מתוך הנחה שיש חשש שיעברו על החוק, ובגלל זה לא לקבוע דברים, אם הוועדה תסבור שהם נכונים.

היו"ר יעקב פרי:

אוקיי. בבקשה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אז אני אומרת שעבודות בנייה הנדסיות, כמובן יש להן את המורכבות שלהן, מכך נובעת תקופה יותר ארוכה. אמר בצדק חבר הכנסת פולקמן שהיה חשש שאם אנחנו נעשה איזה ארביטראז' בין קטנים לגדולים אנחנו נזיק לקטנים. אני חושבת שזה סביר כרגע לוחות הזמנים האלה.

הדבר המרכזי שאני באמת מרימה את הכפפה זה האירוע שאנחנו נצטרך לתת דיווחים פה בתוך פרק זמן, משהו כמו שנתיים, על איך הדבר הזה בא לידי ביטוי בממשלה ולעשות תיקונים עם הזמן.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

כל חצי שנה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

עכשיו לגבי החרגת מוסדות בריאות. אני אומרת בצורה הכי ברורה. מהיכרותי היטב את ניהול תזרים המזומנים של הממשלה במערכת הבריאות – שזה בתי החולים ויחידות הסמך בתחום הבריאות – אני לא חושבת שבמצב שאנחנו נמצאים כרגע אנחנו פשוט יכולים לעמוד בהתחייבות. זאת אומרת, אם הכנסת תחליט בכל זאת לכלול את זה, אני חושבת שיהיו לנו קשיים מהותיים. זה נובע מדרכי ניהול תזרים המזומנים בתוך משרד הבריאות כלפי בתי החולים, התשלומים ממשרד הבריאות לתוך בתי החולים. צריך לזכור שאנחנו את השכר משלמים באופן מרכזי בחשבות משרד הבריאות. הנושאים הם מדי מורכבים מכדי לדון פה, אני חושבת שפשוט זה לא יהיה ריאלי.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אני מסכים.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

זאת תשובתי. מפעל הפיס – אני נדרתי פה לא לדבר על מי שאין לי בו סמכויות אבל אתה שאלת אותי שאלה אישית אז אולי אני אענה באופן אישי - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

אבל היו לך. תדברי על ההיסטוריה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

- - כי אני בעבר הייתי המפקחת עד שזה עבר למנכ"ל משרד האוצר במשך תקופה של כשנתיים-שלוש על מפעל הפיס. לגבי מפעל הפיס – תראו, לעשות לאנשים חקיקה על הראש, אני חושבת שזאת בעיה אבל כדאי להזמין את הפיס ולהבין מדוע הם לא מסוגלים לעמוד בזה.

רועי פולקמן (כולנו):

הם הזמנו וזה עלה בדיון הקודם.

לאה ורון:

הם כמובן הזמנו לכל ישיבותיה של הוועדה.

חיים ביבס:

אנחנו כבעלים נענה.

היו"ר יעקב פרי:

חיים יתייחס.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אז אני מציעה שחיים יתייחס לזה. אני רק אומרת שבכל זאת בפיס יש "כספים כלואים" או יותר נכון, שנמצאים בפיס שלא - - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

"חונים".

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

"הכספים החונים", סליחה, זה לא הדיבידנדים הכלואים. אני רק רוצה להגיד שאני זאת שחשפתי את הסכומים האלה וזה סכומי עתק, אז אולי כדאי שגם יתייחסו לזה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

הייתי חבר דירקטוריון בפיס.

היו"ר יעקב פרי:

תודה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אתם שאלתם על זמן היערכות, מועד תחולה.

היו"ר יעקב פרי:

כן. תחילה ותחולה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אני הייתי מבקשת מהוועדה – זה כמובן קשור לוועדה – לתת לנו כממשלה לפחות חצי שנה ממועד ההחלה של תוקף החוק.

עיסאווי פריגי (מרצ):

מה יש לכם להתארגן?

היו"ר יעקב פרי:

עיסאווי, אתה מקבל עוד מעט רשות דיבור, תשאל את כל השאלות. את מבקשת חצי שנה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

חצי שנה, כן. אגף החשב הכללי צריך להוציא הוראות תכ"ס, אני צריכה להנחות את החשבים שלי, צריכה לראות שהמערכות יבינו שיש חובה ליישם את זה. זה נושא מורכב.

היו"ר יעקב פרי:

בלי שאני קובע דבר, לי זה נשמע כרגע הגיוני. אם תהיינה דעות אחרות, בסדר.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

ביקשתי מהוועדה. אנחנו נכבד כל החלטה.

רועי פולקמן (כולנו):

צריך להגיד תודה לחשבת הכללית על העבודה כאן, ממש.

היו"ר יעקב פרי:

אני מאוד מאוד מודה לך. אני מבקש לתת ברשותכם, לחברי הכנסת אלי כהן, יעקב אשר ועיסאווי פריג'ו, אם אפשר בקיצור, ואחר כך יש לי רשימת דוברים. אתה במקום מכובד בהם.

אלי כהן (כולנו):

תודה, אדוני היושב-ראש. אני בהחלט אשתדל לתת את דברי בקיצור ואני מתנצל שבסוף הדברים אני צריך ללכת ולהצביע בוועדת הכספים.

אני אתחיל קודם כול באמת בהערכה גדולה למיכל, החשבת הכללית, שעשתה עבודה מצוינת לאורך כל השנים, אבל בנושא הזה אני בהחלט חלוק.

הצעת החוק הזאת בנושא הממשלתי זו הצעה טריוויאלית, היא מחויבת המציאות, ולצערי נדרשנו לבוא ולעשות אותה על-פי חוק. אגב, בעוד שבעולם העסקי היא לא בהכרח נדרשת מכיוון שבין שני גופים עסקיים שונים יכול להיות היגיון כלכלי מסוים לדחות את התשלומים, במגזר הממשלתי אין שום היגיון לדחות. האנשים והספקים צריכים לקבל את הכסף שלהם, ובזמן, בתוך 30 יום, ואני אסביר גם למה.

אין שום היגיון שעסקים פרטיים במדינת ישראל ייקחו מימון מהבנקים בשביל לשלם למדינה. זה נוגד את היעילות המשקית. והיום במדינת ישראל, מדובר אך ורק בעבודה טכנית. הרי מדינת ישראל כמעט לא מקבלת ריבית על הכסף שלה. אגב, זה מסביר למה בין עסקים פרטיים הדבר הזה יכול להיות הגיוני.

ולכן הצעת החוק הזאת שהוגשה ושמוביל אותה חבר הכנסת פולקמן היא הצעה נכונה, מחויבת המציאות, וחייבים לבוא ולעשות אותה.

אגב, לא רק זה שאותם גופים לצורך העניין לוקחים מימון מהבנקים, גם ברגע שהמדינה לא משלמת בזמן וגופי הסמך האחרים, הם גם מתמחרים את זה בהצעת המחיר ולכן ההפסד למדינה הוא לצורך העניין כפול.

ואני הגעתי לכאן מעבר לזה לבוא ולטפל ספציפית בדבר שאני גם קורא לך, אדוני היושב-ראש, כן לטפל בנושא של חברות הביצוע, חברות הבנייה והקבלנים. אין סיבה לאפליה, במיוחד לא בימים האלה.

היו"ר יעקב פרי:

חבר הכנסת כהן, תהיה קצת יותר ספציפי. תתייחס מה אתה מציע.

אלי כהן (כולנו):

אני אהיה יותר ספציפי. קודם כול אני אגיד למה אין סיבה. אגב, יכולות להיות גם מערכות מחשוב מאוד מאוד גדולות והן יקבלו תוך 45 יום, והם יקבלו תוך 85 יום? לי אגב נראה שלבוא ולבדוק מערכות מחשוב לא פחות מסובך מלבוא ולבדוק עבודות קבלניות. שנית, עבודות קבלניות מתבצעות לאורך זמן. שלישית, במידה ולא עומדים, יש כאן אפשרות לפיצול. ורביעית, אני אסביר לך אדוני.

אנחנו היום נמצאים במצב שהגופים הקבלניים מקבלים את המימון מהבנקים. כיום הבנקים נמצאים מרביתם על קצה גבול יכולת מתן האשראי, ולכן הם חסומים לצורך העניין, מה שמוביל לכך שהריביות לתחום הנדל"ן – אגב בכלל, גם במשכנתאות, גם לקבלנים ובכלל לצורך העניין – הן עולות. הגופים הבנקאיים ובנק ישראל מגביל אותם על מנת לא להגיע לחשיפה ולכן אני אומר, אין שום הצדקה לבוא ולקבוע לזה 45, לזה 85. אני חושב שצריך לעשות את זה 45, אותו דבר לכולם, או לחלופין בצורה מקסימלית 60 יום, וייטיבו לעשות - - -

היו"ר יעקב פרי:

60 יום לשניהם.

אלי כהן (כולנו):

לא.

קריאה:

45 ו-60.

אלי כהן (כולנו):

או מקסימום 60, אבל בעיני זה אותו דבר. ואני אומר באמת למיכל, וחשוב לי שוב להסביר שיש לי הערכה מאוד מאוד גדולה עבורך – אבל אנחנו צריכים את זה, זה מחויב, זה טריוויאלי. עושים במדינה דברים יותר מסובכים ויותר מורכבים מאשר לשלם בזמן.

היו"ר יעקב פרי:

אני אסיר תודה לך.

אלי כהן (כולנו):

לעניין התשלומים לקבלנים, אני מבקש, אדוני, לקצר את זה מעבר ל-85 יום.

אליאב בן שמעון:

חבר הכנסת כהן, משרד הביטחון משלם ארבעה מיליארד שקלים בשנה בשוטף 30.

יעקב אשר (יהדות התורה):

בדיוק.

אליאב בן שמעון:

בלי שום בעיה. הוא גם בודק את החשבונית.

אלי כהן (כולנו):

אליאב, דברי היו ברורים.

היו"ר יעקב פרי:

חבר הכנסת אשר.

קריאות:

היו"ר יעקב פרי:

רבותי. גרין, אני אתנקם בך, עוד מבית-ספר עממי יש לי אתך חשבון. יעקב אשר.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אדוני היושב-ראש, אנחנו ישבנו כאן לפני שנתיים וחצי בשלהי הקדנציה הקודמת, והחוק הזה כמעט עבר, והוא לא עבר בגלל שלא היו מוכנים קצת לחשוב על גמישות, שהיום באה לידי ביטוי בחוק לגבי

הנושא של הרשויות המקומיות. כי החוכמה הכי גדולה היא שבסופו של דבר יתמוטטו רשויות, ואז יצא שכרו בהפסדו. חבל שאז לא הייתה הגמישות, אני שמח על הגמישות היום, אני שמח שהיא באה עם שכל והיגיון כי אין שום ספק שתשלום בזמן הוא דבר חשוב, הוא דבר בסיסי, הוא אפילו מופיע בתורתנו הקדושה, אבל, זה חייב להיות עם שכל ובשום שכל.

אני רוצה לשבח גם את המהלך והתמיכה של החשבת הכללית. אני חושב שזה לא כל כך פשוט ומובן מאליו לגבי הדבר הזה, רק יש לי הרגשה מסוימת שלקחו קצת טרמפ על הרשויות המקומיות במשהו מסוים.

היו"ר יעקב פרי:

איזה טרמפ?

יעקב אשר (יהדות התורה):

אני אגיד לאדוני. אנחנו דיברנו בזמנו על כך שפרויקטים מתוקצבים, שהם מתוקצבים על-ידי משרד החינוך או דברים כאלה ואחרים, הרשויות המקומיות בעצם הן שחקן משני במידה מסוימת בתוך העניין. ואז, ב-delay הזה שהמשרד לא העביר את הכסף או הייתה שביתה או שהחליטו כרגע לעצור לראש העיר את התקציבים שלו, או מי יודע מה, בקטע הזה הוא חשוף לתביעה מצד אחד, ומצד שני הוא יכול "לדבר ללמפה", כמו שאומרים אצלנו.

רועי פולקמן (כולנו):

סליחה. לבקשת יושב-ראש מרכז השלטון המקומי, חיים ביבס, חלק מהמהלך על החוק הזה היה שבוטל אותו סעיף דוחה של תשלומים בזמן לרשויות המקומיות. זה היה תוצר לוואי של הדיון הזה, שהחוק הזה תקף מ-2017, שתקבלו את הכסף בזמן.

יעקב אשר (יהדות התורה):

פולקמן ידידי, אתה לא היית פה בקדנציה הקודמת ואני הייתי פחות ממך בקדנציה הזאת, אבל לכן גם האריכו את תקופת התשלומים ל-90 יום, 80 יום, מה שמסתובב עכשיו, בגלל הנקודה הזאת. את זה אני יכול להבין לגבי רשויות מקומיות שהן מתוקצבות על-ידי הממשלה, אבל למה הממשלה צריכה כזה אורך זמן שהיא בעצם יושבת על השיבר, כמו שנקרא, קשה לי להבין. קשה לי להבין.

היו"ר יעקב פרי:

מה הצעתך?

יעקב אשר (יהדות התורה):

אני לא יודע אם יהיה נכון, אני לא רוצה לזרוק מספרים, זה יהיה לא רציני שאני אגיד 40, 30.

היו"ר יעקב פרי:

אתה יכול להעריך.

יעקב אשר (יהדות התורה):

במה שקשור למשרדי ממשלה, גם את ה-45 יום וגם את ה-80 יום הללו אני חושב שצריך לקצר.

אבל עוד דבר אחד אני רוצה, אדוני הנכבד, אולי אני סותר את עצמי בסופו של דבר, דווקא מהלקח של הקדנציה הקודמת. אני חושב שיש הצעה שנדונה והגיעו להסכמות עם מרכז השלטון המקומי. אני לא הייתי מציע להתחיל לפתוח, לגעת. האויב של הטוב הוא הטוב ביותר.

היו"ר יעקב פרי:

נכון.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אני חושב שקודם כול אנחנו עושים תיקון גדול, בואו נתקדם עם זה הלאה ואחר כך השם יעזור.

היו"ר יעקב פרי:

כל הכבוד. תודה רבה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

להתחיל היום לפתוח את הדברים, אני לא בטוח שזה יהיה נכון.

היו"ר יעקב פרי:

לסיים בהשם יעזור זה תמיד עוזר.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

זה לא מזיק, זה בטוח.

היו"ר יעקב פרי:

חבר הכנסת עיסאווי פריגי, בבקשה.

עיסאווי פריגי (מרצ):

שלום לכולם. אני אמשך באותם הדברים שחבר הכנסת אלי כהן דיבר ואני אתמקד בשתי הסוגיות, ממשלתי ורשויות מקומיות.

אנחנו יודעים שרוב פשיטות הרגל בעסקים זה בא כתוצאה מתזרים מזומנים – הרוב, הרוב המכריע של העסקים שפושט את הרגל, מתזרים מזומנים, פשוט מאוד. יש כסף, אבל אני לא מסוגל. תזרים המזומנים זה מין כדור שלג שמתחיל איפשהו, ומשליך לאורך כל הדרך. זה דבר ידוע.

אני שואל את עצמי, מיכל. מדינה שמוציאה מכרז, הרי יש לה כספים מיועדים למכרז שהיא מוציאה, אין שום סיבה שלא תשלם תוך 30 יום. אין, אין סיבות. המדינה הוציאה מכרז, יש לה כסף, יש לה יעד לכסף, אין שום סיבה שלא תשלם את זה.

אנחנו בתקציב המדינה עשרות מיליארדים של כספים דוחים משנה לשנה – לא נוצלו, לא שולמו – וכל מיני חסמים.

אבל עיקר דברי אני רוצה להתמקד בשלטון המקומי, יעקב ברשותך, וחיים. אני בא מסקטור בקשיים, הסקטור הערבי והרשויות הערביות, התזרים שלהם הוא לא - - -

יש תופעה אצלנו בהרבה רשויות, אם לא ברוב הרשויות, חיים, שפרויקטים שיוצאים למכרזים, אפילו ב-90 יום הרשויות לא עומדות ולא משלמות את הכסף, ומנצלים את הכסף לדברים אחרים. גלגל.

היו"ר יעקב פרי:

כלומר, הן לא מבצעות את הפרויקט שהוא מתקצב.

עיסאווי פריגי (מרצ):

לא. מבצעות את הפרויקט.

היו"ר יעקב פרי:

כן מבצעות.

עיסאווי פריגי (מרצ):

מבצעות. בא מועד התשלום - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

נתקעות באמצע.

עיסאווי פריגי (מרצ):

- - התשלום מתגלגל לדברים אחרים בשביל הפוליטיקה הפנימית.

חיים ביבס:

הן לא יכולות מכספי מדינה.

עיסאווי פריגי (מרצ):

מכספי מדינה.

היו"ר יעקב פרי:

עיסאווי, אני מאוד מעריך שאתה מסביר לחיים, אבל אני צריך גם להבין. הרשות המקומית עושה שימוש לא נכון בכסף שהיא קיבלה?

חיים ביבס:

תכף אני אעשה סדר.

עיסאווי פריגי (מרצ):

בתזרים של הכסף. דהיינו, היא מוציאה מכרז, המכרז זה התב"ר של הכסף, מיועד לזה. ברגע שאמור להיות התשלום תוך 90 יום, התשלום מתמהמה, לא מתמהמה, והולך הכסף ליעד אחר. למה? בגלל פוליטיקה פנימית.

היו"ר יעקב פרי:

ברור.

עיסאווי פריגי (מרצ):

אפילו ברמה של שכר מורים שלא שולם בזמן. למה?

היו"ר יעקב פרי:

עיסאווי חברי הטוב, את זה הצעת חוק לא יכולה לפתור.

עיסאווי פריגי (מרצ):

לא, לא, יכולה לפתור, אני אגיד לך איך. אני רוצה להרחיב ולחייב. כשאני קורא את הסנקציות ריבית פיגורים, אני לא מאמין שריבית פיגורים תביא לי לפתרון. אני באמת לא מאמין.

כסף שמועבר מהמדינה לשלטון מקומי, מיועד לתב"ר, למכרז מסוים, אין שום סיבה שלא ישולם בזמן. ככה אני מבין, אלא משיקולים פנימיים של המערכת השלטונית.

אני רוצה לחשוב אתכם – וחיים כאן לא יאהב את זה – אני רוצה לחשוב על סנקציות לשלטון המקומי, לראשי רשויות.

חיים ביבס :

אבל גם סנקציה הפוכה. על המדינה גם.

עיסאווי פריג' (מרצ) :

כשאנחנו מדברים אנחנו מקיימים על הדיון. סנקציה שאני בא ואומר ריבית פיגורים, להוסיף עוד עול על השלטון המקומי, אני לא בטוח שאני פותר את הבעיה בסוגיה הזאת.

אני רוצה לחשוב יחד אתכם על סנקציה כדי להבטיח את הכסף הזה לעצמאי שמחכה לו כמו אוויר לנשימה, סנקציה אחרת או דרך שהכסף יגיע ממקור ממשלתי ביותר. בואו נחשוב מחוץ לקופסה בקטע הזה.

היו"ר יעקב פרי :

אני מודה לך, עיסאווי. ישנם עוד שני חברי כנסת – חאג' יחיא ואיילת – שרוצים לדבר, אני מבקש בקיצור, ואחר כך אני רוצה לתת לכמה דוברים שנרשמו כאן לרשות הדיבור על מנת שבשעה השנייה נוכל להתחיל הקראה. חבר הכנסת חאג' יחיא ואחר כך חברת הכנסת איילת נחמיאס, ואחר כך נתחיל – רועי, חיים וכיוצא בזה. בבקשה, רק אם אפשר בקיצור.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת) :

כן, ממש בקיצור. כבוד היושב-ראש, חברים, אני באתי ממקום שהייתי ראש רשות ואני גם מהנדס שפיקחתי על פרויקטים, אז גם מפה וגם מפה אני מכיר ואני אומר לכם, כל עוד שלא קובעים, במיוחד בעבודות בנייה, שזה ה-30 או ה-45 יום, לא מעבר לזה, המחירים רק יהיו יותר גדולים. המחירים יהיו יותר גבוהים כי הם צריכים לכסות את המימון שהם מקבלים. זה אחד.

שניים, היו מקרים שגם חותמים, ואני אתן רק דוגמה אחת. ממש לפני שנכנסתי לכנסת ניהלתי פרויקט ברשות מקומית שהמימון שלו היה ממשד הפנים, מימון מדינה.

אתם יודעים מה קרה? שישה חודשים החשבון שלו פשוט זרוק בצד. אתם יודעים למה? כי במשרד הפנים יש חברה שצריכה לבוא לוודא שהפרויקט בוצע. החברה הזו, תקופת העבודה שלה הסתיימה, ועדיין עוד מכרז ועד שמחליטים מי החברה שתבוא מחברת מהנדסים, שהוא רק יעבור ברכב שלו בכביש הזה שיעשו לו את הפיתוח, כדי לוודא שהם עשו את העבודה. שישה חודשים החשבון של הקבלן זרוק.

היו"ר יעקב פרי :

חאג'.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת) :

ממש אני מסיים. לכן, אני אומר, העבודות האלה, אם אנחנו לא נקבע – במיוחד כסף מדינה – שזה 30 יום או 45 יום, לא מעבר לזה, פשוט אנחנו נראה את התוצאה של כל הקבלנים הקטנים, הם פשוט פושטי רגל.

היו"ר יעקב פרי :

אני מודה לך. חברתי איילת נחמיאס ורבין.

קריאות :

היו"ר יעקב פרי :

סליחה. חבר הכנסת פורר. לא הפריעו לך כשדיברת, אל תפריע לאיילת. עיסאווי.

עיסאווי פריגי (מרצ):

למה אתה עצבני היום?

היו"ר יעקב פרי:

אני לא עצבני.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

הוא תכליתי. הוא רוצה להיות אפקטיבי.

היו"ר יעקב פרי:

אני מנסה לחסוך בדיבורים ולהיכנס להקראה. איילת, בבקשה.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

קודם כול, זה חשוב, אני רוצה לברך על החוק החשוב הזה, חברתי חברת הכנסת שלי יחימוביץ מקדמת את זה כבר לדעתי יותר מכנסת אחת.

אני רוצה לומר משהו מאוד חשוב. אנחנו יודעים ש-44,000 עסקים קרסו, בכלל קטנים ובינוניים, קרסו בשנה החולפת בישראל. חברות הביצוע שקרסו, ובעיקר בשבועות האחרונים, חבר הכנסת פרי – בני בכר זועבי, גאיה בנייה ופיתוח, נתנאל שקד, מרדכי בנימין ובניו, טל חיות, צ. לנדאו, קל בניין, אשנב, לינום, מ. ברקן.

חיים ביבס:

זה לא עסקים קטנים.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

לא, לא. בהגדרה, זה חברות בינוניות, ידידי. הן חברות ביצוע שקרסו.

חיים ביבס:

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

ידידי חיים ביבס, אל תפריע, בבקשה.

היו"ר יעקב פרי:

איילת, תסתכלי אלי.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

תנו לי להשלים. אני יודעת בדיוק לאן אני מכוונת.

היו"ר יעקב פרי:

איילת, תסתכלי אלי כמו שאת רגילה ודברי את דבריך.

איילת נחמיאס ורבינו (המחנה הציוני):

אני גם אליך אומרת, אני יודעת למה אני מכוונת. אני רק מבקשת. העובדה שהתייחסתי ל-44,000 עסקים קטנים זה בנפרד מהעניין הזה, אם כי גם זה קשור, מה לעשות. כי בסופו של דבר יש שרשרת מזון בתשלומים, ובשרשרת מזון הזאת כשעסקים קטנים לא מקבלים את הכסף שמגיע להם, הם קורסים.

חברות הביצוע שקרסו בחודש-חודשיים האחרונים, ובכוונה לא מניתי את אורתם סהר, ששם העניין יותר מורכב, הן חברות שבסופו של דבר לפחות חלק מהן קרסו בגלל שלא שילמו להן בזמן. צריך להיות ער לעניין הזה ולכן החוק הזה לא יפתור את הבעיה ברגע שהוא בא ואומר שהוא נותן פלוס 75, ואני רוצה אגב להצטרף לחברי חבר הכנסת פולקמן, שהציע בכלל לוותר על המונח הזה "שוטף".

היו"ר יעקב פרי:

כן, אבל את לא שמעת את החשבת.

רועי פולקמן (כולנו):

לא. החשבת אמרה שיפסיקו להשתמש.

איילת נחמיאס ורבינו (המחנה הציוני):

אני מכבדת את החשבת, תנו לי להשלים את דבריי כי אני רוצה להיות תכליתית. ועדיין אני אומרת, אני חושבת שאת המונח הזה "שוטף" צריך להוציא מחוץ לחדר.

מלבד הקבלנים יש כאן עוד בעיה. אני לא חושבת שחברות ממשלתיות צריכות להיות במסגרת ההסדר הדיספוזיטיבי, הן צריכות בעיני להיות חלק מההסדר הקוגנטי, כלומר כחלק מההסדר האוטומטי שאומר שהנה אנחנו עוברים.

תסבירו לי. אם לחברות ממשלתיות יש בעיה במוסר התשלומים שלהן, סליחה, בעיני זה כמו משרד ממשלתי. עם כל הכבוד, זה כמו משרד ממשלתי. אז יש איזושהי בעיה תפיסתית וצריך להשפיע עליה.

ואני אומר משהו בהתייחס, ואני יודעת מה החשבת אמרה גם כשלא הייתי בחדר, גם בעניין מערכת הבריאות.

מול מערכת הבריאות, ואנחנו מכירים אגב את הבעיה הזאת מהשלטון המקומי, למשל בנושא הסעות – תתקן אותי אם אני טועה – בנושא הסעות אני כבר נתקלתי במצבים שראשי הרשויות משלמים הסעות, שנתיים אחרי זה הם מקבלים את הכסף מהמדינה.

אם במערכת הבריאות יש בעיה מובנית כל כך כל כך קשה של מוסר תשלומים, צריך גם לטפל בבעיית העומק הזאת, אין מה לעשות. אי-אפשר לפתור את זה בזה – יכול להיות שצריך יותר שנים, יכול להיות שצריך תקופת מעבר יותר ארוכה, יכול להיות שצריך למצוא פה עוד פתרונות בדרך לפני שאנחנו באים ואומרים – אבל להחריג את מערכת הבריאות בעיני נראה בלתי סביר בעליל כי על פניו אין שום סיבה שהמערכת הזאת תעבוד בצורה שונה ממערכות דומות. תודה רבה.

היו"ר יעקב פרי:

זה היה המשפט האחרון, נהדר. תודה. אנחנו עוברים לרשימת דוברים. אני מבקש באמת לא לחזור על דברים שכבר נאמרו, ואם יש הצעות – לנסח אותן בנוסח הצעה, אז נוכל להתקדם. נתחיל עם עורך-דין רועי כהן ואחר כך חיים ביבס. בבקשה.

רועי כהן:

קודם כול, אני רוצה לברך שאחרי כמעט חצי שנה של דחייה מהדיון הקודם, סוף כל סוף מתכנסים פה, והזכרתי את זה היום גם בריאיון. לפעמים קורה יד הגורל, שדווקא היום יצא שיא בסגירת עסקים בישראל, ומהניתוח שעשינו בלהב, למעלה מ-12,000 עסקים נסגרו רק בגלל תזרים המזומנים, רק בגלל זה. כלומר, נגד ענייכם היום אתם רואים, אתם צריכים לראות את אותם 12,000 עסקים שנסגרו בגלל אותו מוסר תשלומים.

אבל אני גם ארצה לדבר על משהו אחר. למה זה כל כך טריוויאלי שבראשון בחודש כל עובדי המדינה, כל עובדי הרשויות המקומיות, יש להם משכורת בבנק? ומבחינתם זה לא משנה אם זה נופל יום שישי, יום שבת, חג, אצלם זה לא משנה, אצלם זה נמצא בבנק.

למה אנחנו מקיימים פה עכשיו שעה דיון, שאותם נותני שירותים, אותם עסקים קטנים, יצטרכו לקבל את זה 60, 90, 180, למה הדיון הזה בכלל מתקיים? עובד מדינה שלא יקבל ב-1 בחודש, המדינה תיסגר.

היו"ר יעקב פרי:

רועי, רועי. אני מעריך נורא את ההתלהבות.

רועי כהן:

אני מדבר מדם ליבי כי אני אומר – אני נכנסתי לתפקיד הזה באוקטובר, למעלה משנה אני עוסק בזה, רועי יודע כמה דיונים וכמה הלכנו, ואני יודע שגם אחרי הדיון עם מיכל היא לקחה את זה באופן אישי והובילה את זה שבאמת הנושא התקדם.

אבל תבינו. על מה אנחנו מדברים? אנחנו מדברים על נותני שירותים שצריכים לקחת הלוואות מבנקים כדי לשלם לאותם עובדים שלהם.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

נכון. רועי, זה אם הם יכולים לקבל הלוואות, הם בדרך כלל נותני האשראי של הגופים האלה.

רועי כהן:

אני רוצה להתייחס לנקודה מאוד מאוד קריטית לנו, וזה סעיף שנוגע למימון חיצוני.

היו"ר יעקב פרי:

מהו הסעיף?

רועי פולקמן (כולנו):

רועי, אנחנו נגיע לזה בהקראה. זה סעיף נורא חשוב, יש לנו הרבה מה להגיד עליו.

רועי כהן:

3(ד). אנחנו לא יכולים לאשר היום, כאשר נלחמנו ואף איימתי בהליכה לבג"ץ, על זה ש-21 שנה חוק שחוקקה מדינת ישראל נדחה על-ידי חוק ההסדרים. השנה, פעם ראשונה שהחוק הזה לא נדחה והוא נכנס לתוקף. היום מדינת ישראל מחויבת על-פי חוק, ואני אקרא את זה: כל תשלום המשולם לרשות מקומית - - -

היו"ר יעקב פרי:

איזה סעיף אתה מקריא?

קריאות:

- - -

רועי כהן:

החוק שחל היום, חוק הרשויות המקומיות: כל תשלום המשולם לרשות מקומית מאת מדינה מכוח חוק או לשם ביצועו של חוק, לרבות מענק ותשלומי העברה מכוח חוק תקציב שנתי, ישולם תוך 60 יום.

אין שום סיבה שמדינת ישראל לא תשלם בזמן. יש חוק שנכנס לתוקף. עכשיו באים ואומרים אם זה יהיה מימון חיצוני, מה זה מימון חיצוני? זה מדינת ישראל, הם יוכלו לשלם עשרה ימים אחרי.

אז עכשיו, עם כל הכבוד, אנחנו לא יכולים לאשר בחסות חוק אחר, לעבור על חוק אחר של המדינה. מה קורה פה? אנחנו נכנסים לאיזה אנומליה. יש פה חוק שקובע שצריך לשלם בזמן, מדינת ישראל, למה אנחנו צריכים עכשיו להתנות על זה ולשלם במועדים אחרים?

עודד פורר (ישראל ביתנו):

לא, צריך לדאוג שהמימון החיצוני לא יהיה 60 יום.

רועי כהן:

דבר נוסף, אתה התייחסת לזה, אני רוצה לדבר על זה כעורך-דין.

היו"ר יעקב פרי:

רועי, אני מאוד מעריך את ההתלהבות ואת הלהט. יש הצעה, נכון?

אתי בנדלר:

מתוקנת, כן.

היו"ר יעקב פרי:

יש הצעה מתוקנת, אנחנו נענה לזה. רק תנסה לקצר.

רועי כהן:

הנה אני מקצר. הסוגיה האחרונה שנוגעת למי שעוסק במשפטים. ברגע שאתה נותן כוח לרשות מקומית להתנות את האפשרות לשלם, היא תעשה את זה. אם קבעו הצדדים באופן מפורש בחוזה מועד אחר לתשלום, ומועד זה נקבע לאור אופייה המיוחד של ההתקשרות - - -

היו"ר יעקב פרי:

זה פותח פתח.

רועי כהן:

הוא שולח אותך. מה, אתה לא תרצה לעבוד אתם? עסק קטן. מה, לא ירצה? הוא רוצה להתפרנס. הסעיף הזה, צריך להכניס בו מה זה נסיבות מיוחדות. אני אומר, יכול להיות שיש נסיבות אבל צריך לקבוע בדיוק מהן ושמישהו יפקח על זה, ואני מבקש את ההתייחסות של הוועדה לזה. תודה רבה.

היו"ר יעקב פרי:

אני מאוד מודה לך. חיים ביבס, יושב-ראש מרכז השלטון המקומי. חיים, בבקשה.

חיים ביבס:

חברים, בואו נעשה קצת סדר. א. אני מקווה שרועי מדבר בתור עורך-דין, לא בתור סגן ראש עיר.

רועי כהן:

לא משנה.

חיים ביבס:

אתה יודע, יש פה ניגוד עניינים מובנה.

רועי כהן:

אין שום ניגוד עניינים.

חיים ביבס:

זה אחד. אני מאוד שמח שבצד אחד מוכרים משהו, בצד השני משהו אחר. תראו, אני רוצה קצת לעשות סדר. "עבודות שוטפות" שהרשות מנהלת – אם זה רכש או כל דבר אחר – אני אומר באופן ברור, רשות מזמינה, צריכה לשלם. וזו בעצם הייתה מהות ההצעה הראשונית של פולקמן ושלי יחימוביץ ואחרים בקדנציה הקודמת, לבוא ולדאוג לעסקים קטנים באמת.

יעקב אשר (יהדות התורה):

רוברט אילטוב.

חיים ביבס:

פתאום כולם נהיו עסקים קטנים, שזה בסדר גמור. זה בצד אחד. בצד שני, צריך להבין שעבודות בינוי – בינוי, אני הייתי מנהל תחום הבינוי של השלטון המקומי הרבה מאוד שנים; תחום של למעלה ממיליארד שקלים, תחום שבו המדינה מעולם, וכמעט בשום חשבון, לא העבירה כסף בזמן.

במצב הזה רשויות לא יקרו. בלאו הכי, בבניית בתי-ספר, ביום שאתה יוצא לדרך אתה מביא 15% מהבית על חשבון התושבים. מדינת ישראל, שאמורה בעצם לממן את הבנייה של מוסדות החינוך, אנחנו מביאים מהבית, כל רשות. יש רשויות שמביאות בין 10% ל-30%, תלוי גם מה המקומות – גב ההר, אבן, מרחק, כל הדברים מסביב.

סיגל חלבי:

--- על הקבלן?

חיים ביבס:

לא הפרעתי. תשתיות, כנ"ל. תשתיות שהמדינה אמורה להביא את הכסף, המדינה צריכה לשלם. כשהמדינה תשלם, קבענו כלל שמהרגע שהיא מעבירה עד עשרה ימי עסקים צריך להעביר, זה בסדר גמור. לא צריך לבטל את זה. המשמעות היא אחת – בסוף תבדקו, צודקת החשבת מה שהיא אומרת.

היו"ר יעקב פרי:

זה מבוטל כאן?

רועי פולקמן (כולנו):

לא. הדיון היה באיזה אחוז.

חיים ביבס:

לא, כי אני שומע קולות כאלה ואחרים.

רועי פולקמן (כולנו):

לא, אין כוונה לבטל, חיים. הכוונה היא מה האחוז, אם 20% או 30% זה מימון חיצוני. זה הוויכוח.

חיים ביבס :

גם למימון החיצוני, עם כל הכבוד, התפקיד שלי הוא לא להחליף את המדינה. שהמדינה תביא את המאה אחוז מימון.

רועי פולקמן (כולנו):

יש לך פרויקט של מיליון, 100,000 שקל זה מימון חיצוני.

חיים ביבס :

לא, יש הבדל. כשאני בונה בית-ספר ב-30 מיליון, ו-15% אני מביא על חשבון התושבים, אין שום עניין שעכשיו תעשה לי את החשבון של ה-15% שלי, אתה תתפוס אותי בשער ועל ה-85% של המדינה אתה לא תתפוס אותם. זה לא. זה אותו תקציב, אחרת אנחנו נעצור את הכול, נודיע שאנחנו שקל לא נשים. בוא נחכה ונראה שהמדינה תשים. תאמינו לי שבסוף זה לא ישתלם לאף אחד.

לכן אני אומר, רבותי, בואו נעשה הבחנה ברורה. בינוי, תשתיות, כסף מדינה, המדינה תשלם, עשרה ימי עסקים צריך לשלם. צודקת החשבת במה שהיא אומרת. זה בנושא הזה.

יש נושאים – תיקח את נושא ההסעות, אמרה את זה חברת הכנסת והיא ברוחה - לפעמים זה שנתיים. שנתיים מול משרד החינוך, כשאנחנו היום – הסעות, על מה שוועדה במשרד החינוך קובעת, הם מביאים רק 64%, אנחנו מביאים את הכול מהבית. יושבת שם חבורה שהיא מנותקת לגמרי, מחליטה את מי להסיע ואת מי לא להסיע, אני צריך להביא על חשבון התושבים. אני צריך להביא את זה, אבל הם מבחינתם לא משלמים.

ואחר כך יבוא איזה חשב שיושב שם שידחוף איזשהו מכתב שדרכו יתבעו אותנו בעשרות מיליונים, וזה בסדר, ובסדר גמור, אבל על זה אנחנו נדבר בפעם אחרת.

יש כמה דברים. קודם כול, מעמד מפעל הפיס.

רועי פולקמן (כולנו):

רק שאלה. היה גם ויכוח. אם זה רק משרדי ממשלה, חצי צרה. אתה רוצה גם קק"ל וגם גיוינט וגם דברים.

חיים ביבס :

נכון.

אתי בנדלר :

ומפעל הפיס שהזכרנו.

רועי פולקמן (כולנו):

יש הבדל בין משרדי ממשלה למימון חיצוני.

חיים ביבס :

אני מדבר על הפיס שאנחנו הבעלים שלו, והרגולטור שלנו זה משרד האוצר. לגבי הפיס, מה שחל על המדינה צריך לחול גם על הפיס באופן מלא.

היו"ר יעקב פרי :

בסדר, גמרנו.

חיים ביבס :

זה באופן חד-משמעי. דרך אגב, אני גם אומר שאתם צריכים להחיל את זה על הטוטו, על מועצת ההימורים. אותו דבר בדיוק כמו שחל על הפיס.

אתי בנדלר :

נכון.

היו"ר יעקב פרי :

נכון.

חיים ביבס :

כי אנחנו מבצעים דרכם, זה המקור שדרכו עושים את כל מבני הציבור, החינוך והתשתיות ברשויות המקומיות.

היו"ר יעקב פרי :

ענית. ענית. לא צריך לפרט.

חיים ביבס :

דרך אגב, יש לזה פתרון. בפיס הוא קיים, אני מציע לעשות אותו בכל משרדי הממשלה – חשבונות ייעודיים. חשבון סגור, אי-אפשר להעביר כסף לשום מקום אחר, כדי לפתור את הבעיה שהוא אומר. ברגע שהוא נכנס לשם הוא יכול ללכת כמו חשבון של החינוך, של המשכורות של המורים, אתה לא יכול להעביר אותו לשום מקום, גם אם אתה בגירעון.

היו"ר יעקב פרי :

אתה לא יכול לעשות שום הסטה תקציבית.

חיים ביבס :

אך ורק עבור הדבר הזה. ומימון מגורם חיצוני – אני אומר, רבותי, אי-אפשר לכפות, לא על קרן רש"י ולא על אף אחד אחר, הם לא חייבים שום דבר. הם נכנסו במקום המדינה, והם נכנסו במקום המדינה, אתה לא יכול להגיד - -

היו"ר יעקב פרי :

אתה מדבר על הגופים הוולונטריים.

חיים ביבס :

- - אתם גם פילנתרופים וגם עכשיו בואו נחייב אתכם.

רועי פולקמן (כולנו) :

בסדר, זה אחריות הרשות.

חיים ביבס :

רועי, עם כל הכבוד, אחרת מה שיקרה – אף אחד לא יעבוד עם קרן רש"י.

רועי פולקמן (כולנו) :

לא, חיים, אבל אם סגרת עם פדרציה שתעזור לי לממן בית-ספר, אז למה הקבלן צריך - -

חיים ביבס :

אתם בסוף שופכים את התינוק עם המים כי קרן רש"י היא פילנתרופית. כל הקרנות האלה הן פילנתרופיות, הן באות במקום המדינה. במקום שתביא הצעה, לשים אותן בצד, שהמדינה תביא את הכסף, ואז תחייב אותם, אתה גם לוקח את המתנדבים האלה וגם אתה רוצה - - -

אשר גרין :

ואז אתה אומר שהקבלן - - -

רועי פולקמן (כולנו) :

הקבלן אחראי שקרן פדרציית סן דייגו לא שילמה לו?

קריאות :

- - -

חיים ביבס :

הרשות המקומית היא לא בנק של אף אחד. אוצר מדינת ישראל רוצה להיות מספיק חזק - - -

רועי פולקמן (כולנו) :

רוצה לא לעבוד עם פילנתרופיה?

חיים ביבס :

- - - משרד האוצר יבוא דרכנו, ואז הוא ייתן את השוטר - - -

רועי פולקמן (כולנו) :

אבל איפה האחריות לרשות?

חיים ביבס :

אל תהיה גיבור גדול כי העירייה שממנה אתה בא, היא משלמת שוטר 120, 180 על הדברים האלה.

רועי פולקמן (כולנו) :

זה יחול גם עליה.

חיים ביבס :

אז תטפל בזה קודם כול. ולכן אני אומר בנושא הזה, אדוני היושב-ראש, אנחנו הגענו למשהו שאנחנו בקדנציה הקודמת הרגנו את זה מכיוון שהוא כמעט גמר את השלטון המקומי. אחרי ישיבות עם כל האנשים שנוגעים בדבר, גם עם שלי, גם עם רועי וגם יעקב אשר, ישבו איתם אנשים כדי לטכס עצה ולהביא את הדבר הטוב ביותר.

רועי פולקמן (כולנו) :

נכון. היה רצון טוב.

חיים ביבס:

כל שינוי בדבר הזה יפרוס את כל העסק, ולכן אני חושב שהוא הדבר הטוב ביותר, ואני גם רוצה להודות לחשבת כי בלעדי החשבת הקיימת – שעוזבת אותנו בעוד כמה ימים – בחיים הדבר הזה לא היה עובר, אז תודו לה כל אלה שיושבים פה.

עיסאווי פריגי (מרצ):

יעקב, אני רוצה לסדר את הדברים בראש. ההגדרה של מימון חיצוני – המימון החיצוני שאני שומע כאן, אני רוצה סיפור דרך של הדבר הזה.

היו"ר יעקב פרי:

מימון חיצוני, רועי עוד מעט יסביר לך. תשאיר את זה, רשום.

עיסאווי פריגי (מרצ):

אני קורא את ההגדרה.

היו"ר יעקב פרי:

בסדר, תקבל הסבר. אליאב בן שמעון, מנכ"ל התאחדות בוני הארץ.

אליאב בן שמעון:

אנחנו הגענו לדיון הזה לדבר על מצב טריוויאלי, לשלם בזמן, אבל לצערי אצלנו בענף זה גרם לכאוס. ואני אומר שבעיית התזרים לא מבחינה, לא בין עסקים קטנים ולא בין עסקים בינוניים ולא בין עסקים גדולים.

החברות שציינה חברת הכנסת ורבין, ביניהן יש מכל הסוגים ומכל המינים – מאורתם סהר, שמטפלת ב-5,000 יחידות דיור, עד קבלן שבונה כיכר, דרך חברת תשתיות שבאמצע העבודות לכביש 1 קרסה כתוצאה מזה שהיא לא קיבלה כספים, כתוצאה מזה שהיא לא קיבלה כספים.

ואנחנו לא רואים מקום במישור העקרוני בכלל להחריג את החברות הקבלניות מהחוק. זה לא ברור. יש חברות מחשוב, כמו שאמר חבר הכנסת כהן.

היו"ר יעקב פרי:

אבל אנחנו לא מחריגים אותן.

אליאב בן שמעון:

אנחנו קובעים להן.

סיגל חלבי:

מועד תשלום.

היו"ר יעקב פרי:

מועד תשלום אחר.

אליאב בן שמעון:

בהחלט. קובעים להם לוחות זמנים חריגים לקבוע בחוק.

היו"ר יעקב פרי:

נכון.

אליאב בן שמעון:

יש חברות מחשוב ויש ספקי הסעות שעובדים בסכומים שגדולים עשרות מונים מהסכומים של הקבלנים. קבלן שבונה כיכר ב-200,000 שקלים ברשות מקומית יקבל את הכסף בשוטף 90, אבל ספק מחשבים שעושה עבודה ב-15 מיליון שקלים, יקבל בשוטף 30. אם פה ההיגיון, אז אלי"ף, זה לא ברור.

רועי פולקמן (כולנו):

אליאב, לעשות בקרת איכות לכיכר לא דומה ללעשות בקרת איכות לקנייה של הסעה, אין מה לעשות.

אליאב בן שמעון:

אני אגיע לכול, רועי.

רועי פולקמן (כולנו):

לבנות כיסא זה לא כמו לבנות כיכר.

אליאב בן שמעון:

רועי, אני אגיע לכול, ובטח תעלה פה בהמשך שאלה או דיון שאומר, את החשבונות של הקבלנים צריך לבדוק יותר לעומק.

רועי פולקמן (כולנו):

נכון.

אליאב בן שמעון:

אז אני חוזר על מה שאמרתי לפני רגע. אני בטוח שמשרד הביטחון בודק באותו עומק שבודק משרד החשב הכללי או רשות מקומית את החשבונות שלו, ועדיין הוא מצליח לשלם את זה בשוטף - - -

רועי פולקמן (כולנו):

אליאב, זה לא אותו מצב. אתה יודע את זה.

קריאות:

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אני רק רוצה להזכיר לך שהחשב של משרד הביטחון הוא חשב של אגף התקציבים.

אליאב בן שמעון:

מעולה, אז הוא מצליח לעשות את זה בשוטף 30?

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

סליחה, אני מציעה לא להשוות.

רועי פולקמן (כולנו):

זה לא אותו דבר, אליאב.

היו"ר יעקב פרי:

רועי, אתה רוצה להקריא את החוק ואתה לא נותן לנו להתקדם.

רועי פולקמן (כולנו):

סליחה.

היו"ר יעקב פרי:

אליאב, בבקשה.

אליאב בן שמעון:

אני רוצה להתייחס לדברי היושב-ראש לגבי תחילה ותחולה של החוק הזה – רועי, זה חשוב ודיברנו על הנושא הזה של התחילה ותחולה של החוק הזה, ואני מפנה לסעיף 10 בחוק.

היום האבסורד הוא כזה שבעצם החברות, החוק לא חל עליהן. רק אחרי עוד שלוש שנים שיבדקו ויראו איך מתנהלים, ורק אז יחליטו איזה חברות ממשלתיות צריכות להיכנס לחוק.

היו"ר יעקב פרי:

אתה צודק.

אליאב בן שמעון:

אז הפתרון לזה צריך להיות הפוך. כל החברות ב-day-1 צריכות להיכנס לחוק. אחרי זה צריך להחריג את מי שהנושא הזה בעייתי לו.

היו"ר יעקב פרי:

לעבוד הפוך. הבנתי.

אליאב בן שמעון:

זאת סוגיה שחייבים לטפל בה.

היו"ר יעקב פרי:

אנחנו נגיע לזה בהקראה ואני חושב שיש טעם בדבר. אני לא יודע אם נוכל לקבל את כולם.

אליאב בן שמעון:

אני רוצה להמשיך ולהזכיר לחשבת הכללית שלפני כשנה וחצי היא פרסמה דוח עם המלצות שנוגע למסור התשלומים במשק הישראלי ושם היא קבעה ביחס לחברות הממשלתיות שוטף 60 ואף עשתה הבחנה שבטח נגיע אליה בהמשך.

עיסאווי פריגי (מרצ):

היא עמדה בזה?

אליאב בן שמעון:

ניסו לתרץ את זה שאי-אפשר, אז החשבת הכללית עשתה הבחנה בין חברת קדישא לצורך העניין לבין חברות שמהוות את זרוע הביצוע של מדינת ישראל. ואם תעלה שאלה אז בהחלט ניתן לעשות הבחנה בין חברות ממשלתיות ולדאוג לזה שחברות שמוגדרות זרוע ביצוע – ואני מדבר על חברת נמלי ישראל ואני מדבר על נתיבי ישראל ואני מדבר על נתיבי אילון – חברות שעוסקות יום-יום בתשתיות. אז שלחברי הכנסת יהיה ברור ושלא ימכרו להם שום הגדרות כאלה או אחרות. ניתן לעשות הבחנה.

אני רוצה להפנות גם את חברי הכנסת וגם אותך, חבר הכנסת פולקמן, אלא אם היועצים המשפטיים יתקנו את היועצים המשפטיים שלי. סעיף 3(ה) לחוק מביא את האבסורד לשיא ביחס לעסקים פרטיים. מחד, אומרים לי – אתה אדון קבלן תשלם לספק המשנה שלך תוך שוטף 45 יום; מצד שני אומרים לי, את הכסף תקבל תוך שוטף 90. אז הנושא הזה לא ברור, איך אני אמור לשלם תוך 45 יום כשהכסף שלי בכלל מוחזק אצל מזמין העבודה.

אני רוצה להמשיך ביחס לחברות הממשלתיות, ואני מדבר על 3(ג) ו-3(ה). אני רוצה להתייחס ל-3(ג), שמתייחס לנושא של תשלום לחברות שמתוקצבות על-פי דין.

עיסאווי פריגי (מרצ):

זה עדיף בהקראה.

אליאב בן שמעון:

רגע, הנושאים האלה יעלו.

היו"ר יעקב פרי:

אליאב, כל מה שנמצא בגוף החוק - -

רועי פולקמן (כולנו):

כן, לסעיפים נגיע.

היו"ר יעקב פרי:

- - כשאנחנו נקריא אותם, אנחנו נשמע הערות.

אליאב בן שמעון:

אני רוצה להסביר, אדוני היושב-ראש, כמה אבסורדים שבאים בחוק, שלא נצא בבחינת באנו לברך ויצאנו מקללים.

אם אנחנו קובעים לחברה ממשלתית תשלום תוך שוטף 70, לצורך העניין, ובאותה נשימה אומרים, אלא אם כן נקבע אחרת בחוזה, אז אני מספר למי שיושב פה שאני לא חלק מהחוזה בכלל. אני מקבל את החוזה בתוך המכרז, ושם אפשר לקבוע מה שרוצים.

אתי בנדלר:

נכון.

אליאב בן שמעון:

אז אם רוצים לעקר את זה מתוכן, זו הדרך. אני חוזר לנקודת המוצא.

עיסאווי פריגי (מרצ):

אבל אם תגיד את זה בזמן ההקראה אנחנו - - -

רועי פולקמן (כולנו):

נוכל לטפל בזה מיידית.

היו"ר יעקב פרי:

אליאב, אם יש לך עוד נושא או נושאים עקרוניים, תאמר אותם, אני רוצה להמשיך.

אליאב בן שמעון:

הנושא העקרוני הוא זה שלא ברור הנושא של ההחלטה של החברות הקבלניות. כנ"ל לגבי הרשויות המקומיות. אני מקווה שהרשויות המקומיות יתעשתו וכו'.

לגבי ביטול השוטף – סוגיה שדיברה עליה החשבת הכללית – צריך לתת על זה את הדעת מה המשמעות של ביטול שוטף. ביטול שוטף זה מושג שידוע לכולם. לדבר על מועד הגשת החשבון, זה משתנה מחברה לחברה.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

צודק.

אליאב בן שמעון:

מועד הגשת החשבון בחברה אחת יכול להיות חתימת סמנכ"ל הכספים, בחברה אחרת חתימת מנהל הפרויקט, וזה אם הם עשו אתי חסד והחליטו לחתום.

מיכל עבאדי בויאנגיו:

בגלל זה יש זמן הכנה לכניסה של החוק גם לסקטור הפרטי, תראו אתם אם אתם יודעים בתוך חצי שנה להתמודד עם זה.

אליאב בן שמעון:

אוקיי, אז בהחלט יכולה להיות הנחיה של החשבת מה זה קבלת חשבון או מה זה מועד.

רועי פולקמן (כולנו):

זו הערה חשובה.

מיכל עבאדי בויאנגיו:

הערה חשובה.

היו"ר יעקב פרי:

ישראלה מני.

ישראלה מני:

שלום, בוקר טוב. אני סמנכ"ל כלכלה באיגוד לשכות המסחר.

היו"ר יעקב פרי:

בקיזור, ישראלה.

ישראלה מני :

בקיצור לגמרי. יש פה סעיף, ובעיקר אחרי ששמענו את החשבת, יש פה סעיף 3(ה). 3(ה), מה הוא בא ואומר? אומר שאנחנו מחילים את ההוראות של החוק על המגזר העסקי בינו לבין עצמו.

צריך להבין. צוואר הבקבוק הגדול נמצא במגזר הציבורי. אם המגזר הציבורי לא ישחרר כסף, מה בפועל יקרה, ואנחנו רואים את זה בהמון חקיקות. כשבאים ומטילים גם על המגזר העסקי וגם על המגזר הציבורי במקביל, מה קורה בפועל? המגזר העסקי עומד כמו חיילים ומקיימים את הוראות החוק. המגזר הציבורי – "אה-אה". ואז, המגזר העסקי בפועל יממן אחד את עצמו.

רועי פולקמן (כולנו) :

אבל זה לא המצב פה.

ישראלה מני :

זה בדיוק המצב.

רועי פולקמן (כולנו) :

לא, זה ממש לא המצב.

ישראלה מני :

זה בדיוק המצב. במקרה נוכחים פה עכשיו אנשים - - -

מיכל עבאדי בויאנג'ו :

זה לא המצב פה, בעיקר בממשלה.

קריאות :

- - -

ישראלה מני :

אני לא מתווכחת, זכותכם לא להסכים. יש פה אנשים, נוכחים פה עכשיו בקהל בתחום הבריאות – חבר הכנסת פולקמן, אני נותנת דוגמה. אם אתם רוצים להחיל את זה על המגזר העסקי, אין בעיה, תבדקו נניח איך זה מתנהל במגזר הציבורי ואחרי שנתיים שנראה שזה באמת מצליח, נבוא נדון שוב ונחיל את זה על המגזר העסקי. אבל אין שום סיבה להחיל את זה במקביל באותה עת כשאנחנו יודעים שהמגזר הציבורי לא עומד בהוראות.

דבר נוסף. יושבים פה כרגע אנשים שהם מתעסקים בתחום הבריאות. חלקם עסקים בינוניים והרבה מהם עסקים קטנים. מה בעצם אנחנו אומרים? אנחנו אומרים להם: אתם עובדים עם ספק, אתם תחויבו בהוראות החוק. המדינה לא תעמוד בהוראות החוק כיוון שהחרגנו את משרד הבריאות החוצה.

אז עוד פעם, בפועל מה אתם עושים? אתם פוגעים באותם עסקים שנמצאים באותם תחומים שהחרגו מהחוק. אם אתם רוצים להחיל על המגזר העסקי משהו תבואו ותחילו את זה על כל המגזר הציבורי, ולא על חלקים ממנו.

רועי פולקמן (כולנו) :

בעצם בעוד שלוש שנים לא יהיה חוק. אני אוהב את ההצעות.

ישראלה מני :

לא, אין בעיה, אז תוציאו את החלק של המגזר העסקי החוצה.

רועי פולקמן (כולנו):

אין, אתם לא בפנים. לא חשוב, נגיע לזה.

קריאות:

היו"ר יעקב פרי:

ישראלה, אני מודה לך.

ישראלה מני:

אין על מה.

היו"ר יעקב פרי:

רבותי, אני מבקש מהדוברים. חלק מהדוברים חוזרים על דברים שנאמרו ואני חושב שרוב רובם של חברות וחברי הכנסת קלטו אז לא צריך לחזור, רק דברים חדשים. איתי בן חיים, עמותת האדריכלים.

איתי בן חיים:

לא אחזור על הפתיחה, אני רק אתרכז גם כן בסעיף 3(ד) מנקודת מבט אחרת. אני נציג של הארגון היציג של האדריכלים בישראל ואני ארשה לעצמי לדבר בשם כל המתכננים.

היו"ר יעקב פרי:

אני מציע שתחסוך לנו דברי פתיחה ותאמר מה אתה רוצה.

איתי בן חיים:

סעיף 3(ד) שמדבר על מימון חיצוני שמגיע לרשויות המקומיות, בעינינו יכול להיות מכת מוות לתכנון של כל מבני הציבור בארץ. דיברו פה הרבה על נושא הביצוע ומתי התקציב מגיע ועל כל המאבקים שיש בין המדינה לבין רשויות מקומיות.

בשלב שבו התכנון נמצא, התקציב הזה הוא בכלל לא פונקציה. והמשמעות של הסעיף הזה – התקציב בדרך כלל מגיע לקראת המכרז, ברגע שהתכנון כמעט הולך ונגמר.

היו"ר יעקב פרי:

מה אתה מציע לא לעשות או כן לעשות?

איתי בן חיים:

אלייף, אני מציע שהסעיף הזה לא יהיה. מכיוון שלי יש חוזה מול רשות מקומית על תכנון של בית-ספר, אני מציע - - -

עיסאווי פריגי (מרצ):

על איזה סעיף אתה מדבר?

איתי בן חיים:

3(ד), שבעצם אומר שהכסף יגיע אלי עשרה ימים אחרי שהוא יגיע לרשות המקומית. לרשות המקומית זה יגיע כשיתחילו לבצע, אני סיימתי לתכנן כבר מזמן. מכיוון שהחוזה נמצא בינינו לבין רשות מקומית אני רוצה שזה יהיה תחום בזמן.

חיים ביבס:

ביחס לימי ביצוע.

היו"ר יעקב פרי:

רבותי, אני מבקש לקצר את רשימת הדוברים. הבנו את בקשתך. יש לנו את יהודה פילוסוף, עפר בן אליעזר, הרצל ברמג, סיגל חלבי, מיכאל שפיר, רון אשכנזי ואלי צימבליסטה. אני מבקש מכל דובר או דוברת מעכשיו להתייחס לסעיפים.

רועי פולקמן (כולנו):

אדוני היושב-ראש, אם יורשה לי להעיר. היו כבר שני דיונים שהשיח הזה התנהל בהם. אני מבקש, אדוני היושב-ראש, לעצור רגע את הדוברים. בואו נתחיל הקראה כי הדיון הכללי הזה, היו כבר שני דיונים, מי שרצה היה פת, אמר את הדברים האלה. אני חושב שעוד פעם לשמוע את האמירות הכלליות והמצב במשק ומצב העסקים הקטנים והשוטף 30, אנחנו יודעים את כל הדברים. ברשותך, אדוני, בוא נתקדם עם ההקראה.

היו"ר יעקב פרי:

שמעתי, רועי, תודה. יהודה פילוסוף, כל אחד משפט או שניים, רק בנושאים עקרוניים. מה ששייך לסעיפים ייכנס להקראה. בבקשה.

יהודה פילוסוף:

תודה רבה על רשות הדיבור. העניין שאני מייצג כרגע – אני יושב-ראש חטיבת המכונים האורתופדיים בארץ – אנחנו עסק קטן.

היו"ר יעקב פרי:

לא צריך לפרט. מהי הצעתך או בקשתך?

יהודה פילוסוף:

העיקרון שלנו זה מוסר התשלומים של משרד הבריאות וקופות החולים כי אנחנו לפעמים גם עומדים על חמישה חודשים, שישה חודשים וגם שנה. אז אם אנחנו הולכים את נושא הבריאות בכלל להוציא מכל החוק הזה - -

היו"ר יעקב פרי:

מחריגים את נושא הבריאות.

יהודה פילוסוף:

- - בעצם אנחנו לא נגיע לכלום כי העסקים שלנו קורסים. מממנים, כמובן שכל אחד דיבר פה על עצמו, אנחנו לוקחים אשראי ואשראי עולה הרבה כסף. לכן אני חושב שלא נעמוד בזה.

היו"ר יעקב פרי:

תודה. ראש מועצת רמת ישי, משפט אחד. עפר, בבקשה.

עפר בן אליעזר:

בוקר טוב. קודם כול באמת כל הכבוד. אני רוצה להגיד ולהדגיש, שלא יהיה מצב שבאנו לברך ויצאנו מקללים, כי החוק הזה הוא מעולה, אבל אם ראש הרשות יצטרך לשאת באחריות של גופי החוץ, פשוט פרויקטים לא יצאו לפועל כי הוא לא ייקח את זה על עצמו. כי ברגע שזה בא לידי הרשות, בסוף הרשות תקרוס כי היא תצטרך לעמוד בדברים שהיא לא יכולה לעמוד בהם, צריך לשים לב. לכן, חובה כן לקבל את הזמן מהגורמים הממונים והחיצוניים.

היו"ר יעקב פרי:

הרצל בר-מג, ממלא מקום רשות הדואר. משפט, שניים. בבקשה אדוני.

הרצל בר-מג:

אנחנו מספקים שירותים לחברות בחוץ-לארץ ומקבלים מהם את ההכנסות באיחור רב מאוד בגלל כללים בין-לאומיים, וזה גורם לנו צורך לקחת הלוואות, לקחת אשראי, כדי לממן את התזרים. אני חושב שזאת בעיה לכל גוף שיש לו התחשבויות עם חוץ-לארץ.

דבר נוסף, אנחנו נמצאים ברוב העסקים שלנו בתחרות עם המגזר העסקי. על המגזר העסקי, על המתחרים שלנו זה לא יחול - -

היו"ר יעקב פרי:

זה לא חל.

הרצל בר-מג:

- - ועלינו זה יחול.

היו"ר יעקב פרי:

הבנתי. נקודה. סיגל חלבי, שני משפטים.

סיגל חלבי:

שלום. אני הבעלים של שרם בנגב, חברה בת 60 שנה במדינת ישראל. אנחנו חברה קבלנית מבצעת. אני מזועזעת מההחלטה להחריג את הקבלנים. אתם הולכים להכניס את כולנו לסחרור. הטרקטוריסט שאני לוקחת לעשות את הכיכר, זה האוכל שלו בבית בסוף החודש, ואם לי לא תהיה ברירה אני משאירה אותו רעב, אותו וכל קבלן קטן שביבס - שהאינטרסים שלו ברורים, הוא חי על חשבוננו - אני רוצה שהוא יבוא ויטפל בקטנים האלה, באלה שנותנים לו את השירותים.

אין חברות גדולות. כל קבלן קטן במדינת ישראל, סביבו מינימום 30-40 ספקים, הקבלן הכי קטן. הם אלה שלא יקבלו את הכסף.

אתם גם רוצים מאתנו עבודה בזול, אתם גם רוצים אותה בזמן. כל הפרויקטים בכל המדינה תקועים. שום פרויקט לא מתחיל בזמן, לא נגמר בזמן. אנחנו מממנים את הכול.

אתם תכניסו בהחרגה הזאת אותו חשמלאי שאני צריכה לעשות את המנורה בגשר, הוא יעדיף לעבוד ישירות עם הרשות ולא אתי כי הוא לא יקבל ממני כסף.

היו"ר יעקב פרי:

ברור לחלוטין. תודה רבה. מיכאל שפיר, משפט או שניים. בבקשה.

מיכאל שפיר:

מנכ"ל שפיר טכנולוגיות. אני מייצג ספקים קטנים של ציוד רפואי למגזר הרפואי. אנחנו מתעסקים אך ורק בציוד רפואי, אין לנו פריבילגיה לעבוד במגזרים שונים. אנחנו לרוב קונים סחורה ומשלמים עוד לפני שהיא מגיעה לארץ. אנחנו משלמים כשאנחנו משחררים סחורה, אנחנו משלמים כשאנחנו מוציאים חשבונית, והיום אנחנו עובדים בשוטף על שוטף פלוס 150. ואומרים לנו, אם לא תקבלו את התנאים שלנו, לא תעבדו אתנו. ואם אני רוצה לגשת למכרז, דורשים ממני 30,000 שקלים על עסקה של 50,000 שקלים. זה נשמע לכם הגיוני?

היו"ר יעקב פרי:

לא נשמע הגיוני. תודה.

ישי פרידמן:

אדוני היושב-ראש, אני יכול להרחיב קצת בנושא הזה של ההחרגה?

היו"ר יעקב פרי:

לא. אנחנו נגיע לזה עוד מעט בהקראה. רון אשכנזי.

לאה ורון:

מה שמך בבקשה?

ישי פרידמן:

שמי ישי פרידמן, אני מייצג חברה קטנה שמספקת תרופות.

היו"ר יעקב פרי:

רשום, ישי. רשות החברות הממשלתיות, מי דובר? אתה דובר בשם הרשות?

רון אשכנזי:

אני דובר בשם הרשות. עורך-דין רון אשכנזי. אני אשמור את זכות הדיבור להמשך כדי לחסוך זמן. פשוט בהקראה של הסעיפים אנחנו נגיב.

לאה ורון:

מצוין.

היו"ר יעקב פרי:

לא שמעתי.

לאה ורון:

הוא אמר שבהקראת הסעיפים הוא יעיר את ההערות שלו, הוא רוצה לחסוך לוועדה זמן.

היו"ר יעקב פרי:

יסיים יהודה גיל.

יהודה גיל:

אני יושב-ראש ענף ציוד רפואי באיגוד לשכות המסחר. דיבר גם מיכאל. אנחנו לא מבינים למה מדינת ישראל מחריגה את משרד הבריאות. האם הוא שייך לדנמרק?

היו"ר יעקב פרי:

יכול להיות.

יהודה גיל:

אנחנו מעסיקים כמה עשרות אלפי אנשים ואין שום סיבה שגם קופות החולים וגם משרד הבריאות יהיו מוחרגים מהחוק. אנחנו חושבים שצריכים לשלם בזמן.

היו"ר יעקב פרי:

הדברים ברורים. ישי פרידמן, אתה רוצה להעיר הערה, אבל באמת בקיצור.

ישי פרידמן:

שמי ישי פרידמן, אני מייצג חברה קטנה שמספקת תרופות לבתי-חולים. אני רוצה להעלות איזושהי נקודה כנגד מה שהחשבת הכללית אמרה, עם הקשיים שיש להם בלשם בזמן וכו' מבחינת בתי-החולים.

זה כאין וכאפס לעומת הקשיים שיש לנו בנושא של התזרים, זה כבר הציגו. אני דווקא רוצה להביא נתון מדוח שפורסם רק לאחרונה של צוות בין-משרדי שמונה על-ידי החשבת הכללית, של בחינת רכש התרופות והציוד הרפואי במערכת הבריאות הממשלתית.

היו"ר יעקב פרי:

תנסה להגיע לנקודה.

ישי פרידמן:

הנקודה היא שמתוך קצת מעל 1.4 מיליארד שקלים, שזה כלל הרכש הרפואי לפי הדוח, חברת ישראל שהיא הספקית המרכזית, מספקת מעל 800 מיליון שקלים, כאשר פה לא מצוינות כל החברות הגדולות שמספקות את התרופות, שזה עוד כמה מאות מיליוני שקלים, ובסוף נשאר אולי כמה עשרות מיליוני שקלים או מאות בודדות של מיליוני שקלים של החברות הקטנות. ולכן, כל הנושא הזה של הקשיים שיש לבתי-חולים לשלם, זה הופך להיות לא רלוונטי. תודה.

היו"ר יעקב פרי:

אוקיי. אני מאוד מודה לך. החשבת הכללית, את רוצה להגיב לכמה דברים שנאמרו פה לפני ההקראה? אני אתן לך, יהודה. הבנתי שאתה רוצה משפט אחד. אני חייב לך.

יהודה כהן:

תודה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אני אגיב בשני משפטים קצרים. אין דין מערכת הביטחון כדין שאר משרדי הממשלה. אנחנו דיברנו על זה ארוכות עם חבר הכנסת רועי פולקמן.

לגבי מערכת הבריאות, אני רוצה לחדד את המסר שאני אמרתי. אני פשוט אמרתי שבהתחשב בדרכי המימון של מערכת הבריאות היום ודרכי העבודה שלה אני פשוט לא רואה שום ריאליות - - -

היו"ר יעקב פרי:

ידידתי החשבת הכללית, לוחשת לי היועצת המשפטית שיכול להיות שגם הוועדה זכאית לשמוע למה אין דין משרד הביטחון כדין שאר משרדי הממשלה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

לא אמרתי אין דין מערכת הביטחון כי אמר מנכ"ל התאחדות הקבלנים – במערכת הביטחון אנחנו מקבלים תוך 30 ימים, אז רציתי להזכיר לו שפשוט מי שיושב בראש חשבות מערכת הביטחון זה גם חשב של החשב הכללי.

דרכי ההתנהלות של החשבות הזאת אינן כמו דרכי ההתנהלות של שאר משרדי הממשלה, ואני לא חושבת שאפשר להסיק בין מערכת למערכת אחרת.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אם זה אפשרי שם, זה אפשרי בכל מקום.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

לא, לא, לא. אני רק רוצה להסביר.

אליאב בן שמעון:

למה? אולי צריך הרבה חשבים טובים כמו החשב של משרד הביטחון.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

סליחה. מערכת הביטחון מאחרת בתשלומים לחברות ממשלתיות ולא מעכבת תשלומים לספקים שהם ספקים אחרים, כהחלטה מנהלתית בתוך מערכת הביטחון, ולכן לא ניתן להשוות. אם אתה תלך לתעשייה האווירית ולרפא"ל תראה שם איחורים הרבה יותר גדולים ממה שהולכים לעבור פה בהצעת החלטה.

אליאב בן שמעון:

אני עכשיו מוכן לחתום על מערכת הביטחון.

היו"ר יעקב פרי:

בבקשה, משפט.

יהודה כהן:

שמי כהן יהודה, אני מנכ"ל התאחדות קבלני השיפוצים בישראל, אותם קבלני שיפוצים שמעמידים ב-1 בספטמבר את כל בתי-הספר, את כל הגנים, את כל מערכת החינוך במדינת ישראל בדיוק ב-1 בספטמבר, כשעומדת להיפתח - - -

היו"ר יעקב פרי:

שנת הלימודים.

יהודה כהן:

אבל, התשלומים אחר כך מפה והלאה נשכחו. הם עובדים בלחץ מיולי, אוגוסט, ונשארים, ואחר כך בכל המערכות. אז רציתי בנושא הזה להבדיל בין מערכת הבנייה לבין מה שנקרא השיפוצים בכל המערכות האלה.

היו"ר יעקב פרי:

אני שאלתי את זה קודם, אם אפשר, אולי גם צריך להבדיל - -

קריאה:

לפי גודל העסקה.

היו"ר יעקב פרי:

- - לפי גודל הפרויקט, אבל אנחנו נגיע לזה עוד מעט ונשתדל גם את זה לבחון.

יעקב אשר (יהדות התורה):

יכול להיות פרויקט גדול של 200 גנים, של שלושה-ארבעה קבלנים. מדובר פה על אופי הפעילות.

איילת נחמיאס ורביץ (המחנה הציוני):

לכן הציע פרי גם את הרכיב של גודל החברה וגם את הרכיב של גודל הפרויקט.

היו"ר יעקב פרי:

מי מקריא?

אתי בנדלר:

משרד הכלכלה.

היו"ר יעקב פרי:

משרד הכלכלה. אין מי שמקריא?

אתי בנדלר:

אני רק רוצה לומר. הוועדה אישרה את סעיף 1. היא אישרה בסעיף 2 את מרבית ההגדרות, למעט ההגדרה "מימון חיצוני" ו"עסק". התחלנו לקרוא את סעיף 3.

היו"ר יעקב פרי:

אוקיי. "מימון חיצוני".

איתי חוטר:

יש לנו הערות להגדרות.

אתי בנדלר:

ההגדרות אושרו כבר. אם יש לכם בעיה עם אחת מההגדרות שאושרו, אתם רשאים לפנות לוועדה, לחברי הוועדה. אם מי מהם יגיש בקשה לדיון מחדש - - -

איתי חוטר:

הוועדה הצביעה על פרק ההגדרות? לא זכור לי, אני הייתי בכל הדיונים. לא זכור לי שהוועדה הצביעה על פרק ההגדרות.

היו"ר יעקב פרי:

עם איזו הגדרה יש לך בעיה?

איתי חוטר:

של "מימון חיצוני".

רועי פולקמן (כולנו):

רק על "מימון חיצוני" לא הצבענו. כל שאר ההגדרות הוצבעו.

אתי בנדלר:

זה מה שאמרתי. לא אושר. שתי הגדרות לא אושרו: "מימון חיצוני" ו"עסק".

היו"ר יעקב פרי:

בסדר. אתה אתנו, במסלול.

יעקב אשר (יהדות התורה):

זכרת טוב, רק לא הקשבת היטב.

היו"ר יעקב פרי:

מה אנחנו עושים עם הנושא של "מימון חיצוני"?

רועי פולקמן (כולנו):

מבחינתי אפשר להצביע. יש פה תיקון, בואו נקריא אותו.

אתי בנדלר:

שיציגו את ההצעה ונראה.

היו"ר יעקב פרי:

גברתי, עורכת-דין רנרט, את יכולה להקריא את ההגדרה החדשה של "מימון חיצוני"?

דלית רנרט:

בהחלט. "מימון חיצוני" – תמיכה או תקצוב למטרה ייעודית שמקבלת רשות מקומית מהמדינה או הקצבה שמקבלת רשות מקומית – מה שאנחנו חשבנו – מאת גוף מתוקצב.

אתי בנדלר:

תסבירי את ההבדל בהגדרה, מה עושה השינוי.

דלית רנרט:

אנחנו בסופו של דבר חשבנו שמבחינת תכלית החקיקה נכון יותר לצמצם את ההגדרה המקורית שהייתה גורם חיצוני אחר. זה מכניס פנימה כל מיני גורמים כמו תורמים, כמו אשראים בנקאיים, גופים כמו ג'וינט, וחשבנו שבסופו של דבר הגופים המתוקצבים, שהם החברות, נכון יותר לצמצם את ההגדרה לגורמים האלה ולא להרחיב אותה באמת לכל גורם שהוא.

היו"ר יעקב פרי:

הבינותי.

אתי חוטר:

אנחנו הסברנו שיש לא מעט גופים שלא עונים להגדרה של גוף מתוקצב, לצערנו הרב הם מחליפים תקציבי מדינה שמועברים לרשויות המקומיות. נתנו כדוגמה את מפעל הפיס, את קק"ל, הסוכנות היהודית, קרן רש"י, קרן מיראז', הקרן לירושלים, הקרן לעידוד, כל אותם גופים לא עונים להגדרה של גוף מתוקצב.

אתי בנדלר:

מצוין, ולכן הם לא ייחשבו למימון חיצוני.

אתי חוטר:

זאת בדיוק הבעיה שלנו.

אתי בנדלר :

ואם הם לא ייחשבו למימון חיצוני אזו יצטרכו לשלם במועד הקבוע בחוק. זה לא ידחה את התשלום.

עפר בן אליעזר :

זה המשמעות של מה שיקרה כי בסוף יעצרו פרויקטים ולא יהיו פרויקטים כי לרשות לא יהיה מאיפה לתקצב.

אתי בנדלר :

אה, אתם רוצים להכניס למימון חיצוני כל גוף שהוא?

היו"ר יעקב פרי :

אתם רוצים כן להכניס או לא להכניס?

רועי פולקמן (כולנו) :

חיים, הדיבור היה משרדי ממשלה, מפעל הפיס.

חיים ביבס :

אם אני מבין את התיקון, התיקון אומר תמיכה או תקצוב למטרה ייעודית שמקבלת - - -

היו"ר יעקב פרי :

חיים, שנייה. עורכת-דין רנרט, תקשיבי מה שמגדיר חיים אם זה מה שהתכוונתם ומה שמקובל. חיים, בבקשה.

חיים ביבס :

מה שרשום: "מימון חיצוני", תמיכה או תקצוב למטרה ייעודית שמקבלת רשות מקומית מהמדינה, או הקצבה שמקבלת רשות מקומית מאת - - -

קריאה :

גורם אחר.

היו"ר יעקב פרי :

מגוף מתוקצב.

חיים ביבס :

מאת גוף מתוקצב.

רועי פולקמן (כולנו) :

נכון. זו הכוונה.

חיים ביבס :

לצורך העניין, קרן רש"י זה לא גוף מתוקצב. נכלל או לא נכלל!

דלית רנרט:

לא נכלל.

קריאות:

לא נכלל.

רועי פולקמן (כולנו):

אתה לא יכול לשים שם את קרן מיראזי, זה לא עובד ככה. קרנות פילנתרופיות לא קשורות לזה. לכן, כל מה שאתה התכוונת בדברים שלך קודם, נכלל.

חיים ביבס:

אם זה מתוקצב מהמדינה, אז זה חל עליהם, מה לעשות.

קריאות:

רועי פולקמן (כולנו):

בדיוק, זה הסיכום. עפר, זה הסיכום.

רן מלמד:

הגיוינט מקבל כסף ממשד הכלכלה.

רועי פולקמן (כולנו):

ברור שהגיוינט לא נכלל.

קריאות:

לאה ורון:

לא שומעים אותך, רן, ואי-אפשר ככה לרשום פרוטוקול.

היו"ר יעקב פרי:

רבותי. אני, יש לי גם אפשרות לסיים את הדיון עכשיו.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

לא, אל תסיים.

היו"ר יעקב פרי:

אני לא רוצה, אבל אתם תכריחו אותי. תשמרו על שקט.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

יש כאלה שרוצים שהדיון לא יסתיים.

היו"ר יעקב פרי:

אני יודע. מה רצית, רן?

רן מלמד:

רציתי אכן לנסות ולהבין. ארגון הג'וינט מקבל כסף מהמדינה, שאותו הוא אמור להעביר. האם הוא נכלל כמדינה או לא במקרה הזה?

חיים ביבס:

אבל יש פה הערה, ואני מקבל אותה.

אתי בנדלר:

מה הייתה השאלה?

רן מלמד:

ארגון הג'וינט מקבל כספים רבים כדי להפעיל פרויקטים של תעסוקה מהמדינה. האם כשהוא צריך להעביר את הכספים האלה הלאה הוא נחשב גוף מתוקצב או לא?

אתי בנדלר:

לדעתי הוא לא נחשב לגוף מתוקצב.

רן מלמד:

ופה לידי אומרים שכן.

קריאה:

הג'וינט הוא גוף נתמך, הוא לא גוף מתוקצב.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

אתי, מה קורה כשיש מצינוג בין המדינה והג'וינט?

קריאות:

רן מלמד:

חברת המתנ"סים מקבלת כספים - -

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

מה קורה כשהתקצוב הוא ממצינוג?

רן מלמד:

- - מתוקצב או לא מתוקצב? צריך להבהיר את זה.

היו"ר יעקב פרי:

רן, השאלה שלך הובנה.

רן מלמד :

תודה.

היו"ר יעקב פרי :

יש עכשיו בעיה עם התשובה, ואנחנו נטפל גם בתשובה. אתי, השאלה של רן לגבי ארגון הגיוינט, מהי התשובה?

רועי פולקמן (כולנו) :

והחברה למתנ"סים.

רן מלמד :

ועוד כמה.

אתי בנדלר :

יש שני שלבים.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני) :

הוא שואל על הקומה השנייה. אחרי שהגיוינט והמדינה נגיד במצינג משלמים לספק, כן או לא? מה התשובה?

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני) :

אני אומרת לכם, יש אי הסכמה מסוימת כנראה מהם גופים מתוקצבים כי אני למשל שאלתי, חברה ממשלתית, האם היא נחשבת גוף מתוקצב, כן או לא?

אתי בנדלר :

כן.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני) :

אתי, אני שאלתי את משרד הכלכלה - -

דלית רנרט :

כן. התשובה היא כן.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני) :

- - לפני שבוע, והם אמרו לי שלא.

אתי בנדלר :

כן.

קריאה :

אוקיי. והטוטו?

קריאות :

- - -

היו"ר יעקב פרי:

רבותי, אדוני ראש המועצה. תנו ליועצת המשפטית, היא תנסה להסביר לנו.

אתי בנדלר:

גוף מתוקצב, במסגרת ההגדרות שאושרו כבר – תסתכלו, זה כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, 1985 – אני מחזיקה את הגדרת "גוף מתוקצב" בחוק יסודות התקציב, וההגדרה היא: תאגיד – אני אגיד לכם מייד מה זה תאגיד – רשות מקומית, מועצה דתית, בנק ישראל, חברה ממשלתית וחברה עירונית.

תאגיד כולל – תאגיד שהוקם בחוק או מכוח סמכותו של שר שניתנה בחוק, והוא מוסד של המדינה, או שנתקיים בו אחד מאלה: א. הממשלה משתתפת בתקציבו במישרין או בעקיפין; ב. חבריו או חברי הנהלתו, כולם או מקצתם, מתמנים בידי הממשלה או בידי שר, למעט בנק ישראל, רשות מקומית וחברה ממשלתית.

קריאה:

זאת אומרת, הגוינט הוא מתוקצב.

אתי בנדלר:

אם הגוינט עונה על אחד מהתנאים האלה - - -

קריאות:

- - -

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

זה גם וגם, או אחד מהשניים?

אתי בנדלר:

לכן, אם הגוינט הוא גוף שהממשלה משתתפת בתקציבו, אז הוא נחשב לגוף מתוקצב.

רן מלמד:

לא, אבל זה לא משתתפת בתקציבו.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

זה מצינג.

אתי בנדלר:

תן לי להסביר. אם הממשלה משתתפת בתקציבו, הוא נחשב לגוף מתוקצב. אם הממשלה איננה משתתפת בתקציבו, אבל מעבירה אליו כספים מכוח התקשרויות, הוא לא ייחשב לגוף מתוקצב.

המשמעות של הדברים היא כזאת. אם הגוינט נחשב לגוף מתוקצב - -

היו"ר יעקב פרי:

אז הוא כן חל.

אתי בנדלר:

- על פניו נראה לי שלא אבל לא בדקתי את השאלה. אם הממשלה משתתפת בתקציבו, או יש לה סמכות למנות את חברי ההנהלה - -

היו"ר יעקב פרי:

אז כן.

אתי בנדלר:

- והוא גוף מתוקצב, זאת אומרת שאם רשות מקומית מתחייבת בהסכם שהתקצוב לו, הוא בא מהגיוינט, זה ידחה את התשלום של הרשות המקומית כלפי הספק עד עשרה ימים ממועד תחילת התשלום.

קריאה:

אם הם גוף מתוקצב. הם לא.

אתי בנדלר:

אם היא לא נחשבת לגוף מתוקצב, זה לא ידחה את התשלום. זו התשובה.

רן מלמד:

רק צריך להבהיר את זה.

היו"ר יעקב פרי:

אני חושב שזה מובהר כי אם אתה לוקח את מה שכתוב כאן ופונה לחוק, הסעיפים שקראה אתי, אז הדברים ברורים לחלוטין.

יעקב אשר (יהדות התורה):

מה ברור? מפעל הפיס, בפנים או לא?

אתי בנדלר:

מפעל הפיס, לא בפנים.

קריאה:

מפעל הפיס לא בפנים, טוטו ולוטו לא בפנים.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

דווקא מפעל הפיס מאוד ברור, שלא בפנים.

אתי בנדלר:

המועצה להסדר הימורים בספורט – אולי זה תאגיד שהוקם בחוק. פיס לא הוקם בחוק.

עפר בן אליעזר:

פולקמן, אתה מבין את הבעיה עם הטוטו למשל?

רועי פולקמן (כולנו):

למה, מה הבעיה? הטוטו, אין סיבה שהוא יעכב לך תשלום.

עפר בן אליעזר:

מה אתה אומר, אתה רוצה שאני אראה לך?

רועי פולקמן (כולנו):

עפר.

עפר בן אליעזר:

חבר'ה, אתם יודעים איך זה עובד.

רועי פולקמן (כולנו):

הטוטו והפיס זה גופים של השלטון המקומי.

עפר בן אליעזר:

הטוטו זה לא של השלטון המקומי.

רועי פולקמן (כולנו):

הפיס. והטוטו ישלם בזמן, מה הבעיה?

חיים ביבס:

אבל אין לך בעיה עם הפיס. הפיס זה הגוף היחיד שמשלם בזמן.

רועי פולקמן (כולנו):

אתה צודק.

חיים ביבס:

והוא בסדר גמור. הלוואי וכל המדינה וכולם היו מתנהגים כך.

רועי פולקמן (כולנו):

אז בואו נחריג אותו.

היו"ר יעקב פרי:

אדוני ראש המועצה, אני מבטיח לך מראש שגם אם כל הצעת החוק הזאת תאושר, עם השינויים, בלי השינויים, לא כולם יהיו מרוצים, אבל אני חושב שאנחנו הולכים כברת דרך וצריך להצביע על הנושא של "מימון חיצוני". מי בעד?

הצבעה

בעד – פה אחד

הגדרת "מימון חיצוני" נתקבלה.

לאה ורון:

ההגדרה אושרה.

אתי בנדלר :

ההגדרה השנייה שיש לאשר היא "עסק".

דלית רנרט :

"עסק" – עוסק פטור, עוסק מורשה, או מוסד כספי, כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, למעט תאגיד שבידי רשות מקומית לפחות מחצית מההון או מחצית מכוח ההצבעה בו; וחברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים וביוב.

היו"ר יעקב פרי :

אנחנו צריכים פה הסבר ממצה.

אתי בנדלר :

אולי נתחיל מדוע ההגדרה לא אושרה בפעם הקודמת. בעיקר בגלל שהוועדה ביקשה לדעת מה המעמד המשפטי של הפיס כדי לדעת אם הפיס נחשב לעסק לצורך העניין הזה, כי אם כן, הוועדה סברה שלא ראוי לראות את הפיס כעסק, ואולי להחיל עליו – עליו ועל המועצה להסדר הימורים בספורט – את ההוראות שחלות לגבי הממשלה.

על פניו, כפי שנמסר לנו – דלית, את יכולה להרחיב בעניין – מפעל הפיס זה באמת חברה - - -

דלית רנרט :

לתועלת הציבור.

אתי בנדלר :

לתועלת הציבור. ברגע שהיא מקיימת פעילות עסקית, היא נחשבת לעסק, ולכן יש מקום – אם הוועדה, ולאור דבריו בוודאי שיש לכך מקום – להוסיף להגדרה הזאת "למעט מפעל הפיס והמועצה להסדר הימורים בספורט", ולהוסיף אותם להגדרת הממשלה או רשות ציבורית.

היו"ר יעקב פרי :

אוקיי. אתם הבנתם? כולם הבינו?

קריאות :

כן. כן.

היו"ר יעקב פרי :

בתיקונים שמציעה היועצת המשפטית, אנחנו יכולים לאשר את הסעיף הזה וצריך להוסיף לו "למעט". אולי תקראי עוד פעם.

אתי בנדלר :

"למעט מפעל הפיס והמועצה להסדר הימורים בספורט", ואת שני אלה להוסיף להגדרה של רשות מדינה.

היו"ר יעקב פרי :

מקובל? מי בעד הגדרת "עסק"?

הצבעה

בעד – פה אחד

הגדרת "עסק", כפוף לשינויים ולתוספת, נתקבלה.

היו"ר יעקב פרי:

אושר. הלאה.

אליאב בן שמעון:

אדוני, שאלה גם לחבר הכנסת פולקמן. בהגדרת "עסק", זאת אומרת שאנחנו מחילים תחת הגדרת "עסק" גם עסקים פרטיים.

רועי פולקמן (כולנו):

כן, אבל בסעיף אחר אנחנו מחריגים אותם בתנאים מסוימים.

אתי בנדלר:

בוודאי.

היו"ר יעקב פרי:

בוודאי. בוודאי.

אליאב בן שמעון:

זה אומר שהחוק חל על עסקים פרטיים גם.

רועי פולקמן (כולנו):

לא. הוא מוחרג אחר כך. אחר כך מחריגים עסקים פרטיים.

היו"ר יעקב פרי:

אליאב, עד כאן כן. אחר כך יהיו כל מיני החרגות.

רועי פולקמן (כולנו):

התחולה היא לא על המגזר הפרטי. אתה לא קובע עכשיו שקבלן מול קבלן באותם תנאים, זה לא המצב.

היו"ר יעקב פרי:

אוקיי. מה הסעיף הבא שאנחנו צריכים לקרוא ולאשר?

אתי בנדלר:

להתחיל עם סעיף 3(א).

היו"ר יעקב פרי:

אנחנו מקריאים מסעיף 3(א).

אתי בנדלר:

נדמה לי שרק הרישה אושרה, לא?

דלית רנרט:

אני אקריא מתחילת הסעיף.

"מועדי תשלום 3. (א) רשות מדינה ומשרד ממשלתי שמתקשרים עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלמו לספק את התמורה בעד העסקה בהתאם להוראות אלה:

(1) רשות מדינה ומשרד ממשלתי שבו התקופה לתשלום לספקים נספרת ממועד קבלת החשבון, ישלמו את התמורה לספק לא יאוחר מ-45 ימים מהמועד שבו קיבלו את החשבון;"

אתי בנדלר:

רשות מדינה או משרד ממשלתי, כל אחד מהם.

היו"ר יעקב פרי:

זה לא ומשרד אלא או משרד. תתקנו. רשות מדינה או משרד ממשלתי.

דלית רנרט:

" (2) רשות מדינה או משרד ממשלתי שבו התקופה לתשלום לספקים נספרת מתום החודש שבמהלכו התקבל החשבון, ישלמו את התמורה לספק לא יאוחר מ-30 ימים מתום החודש שבו קיבלו את החשבון."

היו"ר יעקב פרי:

ברור. איילת.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אני אגיד לכם מה מטריד אותי בעניין. לכאורה, אתה פותר את זה בכך שאתה אומר שמשלמים תוך 45 יום ממועד קבלת החשבון, אבל כמה זמן ייקח לבדוק את החשבון?

אתי בנדלר:

יש סעיף שמתייחס לזה בהמשך.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אבל יש הגבלה? אני לא זוכרת. אין מגבלה על בדיקת החשבון, מגבלת זמן.

אתי בנדלר:

אנחנו תכף נגיע לזה.

היו"ר יעקב פרי:

את אומרת שברגע שיתקבל החשבון אפשר יהיה למשוך זמן ולהגיד, לא בדקנו.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

ברור. זה מה שקורה.

אליאב בן שמעון:

זה מה שקורה בפועל. זאת בדיוק הנקודה, זה מה שקורה בפועל.

רן מלמד:

אדוני, זה כמו נושא של מסירה של בית-משפט.

היו"ר יעקב פרי:

אבל אומרת היועצת המשפטית שיש אחר כך סעיף שמסביר זאת.

אתי בנדלר:

סעיף קטן (ו) של אותו סעיף. אני מציעה שנגיע כי זה סעיף קטן שחל לגבי כל אלה שצריכים לעמוד במועדי תשלום, מה קורה אם החשבון לא מכיל את כל הפרטים.

קריאה:

זה חשבון לא תקין בלבד.

אליאב בן שמעון:

זה חשבון לא תקין בלבד.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

יכול להיות שצריך לעשות את זה בהגיענו לסעיף (ו) אבל אני חושבת שאנחנו נצטרך לשקול הגבלת זמן גם על בדיקת החשבון. זה הכלי היחיד.

אתי בנדלר:

את צודקת במונח זה שאת נדמה לי העלית במבוא לישיבה הזאת את השאלה מהו מועד – או מישוהו העלה, אינני זוכרת – מה נחשב למועד הגשת החשבון.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

כן.

אתי בנדלר:

אז קודם כול צריכים אולי גם להגדיר את זה האם ברגע שאני שולחת בדואר רשום ומוסרת את זה לפקיד הקבלה במוסד וכו', זה מועד הגשת החשבון, או שיגיד מי שיגיד: לא, ברגע שזה הגיע לחשב אחרי שזה עבר את כל הגופים המקצועיים שאישרו קבלת השירות.

רן מלמד:

אני בהחלט מצטרף לדברים של חברת הכנסת ורבין בנושא הזה ואני רוצה להציע כי אנחנו רואים את זה בנושאים משפטיים של הוצאה לפועל, שחשבון שהועבר, אם לא התקבלה עליו התייחסות בתוך שני ימי עסקים או שלושה ימי עסקים, יראו אותו כאילו התקבל. אני חושב שזה יכול לפשט מאוד את הבעיה.

היו"ר יעקב פרי :

תודה. מר ביבס.

חיים ביבס :

הוא צודק לחלוטין. מה שצריך לעשות זה פשוט עד חמישה ימי עסקים לבקרות כי מה שהמציאו משרדי הממשלה - -

היו"ר יעקב פרי :

אתה אומר להגביל את בדיקת החשבון לחמישה ימים.

חיים ביבס :

- - המציאו בקרה. אתה מגיש חשבון, אומרים לך, הבעיה זה לא הגשת החשבון. הבקרה תחזיר לך את התשובה, עד חמישה ימים תשובה.

אליאב בן שמעון :

אנחנו בהחלט מכירים את הבעיה הזאת כבעיה קרדינלית ואני מצטרף למה שאמר רן.

היו"ר יעקב פרי :

להגביל את מספר ימי העסקים.

קריאה :

מה זה קבלת חשבון? על זה כל פעם יהיה תירוץ אחר. הגשתי, לא קיבלתי תשובה תוך יומיים, משמעותו - - -

עוזי שר :

לא הבנו.

רועי פולקמן (כולנו) :

אני רק רוצה להבהיר נקודה – עוזי, זה עלה בדיונים הקודמים. הרי זכותו של החשב, של המזמין, להגיד שיש תקלה ואז לדווח.

קריאה :

איזה חשב? מזמין העבודה - - -

רועי פולקמן (כולנו) :

של המזמין, סליחה.

אליאב בן שמעון :

שאלה אם הוא אומר את זה ביום ה-39 או ביום השני.

רועי פולקמן (כולנו) :

בדיוק, אני מנסה להגיד. כלומר, זה לא שאדם הגיש חשבונית ואוטומטית מגיע לו תשלום. ברור שלא. לכן, הטענה רק הייתה שלא יכול להיות שהוא מגיש חשבונית ואז אומרים לו: זה שכב פה חודשיים, רק עכשיו חתמנו, עכשיו אני סופר לך את השוטף 30.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

נכון. זה מה שקורה.

רועי פולקמן (כולנו):

ולכן, ההגדרה שאנחנו רצינו שתהיה זה שאת התשובה – יכולים להגיד לך: בדקנו, ויש עוד ליקויים כאלה וכאלה זה בסדר, אבל שהבקרה תיעשה - - -

קריאות:

- - -

לאה ורון:

לא שומעים אותך. תן לעוזי מהחשבת הכללית.

היו"ר יעקב פרי:

עוזי, מקובל מאוד עלי.

קריאה:

החשבונאי הראשי.

עוזי שר:

יש כאן הסדרה במסגרת הצעת החוק. אם המשרד הממשלתי לא מגיב תוך 23 ימי עסקים, אם הוא לא מגיב, אחר כך הוא נותן תשובה שמהו לא בסדר, אנחנו מחויבים לשלם תוך מספר ימים קצוב מרגע התשובה של הספק כי הוא הגיש את המסמכים המתוקנים, תוך עשרה ימים.

חיים ביבס:

כל משרדי הממשלה לקחו חברות בקרה חיצוניות. אין שום סיבה בעולם שזה לא יהיה חמישה ימים.

קריאות:

- - -

אליאב בן שמעון:

הנה קיבלנו עוד חודש לתוספת.

עוזי שר:

יש תהליך סדור.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

אבל למה צריך 23 יום? איך הגעתם לנוסחה המתמטית של 23?

עוזי שר:

כי יש גם חגים וכו' - - -

אתי בנדלר:

סליחה. מדובר על 23 ימי עסקים, זאת אומרת שזה בנוסף לשבתות וחגים.

דלית רנרט:

רציתי לציין שאומנם הקראנו את פסקה (2) לסעיף 3(א), אבל לאור הסכמת החשכ"לית בדיון, אפשר למעשה למחוק את פסקה (2) משום שרשות מדינה, לצורך העניין, זה הנשיא ומשרד המבקר, ואני מבינה שדינו כמו משרד ממשלתי.

אתי בנדלר:

והכנסת. ועכשיו אמרנו שנוסיף לשם גם את מפעל הפיס ואת המועצה להסדר הימורים בספורט.

אני רוצה לומר משהו. אני ממליצה לא למחוק את פסקה (2) כי החשבת הכללית יכולה להנחות כמובן - -

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אוקיי.

אתי בנדלר:

- - את כל משרדי הממשלה לשלם בתוך 45 ימים ממועד קבלת החשבון, שנדע תכף מהו מועד קבלת החשבון, ולגבי רשויות מדינה אחרות שהיא לא ממונה עליהם - - -

היו"ר יעקב פרי:

בסדר, מקובל. אני, מקובל עלי חמשת ימי עסקים. חמשת ימי עסקים, אומנם רן מציע שניים.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

חמישה ימי עסקים זה לא מספיק.

היו"ר יעקב פרי:

לא מספיק?

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

לא. יש חשבוניות מורכבות, חברים.

רן מלמד:

אני מתכוון רק להודיע שהתקבל.

קריאות:

רועי פולקמן (כולנו):

אדוני היושב-ראש, יש כאן בלבול בין להגיד טכנית – קיבלתי את החשבונית והיא בבדיקה, כי אם קיבלתי, לכאורה אני סופר עכשיו את ה-60 יום. והטענה אומרת, אני צריך לאשר שהחשבונית התקבלה והיא מאושרת.

היו"ר יעקב פרי:

נכון.

רועי פולקמן (כולנו):

כלומר, עשיתי בקרה, העבודה בוצעה. והטענה היא שיש לבקרה הזאת חמישה ימים, למשרדי הממשלה זה קצר מדי. לבקרה, זה לא להגיד התקבלה חשבונית.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

בקרה, אנחנו לא יודעים להגיד חמישה ימים.

רועי פולקמן (כולנו):

השאלה מהו הטווח המינימלי האפשרי.

קריאה:

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

23 ימים.

יעקב אשר (יהדות התורה):

עשרה ימי עבודה זה סביר.

היו"ר יעקב פרי:

רבותי, אסור לנו לבלבל בין ההודעה שהחשבון התקבל לבין הודעה שהחשבון אושר, ובין שני הדברים האלה טוענת החשבת הכללית שחמישה ימים אינם מספיקים.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

לאשר. בוודאי שלא.

היו"ר יעקב פרי:

לאישור. לא להודיע.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

ולהתקבל?

היו"ר יעקב פרי:

התקבל, אני חושב שחמישה ימי עסקים מספיקים.

רועי פולקמן (כולנו):

אין בעיה, אבל זה פחות חשוב כי הזמן לא נספר מהתקבל. הזמן נספר מהאישור.

קריאה:

זה שוטף פלוס אינסוף.

אליאב בן שמעון:

בוא נקבע שאם החשבון תקין, ספרו אותם ימים לצורך התשלום, ממועד הקבלה.

רועי פולקמן (כולנו):

כי בתוך ה-45 אפשר להגיד שיש תקלה. אוקיי, נכון.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

אבל החישוב הוא מהתקבל.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

כן. המועד שבו קיבלו את החשבון. אבל אני רוצה להבהיר בתיאום ציפיות. אף אחד לא אמר שכשאומרים שקיבלו את החשבון, גם יסכימו אליו בתוך 45 יום.

קריאה:

בסדר, זה נפרד.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אני רוצה להזכיר לכם שהתפקיד שלנו – אני רוצה רגע לכנס את הוועדה על זה – התפקיד שלנו הוא לשלם כספים לאחר בקרה, לאחר בדיקה, לאחר בדיקה שהממשלה קיבלה את השירותים שמגיעים לה. ה-45 יום זה ביום שבו קיבלו, בתוך ה-45 יום אנחנו יכולים - - -

רועי פולקמן (כולנו):

נכון. ואם יש תקלה, מודיעים שיש תקלה.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

אפשר להגיד, הסכום הזה במחלוקת, הסכום הזה לא במחלוקת.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

אם הוא במחלוקת זה משהו אחר, אבל אם הוא לא במחלוקת, זה מרגע אישור הקבלה. אני רוצה להבהיר. אם הוא במחלוקת, אז הוא במחלוקת.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

נכון.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

אבל אם הוא לא במחלוקת, החישוב של ה-45 יום הוא מרגע ההתקבלות.

רועי פולקמן (כולנו):

הקבלה. נכון.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

כן.

אתי בנדלר :

האם יכולים להיות חילוקי דעות מתי רואים את החשבון כהתקבל? אני חוזרת שוב לשאלה הזאת.

קריאה :

כן. זה הדין.

היו"ר יעקב פרי :

בוודאי.

אתי בנדלר :

כשמישהו מוסר את החשבונית לפקיד הקבלה, זה לוקח איזשהו מסלול עד שזה מגיע לחשב, לגורם המקצועי שמאשר. האם מרגע שזה נמסר לפקיד הקבלה, למשל, זה נחשב כחשבון שהתקבל?

קריאה :

מועד הקבלה.

אתי בנדלר :

שלא יתחילו אחר כך פרשנויות.

עוזי שר :

הערה קטנה. אנחנו מיישמים היום את פורטל הספקים, בעצם הנושא הזה יהיה מיותר.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני) :

כרגע הוא לא מיותר.

רועי פולקמן (כולנו) :

וזה גם רק למשרדי ממשלה.

רן קויתי :

התקבל או אושר זה משהו שאנחנו דנו בו הרבה מאוד אצלנו. רן קויתי, מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים. כשאנחנו דנו בחוק הזה בממשלה, חשבנו הרבה מאוד על "התקבל" או "אושר" כי זה בתכלס שני התאריכים שאפשר. ואמרנו שככל שאנחנו הולכים ל"התקבל", אנחנו הולכים לטובת העסקים כי בסופו של דבר עסק יוכל להראות שהמייל יצא או המכתב יצא. לעומת זאת, "אושר" זה משהו שתלוי - -

רועי פולקמן (כולנו) :

שאלה היועצת המשפטית לגבי "התקבל", זה אומר מה? שלחתי בדואר או הגיע למשרד? מה אנחנו מגדירים כהתקבל?

רן קויתי :

בעל עסק יצטרך להוכיח שבאמת הדבר הזה התקבל. זה אומר שאם הוא שלח את זה במייל, הוא יכול להראות הוכחה שזה נשלח.

רן מלמד :

זה שזה נשלח זה לא אומר שזה התקבל.

היו"ר יעקב פרי:

רן. אני עוד חמש-שבע דקות מסיים את הישיבה. אני רוצה לאשר את סעיף 3(א)(1) ו-(2).

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אני רוצה להוסיף.

היו"ר יעקב פרי:

תוסיפי. אחר כך אני מבקש ממנכ"ל משרד הבריאות ומסגן היועץ המשפטי של משרד הביטחון לומר כמה דברים קצרים לפני שאני נועל את הישיבה, כי הם טרחו ובאו. חברת הכנסת ורבין.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

החשכ"לית מיכל, האם יש מצב שאנחנו נדאג נניח שחלק מהחשבונית אושר, באמת לפצל את התשלום? כלומר, אתם נוהגים בדרך כלל לפצל את החלק שאושר לעומת החלק שלא אושר? כי זה יכול לפתור חלק מהבעיה, לפחות הספקים הקטנים.

היו"ר יעקב פרי:

חשבונית שיש עליה מחלוקת, יש חלק שנמסר - - -

קריאות:

- - -

היו"ר יעקב פרי:

מי בעד סעיף 3(א)?

הצבעה

בעד – פה אחד
סעיף 3(א) נתקבל.

היו"ר יעקב פרי:

סגן היועץ המשפטי של משרד הביטחון.

לאה ורון:

חברת הכנסת יחימוביץ מצביעה במקום חבר הכנסת כבל.

היו"ר יעקב פרי:

סגן היועץ המשפטי של משרד הביטחון, אתה רוצה לומר משהו?

יצחק וכטל:

כן. אנחנו אומנם פועלים היום במסגרת חוק אחר וזה החוק הדיגיטלי, לנסות לעשות העברה דיגיטלית אבל אז ההעברות הן דיגיטליות חתומות, זה לא שאדם שולח במייל או שולח בדואר או מוסר לחייל בקריה או בשי"ג, כי אז לא בטוח שזה יגיע למישהו. גם במייל זה לא בטוח.

1.2 אנחנו מנסים לעשות אבל יש בעיה שצריך לקחת בחשבון. אנחנו בודקים ומאשרים בשנה 1.2 מיליון חשבוניות - לא יודע אם כל המדינה ביחד - עם כל המטלות שאנחנו צריכים לעמוד בזמנים, אי-אפשר פה לבוא ולתחום זמן לבדיקה ולהגיד, אתה חייב לבדוק תוך X ימים.

סיגל חלבי:

למה לתחום את זמן הפרויקט שלי אתה יכול אבל את הבדיקה שלך אתה לא יכול?

מיכל עבאדי בויאנג'יו:

סליחה, עם כל הכבוד, הבדיקה נועדה גם לשלם רק על מה שהממשלה מקבלת. סליחה.

יצחק וכטל:

- - - אני צריך לבדוק שזה אכן בוצע.

מיכל עבאדי בויאנג'יו:

מה הבדיקה?

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אנחנו לא מתווכחים עם הצורך בבדיקה, מיכל. אף אחד לא מתווכח פה עם הצורך בבדיקה ועל כך שהממשלה צריכה לשלם רק על מה שנבדק. ועם זאת, דנים פה בסוגיה - - -

מיכל עבאדי בויאנג'יו:

אני חושבת שהוא צודק בזה שתמישה ימים זה מעט מדי.

היו"ר יעקב פרי:

אדוני, סיים את דבריך בבקשה.

יצחק וכטל:

התקבל זה אומר שהחשבונית הגיעה אבל חשבונית לא מגיעה לבד. שאלה אם היא הגיעה.

לאה ורון:

איך מבחינתכם מגיעה חשבונית? מתי מבחינת משרד הביטחון מגיעה חשבונית?

יצחק וכטל:

היום מוסרים אותה במשרד הביטחון. בעתיד אני מקווה שנגמור - - -

לאה ורון:

ידנית?

יצחק וכטל:

כן.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

למה ידנית? מה עם דואר רשום, סליחה?

יצחק וכטל:

ספקים לא רוצים להתאמץ ולהיכנס למערך. אנחנו היינו מוכנים, הצענו גם לממן עסקים קטנים, שנממן להם את אותה חתימה דיגיטלית. הם לא רוצים להצטרף לדיגיטציה, הם רוצים עדיין בשיטות הישנות. גם ספקים גדולים לא רוצים, מה נעשה. אנחנו מתחננים שנתיים להצטרף לדיגיטציה ואף אחד לא רוצה.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

אנחנו חייבים להיכנס לזה.

היו"ר יעקב פרי:

נכון.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

למשל, אני חושבת שהגיוני לחלוטין, אם שולחים בדואר רשום, שחותמת הדואר הרשום תהיה ה"התקבל", לצורך העניין.

היו"ר יעקב פרי:

חותמת הדואר הרשום תהיה מחייבת. של הקבלה.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

כן.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

זה אומר שדואר ישראל באמת ישים את זה במשרדים הממשלתיים בזמן?

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אני לא מאמינה שאת אמרת את זה.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

האם החשבת מטילה דופי בפעילות של דואר ישראל?

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

לא, לא. לא הטלתי דופי, אני הצגתי מציאות.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

זה המציאות של שמונה מיליון אזרחי ישראל.

היו"ר יעקב פרי:

רבותי. הרבה מאוד דובר פה. שמענו בעד, שמענו נגד החרגה של כל הנושא הרפואי, ויש לנו הופעה מאוד חשובה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

חריגה.

היו"ר יעקב פרי :

חריגה, של מנכ"ל משרד הבריאות, משה ברסימנטוב. אני מבקש משה, כמה דקות תסביר – נגדך או בעדך – אתה תבחר.

משה ברסימנטוב :

במערכת הבריאות כל עניין ההתחשבות, על כל המורכבויות שלו, יש לו מסלולים ייחודיים שהכנסת קבעה שהם נוגעים למערכת הבריאות. רק לפני פחות משבוע אושר פה חוק התקציב, במסגרת חוק התקציב וחוק ההסדרים גם נקבעו כללי ההתחשבות בין קופות החולים לבין בתי החולים.

אנחנו ערים לכך שהמצב שנוהג היום במערכת הבריאות הוא לא המצב שצריך להיות. אנחנו מתמודדים עם זה ממש ברמה יומיומית, ברמה אישית של השר ושלי, באמת על בעיות בהתחשבות שקיימות בין קופות חולים לבין בתי חולים, וכו', והלחץ הכלכלי בסוף הבאמת קשה שבו נמצאת מערכת הבריאות הוא מאוד מאוד הדוק מבחינת המשאבים שלה, גורם לכך שכל השחקנים עושים כמיטב יכולתם.

אנחנו לא רצינו להשאיר את העניין הזה פרוץ בלי שום מעשה ולהסתפק באמירה שיש בעיית משאבים ולכן זה חלק מכללי המשחק.

ובחוק האחרון, בחוק הקאפ האחרון שאושר, אנחנו קבענו מערכת כללים שצפויה לעשות סדר. אנחנו לא ניכנס פה לכל הדקויות והניואנסים של הקאפ אבל אנחנו מחייבים את קופות החולים לשלם לבתי החולים איזשהו סכום מינימלי בפרק זמן שנקבע ובעצם מוציאים את זה מהמיקוח שיש ביניהם, עם לוחות זמנים, עם היקף, כי אנחנו ראינו שעל הדבר הזה המערכת מדממת הרבה מאוד. זה בנוגע לנתיב המרכזי לרוב הכסף שזורם במערכת הבריאות, הוא זורם בין קופות החולים לבין בתי החולים.

היו"ר יעקב פרי :

תוכל גם מילה או משפט לגבי ספקים, רופאים?

משה ברסימנטוב :

אני מגיע לזה. אני אומר, המיינסטרים של הכסף במערכת זה דבר ראשון מהמדינה לקופות החולים, מקופות החולים לבתי החולים כרוכשות שירותים, משם זה משתרש הלאה.

אנחנו יודעים שאנחנו קבענו פה מסלול שמסדיר חלק ניכר מהכסף, הוא לא מסדיר את הכול. ולכן אנחנו אכן לא ביקשנו אנחנו לא רוצים להיות חלק מהחוק הזה בכלל, אלא אנחנו רוצים את הסמכות של שרי הבריאות והאוצר לקבוע הסדרים ייחודיים למערכת הבריאות, וזה בעצם מה שמונח פה לפניכם.

אתי בנדלר :

זה לא מה שמונח כאן, סליחה. מה שמונח כאן שזה לא יחול אלא אם השרים יגדירו מה יחול ואם יחול.

רועי כהן :

קודם כול, זה צריך לחול, אלא אם כן אתם תגידו שזה לא יחול. זה צריך להיות הפוך.

יעקב אשר (יהדות התורה) :

הם צריכים לקבוע את ההדרגתיות.

משה ברסימנטוב :

אנחנו צריכים לקבוע "יחולו בשינויים המחויבים על עסקאות כאמור, כולן או חלקן". נכון, אנחנו באים ואומרים, אנחנו לא מתחמקים מהצורך ליצור הסדרה נוספת להסדרה שיש היום.

אני הראשון שהיה צריך לבוא לפה ולומר, אני רוצה את הדבר הזה. הכי הרבה זה משחרר את בתי החולים ועוד הרבה מאוד גורמים במערכת הבריאות שסמוכים על שולחנו, כשאנחנו, מה לעשות, רואים

את המצוקות שלהם, אבל אנחנו גם מודעים לכך שההסדר הזה, שהוא מאוד מאוד מסוים, לא יכול לחול על מערכת הבריאות וצריך לקבוע דברים ייחודיים, ובראייה שלי זה גם מה שכתוב פה.

כלומר, אנחנו לא מתחמקים מזה, אנחנו נצטרך כמו שעשינו עם הקאפ, בסוף עשינו עוד הרבה מאוד מהלכים. לצורך העניין, סל הבריאות לא כלל הרבה מאוד כסף שהובא לקופות החולים בכל מיני דרכים צדדיות. רק לאחרונה מסרנו הודעה לכנסת על כך שעדכנו את הסל ב-800 מיליון שקלים נוספים, כסף שהיה תלוי במבחני תמיכה הלך לסל ועכשיו הוא מגיע לקופות בצורה סדורה, מקודם, בלי ויכוח.

לצד זה יש את חוק הקאפ, ההסדרה בין קופות החולים לבין בתי החולים ואנחנו נמשיך ונעשה את ההסדרים הייחודיים.

רועי פולקמן (כולנו):

אז רק משפט התייחסות, משה.

היו"ר יעקב פרי:

רבותי, בקיצור נמרץ, אני כבר עובר על כללי הכנסת כי המליאה מתחילה בשעה 13:00.

רועי פולקמן (כולנו):

לאורך כל החוק אמרנו שאנחנו רוצים שהמנגנון יחול בהתאם. הוא יחול, אלא עם הגדרות - - -

היו"ר יעקב פרי:

רועי, שנייה. חבר'ה, אני נתתי בכוונה למנכ"ל משרד הבריאות.

יעקב אשר (יהדות התורה):

לא, אבל שאלה אם יש לו התנגדות לקבוע זמן.

היו"ר יעקב פרי:

בסדר, אבל אנחנו לא מצביעים פה היום. חבר הכנסת אשר, תהיה לכם הזדמנות.

יעקב אשר (יהדות התורה):

הוא לא יהיה בסיבוב הבא.

היו"ר יעקב פרי:

תהיה לכם הזדמנות להתנגד ואני חושב שאנחנו נטריח את מנכ"ל משרד הבריאות לדיון הבא, אני חושב שהוא יעשה מאמץ ויבוא ותוכלו להתנגד, להתווכח וננסה למצוא פתרון. רועי, רצית?

רועי פולקמן (כולנו):

בסדר, אז נדבר על זה.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

עד מתי אתה ממשיך את הדיון?

היו"ר יעקב פרי:

אמרתי, יש מליאה, אני לא יכול להמשיך. בבקשה, גברתי.

מאשה אלוני:

תודה. רואת חשבון מאשה אלוני, אני מחברת החשמל, אני אחראית על תשלומים לספקים בחברת החשמל.

היו"ר יעקב פרי:

עוד לא הגענו אליכם. חכי.

מאשה אלוני:

אנחנו באמת עוד לא הגענו, אנחנו בסעיף אחר. אני רוצה להתייחס לנקודה שדיברנו עליה כרגע, על הודעה לספקים. המטרה שלנו היא ליישם את החוק ולקצר את משך הטיפול.

היו"ר יעקב פרי:

יפה.

מאשה אלוני:

והחוק השני שעבר כרגע על חשבוניות דיגיטליות גם מסייע בעניין. אני מבקשת לא לקבוע חובות נוספות במהלך התהליך.

חברת החשמל מקבלת בערך 200,000 חשבוניות בשנה, כל חשבונית נבדקת, מאושרת וכמעט כולן משולמות בזמן, אבל אם אנחנו פה נקבע עוד תהליך שאנחנו נצטרך גם להודיע על כל חשבונית לכל ספק – קיבלנו, עוד לפני שבדקנו – חבל. זה מושך את הזמן שלנו, במקום שנטפל בלבדוק את החשבונית ולשלם אותה בזמן, ועוד ועוד ועוד, חבל.

היו"ר יעקב פרי:

רשמנו את בקשתך.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

זה הגיוני לגמרי.

היו"ר יעקב פרי:

כן, כן.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

לכן, הודעת דואר רשום או הודעת מסירה זה מספיק.

מאשה אלוני:

מתי מתקבלת החשבונית זה רשום בהסכם, ואין ספק שזה לא כשבדקו ולא כשהעבירו. זה כשהגיע.

היו"ר יעקב פרי:

אני מאוד מודה לך.

מיכל עבאדי בויאנג'יו:

אני הייתי מבקשת. אני מבינה שיהיה עוד דיון, אם זה אפשרי מבחינתכם שעד לדיון עוזי יבהיר מול חברי הכנסת את המונח "נתקבל". אנחנו רוצים לבוא לדיון הבא כשאנחנו יודעים מה זה.

רועי פולקמן (כולנו):

את זה צריך להבהיר.

מיכל עבאדי בויאנג'ו:

זה צריך הבהרה.

אתי בנדלר:

אנחנו מבקשים אבל שההבהרה תהיה בחוק.

היו"ר יעקב פרי:

תודה רבה לכם. חג שמח.

הישיבה ננעלה בשעה 13:05.

נספח ד'

**העתק מפרוטוקול ישיבת
וועדת הכלכלה מיום
23.01.2017**

הכנסת

הכנסת העשרים מושב שלישי

פרוטוקול מס' 417 מישיבת ועדת הכלכלה יום שני, כ"ה בטבת התשע"ז (23 בינואר 2017), שעה 9:30

סדר היום:

1. הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016, (מ/1021), של חה"כ רועי פולקמן, אלי כהן, מירב בן ארי, בצלאל סמוטריץ', איתן כבל, שלי יחימוביץ'
2. הצעת חוק הגבלת אשראי ספקים למוסדות המדינה, התשע"ו-2016 (פ/2737/20), של חה"כ רוברט אילטוב, אראל מרגלית

נכחו:

חברי הוועדה:

איתן כבל – היו"ר
יעקב פרי – מ"מ היו"ר
איילת נחמיאס ורבין
רועי פולקמן

חברי הכנסת:

רוברט אילטוב
עודד פורר

מוזמנים:

–	הלשכה משפטית, משרד האוצר	–	שירה אוהיון
–	רפרנט תעשייה ומסחר באגף תקציבים, משרד האוצר	–	עידו סופר
–	כלכלן הפרטה ברשות החברות, משרד האוצר	–	אלי צימבליסטה
–	לשכה משפטית, משרד האוצר	–	טל רוזנפלד
–	החשבונאי הראשי, משרד האוצר	–	עוזי שר
–	מנהל יחידת כספים ובקרה ברשות החברות, משרד האוצר	–	יובב גביש
–	עו"ד, משרד המשפטים	–	רעות אופק
–	היעוץ המשפטי לממשלה, משרד המשפטים	–	יעל דקל שפיר
–	מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים, הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים	–	רן קויטי
–	חשב משרד הבריאות, משרד הבריאות	–	אלון שלזינגר
–	מנהל תחום פיקוח פיננסי, משרד הבריאות	–	ליאור ברק
–	ראש מועצת רמת ישי	–	עופר בן אליעזר
–	סמנכ"ל כלכלה, מרכז השלטון המקומי	–	איתי חוטר
–	כלכלן, מרכז השלטון המקומי	–	ציון נקאש
–	גזבר עיריית ראש העין, מרכז השלטון המקומי	–	חיים רחבעם
–	הלשכה המשפטית, המועצה להשכלה גבוהה	–	עומרי גולן
–	חשבות, המועצה להשכלה גבוהה	–	גיניה מיטנציקי
–	ראש מינהל ור"ה, ועד ראשי האוניברסיטאות	–	דבורה מרגוליס
–	גזבר בית החולים הדסה עין כרם, בתי חולים	–	מיכאל גולדברג
–	מנכ"ל התאחדות בוני הארץ	–	אליאב בן-שמעון
–	חבר הנהלה, התאחדות בוני הארץ	–	אלי כהן
–	סמנכ"ל מנהל אגף תשתיות ובניה חוזית, התאחדות בוני הארץ	–	גרא קאושנסקי
–	יו"ר אגף בניה חוזית, התאחדות בוני הארץ	–	אשר גרין

– עוזר ראשי לשכה משפטית, משרד הכלכלה והתעשייה	– דלית רנרט
– עו"ד ונשיא להב, לה"ב- לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל	– רועי כהן
– המשנה למנהל הכללי, איגוד לשכות המסחר	– דן כרמלי
– מ"מ מנכ"ל, התאחדות המלאכה והתעשייה	– ליאת גור
– מנהל תחום מימון ותמריצים ממשלתיים, התאחדות התעשיינים	– אורן הרמבם
– מנכ"ל קונספט, התאחדות התעשיינים	– ישי פרידמן
– עו"ד, בנק ישראל	– עמית יובל קורנבלום
– מנהל אגף כספים, רשות הטבע והגנים	– קובי יצחק
– מנכ"ל, הרשות להסמכת מעבדות	– אתי פלר
– יועצת משפטית, חברת החשמל	– שרה אלון
– מנהלת מחלקת תשלומים לספקים, חברת החשמל	– מאשה אלוני
– יו"ר, ארגון מנהלי רכש ולוגיסטיקה בישראל	– משה יחזקאל
– מנכ"ל, פורום המכונים האורתופדיים	– יהודה פילוסוף
– עורך דין, האוניברסיטה העברית, הנהלות האוניברסיטאות	– אלירן אוזנה
– סמנכ"ל פיתוח עסקי, ינושבסקי א. הנדסה ובנין בע"מ, נציגי עסקים	– ניר ינושבסקי
– סמנכ"ל ועד ראשי האוניברסיטאות, שונות	– יובל לזרוב
– מנכ"ל חברת מדי פישר הנדסה, שונות	– דן פישר
– ראש מועצת גן יבנה, נציגי מועצות אזוריות ומקומיות	– דרור אהרון
– מייצג את ארגון המהנדסים והאדריכלים העצמאיים	– אברהם פורז
– יועצת לענייני חקיקה, התאחדות התעשיינים	– רעות קינן
– קשרי כנסת שלטון מקומי, מרכז השלטון המקומי	– פנחס קבלו
– מנכ"ל התאחדות קבלני השיפוצים בישראל	– יהודה כהן
– שדלנית (פוליטי בע"מ), מייצגת את אסותא, התאחדות בוני הארץ, ועד ראשי האוניברסיטאות, מכבי שרותי בריאות	– עדן קנובסקי

ייעוץ משפטי:אתי בנדלר
אביגל כספי**מנהל/ת הוועדה:**

לאה ורון

רישום פרלמנטרי:

הדס צנוירט

1. הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016, (מ/1021), של חה"כ רועי פולקמן, אלי כהן, מירב בן ארי, בצלאל סמוטריץ', איתן כבל, שלי יחימוביץ
2. הצעת חוק הגבלת אשראי ספקים למוסדות המדינה, התשע"ו-2016 (פ/2737/20), של חה"כ רוברט אילטוב, אראל מרגלית

היו"ר איתן כבל:

בוקר טוב, שבוע טוב, אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת הכלכלה. גברתי מנהלת הוועדה, יועצות, אימפריית התקשורת שלנו, חברי הכנסת, אורחים נכבדים. על סדר-היום: הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016. אני מזכיר שמדובר בהצעת חוק ממשלתית שצורפו אליה גם הצעות חוק פרטיות, שמוביל בראש ובראשונה חבר הכנסת רועי פולקמן. יש גם הצעת החוק של חברת הכנסת שלי יחימוביץ, יש גם הצעת חוק שאחרי שהכול נגמר צורפה, של אילטוב וחבר הכנסת אראל מרגלית.

לאה ורון:

היא עדיין לא צורפה. כשיגיע חבר הכנסת אילטוב, נברר אתו.

היו"ר איתן כבל:

בסדר גמור.

ברשותכם, אי-אפשר שלא להתחיל את השבוע, לצערנו, שוב עם הקטל בדרכים. אנחנו רק בחודש הראשון. השנה שעברה, שהיתה שנה קטלנית מאוד, אף יותר מקודמתה, אנחנו כבר מוצאים את עצמנו היום במצב אף יותר קשה מהיום הזה בשנה שעברה. אנחנו כבר עומדים על 21 הרוגים. זה פשוט מטורף – אל מול 20 הרוגים שהיה באותו מועד בשנה הקודמת.

ברשותכם אני רוצה לומר, כוועדת כלכלה, אנחנו בהתכתבויות ופעילות אינטנסיבית; אני כבר לא מדבר על ועדת המשנה שעוסקת בעניין וכל הפעולות האחרות שאנחנו עושים. אין לי כבר מילים לבטא את האופן שבו הממשלה מתנהלת בהתמודדות שלה עם הקטל בדרכים. משרד ראש הממשלה, מנכ"ל משרד ראש הממשלה נמצא אתנו בהתכתבויות. הוא אוסף עדיין חומר. הוא אוסף חומר כבר ארבעה חודשים. עד רגע זה אין מענה, אין פעולה. האיש הכמעט יחיד שעוסק בעניין הזה - וצריך לומר את הדברים גם לשר התחבורה, שנושא על כתפיו את התפקיד של האחראי על הבטיחות בדרכים, אבל אני לא רוצה לפתוח כאן את כל הדיון. אני שוב מנצל את הזמן הזה ומבקש שוב להוציא את המכתב האלף למנכ"ל משרד ראש הממשלה. כנראה שהם עסוקים בנושאים אחרים, והנושא הזה כנראה לא מעניין אותם, כי הוא נמצא בשוליים ברוב המקומות. תודה.

במעבר חד, ברשותכם. במה שתלוי בי, אעשה הכול כדי שהחוק הזה יעבור היום. אומר לכם כך: חוק חשוב בצורה בלתי-רגילה. אחד החוקים היותר חשובים שהונחו פה בשנים האחרונות, אבל יחד עם זאת, כפי שאמרתי לכם, כולם מהללים ונושאים את שמו של החוק מצד אחד; אחר כך כולם לובשים את בגדי הווטרינר, וכל אחד לוקח את החלק שהוא צריך לעקר ולסרס, ואנחנו הופכים בסוף חוק כל כך חשוב וכל כך נכון כמעט לאות מתה. ואנחנו מוצאים את עצמנו פעם אחר פעם – כל אחד בא ומספר לי כמה החוק חשוב.

רועי כהן:

שבע שנים.

היו"ר איתן כבל:

רועי חברי הטוב, בבקשה, תנו לי. אני מבין כבר, שאת ההישג הגדול הוא כבר לא יהיה, אבל לפחות בואו נעשה את הצעד הזה, שאולי יום אחד הוא ילך ויתפוס מקום עוד יותר משמעותי בעתיד. אבל צריך לעשות את הצעד הזה.

אנחנו נמצא את הנקודות שבהן אנחנו צריכים למצוא – חבר הכנסת השר לשעבר, אברהם פורז - בוקר טוב. ברשותכם אני רוצה לומר כך: אנחנו נמצא את נקודות הפשרה, אבל אני לפחות לא אסכים להביך את עצמי, לקבל החלטות שהן מביכות, שנמצא את עצמנו במקום שכאילו קידמנו את העניין, ובעצם

הסגנו אותו עוד יותר לאחור, כי עכשיו כולם יגידו – יש גם חוק, והחוק הזה יהיה – מכירים את החוקים האלה שעדיף שלא נולדו? ואנחנו עלולים למצוא את עצמנו בחוק כל כך טוב, כל כך נכון וכל כך משמעותי, שאני חושש מאוד שאנחנו נמצא את עצמנו במקום שנאמר: חבל שהוא נולד. כך נתנו עוד לשוק לשחק – אולי אנשים עוד קיבלו לפעמים אחרי 30 ו-60 יום, כי ברגע שייכתב פה מספר, אף אחד לא ישלם שעה לפני. אנחנו קובעים מסגרות, ובעצם קובעים חוקים שכל אחד יאמר: אם אני יכול שהכסף שלי יעבוד עוד שעה בבנק, שאני ארוויח על זה שקל וחצי – אני מבקש. חברי, מה שבעיניך כך, בעיני אחרים לא. אנחנו יודעים איך זה עובד היום. ודווקא לא התייחסתי אליכם אלא התייחסתי עקרונית. עוד לא ראיתי אף אחד שקרא למישהו ואמר: אני רוצה לציפר אותך – אני מביא לך את זה חודשיים לפני. ואם זה קורה, זה כנראה לא במדינה הזאת, ואני לא בטוח בשום מקום איך זה עובד, כי כל אחד רוצה את המשחק שלו.

אני מבקש לדעת, איפה הדברים עומדים. אני רוצה שנתחיל את ההקראות. אם למישהו מחברי הכנסת יש משהו חשוב לומר – חבר הכנסת פרי, רצית לומר, אבל ממש בקצרה, גם פולקמן. ממש משפט ונתחיל בהקראה. חבר הכנסת פרי, בבקשה.

יעקב פרי (יש עתיד):

אני חושב שזה יהיה יותר ממשפט, אבל קצר. כשאנחנו מאשרים את החוק החשוב הזה, אנחנו צריכים לנסות לתקן מציאות שבה מוסר תשלומים לוקה בחסר – כך אני מבין את החוק – ולא לגרום נזק – לא לקבלנים ולא לעסקים קטנים. ואני לא אכנס פה – אני חושב שבאיזשהו מקום הנושא עלה בדיון הקודם. אני שמעתי חלק מהצדדים, ואני חושב שההחלטה של עבודות הנדסה בנאיות מחייב הסבר וצלילה לעומק הרבה יותר מאשר כתוב פה בחוק. הנימוק של המציעים הממשלתיים היא שבעבודות הנדסה ובעבודות בנייה הדברים הם הרבה יותר מורכבים. אני חושב שכאשר עושים פרויקט חשוב, הנושאים לא פחות מורכבים, וההבדל או ההחלטה הוא די משמעותי.

היו"ר איתן כבל:

אתה אומר: התשלום נהיה מורכב - לא העבודה.

יעקב פרי (יש עתיד):

נכון. לי נאמר שבחלק גדול מהעבודות ההנדסיות הבנאיות צריך לשלם תוך 38 יום, והמשלמים עומדים במועד. ברוב המקרים כמובן. אז אני מציע, אל"ף, לחפור בנושא הזה, ולראות האם באמת דרושה ההחלטה, והאם ההחלטה דרושה באמת בהפרש הגדול הזה של הימים.

נקודה שנייה זה נושא החרגת הספקים הרפואיים. גם פה יש עניין של ספקים קטנים, עניין של ספקים קטנים, עניין של עסקים שראינו ש-46,000 מהם נסגרו בשנה הקודמת, ואני מניח שרובם נסגרו בשל בעיות של תזרים ושל אשראי. אז בואו לא בחוק כל כך חשוב וכל כך משמעותי נגרום לכך שלעסקים קטנים יהיה הרבה יותר קשה מאשר בין כה וכה קשה להם היום. תודה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אני רק רוצה לומר לך, פרי, שאנחנו לא הממשלה, למרות שאנחנו לצערנו נוטלים את המושכות במקום הממשלה. אבל יחד עם זאת, יש לנו יכולת לציין לממשלה לאן להגיע – אחרת לא נתקדם. בנקודה הזאת אם אתה לא מייצר כללי משחק חדשים, מה עשינו?

יעקב פרי (יש עתיד):

לא תהיה לך בעיה אתי בנושא הגמישות, ובתנאי שזה יהיה מציאותי.

היו"ר איתן כבל:

הרי כל המהות של החוק הזה הוא לעסקים קטנים ובינוניים, לייצר להם את הפלטפורמה הנכונה. אנחנו לא באים לחסל אותם או לפגוע בהם. נהפוך הוא. יחד עם זאת, גם הממשלה, ומשרדים שונים כולל משרד הבריאות, ותכף נגיע אליהם, שבאים ומציגים את הבעיות שלהם – אני מוכן לקבל את זה, אבל זה לא לעולם ועד. מישהו צריך לתת לנו אופק של תקווה, שאנחנו הולכים לכיוון כזה או אחר. רועי, בבקשה.

רועי פולקמן (כולנו):

אני רק מבקש שנתקדם עם ההקראה. אני חושב שגם אם נקיים עוד שבוע ועוד חודש ועוד שלושה חודשים של דיונים השאלות המהותיות, אדוני היושב-ראש, לא ישתנו. אני אומר את זה גם לפרי. זה מה שיש כרגע. זה אחרי שנה של דיונים בממשלה. אם יש קווציים שאנחנו יכולים לעשות עכשיו בוועדה – בואו נעשה אותם. אין שום טעם. אפשר לנהל את הדיונים האלה עוד חודש ועוד ארבעה חודשים, ושוב יבואו הקבלנים ויאמרו צריך 70 וצריך 60. והממשלה תגיד – היתה פה שנה של דיונים עם הרשויות המקומיות, עם החשב הכללי, עם משרדי הממשלה. זה עדיין דרמה גדולה. זה מזכיר לי את החוק ההסדרים. אני מציע שניכנס לאותו הלך מחשבתי. כמו עם בזק – הגענו, והמקסימום שהיה מאחורי הקלעים היה – עכשיו אתה רוצה, נגיע לסעיף מסוים, נצא החוצה, נשב שתי דקות ונראה מה סוגרים, אב אני אין יותר מהשיחות שקיימנו כאן.

יעקב פרי (יש עתיד):

רק קריאת ביניים – אני יודע, רועי, ורואה את ההתלהבות שלך לסיים את החוק, ואני יכול להבין אותו. אני רק חושב שאסור לנו להוציא תחת ידינו, ועדת הכלכלה, חוק שלדעתי פוגע במציאות ופוגע באנשים. ודאי שמישהו יפגע.

רועי פולקמן (כולנו):

פרי, אני בעד להגיע למקסימום האפשרי. אני רק אומר, שאין עוד טעם לנהל עוד דיונים בנושא הזה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. בבקשה.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

אומר לשני חבריי, אדוני, ששניהם לא מסכימים, ואני מסכים עם שניהם. אם זאת היתה הצעת חוק ממשלתית, שהממשלה דוחפת כמו שהיא דוחפת את חוק ההסדרים – אני מדבר על הצעת חוק שהממשלה רוצה אותה כמו שהיא רוצה את חוק ההסדרים. הפקידות, בממשלה, משרדי הממשלה לא אוהבים אותה, כי היא לא טובה להם. אז היינו יכולים להפעיל המון מנופי לתץ על הממשלה. אין לנו אותם, יעקב. זה לא כמו שבחוק ההסדרים יכולנו לומר לקואליציה: חברים, או מכניסים את שני התיקונים האלה, ואם לא תכניסו אותם – אין חוק, כי היום הממשלה תגיד: יודעים מה? אז אין חוק. זה לא בוער לאף אחד כמו שזה בוער לאחרים.

היו"ר איתן כבל:

לצערי אני מסכים אתך.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

לכן יש פה כמה הערות – גם לגבי התשלומים של קופות החולים וההחרגה שלהם, גם ההחרגה של החברות הממשלתיות – אני אומר את זה לפרוטוקול – היא לא בסדר, וגם ההחרגה של הרשויות המקומיות אינה בסדר, אבל אתה מנוסה ממני בבית הזה. יהיה לנו יותר קל אחרי שיהיה חוק ולהביא תיקונים בחוק מאשר להמשיך לדון בחוק הזה עוד שנתיים. זו דעתי. צריך להעביר את החוק הזה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. איילת.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אני לא אתייחס למה שחבר הכנסת פרי התייחס בנושא של הקבלנים, כי כבר אמרתי את זה בדיונים קודמים, אבל אני חושבת שיש כאן עדיין אנומליה גדולה, ושוחחתי על זה גם עם היושב-ראש וגם עם חברי רועי פולקמן, וזה כמובן הנושא של מערכת הבריאות. אני רוצה שתדעו שאת מי שאני רואה לנגד עיניי זה מפעל בינוני בשדרות, שקוראים לו NTR - מפעל שמספק מוצרי חבישה למערכת הבריאות.

ביקרתי שם פעמיים. זה סוג המפעלים שאני רואה לנגד עיניי כשאני חושבת על זה שמערכת הבריאות מותרת מהחוק הזה באופן מוחלט. אין שום סבירות ושום סיבה לכך.

מה שדיברתי אתמול עם המנכ"ל, ולצדדי אני רואה שהמנכ"ל בר סימן טוב לא הגיע. מאוד ביקשתי ממנו להיות פה, כי מאוד חשוב בעיניי - -

לאה ורון:

הוא גם נרשם לדיון. אני מקווה שיגיע.

איילת נחמיאס ורביץ (המחנה הציוני):

הוא אמר לי שבעיקרון הוא יגיע. יכול להיות שהיתה לו בעיה. אני רוצה לומר כך: אני חושבת שמערכת הבריאות חייבת להתכנס לתוך מסגרת החוק, באחד משני פתרונות שרועי פולקמן ואני כבר דיברנו עליהם בינינו: האחד, יכול להיות – אחד משני פתרונות: או משרדי הבריאות והאוצר יישבו על המדוכה שלושה חודשים, יתחייבו להציע לנו מתווה שבמסגרתו הם מתכנסים לתוך לוחות הזמנים שמערכת הבריאות יודעת להתכנס – כמובן היא תהיה במסגרת הסבירות של חוק מוסר תשלומים, שהרי זאת מטרתנו, ואני יודעת שמערכת הבריאות, כשהיא נדרשת לכך, כן יודעת לשלם בתוך 90 יום, כלומר יש הידע הזה איך לשלם בתוך המערכת הזאת; או אפשרות שנייה, שמערכת הבריאות תיכנס לתוך החוק, אבל החוק יוחל עליה רק מעוד שנה. האופציה שמערכת הבריאות לא תהיה בתוך החוק הזה, בעיניי, היא לא אופציה רלוונטית לדיון בשולחן הזה.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

יש עוד אופציה.

איילת נחמיאס ורביץ (המחנה הציוני):

אין בעיה, מייד תציג. אם מחריגים, למה לא נחריג מערכות אחרות? הפיל שעומד בחדר זה הגירעונות שיש במערכת הבריאות. גם השלטון המקומי היה בעבר בגירעונות מטורפים. באה הממשלה ועשתה רה-ארגון, ואני אומרת את זה לחיובי – זה ממשלות לאורך שנים – בין אם מדובר במענקי איזון, בין אם מדובר בחשבים מלווים. לא משנה באיזה מתכונת. גם מערכת הבריאות צריכה לצאת מהברוך. דווקא החוק הזה יכול לגרום לה באיזושהי צורה להתיישר למקום שאליו צריך לצאת, ושהפיל הזה שנקרא הגירעונות של מערכת הבריאות כבר לא יהיה פיל כל כך נורא, ואני מסתכלת יחידי גם למשרד האוצר, כי כשאומר לי מנכ"ל משרד הבריאות: אתם לא יכולים לפנות רק אליי במשחק הזה – הוא צודק בעיניי הזה, אבל אני מצפה מכם להיות מי שעוזר להביא את הפתרון לשולחן.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

גם יכולים לאשר את החוק ולהגיש הסתייגות, ולראות מה יקרה להסתייגות הזאת במליאה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. מרגע זה שכל אחד יעביר את ההקלטה שלו מהבית בשיחות שלו בעניין. אנחנו כבר סיימנו את השיחות. אנחנו נכנסים להקראה. כל אחד בתורו יוכל בנושא הספציפי הנוגע לו לתת את ההתייחסות, כמובן. סיימנו את נאומי הלב. כל אחד יתייחס לדברים לגופו, וננסה למצוא את הנקודות הנכונות כדי להתמודד עם העניין. בבקשה.

אתי בנדלר:

הוועדה סיימה את הדיון בסעיף 3(א), והגיעה לסעיף 3(ב). בקשר לסעיף 3(א) יש לציין שאמנם הוא אושר, אבל בהתאם לבקשת חבר הכנסת פרי, שניהל את הישיבה הקודמת, היה צריך להגדיר מה זה מועד קבלת החשבון, ולעניין זה יש הצעה של הממשלה, שבאה לידי ביטוי בסעיף קטן (ז) החדש המוצע. אני מציעה לשים את זה כרגע בצד, או לדון בזה, לאזכר את זה אגב הדיון בסעיף קטן (ב) שאליו הגענו.

סעיף קטן (א) כאמור קובע את מועדי התשלום של רשות מדינה או משרד ממשלתי, והמועד הוא 45 ימים ממועד קבלת החשבון או שוטף פלוס 30.

סעיף קטן (ב). על אף האמור בסעיף קטן (א), בהתקשרות לביצוע עסקה כאמור באותו סעיף קטן שעניינה ביצוע עבודות הנדסה בנאיות, תשולם התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-85 ימים מהמועד שבו קיבל המשרד הממשלתי את החשבון או מ-70 ימים – אני קוראת את הנוסח המקורי. אזכיר מייד מה התיקונים המוצעים על-ידי הממשלה ומה השאלות שנשארו פתוחות בקשר לאותו סעיף קטן.

אמשיך : תשולם התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-85 ימים מהמועד שבו קיבל המשרד הממשלתי את החשבון או מ-70 ימים מתום המועד שבו קיבלו רשות המדינה או המשרד הממשלתי את החשבון, לפי העניין.

ובכן, כאן מדובר בנושא שחברי הכנסת התייחסו אליו – עבודות הנדסה בנאיות. מדובר על ביצוע עבודות הנדסה בנאיות. על-ידי תוספת המילה הזאת נעשה ניסיון, לא לכלול אדריכלים. איני יודעת אם זה ברור וחד-משמעי. אני מצפה שהממשלה תצהיר על כך.

בנוסח שהוצע עכשיו לוועדה – אתמול הוא פורסם – במקום שבו קיבל המשרד הממשלתי, הם מציעים בכל מקום שבו מדובר על מועד קבלת החשבון, לדבר על מועד המצאת החשבון שבסעיף קטן (ז) המוצע יש הוראות, מהי המצאה לצורך עניין זה.

ובכן, יש פה שני נושאים : אליי, המועדים שהוצעו במקור הם 85 ימים ממועד קבלת החשבון או שוטף פלוס 70. היתה הבנה – אני חושב שחבר הכנסת פולקמן, כפי שהוא דיווח עליה בישיבה הקודמת, שידובר על 70 ימים ממועד קבלת או המצאת החשבון. אנחנו עדיין לא רואים שהממשלה התכנסה להצעה הזאת. זו שאלה אחת.

דבר שני, מה עם חוזה המדף שהזכרתם, במקרים שגם היום מועדי התשלום הם קצרים מהמועד המוצע כאן – ודאי לגבי חשבונות ביניים.

הפניתי בעקבות הישיבה הקודמת מספר שאלות למשרדי הממשלה. אתמול נעניתי לגבי השאלות האלה. לגבי חוזי מדף נאמר לי כאן, בתשובה, שהחשבת הכללית הבהירה בדיון שהמדינה לא הולכת לפגוע בחוזי מדף אלא להמשיך לשלם בהתאם למועדים הקבועים בהם, ביחוד מועדי תשלום חשבון הביניים שהם קצרים יותר ממועדי התשלום הקבועים בחוק. הבהרה זו אין משמעה החרגת חוזי המדף מתחולת החוק וגוי.

אני רק רוצה לצטט את דברי החשבת הכללית בישיבה הקודמת, שאמרה בפירוש : אני רוצה לחדד עוד משאו : אני מבקשת להחריג מה-45 ומה-85. לממשלת ישראל יש נושא שנקרא חוזי מדף עם קבלנים. אנחנו מדברים על המספרים האלה בהתעלם ממכרזי המדף של הקבלנים.

יעקב פרי (יש עתיד) :

כלומר חוזה המדף נשאר?

אתי בנדלר :

כן. קודם כל אני רוצה להבין, מכוח מה הממשלה סבורה שאין צורך לעגן הסכמות למועדים קצרים יותר מתחולת החוק, ושהדברים יהיו מאוד ברורים. ובכן, כאמור שתי שאלות : אחת, האם זה 85 או שוטף פלוס 70 או ממועד קבלת החשבון ; דבר שני, מה עם חוזה המדף.

היו"ר איתן כבל :

תודה. את מקריאה את זה, ואני מרגיש כמה זה לא לעניין. אני מנסה להבין, מה קידמנו בתוך התהליך הזה.

אתי בנדלר :

כרגע שום דבר בנושא הזה.

היו"ר איתן כבל :

תודה רבה, גברתי. אני רוצה רק לוודא את זה. בבקשה.

עוזי שר:

עוזי שר, החשבונאי הראשי. לגבי הנושא של חוזי מדף, מדובר פה על תשלומים של מקדמות של תוך 38 יום.

היו"ר איתן כבל:

אל תגייד לנו מה זה – כבר הבנו מההרצאה הארוכה של היועצת. הנקודה היא, איך אתה נותן לנו את המענה הזה, שהם לא ימצאו עצמם נפגעים כתוצאה מההליך הזה ואיך זה מעוגן.

עוזי שר:

זה נמצא בהוראות התכ"מ שחלות על משרדי הממשלה. המשרדים אמורים לפעול לפי זה. אני לא יודע איך להחיל את זה פה. מבחינתנו, אנחנו לא זזים מחוזה המדף. יש הסכמה עם הקבלנים משנת 2005.

היו"ר איתן כבל:

אם יבוא חשב אחר ויחליט שהוא רוצה לעשות מחשבה אחרת?

עוזי שר:

עברו כבר ארבעה חשבים.

היו"ר איתן כבל:

זה לא ערובה לכלום.

עוזי שר:

מסכים אתך.

רועי פולקמן (כולנו):

קודם כל, היתה בהקשה של הקבלנים גם, לא לגעת בתשלומי הביניים, כי מצבם טוב יותר היום עם תשלומי הביניים.

היו"ר איתן כבל:

יש נקודה שהיא טובה ונכונה. אנחנו לא רוצים לפגוע בה.

רועי פולקמן (כולנו):

ולגבי ציפור או לא ציפור – בואו לא נשכח שהאירוע המשמעותי כאן הוא הרחבה על עוד גופים שלא כפופים לחוזה התכ"מ, כלומר זה שמשרדי הממשלה זה לא שדרוג בנושא הזה – ברור, אבל לא זה האירוע בחוק. האירוע בחוק – שנחיל אותו על הרבה מאוד גופים נוספים, וזה האירוע הגדול.

אליאב בן-שמעון:

אז מה הבעיה שתציין בחוק שיישאר שוטף 38? אני עו"ד אליאב בן-שמעון, מנכ"ל התאחדות בוני הארץ.

רועי פולקמן (כולנו):

אין דבר כזה, אין שוטף 38. יש מקדמות בחלק מהפרויקטים. אין היום סיום חוזה גם בהוראות תכ"מ בשוטף 38.

אליאב בן-שמעון :

אבל התשלומים בחוזה המדף הם 38.

רועי פולקמן (כולנו) :

אז אמר לך שזה לא ישתנה.

אליאב בן-שמעון :

בדיוק כמו ששאל יושב-ראש הוועדה – מחר יהיה חשב חדש, והוא צריך רק לקום בבוקר ולכתוב בהוראת תכ"מ שזה שוטף 90.

רועי פולקמן (כולנו) :

עניין משפטי.

אליאב בן-שמעון :

לא צריך לעשות כלום.

היו"ר איתן כבל :

חברים, אני רוצה לצמצם את הנושא ולא לפתוח אותו. כבר הבנו את הבעיה. בואו נתרכז, איך אתם נותנים לנו מענה? אני לא מקבל הוראות תכ"מ. יש פה דיון. אנחנו רוצים עכשיו לעגן אותו פעמיים – פעם אחת, כדי שלא יבוא מאן דהוא, מסיבות נכונות. אם הממשלה תרצה לשנות – תביא שינוי חוק ונטפל בעניין הזה. אם אנחנו כבר הולכים לתת מענה, אני רוצה שהנושא יעוגן בצורה מסודרת. זה הכול. רוצים חודשיים לחשוב על זה? ככה זה עובד בחוק.

רועי פולקמן (כולנו) :

גברתי היועצת המשפטית, אני מציע שיציעו איך מעגנים את נושא חוזה המדף בתוך הנוסח. זה לא כמו לומר כללית 38. זה שונה.

אתי בנדלר :

ברור. אני מפנה אתכם רגע לסעיף 7 להצעת החוק, שמאפשר להקדים תשלומים לכאורה, כי מה אומר סעיף 7 המוצע – אין להתנות על הוראות חוק זה אלא לטובת הספק, כלומר אפשר להתנות על מועדים קצרים יותר, אבל זה נתון למשא ומתן או להחלטת הגוף המשלם, הגוף המזמין. אם רוצים לעגן את הוראות התכ"מ, יש גם לזכור שצריך לעגן אותו כנוסחו היום במועד קבלת החוק כדי שלא ישנו את המועדים בשלב מאוחר יותר.

אפשר לכאורה להוסיף הוראה, שהוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו על מועדי תשלום קצרים יותר שנקבעו בהוראות התכ"מ, כפי שהיה בתוקף היום.

יעקב פרי (יש עתיד) :

אני רוצה להבין – ה-38 יום זה ממועד הגשת החשבון?

רועי פולקמן (כולנו) :

כן.

שירה אוחיון :

אבל זה לא סופי.

היו"ר איתן כבל:

יש פה דבר שהוא נכון.

רועי פולקמן (כולנו):

ההצעה של היועצת המשפטית נשמעת לי סבירה.

היו"ר איתן כבל:

מה שהיועצת המשפטית אומרת - -

שירה אוחיון:

נדייק אותה.

היו"ר איתן כבל:

תטייבו אותה מבחינה ניסוחית.

אתי בנדלר:

לגבי לטייב מבחינה ניסוחית – ברור שכולנו מטייבים בשלב האחרון, אלא שאני רוצה שיהיה ברור, שמדובר על תיקון נוסח ולא על תיקון מהות, כדי שלא יהיו אי-הבנות בנושא.

רועי פולקמן (כולנו):

ברור.

היו"ר איתן כבל:

יש הבנות?

שירה אוחיון:

יש.

היו"ר איתן כבל:

אם העיניים שלכם הצטלבו והכול בסדר – הבנו.

לאה ורון:

יבוא רוני חזקיהו, החשב הבא המיועד, וישנה את זה.

אתי בנדלר:

אבל אמרתי - ההצעה שלי, אם אני מבינה שהתקבלה כאן, שאין בהוראות סעיף קטן (ג) כדי לגרוע או לפגוע במועדי תשלום קצרים יותר שנקבעו בהוראות התכ"מ, כפי שהיו בתוקף ביום 1.1.17.

עוזי שר:

לעניין עבודות קבלניות.

אתי בנדלר:

לעניין סעיף קטן (ג).

שירה אוחיון:

רק לדייק – כהגדרתם בתכ"מ, כי התכ"מ מתייחס לעבודות הנדסה בנאיות. יש להן תחולה.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

יובל לזרוב:

אני יובל לזרוב, נציג ור"ה. רציתי לבקש שגם הסעיף הזה יחול על המוסדות להשכלה גבוהה.

היו"ר איתן כבל:

מישהו רוצה שנוסיף גם אותו? זה נהיה דומינו. אני גם אומר לך, רועי – אנחנו כאן עכשיו ממוקדים בעניין מאוד מסוים. יפה הניסיון שלך – לא צלח.

יובל לזרוב:

אנחנו בונים לא פחות מהמדינה, אגב, ואנחנו גם מתוקצבים על-ידי המדינה.

היו"ר איתן כבל:

אז למה נזכרתם רק עכשיו?

יובל לזרוב:

לא נזכרנו רק עכשיו; הסעיף הזה עלה לבקשתנו. פשוט שכחו להכניס אותנו.

היו"ר איתן כבל:

מי שכח?

רועי פולקמן (כולנו):

היו דיונים בתוך הממשלה. מה שהגיע לכאן – לא חוזרים אחורה. איפה שאפשר לתת קוץ' – ניתן. זה היה צריך לסגור בתוך הממשלה לפני הנוסח הזה.

היו"ר איתן כבל:

כמו בשבש – נגע – נסע... אתה צריך לחזור לאחור. שלא תתבלבל. אין לי בעיה. זה לא ברמה האישית. יש פה עניין שאם הממשלה תאמר שהיא מוכנה – מה עמדתכם לגבי הצעתו? או זה גדול עליכם עכשיו?

עידו סופר:

עידו סופר, רפרנט תעשייה ומסחר באגף תקציבים. באופן כללי, יש מספר סוגיות שהכרנו לפני.

היו"ר איתן כבל:

כלומר התשובה היא שלילית. מכיר את הפתיח שלך ההרצאה הזאת.

אתי בנדלר:

אגב, יש לזה תשובה חלקית בסעיף קטן (ג) שחל על מוסדות להשכלה גבוהה. נגיע אליו עוד מעט.

הנושא השני הוא מועדי התשלום – האם משאירים 85 ימים ו-70 או 70 ממועד קבלת החלטות.

רועי פולקמן (כולנו):

נכון, כי בישיבה הקודמת הצהרתם על ויתור על מודל השוטר. אז בלי שוטר 85.

אתי בנדלר:

הוועדה החליטה לגבי סעיף קטן (א), להשאיר גם את האופציה של שוטר. השאלה, אם לא מדובר על שוטר.

רועי פולקמן (כולנו):

אז אלה המספרים.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

מה ההיגיון פה?

היו"ר איתן כבל:

ברשותכם, מה הבשורה? ברצינות אני שואל.

שירה אוחיון:

שירה אוחיון, לשכה משפטית, משרד האוצר. יש שתי חלופות. לסעיף קטן (א) הצענו שתי חלופות – אחת, חלופה של שוטר פלוס 30, כלומר 30 ימים מתום החודש שבו הוגש החשבון; החלופה השנייה היתה 45 ימים מיום שבו הוגש החשבון – לא שוטר.

אתי בנדלר:

בממוצע זה אותו דבר.

שירה אוחיון:

בממוצע זה אותו דבר. ייתכנו מצבים שבהם השוטר יהיה ארוך יותר, וייתכנו מצבים שבהם השוטר יהיה קצר יותר. לכן שארנו את שתי האופציות.

יעקב פרי (יש עתיד):

אתם יכולים לחיות עם זה?

שירה אוחיון:

כן.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה להזכיר לשם מה התכנסנו בחוק הזה – בעיקר עסקים קטנים ובינוניים, לתת להם את הרוח הגבית. אני רוצה להזכיר למי ששכח את הכותרת הזאת שמופיעה, המטרה.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

מי יחליט אם לעשות את זה שוטר פלוס או 45 יום לפי החוק? אני חושב שצריך להיות 45 יום, נקודה.

היו"ר איתן כבל:

חברים, עודד, תעזרו לי. אני רוצה שתבינו - אנחנו מייצרים כללים – זה לא כל השוק משלם 90 פלוס, 120 פלוס. יש גם לפחות 40% מהשוק, אני מניח, שמתנהל בצורה סבירה – משלמים בזמן, נותנים.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

משרד הביטחון משלם 60 יום. לא שוטף.

היו"ר איתן כבל:

בעצם מה קורה – אנחנו, ההפך מבלעם – באים לברך ומוציאים את עצמנו מקללים.

יעקב פרי (יש עתיד):

איתן, לדעתי, יש פה אי-בהירות לגבי מה זה שוטף פלוס, מה זה מועד הגשת החשבון.

רועי פולקמן (כולנו):

אני יודע מה זה שוטף.

יעקב פרי (יש עתיד):

גם אני יודע, אבל הממשלה תסביר. אתה תגיד מה דעתך.

היו"ר איתן כבל:

לפני שאתה עונה, חברים יקרים, אתם הבאתם את החוק. אני אומר את זה לנציגי הממשלה – חברי הכנסת הצטרפו כדי לחדד ולהוסיף כל מיני נקודות. בסוף אני רוצה שתצאו מפה עם לחיים סמוקות מאושר – לא מבושה. מה אני מנסה לומר – אני מנסה בסוף שאתם תסבירו לי, איפה הבשורה. כל דבר שאתם מציגים לי, אתם אומרים: זה התיקון - וזו הבשורה.

רועי פולקמן (כולנו):

איתן, תן לי לענות על זה משפט אחד. ישבנו כאן בדיונים המקדימים, ושוחחתי עם עשרות עסקים קטנים, ודיברו על שוטף 120 ושוטף 180 ושוטף 90, ופתאום הוויכוח כאן זה על הקבלנים, כי לכל השאר, ברגע שביטלנו את השוטף, אמרו: זה שוטף 30. ה-45 זה כמו שוטף 30. ומה אמרנו – בהסכמה עם ארגוני העצמאיים - יבוטל השוטף, ומאותו רגע 45 יום מקבלת החשבונית – לחלק זה יהיה פחות מ-30 יום. זו בשורה ענקית. מוסר תשלומים.

היו"ר איתן כבל:

זה אני מקבל.

רועי פולקמן (כולנו):

מה כל האירוע שפתאום הפכו אותו לחזות הלא הבאנו הישגים – הקבלנים. הם, החלום הרטוב שלהם זה 60 יום, שהם משגעים את העולם ועושים קמפיינים.

קריאות:

לא נכון.

רועי פולקמן (כולנו):

ישבו אצלנו קבלנים במשך שבועות.

אליאב בן-שמעון:

על מה אתה מדבר?

רועי פולקמן (כולנו):

אז מה יש פה? יש פה קיצור לשוטף 70. זה היה הסיכום.

אליאב בן-שמעון:

עם מי?

רועי פולקמן (כולנו):

אתי. זה קיצור אדיר בזמנים. ומה הבשורה הגדולה שהם לחוצים ממנה? שזה לא יהיה שוטף 70, שזה מה שכתוב פה – בלי שוטף זה 85 – אלא שיהיה שוטף 60. חברים, ישבתי אתם ועם הרבה קבלנים ועם השלטון המקומי. אין שום משמעות דרמטית לאף קבלן שמושכים לו תשלומים לעשרה ימים.

אליאב בן-שמעון:

אין שום משמעות?

קריאות:

לא נכון.

רועי פולקמן (כולנו):

לכן אני אומר, אדוני היושב-ראש, לחתוך את האירוע הזה. יש כאן לכל שאר הספקים בשורה ענקית, כי שוטף 30 זה החוק. שתיים, לקבלנים יש פה שוטף 70 - זה החוק. זה מקצר לרבים. זה בסדר. טובה הבשורה שזה חל על עוד הרבה גופים אחרים, על רשויות מקומיות, על מוסדות אקדמיים, על חברות ממשלתיות, על רכבת ישראל, על חברת חשמל. אז די, על העשרה ימים האלה משגעים את כל העולם. זה קשקוש.

אליאב בן-שמעון:

זה לא עשרה ימים. על מה אתה מדבר?

רועי פולקמן (כולנו):

אני קורא לוועדה לחתוך עניין, אדוני היושב-ראש.

היו"ר איתן כבל:

סליחה, רועי, חברים יקרים, אני מודיע לכם – כנראה התבלבלתם, או באתם עם אנרגיות מיותרות. מי שירים את הקול שלו פה, יצעק – ודאי על חברי כנסת - יעוף מהחדר. אני אומר את זה בצורה מאוד ברורה. לא ליד, לא כאילו. זו לא תחרות הצועק התורן. ואני לא אומר פעם ראשונה, שנייה. ראית איזה נחמד הייתי עד עכשיו? הסתיים. אין פה מצב שאני חוסם אנשים מלומר את הדברים שלהם – רק בתור שלך, כי לא הבנתי שום דבר ממה שחפרת. זה גם לא מעניין. איילת.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

רועי, אני לא מדברת על העשרה ימים, כי אני חושבת שבעניין הזה אתה צודק. אנחנו צריכים תמיד לחשוב על המעגל השני, שהם צריכים לשלם לו, וזה הדבר היחיד שמטריד אותי בהקשר הזה – מה אומר השרשור. והשרשור פה הוא מאוד קריטי. גם צריך לעשות הבחנה, ודיברנו על זה בינינו – בין אותם קבלנים גדולים מאוד, ואני לא חושבת שהם צריכים להיות ספקי האשראי של המדינה. אבל קבלני השיפוצים - -

עודד פורר (ישראל ביתנו):

קבלנים גדולים פשטו רגל בגלל מוסר תשלומים.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אני מסכימה אתך, ידידי עודד, ועדיין בואו נעשה הבחנה בין קבלן שיפוצים, שלצורך העניין עובד מול הרשות המקומית ומשפץ – קבלני שיפוצים זה ניואנס, ולכן הסכמתי אתך רועי, וגם עם משרד הכלכלה. אמרתי: בואו נסדיר את קבלני השיפוצים בצורה אחרת. אבל זה לא אומר שאנחנו יכולים להרשות לעצמנו לא לחשוב על השרשור של מה אומר המשמעות של שוטף פלוס 70.

יעקב פרי (יש עתיד):

איך? איפה תמתחי את הקו?

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

יש הבדלים מאוד ברורים. קבלני שיפוצים שמוגדרים במשרד הכלכלה ככאלה, כנראה שאפשר לייחד להם תקנות, שיטפלו בנושא של מוסר התשלומים כלפיהם. זה כנראה לא יוכל להיות בחוק הראשי, כי בחוק הראשי אתה לא יכול להבחין בין קבלן סוג כזה לקבלן שלד, לקבלן תשתיות, שזה בכלל סדרי גודל אחרים לחלוטין. לכן קבלני שיפוצים, שיש הסכמה שהם כן ענף ייחודי בתוך הענף הזה של עבודות בנאיות

יעקב פרי (יש עתיד):

אבל יש גם קבלני שיפוצים, יש קבלני צבע.

אתי בנדלר:

חבר הכנסת פרי, האפשרות שהועלתה זה להבחין לפי היקף ההתקשרות.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אבל למה זה נדחה?

אתי בנדלר:

אני לא יודעת. זה לא נדחה – זה לא נדון מספיק. הוזכר כאן, שאם ילכו לפי היקף ההתקשרות, הממשלה תעשה תרגילים, לאחד, וזה עומד בניגוד לחוק חובת המכרזים.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אני רוצה להעיר בקשר למה שהעיר איתן, משפט אחד – עבודות בנאיות, כמו שזה קרוי בממשלה – כן יש הבחנה שמאפשרת להניח – סליחה שאני אומרת – את קבלני השיפוצים ככאלה, בצד, ולייחד להם תקנות. יש אפשרות כזאת בעבודות בנאיות.

רועי פולקמן (כולנו):

אם הממשלה יכולה לסייג קבלני שיפוצים – שיעשו כך.

היו"ר איתן כבל:

תכף נגיע לזה. בבקשה.

ניר ינושבסקי:

ניר ינושבסקי, קבלן. אני רוצה לומר שאנחנו מתנגדים נחרצות להחרגה. אני לא יודע מאיפה מביאים את זה שהסכמנו, שאנחנו זורמים עם שוטף 60. אנחנו לא.

היו"ר איתן כבל:

מה אתם רוצים?

ניר ינושבסקי:

להיות כמו כולם.

רועי פולקמן (כולנו):

אז נשיא התאחדות הקבלנים חולק עליך. דיבר אתי ואמר דברים אחרים.

ניר ינושבסקי:

יכול להיות.

היו"ר איתן כבל:

את הלא אני מבין. לא מקבל אבל מבין. אנחנו במוד אחר – לא למה לא, אלא במוד שאתה נותן לי הצעה.

ניר ינושבסקי:

אחת, לא להחריג. מתעקשים להחריג - יושבים פה משרדי ממשלה שאומרים שחווה מדף, יכול לחול על כולם.

רועי פולקמן (כולנו):

על רכבת ישראל?

ניר ינושבסקי:

על כולם.

רועי פולקמן (כולנו):

אז רכבת ישראל לא שם. כרגע הממשלה מסכימה - יהיה חווה מדף 38. בואו נתקדם.

ניר ינושבסקי:

אם משרד הביטחון יכול, והוא עושה את הפרויקטים הכי מורכבים - -

רועי פולקמן (כולנו):

כשתהיה חבר כנסת, תעביר את זה. רכבת ישראל לא יכולה.

היו"ר איתן כבל:

שניה, ברשותכם. העניין של השוטף פלוס 38 – סיימנו. מצאנו את העניין הזה. אני לא חוזר לאחור. אני מנסה שתאמר לי פשוט מאוד, בשני משפטים – לא בהרצאה - -

ניר ינושבסקי:

38 יום לכולם. כמו חווה המדף לכל שאר הרשויות. זה קיים. אפשר לעמוד בזה. הקבלנים יחיו.

היו"ר איתן כבל:

אני מציע לך להמודד לראשות הממשלה ולשנות את זה.

ניר ינושבסקי:

תן לי לשרוד את מחר.

היו"ר איתן כבל:

יותר קל לזכות מאשר להפוך את זה למה שאתה רוצה. אנחנו לא עוסקים בבורסה לסחורות עתידיות או באיזה פנטזיות. זה לא הפרק העשירי בטרילוגיה. אני מבקש מכם - תנו לי הצעות מעשיות שאפשר להתקדם אתן, שלא מחזירות אותנו לאחור. הבנו הכול. הכאוס טוב בעיקר לחזקים.

רועי פולקמן (כולנו):

איתן, השאלה היחידה שהממשלה יכולה להציע זה לגבי תקנות לקבלני שיפוצים.

אליאב בן-שמעון:

אתן לך הצעה, אדוני היושב-ראש, אבל אתה התחלת שהכותרת של החוק באה לטפל בעסקים קטנים ובינוניים.

היו"ר איתן כבל:

בראש ובראשונה.

אליאב בן-שמעון:

אז אני מודיע לך ש-90% מהענף הקבלני הוא עסקים ובינוניים, וזה לא לטפל בהם. עסקים של עד 50 מיליון ש"ח זה 90% מהענף הקבלני. אתה רוצה הצעה - ואני אומר לך שוב - אנחנו לא צריכים להיות מוחרגים, ואני לא יודע איזה סיכום יש לחבר הכנסת פולקמן עם נשיא התאחדות הקבלנים. אני מייצג את התאחדות בוני הארץ, ואני אומר את עמדתנו לטובת העניין, וזה לא כמו שהציג אותה חבר הכנסת פולקמן. לא מדובר בפער של עשרה ימים; כרגע מדובר בפער של 40 ימים. יש 45 יום מול 85 יום. זה שמדברים כרגע על משהו שגם אנחנו מבינים את העובדה שנציגי הממשלה, ואני יכול לשער למה, שמו להם כהחלטה להחריג את הענף הקבלני, וזה אבסורד וזה לא נכון, ואורתם סהר זה לא חברה קטנה, ו-5,000 משפחות שמחכים לדירות זה לא חברה קטנה, אבל אם בכל זאת רוצים הצעה - נכון שאנחנו מדברים היום על שוטף 70 כרגע בחוק, ואני לא סתם זורק את המספר 60. זה לא עשרה ימים. יושבים פה הצוות המקצועי של החשב הכללי, שלפני שנה עשה עבודה של שנה שלמה, שנקרא צוות ההתייעלות לבחינת מוסר התשלומים בממשלה, והם שם בעבודה הזאת המליצו על ששים ימים - לא אנחנו. אנחנו מתוך פשרה, מתוך זה שאנחנו מבינים שאם לא נלך לששים, זה לא יהיה, ולא מדובר על עשרה ימים, רועי; אל תנסה להציג את זה, חבר הכנסת פולקמן, כאילו הקבלנים גרידיים. זה המצב.

היו"ר איתן כבל:

תודה. שתי שאלות לנציגי הממשלה: אחת, איך אנחנו נותנים מענה לקבלני השיפוצים? ודבר שני, אני רוצה לדעת, מה עמדתכם הסופית בעניין של שוטף 60, שוטף 70? בבקשה. אני רוצה להצביע על זה עכשיו.

רון קויתי:

רון קויתי, מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים. לעניין קבלני השיפוצים, הצענו לשים אותם בתקנות. צריך לטייב, בדיוק מה זה - יש הגדרות שונות. צריך לראות איך עושים את זה.

אתי בנדלר:

כלומר אתם מדברים על אפשרות שזה ייכלל בתקנות, אבל זה לא ברור, לא ידוע, אין התחייבות. צריך להיות כתוב בצורה ברורה.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

צריכה להיות התחייבות.

היו"ר איתן כבל:

רן, אתה לא רוצה שאכתוב בחוק שאתה כל כך רוצה שאעביר אותו, את המשפטים שאתה מבקש שאעביר פה בחוק שנוגע אליהם. אתה רוצה שכל דבר יהיה דבר דבור על אופניו, שלא כל פעם תצטרך לרוץ, למה התכוון המשורר כשפרי ניהל את הוועדה או כבל או פולקמן ניהל את הוועדה. ברצינות אני אומר – אני צריך שהדברים יהיו ברחל בתך הקטנה. אם אנחנו הולכים למהלך, שאנחנו מבינים שקבלני שיפוצים -

אתי בנדלר:

אני עדיין חוזרת להצעה, לקבוע את זה לפי היקף ההתקשרות. חובת המכרזים - -

רועי פולקמן (כולנו):

ברשותך, בנושא הזה קיימנו כבר כמה דיונים, גם בדיונים על רשות לעסקים קטנים.

אתי בנדלר:

זה מוזכר.

רועי פולקמן (כולנו):

אני זוכר שדיברנו על זה, וגם דיברנו על זה בוועדה. הסיבה, גם בהתייעצות עם נציגי הארגונים השונים, למה אנחנו לא רוצים לקבוע גודל עסקה – כי זה ייצור הטיה בקרב הגופים המזמינים לפגוע בעסקים הקטנים, כי יאמרו: אם אני יכול לקבל שוטף פלוס משהו יותר אם מביא עסקה של 2 מיליון, אביא ארבעה עסקים קטנים, ואומר להם: תתאחדו, ודיברנו אתם.

אליאב בן-שמעון:

אם אפשר מהענף הקבלני להציע הצעה – קבלנים מחולקים לפי סיווג מקצועי. קבלני השיפוצים הם בעלי סיווג 131. אפשר לעשות הבחנה ברורה ולומר: קבלן שהוא בעל סיווג 131, ייכנס לנושא התקנות.

רועי פולקמן (כולנו):

יכול להיות שאתה צודק, אבל הטענה היתה שיש פה שונות – יש פה קבלני צבע, קבלני – יש כל מיני סוגי קבלנים שדרך אגב רמת הבקרה – ולכן זה ייקבע בתקנות. אי-אפשר לקבוע את זה עכשיו

היו"ר איתן כבל:

אני מסכם את זה. אני לא רוצה שמרוב שאנחנו רוצים לעשות לכם טוב, נשבור לכם את הצלעות שלא במתכוון. בנסיבות המתקיימות, גברתי היועצת המשפטית, מנהלת הוועדה, חברי חברי הכנסת, אני חושב שהמהלך שייכתב פה, שזה יוסדר בתקנות – לקבלני השיפוצים הוא נכון יותר, כי קבלן שיפוצים זה מושג – נכון, כתוב אצל הרשמת או הרשם 131, רק אנחנו ידועים שבעולם המציאות - -

רועי פולקמן (כולנו):

יש עוד סיווגים.

היו"ר איתן כבל:

יש לזה – תאמינו לי, כמי שהיה במשרד הבינוי והשיכון ועסק בעניינים האלה – כשאומרים קבלני שיפוצים - -

לאה ורון:

אדוני מגביל את המועד להתקנת התקנות?

היו"ר איתן כבל:

ודאי. כמה אתם נותנים לי? אתה רוצה שישפצו אצלך בבית חצי שנה?

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

ידידי, תקשיב טוב - 100 חוקים במדינת ישראל מחכים להתקנת תקנות. אי-אפשר. כל דבר שוטף פלוס 180.

היו"ר איתן כבל:

איילת, שלושה חודשים יש לכם להגיש לנו את התקנות, ואם לא תעמדו בזה, אני אעצור לכם דברים אחרים.

יעקב פרי (יש עתיד):

אני בעד תקנות, אבל הובע חשש קודם, שאם נלך לפי ההיקף של הפרויקט, יש סכנה או חשש שהממשלה תאחד פרויקטים. השאלה היא איך אנחנו מונעים את החשש הזה בתקנות.

רועי פולקמן (כולנו):

אנחנו לא מכניסים גודל. יהיה לפי סיווגים ולא לפי גודל פרויקט, כפי שאליאב אמר.

שירה אוחיון:

אדוני היושב-ראש, אנחנו חושבים ששלושה חודשים מיום כניסת החוק לתוקף, זה לא מספיק זמן. צריכים לקיים התייעצות. זה תקנות משותפות לשר הכלכלה ולשר האוצר. לכן אנחנו מבקשים לפחות ששה חודשים.

היו"ר איתן כבל:

אני נותן לכם חמישה חודשים, ואני מודיע לכם – אני מסתכל לך בעיניים, ואני אומר לך: אני מטיל את זה לפתחך. אני אומר את זה בצורה הכי רצינית. אי לא בא בטענה אף אחד. מהיום והלאה. יש אחריות אישית. כל מי שמבקש ממני – אתה לא יכול לבקש כשאתה יודע שאתה לא מתכוון לזה. בפרוטוקול אני כותב שהאחריות מונחת לפתחך, שאת בעוד ארבעה חודשים מודיעה לוועדה שאת יודעת לעמוד בחודש החמישי. אם לא, אעכב כאן דברים שקשורים אליכם. אני אומר את זה בצורה הכי ברורה.

שירה אוחיון:

בסדר.

אתי בנדלר:

לפני שהוועדה מחליטה, קודם כל אני מבינה שהעיקרון נקבע, שהוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו על התקשרויות עם קבלני עבודות הנדסה בנאיות בענפים או בסיווגים שנקבעו לעניין זה בתקנות. את התקנות אני מניחה שמדובר בתקנות שיקבעו שרי האוצר והכלכלה באישור – האם באישור ועדת הכלכלה?

היו"ר איתן כבל:

באישור ועדת הכלכלה זה תמיד. כל עוד לא קבעתי אחרת, זה באישור ועדת הכלכלה.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אפשר לשאול לגבי החודשים?

אתי בנדלר:

עוד לא סיימתי לשאול על החודשים, כי אני עדיין לא מבינה. אם ככה, אנחנו מדברים על לא התקנת התקנות בתוך אותם חמישה חודשים אלא שתקנות ראשונות יובאו לאישור ועדת הכלכלה בתוך חמישה חודשים. עכשיו השאלה היא חמישה חודשים ממתי – ממועד קבלת החוק או ממועד פרסום החוק או ממועד תחילת החוק? כי יש עכשיו הצעה חדשה, שבאה לידי ביטוי בנוסח החדש שהובא לוועדה, שתחילת החוק יהיה ששה חודשים ממועד – -

היו"ר איתן כבל:

תודה שאת מסבה את תשומת הלב שלי. מבחינתי, העבודה על התקנות זה מרגע שהצבענו על זה במליאה בקריאה שנייה ושלישית. ממועד ההחלטה במליאה.

אתי בנדלר:

ממועד קבלת החוק.

היו"ר איתן כבל:

חברים יקרים, אתם הבאתם חוק שאתם רוצים שיעבור מהר.

עידו סופר:

זה לא מהותי לנו.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

יהודה כהן:

יהודה כהן, מנכ"ל התאחדות קבלני השיפוצים בישראל. בשם ההתאחדות אני רוצה להודות ליושב-ראש – -

היו"ר איתן כבל:

עוד אין כלום.

יהודה כהן:

על הגישה שלהם להבין את נושא קבלני השיפוצים.

היו"ר איתן כבל:

אל תרתום תודות לפני החוק. בבקשה.

אברהם פורז:

אברהם פורז. אני מייצג את ארגון המהנדסים והאדריכלים העצמאיים. הארגון שאני מייצג אותו זה מהנדסים ואדריכלים שעוסקים בתכנון. הם לא עוסקים בביצוע, ולכן לכאורה ההתרגה לא חלה עליהם, אבל גם המובן מאליו טוב שייאמר. לכן כל מה שאני מציע ומבקש, שכשאדוני יציג את החוק בקריאה שנייה ושלישית במליאה, יסביר שהביצוע משמעו ביצוע, ולא חל על מתכננים.

אתי בנדלר:

אני מציעה שגם הממשלה תצהיר שזו הכוונה.

רן קויתי:

לכן כתוב ביצוע.

רועי פולקמן (כולנו):

זה ברור.

היו"ר איתן כבל:

אני למדתי פה בבית הזה, בעיקר אל מול משרדי הממשלה, שגם יש להם קצב התחלפות מואץ, שאחר כך אתה רודף אחרי הרוח, למה התכוון המשורר. מה שלא נכתב באותיות ברזל ולא נאמר בצורה ברורה, אחר כך מתחילים לעסוק בפרשנות של זה. אז יש היום לימודי משפטים, זה ה-BA כללי החדש, אבל אני לא חייב לפרנס את כל עורכי הדין, להבין מה אנשים התכוונו.

אליאב בן-שמעון:

מה שדיבר עו"ד פורז זה בדיוק הדוגמה למה שאמרה חברת הכנסת איילת. אנחנו משלמים למהנדסים, ואנחנו נקבל ב-70 – הוא יקבל ב-90.

אברהם פורז:

עוד משפט אחד – בתי המשפט או בכלל, מתייחסים לפעמים כשיש בעיה פרשנית – למה שנאמר לגבי החוק בכנסת. לכן זה חשוב, במליאה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. חבר הכנסת אילטוב, בבקשה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

בדיוק פה אני רוצה לחדד את העניין. זה שרשרת מזון של כל המערכות, לכן לא יעזור פה שנאמר משהו במליאת הכנסת, והמדינה תשלם לקבלנים אחרת. הם ישלמו אחרת.

היו"ר איתן כבל:

ברור. אגב, המדינה היא ראש וראשונה למעשים הלא הגונים בתהליך, בכל דבר – באי-תשלום במועד, בהעסקה פוגענית של כל מיני עובדי קבלן. אין כמעט נושא שהממשלה, במקום שאומרים בארזים – קצת קשה לדבר על הממשלה הזאת בהקשר של ארזים; אבל הם אפילו לא אזוב קיר בעניין הזה, אבל ההתנהלות שלהם היא כל כך שאין מה ללמוד ממנה, שאחר כך אנחנו מתפלאים, איך כל המערכת מתנהגת ומתנהלת.

רועי פולקמן (כולנו):

לא, הכוונה, אילטוב, שאם השלטון המקומי מעסיק מהנדס - למהנדס משלמים שוטף פלוס 30. לא שום דבר אחר. לפי החוק הזה, לא מתריגים אותו. הוא לא חלק מעבודות קבלניות.

היו"ר איתן כבל:

רועי, התקדמנו. זה לא פירוש רשמי. לא צריך על כל מילה לעשות פרשנות פולקמן. בבקשה, גברתי.

אתי בנדלר:

שוב, כדי שאדע כיצד לעגן את זה בנוסח הצעת החוק בהמשך – לגבי אותם קבלנים בסיווגים שייקבעו לעניין זה בתקנות, הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו אלא יחולו – וזאת השאלה – הוראות סעיף קטן (א), או יחולו מועדים קצרים יותר שייקבעו בתקנות. כלומר מה יהיו המועדים שייקבעו לגבי אותם קבלנים?

היו"ר איתן כבל:

רן.

רן קויתי:

לא נייצר עוד. הם יהיו (א), אם הם לא ב-(ב).

היו"ר איתן כבל:

תודה.

לפני שנעבור להצבעה - חסר לנו השוטף פלוס 70 – אני רוצה לברר עם חבר הכנסת אילטוב, אם הוא מסכים, שהצעת החוק שלו ושל חבר הכנסת אראל מרגלית – האם אתם מוכנים לצרף אותה? היא עברה ב-13.7.16 בקריאה טרומית. אתם מוכנים למזג בתנאים ובכללים שהממשלה קבעה?

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

כמובן אני מדבר בשמי ולא בשם חברי מרגלית, אבל אני מעריך שהוא יצטרף לאותה התחייבות שהוא התחייב כשהעלינו את הצעת החוק לוועדת שרים לענייני חקיקה. זאת היתה ההתחייבות, וכמובן אנחנו מצטרפים.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אני מעלה להצבעה את המיזוג. מי בעד המיזוג – ירים את ידו.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אני מצביע במקום חמד עמאר.

הצבעה

בעד המיזוג – פה אחד

המיזוג אושר.

היו"ר איתן כבל:

תודה. עבר פה אחד. הצעתכם מוזגה.

נעבור ל-60, 70. אדוני החשבונאי.

עוזי שר:

כפי שאמרנו בישיבות הקודמות, מבחינת בקרת תהליכים, בעבודות הללו, לפי מה שבדקתי במשרדי הממשלה, אנחנו זקוקים לימים האלה. לכן ביקשנו שיהיה שוטף פלוס 70 או 85 יום. אנחנו מכירים מה קורה בתהליכים האלה. יש לא מעט בעיות, יש חברות בקרה בדרך. לצערי הרב, אלו הימים שבהם, בגדול - -

היו"ר איתן כבל:

למה אין חברות בקרה כשאתם מבקשים תשלום מאנשים? למה אתה פה תובע את זה לאלתר, לא מעביר את זה דרך כל מני פילטרים? למה כשזה נוגע אליכם, שאתם צריכים לשלם לאחרים, תמיד יש שאלות?

רועי פולקמן (כולנו):

אני חייב לומר לך, איתן, כמי שגם ראה את זה ברשות מקומית - אחת הבעיות - וישבתי בזמן האחרון עם הרבה קבלנים - שעושים עבודות, ורמת הפינישים - אני יכול לתת לך עשר דוגמאות פה בירושלים על כבישים שבוצעו ובקורות לקויות, ושנה אחרי זה כבר יש בורות. אין סוף לבעיות האלה, והאזרה משלם על זה. וסיפר פה אחד הקבלנים על בעיות בקרה, שיושבים במשרד הפנים ולא חותמים ולא עושים בקרה - נכון, המדינה גוררת רגלים, אבל בסוף, עם כל הכבוד למוסר התשלומים לקבלנים, לציבור - ואני שם רגע בצד את האינטרס של הקבלנים, שהוא לגיטימי וצודק - לציבור הבקרה הזאת היא קריטית, ואנחנו בונים יותר, ולקבלנים תהיה פרנסה. הכול טוב, אבל אי-אפשר לוותר על הבקורות האלה. זה קריטי לציבור. שלא לדבר מה קרה ברכבת לירושלים.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה רק לומר שצריך לסבסד במסגרת סל הבריאות כדורים נגד בחילה. למה, כי אתה נוסע בכביש - זה כאילו אתה שט באנייה. זה לא ייאמן. אני מדבר אתכם על כבישים שנסללו לא מזמן. אתה נוסע בהם, ואתה מרגיש - - -

רועי פולקמן (כולנו):

אגב, זה ההבדל בין רשויות שיש בקרה טובה לרשויות שאין בקרה טובה.

אליאב בן-שמעון:

אני רוצה לתקן את מה שאתה אומר, אדוני היושב-ראש.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אדוני היושב-ראש, צריכה לעשות בקרה שוטפת, לבדוק את הדברים כראוי, וגם תהליכי בקרה צריך לייעל אותם ולעשות אותם מהר. גם כשהם באים, אחרי חצי שנה ואחרי שנתיים ואחרי שלוש, זה לא אומר שצריך לעכב את הכסף.

רועי פולקמן (כולנו):

למה לא?

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אם יש לך בור אחרי שנה, אתה לא משלם? אתה משלם ב-70 יום.

רועי פולקמן (כולנו):

לא, אבל אם הקבלן התרשל בעבודה?

היו"ר איתן כבל:

אתה צודק.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

יש חוזים, והדברים האלה צריכים להיות מעוגנים בחוזים - - -

היו"ר איתן כבל:

אתה צודק.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

בקרה מהירה, יעילה. זו לא סיבה לעכב את הכסף.

היו"ר איתן כבל:

חברים, כמי שעסק בזה – אתם מערבבים מושגים. יש חוזה. בתוך התהליך הזה של לפני התשלום יש מעקב ובקרה, שהוא כל הזמן מלווה כל פרויקט. בכל פרויקט יש – אגב, אף פעם לא קיבלתי את זה שהמדינה מחזיקה ערבויות, יש לה אלף ואחד כלים בדין, לטפל בכל פרויקט.

מה העניין – שוב, אנחנו באים לברך, ונמצא את עצמנו מקללים. למה – כי כשאתה לא משלם לקבלן, שעדיין אין לך שלום תלונה כלפיו – אם תפסת אותו בזמן הפעולה של ה-70 יום, שהבניין שהוא בנה לא תקין או כל פעולה אחרת – זה משהו אחר; רוב הדברים, אתה רואה אותם אחרי. אם אתה לא משלם לו, הוא לא משלם למי שמתקין את המזגנים.

רועי פולקמן (כולנו):

היה פה דיון. התנהלו פה דיונים כאלה של שנה.

היו"ר איתן כבל:

אני לא פותח את הדיון הזה. אני רוצה לעשות צעד קטן לאדם, צעד גדול לקבלנים הקטנים. הבנתי שזה הרע במיעוטו במצב החדש. היינו רוצים תנאים יותר טובים, שיודעים להניע בצורה נכונה וטובה יותר את המשק. אנחנו לא יודעים לייצר את זה בשלב הזה. אנחנו מנסים באמת להביא את המינימום הטוב.

אחת מהשתיים – אם כל הזמן נתחפר, לא יהיה חוק, אז גם את המינימום הזה לא נעשה. לכן אני החלטתי להיות מינימליסט בנושא הזה ולו רק כדי להוציא את החוק הזה מן הכוח אל הפועל. לא שאני משתגע עליו.

מה משרדי הממשלה מציעים לנו?

עוזי שר:

אני חושב שבסך הכול יש שיפור בקטע של חוזה המדף. גם יש קיצור בחשבון הסופי.

היו"ר איתן כבל:

אל תחמיא לעצמך על מה שכבר הסכמנו. נגמר, אני כבר נסעתי. אתה מחזיר אותי לאחור?

עידו סופר:

מבקשים להישאר עם הנוסח הקיים.

היו"ר איתן כבל:

תודה. הערה? תודה. מעלים בנוסח הקיים, עם השיפורים, התיקונים, התוספות של הקבלנים, קבלני השיפוצים, כל מה שגברתי יודעת שצריך לשייף אל מול על הגורמים – מי בעד – ירים את ידו.

הצבעה

בעד הסעיף – פה אחד

סעיף 3(ב) אושר.

היו"ר איתן כבל:

אושר.

אתי בנדלר :

סעיפים קטנים (א) ו-(ב) עסקו אך ורק ברשות מדינה או במשרד ממשלתי, שמתקשים בחוזה.

סעיף קטן (ג), שאליו אנחנו עוברים, עוסק במזמינים אחרים.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו) :

לסעיף הקודם אני מתנגד. אני מגיש רביזיה לסעיף (ב).

אתי בנדלר :

על כל סעיף קטן (ב) או על נושא מסוים שבו?

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו) :

אני יכול רק על סוגיית ה-70 יום. לא חשוב.

היו"ר איתן כבל :

ממילא נפיל אותך...

רועי פולקמן (כולנו) :

זה חסר משמעות.

קריאה :

היו"ר איתן כבל :

קורא אותך, אדוני היועץ, לסדר פעם ראשונה.

רועי פולקמן (כולנו) :

דיברתי עם המון קבלנים. זה חסר משמעות, אילטוב. אם יהיה 60, אשמח.

קריאה :

הערה על הבקרה - - -

היו"ר איתן כבל :

עבר זמנו – בטל קרבנו. כבר הצבענו. כשנעשה את הרביזיה, אם היא תתקבל, תוכל לומר מה שאתה רוצה, אבל זה מעשה עשוי. אני מתנצל. בבקשה.

אתי בנדלר :

אקרא את סעיף קטן (ג), ואז אומר מספר מילים.

(ג) גוף שהוקם לפי דין, מוסד להשכלה גבוהה או גוף מתוקצב, למעט רשות מקומית, שהתקשר עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלם לספק את התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו הומצא לו החשבון, אלא אם כן קבעו הצדדים באופן מפורש בחוזה מועד אחר לתשלום, ומועד זה נקבע לאור אופייה המיוחד של ההתקשרות או שהוא אינו מועד בלתי הוגן באופן חריג.

מספר הערות. קודם כל, סעיף קטן (ג) חל, כפי שמצוין בו, לגבי גוף שהוקם לפי דין, מוסד להשכלה גבוהה – והכוונה היא למוסד להשכלה גבוהה מתוקצב – או גוף מתוקצב. במי אנחנו דנים – ובכן, גופים

שהוקמו לפי דין, ואני שמה את הדגש בעיקר על גופים שהוקמו לפי דין, או גופים מתוקצבים, כוללים הרבה מאוד גופים, ואני אתן לכם דוגמאות, על מי מדובר. גוף שהוקם לפי דין, למשל, הוא המוסד לביטוח לאומי, בנק ישראל.

קריאה:

חברות ממשלתיות?

שירה אחיון:

לא אוטומטית.

אתי בנדלר:

בדרך כלל לא. אולי במקרה שהם תאגידים מתוקצבים – אני לא בטוחה גם אז.

גופים מתוקצבים, כפי שהם מוגדרים בסעיף ההגדרות, זה כהגדרתו לסעיף 1 לחוק יסודות התקציב – זה יכול לכלול חברות ממשלתיות במקרים מסוימים. אבל אני חוזרת בעיקר לנושא של תאגידים ציבוריים שהוקמו לפי דין. אתן לכם דוגמאות: בנק ישראל, רשות ניירות ערך, תאגיד השידור הציבורי – או רשות השידור בינתיים, המוסד לביטוח לאומי ועוד רשימה ארוכה ביותר שהועברה גם לחברי הכנסת לעיונם, רשימה חלקית של תאגידים ציבוריים שהוקמו לפי חוק, או מתוקצבים כהגדרתם בחוק יסודות התקציב.

מה מוצע לגבי כלל הגופים הללו – אין הבחנה בין התקשרויות רגילות או התקשרויות בנושא של עבודות בנייה הנדסאיות, אלא נאמר שהמועד לתשלום יהיה 45 ימים אלא אם כן – וכאן הדבר החשוב – קבעו הצדדים באופן מפורש בחוזה מועד אחר לתשלום. וכאן באה התוספת: מועד זה נקבע לאור אופייה המיוחד של ההתקשרות, או שהוא אינו מועד בלתי-הוגן באופן חריג. דהיינו המזמין, שהוא בדרך כלל מזמין חדש, יכול לומר שמדובר בהתקשרות בעלת אופי מיוחד, ולכן הוא קובע את מועד התשלום לעוד שנתיים לצורך העניין, או הוא קובע מועד שהוא בלתי-הוגן, אבל לא בלתי-הוגן בצורה בלתי-חריגה. אז זה בסדר. זה הנוסח שמונח לפניכם.

היו"ר איתן כבל:

סדום ועמורה בחוק.

אתי בנדלר:

הנוסח הזה של מועד אחר, שנקבע לאור אופייה המיוחד של ההתקשרות, ושאינו בלתי-הוגן באופן חריג, מופיע - -

רועי פולקמן (כולנו):

כל חוות דעת משפטית נאמרה וגם שוחחנו על זה. זה דורש מציאות שאפשר להתמודד אתה משפטית. בהחלט. זה לא אוטומטי.

אתי בנדלר:

כאמור הסעיף הזה חל על מנעד רחב ביותר של גופים, וכיוון שאותם גופים לא כפופים להוראות התכ"מ, זה אומר שכל גוף יקבע לעצמו, מתי יש התקשרות בעלת אופי מיוחד, או מתי המועד שנקבע לתשלום, אינו מועד בלתי-הוגן באופן עקרוני.

היו"ר איתן כבל:

כלומר בכל לשכה משפטית יהיה עורך דין אחד או שניים שיתמחו בהגדרה – זו תהיה עבודתם.

רועי פולקמן (כולנו):

זו לא פרשנות סבירה של זה לצערי.

אתי בנדלר:

היתה לי הידיינות ארוכה עם משרדי המשלה על הנושא הזה, וכפי שהם יציגו – הם יציגו את עמדתם טוב מאשר אני מציגה את עמדתם - חייבים איזשהו שסתום לברוח מאותם 45 ימים, ולא הצלחנו להגיע להסכמה לגבי השסתום.

הדבר היחיד שאני יכולה להציע בהקשר הזה, כדי למזער קצת את האפשרות שהפקידות – גם אם הפקידות הבכירה תקבע לגבי כל חוזה אם מדובר בהתקשרות בעלת אופי מיוחד, או שהמועד הוא בלתי-חריג, הייתי מציעה שמי שעומד בראש כל גוף – הקביעה שמדובר בהתקשרות בעלת אופי מיוחד או שהמועד שנקבע לתשלום אינו בלתי-הוגן באופן חריג יהיה באישור מנכ"ל אותו גוף או החשב שלו או שניהם.

רועי פולקמן (כולנו):

קודם כל, המצב האוטומטי הוא שזה 45, כלומר אתה לא יכול לכתוב חוזה מדף גנרי, ולומר: אני החלטתי, אני בנק ישראל, כל החוזים שלי זה שוטף פלוס 90. אי-אפשר. פר חוזה אתה צריך לנמק סיבות מיוחדות. הדבר הזה הוא לא מציאות שמחר בבוקר גוף ציבורי יכול על אוטומט – ומספיק שפעם או פעמיים ילכו עליו לבית משפט ויגידו: זה לא סיבה מוצדקת – גמרת. לכן זה משנה נורמות מהותיות בהתנהלות של הגופים המתוקצבים.

אתי בנדלר:

אני רוצה לתקן את דבריי - גוף מתוקצב כולל גם את כל החברות הממשלתיות.

רועי פולקמן (כולנו):

נכון. לכן זה סל ענק, שזו הדרמה הגדולה בחוק הזה.

אתי בנדלר:

עד שתהיה הלכה מבית המשפט המחוזי או בית המשפט העליון, חבר הכנסת פולקמן, לדעתי יעברו הרבה מאוד שנים, עד שתהיה נורמה.

רועי פולקמן (כולנו):

אבל משרד לא יכול על אוטומט. זה להכניס את כל הגופים.

יעקב פרי (יש עתיד):

לטעמי זה פתח רחב.

היו"ר איתן כבל:

נכון. צריך למצוא שסתום. רועי כהן, בבקשה, הנשיא.

רועי כהן:

בוקר טוב לכולם. אני חושב שהיום זה משהו שאפשר לברך את חבר הכנסת אלי כהן, שהתמנה לשר הכלכלה, וסוף-סוף הוועדה הזאת – יש לה שר לעבוד מולו. גם אחל לו הצלחה. אני חושב שאחרי שנה וחודשיים שעבדנו ללא שר כלכלה במשרה מלאה, יש כתובת.

היו"ר איתן כבל:

נעביר לו את תמליל הדברים שלך...

רועי כהן:

גם אראה אותו היום ואומר לו.

למה שהתייחסת, איתן, המדינה הזאת מחריגה את עצמה לדעת. מה שקורה בהצעה הזאת זה לתת כוח שוב לגופים החזקים מול הספקים הקטנים. רק אתן לך דוגמה – אני חושב שכל חברה ממשלתית תאמר שספק יחיד זה חוזה מיוחד, ולכן צריך לתת לו שוטף פלוס 120. נכון שאני מסכים עם חבר הכנסת פולקמן, שצריך לעשות קודם כל את הצעד הראשון ולהכליל את- -

רועי פולקמן (כולנו):

שנייה, סעיף 10 נאמר בו, שתוך שנה- -

רועי כהן:

שלוש שנים.

רועי פולקמן (כולנו):

נקצר את זה. כן ייכנסו אותם גופים למחייב. הגדרנו גם איך לצמצם את הפתח הזה. אתם מכירים את זה.

רועי כהן:

יושבים פה בשולחן הזה מספיק עורכי דין שימצאו כל סיבה כדי לא לעמוד ב-45 יום. אם אתה עושה חוק שאתה נותן לכל עורכי הדין ולכל הפרשנים, לפרש את זה לא לעשות, מה אתה עושה – המצב הקיים כיום, שאם אני הולך אתם לבית משפט, הם צריכים להתבייש בזה שהם משלמים 180. עכשיו הם לא צריכים להתבייש כי זה כתוב בחוזה. אתה רוצה לחתום על החוזה – תחתום.

אני מציע שזה יהיה רק בחוזה מסוים, שיהיה פה נימוק שאפשר יהיה לתקוף אותו. שתהיה רשות לעסקים קטנים ובינוניים שיכולה לבדוק אם זה נימוק סביר. צריך לייצר פה רק- -

רועי פולקמן (כולנו):

תציע לנו.

רועי כהן:

הצעת.

היו"ר איתן כבל:

תודה. בבקשה.

אורן הרמבם:

אורן הרמבם, התאחדות התעשיינים. כדי להמשיך את דברי רועי, מי שייפגע מההחלטה של החברות הממשלתיות, שמדובר ברכש של מיליארדי שקלים, זה- -

רועי פולקמן (כולנו):

אין החלטה. סעיף 10.

היו"ר איתן כבל:

די.

רועי פולקמן (כולנו):

אבל הוא לא צודק. אי-אפשר לטחון את זה.

אורן הרמבם:

הנצחה של המצב הקיים - - -

רועי פולקמן (כולנו):

היתה הידיינות אתם אתמול.

היו"ר איתן כבל:

לא מקובל.

רועי פולקמן (כולנו):

הוא אומר משהו שאתמול היתה הידיינות אתם על זה, והם יודעים שסעיף 10 פותר את זה. מה הבעיה? למה לטחון? אתה רוצה לתקוע את זה, רמבם?

היו"ר איתן כבל:

אתה רואה שאני מתקדם. עזוב. רועי, אני קורא אותך לסדר פעם ראשונה.

אורן הרמבם:

המשמעות של הסעיף הזה, כפי שהוא מנוסח כרגע, זה הנצחה של המצב הקיים, שבו אלפי עסקים קטנים ובינוניים - וחברת הכנסת נחמיאס ורבין נתנה דוגמה של מפעל בשדרות. רובם בפריפריה, מספקים לתעשיות הביטחוניות, חברת החשמל - ימשיכו לשלם שוטף פלוס 120, 150, 180.

היו"ר איתן כבל:

ברור. מה אתם מציעים?

אורן הרמבם:

להפוך את התמונה על פיה - במקום הניסוח הנוכחי, להגדיר שרק במצבים מיוחדים.

היו"ר איתן כבל:

תודה. העניין ברור. בבקשה.

אליאב בן-שמעון:

אליאב בן-שמעון, מנכ"ל התאחדות בוני הארץ. אני רוצה שוב לתת את הדוגמה של הענף הקבלני.

היו"ר איתן כבל:

לא. חברים יקרים, מה ההצעה?

אליאב בן-שמעון:

ההצעה מצטרפת להצעה של רמבם בנושא הזה, אבל בענף הקבלני זה הרבה יותר חמור. אין לנו שיקול דעת.

היו"ר איתן כבל:

תודה.

אליאב בן-שמעון:

אין לנו שיקול דעת.

היו"ר איתן כבל:

תודה. משרדי הממשלה, אני אומר לכם את הדבר הבא – גם חברי הכנסת – נחריג את פולקמן בעניין הזה. אני חושב שבעניין הזה אתם צריכים לתת לנו שסתום ביטחון. הסעיף הזה כתוב כך – יש גבול כמה אתם יכולים לאפשר לעצמכם מרחב מחיה גדול מדי. אנחנו חייבים לקבל מכם איזשהו שסתום שלא כל גוף – יש פה מאות גופים, אם לא מעבר לכך, שאחר כך לך תרדוף אחרי הרוח. בבקשה, אתם רוצים חוק טוב? אתם לא רוצים שביום שאחרי כולכם תוצפו בתובענות כאלה ואחרות, העיקר עשינו את ה"וי" – אז אנה, תנו לי שסתום. בבקשה.

רעות אופק:

רעות אופק, משרד המשפטים. הסעיף הזה חל על מנעד רחב של גופים, כפי שציננה היועצת המשפטית. מדובר בגופים שונים. חלקם - -

היו"ר איתן כבל:

את כל זה אנחנו יודעים. אנחנו יכולים להמתין – תחליטו מה אתם רוצים. אני יודע הכול. אני צריך עכשיו שסתום.

רעות אופק:

אנחנו סבורים שהמונחים שהוצעו בהצעת החוק הם מונחי שסתום, שיש להם תשתית פרשנית בפסיקה. אלה מונחים שהם מוכרים מחוקים אחרים, ולכן - -

היו"ר איתן כבל:

תודה, גברתי. אני מבין מה את אומרת. אני לא מקבל. כיוון שיש לי ניסיון רב - כמו שלך – אל מול המערכות המשפטיות – אני לא מתכוון עכשיו להתחיל לעסוק בפרשנויות. אני רוצה אמירה. אנחנו רוצים להתקדם. רן, בבקשה.

רן קויתני:

הסיבה שהסעיף הזה כתוב כך היא, כפי שאמרה נציגת משרד המשפטים - יש הרבה מאוד גופים – חלקם מתנהלים כגופים עסקיים. לצורך העניין, היו צריכים בכלל להיות בסעיף של העסקיים, וחלקם מתנהלים כמו בממשלה – לצורך העניין אנחנו רוצים שהם יהיו בסעיף של הממשלה. אבל היום יש לנו רשימה מטורפת של גופים כאלה – אני לא יודע אם אתם מביאים את הסיפור. זה סיפור רציני מאוד. לכן הצענו את סעיף 10, שהוא אומר שאנחנו ניקח את הרשימה הזאת, ולאורך תקופה – ביקשנו שלוש שנים – רועי פולקמן ביקש לקצר את זה, והצענו לקצר את זה לשנתיים. לאורך התקופה הזאת נעבור על כל רשימת הגופים האלה, עם כל המאפיינים הייחודיים, שיש לכל אחד מהם, ונחלק אותם.

היו"ר איתן כבל:

רן, באמת. בבקשה.

רועי פולקמן (כולנו):

משפט על השסתום. השסתום הוא סעיף 10. לכן אני מציע – אפילו נדלג על הסעיף הזה, נגיע ל-10 ואז נחזור אליו. סעיף 10, שאותו נתקן בצורה שבה דיברנו בישיבות הקודמות, אומרת שכל הגופים האלה – חברות ממשלתיות, כל הגופים המתוקצבים, עם כל הדיבורים שרמבם התחיל פה שוב לפתוח דברים – כולם יחולו עליהם. כלומר כולם ייכנסו פנימה במודל שוטף תוך שנה, שנתיים, לצורך העניין, ייכנסו פנימה

אוטומטית, למעט גופים שיביאו למשרדי הממשלה. זה אומר שכל הגופים בלי היכתבו בחוזה, הדיספוזיטיבי הזה – אתם ידועים שזה הסיכום וזה מה שנביא. זה אומר שכל הגופים המתוקצבים – - -

איילת נחמיאס ורביץ (המחנה הציוני):

זה לא מה ש- - -

רועי פולקמן (כולנו):

אמרנו את זה אלף פעם. לכן זה מרגיז אותי, ההתנהלות. לא ביקשת להצביע על סעיף 10. האירוע הוא שכל הגופים שמנויים ב-3(ג), כולם ייכנסו ל-45, למעט גופים שהמשרד - יעשו עבודה ויגידו: אי-אפשר. זה פותר את כל הבעיה שאתם מדברים עליה.

איילת נחמיאס ורביץ (המחנה הציוני):

הניסוח בסעיף 10 לא מופיע כך. נתחיל בכך. רן, אני לא מקבלת בשום פנים ואופן את ההגדרה שאומרת שחברות ממשלתיות חלקן מתנהלות בצורה עסקית, ולכן הן לא יכולות להיכנס לגדר החוק. חברות ממשלתיות, אני מצפה מהן להתנהל בצורה עסקית, ועדיין הן חברות ממשלתיות, מה שאומר שיש להן רשת ביטחון, מה שאומר שהן מבחינתי הזרוע הארוכה לביצוע של הממשלה, מה שאומר שהן צריכות להיות בגדר חוק מוסר תשלומים, נקודה. לא מקבלת שום התניה או יצירת מבוך הזוי שמפריד בין החברות הממשלתיות לגופים המתוקצבים.

רועי יודע את עמדתו. חברות ממשלתיות בעיניי היו צריכות להיות מהיום הראשון. אמרו לי שאי-אפשר ככה. גם אני לומדת ממורי ורבי היושב-ראש, ומנסה להתפשר ולהביא לא את הטוב ביותר אלא את הטוב. לכן איכשהו הסכמתי. מה שרועי מציע לגבי סעיף 10 נשמע לי הרבה יותר הגיוני ממה שכרגע מובא בסעיף 10. אבל אני לא רוצה שבשולחן הזה נתנהג כאילו החברות הממשלתיות הן משהו אחר חוץ מהזרוע הארוכה של הממשלה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אני רוצה לסכם כך. קודם כל, לכם נציגי הממשלה, אתם לא מרגישים את זה עד שזה מגיע לפתחכם. אי-אפשר כל הזמן לייצר מערכות ומהלכים שנותנים לכם לעשות ככל העולה על רוחכם. בשורה התחתונה, ביטוח לאומי וגופים נוספים הם ממשלה לכל דבר ועניין. אי-אפשר לשחק – כשנוח – ממשלה, וכשלא נוח – הם לא ממשלה.

אני רוצה לסכם כך: גברתי, נסיים את סעיף 10, ואז נחזור לסעיף (ג). אני אומר לך, רועי, ולכם – אני חושב שאני כמעט, ודאי מבין החיכים הכי מנוסים בשולחן הזה. אני לא אוהב שיש חוקים שאנחנו מקדמים אותם בלהט כל כך גדול, שאחר כך לחלץ – והפחד הגדול שלי פה – שיש עכשיו עוולות בחוק. קודם אנשים התנהלו בצורה סבירה. עכשיו פה אתה עושה פעולות – זו לא הכוונה שלנו. אנחנו לא רוצים לייצר מצב שבו אנחנו קובעים את הקווים. לכן כשאני מדבר על שסתום, אני אומר: אנחנו בעד, אבל במנעד כזה אתה יודע בדיוק כמוני מה יהיה, רן. אתה עובד מול משרדי ממשלה, אתה עובד מול חברות ממשלתיות. אתה עובד מול אגפים אצלך שאתה לא יודע לקבל מהם כל מה שאתה רוצה. אגפים – לא תאמר משרדים אחרים. לכן בעניין הזה אני לא מקבל את זה. אני חייב שסתום. אם זה ברוח שאמר רועי פלוס עוד שלייעס שנעשה לו- - -

רועי פולקמן (כולנו):

שוחחתי עם ראובן קוגן, סמנכ"ל כספים של רכבת ישראל. הם משלמים במאות-מיליונים שוטף 70 מכל מיני סיבות. מה שהחוק הזה אומר – שהם יהיו 45 יום.

רועי כהן:

אלא אם קבעו עם הצדדים אחרת- - -

רועי פולקמן (כולנו):

סעיף 10 לא מאפשר.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

יעקב פרי (יש עתיד):

סעיף 10 כולל גם את הנושא הרפואי?

אתי בנדלר:

לא. נגיע.

היו"ר איתן כבל:

גברתי, 10.

אתי בנדלר:

אדוני אמר משהו שאני רוצה להבין, אם זה מרמז להחלטה לגבי המוסד לביטוח לאומי ובנק ישראל, הרשות לניירות ערך?

היו"ר איתן כבל:

נכון. הגופים האלה אני רוצה להכניס אותם כמו כל גוף ממשלתי. אין שום סיבה שלא.

אתי בנדלר:

כלומר להעביר אותם לסעיף קטן (א) במקום סעיף קטן (ג). אני חושבת שראוי לשמוע את נציגיהם כאן.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

יעל דקל שפריר:

אני יעל דקל, ממשרד המשפטים. אנחנו רואים את מה שאדוני וחברי הכנסת מדברים עליו. אנחנו בהחלט חושבים שצריך לשמוע את המאפיינים הייחודיים של הגופים האלה.

היו"ר איתן כבל:

זה מה שיפה – כשבאים לקחת מהם משהו, יש להם מאפיינים מיוחדים; כשהם עם הציבור, הם דופקים את הציבור באופן שיטתי. בזה אין הבחנות.

עידו סופר:

מי הגופים?

אתי בנדלר:

לא יודעת. אולי יש עוד גופים סטטוטוריים.

היו"ר איתן כבל:

גברתי, אני מניתי את שלושת הגופים האלה. אני רוצה שגברתי תבדוק עוד גופים סטטוטוריים. אני לא רוצה להחריג אותם מהתהליך שהמשלה - זאת ממשלה לכל דבר ועניין. לכן אני רוצה שגברתי תבחן את הדברים האלה. אאפשר להם לבוא ולהציג, כמובן. יש פה נציג לביטוח לאומי?

לאה ורון:

הם בכל מקרה הוזמנו – גם בנק ישראל, גם הרשות לניירות ערך.

עמית יובל קורנבלום:

אני הנציג פה.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

יעל דקל שפריר:

רציתי להזכיר לוועדה – לגבי הרשות לחברות ממשלתיות, למשל, כבר ראינו בדיון הזה והגענו לנוסח הזה לאחר דין ודברים אתם, אבל הנוסח שהבאנו הוא לאחר דין ודברים עם הייעוץ המשפטי של הרשות לחברות הממשלתיות.

היו"ר איתן כבל:

אם הם בחוץ, אז מה? אז איזה דין ודברים? תזרקי לנו עצם.

רועי פולקמן (כולנו):

הטענה היא שהם לא יהיה בחוץ – הם יהיו בפנים באופן גורף, ויצטרכו לומר אם יש חברות ממשלתיות, ודיברנו אז על החברה לתרבות היידיש וכל מיני גופים שראינו אותם, איזוטריים במונח הזה, שיכול להיות שלגביהם יחריגו אותם. אבל כל הגופים יהיו בפנים. על זה היה דיון עם רשות החברות. הם גם היו פה בדיונים, והדבר הזה התנהל.

לגבי גופים סטטוטוריים גדולים - בסדר. אין לי בעיה עם זה. אבל לגבי רשות החברות, הם ייכנסו למעט גופים שיגידו.

היו"ר איתן כבל:

תודה. דיברנו על הגופים הסטטוטוריים. תודה. 10, בבקשה, גברתי.

אתי בנדלר:

עד תום שלוש שנים ממועד תחילתו של חוק זה, יקבעו שר הכלכלה והתעשייה, שר האוצר וראש הממשלה, לאחר התייעצות עם השרים הנוגעים לעניין לפי דין ועם מי שהממשלה מינתה בהחלטתה כסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים – ואני כמובן הצעתי, בהתאם למה שאדוני אמר – ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת - כי הוראות סעיף 3(א) ו-3(ב), כולן או חלקן, יחולו בשינויים המחויבים על גופים המנויים בסעיף 3(ג), כולם או חלקם, לעניין עסקאות בינם לבין ספק, והכל בהתאם לתנאים שיקבעו, וזאת בהתייחס לסוגים שונים של ספקים או של עסקאות; ובלבד שנוכח לאחר בחינה, כי החלת הוראות כאמור תואמת את אופי הגופים ופעילותם. תקנות כאמור יכול שיכללו גם מועדי תשלום מאוחרים יותר מהמועדים הקבועים בסעיף 3.

ובכן, בהתאם לנוסח שהוצע על-ידי הממשלה, ברירת המחדל המוצעת בסעיף 10, בהתאם להצעת הממשלה, היא שהוראות סעיפים קטנים 3(א) ו-3(ב), דהיינו מועדי התשלום 45 ימים או מה שנקבע לגבי עבודות הנדסה בנאיות, יחולו על הגופים שאנחנו מדברים עליהם עכשיו, שהם הגופים הסטטוטוריים, מוסדות להשכלה גבוהה מתוקצבים וגופים מתוקצבים אחרים, ואיך שיקבעו השרים בפרוצדורה המוצעת כאן.

רועי פולקמן (כולנו):

לפני שהם מסבירים את זה, אני מבקש, אני מציע תיקון לסעיף הזה. הממשלה לא העבירה את זה, ולכן אני אומר – אנחנו רוצים שבתוך שנה מהיום כל הגופים המנויים בסעיף 3(ג) ייכללו בחוק כמו בסעיפים 3(א) ו-3(ב), קרי עבודות בנאיות זה אחד, וספקים אחרים – 45. כל הגופים המנויים ב-3(ג) בתוך

שנה מתחילת החוק, כולם – חברות ממשלתיות, גופים סטטוטוריים, ייכללו בתוך הנהלים, למעט – יובאו לאישור ועדת הכלכלה, באישור השרים – מה שהממשלה רוצה – סייגים לעניין. כלומר יגידו אם יש גופים כאלה ואחרים, זה יבוא לאישור הוועדה, וינמקו. יגידו: יש חברות ממשלתיות שלא מוצדקות, כן מוצדקות. ינמקו. יכול להיות שיש שונות. ואת זה מעבירים.

רועי כהן:

מקובל עלינו.

רועי פולקמן (כולנו):

אני יודע שעל זה דיברנו. לא כך קראנו את הנוסח הנוכחי. אם זה מקובל – קדימה, ואז פתרנו את בעיית סעיף 10.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

מאשה אלוני:

אני מאשה אלוני, מחברת החשמל. העניין של שוטף פלוס 45 – אמרתי את זה גם בדיון הקודם – אנחנו בהחלט מתכוונים ליישם את זה, ואנחנו משנים ומייעלים את תהליכי העבודה כדי לעמוד בזה.

היו"ר איתן כבל:

אבל?

מאשה אלוני:

בזה אין "אבל". ה"אבל" הוא בקיצור של זה, וזה מאוד מורכב. חברת החשמל מתמודדת עם משהו כמו 200,000 חשבונות לשנה, 15 מיליארד שקל. אנחנו חייבים להיות בטוחים שאנחנו משלמים נכון ובזמן. אנחנו לא רוצים לבזבז את כספי הציבור. ברגע שניכלל בסעיפים סעיפים 3(א) ו-3(ב) בלי בדיקה, ואני לא מאמינה שאפשר לעשות בדיקה - -

רועי פולקמן (כולנו):

שבו עם משרדי הממשלה, תראו מה יש.

מאשה אלוני:

דיברנו עם רשות החברות הממשלתיות. גם רשות החברות הממשלתיות לא חושבת - - -

רועי כהן:

מהאזרחים אתם לוקחים שוטף פלוס 15. לא שוטף פלוס 45.

מאשה אלוני:

שבנה זה אפשרי. לכן חייבים לבחון את העניין. באופן גורף לקצר זה בלתי-אפשרי. לכן הנוסח הקיים יאפשר לעשות בדיקה.

רועי פולקמן (כולנו):

אנחנו אומרים שכולם אוטומטית בפנים. הם אומרים: אנחנו צריכים לבדוק. אני לא נכנס כרגע. אני חושב שצריך הכול. הם רוצים זמן לעשות את העבודה.

היו"ר איתן כבל:

זה תכף נגיע לזמן שאנחנו נותנים לממשלה לטפל בכל הדברים האלה. אם ניתן לכל אחד לעשות את השבת שלו – אף אחד לא אוהב לקום בבוקר. לכל אחד קשה. גם לאלה שמתעוררים ב-05:00, קשה לקום ב-06:00. זה טבעו של האדם, זה טבעם של גופים וחברות.

לכן, אם הממשלה רוצה את הזמן כדי להחליט מי בפנים ובאילו תנאים – אני לא עושה החרגות. כולם נמצאים בתוך הסל הזה, כולל חברת חשמל. גברתי, איך אומרים – אין מצב. זה לכולם. יש הסעיף שנוגע לכמה זמן בדיקה. הם רוצים שבעים שנה, ואנחנו ננסה לעשות את זה ששים שנה... כשהנכדים שלהם יהיו בתפקיד, יביאו לנו את ההמלצות...

בבקשה.

דן כרמלי:

עו"ד דן כרמלי, איגוד לשכות המסחר. אדוני, יש פה הזדמנות פז לתקן את העוול הגדול ביותר ואת החור הגדול ביותר בחוק הזה בכל מה שקשור למערכת הבריאות. מערכת הבריאות תיכנס גם היא - -

היו"ר איתן כבל:

תכף נגיע לבריאות. אל תקדים. תכף נגיע לבריאות. בבקשה.

עידו סופר:

אני רק אומר – אנחנו לא אויבי הציבור. איפה שאפשר ללכת לקראת, אנחנו שמחים ורוצים ללכת לקראת. הסעיף הזה ספציפית הפכנו אותו מאופט אין לאופט אאוט, כלומר כל מי שלא יוחרג, יהיה בפנים. הורדנו את המילה רשאים כך שיש חובה לקבוע את התקנות, וגם עכשיו אנחנו מבינים שיש רצון להוריד את מספר השנים. אנחנו מוכנים ללכת לכיוון של שנתיים ואסביר למה. מדובר על מעל אלף חברות. יש פה הליך שצריך לבחון כל אחת להתייעץ.

היו"ר איתן כבל:

מה שאנחנו מסכימים, לא צריך לחזור עליו.

רועי פולקמן (כולנו):

רק הערה למה שעידו אומר, כי אכן שיפרנו את הסעיף הזה מאוד. היה דיבור על שנתיים. אני יכול להציע שיהיה שנה, וש אחרי שנה, אם ירצו הארכה – אפשר באישור ועדת הכלכלה.

רועי כהן:

רן, אתה נציג הסוכנות לעסקים הקטנים. איך אתה אומר שנתיים? מה אתה אומר שנתיים? העסקים קורסים פה ואתה אומר שנתיים? אתה נציג של סוכנות העסקים קטנים. תשאל את השר שלך אם הוא מסכים לשנתיים. מה אתה אומר שנתיים?

היו"ר איתן כבל:

רועי.

רועי כהן:

הוא לא יודע מה זה לנהל עסק. שנתיים שיחכו עכשיו?

היו"ר איתן כבל:

גם אם אני מסכים אתך, מפאת כבודך אני לא מוכן לקבל את הטון הזה כלפי עובד מדינה. אני חבר שלך. רועי, עד פה. בסוף-בסוף, עם כל הרצון שלי לעשות שפוך חמתך על הגויים, מה שעשית עכשיו – צעקת

על הטלר. בסוף יש החלטת ממשלה, ולא הוא קיבל אותה. יש עכשיו שר חדש שאולי ישנה את זה. נכון
לרגע זה, רועי, אני מבקש ממך - תתנצל בפניו.

רועי כהן:

אני מתנצל. זה לא הגיוני.

היו"ר איתן כבל:

אני מקבל מה שאדוני אומר. אני לא מוכן לקבל את הטון הזה בוועדה, ומי שירים את הקול שלו,
גם שלושה חודשים לא יראה את החדר הזה. תודה. בבקשה.

דלית רנרט:

רק לומר, אתי, שהזכרת קודם את הצירוף "בדרך כלל". הסכמנו למחוק אותו בהקשר של סעיף 5.
לא דיברנו על זה בהקשר של סעיף 5. פשוט בדקתי את עצמי שוב.

אתי בנדלר:

תכף נראה עד כמה זה רלוונטי אם בכלל, אם יהיה היפוך של ברירת המחדל.

שירה אוחיון:

הנוסח מבטא את הדברים שאמר חבר הכנסת פולקמן, כי השרים מחוייבים לקבוע. החלפנו את
המילה "רשאים" ב"יקבעו", כלומר ברירת המחדל היא שהם יקבעו, והם יקבעו בשים לב למאפיינים
המיוחדים.

אתי בנדלר:

זה לא אותו דבר. ברירת המחדל שהציע חבר הכנסת פולקמן היא שהוראות סעיף 3(א) ו-1(ב) יחולו
על הגופים שסעיף קטן (ג) חל עליהם, אלא אם כן הם הוחרגו בתקנות.

שירה אוחיון:

זה מה שכתוב – יקבעו שר הכלכלה, שר האוצר וראש המשלה, כי הוראות סעיף 3(א) ו-1(ב) כולן או
חלקן יחולו בשינויים המחוייבים על הגופים המנויים בסעיף.

אתי בנדלר:

אותו דבר – הם צריכים לקבוע בתקנות שיחולו בשינויים המחוייבים וגומר, וכאן אומר חבר
הכנסת פולקמן: לא. החוק יקבע שזה יחול, אלא אם כן ייקבעו שינויים בתקנות.

רן קויתי:

מבחינתנו הנוסח אומר את זה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. שתי שאלות. קודם כל, למה ראש הממשלה צריך להיות פה?

שירה אוחיון:

נראה לי שזה היסטורית.

היו"ר איתן כבל:

רן, אני רציני. אני שואל שאלה פרקטית. אנחנו יודעים מה זה שני משרדים צריכים לשבת ביניהם
ולהגיע להבנות. כל שר שאתה מכניס אותו פנימה לתהליך, אתה מרחיק את הקץ. אמת.

אתי בנדלר:

נכון, אדוני, אבל אם תיקבע ברירת המחדל שמציע חבר הכנסת פולקמן – ומצדי שזו תהיה החלטה של כל הממשלה, כי לא יובאו תקנות שיאושרו - שהוראות סעיף (א) ו-(ב). אפשר את כל הממשלה.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

יובב גביש:

שמי יובב גביש, מנהל יחידת כספים ובקרה ברשות החברות הממשלתיות. אדוני היושב-ראש, יש פה דברים שאנחנו מוכנים לקבל, והלכנו עם ההצעה. ההחלטה לעשות ברירת מחדל שונה היא לדעתנו מסוכנת - לא ניתן פה את כל המשנה לגבי חברות ממשלתיות - ברירת מחדל שונה, יש בה סיכון. סעיף 10, כפי שהוא מנוסח היום, כפי שאנחנו קיבלתי את הצעת החוק, שנשלחה אלינו אתמול – מקובלת. אני גם אומר – יש לנו קושי עם זה, אבל אנחנו רואים את החשיבות בזה, ורואים גם את החשיבות להחיל את זה על חברות ממשלתיות שיהיו חוד החנית בחברות שבהן זה רלוונטי. יש חברות שמבחינתן זה סיכון משמעותי. אף אחד מאתנו לא היה רוצה לראות את התעשייה האווירית או רפא"ל או תע"ש חברות תחרותיות אחרות - -

היו"ר איתן כבל:

אחרי שהבהלת אותנו – תאמר לנו למה?

יובב גביש:

שהן מופלות לרעה לעומת חברות - -

רועי פולקמן (כולנו):

אז תביאו תוך שנה נהלים. מה הבעיה? יש לכם שנה להביא נהלים. אני מסכים אתך.

יובב גביש:

האלמנט של ברירת המחדל - -

רועי פולקמן (כולנו):

אנחנו לא יכולים – יש פה אלף גופים - -

היו"ר איתן כבל:

יובב, הלכתי לקראתכם בעניין זה. לא כפיתי עליכם הר כגיגית. נתנו לכם את הזמן. אמרתי: חברות וחברים, לכו הביתה, עשו את העבודה שלכם.

מה שאני מבקש לגבי השנתיים – שזה יהיה שנה, ותינתן לכם האפשרות להגיש לוועדת הכלכלה בקשה לעוד - -

רועי פולקמן (כולנו):

עמדת ראש רשות החברות זה לא להחיל מוסר תשלומים על החברות הממשלתיות כהגדרה?

יובב גביש:

אני לא נגד הצעת החוק. להפך. לא הבענו התנגדות, למרות שיש פה קשיים גם על חברות ב-100% מתוקצבות כמו - -

קריאה:

הקשיים הם גם בקרוב הספקים הקטנים והבינוניים.

רועי פולקמן (כולנו):

מאה אחוז, תביאו נהלים. יש סיכון, נכון. צריך להבין.

יובב גביש:

עוד דבר אני רוצה לומר. יכול להיות מצב – בואו נדבר על שתי ברירות המחדל: אם ברירת המחדל היא שצריך לבוא עוד שנה בהסכמת הגורמים כולל ועדת הכלכלה, ולהגדיר על מי זה חל ואיך זה חל, או זה יחול על כולם, אבל בשינויים ובתנאים, כי יש פה מנעד רחב של חברות ממשלתיות - אנחנו חיים עם זה. אם ברירת המחדל היא שונה, המשמעות של זה – שאם לא היתה הסכמה, אנחנו מגיעים לתהום, ואז חברות כמו התעשייה האווירית ורפא"ל - -

היו"ר איתן כבל:

האיום האיראני נהיה קטן עליכם. הבנו.

יובב גביש:

יש הרבה גורמים שמעוניינים בדבר הזה ואנחנו גם בעד, אבל שוב, העניין הזה, עם סעיף 10, כפי שהוא מנוסח היום - -

היו"ר איתן כבל:

למה אדוני עושה מאתנו צחוק כאילו אנחנו לא מבינים אותו? אתה מעליב אותנו. אמרת את זה שלוש פעמים.

יובב גביש:

מחובתי להגן על החברות הממשלתיות.

היו"ר איתן כבל:

אתה מתרשם שאנחנו לא מבינים. הבנו. לא תמיד חייבים לקבל. זה הכלל. גם אצלכם זה הכלל.

חברים יקרים, זאת תהיה שנה פלוס בקשה לארכה לעוד שנה. מה שהובא בפנינו כבר – רן, כיוון שאני מאחל לך להתקדם בתפקידך, אני מאחל שלא אתה זה שתציג בפנינו בעוד שנה או שנתיים. אני יודע את נפש הפקיד. הרי ברור לי, שכשאמרתי שנה פלוס, תבואו עוד שנתיים. אני בסך הכול מנסה לייצר – שתהיה אי-נעימות קצת. קצת לחלוחית בעין. אם אני נותן לך שנתיים, אתה תבוא בעוד ארבע. תודה רבה.

אתי בנדלר:

אז סעיף 10, ואז נחזור לסעיף 3.

היו"ר איתן כבל:

ששנתך לא תנדוד. עזוב. בוא נתקדם. חברים יקרים, אתם לא מתכוונים לעבוד לא בשנתיים. רן, לא אזכיר לך תקנות פה של חמש וששה ושבע ושמונה - שנים. די. מספיק.

רועי פולקמן (כולנו):

תביאו תקנות ראשוניות שעושות את הסינון הראשוני, ובהמשך תביאו תקנות יותר מדויקות. תעשו שתי נגלות. תפתרו תוך כמה חודשים.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

אתי בנדלר:

אם כך העיקרון יהיה: הוראות סעיף 3(א) ו-3(ב) יחולו על מזמין שהוראות סעיף קטן (ג) חל עליו בתום שנה ממועד התחילה אלא אם כן נקבע אחרת לגבי אותם גופים כולם או חלקם ספק לעניין עסקאות בינם לבין ספק, והכול בתנאים שנקבעו בהתייחס לסוגים שונים של ספקים או עסקאות.

תקנות כאמור יכול שיכללו גם מועדי תשלום מאוחרים יותר מהמועדים הקבועים בסעיף 3.

השר – מי שיקבע את התקנות האלה זה שר הכלכלה והתעשייה, שר האוצר, ראש הממשלה, לאחר התייעצות עם השרים הנוגעים לעניין לפי דין ועם מי שהממשלה מינתה כסוכנות לעסקים קטנים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת. כך ייקבעו התקנות.

השאלה, אם ניתן יהיה לדחות את השנה הזאת בשנה נוספת בתקנות שיובאו לאישור ועדת הכלכלה - על-ידי מי, אדוני? אני לא חושבת שלעניין זה צריך את כל הפורום הזה.

היו"ר איתן כבל:

שר הכלכלה, אני חושב. זה כוס התה שלו.

אתי בנדלר:

שר הכלכלה באישור ועדת הכלכלה.

היו"ר איתן כבל:

מי בעד, עם כל התוספות, התיקונים והאישורים?

הצבעה

בעד הסעיף – פה אחד

סעיף 10 אושר.

היו"ר איתן כבל:

אושר. נחזור ל-(ג).

(היו"ר יעקב פרי, 28: 11)

יעל דקל שפירר:

חשוב לנו, שאם הוועדה החליטה על היפוך ברירת המחל, שגם השר שנוגע לעניין לפי דין, יוכל לומר את דברו - אם יש שר, שיש חברה ממשלתית - -

אתי בנדלר:

לא. יש פה שני סוגי תקנות: סוג אחד זה התקנות המהותיות, שמדברות על איזה חברות או איזה גופים סטטוטוריים או מוסדות להשכלה גבוהה יחולו לא הוראות סעיף קטן (א) ו-3(ב) אלא הוראות אחרות כפי שייקבעו. כאן זה כל השרים, כל החבילה הגדולה; סוג אחר של תקנות זה בקשה לדחיית השנה, אם לא יספיקו במשך שנה אחת.

היו"ר יעקב פרי:

נחה דעתך? יופי.

אתי בנדלר:

כל העניין של סעיף 10 שאושר עכשיו, חל לגבי גופים שסעיף 3(ג) חל עליהם. לכן אני חוזרת עכשיו לסעיף 3(ג).

גוף שהוקם לפי דין, מוסד להשכלה גבוהה או גוף מתוקצב למעט רשות מקומית, שהתקשר עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלם לספק את התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו הומצא לו החשבון, אלא אם כן קבעו הצדדים באופן מפורש בחוזה מועד אחר לתשלום, ומועד זה נקבע לאור אופייה המיוחד של ההתקשרות או שהוא אינו מועד בלתי-הוגן באופן חריג.

כלומר נקודת המוצא צריכה להיות, אדוני, שבמשך שנתיים, להערכתך – אלא אם כן יחול תיקון לחוק – יש להניח שזה יהיה שנתיים – -

רועי כהן:

למה שנתיים? צריך לנמק.

היו"ר יעקב פרי:

ברור. לא יהיה כתוב שנתיים. היא אומרת שבמציאות זה עלול להיות שנה פלוס שנה.

רועי כהן:

אבל איתן אמר שיהיה נימוק.

אתי בנדלר:

כשהשר יבוא לוועדה, יבקש - הוא יצטרך לנמק. אבל אני מניחה שיהיו נימוקים, כי מדובר על אלפי גופים, כפי ששמענו.

(היו"ר איתן כבל, 31: 11)

אתי בנדלר:

לכן נקודת המוצא היא שבמשך שנתיים יחולו הוראות סעיף קטן (ג) אזו לרבות ההחרגה שמתאפשרת לקבוע בחוזה – ובדרך כלל הוא מוכתב על-ידי הספק – -

רועי כהן:

אנחנו מקווים שזה שנה.

אתי בנדלר:

כולנו חיים בתקוות. לכן אני מציעה, שלגבי ההחרגה של מועד נקבע לאור אופייה של ההתקשרות הוא שאינו עומד מועד בלתי-הוגן באופן חריג – אני מציעה שקביעה כזאת תהיה באישור בכתב של מנכ"ל הגוף או החשב של אותו גוף או של שניהם, ושהגוף הזה יצטרך למסור על כך הודעה לרשות לעסקים קטנים, כדי שירכזו את כל המידע הזה לגבי הגופים.

יעקב פרי (יש עתיד):

אני חושב שלא צריך לכתוב מנכ"ל או חשב אלא צריך לכתוב רק מנכ"ל.

אתי בנדלר :

זו ההצעה שלי.

היו"ר איתן כבל :

פרי צודק בעניין הזה.

רועי כהן :

גם במכרז שירשמו את תנאי התשלום. שלא האדם יזכה, יחשוב שהוא עם 45 יום, ואז שולחים לו חוזה שזה אחרת.

רועי פולקמן (כולנו) :

כתוב : חוזה. זה התנאים בחוזה.

רועי כהן :

זה מכרז. הוא יזכה במכרז, ואז ישלחו לו חוזה שיהיו תנאי תשלום אחרים.

קריאה :

חוזה הוא חלק מהמכרז.

רועי כהן :

לא נכון.

היו"ר איתן כבל :

תנאי תשלום זה לא חלק ממכרז?

רועי כהן :

לא. לא חייב.

קריאה :

הוא צודק.

היו"ר איתן כבל :

פעם ראשונה אני שומע את זה. ועוד דבר - שבחוזה - לא יודע אם זה בסעיף הזה - כשאתה מפרסם את המכרז, ייכתבו תנאי התשלום. אומר לי נשיא לה"ב, שלמען הסר ספק שזה ייכתב, כי לא כל אחד כוהג כך, ואז אתה זוכה במכרז, ואתה מקבל חוזה, ואז הוא אומר : אם זה כך, אני לא יודע לעמוד.

רועי פולקמן (כולנו) :

אם יש שינוי.

אתי בנדלר :

אם החוזה נכרת בעקבות מכרז, אז תנאי התשלום ומועדים ייקבעו גם במכרז עצמו.

רועי פולקמן (כולנו) :

אם הם שונים.

אתי בנדלר:

ברור.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

רעות אופק:

רעות אופק, משרד המשפטים. לעניין ההצעה האחרונה, אנחנו מסכימים לה. כבר היום במכרזים מצוינים תנאי הגשה. אבקש להתייחס לשלוש נקודות, ברשותכם. התחלתי מהנקודה השלישית שעלתה עכשיו – הנושא של פירוט במכרז של תנאי התשלום. זו כמובן הפרקטיקה הקיימת. אם אתם רוצים להעביר את זה בחוק, זה בסדר.

לגבי שתי הנקודות הקודמות, לעניין אישור המנכ"ל בדבר תנאי התשלום החורגים, במקרה שתנאי העסקה שונים באופן-הוגן – לטעמנו זו הכבדה שלא מתאימה. קודם כל, מי שאמור לקבוע את זה, זה לא המנכ"ל אלא ייעוץ משפטי.

קריאות:

אתי בנדלר:

רעות, קחי לתשומת לבך---

היו"ר איתן כבל:

גברתי, ברשותך, זה לא עניין שהוא מאשר או לא מאשר, או האם עבר על סעיף (א) או (ב); אנחנו מחפשים איזה שסתום בקרה, שלמישהו פה יש כל הדברים שבדרך כלל עוברים דרך המשרד שעליו הוא מופקד כמנכ"ל, והוא יודע לומר איפה יש כאן – זה הכול. אנחנו לא מנסים עכשיו להיכנס חלילה בין שני אראלים – בין היועצים המשפטיים לנציגי אגף תקציבים.

אתי בנדלר:

וכפי שאמרתי, בכל מקרה זה לא חל על משרדי הממשלה, כך שמה שמקובל במשרדי הממשלה לא רלוונטי לגבי הגופים שסעיף קטן (ג) חל עליהם.

רעות אופק:

אני רק מבקשת להבהיר את מה שאמרתי, ואז אבקש ששירה ממשרד האוצר תחדד את הדברים.

אני רוצה לחדד שהכוונה לא היתה--

היו"ר איתן כבל:

לא יישאר לה מה לחדד...

שירה אוחיון:

לא אחדד – רק אשלים את הדברים של רעות. אנחנו חושבים שבקרה מספקת היא להעביר את אותן התקשרויות מיוחדות לרשות לעסקים קטנים ובינוניים. הרשות תוכל להסתכל על כל ההתקשרויות המיוחדות האלה מלמעלה, ולבחון אם הן סבירות או לא, ובמידת הצורך גם לעדכן את אותם גופים ולומר שהיא מזהה בעיה פה או אחרת.

לאה ורון:

במקום המנכ"ל של אותו גוף?

שירה אוחיון:

כן. כל גוף שיחליט להחריג התקשרות כזו או אחרת, יצטרך לדווח מיידית לסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים. זו הבקרה שאתם מחפשים. זו המשמעות.

היו"ר איתן כבל:

זה יפה שאתם נגד רגולציה שהוצעה על-ידכם. אני לא מקבל. חברים, סיימנו את העניין. אני מעלה להצבעה את מה שהקראת.

שירה אוחיון:

גם מנכ"ל וגם - -

היו"ר איתן כבל:

כן.

שירה אוחיון:

מה יעשה המנכ"ל?

אתי בנדלר:

אישור בכתב.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה לומר לך איך זה בחיים מחוץ לבניין של האוצר - יש חיים. מתנהלים.

עידו סופר:

אתה רוצה שמנכ"ל יתעסק - -

היו"ר איתן כבל:

כבר כשלת בלשונך. אנחנו מדברים על פעם ב-. דיברנו על מקרים חריגים. אופי מיוחד. אם אדוני נבהל שהמנכ"ל יקרוס תחת עבודתו, יש לנו בעיה. תודה רבה.

אתי בנדלר:

אמרתי שכל הרעיון הזה עלה כדי לסנן את המקרים.

היו"ר איתן כבל:

אני מעלה להצבעה. מי בעד, עם התוספות, השינויים וכל מה שהקריאה היועצת המשפטית?

הצבעה

בעד הסעיף – פה אחד

סעיף 3(ג) אושר.

היו"ר איתן כבל:

תודה רבה. נתקדם.

אתי בנדלר:

רשויות מקומיות. סעיף קטן (ד).

רשות מקומית אשר התקשרה עם ספק בחוזה לביצוע עסקה תשלם לספק את החשבון בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו החוזה הומצא לה, ולגבי עסקה שעניינה עבודות הנדסה בנאיות – לא יאוחר מ-90 ימים מתום החודש שבו החשבון הומצא לה. ואולם אם העסקה ממומנת כולה או חלקה באמצעות מימון חיצוני, רשאית הרשות המקומית לדחות את מועד תשלום החלק היחסי של התמורה שמומן במימון חיצוני עד תום 10 ימי עסקים ממועד קבלת המימון החיצוני לעסקה, ובלבד שהודעה על שיעור המימון החיצוני – סליחה, אני אקרא את הנוסח שהממשלה הציעה ואת הנוסח של השינויים שאנחנו הצענו. אקרא עכשיו מהנוסח החדש שפרסמה הממשלה.

רשות מקומית אשר התקשרה עם ספק בחוזה לביצוע עסקה תשלם לספק את התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו הומצא לה החשבון, ולגבי עסקה שעניינה עבודות הנדסה בנאיות – לא יאוחר מ-90 ימים מתום החודש שבו החשבון הומצא לה. ואולם אם העסקה ממומנת כולה או חלקה באמצעות מימון חיצוני, רשאית הרשות המקומית לדחות את מועד תשלום התמורה בגין החלק היחסי מהעסקה שמומן במימון חיצוני עד תום 10 ימי עסקים ממועד קבלת המימון החיצוני לעסקה, והודעה על כך תימסר לספק לא יאוחר ממועד ההתקשרות, ואם ההתקשרות נעשת במכרז, במועד פרסום המכרז.

ההצעות לתיקונים שהובאו עכשיו על-ידי הממשלה – היו בהתאם להערות שאנחנו העברנו למשרדי הממשלה, ושנדונו כאן בוועדה בישיבה הקודמת, אם איני טועה, בראשות חבר הכנסת פרי, כשהשאלה העיקרית היתה, מה קורה כשרשות מקומית מתקשרת, והמימון לאותה התקשרות כולו או חלקו מגיע ממימון חיצוני.

לגבי זה היה ברור, שהיה צריך לקבוע גדרות כלשהם, שאם יש מימון, למשל, בסך הכול של 10% בפרויקט מימון חיצוני, אין סיבה לדחות את מועד התשלום של כל התשלום בשל אותם 10%. לכן אני שמחה שהממשלה קיבלה את העמדה הזאת, שרק החלק היחסי, שממומן באותו פרויקט מימון חיצוני, הוא זה שיידחה, אבל כשהספק מתקשר עם רשות מקומית, הוא צריך לדעת מראש איזה חלק מהתשלום יידחה לו. כלומר מתקשר ספק עם רשות מקומית – הוא צריך לדעת מתי הוא יקבל את התשלום. לכן אם חלק מהתשלום או כולו ממומן מימון חיצוני, הספק יידע על כך מראש.

קריאה:

הוא לא יכול לדעת לתמיד מראש על כך.

היו"ר איתן כבל:

מייד. נאפשר לכם, ועוד איך.

אתי בנדלר:

בעצם סיימתי את ההסבר. עכשיו צריך לשמוע את ההתנגדות של הרשויות המקומיות.

היו"ר איתן כבל:

קודם כל נשמע את הרשויות המקומיות. בבקשה.

עופר בן אליעזר:

עופר בן אליעזר, ראש המועצה המקומית רמת ישי, בשם השלטון המקומי. בהרבה מקרים בשלב היציאה למכרז לא יודעים שיהיה מימון חיצוני, כי הרבה פעמים מגיע מקור חיצוני תוך כדי התגלגלות הפרויקט. לכן ההסתייגות שלנו כרגע ממה שנאמר, זה ברגע שנדע שנכנס גורם חיצוני, נוכל לעדכן שזה תלוי בגורם החיצוני, כי לא תמיד זה קורה.

יעקב פרי (יש עתיד):

כשאתם מתקשרים עם ספק מקומי לעשות פרויקט מסוים, הרי הם מכינים מראש כתב המימון, תקציב. הם אמורים לדעת מי המממן.

עופר בן אליעזר:

נכון. אני מתחיל מתב"ר מסוים שמביא אותו ממימון עצמי, תוך כדי אני יכול להחליף את מקורות המימון, כי פתאום הצלחתי להביא ממשרד ממשלתי. זה קורה, ואתם יודעים את זה. לפעמים גם תהליכי עבודה של הממשלה בבירוקרטיה לוקחים זמן. למשל, יש לי היום בקנה מאושר במרכב"ה – עוד לא אושר על-ידי החשב – דרך המשרד לפיתוח הגליל. אני יכול, כדי לקדם את הפרויקט, להביא מימון עצמי שפוגע בתושבים שלי, כי אני יודע שאני אמור לקבל את זה בעתיד. עוד חודש אני מקבל את המימון, משתנה גורמי המימון בתוך התב"ר – מביאים למליאת המועצה, משנים את גורמי המימון – הופ, עכשיו אני תלוי באותו גורם חיצוני. זה אותו דבר עם מפעל הפיס וכו'. אז אנחנו כן מסכימים לזה שמה שבמימון הפנימי יהיה, ואין בעיה, אבל ברגע שנכנס גורם חיצוני - בהתאם.

היו"ר איתן כבל:

תעזור לי. עופר, כמעט כל פרויקט שמונח לפתחך כראש רשות – למשל, ברשות שאתה מנהיג אותה, אבל זה נכון לגבי כל מקום – כמעט כל פרויקט שאתה יוצא לדרך אתו, אתה יכול למצוא את עצמך במצב הזה; מצד אחד, אתה אומר: אני הולך אתכם בצד אחד, אבל בפועל, כיוון שכל פרויקט יכול שיחולו בו אותם שינויים, אני רוצה שתגיד לי, איפה השלייקעס שלנו?

רועי פולקמן (כולנו):

אני חושב שהתקדמנו מאוד אתם קודם כל על החלק היחסי, וזה פריצת הדרך. אבל העניין של ההודעה – לדעתי הפתרון הוא שברגע שיש מימון חיצוני, אתם צריכים להודיע, ואז זה לא בהכרח מראש. אני חושב שזה לא הדרמה.

עופר בן אליעזר:

מקובל.

רועי פולקמן (כולנו):

להודיע לספק, ברגע שיש מימון חיצוני – נאמר שהשתנה המצב, וזה יכול להיות גם באמצע פרויקט - תלוי. יודיע לו את זה. ההודעה היא לא האירוע הדרמטי. האירוע הדרמטי הוא החלק היחסי – זה הדרמה פה.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

אלי כהן:

אלי כהן, חבר הנהלה בארגון בוני הארץ.

היו"ר איתן כבל:

לא נשארו קבלנים על הפיגומים...

אליאב בן-שמעון:

מבין כמה זה חשוב, אדוני היושב-ראש? בקצב הזה של החוק גם אם לא נהיה פה, לא יישארו קבלנים.

היו"ר איתן כבל:

עוד מעט אזיל דמעה. למה להיסחף? הלכתי אתך. גמרנו, די. בבקשה.

אלי כהן:

אני שואל את ראש המועצה – יש לו תקציב, יש לו מליאה, כל הכלים עומדים לרשותו, ועכשיו הוא משנה את כללי המשחק שלי, אחרי שחתמתי אתו חוזה? איך ייתכן?

יותר מזה, אני יכול להעיד על עצמי, שעירייה מסוימת באזור חיפה – אדייק: מועצה מקומית באזור חיפה חייבת לי סכום של שש ספרות מזה שנה. למה – משרד הפנים לא העביר לנו כסף. למה לא העביר כסף? כי זה שבודק להם את החשבונות - אפרופו בקרות שדיברת עליהן, לא חתמו אתו חוזה.

יעקב פרי (יש עתיד):

עם המבקר?

אלי כהן:

מבקר. למה עושים את זה? שנה בשנה לקראת סוף השנה לא חותמים חוזה. ואז - - - תקציב.

היו"ר איתן כבל:

אל תדליפו את זה לחלם...

עופר בן אליעזר:

זה מה שקורה בפועל, אבל עדיין לרשות אין הכסף לשלם את זה.

קריאות:

- - -

קריאה:

אני כקבלן מפר חוזה - - -

עופר בן אליעזר:

לכן צריך את הממשלה בעניין הזה, וכשמדברים על מוסר תשלומים לספקים, וזו ההתחייבות שצריכה להיות לממשלה באותו סעיף, שהיא משלמת. אם אתה רוצה דוגמה מעכשיו, משרד הדתות אישר 225,000 – איפה זה נעצר? בחשבונות. למה? ככה בא לו. חודשיים, משרד הדתות.

רועי פולקמן (כולנו):

זה נאמר בדיונים, שהנושא של תשלום המדינה לרשויות המקומות, שכל השנים דחו אותו – רועי כהן העלה את זה כמה פעמים – זה טופל.

איתי חוטר:

- - -

רועי פולקמן (כולנו):

חוק לא יכול להחליף התנהלות רשלנית, כי חוק הוא חוק. בסוף אם משרד ממשלתי עובד באופן רשלני, כמו שרשות מקומית, ולכן אנחנו צריכים לדבר על ההתנהלות הסבירה. הרי אם עירייה תתנהל באופן רשלני מול קבלן, היא תתנהל באופן רשלני. האירוע פה אומר – ופה ודאי אתם יודעים שזו התקדמות – שהיום ברשויות מקומיות, ופה שוב יש שונות אדירה – לא דיך תל-אביב או חיפה או ירושלים

כדין רשויות אחרות, שאנחנו יכולים לנקוב כאן, ששם עיוות התשלומים הוא דרמטי, וקבלנים מקבלים תשלומים - שנה זה לא נדיר, בגלל אלף ואחת סיבות. פה אנחנו מתקדמים מאוד.

גם אמרתי, ונאמר בדיונים הקודמים, כשדיברנו על לרדת מ-90 – דיברנו לא פעם – לא ל-60 אבל לרדת מ-90. אבל שוב אומר: זה האירוע הדרמטי.

לגבי המימון החיצוני, צריך לחשוב, אם צריך להודיע מראש – זה כבר השוליים. אבל זה שיפור דרמטי. אם הם לא יקבלו בזמן את הכסף מהממשלה - -

היו"ר איתן כבל:

תודה. אני רוצה להבהיר. אני רוצה להזכיר, עופר, מהי מהות החוק. מהות החוק, וצודקת היועצת המשפטית בהערה שלה באוזניי – שקודם כל זה חוק להגן על הספקים. זה שאתה בבעיה, ואנחנו הגענו עליך לאורך כל הדרך, איפה שיכולנו – הוספנו, הקטנו, הרחבנו – הרי אתה יודע באיזו נקודת מוצא יצא החוק. ברגע שאני לא יודע עכשיו לתת לקבלן הזה את התשובה כמשל – אז מעלתי. עופר, אתה צודק. עופר, בבעיה שלך אל מול הבעיה שלו אני צריך קודם כל לתת מענה לבעיה שלו, כי מהות החוק היא קודם כל מתן - כל החוק הזה, הבסיס שלו, ההצדקה לקיומו היא פתיחת או טיפול בכל מה שאנו קוראים תשלום לספקים.

קריאה:

אל תזמין אצלי עבודה.

היו"ר איתן כבל:

חברים, אם אני לא יודע לתת לו מענה – אחר כך אתה יכול לומר לי: תעזור לי איך אני נותן מענה מול הממשלה, מול החשב, ההוא מול החשב האחר, אבל אני קודם כל צריך לדעת, איך אני נותן מענה לספק, כי אם אני לא יודע לתת לו תשובה, ואני מתחמק ומגמגם, כמו שעשינו מול כל הגורמים האחרים. מול כל הגורמים האחרים מצאנו את הפשרה, את הדבר הנכון עד כמה שאפשר. הרי אין פה שום דבר שהוא שלם, ולא כולם יוצאים במלוא תאוותם בידם. עופר ואיתי, תעזרו לי למצוא את המענה בתהליך הזה מול הספק.

עופר בן אליעזר:

קודם כל, נכבד את מה שאתה אומר, ואנחנו פה כי אנחנו חושבים שזה נכון. אני אומר – צריך לתת הודעה, וניתן את ההודעה. ככל שאנחנו יודעים שיש, ניתן את ההודעה. ברגע שייכנס גורם מימון נוסף, ניתן את ההודעה. הרי מה יקרה בסוף – נלך לחיים הפרקטיים, אז במסגרת החוזה שייכתב, ייכתב בחוזה, ואם יהיה מימון חיצוני, אז כך וכך. אני מנסה להיות בתוך הדבר הזה מאוד ברור. אנחנו באנו מעולם השטח.

אני אומר כזה דבר - הרי כשרשות חותמת על הסכם, היא מתחייבת לתנאי תשלום וכו', ואם היא לא עומדת בהם כי הם לא שילמו לך שנה, מישהו לא עומד בתנאי ההסכם, ואפשר לקחת אותו לבית משפט, עם החוק הזה או בלעדיו. זה לא המצב.

היו"ר איתן כבל:

אנחנו לא רוצים.

עופר בן אליעזר:

לכן המטרה שלי בעניין הזה היא להפיל מנוף על הממשלה ולהכניס את זה, כדי שהממשלה - -

אליאב בן-שמעון:

בחוק הזה לא תוכל לקחת לבית משפט.

עופר בן אליעזר:

לכן אני אומר כך: אם יש גורם חיצוני, אנחנו נודיע.

אליאב בן-שמעון:

עם מה אשלם לעובדים? עם ההודעה שלך?

היו"ר איתן כבל:

אדוני המנכ"ל, למה אתה חושב שיש לך זכות להרים את הקול? אנחנו מנסים לעזור לאדוני. אתה שם לב, נכון?

עופר בן אליעזר:

אמשיך. אני הרשות אודיע כשיש לי המימון, אם זה בשלב הראשוני, במסגרת המכרז, החוזה, מה שיהיה.

היו"ר איתן כבל:

אתה לא מקדם אותי. עם הודעות לא הולכים - -

עופר בן אליעזר:

זה מה שאתם מבקשים בחוק. מה קורה כשנכנס לי גורם מימון תוך כדי הפרויקט? אם נכנס גורם מימון תוך כדי הפרויקט, הוא לא אמור לפגוע בתנאי התשלום, אם הממשלה עובדת כמו שצריך. הדבר היחיד שעלול לקרות הוא תוספת של עשרה ימים, כי המשרד הממשלתי אמור לעמוד בהתחייבויות - -

היו"ר איתן כבל:

עופר, אני רוצה סיפור דרך. אסביר. מילים לא עוזרות כאן.

עופר בן אליעזר:

אתה יודע שאם אני משלם את זה, המשרד הממשלתי בא אחרי זה ואומר לי: שילמת - אתה לא צריך את הכסף?

היו"ר איתן כבל:

הכול ברור לי. אני מבין את ההתנהלות. אני יודע שאנחנו נמצאים פה בסד לא פשוט, אבל תעזור לנו לעזור. לא באתי לפתור את כל החולאים. הסעיף של משרד הבריאות זה עוד מעט - כמה חולאים יש שם. אני מנסה לומר לכם מהמקום האחר. אתה כותב בחוזה שיש מצב שיכול ו-. אלא מה - עופר, אני לא רוצה מילים; אני רוצה למצוא בתפר הזה, איך אני נותן מענה. אם אתה חושב שאת השוט פה אנחנו יכולים להכניס נגד הממשלה - תשכח. הממשלה לא יודעת בכלל להחיל את זה.

מה עוד הבעיה - אם זה הפרויקט היחיד שבו אתה נקלע לסיטואציה הזאת - ניחא, אתה אומר: יימצא לו התהליך. זה כמו דומינו. מה שיש לך בעיה אחת פה, היא גם בפרויקט כזה, בפרויקט כזה, כי זו הדינמיקה של החיים. אתה צרי לעשות, למי אתה משלם ראשון בתוך התהליך הזה? אני רוצה למצוא, עד כמה שאפשר - אני לא יודע לתת תשובה ב-100% לך. אני כבר אומר, כמו שלא אדע לך, עופר, את כל התשובה. אני רוצה שתיתנו לי פה את התשובה ששניכם לא מרוצים, אבל היא מקדמת את העניין לשניכם. ואתה לא נותן לי; אתה נותן לי מילים.

עופר בן אליעזר:

המקרים של תוך כדי גלגול הם מקרי קצה ולא בשוטף. ברוב המקרים אתה יודע - אני מדבר בעיקר על עבודות שוטפות. אני לא מדבר בתקציב השוטף, שעם זה אין שום בעיה, וגם שם המימון החיצוני הוא פחות קריטי כי הוא מתגלגל בשוטף.

היו"ר איתן כבל:

מיליון שקל יכול למוטט גוף.

עופר בן אליעזר:

אני מסכים אתך.

היו"ר איתן כבל:

שש ספרות – זה גם יכול להיות יותר. אבל גם מיליון שקל.

רועי פולקמן (כולנו):

עופר, אני מציע, אפרופו הדיון הזה, שאם זה מקרה קצה, יותר הגיוני שתודיעו מראש, ואם יש שינויים, וזה יחסית נדיר, שרשות מקומית תדע להתמודד עם זה שפתאום השתנה לה המימון החיצוני. הם מודיעים מראש. בואו נתקדם.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

אשר גרין:

ניקח דוגמה שעופר העלה – 50% גורם חיצוני, 50%. הוא לא מקבל את הכסף שנה - אני חייב לגמור לו את הבניין שהוא הזמין. בינתיים פשטתי את הרגל. בחסות החוק אני אפילו לא אוכל לתבוע אותו. זאת הבעיה, כי אין לי שום סנקציה. אדרבא – אני מפר חוזה. הוא יכול לתבוע אותי ולחלט לי את הערבות, גם אם הוא לא שילם לי כסף.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה.

אליאב בן-שמעון:

בקצרה להוסיף על מה שאמר אשר. הוא לא קיבל את המימון, אז אני מחכה עד אין סוף לעשרה ימים האלה?

היו"ר איתן כבל:

תודה. הבנתי. בבקשה, אדוני נשיא לה"ב.

רועי כהן:

יושב-ראש הוועדה, אתה רוצה לעשות פה משהו שיעזור לכל המשק ויעזור לעסקים הקטנים. בעצם בחוק הזה אתה מאפשר למדינת ישראל לא לשלם בזמן, למרות שיש חוק שמחייב אותה לשלם בזמן. אני לא מבין את האנומליה הזאת. יש חוק הרשויות המקומיות – העברת תשלומים מהמדינה. הוא תקף וקיים ומחייב את המדינה לשלם תוך ששים יום לרשות המקומית. למה אתה בתוך חוק ספציפי ואחר מוסיף פה אפשרות למדינה לשלם – כי ברגע שאתה כותב שאם המימון החיצוני יאפשר למישהו אחר - -

רועי פולקמן (כולנו):

זאת לא הרשאה של המדינה.

רועי כהן:

זה הרשאה, כי - - -

רועי פולקמן (כולנו):

זאת פרשנות.

רועי כהן:

זה בדיוק מה שיבוא. הרשויות המקומיות צריכות לקבל את הכסף שלהן בזמן. יש פה חוק, שאנחנו בעצם נותנים אפשרות לאכוף את החוק הזה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. קודם כל, הסעיף הזה אני בעצמי מכיר אותו בעל-פה אחרי שהקראת אותו, ואתה צודק. הרי כל התהליך הזה לא היה צריך להתקיים, כי אם היו מקיימים - -

רועי כהן:

אז למה לתת להם אפשרות?

היו"ר איתן כבל:

שנייה. ברשותך, אני רוצה להזכיר – אני לא רוצה 100% פה. מה כן אני רוצה – אל"ף, ההודעה מראש, כשהיזם או הקבלן יחליט אם הוא רוצה להתקשר, כן או לא, והוא יודע את כללי המשחק שהוא נכנס אליהם. זאת נקודה מרכזית מאוד, שהיא גם בתוך סד.

יחד עם זאת, זה שהודעתי, לא שולח אותי הביתה, לומר: אני הודעתי; אני צריך גם בצד השני שיהיה איזה תיחום שאומר שהשימוש בסעיף הזה, שאומר: אמרתי לו מראש והסכים – שהוא יכול לגרור את זה עד גבול מסוים. הוא לא יכול לגרור את זה ולומר: כיוון שהודעתי לך מראש – תיחנק עם זה.

יעקב פרי (יש עתיד):

איך אתה יכול לתחם?

היו"ר איתן כבל:

מה אומר עופר – יש שני סוגים: מה שהוא בשוטף – אין בעיה. הפעולה שלו מתוקצבת. הוא אומר שני דברים: בדרך כלל זה מקרה קיצון, והוא צריך רק למצוא את החליף. אני רוצה לגרום לו – מצד שני ייקח הלוואה מהבנק, לא יודע מה.

יעקב פרי (יש עתיד):

הוא ישלם בכל מקרה. השאלה, איך יעשה את זה.

היו"ר איתן כבל:

בדיוק. פרי, אין סרט כזה, שאדם שיושב פה, ששנה שלמה לא קיבל סכום בין שש ספרות. שמעת. אני לא מוכן לקבל את זה גם אם הוא הודיע לו מראש. אני לא בקטע של להגיד גילוי נאות, ועכשיו מותר לי לומר הכול.

יעקב פרי (יש עתיד):

מה אחוז של המקרים שקורים בהקשר הזה, שאתה הולך לפרויקט, ואחרי החתימה מסתבר לך שהמימון הוא אחר?

קריאה:

שולי.

היו"ר איתן כבל:

נגמר. מספיק. רוצים פתרונות. בבקשה. כמה זמן אתה יכול לגרור את זה? אתה לא יכול לגרור לו את זה שנה.

עופר בן אליעזר :

כבוד היושב-ראש, אני לא יכול להיות גירעוני. עכשיו אני צריך להחליט, איפה אני הולך לכלא. אז אני לא מחליט איפה אני הולך לכלא. אני לא אלך לכלא, אבל אני מדבר עליי. אתה הולך לעשות חוק, שאני צרים לבחור אם אני הולך להיות גירעוני מצד אחד, או לא - - -

רועי פולקמן (כולנו) :

גירעון ברשות מקומית זו שיטת ניהול ידועה, ורבים וטובים הצליחו ככה. אני יכול להזכיר כמה שמות.

עופר בן אליעזר :

זאת שיטת ניהול שהיא לא ידועה. היא קיימת. היא בשוליים. היא לא נכונה, ולא צריכה להיות כזאת.

אליאב בן-שמעון :

ואיפה אנחנו הולכים לכלא והעובדים ללשכת אבטלה? מה אנחנו עושים אתם?

עופר בן אליעזר :

יודע מה ההבדל בין רשות מקומית לחוק? רשות מקומית יכולה לעשות רק מה שהחוק מתיר לה, וכל אחד אחר יכול לעשות הכול - - -

היו"ר איתן כבל :

איך אומרים – הוא ימות בלי חוק. אם הוא לא ישלם, הוא ייכנס לכלא.

רועי פולקמן (כולנו) :

ההבדל הוא שרשות מקומית שתצטרך להיכנס לחובות של 100 מיליון שקל – אין בעיה. עסק לא יכול להיכנס.

עופר בן אליעזר :

אתה יודע שזה לא נכון.

רועי פולקמן (כולנו) :

ברור שכן.

היו"ר איתן כבל :

בבקשה, גברתי.

אתי בנדלר :

אני רוצה להעיר שתי הערות. אל"ף, אדוני מדבר על מימון ממשלתי. אני מזכירה שהגדרה של מימון חיצוני היא הגדרה הרבה יותר רחבה.

עופר בן אליעזר :

לא אמרתי מימון ממשלתי. נתתי את זה כדוגמה. את צודקת.

אתי בנדלר:

ההגדרה היא הרבה יותר רחבה, של מימון חיצוני. לא אחזור עכשיו מפאת השעה, כי אני מבינה שהישיבה היתה אמורה להסתיים, אבל מדובר כאן על כל מימון חיצוני שנכנס לגדרי ההגדרה שאושרה בוועדה.

ההצעה הזאת היא בעצם הצעת פשרה להצעת הממשלה, שאומרת: אם יש מימון חיצוני, תודיע על כך מראש. הספק יידע במקרה כזה אם להתקשר. הוא יידע גם מה השיעור, ואז הוא יחליט אם להתקשר או לא להתקשר.

כדי לוודא את זה, אני מבקשת לעשות שינוי, שהמשפט שמתחיל: והודעה על כך תימסר לספק – במקום וי"ו החיבור, לכתוב: ובלבד שהודעה על כך תימסר לספק. האפשרות לדחות תהיה מותנית בזה שהספק יידע מראש על הדחייה.

היו"ר איתן כבל:

בסדר.

אתי בנדלר:

אז השיעור של המימון החיצוני שאפשר לדחות את התמורה היחסית - יכול להיות שזה 100% או 10%, לפי המקרה – מה שנאמר פה בהצעה, אדוני, זה אכן שאותו סכום ישולם עשרה ימים אחרי שהרשות תקבל את המימון החיצוני. אני חייבת להפנות את תשומת הלב לעניין שזה מועד בלתי-ידוע ובלתי-מוגבל.

רועי כהן:

ובניגוד לחוק. המדינה צריכה לשלם בזמן.

אתי בנדלר:

מימון חיצוני הוא לאו דווקא מהמדינה.

רועי כהן:

אבל אם זה מימון חיצוני של המדינה, האם את אומרת שזה בניגוד לחוק - -

אתי בנדלר:

לא, אז תתבע את המדינה.

רועי כהן:

עשינו חוק בשביל שיתבעו?

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה לסכם, ברשותכם. את החלק הראשון הבנו. אני צריך לסיים את הדיון עכשיו – יש לנו את הדיון הבא. עופר, תשב עם התאחדות הקבלנים. תמצאו את הניסוח המאזן. אין דבר כזה שאין ניסוח מאזן. אני לא יכול בשום פנים ואופן להסכים למצב שבו הסכום הוא עד בלי די.

אתי בנדלר:

אדוני אולי יאשר את סעיף קטן (ד) בכפוף לכך שהמועד לתשלום - - לא אושר.

רועי פולקמן (כולנו):

רק מילה על ה-90. חייב להיות תאריך סיום. רק כדי שזה יהיה דומה למה שסיכמנו, יש הוויכוח על ה-60 או 70, אבל כרגע מה שכתוב זה לא שוטף אלא מהמצאת החשבונית 90 - זה כמו השוטף 70. צריך להוריד את זה ל-85, כי זה הופך אותו לשוטף 70, לעבודות קבלניות.

קריאות:

היו"ר איתן כבל:

תסלחו לי. אני זה שקובע פה בינתיים. אני רוצה פתרון לזה. הלכנו לקראתכם עם העניין של ההודעה מראש. אתם צריכים לבוא לקראתנו. תחשבו על זה גם אתם כמקבלי שירותים. יש עניינים אחרים שאתם לא רק נותני שירותים אלא אתם מקבלים שירותים מאחרים, ולמה שתעמדו במצב שאתם במצב כזה? אזרח שלא משלם לך – גם כן אתה לוקח אותו לבית משפט.

מה שאני מבקש – אין דבר כזה שאי-אפשר למצוא. מה יפה בתוך כל התהליך הזה – בסוף, אם החוק הוא חוק טוב באמת ומאזן, כל המערכת יודעת להתכוון. זו הכוונה. כל דבר שאתה לוקח אותו בפאזל, ואתה שולף אותו בנפרד, הוא היום הרת עולם.

עופר בן אליעזר:

מה שבשליטתי – אין בעיה. מה שלא בשליטתי – יש עם זה בעיה.

היו"ר איתן כבל:

נתנו מענה לכל מה שלא בשליטת- - -

עופר בן אליעזר:

הסכמנו להצעת החוק כפי שהיא נמצאת פה.

היו"ר איתן כבל:

גם כשאדם רוצה להתאבד, חובת המדינה לעצור בעדו. זה שהוא הסכים לעשרה ימים הודעה מראש לא נותנת למדינה את הזכות להרוג אותו - זו הכוונה שלי. ועופר, נמצא אותו. נשב ונשבור את הראש, כי אם אני אומר לך, כמו שאני אומר לכל המשתתפים – אם כל הגופים האלה לא ינסו לפחות לפעול בתוך התהליך הזה, אנחנו סתם מבזבזים את זמננו לריק, כי אם אני רק מתמקד בבעיה שלך ולא יודע לראות את התמונה הכוללת, והם לא יעשו עבודתם כמו שצריך – לא עשינו דבר.

רועי כהן:

בסוף שהמדינה לא תעשה מוסר כפול על מוסר התשלומים.

היו"ר איתן כבל:

הסעיף הזה יוצבע בדיון הבא. מה עוד יש לנו לדיון הבא, גברתי?

אתי בנדלר:

יש עוד די הרבה סעיפים.

היו"ר איתן כבל:

ראיתי. בסוף יש לנו בתוך כל התהליך הזה – כמה עוד נושאים כאלה של חפירות?

רועי פולקמן (כולנו):

השלטון המקומי, הדיוק הזה, הבריאות ותחולה.

אתי בנדלר:

תחילה ותחולה.

היו"ר איתן כבל:

התקדמנו היום התקדמות גדולה. בבקשה.

שרה אלון:

שרה אלון, מהמחלקה המשפטית בחברת חשמל. אני יודעת שהוועדה כבר הצביעה על הסעיף, אבל אחרי ההצבעה – 3 (ג) קובע 45 ימים באופן קבוע לכל העסקאות, והיום אנחנו במצב שכדי להחריג את הגופים המתוקצבים מהסעיף הזה אנחנו צריכים מסלול של אישורים. למשרדי הממשלה יש החרגה בחוק לגבי ההתקשרויות הבנאיות.

רועי פולקמן (כולנו):

גם זה חל עליכם.

שרה אלון:

לפי הסעיף, זה לא חל.

אתי בנדלר:

בתקופה של השנתיים לא חל.

היו"ר איתן כבל:

אני מבקש מענה לשאלה הרת הגורל הזאת.

רועי פולקמן (כולנו):

הם יכולים להגדיר נוהל אחר.

היו"ר איתן כבל:

גברתי, תבואו בדברים לדיון הבא. אני רוצה תשובה – לא סיפורים.

תודה רבה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 12:15.

נספח ה'

**העתק מפרוטוקול ישיבת
וועדת הכלכלה מיום
28.02.2017**

הכנסת

הכנסת העשרים מושב שלישי

פרוטוקול מס' 457
מישיבת ועדת הכלכלה
יום שלישי, ב' באדר התשע"ז (28 בפברואר 2017), שעה 13:00

סדר היום:

- לציון יום העסקים הקטנים –
1. הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016 (מ/1021), של חה"כ רועי פולקמן, אלי כהן, מירב בן ארי, בצלאל סמוטריץ', איתן כבל, שלי יחימוביץ', רוברט אילטוב, אראל מרגלית
2. בקשה לדיון מחדש מאת חה"כ רוברט אילטוב ודיון מחדש בסעיף 3(ב)

נכחו:

חברי הוועדה:

איתן כבל – היו"ר
עבד אל חכים חאגי יחיא
איילת נחמיאס ורבין
רועי פולקמן
יעקב פרי

חברי הכנסת:

שלי יחימוביץ

מוזמנים:

אורן גבע	–	רפרנט בריאות באג"ת, משרד האוצר
עוזי שר	–	חשבונאי ראשי חשב"ל, משרד האוצר
אלון שלזינגר	–	חשב משרד הבריאות, משרד האוצר
אמיר רשף	–	משרד האוצר
רעות אופק	–	משפטנית, משרד המשפטים
יעל דקל שפיר	–	משרד המשפטים
דלית רנרט	–	עוזרת ראשית, לשכה משפטית, משרד הכלכלה
יהל רות וולך	–	דוברת השר, משרד הכלכלה
ליאור אברהם ברק	–	מנהל תחום פיקוח פיננסי-קופות חולים, משרד הבריאות
הילה אמויאל	–	כלכלנית בכירה באגף התקציבים, משרד הבריאות
יצחק וכטל	–	ממונה משפטי לרכש ותאגידים ביועמ"ש, משרד הביטחון
נתן בביוף	–	סגן היועץ המשפטי, משרד הפנים
ששון דקל	–	מנהל תחום בקרה ותקצוב, משרד הפנים
עמית יובל קורנבלום	–	לשכה משפטית, בנק ישראל
שני אדירים	–	כלכלנית אגף רכש, בנק ישראל
איתן שטיין	–	סגן ראש מינהל כספים ובקרה, המוסד לביטוח לאומי
איתי חוטר	–	סמנכ"ל כלכלה, מרכז השלטון המקומי
ציון נקאש	–	כלכלן, מרכז השלטון המקומי
מירה סלומון	–	יועמ"ש, מרכז שלטון מקומי
פנחס קבלו	–	קשרי כנסת שלטון מקומי, מרכז השלטון מקומי
אליאב בן שמעון	–	מנכ"ל התאחדות בוני הארץ, התאחדות הקבלנים

–	התאחדות בוני הארץ	–	גרא קאושנסקי
–	ההסתדרות הרפואית	–	ישראל הייליג
–	חשבות, המועצה להשכלה גבוהה	–	גיניה מיטנציקי
–	סמנכ"ל, ועד ראשי האוניברסיטאות	–	יובל לזרוב
–	ראש אגף גזברות, שירותי בריאות כללית, קופות החולים	–	אבי שטיינברג
–	נשיא לה"ב	–	רועי כהן
–	יו"ר ארגון המתווכחים, לה"ב- לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל	–	אורטל וקנין
–	מנהל תחום מימון ותמריצים ממשלתיים, התאחדות התעשיינים	–	אורן הרמבס
–	מנכ"ל קונספט, התאחדות התעשיינים	–	ישי פרידמן
–	סמנכ"ל יחסי ממשל, איגוד לשי המסחר	–	דן יהודה כרמלי
–	סמנכ"ל כספים, צמל מדיקל ציוד רפואי, נציגי עסקים	–	אלי דדכה
–	ראש מועצה מקומית-רמת ישי, ראש מועצה מקומית	–	עופר בן אליעזר
–	בעלת עסק, נציגי עסקים קטנים ובינוניים	–	מעייין צוויג
–	יועצת משפטית, חברת החשמל	–	שרה אלון
–	מנכ"ל קונספט	–	ישי פרידמן
–	שחקנית	–	דפנה ארמוני
–	שדלנית, מייצג את התאחדות בוני הארץ	–	אלדד כורש
–	שדלנית (פוליסי בע"מ), מייצגת את התאחדות בוני הארץ (לקוחות קבועים נוספים שנושא הישיבה נוגע אליהם באופן ישיר : ועד ראשי האוניברסיטאות, מכון וייצמן למדע, מפעל הפיס)	–	עדן קנובסקי
–	שדלנית (גורן עמיר יועצים בע"מ), מייצגת את שירותי בריאות כללית	–	ליעד אילני
–	שדלנית (פוליסי בע"מ), מייצגת את ועד ראשי האוניברסיטאות, מכון וייצמן למדע (לקוחות קבועים נוספים שנושא הישיבה נוגע אליהם באופן ישיר : התאחדות בוני הארץ, מפעל הפיס)	–	עידית שבתאי סידיס
–	שדלנית (עו"ד גויסקי-קשרי ממשל, ייעוץ ושירותי חקיקה), מייצגת את להב-לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל	–	רחל כהן
–	שדלנית (אימפקט ל.א.ב) בע"מ, מייצגת את חברת החשמל	–	סטיבן יעקב לוי

ייעוץ משפטי :

אתי בנדלר ; אביגל כספי

מנהלת הוועדה :

לאה ורון

רשמת פרלמנטרית :

שרון רפאלי

לציון יום העסקים הקטנים –

- 1. הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו-2016 (מ/1021), של חה"כ רועי פולקמן, אלי כהן, מירב בן ארי, בצלאל סמוטריץ', איתן כבל, שלי יחימוביץ', רוברט אילטוב, אראל מרגלית**
- 2. בקשה לדיון מחדש מאת חה"כ רוברט אילטוב ודיון מחדש בסעיף 3(ב)**

היו"ר איתן כבל:

צהריים טובים. אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת הכלכלה. אני שמח להוביל את הדיון הנוכחי. אני רוצה להזכיר שהכנסת היום ביום העסקים הקטנים. חבר הכנסת פולקמן שהוא יושב-ראש ועדת המשנה לעסקים קטנים ובינוניים בוועדת הכלכלה הוביל בראש ובראשונה את העניין הזה יחד אתי. סברנו שמן הראוי סוף-סוף לסיים את החוק החשוב הזה של שוטף פלוס. לעצור את מה שהיה עד היום "שוטף פלוס עד אין-סוף", ולהכניס את זה עד כמה שניתן לתוך מסגרת.

קודם כול שיהיה ברור הצעת החוק שמונחת כאן לפנינו, הצעת חוק מוסר תשלומים, התשע"ו-2016 של חברי הכנסת רועי פולקמן, מרב בן ארי, בצלאל סמוטריץ', איתן כבל, שלי יחימוביץ' – הייתה לה הצעת חוק נפרדת, והיא מוזגה – רוברט אילטוב ואראל מרגלית; והצעת חוק הממשלתית שכולן יחד מוזגו לכדי הצעה אחת.

אז קודם כול, ברשותכם, גברתי מנהלת הוועדה, היועצת המשפטית, רשמת, דובר וכל המוזמנים שכבר הספקנו לשזור את פנינו ואת פניהם יחד כבר תקופה ארוכה – אני מודיע לכם בצער – אני מסיים את זה היום. כך שמי שירצה ויתגעגע אלי יוכל לפגוש בי בכל מיני מקומות.

שלי יחימוביץ' (המחנה הציוני):

או להגיש חוק חדש.

היו"ר איתן כבל:

או להגיש חוק חדש. אין לי כוונה, ובשמחה, לראות את פניכם בעניין הזה. אני לא מתכוון לאפשר כאן שיח. אני רק אאפשר, אם כבר, לדפנה ארמוני שכבר מכבדת אותנו כאן, לומר כמה מילים. בכוונתי להיכנס פנימה לחוק ומה שעוד נותר כדי לתת לו מענה ולסיים אותו. אז אני מבקש מכל הנוכחים להשתחרר. מי שיש לו התכווצויות שרירים במובן הזה שהוא הולך להתעקש פה על סעיפים מן הסוג הזה שכבר יעשה פעולות שחרור. תודה רבה לכם. דפנה, בבקשה.

דפנה ארמוני:

בעצם אני לא זמרת-שחקנית במקצוע שלי; במקצוע שלי אני רוצה לשתף אתכם מה אני – אני כבאית. אני עובדת בתור כבאית. אש פה, אש שם. פה יש חובות כאלה, פה יש קשיים כאלה. זה החיים של בן אדם עצמאי. בן אדם עצמאי הוא כבאי, הוא מכבה את השרפות שעולות וכל יום הוא עסוק בלכבות את השריפה הכי גבוהה. כשהוא ישתלט הוא עובר לשריפה הבאה. זה לא מצחיק, זה עצוב. אני כאמא חד הורית גידלתי את ילדי ונאלצתי לצאת לעבודה. יצאתי לעבודה, שכזמרת-שחקנית היא בערבים. אם זה בערבים אז אני צריכה משהו שישמור על הילדים. מי ישמור על הילדים! בייביסיטר. בייביסיטר לא מוכר בתור הוצאה מוכרת, ואז כל הכסף שאני מרוויחה הולך לבייביסיטר. בן אדם אחר פותח איזשהו עסק, קונה ציור יפה שהוא תולה אותו בכניסה של המקום שלו כדי לפאר את המקום, קונה ציור בעשרת אלפים דולר – ארבעים אלף שקל מוכרים כהוצאה מוכרת כי זה למקום. אז יש פה פער שהוא לא הגיוני, ואני מציעה שיהיה חוק שיסדיר את העניין כי שום עצמאי לא יכול להתחיל את העבודה שלו כשאין לו דרך בכלל לצאת.

כזמרת אני אגיד, שיש קושי מאוד גדול בהתנהלות כעצמאית. לכל העצמאים יש הקושי שהם נותנים חשבונית. יש מקומות שלא מסכימים לא לקבל חשבונית מס. מחייבים לקבל חשבונית מס כדי שהם יוכלו לטפל בעניינים הכספיים. מה קורה? אני נותנת חשבונית מס, עדיין לא שילמו לי את הכסף כי זה שוטף פלוס נצח. כל הכבוד שהיום זה מגיע לכך שזה יהיה רק 45 יום שזה גם יותר מדי כי בחו"ל יש מה שנקרא wages – כל שבוע מקבלים כסף. אז אפשר לנשום. יודעים שיש כסף לשכר דירה, ללכת למכולת, למטרינה – מה שזה לא יהיה. חייבים לטפל בדברים האלה כמה שיותר מהר כדי שאני אתן חשבונית או חשבון ולא חשבונית מס. כי אם אני לא מקבלת את הכסף אז אני מקבלת קנס ממס הכנסה, מביטוח לאומי, ממע"מ ואז אני מקבלת גם ריבית והצמדה ואז מתחילה מלחמה מאוד קשה לשרוד ולכבות את

השריפה הזאת. מאוד קשה לשרוד בצורה כזאת. אני משוכנעת וכבר יודעת גם מסקרים שהרבה מאוד עסקים נפלו כי הם לא מסוגלים להתנהל בחוסר התזרים הזה. תודה רבה.

הי"ר איתן כבל:

תודה לך. הפריבילגיה המיוחדת שנתתי לה לא נתונה לאף אחד יותר.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

בצדק.

הי"ר איתן כבל:

ברשותכם אנחנו נתחיל את הנקודות של ההקראה. אני שוב אומר – הרצאות לא יתקבלו; הערות לגופו של סעיף – לא מעבר.

אתי בנדלר:

אנחנו נמצאים בסעיף הליבה של הצעת החוק – סעיף 3 שמדבר על מועדי התשלום. סעיפים קטנים (א) ו-(ב) שאושרו כבר על-ידי הוועדה מדברים על תשלומים של משרד ממשלתי או רשות מדינה; סעיף קטן (ג) מדבר על הגופים שהוקמו לפי דין – מוסדות להשכלה גבוהה וגופים מתוקצבים; וסעיף קטן (ד) שבו אנו עומדים מדבר על תשלומים בידי רשות מקומית.

אני אקרא את הנוסח המוצע כרגע אחרי חלק מהתיקונים. אני אזכיר מה היו ההתלבטויות שבגינן לא הוצב הסעיף הקטן הזה.

(א) רשות מקומית שהתקשרה עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, תשלם לספק את התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו הומצא לה החשבון, ולגבי עסקה שעניינה עבודות הנדסה בנאיות – לא יאוחר מ-90 ימים מתום החודש שבו הומצא לה החשבון, ואולם אם העסקה ממומנת כולה או חלקה באמצעות מימון חיצוני, רשאית הרשות המקומית לדחות את מועד תשלום החלק היחסי מהתמורה שמומן במימון חיצוני עד תום 10 ימי עסקים ממועד קבלת המימון החיצוני לעסקה, ובלבד שהודעה על שיעור המימון החיצוני מההיקף הכולל של התמורה והאפשרות לדחיית חלק יחסי זה יימסרו לספק לא יאוחר ממועד ההתקשרות ואם ההתקשרות נעשית במכרז במועד פרסום המכרז.

אתי בנדלר:

"לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש", זאת אומרת שוטף פלוס 45 ימים; "לא יאוחר מ-90 ימים מתום החודש", דהיינו שוטף פלוס 30.

קריאה:

זה כבר קיים בנוסח! כי זה לא קיים פה.

אתי בנדלר:

לכן קראתי את הנוסח המעודכן.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

יש לי הערה.

אתי בנדלר:

רגע. הנוסח המעודכן שאליו הסכימה הממשלה בעקבות הערותינו היה קודם כול שספירת הימים לתשלום תתחיל מהמועד שהחשבון הומצא לה, ולא דווקא שהיא קיבלה כדי שלא יהיו ויכוחים אם היא

קיבלה או לא; ואם יש מימון חיצוני זה לא ידחה את כל התשלום, אלא רק את החלק היחסי שממומן במימון חיצוני וגם זאת רק בתנאי שהמתקשר בעסקה, דהיינו הספק, יודע על כך הכי מאוחר במועד ההתקשרות.

יעקב פרי (יש עתיד):

לא קיים כבר עשרת ימי עסקים? זה נמחק?

אתי בנדלר:

לא בהקשר הזה.

דלית רנרט:

זה נמצא בנוסח: "עד תום 10 ימי עסקים ממועד קבלת המימון החיצוני לעסקה".

אתי בנדלר:

כן, את זה קראתי.

רועי פולקמן (כולנו):

זה החלק היחסי.

אתי בנדלר:

אותו חלק יחסי. אם ההתקשרות נעשית בעקבות מכרז צריכים להודיע כבר במכרז שחלק מסוים מהיקף העסקה, 10%, 20% הוא ממימון חיצוני, והתשלום של אותו שיעור או אותו סכום יהיה רק עשרה ימים לאחר קבלת המימון החיצוני שבמקרים רבים הוא מועד לא ידוע.

חילוקי הדעות שעדיין לא יושבו כאן בוועדה הם תוך כמה זמן יתבצע התשלום. אמרנו שיש שני סוגי התקשרויות - -

יעקב פרי (יש עתיד):

כל התשלום או החלק היחסי?

אתי בנדלר:

לא, כל התשלום. התשלום שלא נדחה.

היו"ר איתן כבל:

אחרי שהיא אמרה את כל זה.

אתי בנדלר:

בכל ההתקשרויות למעט התקשרויות שעניינן עבודות הנדסה קבלניות של בנייה קבלנית מוצע שהמועד יהיה שוטף פלוס 45 ימים, ולגבי עבודות הנדסה בנאיות – שוטף פלוס 90 ימים. הוועדה לא רצתה לאשר את המועדים האלה, וכאן נעצר הוויכוח.

עבד אל חכים חאג'י יחיא (הרשימה המשותפת):

אנחנו היום בסוף פברואר. הקבלן או הספק עובד בפברואר, ומגיש את החשבון בעוד כמה ימים. לפי מה שאני מבין מהניסוח, השוטף מתחיל ממרס.

אתי בנדלר :

שוטף זה סוף החודש שבו מוציאים את החשבונית.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת) :

מיום הוצאת החשבון. רק שלא יהיה מאותו חודש שעליו מוגש החשבון. ואז לקבוע תוך כמה זמן יגישו אותו. כי אם הוא מגיש את העבודה של פברואר במרס הוא הפסיד עוד חודש. זה המשמעות של הנוסח.

רועי פולקמן (כולנו) :

זה הרעיון של שוטף. במדינה ביטלנו את זה.

היו"ר איתן כבל :

השאלה ברורה.

אתי בנדלר :

קודם כול מועד סיום העבודה או ביצוע העבודה לא רלוונטי כי תמיד צריך להגיש חשבון או חשבונית למזמין. לכן תמיד המועד הרלוונטי הוא מועד המצאת החשבון. השאלה היא האם לסגור את זה ממועד המצאת החשבון – איקס ימים או פחות ימים מתום החודש שבו הומצא החשבון פלוס איקס ימים.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת) :

אז יתחילו ב-25 בחודש להגיש חשבונות על אותו חודש. זאת המשמעות של זה.

אתי בנדלר :

זה נכון. הממוצע הוא חמישה עשר ימים. כי בין אלה שמשלמים ב-1 ובין אלה שמשלמים ב-31 הממוצע הוא חמישה עשר ימים.

היו"ר איתן כבל :

העניין ברור.

עופר בן אליעזר, מרכז השלטון המקומי, בבקשה.

עופר בן אליעזר :

אני ראש המועצה המקומית רמת ישי.

היו"ר איתן כבל :

תגיד שאתה מדבר בשם - -

עופר בן אליעזר :

אני מדבר בשם מרכז השלטון המקומי. הצעת החוק כמו שמנוסחת פה היא ראויה, היא מתאימה, היא הולמת. אנחנו יכולים לעמוד בה מבחינה חוקית. היא נותנת מענה לכל הכשלים שעלו בדרך, ואני מברך על ההצעה הזאת.

היו"ר איתן כבל :

זה יפה שאתה מברך. תכף נראה - -

אתי בנדלר :

אם הוא ימשיך לברך.

עופר בן אליעזר :

אני תמיד מברך. אני הבנתי את זה גם כן. אנחנו נברך בסוף על המוגמר גם כן.

אתי בנדלר :

תמציא את הברכה בעצמך.

עופר בן אליעזר :

יש לי: מי בעד?

היו"ר איתן כבל :

ככה תנהל את המועצה שלך.

עופר בן אליעזר :

תאמין לי, ותראה איזה יופי היא פורחת בניגוד לדברים שקורים פה.

רועי פולקמן (כולנו) :

רמת ישי באמת פורחת.

שאלה אחת לצוות הייעוץ המשפטי. בשבועות האחרונים עלתה סוגיה בנושא חשבונות האמצע. זה עלה בדיון הקודם שבו החוק מדבר בעיקר על תשלום סופי. ואז הציג החשבונאי הראשי אמירה שהוראות התק"מ יחולו על כל תשלומי ביניים. הוראות התק"מ מדברות על חוזה המדף וכולי. היה חשוב מאוד לקבלנים שזה לא פוגע בזה. זאת אומרת שזה לא אומר שבגלל שקבענו מועדים ארוכים יותר לתשלומים הסופיים אז נושא תשלומי האמצע הם לא בתוך זה. זאת אומרת תשלומי האמצע נקבעים בחוזה לפי הוראות תק"מ. צריך להבהיר את זה בחוק.

עופר בן אליעזר :

הם באים בחוזה.

אתי בנדלר :

תשלומי המדינה מעוגנים בסעיף 3(א). אנחנו מדברים עכשיו על תשלומים של רשויות מקומיות. לגבי עבודות הנדסה בנאיות בלבד – כי חוזה על מדף מדבר על עבודות הנדסה בנאיות הוועדה החליטה להוסיף בסעיף קטן (ב) הוראה, שלפיה "אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע ממועדי תשלום קצרים יותר שנקבעו בהוראות התק"מ כפי שהיו בתוקף ב-1 בינואר 2017".

רועי פולקמן (כולנו) :

38 בהוראות תק"מ יהיה לתשלומי אמצע. זה גם חברות ממשלתיות וגופים מתוקצבים.

אתי בנדלר :

לא. זה אך ורק המדינה ורשויות המדינה. זה בהחלט לא חל על גופים אחרים שסעיף קטן (ג) - - -

היו"ר איתן כבל :

היה לנו דיון שלם סביב העניין הזה.

רועי פולקמן (כולנו):

מה זה אומר על שאר הגופים?

אתי בנדלר:

יש להבחין בין שלושה סוגים: הגופים האחרים הם כל אותם גופים אחרים שהוקמו לפי דין: מוסדות להשכלה גבוהה וכיוצא באלה. שם לא נעשתה הבחנה בין עבודות רגילות לבין עבודות בנייה הנדסיות. בכל מקרה נקבע שהמועד הוא שוטף פלוס 45 ימים.

רועי פולקמן (כולנו):

גם לתשלומי אמצע.

אתי בנדלר:

לא מתייחסים לתשלומי אמצע. החוק מתייחס אך ורק לתשלומים שמגישים. אולי אני אהיה - - - יותר.

יעקב פרי (יש עתיד):

איפה זה מופיע? בסעיף קטן (ב)?

אתי בנדלר:

עכשיו זה (ג). גוף שהוקם לפי דין, למשל המוסד לביטוח לאומי; המוסד להשכלה גבוהה הוא גוף מתוקצב שכבר דיברנו על כל אלה.

יעקב פרי (יש עתיד):

למעט רשות מקומית.

אתי בנדלר:

רשות מקומית זה בסעיף קטן (ד).

אני חוזרת: סעיפים קטנים (א) ו-(ב) – מדינה; (ג) – הגופים למיניהם; (ד) – זה רשויות מקומיות; ו-(ה) זה שאר העסקים הפרטיים במדינת ישראל.

אנחנו מדברים עכשיו על רשויות מקומיות. כפי שהזכרתי בסעיף קטן (ב) לגבי עבודות בנייה הנדסיות נוספה הוראה שאין בהוראות אותו סעיף שמדברות כאמור על תשלום על-ידי מדינה עבור עבודות בנייה קבלניות – 85 ימים מיום המצאת החשבונית או שוטף פלוס 70 ימים; לגבי רשויות מקומיות לא יכולה להיות התייחסות לתק"מ כי הם לא פועלים לפי התק"מ. התק"מ חל רק על משרדי הממשלה. לכן אין לי רפרנס להפנות אליו בנושא הזה. אם יש רעיון למישהו רעיון למה ניתן להפנות ברשויות מקומיות לגבי תשלומי ביניים במועדים קצרים יותר אני אשמח לשמוע.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

זה לא קיים?

אתי בנדלר:

לא יודעת. לא ידוע לי שקיים דבר כזה, איזושהי הנחיה מרכזית שחלה על כל הרשויות המקומיות. אני לא יודעת.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה, שם ותפקיד.

אליאב בן שמעון:

אני עורך דין אליאב בן שמעון, מנכ"ל התאחדות בוני הארץ. אני רוצה להתייחס לדברים שאמר חבר הכנסת רועי פולקמן, ואני רוצה להבין אותם בצורה פשוטה. אם זאת הכוונה אני מבקש שתיכנס הבהרה לחוק.

לפי מה שאתה אומר, חבר הכנסת פולקמן, ההחרגה של הקבלנים במועדים שקבועים בחוק מתייחסת אך ורק לחשבונות סופיים. האם זאת הכוונה?

רועי פולקמן (כולנו):

ככה אני הבנתי את זה.

אליאב בן שמעון:

זה נושא ראשון. אם כן, בהחלט נבקש כדי שלא נבלה אחר כך בבתי משפט, שההחרגה מתייחסת לחשבונות ספקים - -

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

לא צריך לאיים.

אליאב בן שמעון:

אני לא מאיים. אלה יהיו העובדות, לצערי.

עופר הוא ראש מועצה מעולה, רק הוא שכח לעדכן אותך בבעיה העיקרית שעלתה בנושא עסקאות ממומנות, ובגללה שלחת אותנו לשבת בדיון הקודם. זה שאנחנו אומרים שהתשלום יועבר לקבלנים עשרה ימים אחרי שיקבלו את התקצוב החיצוני – עד מתי התקצוב החיצוני? עוד שנתיים? לא יקבלו בכלל? אנחנו נשלחנו לשבת בשאלה הזאת ולקבוע דד-ליין אם לא קיבלו תקציב. זה מה שאומר ההיגיון. לא הגענו להסכמה כי לא עלה שום דבר. זה נכון להצביע מהר, אבל לא זאת הבעיה.

עופר בן אליעזר:

מי אמר לך שלא עדכנתי אותו?

אליאב בן שמעון:

לא, אז אני אומר - -

עופר בן אליעזר:

אל תגיד דברים. אני לא שכחתי לעדכן אף אחד.

אליאב בן שמעון:

אוקיי. אלה שני הנושאים המרכזיים בשלב זה. אם מדובר על חשבונות סופיים אז זה ההיגיון.

היו"ר איתן כבל:

יש לי דה-זיה-זו, כמה דיברנו על זה.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

- - - על זה לפני אולי חודש. יש לי דוגמה אישית על זה.

היו"ר איתן כבל:

חברים יקרים, אני שם את הדברים כמו שהם. אנחנו לא עוסקים בזה. אנחנו צריכים לקבל הכרעות. יש כאן שתי נקודות שמונחות לפתחנו: האם 90 יום יישארו 90 יום; והחלק שהוא מימון חיצוני – מה הדד-ליין שלו? אלה שתי הנקודות שנוגעות לסעיף (ד) שאנחנו צריכים לקבל עליהן החלטה.

רועי פולקמן (כולנו):

וחשבונות האמצע.

היו"ר איתן כבל:

בסדר. נכון לרגע זה לא שמעתי את העניינים של חשבונות האמצע אז מה שאני שומע אני לא רוצה לעשות חגיגה. אני יודע להגיד את הדבר הבא – שיש לנו כאן שתי בעיות. הבעיה המטרידה יותר היא לא 90 יום או 80 או 70. מה שאותי מטריד יותר זה מהו הדד-ליין שאנחנו צריכים לקבוע כי גם באמירה אנחנו צריכים לקבוע משהו, ואתם צריכים לעזור לנו כי זאת נקודה מאוד חשובה.

יעקב פרי (יש עתיד):

איתן, הדד-ליין במימון חיצוני?

היו"ר איתן כבל:

כן.

רועי פולקמן (כולנו):

אני יכול להציע הצעה לפתור את זה?

היו"ר איתן כבל:

תציע הצעה לפני שאני חותך.

רועי פולקמן (כולנו):

לגבי חשבונות האמצע צריך להיות ברור בנוסח שזה לא מה שכתוב, 70 או 80 או 90, אלא מה שיהיה כתוב בחוזה. כי לקבלן יש יותר יכולת בתשלומי האמצע לייצר התמקחות, ולהגיד אבן דרך כזאת ואבן דרך אחרת. יש לו יותר יכולת להתמקח. ואז כדי שלא תהיה אפשרות להגיד שהנחת האמצע האוטומטית היא שזה שוטף פלוס 70, 80 או 90. לכן אבני הדרך יהיו אבני דרך, והחוזה יקבע שבאבני הדרך גמרתי שלב א', ב', ג'. סיכמנו שבאמצע אני משלם שוטף פלוס 30, שוטף פלוס 40 – זה הקבלן יקבע בחוזה.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

זה לא פותר את הבעיה - -

רועי פולקמן (כולנו):

כי אז זה יהיה שוטף פלוס 70, פלוס 90. ייקחו את זה למקסימום?

קריאות:

- - -

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

זה לא פותר את הבעיה.

רועי פולקמן (כולנו):

בסוף עושים בדיקה סופית מקיפה יותר, ואתה נותן להם זמן. זאת דעתי.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

זה לא פותר את הבעיה כי מי שניגש למכרז החוזה הוא חלק מהמכרז, והקבלן לא יכול להיות צד, אז הוא לא יעבוד.

רועי פולקמן (כולנו):

אבל אבני הדרך.

היו"ר איתן כבל:

חאגי, העניין ברור. אתה צודק.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אני לא מציע לגעת בזה.

היו"ר איתן כבל:

נכון.

אני מקווה שסומכים עליך, ואתה יכול להחליט פה, כי אני בכל מקרה מתכוון להחליט. יושב פה המנכ"ל, יושב הסמנכ"ל והיועצת המשפטית שלכם – יש כאן חבורה מכובדת. חסר עוד מישהו שלא הבאתם?

איתי חוטר:

היושב-ראש.

היו"ר איתן כבל:

טוב, הוא סומך עלי.

קריאות:

היו"ר איתן כבל:

אחרי הפתיחה הארוכה הזאת ברור לכם שאני לא מוכן שזה יהיה 90 יום. זה לא 90, זה שוטף פלוס 90, זה 105 יום. זאת אומרת אני רוצה הצעה נדיבה מצדכם. אם היא תהיה נדיבה אני לא אידרש לעשות כלום ולהציע לחברי הצעה אחרת.

יעקב פרי (יש עתיד):

תציע 90 יום נטו.

אתי בנדלר:

זה 75 יום.

היו"ר איתן כבל:

אני לא רוצה סחר סוסים או סחר של בזאר. אני יודע להבין ולהתחבר לבעיות שלכם, אדוני מנכ"ל מרכז השלטון המקומי. אנחנו חווים את זה יום-יום. אבל אתם צריכים להבין, לא יכול להיות שבסוף מי שנותן הכי פחות בתהליך הזה זה אתם. אתה יכול לעשות ככה. גם מימיקה זאת אמירה, ולא קיבלת רשות דיבור. אני כבר לא רוצה הסברים – אני רוצה שתשימו לי מחיר על השולחן.

עופר בן אליעזר:

אנחנו באמת לא בסדר שלא באנו עם שוטר 120.

קריאה:

לא יהיו לכם קבלנים.

היו"ר איתן כבל:

סליחה, מישהו התבלבל! חשב שהניהול עבר לשם?

עופר בן אליעזר:

הכנסת מחוקקת חוקים שכולנו רוצים לעמוד בהם. אני גם אמרתי את זה בפגישה שישבנו בה. הרי בסוף כשרשות יוצאת לביצוע עבודה עם הכסף שלה – אני לא מדבר על מימון חיצוני – הוא נמצא. ראש הרשות זה לא כסף שלו.

היו"ר איתן כבל:

זאת הרצאה שכבר שמענו אותה.

עופר בן אליעזר:

בסוף אתה צריך לעמוד בחוק. זה כמו החוק שקבעה הכנסת על נגישות. אי אפשר לעמוד בו. קבעו חוק.

היו"ר איתן כבל:

מעניין, כולם סידרו חוק.

קריאות:

עופר בן אליעזר:

זה מה שאני אומר, זה בדיוק העניין.

יעקב אשר (יהדות התורה):

חוקקו חוק, לא נתנו תקציב לזה אז לא קורה כלום.

עופר בן אליעזר:

אם רוצים שנעמוד בחוק – ואנחנו הצגנו לקבלנים את לוח הגג שיש לנו לעניין הזה. אז אמרתי שאנחנו מוכנים עוד חמישה ימים, עוד שבעה. תבינו, בסוף אנחנו רוצים לעמוד בחוק. אני יושב פה כדי שאני אוכל להגיד, נלחמנו על משהו שאפשר לעמוד בחוק.

היו"ר איתן כבל:

עופר, שוטף פלוס 75 אתם ועוד איך יכולים לעמוד בו.

עופר בן אליעזר:

לא יכולים לעמוד בו.

היו"ר איתן כבל:

לא, תסלח לי.

עופר בן אליעזר:

לא יכולים לעמוד. תראה, בסוף אתם מרימים את האצבע. שאלת אותי? אנחנו לא יכולים לעמוד. אני אומר את זה, וזה מוקלט. לא יכולים לעמוד לא בגלל שאין כסף, כי הכסף נמצא – בגלל התהליכים הבירוקרטיים שנמצאים. גם הרגולציה קובעת וגם אלה שקיימים ברשות. אז אני לא מציע - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

היו"ר איתן כבל:

עשה לי טובה, אתה חבר כנסת או ראש רשות לשעבר?

רועי פולקמן (כולנו):

בלי בעיית המימון החיצוני. המימון החיצוני זה עשרה ימים מקבלת - - - זה אישרנו להם.

עופר בן אליעזר:

אני לא מדבר על המימון החיצוני.

רועי פולקמן (כולנו):

זה רק החלק היחסי. כסף שיש לו, לא כסף מימון חיצוני. כסף שיש לו – האמירה, שוטף 75 זה ריאלי.

קריאות:

היו"ר איתן כבל:

חברים, אני מסכם 80 יום. סגרנו. אף מילה. תודה רבה לכם.

אתי בנדלר:

שוטף פלוס 80.

היו"ר איתן כבל:

אני לא רוצה לשמוע מאף אחד כלום.

מה שעשינו עד עכשיו זה הבעיה הקטנה. העניין שהעלה מנכ"ל התאחדות בוני הארץ – מהו הגבול. שוב נתחיל עם הצרות שמציקות לכם, אבל גם יש להם צרות שלהם, וצריך למצוא את האיזון בין הצרות.

בשורה התחתונה מה יקרה לכאורה? אתה הולך לקראת ואומר שאין בעיה, נתתי את החלק, אבל עדיין יש החלק האחר שצריך להשלים אותו. ביצענו מהלך ביניים עם עשרה ימים, אבל בסוף מישהו צריך לשלם את הכסף עבור העבודה הזאת.

רועי פולקמן (כולנו):

איתן, כאילו התיקון שעשתה הוועדה שזה החלק היחסי. מעבר לזה מה תגיד לו – אם הכסף לא אצלו מה הוא יעשה?

קריאות:

עופר בן אליעזר:

אם אין לי הכסף מאיפה אני אביא את הכסף?

קריאות:

איתי חוטר:

אם אני מחזיק התחייבות חשב משרד ממשלתי זה כאילו יש לי כסף.

אליאב בן שמעון:

אז מה אתה רוצה ממני, איתי?

עופר בן אליעזר:

קודם כול אתה צודק. אין ספק שצריכים לקבל את הכסף. אני חושב שהבעיה פה היא של הממשלה ששמה את זה בשולחן הזה כי כשאני מקבל צ'ק מהמדינה – התחייבות כספית זה צ'ק מהמדינה – והוא לא נפרע באותו רגע אני כמו ספק, לא דבר אחר. שהמדינה תיתן את הכסף. באים אלי שאני אכנס בנעלי המדינה? שהמדינה תבנה גנים – למה אני צריך לבנות גנים?

היו"ר איתן כבל:

תנו לי את התענוג להגיד, אני נותן את רשות הדיבור לחשבונאי הראשי.

עוזי שר:

אני החשבונאי הראשי. הפתרון נמצא במסגרת החקיקה. גם חוק התשלומים לרשויות המקומיות -

קריאה:

יש שישים יום.

עוזי שר:

אז צריך לעמוד בזה. יש בעיה, אוקיי. יש תשלומי ריבית וכולי. בנוסף יש גם בחוק הזה מגבלה על הממשלה וגופים אחרים לעניין העברת הכסף. סך הכול הנושא סגור, אני לא חושב שיש פה עניין.

מעין צוויג:

אין ריבית בחוק הרשויות המקומיות.

היו"ר איתן כבל:

אני כבר נותן לך. מי גברתי?

מעין צוויג:

אני מעין צוויג, אני ממקימי התאגדות העסקים הקטנים.

היו"ר איתן כבל:

עלא כיפאק, גברתי. התפרצות לא נרשמת.

מעין צוויג:

אני מתנצלת.

היו"ר איתן כבל:

אני אאפשר לך. קודם כול ניתן ליועצת המשפטית שתבהיר כאן כמה נקודות. אני כבר החלטתי. אתם עוד לא יודעים מה ההחלטה שלי.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

החשב הראשי נתן רמז עבה.

אתי בנדלר:

אני רוצה לומר שאני מאמינה שכל גוף שמתחייב לממן מטרה מסוימת ברשות מקומית מתכוון לעמוד בהתחייבות שלו, בוודאי המדינה. אבל אני מזכירה לכם שמימון חיצוני, ההגדרה שאושרה כבר זה "תמיכה או תקצוב למטרה ייעודית שמקבלת רשות מקומית מהמדינה או שהיא מקבלת מגוף מתוקצב". זאת אומרת גוף מתוקצב זה מנעד הרבה יותר רחב של גופים, לא רק המדינה שהחוק שהזכרת מחייב את המדינה לשלם בתוך פרק זמן לא חל עליהם, למיטב זיכרוני. לכאורה ייתכן שאם גוף מתוקצב התחייב כלפי רשות מקומית לתקצב איזושהי מטרה, והרשות המקומית יצאה לפרויקט הזה, ובסופו של דבר מסיבות כאלה ואחרות הגוף המתוקצב לא יעביר בכלל את הסכום, הקבלן לא יהיה זכאי אף פעם לתשלום משום שנאמר שהוא יהיה זכאי לקבל את התשלום רק עשרה ימים אחרי שמקבלים את הכסף בפועל. יתרה מזאת יכול להיות – וכאן אני מעלה שאלה שאני באמת לא יודעת מה התשובה עליה – שבמסגרת ההתקשרויות בין המדינה או גוף מתקצב אחר לבין הרשות המקומית יש מערכת כזאת שמאפשרת קיזוזי סכומים. נניח שהמדינה – ואני לא יודעת אם זה רלוונטי – התחייבה להעביר לרשות מקומית לצורכי סלילת כביש מסוים סכום. מצד שני הרשות במסגרת איזושהי התקשרות אחרת חייבת למדינה מחצית מהסכום הזה, והיא לא מעבירה את זה בזמן, יכול להיות שלמדינה יש זכות לקזז את סכום החוב שלה. אז הרשות תגיד, לא קיבלתי אף פעם את הסכום הזה בכלל מהמדינה או מגוף מתוקצב אחר. מה יעשה הקבלן? הוא לא יהיה זכאי בכלל לתמורה?

יעקב פרי (יש עתיד):

תטיל דד-ליין, ואם לא עומדים בدد-ליין תטיל עליו ריבית חשב על המדינה. תראה אין כל התשלומים מגיעים חמישה ימים לפני הזמן.

אליאב בן שמעון:

מה שאומר חבר הכנסת פרי זאת הייתה ההצעה המקורית. זה ההיגיון הפשוט.

היו"ר איתן כבל:

איפה המדינה פה?

עופר בן אליעזר:

או לחילופין שהמדינה תשלם את המקדמה על גובה הסכום.

אליאב בן שמעון:

לא אכפת לי מי משלם. רק שישלמו.

עופר בן אליעזר:

אתה ואני באותו צד, אני מזכיר לך.

איתי חוטר:

שהמדינה תעביר מקדמה על הפרויקט.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אחת הבעיות היא שלפעמים כדי לקבל מהרשות המקומית זה הבירוקרטיה שעוברים עד שמגיעים לאישור של החשבונאי הראשי שמאשר להעביר. אני נתתי דוגמה בדיון הקודם, ואני מחדד אותה. פרויקט שניהלתי היה לו מימון ממשרד הפנים. יש להם חברה של מהנדסים שבזדקת אם הפרויקט בוצע או לא בוצע. אותו קבלן שנתתי לו את השירותים ההנדסיים שלי באותה תקופה שהחזרה של אותה חברה הסתיים, והם צריכים לצאת למכרז. עד שמקבלים חברה חדשה ועד שהחברה החדשה מחליטה מה סדר העדיפות שלהם להגיע לפרויקט הזה כדי להעביר. לקח להם שישה חודשים כדי להגיע ולבדוק אם הפרויקט בוצע. אתם מבינים על מה אנחנו מדברים?

היו"ר איתן כבל:

העניין ברור.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

ואז חסר עוד נייר פה, חתימה שם.

היו"ר איתן כבל:

ברור.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

באתי משם אז אני מכיר את זה די טוב.

היו"ר איתן כבל:

אדוני המנכ"ל, אני יודע שאתה אוהב לדבר. שמת לי לב. אפילו יותר ממני. זה לא קל.

קריאה:

אנחנו נותנים לו את הזמן שלנו, איתן.

היו"ר איתן כבל:

שמת לי לב. אם הייתי יודע שזה חוסך מכם לדבר הייתי מאפשר לו.

איתי חוטר:

אדוני היושב-ראש, איתי חוטר, סמנכ"ל כלכלה, מרכז השלטון המקומי. לא בכדי לא מצאנו פתרון לעניין הזה. יש רשויות מקומיות שאם הן לא יקבלו את מקור המימון מהגורם החיצוני אין להן מאיפה לשלם. פשוט לא יהיה להן מאיפה לשלם.

עופר בן אליעזר:

היו"ר איתן כבל:

אתה רואה? אתה הסמכת אותו, ואתה לא מפסיק לדבר.

איתי חוטר:

אנחנו אומרים דבר פשוט: אם הכסף לא יעבור לרשות המקומית היא לא תוכל לשלם אותו.

אתי בנדלר:

משכורות היא משלמת?

איתי חוטר:

מאיפה? אני מזכיר לך שאנחנו מדברים פה על עבודות הנדסה בנאיות. זה תב"ר שמאושר מראש על-ידי משרד הפנים עם מקורות מימון מאוד מוגדרים שאחד מהם הוא מקור המימון החיצוני. זאת אומרת שהרשות המקומית מחזיקה בעד התחייבות חשב, ועל סמך זה יוצאת למכרז. אם המדינה לא יודעת לעמוד בהתחייבויות שלה ממש לא ברור לי למה הרשות המקומית שהיא זרוע הביצוע של המדינה ובעצם צינור להעברת כסף לספק --

היו"ר איתן כבל:

תודה.

איתי חוטר:

-- צריכה להיות באמצע בין הפטיש לסדן --

היו"ר איתן כבל:

איתי.

איתי חוטר:

-- אנחנו אומרים אם זה יעבור -- אם יהיה פה קאפ של המגבלה יקרה אחד משניים: או שרשויות מקומיות לא ייצאו לפרויקטים ולא נראה לי שהמדינה רוצה את זה או שנתחיל להעמיד תנאים. אם הכסף לא יעבור מראש ממקור המימון החיצוני לא יוצאים לפרויקט. המשמעות היא שהתחייבות חשב לא שווה כלום.

היו"ר איתן כבל:

איתי, די.

רועי פולקמן (כולנו):

איתן, האירוע הוא לא זה. החשבונאי הראשי אמר שיש התחייבות של המדינה, וזה גם תוקן בדיונים כאן. יש פה פרצה בניסוח של החוק שאם קרה שיש אי הבנה המדינה תחזור בה מהתחייבות --

אתי בנדלר:

או גוף מתקצב אחר.

איתי חוטר:

אני אומר כאן למי שהייתה נציגת העסקים – צמצמנו מאוד את ההגדרה של מימון חיצוני, שזה לא כל גוף. אבל יהיה חוק במדינת ישראל שאומר שהרשות המקומית לא חייבת בכלל לשלם. זה הלקונה.

קריאות:

עופר בן אליעזר:

חוק מוסר? יש התחייבות? מיום שחתמו על ההתחייבות – 30 יום הכסף בקופת הרשות. שים את זה בהתחייבות של הממשלה - -

היו"ר איתן כבל:

עופר, עופר.

עופר בן אליעזר:

- - הממשלה תוך 30 יום - - -

היו"ר איתן כבל:

עופר, יקירי, יש פה אי הבנה, אנחנו לא נגדכם. אנחנו מנסים להסדיר פה את העניין. אתם לא צריכים לקפוץ. אם אתה לא יכול לשלם ממילא לא תשלם לו. מה זה משנה? לכן אני מנסה להגיד לכם שאנחנו מנסים למצוא את הפתרון.

רועי פולקמן (כולנו):

אולי אפשר לשרשר את זה?

היו"ר איתן כבל:

חברים, נגמרו המורקים שכל אחד מספר לי כמה קשה לו. אנחנו רוצים פתרונות. אדוני יכול לעזור לי בפתרון?

אליאב בן שמעון:

אני אגיד לך - -

היו"ר איתן כבל:

לא אתה, לא ביקשתי ממך.

נתן בביוף:

אני סגן היועץ המשפטי במשרד הפנים. הבעיה היא לא כפי שהיא מוצגת כאן. מאוד צמצמנו את הגדרת גורם חיצוני. היום זה לא כל מיני גופים לא מתוקצבים כמו שחשבנו בהתחלה כמו קרן רש"י והגיוינט, אלא גופים שהם מבוקרים; הם תחת בקרה מסודרת, תחת חוזים והכול. עמלנו קשות על הסעיף הזה של הרשויות המקומיות. יש פה איזון נדיב בין הצורך לצמצם מועדים לבין היכולת של הרשויות המקומיות שעם כל הצער והכאב תלויות לפעמים בגורמים חיצוניים. לכן אני רוצה להזכיר ליושב-ראש, שהחריג שחל על גוף אחר וגם על עסקים שאם קובעים במפורש מועדים אחרים, אז אפשר להחריג את אותם מועדים. לא חייב רשויות מקומיות – זה ירד. כך שהסעיף היום מאוד מאוזן. הוא אומר, תודיעו

מראש ליוס. היוס יידע להתארגן, הדחייה תהיה בסך הכול של החלק היחסי. בסופו של דבר זה לא אומר -

קריאות:

נתן בביוף:

-- זה לא אומר שהרשות המקומית פטורה מהתשלום. דיני סיכון לא ---

קריאה:

מיליונים.

נתן בביוף:

לא, זה לא יכול להיות מיליונים.

היו"ר איתן כבל:

יקירי, לא עזרת לי. אני מצטער מאוד.

נתן בביוף:

אני רק אומר שהסעיף מאוד מאוזן.

אליאב בן שמעון:

אני רוצה ---

היו"ר איתן כבל:

לא, לא. אף אחד מכם לא מדבר יותר. אני רוצה לדבר החלטות, לא סיפורים. די, מספיק. התשתם אותי כל אחד עם הבעיות שלו. העניין ברור לי. אני רוצה לקבל החלטות – טובות או רעות – מקבלים החלטות. תקשיבו היטב – קודם כול הטיעון שנתת לי – עם כל הכבוד גם לקרוא את זה אני יודע לבד. בשורה התחתונה אתה צריך לדעת כמה ביד. אין פה מצב שיש רשויות מקומיות מצד אחד וקבלנים ויוזמים מצד שני. יש כאן הליך עסקי שצריך לתת עליו את הדעת איך פותרים אותו. זה הכול. כל אחד מספר לי את הסיפורים של עצמו.

אני רוצה לומר פה אמירה. יש פה אחד מהשניים: אם זאת המדינה היא תצטרך לספוג את כל השרשור שלי על תשלום. צריך שיובן. מדינה לא יכולה להציע הצעות לרשויות המקומיות איך לפתור את הבעיה מול הקבלנים. אני אומר את זה לחשבונאי הראשי. אם בסוף אתם מתחייבים התחייבות בלתי חוזרת לרשות מקומית שכבר יצאה למכרז וסיימו את העבודות, ועכשיו הוא יתחיל את כל התהליך – לא מתקבל. כיוון שאני מכיר את העולם הזה, ואחר כך אנשים רודפים אחרי אנשים, הרשויות המקומיות – לא נעים להן; הקבלן רודף אחריהם, ומוצאים את עצמנו במצבים מאוד לא נעימים, ואז מתפתחים כל המאכערים האלה שאלה שלא משלמים יעבירו אותם ממספר 10 למספר 7 או למספר 8. לא יתקבל. אני אומר לכם. אם אתם תפילו את החוק על העניין הזה זה סופו של כולנו.

אני רוצה לומר את הדבר הבא, ומצדי צאו החוצה, תעשו התייעצות, ואנחנו נמשיך כאן בסעיפים הבאים. אם המדינה נתנה התחייבות להתקשרות ויצרה גל הדף של סיוס עבודה על החלק היחסי – מה שהתחייבה הרשות קבענו את הכללים, איך היא צריכה לעמוד בזה. מה שלא מתחייבת הרשות אלא היא יצאה לדרך כיוון שהמדינה נתנה לה את ההתחייבות, אם המדינה לא משלמת על-פי הכללים היא זאת שתישא בכל ההוצאות של השרשור של הריביות.

יעקב אשר (יהדות התורה):

מה זה "על-פי הכללים"? פה הבעיה. מה קורה פתאום אם משרד ממשלתי או מפקח מגיע ואומר שבגלל שעשו ככה או ככה אנחנו - - -

רועי פולקמן (כולנו):

אז ישלמו לקבלן ויתקזזו עם הרשות שהמדינה תעביר.

יעקב אשר (יהדות התורה):

זאת הבעיה. אחרת אין בעיה.

היו"ר איתן כבל:

אדוני, יעקב אשר, אתה חבר ותיק פה. מי כמוך יודע שהעברנו רק לא מזמן חקיקה שיודעת לבוא ולומר גם, אני משלם, ואם יסתבר שצריך להוסיף נוסף; אם יסתבר שאתה צריך להחזיר תחזיר.

רועי פולקמן (כולנו):

עם השלטון המקומי אין בעיה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אני מקבל את מה שאתה אומר. אם ככה הדבר נורא פשוט. פשוט לשרשר את זה למדינה אחד לאחד, ונגמר. בלי חריגים.

עופר בן אליעזר:

יותר מזה, אם יש התחייבות כספית, תוך 45 יום מיום ההתחייבות שיעבירו את הכסף.

קריאה:

יעבירו את הכסף ויצבעו אותו למטרה הזאת.

היו"ר איתן כבל:

עופר, אנחנו מחפשים פה את הפתרון, לא את הוויכוח ביניכם.

עופר בן אליעזר:

ברור לי. אנחנו באותו צד.

היו"ר איתן כבל:

אז אל תבלבלו את המוח.

אליאב בן שמעון:

הלוואי שהייתי בצד שלך. כשאני לא מקבל כסף - - -

עופר בן אליעזר:

איפה אתה גר? איפה אתה גר? תתמודד.

אליאב בן שמעון:

תכף אני אגיד לך. לא ברמת ישי. כשאני לא מקבל כסף אני הולך לקחת הלוואה לשלם לספקים.

עופר בן אליעזר:

אתה יודע שגם הלוואה שאני הולך לקחת - - -

קריאות:

אנחנו לא יכולים לקחת הלוואה.

קריאות:

עופר בן אליעזר:

איפה אתה גר?

אליאב בן שמעון:

בתל-אביב.

לאה ורון:

סליחה, אתם לא ברשות דיבור.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה שתסבירו לי בדיוק כי אתם הסיפור. הם משוחחים ביניהם ואתם הסיפור. אני רוצה מכם תשובה ברורה כדי שלא הולכים אחר כך לעשרה בתי משפט ולעשרה עורכי דין כדי לפרש מה התכוונו בדיון הזה. הרי ברור לי שהדברים כתובים בחוק, והמדינה חייבת לעמוד בהתחייבויות שלה. אבל אני רוצה שזה יבוא לידי ביטוי. תעשו הפניה, התחייבות לפי סעיף כך וכך. משהו.

עוזי שר:

אפשר להפנות פה בסעיף לסעיף בחוק השני.

איתי חוטר:

אפשר להקריא את הסעיף שהוא רוצה לכוון אותנו אליו?

היו"ר איתן כבל:

מה אדוני מציע?

עוזי שר:

אפשר לתת פה הפניה לחוק השני.

אתי בנדלר:

מה זה יאמר?

עוזי שר:

שלעניין תשלומי העברה מהמדינה - - - יחול על הדבר הזה.

אתי בנדלר:

מה יחול?

היו"ר איתן כבל:

מה יחול? הם צריכים לעשות התעמלות בוקר כל יום?

אתי בנדלר:

החוק הזה חל בפני עצמו. אבל אם זה לא מועבר מתי יקבל הקבלן?

עוזי שר:

זה גם נכון לכל תשלום אחר. אם אנחנו לא עומדים בימים אז אנחנו צריכים לשלם ריבית וריבית פיגורים. יש כאן העונשין במסגרת החוק.

היו"ר איתן כבל:

איתי.

איתי חוטר:

חוק שהוקפא עשרים שנה והופשר ביוני 2016, כל מה שהוא עושה זה מצלם תמונת מצב קיימת של מערכת היחסים בין השלטון המקומי לבין השלטון המרכזי בהעברת תשלומים, ואני אסביר גם למה. אני מקריא משפט אחד: "העברת תשלום חובה כאמור בסעיף קטן (ג) כולו או חלקו תיעשה תוך שישים ימים מיום הגשת הבקשה המוכיחה, להנחת דעתה של המדינה, את ביצוע הפיתוח כולו או חלקו". הנחת דעתה של המדינה זה בדיוק המצב שקורה היום שבשלו אנחנו מקבלים כסף אחרי שלושה חודשים או חצי שנה ולפעמים אפילו אחרי שנה. זאת אומרת בשונה מהצעת החוק הזאת שמדברת על "הומצאה דרישת התשלום" ותספור את השוטף 45 או 80 שנוצר עכשיו, פה אחרי שהמדינה תנוח דעתה שהכול בסדר – עכשיו נספור 60 יום ונעביר את הכסף לרשות המקומית. החוק הזה לא שווה כלום - -

עופר בן אליעזר:

או שניקח את החוק הזה ונשים אותו שתנוח דעתכם - -

איתי חוטר:

- - ולכן הפניה לפה לא משפרת את מצבנו. אני ממש מתנצל.

מירה סלומון:

לגבי הריביות בחוק, חשוב לומר את זה על השולחן – יש הפרשי הצמדה בלבד.

היו"ר איתן כבל:

גברתי, את דיברת לעצמך.

אני רוצה לומר כך: אני מתכוון להכריע בשאלה הזאת. אני כבר יודע מה מתבשל לי בראש. החשבונאי הראשי, אני אומר לך – זה לא מעניין אותי. מצדי תמשכו אתם את החוק. אני מתכוון שתהיה פה הכרעה ברורה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

הכרעה במגרש שלהם.

היו"ר איתן כבל:

ברור לי. אני לא מתכוון ללכת להכרעות שידרשו ממני אחר כך ללכת לאו"ם ולאונר"א לקבל הבהרות.

אתי בנדלר:

לשאלתו של חבר הכנסת פולקמן, לגבי חשבונות אמצע יש לכם רפרנס?

איתי חוטר:

כן. שנה וחצי אנחנו יושבים על הצעת החוק הזאת. פעם ראשונה שאנחנו שומעים את זה, זה היום

קריאות:

היו"ר איתן כבל:

איתי - -

יעקב אשר (יהדות התורה):

היו"ר איתן כבל:

איתי, אתה עוד לא למדת שאף אחד לא הפסיד אם לא אמר כלום? שתוק. זה הכול.

אלדד כורש:

אדוני, זה גם לא נכון. אני אמרתי את זה בדיון לפני שלושה חודשים.

איתי חוטר:

אני מתכוון בשיח אתנו.

היו"ר איתן כבל:

הפרוטוקול לא זכר.

אלדד כורש:

הפרוטוקול זוכר. אני אראה. אמרתי את זה כבר אז.

אתי בנדלר:

לגבי סעיף קטן (ד) אני מציעה להצביע עליו, ולקחת בחשבון שצריך להוסיף לו הוראה באשר למועד המרבי לתשלום של - - - במימון - - - כפוף לכך נדמה לי שיש הכרעות.

אלדד כורש:

אני בשם התאחדות בוני הארץ.

יש לי הערה משפטית חשובה שנועדה להגן בעיקר על העסקים הקטנים. מה שכתוב כאן זה שצריך לתת הודעה, אבל לא כתוב מה תוכן ההודעה. זאת אומרת יש הבדל אם המקור החיצוני הוא 90% או המקור החיצוני הוא 10%; יש הבדל אם המקור החיצוני הוא משרד ממשלתי או מפעל הפיס. לדעתי, אנחנו

צריכים קצת יותר לפרט מה צריך להיות תוכן ההודעה. א', אם אפשר – העובדה שיש מקור חיצוני; ב', מה שיעורו של המימון החיצוני - -

אתי בנדלר:

את השיעור הקראתי כבר.

אלדד כורש:

ג', הזהות של המקור החיצוני.

אתי בנדלר:

זה היה הראשון, לא?

אלדד כורש:

עצם קיומו - -

אתי בנדלר:

אני אקרא לך את ההצעה. זה עדיין לא נוסח סופי, אל עקרונות: "ובלבד שהודעה לגבי זהותו של הגוף המממן, שיעור המימון החיצוני מההיקף הכולל של התמורה והאפשרות לדחיית חלק יחסי זה יימסרו לספק לא יאוחר ממועד ההתקשרות, ואם ההתקשרות נעשית במכרז, במועד פרסום המכרז". האפשרות לחלק יחסי זה לא יאוחר מההתקשרות.

יעקב אשר (יהדות התורה):

ושזה מאושר על ידי הגוף - -

עופר בן אליעזר:

אחרת אי אפשר להביא את זה. אם אין לך תב"ר מאושר אתה לא יכול לצאת לעבודה - -

היו"ר איתן כבל:

לא יכול לצאת בכלל למכרז. צודק. עברו שנים מאז שהוא היה. בתקופתו היה ברדק.

עופר בן אליעזר:

לא היה ברדק, חס וחלילה. הוא ייסד את התורה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אתה יודע כמה עמדתי בתור לוועדה המחוזית?

אלדד כורש:

גברת בנדלר, רק אם אפשר שיהיה כתוב "שתימסר בכתב לספק". שלא אחר כך תהיה מחלוקת אם ידע או לא ידע או נאמר או לא נאמר.

היו"ר איתן כבל:

מקובל.

חבר הכנסת פרי?

יעקב פרי (יש עתיד):

אני הולך לחוץ וביטחון.

היו"ר איתן כבל:

כן, מי אנחנו. אסקופות.

יעקב פרי (יש עתיד):

אף פעם לא. אתה יודע שאף פעם לא.

היו"ר איתן כבל:

אני יכול להצביע?

אתי בנדלר:

יש עוד הערה לגבי קיזוז. רעות, רצית להעיר? אני התלבטתי אם לא צריכים לומר במפורש שגם אם המדינה או המממן החיצוני השתמש בזכות שקיימת לו מכוח הדין, מכוח הסכם לקיזו מהסכום הזה יראו את זה כאילו זה התקבל בידי הרשות המקומית. אבל אני שומעת כרגע ממשרד המשפטים שזאת הפרשנות שלהם כך וכך, ואני מקווה שכך יפעלו.

היו"ר איתן כבל:

אז אני מעלה להצבעה את סעיף (ד), למעט החלק שנוגע לדד-ליין של המימון החיצוני.

לאה ורון:

חברת הכנסת שלי יחימוביץ מצביעה במקום חבר הכנסת יוסי יונה.

היו"ר איתן כבל:

מי בעד? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד – רוב

נגד – מיעוט

נמנעים – אין

סעיף 3(ד) התקבל.

היו"ר איתן כבל:

סעיף (ד) אושר פה-אחד.

אנחנו נצביע היום בכל מקרה גם על החלק האחר. אם בינתיים יש לאנשים מחשבה יצירתית שידברו עם עצמם. אני הולך להכריע היום, שיהיה ברור.

בבקשה, גברתי.

אתי בנדלר :

סעיף קטן (ה). הזכרתי שקיימים מספר סקטורים שהצעת החוק חלה עליהם: המדינה, גופים ציבוריים שקראנו להם תאגידים סטטוטוריים וכיוצא באלה ורשויות מקומיות. עכשיו אנחנו מגיעים לכלל העסקים במדינת ישראל. בזה דן סעיף קטן (ה).

(ב) עסק שהתקשר עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלם לספק את התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו הומצא לו החשבון, אלא אם כן קבעו הצדדים באופן מפורש בחוזה מועד אחר לתשלום, ומועד זה נקבע לאור אופייה המיוחד של ההתקשרות או שהוא אינו מועד בלתי הוגן באופן חריג.

אתי בנדלר :

אני מזכירה לכם שהוראה מקבילה לגבי אפשרות לדחות את מועד התשלום בהסכם שבדרך כלל מוכתב על-ידי הצד החזק הייתה קיימת גם בסעיף קטן (ג) לגבי הגופים הסטטוטוריים – אם נקרא לזה כך. שם הוועדה החליטה על מגבלה שלפיה, אם נקבע בחוזה מועד תשלום אחר קביעת המועד תהיה טעונה אישור בכתב מאת המנהל הכללי של אותו גוף ודיווח לרשות לעסקים קטנים במשרד הכלכלה.

כאן אנחנו מדברים על עסקים. אני לא יודעת אם ראוי לדבר כשמדובר על עסק שהמנהל הכללי של העסק יצטרך לאשר את החוזה המיוחד. בדרך כלל העסק זה המנהל הכללי, ובוודאי כשמדובר בעסקים קטנים ובינוניים. אבל צריך לזכור שהסעיף הזה חל גם על הגופים העסקיים החזקים ביותר במשק: "אוסס", חברות התקשורת וכך הלאה. ואז הוועדה צריכה להחליט אם היא מקבלת את זה כמו שזה או שהיא בכל זאת מכניסה איזושהי מגבלה לאפשרות לקבוע בחוזה מועד אחר לתשלום.

היו"ר איתן כבל :

כן, בבקשה. רצית לומר משהו בעניין הזה?

שרה אלון :

זה קשור, אבל לא בסעיף הזה. אני שרה אלון מהלשכה המשפטית בחברת חשמל.

היו"ר איתן כבל :

אתם בטח רוצים החרגה.

שרה אלון :

ב-3(ג).

היו"ר איתן כבל :

אז אני מנחש שמבקשים החרגה.

שרה אלון :

אנחנו לא מבקשים החרגה. בסוף הדיון הקודם הייתה נקודה פתוחה שנשלחנו לסכם נוסח למשרד האוצר לגבי 3(ג) והסיפור הזה עם ההתייחסות לאישורים במקרה של תנאים חריגים.

היו"ר איתן כבל :

נכון.

שרה אלון :

לא ראינו את הנוסח הסופי שעלה פה בוועדה, אבל בינתיים נכנס לנוסח סעיף 12, סעיף חדש, שמדבר על הודעה לרשות לעסקים קטנים ובינוניים, ומפרט מועדים ואיך תימסר ההודעה.

אתי בנדלר:

אז את רוצה לטעון עכשיו לגבי סעיף 12:

שרה אלון:

לגבי 3(ג). נשלחנו לסכם נוסח עם משרד האוצר, והיינו בדיון ודברים איתם. אם אנחנו מבינים נכון, סעיף 12 בעצם מייצר את התוספת שנכנסה לדיון לגבי 3(ג) כי הוא שוב מתייחס להודעה לגבי התנאים החריגים. הוא קובע איך תימסר הודעה עם חלוקה לפי הנושאים. ואז השאלה היא מה הנוסח המעודכן של 3(ג).

היו"ר איתן כבל:

מה שאני אומר זה שזה עניין טכני וניסוחי. יש כאן היועצת המשפטית. כשנגיע לשם נדבר על זה.

שרה אלון:

השאלה היא מה הנוסח של 3(ג) שהיום אנחנו מסכמים עליו.

היו"ר איתן כבל:

נכון לעכשיו מה שמונח לפנינו זה הנוסח.

אתי בנדלר:

אתם תלויים כרגע ב-3(ג) כי אתם חברה ממשלתית.

שרה אלון:

מה שמופיע בפנינו ב-3(ג) זה אותו נוסח שהיה ב-23 בינואר 2017, ועלה לדיון.

אתי בנדלר:

עלה לדיון והיו מספר הערות שהוועדה קיבלה אותן, והצביעה כפוף לקבלת אותן הערות. את הנוסח הסופי אני, כמובן, אכין לקראת הנחה לקריאה שנייה ושלישית. אני לא מכינה כל ישיבה לנוסח חדש.

שרה אלון:

זאת אומרת שהנוסח ב-3(ג) שמדבר על פנייה לרשות לעסקים קטנים ובינוניים הוא בתוקף למרות סעיף 12:

אתי בנדלר:

כן.

שרה אלון:

כי יש כפילות מיותרת.

אתי בנדלר:

אז תעירי את זה בסעיף 12.

היו"ר איתן כבל:

כשנגיע לסעיף 12 תעירי את ההערה. זה בעיקר עניין ניסוחי.

אתי בנדלר :

אגב, אני לא חושבת שיש. כי ב-3ג) מדובר רק על כך שצריכים להודיע לסוכנות לעסקים קטנים על המועד החריג שנקבע. הדיווחים לפי סעיף 12ג) הם דיווחים הרבה יותר רחבים במנעד של דברים.

שרה אלון :

אני לא חושבת, אבל בסדר, נדבר על זה בסעיף 12.

היו"ר איתן כבל :

בבקשה, שם ותפקיד.

דן כרמלי :

עורך דין דן כרמלי, איגוד לשכות המסחר. אדוני היושב-ראש, אני לא מבין מדוע בכלל יש לנו הסעיף הזה בחוק הספציפי הזה. הרי כאן אנחנו נכנסים ומתערבים - -

היו"ר איתן כבל :

למה? הכניסו אותו השבוע?

דן כרמלי :

לא. אבל הדברים נאמרו. פשוט ביקשת ממני בדיון הקודם להמתין לכל סעיף ספציפי, ואני עושה כמצוותך, אדוני.

היו"ר איתן כבל :

בבקשה.

דן כרמלי :

יש כאן התערבות בחופש החוזים בתוך המגזר העסקי בין עסק קטן לעסק קטן. השיקולים שמשפיעים על ההתקשרות ועל ההסכמות בין הצדדים נובעים לפעמים לא רק מאופי העסקה, אלא מאופי העסקים השונים. מדובר על עסקים שלפעמים יש להם תזרימים בעייתיים, יש להם צרכים ספציפיים, ובסופו של יום המחוקק בא וקובע ומתערב בחופש שלי להתקשר עם מיכאל שהוא בעל עסק קטן אחר, ואני עסק קטן, ואומר לי שאני חייב לשלם לו בתנאים מסוימים. אבל אם אני לא יכול לשלם בתנאים של שוטף פלוס 45 לא בגלל אופי העסקה המיוחד, אלא אני יכול לשלם לו בשוטף פלוס 60 - -

קריאה :

יש לך אפשרות.

דן כרמלי :

רק שנייה, רבותי.

אני לא יכול לשלם לו, והוא מעוניין ומסכים חוזית לתנאים של שוטף פלוס 90 - -

עבד אל חכים חאגי' יחיא (הרשימה המשותפת) :

זה יבטל את החוק לגמרי.

היו"ר איתן כבל:

דן, תקשיב. אני אגיד לך למה אני מתנגד להצעה הזאת – כי זאת נקודת מוצא של חזק וחלש. קשה לי עם גישה כזאת.

אליאב בן שמעון:

לצערנו, החזק גם - - -

היו"ר איתן כבל:

אדוני הנשיא, אתה שם לב שאני מגן עליך בינתיים לא רע.

בנקודה הזאת יש תמיד אסימטריה. לפעמים זה יכול להיות אפילו סתם לקוח שצריך את העניין הזה, ואומרים לו, זה מה יש – אדוני רוצה או אדוני ילך לרחוב ליד. לכן הסעיף הזה כן צריך להתקיים, לשיטתי. אתה יכול להגיד שאתה רוצה שזה יהיה יותר מרוכז, כן. אבל זה שהנוסח צריך ויהיה – אתה כבר מכיר אותי. אתה יודע שזה כפירה בעיקר אם הייתי מסכים אתך.

דן כרמלי:

גם אם אני יוצא מנקודת הנחה ומקבל – ואין לי ברירה, אדוני, אתה היושב-ראש וחברי הכנסת קובעים – שזה נכון שזה יהיה עדיין שים לב מה אנחנו עושים; אנחנו מגבילים כאן בשוטף פלוס 45 כאשר לגופים חזקים באמת ומתוקצבים אנחנו מאפשרים שוטף פלוס 70, שוטף פלוס 90, שוטף פלוס כמעט אין-סוף. אני מקבל את עמדתו של אדוני שזה נכון להשאיר את הרעיון בהסכם, אבל לא לשים את זה על שוטף פלוס 45, ולא לפגוע בצורה קיצונית בחופש ההתקשרות החוזית שבין שני אנשים פרטיים.

היו"ר איתן כבל:

מי פה נציג המדינה שיכול להסביר את הסעיף הזה?

נעמי, בבקשה.

נעמי היימן רייש:

אנחנו רצינו לפתור את בעיית מוסר התשלומים במשק בכלל. בעיית מוסר התשלומים קיימת גם במדינה וגם מחוצה לה. כשבאנו לקבוע הסדרים למגזר העסקי אנחנו נקטנו משנה זהירות כי אנחנו לא רוצים להתערב בחופש החוזים באופן שבו אנחנו מתערבים למדינה ולכל חלקיה. לכן ההסדר שנקבע עבור העסקאות B to B, הוא הסדר דיספוזיטיבי.

אתי בנדלר:

מה זה B to B?

דן כרמלי:

.Business to business

אתי בנדלר:

בין עסקים.

נעמי היימן רייש:

בואי נאמר שאת היחידה שאומרים משפט כזה, ואת לא תשאלי מה זה "דיספוזיטיבי".

אתי בנדלר:

אחד-אפס.

עבד אל חכים חאגי' יחיא (הרשימה המשותפת):

אז אני אשאל.

נעמי היימן רייש:

דיספוזיטיבי זה אומר שאפשר להתנות עליו בחוזה. לא רק זה – סעיף הריביות אומר שהחבות בריבית חלה רק בהתקשרות שבה הייתה לאותו גוף או עסק, לפי העניין, עדיפות בעיצוב תנאי החוזה. זאת אומרת שאנחנו מתייחסים פה בהכרח ליחסים אסימטריים בהלך של עסקים; לא כששני צדדים קובעים יחד את החוזה, אלא כשיש לצד אחד עדיפות בעיצוב החוזה. אנחנו גם נצמדים לדירקטיבה האירופית שגם היא עושה אותו דבר וקובעת בעסקאות בין עסקים מספר ימים – 60 ימים – וניתן להתנות על זה אחר כך בחוזה. זה ההיגיון, וזה תואם את המטרה של החוק הזה.

דן כרמלי:

אני רק טוען ששוטף פלוס 45 שמופיע פה - -

רועי כהן:

זה תכף יעלה. זה גם יהיה 30 תכף.

דן כרמלי:

אני לא מבין את מי אתה מייצג כרגע, עורך דין כהן, בעניין הזה. אבל יש לי הרגשה שאתה - -

רועי כהן:

אתה שוכח שהחוק הזה הוא לעסקים קטנים.

דן כרמלי:

אתה פוגע בעסקים קטנים - -

רועי כהן:

זה בכלל לא קשור לעסקים שלך. זה חוק לעסקים קטנים.

דן כרמלי:

אני מייצג עסקים קטנים.

רועי כהן:

אתה לא מייצג עסקים קטנים. אתה מייצג פה את הגדולים.

דן כרמלי:

את מי אתה מייצג?

רועי כהן:

אתה מייצג את העסקים הקטנים? שיהיה ביניהם - -

דן כרמלי:

אתה לא מייצג בכלל עסקים. אתה מייצג ארגונים, לא עסקים.

רועי כהן:

עסקים, בדיוק.

דן כרמלי:

אז אל תגיד את מי אני מייצג. אני מייצג - - -

רועי כהן:

הגדולים באים לבקש שלא ישלמו.

דן כרמלי:

אתה מייצג ארגונים. אתה לא מייצג עסקים. לא היה לך עסק. אתה לא יודע מה זה להיות עסק.

היו"ר איתן כבל:

דן ורועי, התשתם את עצמכם? אני יכול לחזור לעניין? תודה.

רועי, נשיא לה"ב, בבקשה.

רועי כהן:

אני יותר ממתקומם ממה שנעשה כרגע כי זה היה בתוך ישיבה של כל הארגונים, והיה הסכם על הסעיף הזה, כולל העניין הזה שהכנסנו - -

דן כרמלי:

איזה ארגונים?

רועי כהן:

כל הארגונים בנשיאות הארגונים העסקיים. אם אתה לא חבר בנשיאות הארגונים העסקיים זאת בעיה שלך. יש נשיאות ארגונים עסקיים שהיא ארגון יציג שמתנהל ומנהל את המגזר העסקי. זה שבחרתם לא להיות שם – אתה לא יכול לפה ולהטיל פצצות.

דן כרמלי:

מה לעשות שאני מייצג - - -

רועי כהן:

אתה מייצג, כנראה, את הגדולים יותר מדי. זה מה שקרה.

דן כרמלי:

בעיקר את הקטנים.

רועי כהן:

אל תפריע לי בדברים, הבנת?

קריאה:

מה הדיבור הזה? איזה מין דבר זה?

רועי כהן:

אל תפריע. אנחנו מייצגים את המוסכים, את המוניות, את המתווכים. את מי אתה מייצג? תאמין לי, בושה וחרפה מה שקרה פה כרגע.

היו"ר איתן כבל:

אני אעיף אותך.

רועי כהן:

נשיאות הארגונים העסקיים ישבה והכניסה פה סעיף שמאפשר להתנות על זה שאם עסק ועסק מסכימים עם אותו עסק לתנאי תשלום לא של 45 יום, יש לו אפשרות. כלומר בא עסק, ואמר, אני מוכן לקחת ממך רק אם תהיה שוטף פלוס 90 אז הוא הסכים. אבל הכלל יהיה שמשלמים תוך 45 יום. זה חובה שיהיה. לא יכול להיות שנאפשר פה משהו פרוץ. אנחנו צריכים גם להסתכל על המגזר העסקי שצריך להסתכל על עצמו איך הוא עוזר זה לזה, ולא איך הגדולים נשארים גדולים, והקטנים נשארים קטנים. אנחנו לא ניתן לדבר הזה לקרות. אני מציע אפילו יותר – שהמגזר העסקי ירד לאט-לאט גם ל-30 ימים כדי לאפשר לעסקים הקטנים להמשיך לשרוד פה.

היו"ר איתן כבל:

רועי, אנחנו צריכים לסיים את זה.

כן, גברתי.

מעיינן צוויג:

אני ממקימי התאגדות העסקים הקטנים. אני מכירה את רועי. אני לא רוצה להגיד שאני נציגה של אף אחד, אני רוצה להגיד שאני נציגה של השטח. שום חוק שהביאו לפה לא עבד בשטח. לא באו לשטח והראו את זה. שוטף 30 זה החמצן של העסקים הקטנים.

רועי כהן:

חד-משמעית.

מעיינן צוויג:

43,000 עסקים כבר נמצאים בקבר היום ב-2017. אם זה היה שכירים אז המדינה הייתה מתרוממת ורועשת. אבל אין. זה לא בעל עסק. אם אני מעסיקה מישהי אחת אני גורמת גם לבית שלה ליפול, ואם אני מתעסקת עם ספקים שזה קייטרינג פשוט מאופקים, אוסי לנקרי, והיא לא יכולה לממש את הכסף הזה לספקים אז היא גם גורמת למשפחות של הספקים האחרים ליפול. זה דומינו. אני מדברת על 95% ממנוע הצמיחה של כלכלת מדינת ישראל.

דן כרמלי:

זה נכון.

מעיינן צוויג:

אי אפשר לעבור על זה יותר בשקט. אז די לדבר עם ארגונים ולשמור חוקים כאלה ששומרים על הממשלה ועל הרשויות באהבה רבה. מה אתי? אני לא אזרחית של מדינת ישראל? אני בעלת עסק שמכניסה מחזור של 20,000 שקל או של 60,000 שקל? כמה כסף אני מכניסה הביתה? משכורת של פחות משכר מינימום בבית? מי שומר עלי? שום חברה או שום מסגרת לא שומרת עלי. אז אני לא מארגונים, ואני מרימה עסקים לבד, ואני עסק בעצמי. אני רוצה שיתחילו לעבוד בזה. אני אומרת – תפסיקו למיין את זה לקבלנים ולתעשיינים. תפסיקו.

קריאה:

בדיוק.

מעניין צוויג:

מוסר תשלומים של 30 פלוס 30 - -

קריאות:

לכולם.

מעניין צוויג:

לכולם. די כבר עם זה. אני לא רוצה יותר.

דבר אחרון. אני עובדת עם משרדי ממשלה ובאהבה רבה. אני עובדת עם רשויות, אני מאמנת נוער, אני מאמנת כל כך הרבה אנשים שם, אבל אני מגיעה ועושה את העבודה, ומקבלת שוטף 90. כמה שבא להם.

זן כרמלי:

כמה שמתחשק. ובתוך המגזר העסקי נשאר את זה שוטף פלוס 45, אדוני?

מעניין צוויג:

אני לא הבנק לא של מדינת ישראל ולא של שום דבר אחר.

היו"ר איתן כבל:

תודה, מעין.

מעניין צוויג:

אז אני רוצה, בכל לשון של בקשה – אני לא טובה בסעיפים כאלה. אני גם מדרוס אפריקה ומישראל, אני לא כל כך מבינה עברית כזה טוב. אני מבקשת שתפסיקו לסייף. תתחילו לדבר שוטף 30 לכולם כי אנחנו בעלי העסקים שצריכים את החמצן הזה.

היו"ר איתן כבל:

תודה, מעין. זה הדיון הראשון שלך כאן, כמדומני. אבל אני רוצה להזכיר לך ששום בניין לא נבנה מהגג. מתחילים לבנות אותו מהקרקע. אני לא ממשלה. אני לא רק לא ממשלה, אני גם נגד הממשלה. שיובהר, אם למישהו היה ספק. אבל יחד עם זאת כשאתה בא ושוקל דברים, ואומר מה אני מקבל? להשאיר את המצב כמו שהוא היום או אם גם התקדמתי מטר, לא יותר מזה, והממשלה לא יכולה להזיז את זה? יש כאלה שאומרים, לא נזיז כלום – נילחם ונילחם ונילחם עד שיום אחד זה יהיה שוטף פלוס 30. אני לא במקום הזה. אני מאמין בגישה התוספתית; שהקרב הבא יהיה מהמקום שבו אנחנו מנסים לתקן כי כבר שנים העניין הזה של שוטף פלוס קיים. אני רוצה להזכיר שממשלה נבחרת בדרכים דמוקרטיות ופוליטיות. אם יש אנשים שדעתם איננה נוחה מההתנהלות ומההתנהגות של הממשלה יש פעם בכמה זמן הזכות ללכת ולהחליף אותה.

מעניין צוויג:

אבל אז המנהרה מתחת לבית שלי כבר לא תהיה שם. אנחנו כבר לא נחיה.

היו"ר איתן כבל:

מעין, אני מקבל ומבין, ובשביל זה אני פה. אני לא בדקלרציות. אנחנו כבר סיימנו. את צודקת במאה אחוז. אני לא יכול להסיר אפילו אות אחת מהדברים שאת אומרת. אבל אני כבר לא במקום הזה

שאני יכול. אז או שאני מעביר את זה עם התיקונים הנדרשים – וגם כן, מנעד היכולת שלי גם כיושב-ראש שעושה פה - -

קריאה:

פלאים.

היו"ר איתן כבל:

לא שמעתי.

בסוף זה עוד קצת ועוד קצת ועוד קצת. לכן בדיון הזה הרשיתי לך כי ראיתי שאת פה פעם ראשונה וגם סייגת את עצמך שאת לא קשורה, אלא מהעם.

מעין צוויג:

אני יכולה להיות חברה של כולם.

היו"ר איתן כבל:

ברשותך, יקירה, סיימנו. תודה רבה.

דן, נתתי לך להוציא את מארתך ואת מררתך. דעתך לא התקבלה.

דן כרמלי:

אוקיי. תודה, אדוני.

כן, אדוני. שם ותפקיד כי יש גם שלושה אנשים שצופים לדיון.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

שרק עכשיו הצטרפו.

אלדד כורש:

עורך דין אלדד כורש. כדי שהחוק לא יהיה שוב מוסר כפול אנחנו צריכים לייצר הרמוניה בין סעיף (ד) לבין סעיף (ה). בכל מקום שיש דחיה של תשלומים לקבלן לא יכול להיות שיאמרו לו, אתה תחכה לכסף, ולא משנה מה אדוני יכריע כשאדוני יכריע לגבי התשלום האחרון. אבל לספק הבטון שלך ולספק האספלט שלך אתה צריך לשלם תוך 45 יום.

קריאה:

זה רשום פה.

קריאה:

גם לדלק שזה 50% שותף שלנו.

אלדד כורש:

הרי הסיפא של סעיף קטן (ה) שאומרת: "ובלבד שאופייה המיוחד וגו'", זאת סיפא שמפרנסת אותי ואת 115 עורכי דין שעובדים אצלי. אנחנו נעשה הרבה כסף מזה כי אנחנו נלך לבית משפט ונסביר אם זה בסדר או לא בסדר. אבל במקום שהחוק יאמר שבמקום שאתה קבלן לא מקבל כסף בגלל שהמדינה דחתה לך את זה או מכיוון שזה נדחה לך מכאן, אתה לא צריך לשלם תוך 45 יום לספק שלך, ואלה נסיבות מיוחדות שאתה לא צריך לשלם בזמן, כי אחרת אנחנו במוסר כפול ומכופל.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אז אתה רוצה שלא רק אתה תפשוט את הרגל, אלא כל השרשרת.

אלדד כורש:

אבל זה לא הגיוני שכדור השלג הזה ייעצר בחצר שלי.

אתי בנדלר:

--- העסק שמתנהל --- אז אם --- לספק?

אלדד כורש:

זה נכון שיש שרשרת - -

אתי בנדלר:

אין כאן שרשרת כי אתה לא יכול לייחס את זה לגבי עסקים רגילים. כאן במקרה של מימון חיצוני זה למטרה ייעודית שאתה יודע בדיוק למה לשייך את זה. לגבי עסקים אתה לא יכול. יש להם הרבה מאוד מקורות מימון והרבה מאוד הוצאות, ואין יחס בין מקור המימון לבין ההוצאה.

היו"ר איתן כבל:

אלדד, אני לא רוצה להתעכב יתר על המידה על זה. כשאתה בעל עסק קטן כגדול, ובוודאי כשאתה קטן, ההשפעות עליך הן לאין שיעור יותר גדולות. אני לא יכול שכל תנודה הופכת את האנייה. אין הכרח כמו בעניין הקודם שדיברנו עליו, שהחשב הכללי לא ישחרר את הכסף. זה יכול להיות סתם משהו שפתאום בעל עסק, נפל עליו תשלום שלא קשור בכלל לעסק שלו, והוא צריך למשוך יותר דיביזנדים, ואין לו כסף לתת. זה אלף ואחד דברים שאין להם סוף. אני מבין מה שאתה אומר, אלדד. אני לא התחייבתי – ואתה יודע מה זה חקיקה. אני יודע להשתדל להביא אותה למינימום זעזועים, אבל אני לא יכול לפתור את כל הזעזועים כי אחרת לא היו שופטים ולא היו עורכי דין, היו רק מחשבים שאתה מכניס לתוכם נתונים, והם יודעים לתת לך תוצאות. אין דבר כזה. אני לא יודע לתת לך מענה לשאלה הזאת. כי אתה יודע מה אתה עושה לי? אתה מפרק לי את החוק.

אלדד כורש:

אפשר להחריג את הקבלנים בסעיף הזה כמו שהחריגו - - -

היו"ר איתן כבל:

עוד החרגות? את המילה "החרגה" אני לא שומע.

אתי בנדלר:

ברגע שיש לך קשר בין - - - להוצאה אין לך - - - לעשות.

אלדד כורש:

אני מבין מה אומרת עורכת הדין בנדלר. אני מסכים, ואני רוצה רק לומר ככה: אנחנו יכולים לסייג את זה בהסתייגות יותר קטנה שמי שסיפק לי מוצרים או שירותים באותו פרויקט שלא שילמו לי בו, לפחות תאפשרו לי לפזר - - -

היו"ר איתן כבל:

אלדד, אני לא מתקרב לגדר הזאת.

אתי בנדלר:

הוא רוצה פרנסה עוד הרבה יותר טובה מהנוסח.

קריאה:

בדיוק. כי זה ספציפית לפרויקט.

אלדד כורש:

יש פה כשל גדול של המדינה. המדינה היא אחראית, אני מגלגל את זה לרשויות, הרשויות יותר חזקות מאתנו, והן מגלגלות את זה אלינו, אבל זה נעצר אצלנו. זה לא הוגן. תנו לנו לפזר את זה.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

שאלה ליועצת המשפטית בנושאים האלה. אנחנו קובעים בחוק את מספר הימים המקסימלי. אם יש שני צדדים שהסכימו ביניהם מעבר לזה.

קריאה:

אין בעיה.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אתה אומר "אין בעיה". הם בעצם עברו על החוק.

קריאה:

למה? הם רשמו ביניהם - - -

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

שנייה, אני שואל. לא אני ולא אתה יועצים משפטיים, אז בוא ניתן ליועצת המשפטית כדי שנדע להמשך. כי יכול להיות שמה שאתה אומר, אם זה חוקי, זה יכול להיפתר בהסכם גב אל גב. זה בעצם מה שאתה אומר. תעשה את ההחלטה שנהיה גב אל גב באותו פרויקט. זה בדיוק מה שאתה מבקש. השאלה אם זה עדיין יישאר במסגרת החוק או שזה ניצול שהספק המשני שלו אין לו ברירה אלא לתת לו. מה המעמד החוקי של זה?

אתי בנדלר:

יש כמה תשובות לשאלה שלך. קודם כול אם אני מסתכלת על סעיף קטן (ה) כפי שהוא מוצע, אם שני הצדדים מסכימים על מועד אחר, והמועד הזה הוא לא בלתי הוגן באופן חריג אז אפשר לקבוע את זה.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

יש לנו 45 ימים, אמר לו 90.

אתי בנדלר:

אז אפשר לקבוע גם 145. אם יוכח שהמועד הזה הוא לא בלתי הוגן באופן חריג – ועל זה אני מניחה כפי שאמר עורך דין כהן בבתי המשפט יהיו תלי תלים.

עכשיו נקודה שנייה – אם שני הצדדים הסכימו למועד כזה, ובהנחה שגם מדובר בשני צדדים שיחסי הכוחות ביניהם הם פחות או יותר מאוזנים – זה לא שמישהו בעל כוח רומס מישהו קטן. אין כאן פערים גדולים.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

זה הקבלן והוא חומרי הבניין שרוצה לספק לו.

אתי בנדלר:

אם אין כאן הכתבה אז קרוב לוודאי שהספק גם לא יתבע את המזמין. הרי אף אחד לא יבוא מטעם המדינה, יבדוק חוזים, ויגידו למה שילמת כאן אחרי מאה ימים אם החוק - - -

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אם לא תובעים, לא מגיעים. אם אין צד שתובע אז ברור שלא.

אתי בנדלר:

אנחנו גם צריכים לזכור שהסנקציות בשל אי תשלום במועד הן לא סנקציות חריפות.

אלדד כורש:

אבל זה לא רק הסנקציות

היו"ר איתן כבל:

אלדד, אתה עושה לי פיליבסטר.

אלדד כורש:

זה לא רק הסנקציות, גברת בנדלר. זה גם איך מחר יפרשו בבית משפט מערכת יחסים שהחוק לא התכוון להם בכלל.

היו"ר איתן כבל:

אלדד, אני מודע לעניין הזה, ותוכל תמיד להביא לפני השופט את הפרוטוקול של השיחה הזאת.

אתי בנדלר:

נדמה לי שבישיבה הראשונה והשנייה הרבינו לדבר על הנוסח של החריגים האלה.

היו"ר איתן כבל:

אני לא רוצה לחזור על כל הדברים שעסקנו בהם. אנחנו באמת התחבטנו בהחרגות. אפשרתי לדן להעלות את הדברים שלו כי כבר ידעתי פחות או יותר מה הוא הולך להגיד, וידעתי גם מה אני הולך להגיד. אפשרתי לו, וגם נהניתי מהוויכוח עם רועי. אנחנו כולנו מסודרים – בואו נתקדם.

אתי בנדלר:

אדוני רוצה לאשר את סעיף קטן (ה) כפי שהוא?

היו"ר איתן כבל:

כן. כפי שהוא. מי בעד? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד סעיף 3(ה) – רוב

נגד – אין

נמנעים – אין

סעיף 3(ה) התקבל.

היו"ר איתן כבל:

סעיף 3(ה) אושר.

אתי בנדלר:

(1) (ו) הגיש הספק למזמין חשבון שאינו כולל את כל הפרטים שיש לכלול בו בהתאם לחוזה ביניהם או שהגיש את החשבון בלי שקוימו התנאים המהותיים לצורך קבלת התמורה בהתאם לחוזה האמור, יחזיר המזמין את החשבון לספק, תוך פירוט הליקויים שנמצאו בחשבון, ויראו זאת כאילו לא הומצא למזמין החשבון, ובלבד שפירט לספק את החסר בחשבון.

דלית רנרט:

אתי, אפשר כבר בכל הסעיף לתקן שבמקום "הגיש" שזה יהיה "ימצא", "ימצא" ו"הומצא"?

אתי בנדלר:

כן. ואת הסעיף הקטן הבא את תקראי.

"כאילו לא הומצא החשבון למזמין, ובלבד שפירט לספק את החסר בחשבון". אנחנו ננסח באופן שיהיה ברור שיש בעת ההחזרה פירוט של כל הליקויים.

פסקה (2).

(2) על אף האמור בפסקה (1), החזיר המזמין לספק את החשבון כאמור באותה פסקה לאחר תום הבדיקה, ישלם המזמין את התמורה הקבועה בחשבון לא יאוחר מ-10 ימי עסקים מתום המועד האחרון לתשלום החשבון כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ה), לפי העניין, ואולם התקופה שממועד החזרת החשבון לספק כאמור עד שהומצא למזמין על ידי הספק חשבון מתוקן, בהתאם להנחיות המזמין לפי פסקה (1), לא תבוא במניין הימים לתשלום החשבון כאמור; לעניין זה "תקופת הבדיקה" –

דלית, תמשיכי מכאן כי זה חלק שלא היו לנו עליו הערות.

דלית רנרט:

(א) לעניין עסקאות לפי סעיפים קטנים (א), (ג), (ד) - למעט עסקה שעניינה עבודות הנדסה בנאיות ו-(ה) – 23 ימי עסקים ממועד קבלת החשבון;

(ב) לעניין עסקה לפי סעיף קטן (ב) ועסקה לפי סעיף קטן (ד) שעניינה עבודות הנדסה בנאיות - 60 ימים ממועד קבלת החשבון.

(1) על אף הוראות פסקה (2), בהתקשרות בין גוף כאמור בסעיף קטן (ג) או עסק כאמור בסעיף קטן (ה) לבין ספק, רשאים הצדדים לקבוע הוראות אחרות מההוראות שבפסקה האמורה, ובלבד שהוראות אלה נקבעו לאור אופייה המיוחד של ההתקשרות או שאינן בלתי הוגנות באופן חריג.

היו"ר איתן כבל:

מי מסביר?

דלית רנרט:

מה שאנחנו אומרים כאן – מאיפה נתחיל להסביר את זה?

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

המזמין רוצה לחפש את הפסיק שזה לא חשבון מלא, ואז זה כאילו שלא מסרת, ואחרי שבועיים מודיעים לך שעוד לא מסרת, ואז נתחיל לספור מחדש. בזה מתחילים.

דלית רנרט:

אנחנו בעצם אומרים כאן שאם היו ליקויים והיה צורך לתקן אותם אז אותם ימים לא יובאו במניין הימים לתשלום החשבון. זאת אומרת תקופת הבדיקה היא, למעשה, מוחרגת.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

מה זה "תקופת הבדיקה"?

דלית רנרט:

תקופת הבדיקה של ליקויים בחשבון.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אנחנו מדברים על תשלום מיום שהמציאו את החשבון.

דלית רנרט:

אם אין ליקויים אז לא צריך - - -

היו"ר איתן כבל:

לא הבנת.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אנחנו מדברים על תשלום מיום המצאת החשבון. כמה זמן יש לך לבדוק? זה אחד. הבדיקה עם כל המסמכים זה יום, יומיים, חודש, שבוע, שבוע לפני התשלום? זה כל כך פרוץ ולפעמים חסרים דברים פשוטים. אם נלך לכך צריך להגביל את זה שהמזמין מקבל את החשבון, והוא צריך להודיע תוך פרק זמן מוגבל - -

היו"ר איתן כבל:

בדיוק.

עבד אל חכים חאגי' יחיא (הרשימה המשותפת):

- - שהוא בדק שכל המסמכים קיימים.

היו"ר איתן כבל:

חאגי', זה היה ברור.

עבד אל חכים חאגי' יחיא (הרשימה המשותפת):

אחרת נהיה במצב יותר גרוע ממה שאנחנו נמצאים היום.

אולשנסקי גרא:

אני מהתאחדות בוני הארץ. הנה לכם עוד 60 יום תוספת ל-90 ול-70.

עבד אל חכים חאגי' יחיא (הרשימה המשותפת):

חזרה למצב יותר גרוע ממה שאנחנו נמצאים היום.

אולשנסקי גרא:

מה שחסר פה זה - - - את הבדיקה עצמה למועדים. כלומר תוך כמה זמן צריך לבדוק את החשבון או למסור את הליקויים במאמצי העבודה; תוך כמה זמן צריך לתקן את הליקוי, ואם הוא כן תיקן את הליקוי בתוך הזמן הזה מניין הימים לא משתנה. זה חשוב מאוד.

היו"ר איתן כבל:

הכול צריך להיות בתוך החישוב.

אולשנסקי גרא:

זה לא מה שכתוב.

היו"ר איתן כבל:

אני לא אמרתי שזה כתוב. אני אמרתי שזה חייב להיות בתוך החישוב. אם לא אנחנו עושים by pass לחוק.

אולשנסקי גרא:

אז זה עוד 60 יום.

דוד אולניק:

אני קבלן. אני מהקבלנים הבינוניים. היום נוצר מצב שאם אתה עובד בנתיבי ישראל, ברכבת, בנתיבי איילון או ביפה נוף בודקים את החשבון. זאת אומרת זה קבלן אחד שעובד, ויש חברה חיצונית מפקחת שבודקת, ואחר כך זה עובר לעובדי החברה שמהנדסים פנימיים בודקים, ועכשיו החשב הכללי הוציא את זה לבדיקה חיצונית. זאת אומרת שיש קבלן אחד עובד ועשרים בודקים את הקבלן.

היו"ר איתן כבל:

הבנתי.

דוד אולניק:

היום יש לך השוטף, ואחרי השוטף זה עובר לרואה חשבון של חברה חיצונית.

היו"ר איתן כבל:

אדוני הקבלן הבינוני, גם קבלן קטן כמוני הבין.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

החשבון צריך להיות חתום.

היו"ר איתן כבל:

גברתי דלית, לפעמים אני אומר, כשמביאים לנו חקיקה כזאת מה חושבים! אני יודע, חברי כנסת לא מוערכים ופה ושם, אבל יש מגבלה. זאת אומרת אנחנו מסוגלים להבין מנקודה מסוימת. זה מקום שאנחנו עוד מבינים. בסוף בסוף אנחנו יושבים פה ועמלים. אנשים יוצאים, והרצים יצאו דחופים, רבים ביניהם, חובטים זה בזה, צועקים זה אל זה כדי כל הזמן לצמצם את הזמנים – והופ – 60 יום נכנסו להם כך בהינף יד. זה לא מביך, דלית? הגדרנו שוטף פלוס. נניח, שוטף פלוס 80. כל הפעולות חייבות להיות בתוך 80 יום לכולם. אלא אם כן הקבלן דוד אולניק לא עמד ולא המציא בתוך הזמן-

דוד אולניק:

אבל מה שהוא משלם לי, לכל הפחות.

היו"ר איתן כבל:

ברור. יש פה שתי בעיות: א', אתה חייב לסיים את כל התהליך בלוי"ז, ואתה חייב לתת לו גם איזו מקדמה.

דוד אולניק:

משהו על החשבון. אם יש לי חשבון של כמה מיליונים הוא מחזיר אותי להתחלה?

היו"ר איתן כבל:

זאת גם שיטה לא לשלם. למה צריך להגיד שוטף פלוס בחוק? אפשר להגיד, שלם וכדרר. אתה מביא לו, ואומר, חסר פה כך וכך – כמו בביטוח לאומי או במנהל. אתה מבין? בינתיים יש להם זמן לחשוב. הוא עוד לא הגיע לתיק. אז הוא אומר לו, חסר עוד טופס, חסר עוד טופס, חסר עוד טופס. עד שהוא מגיע לתיק, הוא אומר, הבאת לי יותר מדי – תחזור. לא יכול להיות דבר כזה.

רועי כהן:

איתן, זה מאוד פשוט – מספר הימים זה מספר הימים שעברו.

היו"ר איתן כבל:

הס צריכים לתת לי תשובה.

רועי כהן:

זה לא יכול להיות שפתאום יפתחו לנו - -

היו"ר איתן כבל:

זה חייב להיות בתוך הימים.

רועי פולקמן (כולנו):

ברור.

רועי כהן:

זה היה ברור שזה בתוך הימים.

נעמי היימן רייש:

המטרה של המנגנון היא בדיוק למנוע את הכדרור. זאת אומרת יש תקופת בדיקה. יש לך שוטף פלוס 30 יום שהמטרה שלהם היא לבדוק את החשבונית ואת כל הדברים שצריכים. אנחנו לא רוצים להגיע למצב - -

היו"ר איתן כבל:

נעמי חברתי, אני אמרתי שב-16:00 אני מסיים את החוק. אני רוצה לדעת בצורה מפורשת מכס האם הבדיקה היא חלק. לשיטתי, זה ברור. זה לא 80 יום פלוס בדיקה.

דלית רנרט:

אבל זה הספק בודק, לא המזמין. זה עבר לבדיקת הספק.

נעמי היימן רייש:

הסעיף הזה מדבר על מצב שבו התגלה איזשהו ליקוי מהותי בחשבון – לא סתם שהוא כתב את השם שלו לא נכון או שכח לכתוב תאריך.

קריאת:

איפה רשום "ליקוי מהותי"?

היו"ר איתן כבל:

רגע, רגע. אני רוצה להבין עכשיו שמדובר בהליך חריג. אם אנחנו מסכימים שמדובר בכך שבכל חשבון שיש בו תהליך של בדיקה יהיה תמיד חלק ממכסת הימים – אין לי בעיה; קודם כול כי כבר עשינו 90% התקדמות בעבודה. אוקיי, נעמי?

נעמי היימן רייש:

כן. אנחנו מדברים פה על ליקוי בחשבון שלא מאפשר לשלם כי חסר משהו – האם העבודה בוצעה או לא בוצעה - -

אליאב בן שמעון:

האם זה ליקוי קטן.

נעמי היימן רייש:

- - האם מספר השעות זה מספר השעות שאני ביקשתי או שהוא ניפח מספר שעות – כל מיני דברים שצריך לבדוק בשביל להוציא את התשלום.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אבל זאת בדיקה שאת לא מאשרת לו. את מאשרת לו את מה שהוא ביצע. אני בדקתי חשבונות כמהנדס. מה שלא בוצע מחקתי, ואמרתי, לא מגיע לך. זה לא ליקוי בהגשת החשבון.

נעמי היימן רייש:

יש לנו ויכוח.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

הקבלן מנפח את החשבון שלו – המפקח צריך להוריד אותו לנפח האמתי שלו.

היו"ר איתן כבל:

סליחה.

נעמי היימן רייש:

יצאנו רגע מעולם התוכן של קבלנים.

קריאות:

לא קבלנים. גם ספקים.

היו"ר איתן כבל:

אני לא מדבר על קבלנים.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

גם ספקים.

היו"ר איתן כבל:

חאגי, זה מפריע לי עכשיו כי הבנו את הרעיון, ואני רוצה לאחוז אותו ולא לפתח אותו עכשיו.

נקודת המוצא היא כזאת שאני רוצה שמכם יתקבל לאוזניים שלי ויובהר שברמת העיקרון חשבונות נבדקים בתהליך שנקבע בחוק. אם זה 80, אם זה 70, אם זה 45.

קריאות:

חד-משמעית כן.

אתי בנדלר:

הם נבדקים בחלק הראשון - - -

נעמי היימן רייש:

- - -

היו"ר איתן כבל:

נעמי, למה לך אחר כך להסביר את עצמך על עצמך? קודם כול בואו נתחיל שאני אבין, שאנחנו מבינים את הדברים. אנחנו עוברים מדרגה נוספת ואומרים, התחילה הבדיקה והסתבר שחסר טופס או יש ליקוי. אני רוצה שיובהר כאן שיש הבדל גדול בין ליקוי משמעותי לבין מה שמעכב אותו כמו טעות שהוא כתב את תעודת הזהות שלו הפוך או משהו כזה.

רועי פולקמן (כולנו):

איתן, אני מציע לא להיכנס לפירוט הזה כי באנו לשנות תמונת מצב. גם היום יכול לבוא המשרד הממשלתי ולהגיד לספק שבחשבון יש לקות. מה זה לקות משמעותית או לא משמעותית? המזמין רשאי לקבוע את זה. יש גבול כמה אנחנו צריכים להיכנס בחוק למציאות שבה כספי מדינה או כספים ציבוריים זאת החלטה של הגורם המקצועי. אם החשבונית לא תקינה הוא יחליט האם הוא רוצה לשלם חלק או לא. אני חייב לומר שזאת רזולוציה שאי אפשר להיכנס אליה בחקיקה וגם לא צריך להיכנס אליה בחקיקה. זה לשיקול דעתו. יש פה דיון. הרי העולם נהג גם לפני שהחוק היה קיים. לכן זאת רזולוציה שבעיני לא צריך

להיכנס אליה. מאשרים חשבונית – משלמים. רוצים לאשר חלקית או לא לאשר חלקית – תשאר להם את חופש הפעולה הזה. אי אפשר להיכנס בחקיקה לרזולוציה הזאת.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

העניין של הכמויות בחשבון לא ייחשב ליקוי.

רועי פולקמן (כולנו):

אסור להיכנס לרזולוציה הזאת.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה, שם ותפקיד.

יצחק וכטל:

אני סגן היועץ המשפטי של משרד הביטחון.

בוא נסביר – אנחנו קבענו שני סעיפים: סעיף (1) וסעיף (2). סעיף (1) אמר, הגשת חשבונית - - - נחזיר לך; סעיף (2) אומר, אם החזרתי לך את זה תוך 23 יום מרגע שהמצאת אז יחול סעיף (1). אם התמהמהתי בבדיקה והחזרתי לך את זה ביום ה-24 ואילך, אני אוכל אותה. ברגע שתחזיר לי שוב את החשבונית אני צריך לשלם לך או את יתרת הזמן שנשארה או עשרה ימי עבודה. כלומר אני מקצר לעצמי את העבודה, ואני לא יכול. זה טריגר לגוף שצריך לשלם לבדוק את זה יותר מהר.

נעמי היימן רייש:

זה להפך – למנוע את הטרטור.

יצחק וכטל:

אני אומר - - -

היו"ר איתן כבל:

עמדתך הובהרה.

היו"ר איתן כבל:

כן, בבקשה, הגברת ארמוני.

דפנה ארמוני:

רציתי לדעת לשאול אם יש אפשרות, אם נקבע שזה 45 יום – ואני מקווה שיום אחד גם יוותרו על המילה "שוטף", וזה יהיה רק 30 כדי שאפשר יהיה לשלם שכר דירה בזמן. האם יש אפשרות שאותו גוף שהזמין את העבודה יקבל קנס, ריבית והצמדה מאותו יום שנקבעו 45 יום; שהם יתחילו לקבל את כל הקנסות האלה.

אתי בנדלר:

נגיע לזה בסעיף הבא.

היו"ר איתן כבל:

ברשותך, יש הסעיפים של העיצומים.

אתי בנדלר:

זה לא עיצומים.

היו"ר איתן כבל:

זה סוג של.

דפנה ארמוני:

כי אחרת העצמאי בבעיה.

אתי בנדלר:

זה הסעיף הבא.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה להצביע על הסעיף הזה.

אלדד כורש:

אנחנו מדברים על דברים שונים, ולדעתי, יש פה חור ואפשרות לעקוף את החוק באמצעות הסעיף הזה בצורה לא סבירה. יש פה שתי חלופות, ואנחנו מדברים כאילו יש חלופה אחת. חלופה אחת – מתי אפשר להחזיר חשבון, וזה אם חסר בו פרט. פה לא כתוב שזה פרט מהותי. לא כתבתי את הכתובת שלי – מחזירים לי אותו. אם החזירו לי אותו תוך 23 יום אני מקבל את הכסף בעוד 23 יום. פה צריך תנאי מהותיות גם ברישא של הסעיף.

היו"ר איתן כבל:

אני מציע להוסיף את המילה "מהותי".

אלדד כורש:

"פרט מהותי".

אתי בנדלר:

לא, לא. עורך דין כורש צודק שיש שתי חלופות. אני לא מתווכחת כרגע אם הטענה ראויה או לא, אבל הוא אומר: "הגיש ספק למזמין חשבון שאינו כולל את כל הפרטים שיש לכלול בו בהתאם לחוזה ביניהם או שהגיש את החשבון בלי שיקוימו התנאים המהותיים וגו'". דהיינו, אם צריך לכתוב שם פרטי, שם משפחה, תעודת זהות, בעל חברה, כתובת, והוא לא מילא את הכתובת לכאורה אפשר להחזיר לו את זה.

רועי כהן:

וגם נתחיל את מניין הימים מיום שיתקן את זה.

אתי בנדלר:

להתחיל את מניין הימים מתום 10 ימים מהמועד שבו הוא החזיר לך את החשבון המתוקן ובלבד שזה - - - בתוך 23 ימים.

אלדד כורש:

תנאי מהותי.

אתי בנדלר :

תנאי מהותי! מוסכם.

דלית רנרט :

אין בעיה.

אלדד כורש :

מצוין.

החלופה השנייה שאומרת: "בלי שקוימו התנאים המהותיים לצורך קבלת התמורה בהתאם לחוזה". נניח לצורך העניין שאני מספק מחשבים, ובחשבון כתבתי עשרה מחשבים, אבל אתה בדקת והגיעו רק תשעה מחשבים. אז לא צריך להחזיר לי את החשבון אם מאשרים לי רק את מה שהרשות חושבת שקיימתי. זאת לא סיבה שאם החזרתי אחוז אחד מהעבודה לא יאשרו לי. מאשרים לי את מה שסיפקתי, משלמים לי, ואומרים לי מה לא סיפקתי. זאת לא עילה לא לשלם את הכול. ככה קורה בכל תהליך אישור חשבונות הכי שגרתים. אני מגיש עשרה עמודים של עבודות שביצעתי, אומרים לי, זה ביצעת, זה לא ביצעת, זה ביצעת 10%, זה 90%. אני לא מכיר באף מקום שום חשבון שמאושר בו הכול, בטח לא בעבודות קבלניות. כשמחזירים לי את זה אומרים לי, מאשרים לך 90%, 70%, 60%. אבל לא אומרים לי מעכשיו שהכול מחדש, ועברו עכשיו 60 יום - -

היו"ר איתן כבל :

הרעיון ברור. אני מבין מה שאתה אומר. אני חושב שהוא צודק. סתם ככה שכל של סתם בן אדם.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת) :

יש במשק המונח של חשבונית זיכוי. היא קיימת במס הכנסה. לא תמיד מגישים חשבונית. אתה מגיש חשבון, ומוציא חשבונית לפי החשבון המאושר.

קריאה :

לא תמיד נותנים לך.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת) :

לקבלנים יש ערבות.

אתי בנדלר :

השאלה היא שאלה פרקטית: האם בכל מקרה כזה אתם מחזירים את החשבון לספק כדי שיתקן את החשבון או שאתם אומרים לו, אנחנו מאשרים לך חלקית. זאת אומרת בעצם מאשרים את הסכום שאינו שנוי במחלוקת.

יצחק וכטל :

אנחנו לא מתעסקים פה בבעיה של משק קמעונאי קטן שיש לו חמש חשבוניות ויש לו זמן לקרוא ולהרים טלפון שיש בעיה בחשבונית.

אתי בנדלר :

מדברים כאן על כלל המשק, אדוני. מהגדולים עד הקטנים.

יצחק וכטל :

אנחנו מדברים כרגע על המדינה, לא על אחרים. אנחנו מתעסקים באלף חשבוניות בשנה, ואנחנו מנסים למקד אותם ובודקים אותן. גם אם מישהו מגיש חשבון עסקה ולא חשבונית זה נייר כמעט כמו

חשבונית. אם הוא כתב שהוא נתן לי מאה, והוא נתן לי רק חמישים הוא צריך לתקן את החשבונית. אני לא יכול לשלם לו. אז א', הוא ניסה לרמות אותי, וזאת בכלל שאלה אחרת, אבל אני לא נכנס לזה. אם זה דברים מהותיים אז אני לא מדבר על בדיקת החשבון לפני הגשת החשבונית שזה סיפור אחר שאז אומרים לו, נאשר לך, תגיש עכשיו חשבונית עם אישור קבלה ונגיש בזמן. אבל אם אתה מגיש לי את חשבון העבודה בלי הצרופות של אישור קבלת העבודה אני מחזיר לך, ואומר לך איפה אישורי העבודה. אם החזרתי לך את זה מיד אז סופרים את זה מחדש; אם לקח לי הרבה זמן לבדוק, ואני מחזיר אחרי הזמן אתה לא מפסיד זמן. אם תמהר להחזיר את החשבונית לא תפסיד זמן בתשלומים. אז תפסיד יום-יומיים.

היו"ר איתן כבל:

אדוני סגן היועץ המשפטי, ברשותך, אני לא רוצה לייצר מצב שנתחיל לריב. אני חושב שגם פה צריך להכניס את המילה "מהותי" בצורה כזאת שזה לא שהוא ביקש עשרה מחשבים ולא נתנו לו תשעה. הבעיה הגדולה היא לא במחשב – אם הוא הזמין עשרה טנקים ממשרד הביטחון, וסיפקו לו רק חמישה. הבעיה הגדולה זה בעבודות קבלניות, לדעתי. לספור אותו בספירה ברורה של פריט, של מק"ט זה פחות דרמטי. הוא צריך להגיד, תביא לי את המחשב ואני אתן לך הכול. אין דבר כזה, תשלם על תשעה, ואני בדרך לעשרה.

אלדד כורש:

אבל ככה זה קורה. בחיים מאשרים לי כמות מסוימת --

היו"ר איתן כבל:

סליחה, יש הבדל בין חוזה או קביעת כלל גדול לבין מערכת יחסים שאתה עושה עם החברה שאתה עובד איתה בשוטף. פה אין דבר כזה. אני עושה שוב את החלוקה ואת ההבחנה, ואני נזהר בה. ההבחנה היא בין עבודות קבלניות שאני מסכים ומקבל שתמיד יימצא הליקוי. למה? ככה. זה עניין אחד. לכן נכניס פה את המילה "מהותי" לבין מצב שמדברים על חובת אספקה של מוצר מסוים – סיפקת במקום עשרה טנקים, סיפקת תשעה טנקים, ואומרים לך, אדוני, אין בעיה, הנה החשבונית מוכנה, אדוני יספק את הטנק העשירי, ויקבל את החשבון כמו שאומר סגן היועץ. לכן צריכה להיות הבחנה בעניין הזה בין משהו שהוא מק"ט. אין דבר כזה. שם זאת הבעיה.

אני כבר יודע, אפרופו קבלנים או מהנדסים כפי שחאגי' נוהג לומר את זה – לפעמים יש לך בדיקות, כמו שאני זוכר ממשרד הבינוי והשיכון שעבדתי בו, שלא הסתיימו גם אחרי שנה.

קריאה:

גם יותר.

היו"ר איתן כבל:

גם יותר. לא רציתי להגיד. ובעיקר כשיש לך מסות גדולות של אלפי יחידות דיור.

עבד אל חכים חאגי' יחיא (הרשימה המשותפת):

מה שקורה פה זה שהסתיים החודש, אבל יש לו תכנית שבעוד יומיים או שלושה הוא יוצק את הגג, אז הוא מכניס את הגג הזה לחשבון. אפשר להגיד לו ---

היו"ר איתן כבל:

אני לא רוצה להיכנס לפרטים האלה.

עבד אל חכים חאגי' יחיא (הרשימה המשותפת):

לזה לקרוא ליקוי?

רועי פולקמן (כולנו):

זאת כבר פרשנות שצריכה להישאר.

היו"ר איתן כבל:

חברים יקרים, אני אוהב לצמצם את פרנסתם של עורכי הדין, אבל אני לא רוצה להעלים אותם ולהכחיד אותם.

אלדד כורש:

שום חוק של הכנסת לא יעשה את זה.

היו"ר איתן כבל:

ספר לי על זה. הם רק הולכים ומתרבים.

כן, גברתי.

דפנה ארמוני:

אני רוצה לשאול אם אפשר לחוקק חוק שיחייב כל מעסיק לקבל חשבון בלבד ולא חשבונית מס.

רועי פולקמן (כולנו):

זה נושא אחר.

היו"ר איתן כבל:

גברתי, על זה אומרים "נושא חדש" אצלנו. זה לא היום.

אתי בנדלר:

זה גם לא - - -

דפנה ארמוני:

כשידונו על זה אני מבקשת - -

היו"ר איתן כבל:

אין שום בעיה, אבל לא היום.

אני רוצה להצביע עם התוספת.

אתי בנדלר:

כן. אין שינויים בסעיף קטן (ו), למעט - -

דלית רנרט:

איך את מכניסה את ה"מהותי"?

אתי בנדלר:

למעט פסקה (1) שבה במקום "שאינו כולל את כל הפרטים שיש לכלול בו", יבוא "שאינו כולל פרט מהותי שיש בו".

היו"ר איתן כבל:

תודה רבה. מי בעד עם התוספת הזאת?

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

אני נגד. כי המשפט "שלא הומצא" לא מקובל עלי.

רועי פולקמן (כולנו):

אין מה לפתוח את זה, חאג'.

היו"ר איתן כבל:

יש גבול כמה אני עושה סיפור דרך בתוך החקיקה. יש בסוף גם שכל ישר וגם בתי משפט. הלכתי לקראתכם, הכנסתי את "מהותי", אבל אני לא יודע לתת מענה על כל דבר, ואני גם לא מתיימר.

אנחנו מצביעים. מי בעד? מי נגד?

הצבעה

בעד סעיף (ו) – רוב

נגד – 1

נמנעים – אין

סעיף (ו) התקבל.

היו"ר איתן כבל:

סעיף (ו) התקבל.

אלדד כורש:

מה עשינו?

היו"ר איתן כבל:

"מהותי".

אלדד כורש:

גם בחלק - -

היו"ר איתן כבל:

"מהותי" הכנסנו רק בחלק הראשון.

אלדד כורש:

ובחלק השני?

היו"ר איתן כבל:

בחלק השני לא נגענו.

אלדד כורש:

וההחלטה שאדוני דיבר עליה? ההבדלה בין פריטים - -

היו"ר איתן כבל:

החלטנו לא לגעת בזה. תרוויח, תתפרנס.

אלדד כורש:

אתה תתפרנס במהותי.

היו"ר איתן כבל:

אל תדאג. כל אחד יודע לספר את הסיפור של עצמו.

בבקשה, הלאה.

אתי בנדלר:

סעיף קטן (ז), דלית.

דלית רנרט:

אני רק אגיד שביקשנו בהתייעצות להציע שמה שמופיע היום כסעיף קטן (6) ייקרא לפני האפשרויות.

חשבנו כך: (ז) "לעניין חוק זה יראו חשבון שהומצא כחשבון שהוגש למזמין בדרך סבירה שהוסכמה בין ספק למזמין ובהיעדר קביעה בכל אחד מאלה". למעשה, זה מה שכתוב היום בסעיף קטן (6).

אתי בנדלר:

זה רע מאוד השינוי הזה.

היו"ר איתן כבל:

למה?

אתי בנדלר:

כי אנחנו שוב לא מדברים בדרך כלל על יחסים שוויוניים בין הצדדים. בעצם כל אחת מהדרכים, גם אם היא מקשה, היא יכולה להיות דרך סבירה. זאת אומרת לומר לספק, תמציא את החשבון - - - את הקבלה שיושב בקומה ה' ביום חמישי בין 9:00 ל-10:00 זאת דרך סבירה.

היו"ר איתן כבל:

דלית, אני רוצה לקבוע – אין דרך סבירה. הדרך הסבירה היא תמיד לחזק. אני רוצה שיהיו כל האפשרויות האלה בלי "הסבירה". אם הם יחליטו ביניהם - -

אתי בנדלר:

לא אכפת לי שזה יישאר כפסקה (6) כאחת מהדרכים, אבל לא שזה הדרך הסבירה - - -

היו"ר איתן כבל:

גברתי, אני נצמד לנוסח שמופיע פה. סוף סוף הוא סביר.

כן, אתם מבקשים להחריג את חברת חשמל? אני פשוט רגיל אז אני תמיד אומר.

שרה אלון:

לא. אני רוצה להגיד שאנחנו, חברת חשמל, כבר נערכים ליישום של החוק שייכנס לתוקף.

היו"ר איתן כבל:

זה אומר?

שרה אלון:

זה אומר שאנחנו מתחילים להכין את המערכות הממוחשבות שלנו מאז פורסמה הטיוטה. דווקא כל השאלות זה כדי לחדד ולאפשר יישום יעיל של החוק.

היו"ר איתן כבל:

מה גברתי רוצה?

שרה אלון:

כרגע הסעיף קובע את כל החלופות, והן כולן שוות ערך. זאת אומרת שגם אם יש דרך מקובלת שכתובה בהסכם - -

היו"ר איתן כבל:

איך הייתה לי הרגשה?

שרה אלון:

זה לא החרגה. אני אומרת שגם אם יש דרך שכתובה בהסכם עדיין אם הוא הגיש אותה בדואר רשום עם אישור מסירה זה שווה ערך לדרך שבהסכם. זה פשוט לא יעיל ולא נכון. לשלוח, למשל, לחברת חשמל בדואר רשום חשבון ולצפות שזה יגיע לכתובת הנכונה במועדים שהם קבעו זה פשוט לא הגיוני.

היו"ר איתן כבל:

אפשר לבקש את רשותך כדי לדבר?

שרה אלון:

אני אומרת שחשבוניות מוגשות בפועל היום ומשולמות לפי המועדים שקבועים בחוזה. החשבוניות מגיעות ליעדיהן, ואני לא חושבת שבאמצעות החוק צריך לסרב ולקבוע דרכים שהן לא - - -

היו"ר איתן כבל:

אני רק רוצה להזכיר לגברתי שכתוב: "האפשרויות שמתקיימות". הם לא חייבים לקבל. את בחרת את האפשרות שלך שאומרת שהוא שלח בדואר. אבל יש אלף ואחת אפשרויות. אף אחד לא מונע ממנו לנקוש בדלת ולמסור. הנחת העבודה שלי שאני לא חושב שחווה עבודה בסדר גודל ישלח בדואר. הוא בטח ישלח את זה עם שליח.

קריאה:

הספק תמיד רוצה שהחשבונית תגיע.

היו"ר איתן כבל:

נכון.

שרה אלון:

למשל אם הוא שולח בפקס מבחינת בקורות זאת לא דרך שאפשר לקבל אותה.

היו"ר איתן כבל:

גברתי, תודה. דעתך לא התקבלה.

יצחק וכטל:

יש לך חוק אחר שקבע שהמדינה יכולה לקבל חשבונות רק בדרך דיגיטלית.

היו"ר איתן כבל:

תודה.

רועי פולקמן (כולנו):

זה נוסח של משרד הכלכלה. היה לממשלה זמן. הממשלה הביאה את הנוסח הזה. אני לא רואה למה צריך לפתוח את זה.

היו"ר איתן כבל:

פולקמן, אתה מפריע לי.

דלית רנרט:

זה לא פוגע בכל - - -

היו"ר איתן כבל:

דלית, תודה.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

זה דווקא מקל.

רועי פולקמן (כולנו):

זה נוסח שלהם במשרד הכלכלה.

היו"ר איתן כבל:

פולקמן, אתה מפריע לי.

אני מבקש להקריא.

דלית רנרט:

- (1) במסירה אישית למזמין על ידי הספק או מי מטעמו ;
- (2) בדואר רשום עם אישור מסירה ;
- (3) במסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (בסעיף זה – מסר אלקטרוני) עם אישור מסירה אלקטרוני ;
- (4) בפקסימיליה עם אישור מסירה אלקטרוני או עם תרשומת של הודעה טלפונית שניתנה למזמין בדבר שליחת החשבון ;
- (5) במסר אלקטרוני באמצעות מערכת ייעודית ממוחשבת של המזמין ;
- (6) בדרך סבירה אחרת שהוסכמה בין הספק למזמין.

היו"ר איתן כבל:

מי בעד? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד סעיף 3(ז) – רוב
נגד – מיעוט
נמנעים – אין
סעיף 3(ז) אושר

היו"ר איתן כבל:

סעיף 3(ז) אושר.

סעיף 4, בבקשה.

דלית רנרט:

- ריבית והצמדה 4. (א) תמורה הקבועה בחשבון שלא שולמה עד המועד לתשלום החשבון כמשמעותו בסעיף 3, תשולם לספק בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, ובחלוף 30 ימים מהמועד האמור - בתוספת ריבית פיגורים ; לעניין זה - "הפרשי הצמדה וריבית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה ;
- "חוק פסיקת ריבית והצמדה" - חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 ;
- "ריבית פיגורים" - כמשמעותה בסעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו על התקשרות בין גוף כאמור בסעיף 3(ג) או עסק כאמור בסעיף 3(ה) לבין ספק, רק בהתקשרות שבה הייתה לאותו גוף או עסק, לפי העניין, עדיפות בעיצוב תנאי החוזה.

אתי בנדלר:

את צריכה להסביר את זה עכשיו.

דלית רנרט:

ההסבר הוא שכאשר יש איחור לספקים אז תשולם תוספת ריבית והצמדה.

אתי בנדלר:

את יכולה לומר לוועדה איזו? את זוכרת?

דלית רנרט:

לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה וריבית פיגורים לפי סעיף 5 לאותו חוק.

אותו דבר נקבע לגבי התקשרויות בין גוף לפי סעיף 3(ג), דהיינו הוא גוף שהוקם על-פי דין – מוסד להשכלה גבוהה או גוף מתוקצב או עסק, לבין הספק רק בהתקשרות שבה הייתה לאותו גוף, דהיינו גוף מתוקצב לפי דין, מוסד להשכלה גבוהה או גוף מתוקצב שהייתה להם עדיפות בעיצוב תנאי החוזה.

אתי בנדלר:

כן.

רק כדי להשלים את ההבהרה: הסנקציות בשל אי עמידה במועדי התשלום שנקבעו בחוק הם או הפרשי הצמדה וריבית או ריבית פיגורים. ריבית פיגורים עומדת היום על 6.5%.

אליאב בן שמעון:

הכוונה לריבית פיגורים חשב או שזה משהו אחר?

אתי בנדלר:

לא, זה לפי תקנות - - - קביעת שיעור הריבית - - -

דלית רנרט:

זאת הגדרה שמופיעה בחוק - - - ריבית והצמדה.

איתי חוטר:

רק שיהיה ברור שריבית פיגורים מחליפה את פסיקת ריבית והצמדה בחלוף 30 יום.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

או מה שיירשם בחוזה. בכל חוזה יש אפשרות במקרה של פיגורים להגיד איך משלמים.

היו"ר איתן כבל:

חברים, סליחה, איתי, אנחנו רוצים לסיים את זה. גם פה יש עכשיו התכדררות. זה אמור להיות שחור ולבן. מה העניין? מצביעים על זה, גברתי?

אתי בנדלר:

כן. אלא אם כן יש הערות.

היו"ר איתן כבל:

בבקשה, הערות.

אלדד כורש:

גברת בנדלר דיברה על כך שהסנקציות היחידות על אי תשלום במועד זה ריבית, וזאת הרעה חמורה לעומת המצב החוקי היום כשיש חוק החוזים - תרופות. יש לי גם אפשרות להגיש תביעת פיצויים נגד מי שלא משלם לי בזמן. אם מישהו לא שילם לי שנה - -

היו"ר איתן כבל:

צודק.

אלדד כורש:

- - וכתוצאה מזה העסק שלי קרס - -

קריאה:

זה לא סותר.

אלדד כורש:

אני רק רוצה להבהיר.

היו"ר איתן כבל:

עורך דין כורש, הבנתי. חברות וחברים, אין לנו עכשיו תפקיד להקל את התהליך הזה. אם יש תרופה בחוק הזה שזה לא ימנע ממנו מה שאנחנו מבהירים כאן, שיובהר שזה לא ימנע את האפשרות שלו לפעול במישור ההוא.

אלדד כורש:

ברור.

רועי פולקמן (כולנו):

ברור. שזה לא מונע צעד אחר.

היו"ר איתן כבל:

זה בסדר? עלא כיפאק. ההבהרה נכונה.

אני יכול להצביע? מי בעד? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד סעיף 4 – רוב

נגד – אין

נמנעים – אין

סעיף 4 אושר

היו"ר איתן כבל:

סעיף 4 אושר.

הלאה, בבקשה.

דלית רנרט:

1. הקלות ופטורים .1 שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר, בהתייעצות עם השרים הנוגעים לעניין לפי דין, ובאישור וועדת הכלכלה של הכנסת, רשאים לקבוע פטור מהוראות סעיפים 3 ו-4, כולן או חלקן, או מועדי תשלום מאוחרים יותר מהמועדים הקבועים בסעיף 3, והכל בהתאם לתנאים שיקבעו, וזאת או בהתייחס לסוגים שונים של מזמינים של ספקים או של עסקאות וכפי שיפורט בתוספת הראשונה.

היו"ר איתן כבל:

הערות?

קריאה:

למה רק "מאוחרים", למה לא גם "מוקדמים"?

רועי פולקמן (כולנו):

אפשר לכתוב "מאוחרים או מוקדמים".

אתי בנדלר:

אנחנו עוד עסוקים בסעיף הקודם.

רועי פולקמן (כולנו):

הייתה כאן הערה שהשרים יכולים לקבוע "מאוחרים או מוקדמים".

אפשר "מועדי תשלום שונים" במקום "מאוחרים או מוקדמים".

דלית רנרט:

בסדר.

היו"ר איתן כבל:

מי בעד הסעיף עם השינוי הקל?

הצבעה

בעד סעיף 5 – רוב

נגד – אין

נמנעים – אין

סעיף 5 התקבל.

היו"ר איתן כבל:

תודה רבה. סעיף 5 אושר.

אתי בנדלר:

עסקאות משרד הביטחון זה לא כאן, נכון?

דלית רנרט:

לא. הכנסנו את זה בסעיף - -

היו"ר איתן כבל:

סעיף 6 – חיוב חוזים מכוח החוק.

דלית רנרט:

חיוב חוזי מכוח החוק	6.	חיובים החלים על צד לחוזה לפי סעיפים 3 ו-4, יראו אותם כחלק מאותו חוזה.
התניה לטובת הספק	7.	אין להתנות על הוראות חוק זה אלא לטובת הספק.
שמירת חובות המעסיק	8.	אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מחובות מעסיק כלפי עובדיו.
ביצוע	9.	שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר ממונים על ביצוע חוק זה.

היו"ר איתן כבל:

הערות?

הצבעה

בעד סעיפים 6, 7, 8, 9 – רוב
נגד – אין
נמנעים – אין
סעיפים 6, 7, 8, 9 התקבלו.

היו"ר איתן כבל:

סעיפים 6, 7, 8, 9 אושרו.

סעיף 10, בבקשה.

אתי בנדלר:

סעיף 10 אושר כבר, אדוני.

לאה ורון:

סעיף 10 אושר ב-23 בינואר.

היו"ר איתן כבל:

אז הסעיף הבא.

תחילה ותחולה – הגשתי הצעה.

אתי בנדלר:

אדוני רוצה שאני אקריא את ההצעה שלך?

היו"ר איתן כבל:

כן. תקריאי, בבקשה.

אתי בנדלר:

יושב-ראש הוועדה הנחה אותי לנסח הצעה אלטרנטיבית להצעות הממשלה. כפי שנשמעו הרבה הערות הנוסח שהוצע אפשר לאיין את כל החוק באמצעות החלטת ממשלה, ונתן הוראה לשרים לקבוע תקנות.

רועי כהן:

דיברנו על זה בפעם הקודמת.

אתי בנדלר:

נכון. לפיכך יושב-ראש הוועדה הנחה אותי להכין הצעה מתוקנת לסעיפים 10 ו-11. ההצעה הזאת פורסמה באתר הוועדה. אני מקווה שכולם הצליחו לעיין בה.

היו"ר איתן כבל:

לעיין ב-ע', לא ב-א' – לאיין.

אתי בנדלר:

תחילה ותחולה 11. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיפים 3(א), (ב), (ד) ו-4, 90 ימים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה), והוא יחול על חוזים שייחתמו ביום התחילה או לאחריו.

כאן זה דומה להצעת החוק - - - שבמקום שישה חודשים זה יהיה 90 ימים מיום פרסום החוק.

אנחנו עוברים עכשיו להוראות שמתייחסות להחלת הוראות החוק על המדינה ועל הרשויות המקומיות.

(ב) תחילתו של סעיף 3(א), (ב) ו-(ד) לחוק זה, שישה חודשים מיום פרסומו, ואולם שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר ידחו, בצו, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, את מועד תחילתו של הסעיפים הקטנים האמורים, אם הממשלה הורתה להם על כך לפני תום ששת החודשים האמורים, לאחר שנוכחה כי יש צורך בהתקנת תקנות כאמור בסעיף קטן (ג); דחייה כאמור תיעשה לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים, ורשאים שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר לדחות את מועד התחילה הקבוע בצו, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, בתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שישה חודשים; הובאו תקנות כאמור לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בהתאם להוראות סעיף קטן (ג), ייקבע בהן גם מועד התחילה של הוראות סעיפים 3 ו-4 כפי שהוחלו בתקנות.

אתי בנדלר:

אני רוצה להסביר משהו על תרשים הזרימה, אם אפשר לומר ככה. ברמה העקרונית תחילת ההוראות שחלות על המדינה ועל הרשויות המקומיות – שישה חודשים מיום הפרסום. לפני תום אותם שישה חודשים הממשלה רשאית להורות לשר הכלכלה ולשר האוצר לדחות את ההחלה של הוראות החוק האלה על המדינה ועל הרשויות המקומיות ולהתקין תקנות שיקבעו את אופן ההחלה. אם הממשלה הורתה כן לשרים הם רשאים לדחות את התחילה בצו לשישה חודשים ולאחר מכן שוב לשישה חודשים נוספים – הכול באישור ועדת הכלכלה של הכנסת. התקופה הזאת בעצם ניתנת להם לצורך גיבוש הצעת התקנות כדי

להביאן לאישור ועדת הכלכלה. זאת אומרת הדחייה בצווים היא דחייה מוגבלת לתקופה מרבית של שנה, ובמהלך השנה הזאת השרים אמורים לעשות סקר עם כל המשרדים והרשויות המקומיות ולראות אם אפשר להחיל את החוק כפי שהוא על המדינה על כל זרועותיה ועל הרשויות המקומיות או שיש לעשות שינוי בעקרונות שנקבעו בחוק. אם כן לגבש את השינויים האלה בתקנות ולהביא אותם לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת. בתקנות האלה הם יציעו, בין היתר, מועד תחילה אחר, והוועדה תדון בתקנות האלה. היא גם תדון במועד התחילה המוצע. אני כבר יכולה לומר לאדוני שאם לא ניתן יהיה לסיים את התהליך הזה כולו, כולל התקנת התקנות בתוך שנה, אבל יובאו לאישור הוועדה תקנות שמציעות תאריך תחילה תוכל הוועדה לפצל את התקנות האלה, לדחות שוב – אם היא תמצא לנכון – לתקופה מוגבלת כדי לדון בתקנות האלה. זה תיאור התהליך.

סעיף (ג) מדבר על הצווים הדוחים לתקופה מרבית של שנה. סעיף קטן (ג) ידבר על התקנות. אני אקרא את זה.

היו"ר איתן כבל:

לפני כן – עד לכאן יש לממשלה הסתייגויות רבות?

אורן גבע:

יש לנו הצעה.

היו"ר איתן כבל:

אוקיי, בסדר. תן לה לסיים את הצווים.

אורן גבע:

לעניין סעיף קטן (ב) בלבד.

אתי בנדלר:

אתה רוצה לשמוע קודם את ההערות או שאני אסיים את ההקראה?

היו"ר איתן כבל:

תסיימי.

אתי בנדלר:

אוקיי.

(ג) שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר יקבעו בתקנות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, הוראות לעניין אופן החלת הוראות סעיפים 3 ו-4 לחוק זה על משרדי הממשלה, כולם או חלקם, אם הורתה להם על כך הממשלה לאחר שנוכחה כי יש צורך בהתקנת תקנות כאמור; תקנות כאמור יכול שיקבעו, בין היתר, כי חלק מהוראות סעיפים 3 ו-4 לא יחולו לגבי סוגים שונים של ספקים או של עסקאות, או שיקבעו מועדי תשלום מאוחרים מהמועדים הקבועים בסעיף 3, והכול בהתאם לתנאים שיקבעו.

אתי בנדלר:

כפי שזה מנוסח כאן אלה תקנות חובה. זה לא שהם רשאים לקבוע תקנות כי הם קבעו אם הממשלה הורתה להם, ותחילת החוק נדחתה. אז אכן הם נקבעו בתקנות באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

בסעיף קטן (ג) צריך להוסיף גם את אופן ההחלה על הרשויות המקומיות, אדוני אם דחו את התחילה של סעיף (ד).

כתבנו: "לעניין אופן החלת הוראות סעיפים (3), (4) לחוק על משרדי הממשלה ועל רשויות מקומיות, כולם או חלקם". צריך להוסיף את המילים "ועל רשויות מקומיות" לסעיף (ג).

סעיף (ד) מדבר על החרגות של מערכת הבריאות, שאני מציעה - - -

היו"ר איתן כבל:

עצרי עד ההחרגות של משרד הבריאות. תכף נגיע לזה.

איתן שטיין:

אני מביטוח לאומי.

היו"ר איתן כבל:

אה, ביטוח לאומי פתאום קשור. החרגה?

איתן שטיין:

לא. לגבי הדחייה שגם גופים שהוקמו לפי דין יהיו גם באותה - - -

היו"ר איתן כבל:

נכניס גם נפטרים שאתם אחראים עליהם בדחיה.

איתן שטיין:

מה הקשר שחברות ממשלתיות יכולות לשלם לגוף עסקי – למה הם צריכים את ההחרגה הזאת?

היו"ר איתן כבל:

ניסים, בוא נגיד ככה – תודיע לשולחין שניסית. אני אהיה עכשיו כמו שאני בא לביטוח הלאומי - -
- שאני מקבל.

איתן שטיין:

למה שונה גוף על פי דין מהממשלה?

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה להזכיר לך – אתה היית בכל הדיונים?

איתן שטיין:

בחלקם כן.

היו"ר איתן כבל:

כנראה, לא היית בחלק שהחלטנו שלא תהיה.

אתי בנדלר:

אני רק רוצה לומר לך שבאחד הדיונים היושב-ראש שקל להעביר את המוסד לביטוח לאומי ואת בנק ישראל, ואנחנו לא העלינו את זה שוב לדיון.

אביגל כספי:

ואת הרשות לניירות ערך.

אתי בנדלר:

ואת הרשות לניירות ערך – להכניס אותם לסעיף (א) שיהיה להם מועד תשלום מחייב, והם לא יוכלו להתנות על המועד הזה כפי שהמצב היום כאן. אז אתם במצב עדיף בכל מקרה על המדינה.

היו"ר איתן כבל:

זה בכל מקרה. היה דיון ארוך כשלא היית.

אתי בנדלר:

הם מוכנים? אז למה לא אמרתם?

אני שומעת משהו מרעיש, אדוני.

היו"ר איתן כבל:

תרעשי גם לי.

אתי בנדלר:

שעמדת הממשלה היא ששלושת הגופים האלה מוכנים להכניס לסעיף (א) שבסעיף 3 ולמעט אותם מסעיף (ג). דהיינו שרשות לניירות ערך, בנק ישראל והמוסד לביטוח לאומי, דינם יהיה כדין המדינה.

היו"ר איתן כבל:

אתן בטוחות? זה על דעתכן?

רועי פולקמן (כולנו):

למה אתה מלחיץ אותם? התשובה היא כן. מצוין, תודה רבה. אני לא מבין את שאלות הקיטבג האלה. אותי לימדו לא לשאול שאלות.

אתי בנדלר:

אז אני מבקשת לקבל עכשיו החלטה בעניין. ואז אם תיכללו בסעיף (א) זה יכול - - -

היו"ר איתן כבל:

גמרנו. בואו נתקדם.

כן, אדוני.

אורן גבע:

אני מציע שנסיים לקרוא את כל הסעיף ואחר כך נתייחס במרוכז לכל ההערות.

היו"ר איתן כבל:

סיימנו.

אורן גבע:

את כל הסעיף? גם סעיף (ד)?

רועי פולקמן (כולנו):

אדוני היושב-ראש, הייתה הצעה גם מהאוצר שנלחץ עוד יותר את קיצור הזמנים של תחולת החוק, רק הם ביקשו שנגיע איתם להבנות כי יש להם המקומות שכואבים להם שזה בעיקר מערכת הבריאות. אולי נקרא ונצביע יחד. זאת הבקשה. אפשר לקצר עוד יותר.

היו"ר איתן כבל:

אמנם זאת מערכת הבריאות אבל לא עשיתי קורס רופאים. אני רוצה להסביר לך את הדבר הבא. בבקשה, אל תעשה איתי התניות. אנחנו נעשה שכר מצווה, מצווה. תתווכח אתי על העניין הזה. אני מבין שבעניין הבריאות אנחנו צריכים להתייחס לדברים אחרת. אז עזוב, למה לך? אל תיתן לי ללכת אתך בהתניות של בזאר טורקי. אנחנו נגיע לסעיף ההוא ונראה אם בכלל אנחנו יכולים להוציא. אני מודע לעובדה שמנושא הבריאות נהיינו חולים.

אורן גבע:

בסדר.

דן כרמלי:

חלקנו ימותו ממנו, אדוני.

היו"ר איתן כבל:

כן. קראתי את המכתב שלכם ואפילו היועצת המשפטית הסבה את תשומת הלב שלי.

דן כרמלי:

אני יודע, אדוני. תודה.

היו"ר איתן כבל:

כן, רועי.

רועי כהן:

מאחר שאתה מאפשר בסעיף (ב) שתחילתו החוק שישה חודשים אין סיבה שהחוק הראשי לא ייכנס לתוקף תוך שלושים יום אם אתה מאפשר גם ככה שישה חודשים. כי מה שיקרה פה זה שלושה ועוד שישה, וזה ייצא פה תשעה חודשים.

היו"ר איתן כבל:

רועי, אני רוצה להבהיר.

אתי בנדלר:

לא, לא. שניהם זה מיום הפרסום.

רועי כהן:

לא. תקראי ותראי: "יחולו על חוזים שיחתמו". ואז הם יבואו ויגידו, לא, החוזה הוא 90 יום לשלם, ואז ייכנסו שישה חודשים? בדיוק מה שיקרה – זה יהיה שישה חודשים. בדיוק מה שיקרה זה שזה יהיה תשעה חודשים.

אתי בנדלר:

באיזה סעיף קטן אתה קורא?

רועי כהן:

"90 יום מיום פרסומו". יעשו הסכם בין הגופים האלה. השוטף יהיה שוטף פלוס, ותחילתו של החוק ייכנס לדחייה הזאת, ובעצם העסקים יישארו באוויר עם החוק של שוטף כי אתם יכולים לדחות את זה בעוד שישה חודשים.

רועי פולקמן (כולנו):

יש פה בלבול. 90 יום מיום פרסומו – רק לסעיף 3(א), (ב) ו-(ד) אפשר יהיה להחריג את אותם גופים נוספים, וייתנו למדינה לעשות את הדיפרנציאציה הזאת.

רועי כהן:

נכון.

רועי פולקמן (כולנו):

כרגע רשום שש פלוס שש.

רועי כהן:

כן. הגענו ל-90 יום. נגמרו 90 יום, ובאותו יום היא הודיעה שהיא רוצה עוד שישה חודשים. כמה זה יצא?

רועי פולקמן (כולנו):

לא. שישה חודשים נספרים מיום פרסומו של החוק.

רועי כהן:

אבל אני אומר לך שיש 90 יום שהחוק נכנס לתוקף. הוא נכנס לתוקף, והם הודיעו עכשיו שיש לנו עוד שישה חודשים. כלומר אתה אפשרת עכשיו תשעה חודשים.

היו"ר איתן כבל:

רועי, סליחה.

רועי כהן:

מה שאתם אומרים עכשיו זה תשעה חודשים.

היו"ר איתן כבל:

רועי, סליחה, בוא נעצור פה. אני רוצה שנעשה סדר. זה עניין מהותי אמנם, אבל טכני. אני קודם כול רוצה לדבר על העיקרון. יש פה שני טקטים. העיקרון הראשון שמנתה אותנו הוא העובדה שההצעה כפי שנכתבה על-ידי האוצר או על-ידי הממשלה - -

רועי כהן:

הייתה מעקרת את הכול פה.

היו"ר איתן כבל:

יפה. היא עלולה לגרום לכך שהשחתנו את זמננו, ולאייץ את כל אשר נכתב.

רועי כהן:

נכון. זה - - - יפה מאוד.

היו"ר איתן כבל:

ביקשתי מהיועצת המשפטית להכין הצעה חלופית שמתכתבת עם החוק. היא לא מפרקת את מה שהממשלה הביאה, אלא היא מתכתבת בצורה נכונה יותר מבחינתנו עם החוק. אז קודם כול אני רוצה לשמוע ממשרד האוצר אם אין לכם הסתייגות או יש לכם הסתייגות נקודתית לפני שנברר את הנקודה?

רועי פולקמן (כולנו):

אנחנו ביקשנו לראות האם אפשר לקצר עוד יותר את מועדי התחולה. תכף נראה מה יציעו, אבל הייתה נכונות לעשות את זה. אני יודע על בקשה שהועברה שיש תיקון אחד כאן. זה כאן באישור ועדת הכלכלה אבל לא אישור הממשלה.

אתי בנדלר:

לגבי מה?

רועי פולקמן (כולנו):

לגבי האישור של הנהלים, של התקנות.

אתי בנדלר:

לא. הממשלה רק נותנת הוראה להתקין תקנות. זה הכול.

רועי פולקמן (כולנו):

בבקשה, בוא תציג.

היו"ר איתן כבל:

שם ותפקיד.

אורן גבע:

אני מאגף התקציבים במשרד האוצר. ההצעה שלנו לגבי הסעיף הזה מקצרת משמעותית את התחולה של סעיף (ב). היום ההצעה היא שישה חודשים ועוד שישה פלוס באישור ממשלה. אנחנו חושבים שאפשר גם להימנע מהבירוקרטיה הזאת וגם לקצר משמעותית את המועדים. אנחנו מציעים שזה ייכנס לתוקף בתוך ארבעה חודשים, וארבעה חודשים נוספים יהיו באישור שר האוצר ושר הכלכלה --

היו"ר איתן כבל:

שתמיד יגיעו ביניהם להסכם לא למצות --

אורן גבע:

גם אם כן – מדובר על חודשיים מעבר למה שמוצע כאן.

היו"ר איתן כבל:

אוקיי. אתי, מה את אומרת?

אתי בנדלר:

אני שמחה, מה זאת אומרת.

אורן גבע:

טוב מאוד.

אתי בנדלר:

אני אצא מכאן עליזה.

היו"ר איתן כבל:

אז קודם כול, אתי אומרת, ההתרגשות שאתה גורם לנו – לאט-לאט. תקריא את הסעיפים לאט.

אורן גבע:

את רוצה שאני אקריא את הנוסח המוצע?

אתי בנדלר:

אני יכולה לקרוא את זה:

(ב) תחילתו של סעיף 3(א), (ב) ו-(ד) לחוק זה, ארבעה חודשים מיום פרסומו, ואולם שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר רשאים לדחות בצו באישור ועדת הכלכלה של הכנסת

אורן גבע:

אנחנו מעדיפים בלי - -

היו"ר איתן כבל:

אנחנו יודעים את ההעדפות שלכם.

אתי בנדלר:

אתם רוצים בלי ועדת הכלכלה?

אורן גבע:

מכיוון שמדובר על חודשיים מעבר לנוסח שהוועדה מציעה אפשר לאשר לשרים לעשות את זה בצו.

היו"ר איתן כבל:

אוקיי. אם זה רק החודשיים האלה אז אני לא - -

אורן גבע:

אנחנו מקצרים לארבעה חודשים את תחילת החוק, ומקסימום מה שיכול להיות זה לא שנה, אלא שמונה חודשים שזה חודשיים מעבר למה שהוועדה מציעה.

אתי בנדלר:

תספיקו לגבש תקנות עד אז ולהביא אותם לאישור ועדת הכלכלה?

רועי פולקמן (כולנו):

לא, זה בלי אישור ועדת הכלכלה.

אתי בנדלר :

את התקנות.

אורן גבע :

התקנות באישור ועדת הכלכלה. רק הארכת הזמנים לא.

היו"ר איתן כבל :

אני מקבל, אתי.

אתי בנדלר :

בסדר גמור.

אני רק רוצה לראות אם אני קוראת נכון עכשיו את הנוסח :

(ב) תחילתו של סעיף 3(א), (ב) ו-(ד) לחוק זה, ארבעה חודשים מיום פרסומו, ואולם שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר רשאים לדחות בצו את מועד תחילתם של הסעיפים הקטנים האמורים לפני תום ארבעת החודשים האמורים לאחר שנכחו כי יש צורך בהתקנת תקנות, כאמור, בסעיף קטן (ג); דחייה כאמור תיעשה לתקופה שלא תעלה על ארבעה חודשים; הובאו תקנות כאמור לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בהתאם להוראות סעיף קטן (ג), ייקבע בהן גם מועד התחילה של הוראות סעיף 3 כפי שהוחלו בתקנות.

אתי בנדלר :

את סעיף 4 בנוסח המקורי צריך למחוק כי 4 זה הריבית בשל אי תשלום במועד.

עכשיו זה בסדר מבחינתכם?

אורן גבע :

כן.

היו"ר איתן כבל :

אני יכול להצביע על זה?

כן, גברתי.

שרה אלון :

יש לי הערה ל-11(א) שמתייחסת למועד התחולה לגבי חוזים שייחתמו ביום התחילה או לאחריו מכניסה לתוקף. בגלל שהחוק חל בעיקר על גופים שמנהלים תהליכים שלהם במכרזים ובהליכים לפי חוק חובת המכרזים והתקנות אנחנו הצענו לקבוע את התחולה לפי מועד פרסום המכרז ולא לפי החוזה כי כבר במכרז נקבעים תנאי התשלום. זאת אומרת שמה שיקרה זה שספק יתחרה מול מתחרה על תנאי תשלום של 90 יום; כולם יתמחרו את הצעתם לפי תנאי תשלום של 90 יום, ובפער הזה ייכנס החוק לתוקף, ובמועד החוזה כבר יחולו תנאי תשלום חדשים בלא הכוונה להעניק לו יתרון בזמן שהוא תמחר את ההצעה שלו. יש לי גם הצעה לנוסח: "ככל שהדבר נוגע לחוזים בעקבות מכרזים והליכים בהתאם לחוק חובת המכרזים ותקנותיו הוא יחול על חוזים כאמור אשר ייחתמו בעקבות מכרזים והליכים שיפורסמו ביום התחילה או לאחריו".

(היו"ר רועי פולקמן, 24: 15)

היו"ר רועי פולקמן:

מה את אומרת? זה הגיוני שיהיו מכרזים. יש בזה היגיון.

אתי בנדלר:

לכאורה יש כי הצעות מתומחרות בהתאם להצעות - -

היו"ר רועי פולקמן:

צריך להוסיף שזה יחול גם על מכרזים שפורסמו עד מועד תחילת החוק.

אתי בנדלר:

לא, הוא לא יחול.

דלית רנרט:

לא יחול.

שרה אלון:

"תחילתו של חוק זה יחול 90 ימים מיום פרסומו. הוא יחול על חוזים שייחתמו ביום התחילה או לאחריו וככל שהדבר נוגע לחוזים בעקבות מכרזים והליכים בהתאם לחוק חובת המכרזים ותקנותיו הוא יחול על חוזים כאמור אשר ייחתמו בעקבות מכרזים והליכים שיפורסמו ביום התחילה או לאחריו".

היו"ר רועי פולקמן:

מקובל?

אתי בנדלר:

מבחינתי, כן. אני חושבת שזה מוצדק.

(היו"ר איתן כבל, 25: 15)

מירה סלומון:

לא רק חוק חובת המכרזים ותקנותיו, אלא גם המכרזים החלים על הרשויות המקומיות במערכת דינים נפרדת. זה תקנות עיריות ומכרזים, זה תוספות לצו המועצות המקומיות ולצו המועצות האזוריות.

רועי פולקמן (כולנו):

אפשר פשוט לרשום "מכרזים שפורסמו".

שרה אלון:

זה לא רק מכרזים, זה גם הליכים - - -

דלית רנרט:

זה יכול להיות מכרזים.

רועי פולקמן (כולנו):

בדיוק. בלי לפרט.

שרה אלון:

אבל זה לא רק מכרזים. יש הגדרה של מכרז ויש הגדרה של הליך. זה שני דברים שונים.

דלית רנרט:

לא מדברים על הליך מכרזי. אנחנו מדברים על מכרז.

שרה אלון:

אבל אם יש לך הליך פטור שהוא יכול להיות גם הליך תחרותי?

רועי פולקמן (כולנו):

אם העיקרון מוסכם אז זה אומר שגם נושא מכרזים שפורסמו עד מועד - -

אתי בנדלר:

הסעיף הזה (א) לא חל על רשויות מקומיות. זה למעט סעיף 3(א) ו-(ד). לכן זה לא רלוונטי.

היו"ר איתן כבל:

אוקיי, קיבלתם את מה שהגברת מחברת חשמל אמרה? לא נעים, שתקבל משהו.

לאה ורון:

כן, קיבלו אותה.

היו"ר איתן כבל:

קיבלו אותה? עלא כיפאק.

לאה ורון:

זאת הערה ל-(א) או ל-(ב)?

מירה סלומון:

ל-(ב). באותו אופן אני מבינה שעכשיו - -

לאה ורון:

לא שומעים אותך.

אתי בנדלר:

רועי פולקמן (כולנו):

סך הכול שמונה חודשים. ארבעה פלוס ארבעה – מקסימום שמונה חודשים.

אתי בנדלר:

כתבתי בסדר. נבהלתי.

היו"ר איתן כבל:

כתבת בסדר גמור.

כן, גברתי, שם ותפקיד.

מירה סלומון:

אני ממרכז השלטון המקומי. אני מבינה שבסעיף קטן (ב) דובר על קיצור המועדים לתחולת החוק על רשויות מקומיות. אנחנו מבקשים שאותו האופן יחול גם על מכרזים של רשויות מקומיות. זאת אומרת, נכון, שהערת חברת החשמל התייחסה לסעיף קטן (א) אבל אנחנו מבקשים שאותו רציונל יחול גם על התקשרויות הרשויות המקומיות מכול סעיף (ב), שזה 3(ד).

רועי פולקמן (כולנו):

למה זה רלוונטי לסעיף הזה?

מירה סלומון:

כיוון שגם הרשויות המקומיות מתקשרות במכרזים. הרבה פעמים ההליך המכרזי עד שנחתם הסכם לוקח יותר מארבעה חודשים. אז אותו רציונל צריך לחול גם כאן. אם יצאנו בתחרות - -

קריאה:

אבל הוא אומר שאין בעיה.

מירה סלומון:

אז סתם נאמתי. סליחה.

היו"ר איתן כבל:

אתם רואים פה בעיה או משהו?

רועי פולקמן (כולנו):

ההערה היחידה הייתה על מכרזים - - -

היו"ר איתן כבל:

חברים יקרים, אני לא רואה - -

אתי בנדלר:

אבל אנחנו מדברים רק על מכרז שמפורסם לפי דין. שיהיה ברור שזה לא חל לפי פסיקה, אלא רק לפי חוק.

אורן גבע:

מה השאלה? על מכרזים?

אתי בנדלר:

כן. אם לא רוצים שזה יחול על חוזים שנחתמים לאחר התחילה אם החוזה הזה נעשה בעקבות מכרז שפורסם לפני התחילה כשיש חובת - -

אורן גבע:

הוא לא יחול על מכרז שפורסם.

היו"ר איתן כבל:

אוקיי, תודה.

חברים, אני מעלה להצבעה. אפשר?

אתי בנדלר:

כן. (א) עד (ג).

רעות אופק:

אני ממשרד המשפטים, ויש לנו הערה על סעיף (ג). ביחס לנוסח הקודם "או שקבעו מועדי תשלום מאוחרים מהמועדים הקבועים בסעיף 3, והכול בהתאם לתנאים שיקבעו", והושמטו המילים: "וזאת דרך כלל ובהתייחס - -"

אתי בנדלר:

נכון. המילים "בדרך כלל" משום שזה אומר שאפשר לאיין את החוק. נדמה לי שדובר על זה באחת הישיבות. היושב-ראש אמר בפירוש – אין דבר כזה, אתם תוכלו לקבוע משרדים מסוימים, אתם תוכלו לקבוע סוגי עסקאות מסוימות, אבל לא באופן כללי בדרך כלל לשנות את החוק.

היו"ר איתן כבל:

על זה היא הביאה עכשיו גאולה לעולם – המביא דברים בשם אומרם.

רועי פולקמן (כולנו):

אתם יכולים להביא תקנות מאוד ספציפיות.

אלדד כורש:

אולי תיקון אחד. כתוב פה: "מאוחרים". אולי כדאי שתהיה הרמוניה ונדבר גם פה על "שוניים".

היו"ר איתן כבל:

אוקיי.

אתי בנדלר:

אשרי המאמין. בסדר.

רעות אופק:

הדברים האלה נאמרו ביחס לסעיף 5, ושם כמובן הורדנו את "דרך כלל" כי באמת מדובר בפטורים קבועים. כאן אנחנו מדברים רק על תקופה זמנית מאוד מוגבלת של בחינה. במהלך התקופה של הבחינה אני מבקשת לא לצמצם את שיקול הדעת ולהותיר לנו אפשרות – כי זאת בעצם תקופה שבה אנחנו אוספים מידע. היא מאוד מצומצמת בזמן, ולכן אני מבקשת - -

אתי בנדלר :

איפה את רוצה להכניס את "בדרך כלל"?

רעות אופק :

בכל מקרה אתם תהיו מעורבים.

אתי בנדלר :

איפה את רוצה להכניס את זה?

רעות אופק :

בסיפא אחרי המילים : "לתנאים שייקבעו" – "וזאת דרך כלל או בהתייחס לאמור".

היו"ר איתן כבל :

בסדר גמור.

אני מעלה לאישור את סעיפים (א), (ב), (ג) כולל התוספות והשינויים וכולל ההמלצה של נציגת חברת החשמל שהתקבלה. את צריכה לספר את זה בבית. מי בעד? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד סעיפים (א), (ב), (ג) – רוב

נגד – מיעוט

נמנעים – אין

הסעיפים (א), (ב), (ג) אושרו.

היו"ר איתן כבל :

הסעיפים אושרו. תודה.

אתי בנדלר :

אני אקרא את סעיף (ד). כאן מופיע הסייג שאדוני הציע : "אלא בהתקיים אחד מאלה".

(ד) חוק זה לא יחול על עסקאות בין מוסדות בריאות לספקים לצורך מתן שירותים בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, אלא בהתקיים אחד מאלה :

(1) הספק הוא יחיד ;

(2) שר הכלכלה והתעשייה, שר הבריאות ושר האוצר קבעו כי הוראות סעיף 3(א), (ב), (ד) ו- (ו) יחולו, בשינויים המחויבים על עסקאות כאמור, כולן או חלקן, והכול בהתאם לתנאים שיקבעו, וזאת דרך כלל או בהתייחס לסוגים שונים של מוסדות בריאות או של ספקים.

אתי בנדלר :

מה שכלול היום בפסקה (2) היה כלול מלכתחילה בהצעת החוק הממשלתית, אבל מה שאתה הצעת בהתחשב בהערות שנשמעו כאן של רופאים עצמאיים שקשורים ונותנים שירות כמו הרופאים

השכירים, רק שהם עושים את זה בחוזה ספקים. נדמה לי שלפי הערות שנשמעו כאן אותו דבר קורה אצל מישהו שעושה מדרשים.

איילת נחמיאס ורבין (המתנה הציוני):

כל מי שהוא ספק של מערכת הבריאות בלי יוצא מן הכלל – רופאים, מכונים.

אתי בנדלר:

אני מזכירה שהייתה התלבטות איך אנחנו מחילים או מסייגים את היעדר התחולה על אותם ספקים קטנים. הרעיון היחידי שעלה לנו הוא שנסייג את אלה שהם יחידים למרות שיכול להיות שגם רופא מתאגד בצורה של חברה. אבל כדי שיהיה בכל זאת במה להיאחז בעניין הזה אז אותם אלה שהם הספקים הקטנים או עסקים קטנים ממש או שהם בעצם עובדים עצמאים, אבל אופי העבודה שלהם הוא כמו של שכירים.

ליאור ברק:

אפשר להתייחס? אני ממשרד הבריאות.

היו"ר איתן כבל:

בעדינות כדי שלא תעשה אותנו חולים בחוק הזה. בבקשה, שם ותפקיד.

יש לנו הסעיף הזה, יש לנו השלטון המקומי - -

רועי פולקמן (כולנו):

אבל יש עוד קצת לקרוא. לא נתעכב על זה.

ליאור ברק:

אני מהאגף לפיקוח על קופות החולים. מערכת הבריאות היא לא מערכת שיושבת היום על הררי מזומנים ומתעמרת בספקים. מערכת הבריאות נמצאת במצוקה תזרימית קשה ביותר. כל מי שרוצה מוזמן להיכנס לדוחות ולראות. שלחנו גם נתונים כמו שצריך. היום לא יושבים על הררי מזומנים ומחפשים להתעמר בספקים. זה לא המצב.

איילת נחמיאס ורבין (המתנה הציוני):

להפך. אני מבינה מהמנכ"ל שלכם שאתם יודעים לשלם יחסית בשוטף פלוס לא נצח. אתם יודעים לשלם יפה. אז למה שלא תיכנסו - - -

אורן גבע:

יש להבדיל בין משרד הבריאות למערכת הבריאות. זה שני דברים שונים.

ליאור ברק:

מערכת הבריאות מורכבת מכמה חלקים: מורכבת מקופות חולים. ממנה מורכב משרד הבריאות ומקופות החולים בדרך כלל משתרשים התשלומים לבתי החולים ולספקים נוספים כמו מים.

איילת נחמיאס ורבין (המתנה הציוני):

תאמינו לי שאני יודעת.

ליאור ברק:

המצב היום – אין היום חצי שקל אחד - -

היו"ר איתן כבל:

תזכיר לי את שמך.

ליאור ברק:

ליאור.

היו"ר איתן כבל:

ליאור, מחר אני אזיל דמעה.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אני כל כך מודה לך.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה להיות יותר ספציפי. אם היה משהו שעשה אותי חולה זה הלחצים של משרד הבריאות.

עזוב אותי עכשיו מכל התהליך. הבנו – אנחנו לא רוצים ללכת את כל התהליך הארוך. בוא נתקדם. ההצעה שהקריאה אותה קודם היועצת המשפטית שצמצמה בצורה מאוד דרמטית ומשמעותית לקבוצה לא גדולה.

ליאור ברק:

המשמעות של הדבר הזה היא עלות תקציבית חד פעמית של כמה מאות מיליוני שקלים שאין אותם במערכת.

היו"ר איתן כבל:

ואם אנחנו, למשל, נייצר מצב שניתן תחילה של החוק הזה שהמערכת תדע - -

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

תתיישר.

ליאור ברק:

לצערנו, למערכת אין היום היכולות להתמודד - -

היו"ר איתן כבל:

לא היום.

ליאור ברק:

גם בשנה הקרובה.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

גם לא בעוד עשר שנים.

היו"ר איתן כבל:

חמש שנים.

ליאור ברק:

אין לה יכולות להתמודד עם סדרי גודל כאלה.

עופר בן אליעזר:

אני הייתי מתפטר.

היו"ר איתן כבל:

עופר.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

הוא צודק.

רועי פולקמן (כולנו):

אני מציע להעביר את בתי החולים לאחריות השלטון המקומי. אנחנו היום ביום השלטון המקומי.
רמת ישי יכולה לקחת בית חולים!

קריאות:

רועי פולקמן (כולנו):

זאת אחת הבעיות, חבר'ה. תעביר את זה לרמת ישי.

עופר בן אליעזר:

אני לוקח.

היו"ר איתן כבל:

אני, לצערי, כנראה, הולך להתפטר בעניין. קשה לי לקבל את התשובות של אדוני. כשאני דיברתי
אני לא אמרתי לך אם לשנה הבאה או לשנתיים הבאות, אבל אני חייב לפחות לראות בעיני רוחי איזה
כיוון. לא יכול להיות שכל המערכות, אנחנו מבקשים מהן להתייעל ולבצע פעולות כאלה ואחרות, ומערכת
הבריאות אומרת – לנצח נצחים תאכל חרב.

ליאור ברק:

מערכת הבריאות היא ציבורית באופייה. היא נשענת על תקציבים ציבוריים. המערכת מתוקצבת
היום במינימום האפשרי. אין למערכת יכולות לייצר מקורות חדשים לממן את המעבר הזה, גם לא
בתקופה הנראית לעין. המערכת כן רוצה. זה יתרון למערכת שיהיה מגוון גדול של ספקים. המערכת לא
רוצה לעקור את הספקים מהשוק. זאת לא המטרה שלה. המערכת יודעת לעבוד איתם, עובדת איתם - -

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אבל למה לא? - - - חודשים.

סליחה, אני רוצה.

היו"ר איתן כבל:

אני אפשר לך.

אורן גבע:

אני רק אוסיף – נכון, גם להצעת היושב-ראש יש עלות חד-פעמית של כמה מאות מיליונים, ולכן היא בעייתית מבחינה תקציבית. אבל מעבר לכך אני רוצה להתייחס למהות. דבר ראשון, הממשלה מקדמת מוסר תשלומים במערכת הבריאות. היא פשוט מקדמת את זה בכלים אחרים. רק בחוק ההתחשבות האחרון בבתי חולים לקופות חולים נקבע גם שם שוטף פלוס 60 כזמן מקסימלי לתשלום בין קופות חולים לבתי חולים. גם פה יש לנו כוונה בתקנות להמשיך ולקדם בתחומים אחרים במערכת הבריאות. אגב, החוק תופס 40% ממערכת הבריאות.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

מתי יהיו התקנות?

אורן גבע:

החוק הוא כבר בתוקף.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אני יודעת. אתה צריך תקנות כדי שזה יגיע - -

היו"ר איתן כבל:

איילת, אני רוצה ללכת בקו שלך. אני בדיוק רציתי להתקדם, ואני אאפשר לך בכל מקרה.

אני רוצה שתיתן לי אופק.

אורן גבע:

- - -

היו"ר איתן כבל:

סליחה, אין סרט כזה. אני אומר, אני מבין – באו אלי, נתתי את מילתי אחרי שראיתי את ההצעה והרצים יצאו דחופים, לא ישנו כל הלילה. שר הבריאות, במקום לקום ב-4:00 וללכת למקווה, קם כבר ב-2:00 מהתיקון הזה. אני רוצה שתיתנו לי אופק שאני אדע להגיד שבעוד שלושה חודשים אנחנו נקיים דיון בעניין הזה, ומשרד האוצר ומשרד הבריאות יראו לנו שהתקנות והחוקים שאתם עובדים עליהם הם בשלב כזה. תבין, זה לא הוגן. זה גם לא נכון. אני אומר את זה - ממשלית זה לא הוגן.

אורן גבע:

אני אענה לך. זה עניין של תהליך בגלל שזה דורש תקציב בניגוד למרבית החוק פה. כמו שהעברנו חוק שבא עם מקור תקציבי של 400 מיליון שקל שטיפל ב-40% מהמערכת. כדי לטפל בחלקים הנוספים גם צריך מקור תקציבי.

דן כרמלי:

איזה תקציב צריך?

אורן גבע:

האופק הוא שכאשר הממשלה בחוק התקציב תקצה לכך מקור כדי ליישם את זה כמו שהיא הקצתה בתקציב האחרון על 40% מהמערכת, והיא תקצה, אני מקווה בתקציבים הבאים גם על יותר, אז נוכל להתקדם ולהגיש תקנות ולשפר את זה על יתר המערכת.

אנחנו לא נדע ליישם את החוק הזה אם יישאר בנוסח הנוכחי של ספק יחיד. יש פה עלות של מאות מיליונים.

דן כרמלי:

בנושא הזה אני ממתין לזה ארבעה דיונים. אני אמתין לתורי בסבלנות.

היו"ר איתן כבל:

אין שום בעיה.

בבקשה, אדוני.

ישראל הייליג:

אני רופא מההסתדרות הרפואית.

את הסיפורים האלה של "התקציב יגיע" אנחנו מכירים. בפעם הקודמת שסיפרתם לנו הייתה כשאמרתם שתעבירו כסף לבתי החולים. לא עבר. ידוע שכל בתי החולים עובדים בתת-תקצוב, ידוע שכל הקופות בגירעון. מבחינתכם זה בסדר. הברווז האחרון היה עבור קיצורי תורים. 800 מיליון שהתחייבתם להם ב-2015 ולא נתתם שקל, ב-2016 לא נתתם שקל, ואנחנו כבר ב-2017. אני רופא שעובד בחדרי ניתוח – ולא נתתם שקל.

אני מבקש, אדוני היושב-ראש, לא לאשר החרגה של מערכת הבריאות. כאשר יהיו להם שיטה, רעיון, תקציב – כל מה שצריך – אז יבואו אליך, יישבו פה. אתם אמרתם פה – משרד האוצר, משרד הבריאות – אני רוצה להזכיר שצריך לשבת גם עם ההסתדרות הרפואית ואולי גם עם ארגונים רפואיים אחרים כדי להחליט מה עושים. ברגע זה אנחנו יודעים שהרפואה הולכת לא טוב; הרפואה בפריפריות הולכת עוד יותר גרוע. אם היית חי בפריפריה או ההורים שלך, אני לא בטוח שהיית רוצה שהם ימותו או יותר מוקדם או בתחלואה הרבה יותר גדולה. אז אני אומר שוב – אני מבקש לא להחריג את מערכת הבריאות, אלא להשאיר אותה בתוך מה שהחלטתם עד עכשיו. כאשר יהיה מקור תקציבי - - -

היו"ר איתן כבל:

אוקיי.

קריאה:

איתן, ד"ר הייליג הוא סגן נשיא לה"ב.

היו"ר איתן כבל:

ראיתי היום את נייר הכרומו המשובח שלכם היום שחילקת.

חברת הכנסת איילת נחמיאס ורבין, בבקשה.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אנחנו דווקא לא רוצים לשכוח אתכם, אבל גם לא רוצים לשכוח ספקים יותר קטנים.

לי לרועי יש שיחות מרובות על עניין מערכת הבריאות. היו לי לפחות שתי שיחות עם מנכ"ל משרד הבריאות. אתה הצגת את זה בצורה מאוד נכונה, איתן, לא יכול להיות שמערכת הבריאות תוחרג בלי שהיא מייצרת לנו מתווה רלוונטי לעולמות איך הם נכנסים לגדר החוק הזה.

איך אתה תמיד תוקע אותי על צלצול.

קריאה:

זה נשמע לא טוב.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

מה אתה מתערב?

קריאה:

אני שומע צלצול, מערכת הבריאות והמשפטים שרצים פה.

קריאה:

אדוני - - - לא רוצים לעבוד אתנו כי הם לא יודעים באיזו יציבות כלכלית אנחנו נמצאים.

היו"ר איתן כבל:

הוא אמר משהו אחר.

קריאה:

זה לא צחוק.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אנחנו לא צוחקים.

היו"ר איתן כבל:

הוא לא צחק, הוא לא התכוון אליך. מותר רגישות עד שלב מסוים. הוא לא התייחס אליך.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

אדוני, אני בזכות הדיבור שלי, ולא מפריעים לחברי כנסת פה בוועדה. יש פה מנהג בוועדה הזאת. רק לחברי כנסת מותר להפריע לאחרים, שיהיה ברור.

אני רוצה להגיד משהו מאוד חשוב – הם לא יכולים להותיר אותנו בלי מתווה; הם לא יכולים על הגב של הספקים הקטנים להימנע מלדבר על הפיל בחדר שזה הגירעון במערכת הבריאות. ואתם צדקתם, אגב, בכל מילה, עופר. אני יודעת. אבל מתישהו המערכת הזאת גם תצטרך להתיישר. לא יעזור שום דבר. עופר בן אליעזר לחש פה בצדק. הוא אומר, בשלטון המקומי יש כסף. אין כסף – שמים עליו את חוק מוסר תשלומים. מערכת הבריאות – יש כסף, אין כסף – עליה לא חל חוק מוסר תשלומים.

קריאה:

נכון מאוד.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

בסוף אני מסכימה אתך – צריך לטפל בחולייה שמחברת - -

היו"ר איתן כבל:

התשובות שלך בכל מקרה לא תהיינה טובות.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

נכון. יש לנו יכולת לחזות. רועי, אנחנו מדברים על זה כבר חודשיים וחצי. הם לא יכולים לבוא בעוד שלושה חודשים, וגם אז הם יגידו לנו שהם לא יכולים להכניס את עצמם למתווה.

רועי פולקמן (כולנו):

פשוט כרגע בחוק אנחנו לא יכולים - - -

איילת נחמיאס ורבין (המתנה הציוני):

ישבנו פה לפני חצי שנה בוועדה, והם אמרו שהם עובדים על מתווה. ישב פה המנכ"ל והסביר לנו. איפה נמצא המנכ"ל עכשיו?

ישי פרידמן:

אני מחברת קונספט רוקחות. אנחנו חברה שמספקת תרופות לכל בתי החולים וגם למד"א. בפעם שעברה דיברתי על האספקט הכספי. אני לא רוצה לדבר על האספקט הכספי כי יש כאן נושא לא פחות חשוב שהוא בריאות הציבור. אם לא ישלמו לנו כספים אנחנו ניפול כמו עוד הרבה חברות אחרות. אנחנו מספקים תרופות לפגים. פגים ימותו, אנשים יתעוורו - -

היו"ר איתן כבל:

תודה. העניין, יקירי, ברור.

ישי פרידמן:

העניין הוא מאוד קריטי. הוא קריטי לכם, והוא יותר קריטי לנו. צריך להבין את זה.

היו"ר איתן כבל:

תודה.

דן, בבקשה.

דן כרמלי:

הבסיס של הצעתו של אדוני בסעיף קטן (2), כפי שהקריאה היועצת המשפטית של הוועדה הוא נכון וראוי. כל שנתר הוא לחייב לקצוב אותו בזמן, ולהביא את המתווה שנדרש כאן לאישור ועדת הכלכלה בזמן קצוב.

היו"ר איתן כבל:

תודה.

בבקשה, אדוני. שם ותפקיד, בבקשה.

יחזקאל פריד:

אני מאגף משנה מנכ"ל במד"א. אנחנו מקבלים את רוב הכסף שלנו מקופות החולים. קופות החולים מעבירות לנו את הכסף תוך 90 יום מינימום, כך שאם לא נוחרג לא נוכל להעביר את הכסף הלאה. גם כשיש התחשבנות ישירה אנחנו מקבלים תוך 90 יום מינימום. אין לנו אפשרות אחרת. רוב הכסף מגיע מקופות החולים.

היו"ר איתן כבל:

העניין ברור. כל מילה שנאמרת לרעה על מערכת הבריאות היא נכונה לא במובן של התיקון, אלא במובן של מוסר התשלומים.

איילת נחמיאס ורבין (המתנה הציוני):

איתן, הם יודעים לשלם יותר טוב ממה שהם טוענים פה. ממה הם מפחדים?

היו"ר איתן כבל:

איילת, סליחה, אני רוצה להתקדם.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

טוב.

היו"ר איתן כבל:

יש לי עשר דקות לסיים את החוק הזה.

אתי בנדלר:

יש לנו עוד קריאות.

היו"ר איתן כבל:

אני מבקש לומר את הדבר הבא, ואני אומר את זה גם לנציגי האוצר ולכם, ואתם צריכים לעמוד במילתכם. אני לא אהיה מוכן לצאת מפה בלי התחייבות שתוך שלושה חודשים אתם מציגים בפני תכנית להתמודדות. תגידו שזה יקרה בעוד חמש שנים, תגידו שזה יקרה בעוד שש שנים – אין סרט כזה. זאת תהיה חוצפה מצדי ומצד חברי הכנסת לתת לזה לעבור כאילו אין כלום.

רועי כהן:

כל הכבוד.

היו"ר איתן כבל:

אני אומר את זה בצורה ברורה.

רועי כהן:

אבל המנכ"ל עמד פה ואמר שהוא יעשה את זה.

היו"ר איתן כבל:

רועי, אתה רוצה שהחוק ייגמר היום?

רועי כהן:

כן.

היו"ר איתן כבל:

אז למה אתה עושה לי פיליבסטר?

רועי כהן:

אבל הוא אמר.

היו"ר איתן כבל:

זה לא מעניין אותי מה הוא אמר. מה הם אמרו – עכשו אני אומר. אל תפריעו לי. אני רוצה לקבל מתווה. אני רוצה לקבל כיוון שאני יודע לפרסם אותו ואתם יודעים להתחייב לעמוד מאחוריו. אני אומר את זה בצורה ברורה.

אתי בנדלר:

--- שיהיה ברור.

היו"ר איתן כבל:

אני מתכוון למתווה להחלת החוק.

אתי בנדלר:

להחלת החוק.

היו"ר איתן כבל:

מצדי שתגידו אפילו עוד חמש שנים – הגיבנת תתיישר, תלך, יתכופפו. אני לא אפיל את כל החוק הזה בגללכם. אני יודע – הממשלה יושבת לי על הראש בעניין הזה. אתה יודע גם כנציג האוצר את החשיבות הגדולה של החוק גם לשר האוצר. לכן בתהליך הזה אני אומר בצורה ברורה: תוך שלושה חודשים אתם מציגים בפני את הפתרונות, ויתקיים פה דיון. אני אומר את זה בצורה שאינה משתמעת לשני פנים. ואם לא אני אומר את דברי בצורה מאוד ברורה על ההתנהלות הזאת.

אתי בנדלר:

זה אומר שמצביעים – אני חוזרת לנוסח המקורי שהממשלה הציעה. צריכים לגמור את אותו סעיף קטן.

קריאה:

אפשר לקרוא את זה מההתחלה, בבקשה?

אתי בנדלר:

(ד) חוק זה לא יחול על עסקאות בין מוסדות בריאות לספקים לצורך מתן שירותים בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, ואולם שר הכלכלה והתעשייה, שר הבריאות ושר האוצר רשאים לקבוע כי הוראות סעיף 3(א), (ד) ו-(ו) יחולו בשינויים המחויבים על עסקאות כאמור, כולן או חלקן, והכול בהתאם לתנאים שיקבעו, וזאת דרך כלל או בהתייחס לסוגים שונים של מוסדות בריאות או של ספקים.

כמובן, שהתקנות יהיו באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אני מניחה.

קריאות:

ברור.

דן כרמלי:

לא עושים כלום בלי ועדת הכלכלה.

אתי בנדלר:

"חוק ביטוח בריאות ממלכתי" – חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;

"מבוטח" – כהגדרתו בחוק ביטוח בריאות ממלכתי;

"מוסדות בריאות" – כל אחד מאלה:

(1) "קופת חולים" – כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי;

(2) "בית חולים ציבורי" – כל אחד מאלה :

(א) בית חולים ממשלתי ;

(ב) בית חולים שבבעלות קופת חולים ;

(ג) בית חולים שבבעלות רשות מקומית ;

(ד) בית חולים שהוא תאגיד שהוא מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף
9(2) לפקודת מס הכנסה ;

(ה) בית חולים שאינו בית חולים כאמור בפסקאות משנה (א) עד
(ד), שבתעודת רישומו לפי פקודת בריאות העם, 1940 כלולות עמדות
לרפואה דחופה ומיון ;

(3) האגודה "מגן דוד אדום בישראל" שהוקמה בחוק מגן דוד אדום,
התשי"י-1950.

קריאת:

כל הכבוד.

אתי בנדלר:

סעיף (ה) הוא נושא אחר, על רשויות מקומיות.

היו"ר איתן כבל:

מי בעד סעיף 11(ד)? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד סעיף 11(ד) – רוב

נגד – מיעוט

נמנעים – אין

סעיף 11(ד) אושר.

היו"ר איתן כבל:

סעיף 11(ד) אושר.

אתי בנדלר:

סעיף 3(ד) המצוין כאן הוא סעיף המדבר על הוראות מועדי התשלום של רשויות מקומיות.

(ה) הוראות סעיף 3(ד) לא יחולו על רשות מקומית בהבראה ועל תאגיד עירוני של רשות מקומית
כאמור, ואולם בתום שנתיים מיום התחילה רשאים שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר, באישור שר
הפנים וועדת הכלכלה, לקבוע כי הוראות הסעיף האמור יחולו גם על רשויות מקומיות בהבראה, כולן
או חלקן, ועל תאגיד עירוני של רשויות מקומיות כאמור, וזאת בתנאים שיקבעו ; בסעיף זה, "רשות
מקומית בהבראה" – כל אחת מאלה :

- (1) רשות מקומית שאושרה לה תכנית הבראה לפי סעיף 140ד לפקודת העיריות או סעיף 135ד לפקודת המועצות המקומיות, וזאת כל עוד תכנית הבראה בתוקף;
- (2) רשות מקומית שמונה לה חשב מלווה לפי סעיף 142ב לפקודת העיריות או לפי הוראות הסעיף האמור כפי שהוחלו בסעיף 34א לפקודת המועצות המקומיות או בסעיף 17ד לחוק איגודי ערים, התשט"ו-1955, וזאת כל עוד מינויו של החשב המלווה בתוקף.

אתי בנדלר :

הערה שלי, אדוני: סעיף 142ב לפקודת העיריות שעניינו במינוי חשב מלווה קובע שלוש נסיבות למינוי חשב מלווה.

קריאה:

ולאו דווקא שהרשות בבעיה.

אתי בנדלר :

זה בדיוק מה שאני הולכת להגיד.

חברות שלוש נסיבות למינוי חשב מלווה: בפסקה (1) מדובר על כך ששיעור הגירעון השוטף של העירייה כפי שהופיע בדוח המבוקר האחרון הוא עשרה אחוזים או יותר, ושיעור הגירעון המצטבר של העירייה הוא חמישה עשר אחוזים או יותר; דהיינו מדובר על עירייה שהמצב הפיננסי שלה הוא בכי רע. לעומת זאת פסקות (2) ו-(3) לא מדברות בכלל על המצב הפיננסי.

פסקה (2) דנה במקרה שתקציב העירייה או ענייניה הכספיים האחרים מנוהלים, לדעת השר, באורח לא תקין או שלא בהתאם להוראות כל דין; זאת אומרת היא פשוט לא מתנהגת בצורה חוקית.

(3) קיימות נסיבות מיוחדות שבשלהן דרוש, לדעת השר, מנימוקים שיירשמו למנות חשב מלווה לשם הבטחת ניהול כספי תקין של העירייה, כגון איחוד העירייה, כגון איחוד העירייה עם רשות מקומית אחרת לפי כל דין או עריכת הסדר נושים לעירייה לפי הוראות סעיף 146א.

אין סיבה בנסיבות המפורטות בפסקות (2) ו-(3) האמורות אם מונה חשב מלווה לסייג את החלת החוק לרשות המקומית משום שלא מדובר דווקא ברשות מקומית שאין לה משאבים פיננסיים, אלא שהיא מתנהלת שלא כראוי או שיש נסיבות אחרות.

איתי חוטר :

מה עם נסיבות אחרות שבהם ממנים חשבים מלווים.

אתי בנדלר :

זה מה שאני קראתי.

איתי חוטר :

לא, קראת "נסיבות מיוחדות" שבתכלית השר. יש נסיבות אחרות שהן לא כלכליות?

אתי בנדלר :

לא, אני קראתי "תקציב העירייה או ענייניה הכספיים מנוהלים, לדעת השר, באורח לא תקין או שלא בהתאם להוראות כל דין";

מירה סלומון :

אז אני אומרת שאולי משרד הפנים יכול להסביר מתי זה נעשה כיוון שכשהתקציב מנוהל באופן לא תקין זה תמרור אזהרה שהיא עוד רגע הולכת להיות - - -

אתי בנדלר:

זאת פרשנות.

היו"ר איתן כבל:

סליחה.

מירה סלומון:

זאת לא פרשנות.

אתי חוטר:

זה חשב - -

היו"ר איתן כבל:

איתי, סליחה. אתם תקשיבו לי עכשיו.

אתי חוטר:

זה לא ראש מועצה.

היו"ר איתן כבל:

איתי, סליחה. אם משרד הפנים מחליט למנות חשב מלווה לרשות מקומית הוא יודע להחריג אותם מכל הפעולות. אם הוא ירצה לתת לה כסף הוא ייתן לה כסף כמו כל דבר. אני לא מציע לנו – ואני אומר את זה גם לך, וברוך ה' המספרים של היישובים האלה זה כבר לא דומה למה שהיה, ברוך ה'.

אתי חוטר:

דווקא בגלל זה לא כדאי להיכנס לניואנסים.

אתי בנדלר:

- - - זה שהיא לא מתנהלת כראוי, אבל לאו דווקא שהיא נמצאת במצב גירעוני. - - - במצב גירעוני ימונה לה חשב מלווה - - -

היו"ר איתן כבל:

איתי, אתה סתם נכנס.

אתי חוטר:

לא, זה התקציב - - - סליחה, אדוני.

מירה סלומון:

בדיוק. אני מבקשת שמשרד הפנים יסביר את זה.

נתן בביוף:

מינוי חשב מלווה אכן נעשה במקרים חריגים לאחר שימוע הרשות המקומית כאשר מדובר בגירעון שוטף או בגירעון מצטבר או כאשר תקציב העירייה או ענייניה הכספיים האחרים מנוהלים על דעת השר באורח לא תקין. מדובר בתקציב, בעניינים כספיים פיננסיים לא תקינים ולא סתם התנהלות לא תקינה.

אתי בנדלר:

זה מנוהל באופן - - -

נתן בביוף:

לכן כשיש הליך של הידרדרות פיננסית המדינה קובעת חשב מלווה שילווה את כל ההוצאות. במצב דברים זה לא ייתכן לקבוע סד זמנים קשיח לתשלומים כאשר החשב המלווה צריך לעשות את הסדר התקציבי. אני מבקש לא לעשות החרגה בשום דבר פה כי חשב מלווה זה אות אזהרה לרשות מקומית בהתנהלות פיננסית.

היו"ר איתן כבל:

קיבלתי.

ניר ינושבסקי:

אז אפשר להפך את החוק, ואז ימונה להם חשב מלווה, ואז יהיה להם אישור להפך את החוק.

היו"ר איתן כבל:

לא, לא.

קריאות:

היו"ר איתן כבל:

מה שמך?

ניר ינושבסקי:

ניר.

היו"ר איתן כבל:

העניין הוא כזה, שאם הוא עם חשב מלווה לך תחפש את החברים שלך ממילא.

ניר ינושבסקי:

אז למה לתת לו - - -

היו"ר איתן כבל:

אני לא נותן לו. אני לא רוצה לחוקק חוקים שהם אות מתה. גם בחקיקה אתה לא יכול להיות כל הזמן דווקא.

ניר ינושבסקי:

עד שהספקים יקבלו - - -

היו"ר איתן כבל:

אבל ממילא - - -

רועי פולקמן (כולנו):

הלנת שכר לעובדי הרשות?

היו"ר איתן כבל:

כשזה מגיע חס וחלילה למצב הזה שברוך ה' הוא כבר ממש בקצה של הקצה של הקצה, כי פעם הוא היה נפוץ.

אתי בנדלר:

סעיף קטן (ה) מהנוסח המקורי. האם הוועדה מאשרת?

היו"ר איתן כבל:

כן. מי בעד? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד סעיף 11(ה) – רוב

נגד – מיעוט

נמנעים – אין

סעיף 11(ה) אושר.

היו"ר איתן כבל:

תודה רבה. סעיף 11(ה) אושר.

אתי בנדלר:

סעיף קטן (ו) מנוסח ההצעה שלך.

(ו) חוק זה לא יחול על עסקאות בין משרד הביטחון לבין תאגיד שהיקף ההתקשרויות ביניהם, בממוצע שנתי, הוא 500 מיליון שקלים חדשים לכל הפחות; אין בהוראה זו כדי לפטור את התאגיד מחובותיו לעניין מועדי התשלום של התאגיד לספקיו לפי הוראות חוק זה.

אתי בנדלר:

זאת ההצעה שהממשלה הגישה לנו, ואנחנו חילקנו את זה כאן בהצעה שלך. משרד הביטחון ברגע שהוא מתקשר עם התעשייה האווירית או עם רפא"ל או עם גורמים אחרים. כשמדובר על התקשרויות מאוד גדולות אנחנו יוצאים מתוך הנחה שלא מדובר בצדדים שצריכים להגן עליהם, והם יעשו את תנאי התשלום ביניהם כפי שימצאו לנכון.

היו"ר איתן כבל:

מי בעד? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד סעיף 11(ו) – רוב

נגד – אין

נמנעים – אין

11(ו) אושר.

אתי בנדלר:

אני קוראת עכשיו את סעיף הדיווחים ואת - -

היו"ר איתן כבל:

יש לנו סעיף הדיווחים, רביזיה של אילטוב, רשויות מקומיות בעניין המימון החיצוני ובנק ישראל.

אתי בנדלר:

אני קוראת את סעיף הדיווחים. זה סעיף חדש שדובר עליו במהלך הדיונים.

דיווחים 12. (א) שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר, ידווחו לוועדת הכלכלה של הכנסת, עד ל-1 במרס מדי שנה, על מספר ההתקשרויות של משרדי הממשלה עם ספקים במהלך השנה החולפת, תוך הבחנה בין התקשרויות שהוראות סעיף 3(א) חלות עליהן לבין התקשרויות שהוראות סעיף 3(ב) חלות עליהן, ועל מועדי התשלומים הסופיים באותן התקשרויות;

הוראות סעיף 3(ב) הכוונה להתקשרויות בכל הנושאים ובעבודות בנייה הנדסאיות.

בסעיף (1) ברישא אלה כל הגופים האחרים שהחוק חל עליהם, ואינם ממשלתיים.

(1) רשות מדינה, רשות מקומית, גוף שהוקם לפי דין, מוסד להשכלה גבוהה וגוף מתוקצב, ידווחו לסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים, עד ל-1 במרס מדי שנה, על מספר ההתקשרויות שלהן עם ספקים במהלך השנה החולפת ועל מועדי התשלומים הסופיים באותן התקשרויות; חלים על הגופים האמורים מועדי תשלום אחרים לעניין התקשרויות לביצוע עבודות הנדסה בנאיות, יכלול דיווח כאמור הבחנה בין התקשרויות אלה ובין שאר ההתקשרויות; נקבע בהתקשרויות של גופים כאמור בסעיף 3(ג) מועד אחר לתשלום בהתאם להוראות אותו סעיף קטן – יציין הגוף המדווח את מועדי התשלומים שנקבעו.

(2) הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים תדווח לוועדת הכלכלה של הכנסת, עד ל-1 במאי מדי שנה, על סך ההתקשרויות שדווחו לה לפי פסקה (1), בחלוקה לפי המאפיינים האמורים בפסקה האמורה.

לגבי פסקה (1) בסיפא – בסעיף 3(ג) אפשר לקבוע מועדי תשלום אחרים.

בסעיף (2) – הסוכנות לעסקים קטנים תאסוף דיווחים מכל הגופים שהחוק חל עליהם, ותעשה אינטגרציה של כלל הדיווחים ותגיש דיווח לוועדת הכלכלה.

קריאה:

אתה יודע כמה עבודה זה? בירוקרטיה.

רועי פולקמן (כולנו):

ברור. בוא נדבר על הפרקטיקה.

לאה ורון:

תודיע שביקשנו הארכה באישורו של יושב-ראש הכנסת.

היו"ר איתן כבל:

כיוון שב-16:00 היינו אמורים לסיים, ביקשנו מיושב-ראש הכנסת אישור לעוד חצי שעה. אושרה לנו חצי שעה --

לאה ורון:

עשרים דקות, אדוני.

היו"ר איתן כבל:

-- אנחנו מסיימים בעוד רבע שעה. תודה.

עוזי שר:

קיבלנו את ההצעה הזאת אתמול. קשה לנו להעריך את כל מה שנדרש כדי לדווח. מדובר כאן מבחינת הממשלה על עשרות מערכות. זאת לא מערכת אחת. יש מערכת מרכבה במרכז, אבל כל ההתקשרויות מפוזרות על פני המשרדים בכמות אדירה. לאסוף את הדבר הזה בחתכים שונים מדובר על פרויקט. צריך לבחון את זה, צריך להבין מה המשמעויות ולראות מה ניתן לדווח.

יחד עם זה כבר כיום בהתאם לנוהל 10 של היחידה לחופש המידע כל ההתקשרויות שנעשות דרך מערכת "מרכבה" מפורסמות לציבור אחת לרבעון, זאת אומרת יש מידע על מה שקורה, על היקף התשלומים וכו'. אנחנו חשופים ושקופים. אנחנו הולכים לכיוון הזה. הממשלה עשתה צעד מאוד גדול לכיוון הזה. צריך לבחון ולראות איך הממשלה ממשיכה לעשות.

רועי פולקמן (כולנו):

מה אתה מציע? מה היית רוצה שיהיה כתוב פה?

איתי חוטר:

לא בטוח שהסוכנות לעסקים קטנים תוכל לקלוט את כל הדיווחים האלה.

עוזי שר:

מדובר על עלות תקציבית של ההיערכות לכל הדברים האלה. אני לא יודע מהי.

עופר בן אליעזר:

אני לא מצליח להבין, כבוד היושב-ראש. יש שלטונות מס, יש עסקאות מע"מ – מה הבעיה?

רועי כהן:

זה מה שאני אומר. מה הבעיה לסמן עוד "וי" ששילמת את החשבונית ולפי הזמן. מה הבעיה? לייצר עכשיו מנגנונים?

היו"ר איתן כבל:

תודה, רועי. הבנו.

רועי פולקמן (כולנו):

אדוני היושב-ראש, אני רוצה להציע הצעה קטנה. אולי נעמי לא תאהב את מה שאני מציע. אבל אני מציע שכל מה שנבקש מהסוכנות להביא דיווחים על היישום של החוק ועל ההתקשרויות. הם ינהלו את

הדיונים גם עם הממשלה ועם השלטון המקומי. אני מסכים שיכול להיות שהדרך הנכונה. שהרשות לעסקים קטנים תתחייב לדווח לוועדת הכלכלה.

אתי בנדלר:

אבל אם לא מחייבים את הגופים לתת דיווחים אז על סמך מה היא תדווח?

רועי פולקמן (כולנו):

אחריות שלכם לאסוף את זה. יכולים לאסוף אותו ממע"מ, ממנהל הרכש הממשלתי. כל רשות מקומית עכשיו תבנה מערכת דיווח ש-257 רשויות מקומיות ידווחו לרשות לעסקים קטנים? יעשו אולי מדגם.

היו"ר איתן כבל:

מעבר לדיווח שלכם אין דבר כזה שאי אפשר לקבל את כל הנתונים האלה בהקלקה. אנחנו כבר מגיעים למאדים, מצאו עולם מקביל אלינו.

רועי פולקמן (כולנו):

אפשר לספח אותו אלינו?

היו"ר איתן כבל:

עוד ליכודניקים?

מה שאני רוצה להגיד זה את הדבר הבא. נעמי, אני מבקש שתציגו לנו תכנית איך יהיה התכנון של הכול. חלק מההצלחה של הפרויקט הזה זה היכולת של כולנו לראות שזה קרה.

אתי בנדלר:

עצם החובה לדווח מאלצת את הגופים לפעול לפי החוק.

קריאות:

חד-משמעית.

איתי חוטר:

רק בגלל הדיווח ישלמו בזמן.

היו"ר איתן כבל:

איתי, תאמין לי, לכל דבר יש החלק שלו בתהליך הזה.

אני מציע זה הזמן שבו ייכנס לתוקף החוק המלא. אני מציע לתת שלוש שנים זמן לבנות את התהליך הזה. אין שום סיבה בעולם שבסופו של התהליך הזה לא נדע לתת את התשובות האלה. אני לא מצפה שזה ייעשה מרגע לרגע.

אורן גבע:

היו"ר איתן כבל:

אני אפשר. אתה יודע, יש לכם תמיד חוק ההסדרים.

אורן גבע:

זאת לא הכוונה.

היו"ר איתן כבל:

תמיד כשמזכירים את זה זה נשמע כמו התחלה של בדיחה. אני מתכוון שאני רוצה לתת בחוק שלוש שנים למימוש התהליך. אם תראו שאתם לא מצליחים לעמוד בזה או שזה לא מתכנס תמיד תוכלו להביא את זה ולהגיד, חברים יקרים. אבל אני רוצה שלפחות בחוק שלנו ניסינו להניח את זה לפעולה.

רועי פולקמן (כולנו):

מה אתה עושה עם הרשויות המקומיות?

עופר בן אליעזר:

זה סרט.

היו"ר איתן כבל:

כפרה עליך, כל היישוב שלך זה הרחוב אצלי בעיר.

עופר בן אליעזר:

תאמין לי, בגלל זה זה סרט יותר גדול. מה, זה סרט תימני אתה חושב?

איתי חוטר:

שיקולי עלות-תועלת, אדוני.

רועי פולקמן (כולנו):

ההצעה שלי הייתה שהיינו מנסחים את זה שכפוף לתנאים שתקבע הרשות לעסקים קטנים השלטון המקומי יהיה חייב להעביר נתונים. זאת אומרת הם יקבעו איזה נתונים, ויהיה כתוב בחוק שיהיו חייבים להעביר להם.

קריאות:

אורן גבע:

אפשר להציע הצעה?

היו"ר איתן כבל:

רציתי גם אני להציע הצעה, אבל בבקשה, תציע.

רועי פולקמן (כולנו):

הנה, רשף הגיע. תראה כמה זה לחוץ.

אורן גבע:

אני מציע – הסעיף הזה הועבר לממשלה רק אתמול. זה קצת מקשה עלינו אפילו להעריך את המשמעויות ואיך לעשות את זה. אני מציע לתת לממשלה שלושה חודשים כדי להציע לך מתווה איך יהיו הדיווחים של החוק. תדון בזה בעוד שלושה חודשים.

רועי כהן:

אבל היום לחשב הכללי יש הנתונים. אתה מפרסם. איך אתה מוציא את ה-72?

היו"ר איתן כבל:

רועי, תן לו.

רועי כהן:

לא, שהוא יגיד איך הוא מוציא את הנתונים.

אתי בנדלר:

אני לא מבינה את ההצעה.

אורן גבע:

להוריד את הסעיף הזה - -

אתי בנדלר:

להוריד לגמרי?

אורן גבע:

להוריד לגמרי את הסעיף הזה, ולאפשר לממשלה להיערך ולהציע תוך שלושה חודשים מתווה כיצד היא תדווח על יישום החוק.

אתי בנדלר:

היא תציע בהתנדבות?

אורן גבע:

לא.

אתי בנדלר:

הרי החוק - - -

אורן גבע:

אבל אנחנו לא סיימנו פה. הוועדה צריכה לאשר תקנות. יש לנו הידיעות על החוק הזה.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה לתת לכם שלוש שנים. אם תביאו לנו הצעה לפני הזמן בעוד 3-4 חודשים אנחנו - -

אתי בנדלר:

אבל אין לנו תיקון לחוק. אני לא מבינה.

היו"ר איתן כבל:

הם יביאו תיקון לחוק.

אמיר רשף:

איתן - - - אנחנו לא יודעים לנתח את המשמעויות של הסעיף הזה. זה בדיוק מה שאמרתי.

היו"ר איתן כבל:

לא הבנת מה אני אומר.

אתי בנדלר:

בכל ישיבה היושב-ראש דיבר על כך שאתם תצטרכו לדווח.

היו"ר איתן כבל:

רשף, אנחנו הרי לא מכירים מאתמול. עשינו דבר וחצי פה. לכן אני לא אמרתי שבשבוע הבא תגישו את זה או שהחוק ייכנס לתוקף לאלתר. מכיוון שאני מתייחס אליכם בצורה רצינית, ואני מצפה שתתייחסו אלינו ברצינות אני אומר שמועד התחילה של הסעיף הזה יהיה בעוד שלוש שנים. אתה יודע מה זה שלוש שנים?

אתי בנדלר:

זאת אומרת דיווח ראשון יהיה שלוש שנים מיום התחילה.

היו"ר איתן כבל:

אורן הציע שבעוד 3-4 חודשים – יש לכם זמן ללמוד את כל המשמעויות – תביאו תיקון ותכניסו את התיקון החדש. אני אתמוך בזה.

אמיר רשף:

אבל אורן הציע דבר אחר.

היו"ר איתן כבל:

אורן הציע שלעולם זה לא יקרה.

אמיר רשף:

אורן הציע שהמשלה תביא בפני הוועדה את מתכונת הדיווח על ישימות החוק. היועצת המשפטית אומרת – איפה - - -

היו"ר איתן כבל:

אמיר, עזוב את זה עכשיו.

אמיר רשף:

מה שאתם אומרים - - -

היו"ר איתן כבל:

אמיר, עזוב את היועצת המשפטית. דבר אתי. הבעיה היא לא היועצת המשפטית עכשיו.

אמיר רשף:

לא, למה - - -

היו"ר איתן כבל:

אמיר, סליחה, אתה כנראה לא מבין, ואתה יודע בדיוק למה אני מתכוון. הבעיה היא אם תביאו בסוף או לא. הבעיה היא לא אם היועצת המשפטית אומרת שזה יחול עכשיו או יחול ככה או ככה או אם זה יובא בדרך של חוק עם קרניים או חוק בלי קרניים. זה לא העניין בכלל. בשורה התחתונה מה שעומד לפתחנו הוא האם יובא הסדר שיתקיים עליו דיון, ובסוף יתקבל הסדר כזה או אחר וייכנס לחוק או אמרנו, יאללה, בשביל להעביר נעשה "וי" ונתקדם. עשינו דבר או חצי דבר.

אמיר רשף:

אבל אנחנו לא יודעים מעכשיו להגיד שבעוד שלוש שנים נעמוד בזה. אני לא יודע מה המשמעויות.

היו"ר איתן כבל:

יש לך לבוא אלינו בעוד חצי שנה עם הצעה.

רועי פולקמן (כולנו):

תכתוב שבתקנות, אז הם יבואו בעוד חצי שנה.

אמיר רשף:

אתה רוצה להשאיר את סעיף - - -

היו"ר איתן כבל:

בוודאי. כי אם לא אתה לא תעשה כלום.

אמיר, אתה מתכנן בעוד שלוש שנים להיות בתפקיד שלך? בעזרת ה' לא.

אמיר רשף:

לא יודע אם בתפקיד הזה.

היו"ר איתן כבל:

תתקדם, נכון. כשיבוא זה שיחליף אותך, הוא יגיד לך, יש איזה אחד כבל שתקוע בתפקיד כבר הרבה שנים. ומה יגיד אמיר רשף? תגיד, עזוב, הוא לא מעניין אותי בכלל. אנחנו מכירים איך זה עובד.

אמיר רשף:

פקידי ממשל.

היו"ר איתן כבל:

כמה זה?

הבעיה שלי זה לא התקנות.

קריאות:

- - -

אתי בנדלר:

מותר לי להציע?

היו"ר איתן כבל:

יש הצעה של אתי.

אתי בנדלר:

אני מציעה להשאיר את זה עם סעיף תחילה מאוחר, ולהוסיף סעיף קטן נוסף שיאמר: "שר האוצר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת רשאי לקבוע מתכונת שונה לדיווחים לפי סעיפים קטנים (א), (ב) לרבות פטור מחובת הדיווח לחלק - - -

אתי חוטר:

משר הפנים לעניין רשות מקומית.

היו"ר איתן כבל:

שנייה, עוד לא התעסקנו איתך.

אמיר רשף:

- - - עם הדיווח שאתם רוצים עם כל המשמעויות שיש לזה מבחינת המשאבים. אנחנו לא יודעים להגיד אותם עכשיו. תגידו שהממשלה תביא בפני הוועדה תוך שישה חודשים תקנות לעניין מתכונת הדיווח.

היו"ר איתן כבל:

אני מוכן.

אמיר רשף:

אבל בלי הסעיף הזה.

היו"ר איתן כבל:

בסדר. בסוף הוצאת משהו. זה לא היה מתקבל מההתחלה. אבל אתה נהיית סוחר. אתה מתבגר – נהיה סוחר.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אולי גם אני אצליח להוציא ממנו משהו.

אתי בנדלר:

אם לא תאשר את התקנות שהם יביאו אז לא תהיה בכלל חובת דיווח.

קריאות:

- - -

רועי פולקמן (כולנו):

יש עוד 6 דקות.

אתי בנדלר:

- - - להביא תקנות שיקבעו את חובת הדיווח ואת מתכונת חובת הדיווח, ואם התקנות האלה לא יאושרו לא תהיה בכלל חובת דיווח. זאת אומרת אנחנו מחויבים למה שאתם תביאו.

קריאות:

רועי פולקמן (כולנו):

אתי בנדלר:

אתם חייבים להביא הצעה לתקנות.

קריאות:

היו"ר איתן כבל:

אתי, הכול ברור.

שרה אלון:

אבל אמרתם שנחזור - -

היו"ר איתן כבל:

בסדר, שנייה.

אתי בנדלר:

הנוסח יהיה: "שר האוצר באישור ועדת הכלכלה יקבע בתוך שישה חודשים ממועד התחילה הוראות לעניין דיווחים שיימסרו לוועדת הכלכלה של הכנסת על יישום החוק, לרבות הגופים שיהיו חייבים בדיווח, למי ידווחו ומועדי הדיווח".

קריאה:

מצוין.

היו"ר איתן כבל:

מי בעד? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד – רוב

נגד – מיעוט

נמנעים – אין

סעיף 12 התקבל.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אושר.

נשאר לנו הרביזיה. בבקשה, רוברט.

רועי פולקמן (כולנו):

בוא נגמור את השלטון המקומי.

היו"ר איתן כבל:

הגעתם להבנה, שלטון מקומי?

עופר בן אליעזר:

יש לנו פער קטן שתכף נראה אם נגמור. הסיכום הוא כזה - -

אתי בנדלר:

לגבי מה?

עופר בן אליעזר:

השלטון המקומי – מימון חיצוני.

אני אקריא: "אולם אם העסקה ממומנת כולה או חלקה באמצעות מימון חיצוני רשאית הרשות המקומית לדחות את מועד תשלום התמורה בגין החלק היחסי מהעסקה שמומן במימון חיצוני (להלן: סכום המימון החיצוני), ואז יחולו הוראות אלה:

(1) הודעה על סכום חיצוני; זהותו של הגוף המממן; שיעור המימון החיצוני תימסר בכתב לספק לא יאוחר ממועד ההתקשרות, ואם ההתקשרות נעשית במכרז – במועד המכרז.

(2) סכום המימון החיצוני ישולם בתוך עשרה ימי עסקים ממועד קבלת המימון, בכל מקרה לא יאוחר מ-150 יום מתום החודש שבו הוצא לרשות המקומית החשבון. הגורם המממן את סכום המימון החיצוני יעביר את סכום המימון החיצוני לרשות המקומית בתוך 60 יום מהמועד שבו הגישה הרשות המקומית לגורם המימון החיצוני את החשבון - - המימון החיצוני לאחר שאושר על-ידיה, אלא אם אישר מנכ"ל המשרד הממשלתי בגין

עוזי שר:

- - - מהותי.

עופר בן אליעזר:

רגע, תכף נדבר על זה.

"אלא אם המנכ"ל מצא נסיבות מיוחדות לאי תשלום - -".

אתי בנדלר:

אנחנו מדברים רק במקרה שהמימון החיצוני הוא של הממשלה.

עופר בן אליעזר:

כן. באחרים זה לא רלוונטי.

אתי בנדלר:

בכל מקרה מה שיש עכשיו נשאר. מוסיפים לזה שבכל מקרה החשבון הסופי ישולם לא יאוחר מ-150 ימים ממועד המצאת החשבון - -

מירה סלומון:

לא.

קריאות:

אליאב בן שמעון:

גם זה הרבה.

קריאה:

זה מיום ההגשה.

מירה סלומון:

כך הוקרא – ממועד ההגשה.

אתי בנדלר:

את החלק האחרון לא קלטתי.

עופר בן אליעזר:

"הגורם המממן יעביר את סכום המימון - -"

אתי בנדלר:

"הייתה הממשלה - -"

מירה סלומון:

לא. "הגורם המממן יעביר" – זה בכל מקרה.

אתי בנדלר:

לא. משום שאין לנו כאן את - - - ואת הגופים האחרים שאת מנסה עכשיו להטיל עליהם חובות
בחוק - -

איתי חוטר:

למה לא?

אתי בנדלר:

- - בלי שהם הוזמנו ובלי - - -

קריאה:

למה עלי כן ועליהם לא?

איתי חוטר:

למה לא להטיל עליהם חובות?

קריאה:

למה עלי כן ועליהם לא?

אתי בנדלר:

כי החוק מדבר על מועדי התשלום - - - לא מדברים כרגע על מועדי תשלום של מממנים חיצוניים שבכלל לא נמצאים כאן בדיון.

היו"ר איתן כבל:

היא צודקת. לא מתעסקים עם גורם שהוא לא פה.

אתי בנדלר:

איך אפשר לעשות דבר חקיקה - - -

רועי פולקמן (כולנו):

ממילא הרוב זה הממשלה.

עופר בן אליעזר:

חוק מוסר תשלומים לא נוגע לאף אחד, רק לנו?

היו"ר איתן כבל:

לא, אבל אנחנו עוסקים עכשיו בכס.

רועי פולקמן (כולנו):

לא, רגע, עופר. כל התיקון פה מדבר על back to back. השלטון המקומי אומר את הדבר הבא – אנחנו נשלם בזמן, ומימון חיצוני – מקסימום הקאפ שהיושב-ראש דיבר עליו עד 150 יום כדי לא ליצור מצב שיש אין-סוף. אבל הם אומרים, אנחנו רוצים back to back שעליו היו הבנות עם הממשלה. ה-back to back אומר שהממשלה מתחייבת לעמוד בלוחות זמנים עם פס יציאה מסוים להעביר לשלטון המקומי. על פניו אני לא רואה את הבעיה – גורם שמממן חיצוני שאישר לשלטון המקומי את הכסף. ואז הוא אומר, נתתי את החשבונית, והשלטון המקומי אומר, בוצעה עבודה, אישרתי, העברתי לק"ל את החשבונית, אז גם הם צריכים לשלם לי בזמן.

קריאה:

כמו שאת מגנה על הקבלנים תגני עלינו.

אתי בנדלר:

חבר הכנסת פולקמן, זה נשמע מאוד הגיוני, רק שבהליך חקיקה תקין לא מטילים חובות חדשים שלא דובר עליהם על גופים שבכלל לא מיוצגים ולא נמצאים פה.

רועי פולקמן (כולנו):

טוב. אז על הממשלה.

אתי בנדלר:

הגוף המממן יכול להיות הממשלה, ויכול להיות - - -

רועי פולקמן (כולנו):

אז הנוסח הזה הוא על הממשלה.

אתי בנדלר:

כאן אין לי בעיות בכלל. בנושאים אחרים אני לא יכולה להטיל עליהם.

רועי פולקמן (כולנו):

בסדר, אז הנוסח הוא על הממשלה.

אתי בנדלר:

היה ובין הממשלה או רשות מקומית אחרת.

איתי חוטר:

- - - אין קאפ.

קריאות:

- - -

היו"ר איתן כבל:

חברות וחברים, עכשיו אני מחליט בעניין הזה. אנחנו עוסקים במקרה הזה אך ורק בענייני ממשלה או רשות מקומית אחרת. אנחנו יכולים לקבל החלטות בעניין הזה רק לגבי הגורמים האלה. זה לא נוגע לשום גורם אחר. אם אחרי זה נשב, ותרצו שנעשה תיקון – נעשה תיקון. זה עסק פחות מסובך. אבל אנחנו פה. אני רוצה לסיים את ההליך שנוגע פה.

אתי בנדלר:

"היה הגורם המממן הממשלה או רשות מקומית - - -"

קריאה:

למה 150 יום, איתן?

היו"ר איתן כבל:

גמרנו. זה הסיכום.

קריאה:

אם 50% זה הגורם המממן אז - - -

רועי פולקמן (כולנו):

גם בזמן. הכול בזמן שוטף 70. זה רק אומר שבמקרה קיצוני יש קאפ.

קריאות:

- - -

רועי פולקמן (כולנו):

אתה לא מבין. החוק הוא שוטף 30 או שוטף 70. אין חריגות. רק אמרו לך שאם יהיה ויכוח וסכסוך בין הגורמים המממנים אנחנו - - -

היו"ר איתן כבל:

די, זה בסדר.

קריאות:

- - -

רועי פולקמן (כולנו):

- - - זה נסגר איתם.

אליאב בן שמעון:

אל תתחיל שוב "נסגר איתם".

רועי פולקמן (כולנו):

די, ליאב, די.

קריאת:

לא יעלה על הדעת. הוא לא יכול לסגור איתך דבר כזה.

אליאב בן שמעון:

- - -

רועי פולקמן (כולנו):

זה לא 150. אתה לא קולט.

אליאב בן שמעון:

קולט טוב מאוד.

רועי פולקמן (כולנו):

זה לתת לך רשת ביטחון.

אליאב בן שמעון:

תקשיב שנייה.

היו"ר איתן כבל:

אני מצביע על זה.

אתי בנדלר:

אני רק מבקשת: "היה הגורם המממן הממשלה או רשות מקומית ישלם אותו גורם מממן לרשות המקומית המזמינה את המימון החיצוני תוך 60 יום מיום המצאת החשבון" – מי ממציא למי?

עופר בן אליעזר :

הרשות המקומית לגורם המממן.

אתי בנדלר :

אוקיי. "מיום שהרשות המזמינה המציאה את החשבון לגורם המממן" - -

קריאה :

למשרד הממשלתי או לרשות המקומית.

אתי בנדלר :

"אלא אם כן מנכ"ל המשרד הממשלתי מצא לנכון לעכב את התשלום".

מירה סלומון :

בנסיבות מיוחדות.

אתי בנדלר :

אוקיי. "מצא לנכון בנסיבות מיוחדות לעכב את התשלום".

לאה ורון :

אדוני היושב-ראש, אנחנו חייבים לסיים את השיבה.

עופר בן אליעזר :

"סכום המימון החיצוני שלא עבר לרשות המקומית במועד האמור בפסקה זו ישולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית בחלוף 30 ימים מהמועד האמור בתוספת ריבית פיגורים". סעיף 4 שנמצא בסוף הדוח צריך להגיע גם לפה - - -

רועי פולקמן (כולנו) :

כן, מפנים לסעיף. זה לא קשור.

אתי בנדלר :

בסעיף זה 30 ימים איפה שההצמדה לריבית. מעבר לזה זה בתוספת - - -

עוזי שר :

מה שביקשנו – חשבון תקין. כי אם יגישו כאן חשבון סתם - -

היו"ר איתן כבל :

ברור.

מירה סלומון :

- - -

היו"ר איתן כבל :

זה נכון תמיד.

מירה סלומון :

לא.

עופר בן אליעזר :

זה נכון תמיד. זה לא קשור לחוק.

היו"ר איתן כבל :

בוודאי.

אתי בנדלר :

לכתוב חשבון תקין?

עופר בן אליעזר :

אבל מה הבעיה עם חשבון תקין? הוא ילך לוועדת בקרה, וזה יתעכב בטווח. מה חשבון תקין? נו, בחייאת. ברור שזה חשבון תקין.

מירה סלומון :

היו"ר איתן כבל :

סליחה, גברתי, את עפה כל הזמן על עצמך עם הדיבורים. אני נותן לך פה כל הזמן. את לוקחת את זה רחוק.

משפט אחד, בבקשה.

אליאב בן שמעון :

אותה ריבית שמדבר עליה עופר, מן הראוי שאם הוא מקבל את אותה ריבית, והקבלן מקבל את הכסף בסוף שיקבל את הריבית - - -

היו"ר איתן כבל :

ברור.

אליאב בן שמעון :

במצב שני של עסקה שממומנת ברובה, למשל ב-70%, ולא קיבלת כסף המשמעות היא שאני עובד בשוטף 150.

קריאות :

ברור.

קריאות :

היו"ר איתן כבל :

אדוני המנכ"ל, הוא חבר כנסת הוא מבין הרבה יותר טוב.

רועי פולקמן (כולנו):

אני אסביר לך אחר כך. לא הבנת. אין שוטף 150. אין דבר כזה.

מירה סלומון:

אם אנחנו מקבלים מהמדינה ריבית את הריבית אנחנו מעבירים למי שבעצם אנחנו צריכים לשלם לו את הכסף.

היו"ר איתן כבל:

יפה. העניין ברור. אין תוספות, אין שינויים.

אלדד כורש:

מתי הם מגישים את החשבון? תוך כמה זמן מהיום שאני הגשתי את החשבון הוא מגיש את החשבון? יש גאפ של זמנים. אנחנו לא מדברים על אותו יום.

היו"ר איתן כבל:

תסלח לי, כשהוא הקריא את הדברים הוא קבע סדרי תשלום. זה הכול.

רועי פולקמן (כולנו):

בתוך השוטף 70 או 80. אני לא אסיים את זה.

מי בעד התיקונים והתוספות? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד סעיף 3(ד) החלק העוסק במימון חיצוני – רוב

נגד – אין

נמנעים – אין

סעיף 3(ד), החלק העוסק במימון חיצוני, אושר

היו"ר איתן כבל:

הסעיף אושר.

לאה ורון:

במקום חבר הכנסת חמד עמאר, הצביע חבר הכנסת רוברט אילטוב.

היו"ר איתן כבל:

נשאר לנו הדבר האחרון.

לאה ורון:

שני דברים.

היו"ר איתן כבל:

אילטוב, רביזיה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אני רוצה להעלות את סעיף 3(ב) לרביזיה ולהפחית את זמן הימים כי זה לא רק לקבלנים אלא שרשרת שלמה של אנשי מקצוע.

היו"ר איתן כבל:

אתה רוצה להוריד את זה מ-90 יום ל-80 יום?

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

מ-85 יום ל-75 יום, ומ-70 יום ל-60 יום.

רועי פולקמן (כולנו):

סיכמנו על 80 - - - ורוברט רוצה להוריד ל-60.

אתי בנדלר:

75 או שוטף פלוס 70. זה מה שסוכם.

קריאה:

לא, 80.

אתי בנדלר:

לגבי רשות מקומית סוכם 80.

היו"ר איתן כבל:

אילטוב מבקש לבצע את ההתאמה מול הרשות המקומית.

אתי בנדלר:

לגבי המדינה יש או 85 ימים או שוטף פלוס 70. אז עכשיו למה אתה מבקש להוריד?

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

75 ו-60.

היו"ר איתן כבל:

לפני שאני מעלה את הרביזיה אני רוצה לסכם אתך שתסכים שההתאמה תהיה למה שקיבלנו ברשות המקומית. אמרנו, שוטף פלוס 80.

אליאב בן שמעון:

ואז איך זה מתקשר למה שחבר הכנסת אילטוב מדבר?

היו"ר איתן כבל:

שבמקום 75 יהיה - -

אתי בנדלר:

לא, יש היום שוטף פלוס 70.

קריאות:

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אני מדבר על כולם כי זה יורד גם מאלה וגם מאלה. אז אני משווה את זה ל-75 ול-60.

קריאה:

איזה? באיזה סעיף?

אתי בנדלר:

לגבי המדינה. הוא מדבר כרגע על המדינה.

היו"ר איתן כבל:

אילטוב, חבר שלי, אני מבקש ממך להסיר את הרביזיה. עמלנו קשה כדי להגיע לכל התהליך הזה, והמשמעות של זה היא פתיחה ונסיגה מהתהליך.

קריאה:

אתה עושה חסד.

היו"ר איתן כבל:

חסדים אני עושה אצלי בבית.

קריאה:

זאת פגיעה כזאת בהם, וזאת כזאת פגיעה בקבלנים. איתן, באמת.

היו"ר איתן כבל:

אילטוב, אתה רואה? בבקשה, תמשוך אותה.

קריאה:

שבע שנים אנחנו מחכים לחוק הזה.

היו"ר איתן כבל:

אילטוב הסיר את הרביזיה שלו.

לאה ורון:

חבר הכנסת אילטוב משך את הרביזיה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

הודעתי.

קריאה:

הוא זה שנלחם גם על החוק.

היו"ר איתן כבל:

עניין אחרון.

לאה ורון:

החלטה סופית לגבי בנק ישראל, ביטוח לאומי והרשות לניירות ערך.

אתי בנדלר:

--- עם המדינה.

היו"ר איתן כבל:

איפה המדינה? בבקשה.

יעל דקל שפריר:

אני ממשרד המשפטים. נמסר לנו ממשרד האוצר, מהרשות לניירות ערך ומהמוסד לביטוח הלאומי שלהם אין התנגדות להחלה עליהם. אנחנו הבנו גם לגבי בנק ישראל. אני יודעת שהייתה איזו אי הבנה, ואני אתן לבנק ישראל להציג.

היו"ר איתן כבל:

תודה. בנק ישראל, בבקשה.

עמית יובל קורנבלום:

אני מהלשכה המשפטית בבנק ישראל. פנו ממשרד האוצר, ואמרנו שאנחנו מתנגדים להחלטה להוסיף אותנו כמו המדינה, אבל בכל מקרה אם אנחנו לא מוחרגים אז בנוסח המוצע שיצינו במפורש שזה חל גם על בנק ישראל ולא רק על משרדי ממשלה.

היו"ר איתן כבל:

אוקיי.

אתי בנדלר:

אז אתם מסכימים לזה כפוף לכך שניתן יהיה להחריג אתכם.

היו"ר איתן כבל:

כן.

תגידי לי על מה אני מצביע?

אתי בנדלר:

כיוון שזאת הצעה לנושא באופן כללי דין הרשות לניירות ערך, בנק ישראל או המוסד לביטוח הלאומי – ואני לא מדברת לפי סדר חשיבות – יהיה כדין המדינה, דהיינו מועדי התשלום יהיו כדין המדינה, האפשרות להחריג, לקבוע מועדי תשלום אחרים יהיו כדין המדינה.

היו"ר איתן כבל:

תודה. העניין ברור.

מי בעד?

הצבעה

בעד – רוב

נגד – אין

נמנעים – אין

ההצעה להחיל את הוראות החוק החלות על משרדי הממשלה גם על הרשות לניירות ערך, בנק ישראל והמוסד לביטוח לאומי, אושרה

היו"ר איתן כבל:

ההחלטה אושרה.

תם ונשלם. ברוך לאל.

רועי כהן:

עשינו היסטוריה.

היו"ר איתן כבל:

חברים יקרים, עשינו היסטוריה. תודה לכולם – מרועי משלי. מכל הנציגים. רועי, נציג לה"ב, כל הקבלנים, משרדי הממשלה, לרשויות המקומיות, לעופר.

רועי כהן:

תודה לך, יושב-ראש הוועדה חבר הכנסת איתן כבל. תודה לרועי פולקמן ולחברת הכנסת שלי יחימוביץ, תודה לרוברט אילטוב, תודה לכל מי שהיה בשנה וחצי האחרונות.

היו"ר איתן כבל:

תודה לצוות הנפלא שלנו.

רועי כהן:

על זה שעשינו היסטוריה היום בעסקים הקטנים ביום העסקים הקטנים. אנחנו יכולים להיות גאים שיש לנו היום פה בשורה.

היו"ר איתן כבל:

תודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 16:30.

נספח ו'

העתק מפרוטוקול
הקריאה השנייה
והקריאה השלישית
בועדה

הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז-2017

[מס' מ/1021, פ/1948/20, פ/2737/20, פ/662/20; "דברי הכנסת", מושב שני, חוב' י"ט, עמ' ; חוב' ל"ג, עמ' ; מושב ראשון, חוב' ל"ג, עמ' ; נספחות.]

(קריאה שנייה וקריאה שלישית)

היו"ר יצחק וקנין:

חברי הכנסת, אנחנו עוברים לסעיף 15 בסדר-היום – הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז-2017, קריאה שנייה וקריאה שלישית. יציג את הצעת החוק יושב-ראש ועדת הכלכלה, חבר הכנסת איתן כבל.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

אדוני היושב-ראש, שר, שרה, אם יש כאן, שרים, גברתי הרשמת, חברי וחברותי חברי הכנסת, אפשר לומר ולהתחיל ב-שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

שולי מועלם-רפאלי (הבית היהודי):

אמן.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני אומר את זה כך, בצורה הכי מפורשת. הצעת חוק חשובה, דרמטית. אני לא רוצה להפריז, ממש, בחשיבותה, כי כל מילה יכולה רק להמעיט מהחשיבות שהיא מביאה אתה, ויותר מאשר היא מביאה אתה עכשיו, מה היא יכולה לחולל ולהוביל למשק בכלל ולעסקים קטנים ובינוניים. ברשותכם, נעבור להקראה.

שולי מועלם-רפאלי (הבית היהודי):

ולמוסר ולערכים.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

ברור, ודאי.

חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז–2017. אני מתכבד להציג בפניכם את אחת מהצעות החוק החשובות ביותר, לדעתי, שוועדת הכלכלה בראשותי טיפלה בהן: הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז–2017. הצעת החוק היא מיזוג של הצעת חוק ממשלתית עם שלוש הצעות חוק פרטיות – וצריך להדגיש: האחת של חברי הכנסת רועי פולקמן, מירב בן ארי, בצלאל סמוטריץ ואיתן כבל; השנייה של חברת הכנסת שלי יחימוביץ, והשלישית, שצורפה לאחרונה, היא של חברי הכנסת חוברט אילטוב ואראל מרגלית, ואני אומר זאת בלי להמעיט בערכם של אילטוב ואראל מרגלית, אבל שהמנועים הגדולים והמרכזיים היו כמובן רועי פולקמן מצד אחד ושלי יחימוביץ מן הצד השני, שלאורך כל השנים – חיים, אתה לא הולך אתנו, וגם מפריע? אני רוצה לומר ששלי מובילה את הנושא הזה כבר הרבה מאוד מאוד שנים, ורועי, כשנכנס לכנסת, לקח את זה ונתן לזה את כל הרוח הנדרשת, וזה באמת בראש ובראשונה של שניכם.

(אחרי כן הא)

כולנו הצטרפנו לאחר מכן. וגם אני, למרות שאני חתום על הצעת החוק כיו"ר ועדת הכלכלה, שהיתה לי הזכות להוביל את החוק, אבל הזכויות המרכזיות הן קודם כל של שניכם בעניין הזה, וצריך שגם הדברים האלה ייאמרו וצריך לתת את כל הקרדיט והכבוד בדברים האלה.

כידוע, בשל דחיית תשלומים לספקים רבים בישראל בעד שירות שנתנו, עבודה שביצעו או טובין שמכרו, למועד מאוחר, לעיתים חודשים לאחר מועד מתן השירות, ביצוע העבודה או מכירת הטובין, נתקלים העסקים בבעיות קשות של תזרים מזומנים. הפרקטיקה של דחיית תשלומים מקשה במיוחד על עסקים קטנים ובינוניים, שאין להם יכולת פיננסית להמתין פרקי זמן ממושכים עד לקבלת התשלום, והם נאלצים במקרה הרע לסגור את עסקיהם, ובמקרה הפחות רע – לחפש אחר מקורות מימון לפעילותם השוטפת עד לקבלת התשלום, ולשאת בעלויות הריבית הכרוכות בכך. לעיתים, העיוות שנוצר אף חמור יותר. לדוגמה, כאשר הספק הוא עסק קטן והמזמין הוא עסק גדול או משרד ממשלתי, ואז לא רק שהספק הופך בעל כורחו גם לספק אשראי ונאלץ לממן את המזמין, אלא שעלויות הריבית שאותם הוא נדרש לשלם בשל דחיית התשלומים גבוהות פי שניים ויותר מאלו שהיה משלם המזמין. תודה לך, אתי. ממש כתוב יפה. אתי בנדלר, כמובן, היועצת המשפטית והמשנה ליועץ המשפטי של הכנסת.

היו"ר יצחק וקנין:

אני מצטרף.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

בסופו של דבר, גם המזמין נפגע, שכן הספק משקלל את עלויות המימון הללו במחיר העסקה, דבר שמוביל כמובן להתייקרותה ולייקור כלל המוצרים בארץ.

מטרת הצעת החוק היא, אם כן, לשפר את סיכויי ההישרדות ואפשרויות ההתפתחות של עסקים בכלל ושל עסקים קטנים ובינוניים בפרט, וזאת באמצעות קביעת מועדי תשלום מקסימאליים. הצעת החוק מתייחסת לקטגוריות שונות של מזמיני עבודה, שירותים או טובין, וקובעת מועדי תשלום בהתאם לאותן קטגוריות, שאסקור רק את עיקרן.

ביחס למשרדי הממשלה ולרשויות המדינה, שהם הבעיה המרכזית, נקבע כי הם ישלמו חשבון בתוך 45 ימים מיום המצאתו, או לא יאוחר מ-30 ימים מתום החודש שבו הומצא החשבון, שוטף פלוס 30, ואם מדובר בעבודות בנייה הנדסאיות, בתוך 85 ימים מיום המצאת החשבון, או לא יאוחר מ-70 ימים מתום החודש שבו הומצא החשבון, שוטף פלוס 70.

ביחס לגופים הנתמכים או מתוקצבים על-ידי המדינה, כגון מוסדות להשכלה גבוהה או גופים שהוקמו מכוח דין, התשלום יבוצע בתוך 45 ימים מתום החודש שבו הומצא החשבון – שוטף פלוס 45. עם זאת, באישור המנכ"ל של הגוף, ניתן להתנות על מועד זה ולקבוע בחוזה מועד אחר לתשלום, בתנאי שהדבר נדרש בשל אופייה המיוחד של ההתקשרות או שהוא אינו מועד בלתי הוגן באופן חריג.

מועד התשלום האמור החל על גופים הנתמכים או מתוקצבים על-ידי המדינה, לרבות האפשרות לחרוג ממנו, חל גם על עסקים פרטיים. גם ביחס לרשויות המקומיות נקבע שהתשלום יהיה שוטף פלוס 45, ואם מדובר בעבודות בנייה הנדסאיות – בתוך 80 ימים מיום המצאת החשבון. עם זאת, בהצעת החוק עוגן מנגנון, שאותו שיכללה הוועדה, לטיפול ברוב המקרים שמממן חיצוני מממן את התשלום לספק, כולו או חלקו. בהצעה המקורית הוצע כי במקרה זה תהיה הרשות המקומית רשאית לדחות את מועד תשלום של התמורה. בוועדה קבענו שהרשות תהיה רשאית לדחות רק את החלק היחסי של התמורה, שמומן באמצעות מימון שמקורו אינו הרשות המקומית, עד תום עשרה ימי עסקים ממועד קבלת המימון כאמור, וגם זאת, כפי שהחליטה הוועדה – אני מתנצל בפני חברי הכנסת, אני חייב להקריא את הכול, זה חלק חשוב לתוך - - -

מירב בן ארי (כולנו):

תמיד אתה מקריא הכול.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

לא, זה חשוב מאוד בעיקר בהצעת החוק הזו, כי להערכתי עלולות להיות בהמשך כל מיני הבהרות שדברי ההסבר נותנים גם את הגיבוי.

חיים ילין (יש עתיד):

תמיד אתה מקריא הכול.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

יקירי, זה נכון. אבל לך לא קשה, אתה ממילא לא מבין מה אני אומר, אז מה זה משנה?

חיים ילין (יש עתיד):

אפילו בבית-ספר לא היית מקריא הכול.

איילת נחמיאס זרבין (המחנה הציוני):

היושב-ראש, יש פה אווירת סוף קורס. אני מציעה - - -

היו"ר יצחק וקנין:

אנחנו במכירת חיסול.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

וגם זאת, כפי שהחליטה הוועדה, רק בהתקיים שני תנאים: מסירת הודעה מראש לספק ודחיית אותו חלק מהתשלום למועד שלא יהיה מאוחר מ-150 ימים מיום המצאת החשבון לרשות המקומית, אף אם הרשות המקומית לא קיבלה את המימון מאותו מקור חיצוני. כמו כן, נקבע שכלל מועד העברת אותם כספים ממממן חיצוני שהוא משרד ממשלתי או רשות מקומית אחרת לרשות המקומית שהתקשרה עם הספק יהיה לא יאוחר מ-60 ימים מיום שהרשות המקומית המציאה להם את החשבון, ואם כספים אלו לא יועברו לרשות המקומית במועד כאמור, היא תהיה זכאית גם לתוספת הפרשי הצמדה וריבית, ובחלוף 30 ימים מהמועד כאמור לתוספת ריבית פיגורים.

בהצעת החוק נקבעה הוראה נוספת ביחס לעיכוב תשלומים, ולפיה תמורה שלא שולמה עד למועד התשלום המקסימלי תשולם לספק בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, ובחלוף 30 ימים מהמועד האמור תישא התמורה ריבית פיגורים, כך שדחיית התשלום תהפוך ללא כדאית מבחינה כלכלית.

חברות וחברי הכנסת, הצעת החוק גובשה על בסיס הצעת החוק הממשלתית, אך התוצר המוגמר שונה באופן מהותי מהצעת החוק הממשלתית שהונחה על שולחן הכנסת לקריאה הראשונה. השינויים בהצעת החוק הן פרי עבודה מאומצת בחודשים האחרונים של ועדת הכלכלה והיועצת המשפטית שלה, יחד עם משרדי הממשלה שהצטרפו ונרתמו למהלך, ואני מבקש להודות להם על כך.

בנוסף לשינויים שכבר הזכרתי, אפרט כמה שינויים נוספים: ראשית, כפי שהזכרתי, מועדי התשלום החלים על רשויות המדינה, משרדי הממשלה והרשויות המקומיות בעד עבודות הנדסה בנאיות ארוכים יותר מהמועדים שנקבעו ביחס לעבודות אחרות. בהתחשב בכך שקבלנים אלו עשויים להיות קבלנים קטנים, כגון קבלני שיפוצים, שאין להם יכולת לעמוד במועדי תשלום ארוכים כל כך, החליטה הוועדה להסמיך את שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה, באישורה, לקבוע סוגי קבלנים או ענפים של עבודות הנדסה בנאיות שביחס אליהם יחולו מועדי התשלום הרגילים. כמו כן קבעה הוועדה כי החרגה זו לא תחול על תכנון עבודות הנדסה בנאיות אלא רק על ביצוען, כך שהתשלום למהנדסים או אדריכלים המבצעים עבודות אלו יהיה בהתאם למועדי התשלום הרגילים.

מעבר לכך, מוצע כי שנה או לכל היותר שנתיים מיום תחילת החוק, יחולו על גופים הנתמכים או המתוקצבים על-ידי המדינה ההוראות החלות על משרדי הממשלה, כלומר גופים אלו יחויבו לשלם לא יאוחר מ-45 ימים מקבלת החשבון או לא יאוחר משוטף פלוס 30, ולא שוטף פלוס 45. וחשוב מזה, הגופים האמורים לא יוכלו להתנות על מועדי תשלום אלו. עם זאת, בשל המגוון הרחב של גופים אלו והשונות המובנית באופן הפעולה והתקצוב שלהם, יהיו רשאים שר האוצר, שר הכלכלה והתעשייה וראש הממשלה, לאחר התייעצויות כפי שנקבע בחוק המוצע ובאישור הוועדה, לקבוע חריגות לסוגים שונים של גופים כאמור, ואף לסוגים של ספקים או של עסקאות.

יש לציין כי בנוסח המקורי של הצעת החוק הייתה קבועה ברירת מחדל הפוכה, כלומר ניתנה סמכות לשרים לקבוע כי על גופים מסוימים יחולו מועדי תשלום קצרים יותר ובלתי ניתנים להתנאה, אך הוועדה החליטה לקבוע כי ברירת המחדל תהיה הפוכה, כפי שהסברתי, וכן לתחום את התקופה שבה יחולו מועדי התשלום הארוכים על גופים אלו.

נושא נוסף, מערכת הבריאות – בשל העובדה שמדובר במערכת ייחודית המאופיינת בהסדרים כלכליים פרטניים, ומשום שגופי מערכת זאת נשענים על מקורות מימון ציבוריים בחלק הארי של

פעילותם, ומצב רובם לא מאפשר, בשלב זה, ליישם עליהם את הוראות החוק המוצע בלא שתיגרם פגיעה ממשית ליציבותם הפיננסית ובעיקר לשירות שאותו הם מספקים לציבור מתוקף חוק, הוצע בנוסח המקורי של הצעת החוק להחריגם מתחולת החוק, עד ששר האוצר, שר הכלכלה והתעשייה ושר הבריאות יקבעו בתקנות כללים מותאמים למערכת זו. למרות ההבנה שאכן יש כאן בעיה אמיתית, החרגת מערכת הבריאות באופן גורף עוררה לא מעט ביקורות והתלבטויות. בסופו של דבר החלטנו לאשר את הסעיף ללא שינוי, אך משרדי הממשלה הרלוונטיים התחייבו להביא לוועדה בתוך שלושה חודשים מתווה להחלת החוק על מערכת הבריאות, ואני מצפה שיעמדו בהתחייבות זו.

כמו כן, בנוסח הצעת החוק לקריאה הראשונה נכלל סעיף שאפשר לאיין חלק משמעותי מהוראות החוק באמצעות החלטת ממשלה שתיתן הוראה לשרים להתקין תקנות שיפטרו את משרדי הממשלה מהוראות החוק. בנוסף, הוצע באותו סעיף, שבמקרה כזה מועד התחילה של החוק יידחה עד לאישורן של תקנות אלו. מובן שהוועדה התנגדה באופן נחרץ להצעות אלה, והן שנו באופן מהותי. כך נקבע, בין היתר, כי ניתן לדחות את כניסתו של החוק לתוקף לשם התקנת תקנות לתקופה מקסימלית של שמונה חודשים.

כמו כן, על מנת לפקח על אופן יישום החוק קבעה הוועדה כי שר האוצר, באישור הוועדה, יקבע בתוך שישה חודשים מיום התחילה הוראות לעניין דיווחים שיימסרו לוועדה על יישום החוק, ובין השאר הוראות לגבי הגופים שיהיו חייבים במסירת דיווח לוועדה, המועדים שבהם אותם גופים יידרשו לדווח לוועדה ועוד.

חברי חברי הכנסת, מדובר בהצעת חוק חשובה ביותר, שטומנת בחובה בשורה משמעותית ומשמחת לעסקים הקטנים והבינוניים, אך גם לכלל המשק. להצעת החוק לא הוגשו הסתייגות, ואני מבקש מכם לקבל אותה בקריאה השנייה ובקריאה השלישית.

ברצוני להודות ליועצת המשפטית של ועדת הכלכלה, המשנה ליועץ המשפטי של הכנסת, עורכת-הדין אתי בנדלר התותחית, ולעורכת-הדין אביגל כספי, שעמלו על הכנת החוק. אני בוודאי מבקש להודות למנהלת הוועדה, המנהלת שלי – המנהלת בה"א הידיעה, המנהלת בה"א הידיעה – על עבודתה המסורה ועל היכולת שלה לשלוט בנו. אני מודה לכם מאוד, ושוב, תודה לחבר הכנסת פולקמן, לחברת הכנסת שלי יחימוביץ, לחבר הכנסת אילטוב ולכל שאר המצטרפים. תודה רבה לכם על החוק החשוב הזה.

היו"ר יצחק וקנין:

תודה ליושב-ראש ועדת הכלכלה, חבר הכנסת איתן כבל.

כפי שנמסר, אין הסתייגויות ואין בקשות דיבור. חברי הכנסת, הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז-2017, הצבעה בקריאה שנייה. מי בעד? מי נגד?

הצבעה מס' 31

בעד סעיפים 1-14 – 37

נגד – אין

נמנעים – אין

סעיפים 1-14 נתקבלו.

היו"ר יצחק וקנין:

37 בעד. אין מתנגדים, אין נמנעים. ההצעה עברה בקריאה שנייה.

(אחרי כן אמ)

היו"ר יצחק וקנין:

אנחנו עוברים לקריאה שלישית. מי בעד? מי נגד?

הצבעה מס' 32

בעד החוק – 42

נגד – אין

נמנעים – אין

חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז-2017, נתקבל

היו"ר יצחק וקנין:

42 בעד, אין מתנגדים, אין נמנעים. הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז-2017, עברה בקריאה השלישית ותיכנס לספר החוקים של מדינת ישראל. ביקשה לברך – רועי פולקמן, ואני אאפשר גם לשלי יחימוביץ, גם היא ביקשה. שלי, הוא נותן לך את הכבוד.

שלי יחימוביץ (המחנה הציוני):

אדוני היושב-ראש, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה. אם אנחנו בעינינו פסוקים, אז "ביומו תתן שכרו", שזה ציוני מאוד מאוד חשוב, והוא מגיע גם למי שלא שכירים ולא נהנים מחוקי עבודה ומחוקי מגן, שכן לעתים מאוד קרובות דווקא עצמאים ודווקא בעלי עסקים קטנים ובינוניים אינם מוגנים כלל. הם נותנים את חלבם ואת דמם, מקימים עסק בזעת אפם, עובדים ועובדים ומספקים שירותים, ובסוף לא מקבלים את שכרם, וזאת נורמה קשה מאוד שהשתרשה במשק הישראלי, בחסות המדינה שאפשרה לזה לקרות, והמדינה עצמה הלינה את שכרם של אותם עצמאים ואותם בעלי עסקים קטנים ובינוניים.

עמדתי מעל הדוכן הזה שוב ושוב ודיברתי על החוק הזה; אני חושבת שבמהדורה הראשונה שלו, אדוני היושב-ראש, הגשתי אותו ביחד אתך, ואני חושבת שאפילו ביחד עם שר האוצר משה כחלון, בהיותו חבר כנסת, ושוב ושוב בכל כנסת הגשנו אותו מחדש ונימקתי אותו אין-ספור פעמים. אני חושבת שלא צריך לנמק אפילו מוסר כל כך בסיסי, לתת לאדם את שכר עמלו, ובוודאי כשהמדינה היא זו שנותנת לו את שכר עמלו. יש עוד הרבה מה לתקן בעולם העסקים הקטנים והבינוניים, שתמיד משלמים את המס המקסימלי ואינם מוגנים לעולם, ובוודאי לעצמאים שגם הם עובדים מאוד מאוד קשה וגם לא נהנים מחוקי מגן וחוקי עבודה, אבל החוק הזה, אני לא חושבת שאפשר להפחית בדרמטיות שלו, הוא אבן דרך, הוא ציון דרך, הוא קובע נורמות מוסריות וכספיות, הוא מביא ליציבות במשק והוא נותן שקט לאותם אנשים שהם השדרה המרכזית של הכלכלה במדינת ישראל, עוד יותר מהתאגידים הגדולים.

לפעמים שווה להשקיע ולהתאמץ כנסת אחרי כנסת, עד שזה פוגש את האנשים הנכונים, ואני מודה מאוד לחבר הכנסת רועי פולקמן, שלקח על עצמו את קידום החוק הזה בכנסת הזאת, השקיע בו לילות כימים – היית מאוד מאוד יצירתי, חיפשת פתרונות כל הזמן, באת בדברים עם כל הגורמים, וברור לחלוטין שאתה זה שהביא אותו לקו הגמר, וברכות על כך, וגם ליושב-ראש ועדת הכלכלה, חברי חבר הכנסת איתן כבל, ששוב אחרי שבע שנים בחסותך, ועדת הכלכלה הצליחה סוף-סוף להעביר את החוק החשוב הזה, גם בכישרון רב, שוב ושוב ובלי להתייאש. הבטחת, איתן, בתחילת הקדנציה שתעביר את החוק הזה בהיותך יושב-ראש ועדת הכלכלה, וכך עשית. אני מברכת אותך על כך, ואלה הרגעים הקטנים שבהם יש תחושת סיפוק גדולה מאוד מלהיות מחוקק בבית הזה ולהיטיב עם אנשים ולתת להם את מה שמגיע להם בדיון. תודה רבה.

היו"ר יצחק וקנין:

תודה לחברת הכנסת שלי יחימוביץ.

יעלה חבר הכנסת רועי פולקמן, ואחריו אני אאפשר גם לידידי חבר הכנסת אראל מרגלית, גם הוא, לברך, ונעבור להמשך החקיקה.

רועי פולקמן (כולנו):

תודה, אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, זו באמת זכות כחבר כנסת צעיר בבית הזה להיתלות על כתפי גדולים שעשו כאן עבודה קודמת, ולכן אני חושב שהרבה מהדברים פה זה ללמוד מה שנעשה לפנינו ולהשתדל לעשות את המקסימום בזמן שיש לנו, בסיטואציה, אנחנו בקואליציה, כמובן בתמיכה של משרד האוצר, משרד הכלכלה, אז קודם כול, שלי, את סללת את הדרך לדבר הזה וכמובן חבר הכנסת איתן כבל, שבלעדיו כל העסק הזה לא היה קורה, זו זכות הייתה להמשיך את המהלכים שעשיתם ובאמת להביא – כמו שרועי כהן מלהב היה קורא לזה – "הרגל המסיימת" לחוק הזה.

א. תודה, ואני חושב שחלק ממה שאנחנו עושים פה זה באמת להמשיך מדור לדור את מה שעושים כאן קודמינו, והייתה לי הזכות, כמו שאת אומרת, לעזור לעשות את "הרגל המסיימת". זכות הייתה לי לעבוד אתך על החוק הזה, וכמובן גם עם עודד פורר שהיה מאוד מעורב בוועדה, וגם עם איילת ורבין שהייתה מאוד מעורבת בוועדה ורוברט אילטוב, שהיו מאוד מעורבים כי באמת החוק הזה דרש הרבה מאוד סיוע, אבל גם הרבה מאוד מזה לא היה קורה. עומדת שם בחורה בשם נעמי ממשרד הכלכלה – אומנם הגשתי את החוק הזה גם כן בגרסה הזאת לפני שנתיים, נראה לי בשנה האחרונה כמעט כל יום היינו מנהלים שיחות על החוק הזה באין-סוף פגישות, באין-סוף התקלות – ובאמת בלעדיה הדבר הזה לא היה קורה.

היו"ר יצחק וקנין:

טיפה ועוד טיפה ועוד טיפה, ובסוף עושים חור באבן.

רועי פולקמן (כולנו):

כמות השעות שבילינו בלשכה של אתי בנדלר עם הדחיפה של לאה ורון ואביגל כמובן – כמות השעות שהושקעו בדבר הזה – באמת לא היינו מצליחים לסיים את הדבר הזה.

אני גם חייב להודות לכמה אנשים נוספים – כמובן לחשבת הכללית היוצאת, מיכל עבאדי, שנתנה רוח גבית, ולעוזי שר היצירתי. אחד הדברים שאולי איתן לא אמר קודם, בזכות התמיכה של

משרד האוצר, החשב הכללי, אין יותר שוטף במדינה, ביטלנו את מושג השוטף. קבלת חשבונית – 45 ימים. זה בזכותם; הצוות מאגף תקציבים, שתמך בעניין הזה; המרכז לשלטון מקומי – הם היו אבן נגף אדירה בהיסטוריה של החוק הזה, בשבע שנים, וחיים ביבס נתן הוראה להתקדם, ויחד עם הצוות שלו, איתי חוטר ועופר והמנכ"ל שלהם – כולם נתנו רוח גבית, זה לא היה קורה בלעדיהם כמוזן; כמוזן להב, שנתנו הרבה מאוד אנרגיה תחת הכותרת של רועי כהן – עכשיו בלשכות המסחר – והתאחדות הקבלנים, שנלחמו בנו לאורך כל הדרך על הסעיפים שקשורים אליהם, אבל הגענו גם אתם להבנות, כמו שאמרה חברת הכנסת יחימוביץ, עם הרבה יצירתיות שנדרשה בחוק הזה.

הוא לא מושלם, היו בו החרגות, יהיו לנו עוד דברים לתקן בו, יש לנו עוד הרבה מה לעשות לעסקים קטנים במדינת ישראל, אבל בעיני הדברים הבסיסיים, מעבר לעניינים הסוציאליים, זה שאפשר יהיה לעשות עסקים – מוסר תשלומים זה אחד; חוק חובת המכרזים; עכשיו אני מקדם איזה חוק על אגרות – יש הרבה מה לעשות. יש פה כנסת מעולה לדבר הזה, ויש שר כלכלה ושר אוצר שמוכנים לדחוף את הדבר הזה בכל הכוח, ובגלל זה זה אפשרי, אז תודה רבה, ושנעשה עוד הרבה דברים טובים לעסקים הקטנים בישראל. תודה רבה.

היו"ר יצחק וקנין:

תודה לרועי פולקמן.

יעלה חבר הכנסת אראל מרגלית, אחרון המברכים. בהזדמנות זו אני מקדם בברכה את תלמידי בית-הספר ואדי אל-נסור מאום-אלפחם – עלו והצליחו, ברוכים הבאים למשכן הכנסת. תודה.

אראל מרגלית (המתנה הציוני):

ברוכים הבאים. אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, אני גם רוצה לברך את ידידי איתן כבל, את רועי פולקמן, את שלי יחימוביץ, את רוברט אילטוב, שהגשנו את החוק הזה ביחד בכנסת הזאת.

העסקים הקטנים בישראל נמצאים תחת התקפה מקרב הארגונים הפיננסיים הגדולים, מקרב הממשלה ומקרב הרשויות. אנחנו עושים מעשה חשוב בחוק הזה, אבל צריך לומר שבעוד אנחנו מדברים, 63,000 עסקים קטנים ובינוניים נסגרו בשנה האחרונה במדינת ישראל, ואנחנו עוברים תקופה מאוד לא קלה, גם בעסקים הקטנים, גם בתעשייה, ואפילו בטכנולוגיה. אומנם ראינו את מובילאיי, אבל מה שאתם לא רואים או לא שמים אליו לב, שבשנה האחרונה 600 סטארט-אפים חדשים נסגרו גם הם, כשצריך לזכור שגם הם עסקים קטנים.

כדי להצמיד את העסקים הקטנים קדימה במדינת ישראל, אנחנו צריכים קודם כול תנאי תשלום, כמו שהחוק הזה מדבר עליהם. דבר שני, אנחנו צריכים אשראי, כי במדינת ישראל היחס בין התל"ג לאשראי לעסקים הקטנים הוא 10%, ובמדינות ה-OECD הוא 20%. כלומר, באופן כללי במדינות המערב נותנים פי-שניים הלואות לעסקים קטנים ובינוניים מאשר נותנים בישראל.

(אחרי כן טר)

ואם אנחנו רוצים שעסק קטן של בית-קפה ישים עוד שלושה שולחנות בחוץ, ואם אנחנו רוצים שמישהי שיש לה מספרה תיקח עוד חופפת ואולי תשים עוד כובע כזה, ואם אנחנו רוצים שמישהו שיש לו ---

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

איפה אתה חי, סליחה. רגע, אראל, איפה אתה חי? באיזה כובע ---

קריאות:

קריאה:

או חופף.

אראל מרגלית (המחנה הציוני):

או חופף. או אם אנחנו רוצים ---

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

קריאה:

כנראה לא היית במספרה ---

קריאות:

אראל מרגלית (המחנה הציוני):

דרך אגב, הספר שלי הוא ספר, פשוט לא רציתי לעשות פרוטקציה למקסים, אז מה אתם רוצים, אז דיברתי על ספרית.

איילת נחמיאס ורבין (המחנה הציוני):

זה דווקא פרוטקציה טובה - - -

אראל מרגלית (המחנה הציוני):

ואם אנחנו רוצים - - -

יעקב מרגי (ש"ס):

יש לנו לילה ארוך היום - - -

אראל מרגלית (המחנה הציוני):

ואם אנחנו רוצים - - -

היו"ר יצחק וקנין:

ידידי אראל מרגלית, הזמן קצר והמלאכה מרובה, ובעל הבית דוחק.

אראל מרגלית (המחנה הציוני):

ואם אנחנו רוצים שב"לחמק'ה" ליד קריית-שמונה, במקום שאנחנו כל כך אוהבים לעצור, יפתחו עוד שולחן כי המקום הוא נהדר, אז חייבים אשראי, חייבים תנאי תשלום וחייבים יחס לעסקים קטנים כמו לעסקים הגדולים, כי הם-הם לב-לבה של הכלכלה הישראלית. תודה רבה, וכל הכבוד לכולם.

היו"ר יצחק וקנין:

תודה לחבר הכנסת אראל מרגלית.

תודה למציעים ולכל העוסקים במלאכה.

נספח ז'

**העתק מפרוטוקול ישיבת
וועדת הכלכלה מיום
22.11.2017**

הכנסת

הכנסת העשרים
מושב רביעי

פרוטוקול מס' 619
מישיבת ועדת הכלכלה
יום רביעי, ד' בכסלו התשע"ח (22 בנובמבר 2017), שעה 9:30

סדר היום:

מתווה לשילוב מערכת הבריאות בחוק מוסר תשלומים לספקים

נכחו:

חברי הוועדה:

איתן כבל – היו"ר
איילת נחמיאס ורבין – מ"מ היו"ר
גימעה אזברגה
יעקב אשר
יעקב פרי
עיסאווי פריגי

חברי הכנסת:

עודד פורר

מוזמנים:

שר הבריאות יעקב ליצמן	–	מנהל תחום פיקוח פיננסי-קופות חולים, משרד הבריאות
ליאור אברהם ברק	–	כלכלן בכיר, משרד הבריאות
חיים הופרט	–	חטיבת בתי החולים הממשלתיים, משרד הבריאות
אלי רוזנפלד	–	חשב משרד הבריאות, משרד האוצר
אלון שלזינגר	–	אגף תקציבים, משרד האוצר
אורן גבע	–	כלכלנית בכירה - אגף לפיקוח קופות חולים, משרד הבריאות
מוריה מליחי	–	סמנ"כלית כספים בית החולים שיבא, משרד הבריאות
נועה פרסטר	–	יועצת השר ומנהלת תחום רגולציה וחקיקה, משרד התמ"ת
נעמי רייש	–	מנהל הכספים של מרכז רפואי שיבא, תל השומר, בתי חולים
אירית אברמוביץ	–	ראש אגף גזברות, שירותי בריאות כללית, קופות חולים
אבי שטיינברג	–	מנהל אגף כספים, קופ"ח מכבי, קופות חולים
יאיר זילברשטיין	–	מנהלת תחום ענפי, איגוד לשכות המסחר
חנה לאידרשניידר	–	גזבר פורום סגנים
רועי כהן	–	מנכ"ל, שפיר טכנולוגיות
מיכאל שפיר	–	יו"ר מכונים אורתופדים בישראל
יהודה פילוסוף	–	יועץ עצמאי בתחום השימוש במערכות מידע רפואיות
איגור טיומקמן	–	שדלנית (גלעד יחסי ממשל ולובינג), מייצגת את מגן דוד אדום (לקוחות קבועים נוספים שנושא הישיבה נוגע אליהם באופן ישיר: איגוד לשכות המסחר, ההסתדרות הרפואית בישראל, מאוחדת, מרכז רפואי מעיני הישועה)
איתן אלון	–	שדלנית (עו"ד גויסקי-קשרי ממשל, ייעוץ ושירותי חקיקה), מייצגת את
יעל גויסקי אבס	–	להב-לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל

- עידית שבתאי סידיס
- זכריה יחיאל רייד
- שדל/ית (פוליסי בע"מ), מייצג/ת את מכבי שרותי בריאות
- שדל/ית (פרילוג בע"מ), אינו/ה מייצג/ת לקוחות בדיון זה (לקוחות קבועים נוספים שנושא הישיבה נוגע אליהם באופן ישיר: איגוד לשכות המסחר, פורום המכונים האורתופדיים)
- יהושע שלמה זוהר
- מיכאל שאינסקי
- שדל/ית (גורן עמיר יועצים בע"מ), מייצג/ת את שירותי בריאות כללית
- שדל/ית (עו"ד גויסקי-קשרי ממשל, ייעוץ ושירותי חקיקה), מייצג/ת את להב-לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל
- פז אגמון
- שדל/ית

ייעוץ משפטי:

אתי בנדלר
אביגל כספי

מנהל/ת הוועדה:

לאה ורון

דישום פרלמנטרי:

רויטל יפרח

מתווה לשילוב מערכת הבריאות בחוק מוסר תשלומים לספקיםהיו"ר איילת נחמיאס ורבין:

בוקר טוב גבירתי ורבותי. אני מתחילה את ישיבת ועדת הכלכלה של הבוקר: מתווה לשילוב מערכת הבריאות בחוק מוסר תשלומים לספקים. תודה רבה לאדוני השר שמתתף. אני מחליפה לזמן קצר את חבר הכנסת כבל. אנחנו נפתח, כמו תמיד, בשיר של - -

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

לא. אם אני לא יושב שם, אני לא מקריא אלא אם כן לפרי יש את השיר שביקשתי.

יעקב פרי (יש עתיד):

יש שיר.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

אז בבקשה, אז פרי יקריא.

יעקב פרי (יש עתיד):

בוקר טוב. תודה גברתי היושבת ראש. בעוד מספר ימים נציין ארבע שנים לפטירתו של אריק איינשטיין וזכרונו לברכה, אחד האומנים הכי משפיעים והכי משמעותיים בחיינו, במדינה שלנו. הקול שלו והאישיות שלו מאוד מאוד חסרים לנו, ובמסגרת הדיון שעוסק היום במערכת הבריאות, יש לוועדה וליושב ראש שלה ולמחליפתו ולמנהלת הוועדה וליועצת המשפטית העונג לארח את שר הבריאות, שהוא רב פעלים. אני החלטתי להקריא מילים מאחד השירים הטובים והמיוחדים שהוא ביצע ביחד עם חבר שלו, שלום חנוך – "כשתהיה בריא".

"כשתהיה בריא נעשה את הדברים

שרצינו לעשות ולא עשינו

נגיד תודה למברכים לחיוכים ולפנים

למלאכים הלבנים אותם גילינו

כשתהיה בריא אז הכל יהיה פשוט

שוב נתפלא על הקלות שבחיינו

כזה רגיל כאילו כלום בלי הפחד בלי התלות

כשנכח איזה ימים עברו עלינו

ועד שתהיה

השמיים שלך

כל הארץ שלך

העיקר שתהיה לנו

בריא

כשתהיה בריא תהיה בריא כמו שאומרים

נדבר על הדברים שאז שתקנו

כל הלילות כל הימים שהיינו כמו אילמים

את הכל נמשיך מאיפה שהפסקנו"

תודה רבה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

יפה מאוד.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

חשבתי שתקריא מ"שיר השירים" משהו.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אדוני השר, אתה הקדמת אותי ואני רציתי להגיד שאם היו נותנים לי הבוקר, יחד אתך, אז אני הייתי מקריאה את "שירת היס" כדי לגרום לשר קורת רוח. בוועדה הזאת אנחנו משתדלים.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

--- "הבל הבלים הכל הבל".

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

כן, אז אנחנו משתדלים לגרום לך מעת לעת קורת רוח, לא רק מורת רוח.

חוק מוסר תשלומים הוא אחד החוקים החשובים ביותר שלוועדה הזאת היה זכות לעסוק בה. צריך לומר תודה לחברי הכנסת כבל, לחבר הכנסת פולקמן, לחברת הכנסת שלי יחימוביץ, באמת לכל העושים במלאכה הזאת. משרד הבריאות היה שותף לכך שאנחנו באמת ננסה להוביל מהלך שבמסגרתו גם אם לא מטילים את הוראות החוק באופן מידי על מערכת הבריאות, שהיא באמת מערכת מאוד מאוד מורכבת מההיבט הזה, אנחנו נותנים לה כשנה של התארגנות אבל מוצאים את הדרך להגיע למצב שבו - -

רועי כהן:

איזה שנה? שלושה חודשים. הם העבירו את השנה, אנחנו לא נתנו להם שנה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

הנשיא, עם כל הכבוד לנשיא רועי כהן, אל תפריע לי, בסדר? תן לי להגיד את דברי הפתיחה שלי, אני יודעת מה אני אומרת ומה אני עושה. אתה תקבל את זכות הדיבור, אני מבטיחה לך, והשר ישמע את דברך.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

הוא יושב ראש ארגון לה"ב. יש הרבה ספקים קטנים ובינוניים, לא אדוני השר, יש הרבה מאוד מפעלים בארץ, אתה מכיר את חלקם מקרוב, שעונים להגדרה של עסקים קטנים ובינוניים שסובלים ממורכבות מוסר התשלומים במערכת הבריאות. שוב, היא לא היתה המערכת היחידה אבל עכשיו אנחנו לאט לאט מיישרים את המערכות האחרות, ואנחנו מייחלים לרגע שבו נוכל בהיבט הזה גם להבריאה את מערכת הבריאות. אנחנו מודעים פה בוועדה, בהחלט, לעומסים העצומים שיש על המערכת הזאת, ועם זאת אמרנו את זה גם למנכ"ל וגם לשר, ואני חושבת שזכינו לקשב של השר בעניין הזה, שאנחנו נצטרך לראות איך אנחנו מגיעים למצב שבו חוק מוסר תשלומים יוכל גם על מערכת הבריאות.

אנחנו כמובן נתחיל בדברי השר, חבר הכנסת כבל, אלא אם כן אתה רוצה לומר כמה מילים?

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני רק אומר ממש בקצרה – אנחנו מתכנסים כאן כיוון שמערכת הבריאות לא עמדה בהתחייבות שלה. אני רוצה להזכיר – הלכנו לבקשת השר, בהתערבות השר, נענינו, הוועדה נענתה לדחות את מועד ההפעלה של החוק גם על מערכת הבריאות אחרי ויכוח, והלכנו לקראת. גם פעלנו בהתאם לבקשה של הזמן שמערכת הבריאות דרשה, והשר נתן לה את הגיבוי. ולצד, לא רק שהיא לא עמדה בזה, היא אפילו לא טרחה להודיע שהיא לא עומדת בזה. היא התייחסה אלינו כאילו אנחנו לא יותר מאיזה מטרד שנמצא בדרך.

ולכן, אני אומר את זה כי אנחנו ביקשנו מהשר לבוא לכאן. יש כאן דבר שאנחנו לא מוכנים לוותר עליו, ונשמע את האנשים, את השר וכמובן נסכם.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני רוצה לשמוע את האנשים פה.

יעקב פרי (יש עתיד):

אני מציע ברשותך, משפט אחד: היו כאן דיונים לקריאה השנייה והשלישית. נציג האגף לפיקוח על קופות החולים, אם אני לא טועה, הסביר בדיונים הללו שהסיבה או אחת הסיבות העיקריות שמערכת הבריאות לא יכולה לקחת חלק בחוק שאנחנו קוראים "חוק מוסר תשלומים", היא עניין תקציבי.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אין ספק.

יעקב פרי (יש עתיד):

כלומר, לא שהמערכת לא רוצה --

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

המורכבות היא בחוק הקפיטציה.

יעקב פרי (יש עתיד):

נכון. הוא אפילו לא טען, אם אני לא טועה, שמערכת הבריאות לא יושבת על הרים של מזומנים --

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

להיפך, שזה יציף למעלה את הגירעון.

יעקב פרי (יש עתיד):

שמערכת הבריאות נמצאת במצוקה תזרימית מאוד קשה ולכן, השאלה שלי היא בתחילת הדיון: מאיפה בסופו של דבר חושב שר הבריאות שיוכל לגייס את אותם מאות מיליוני שקלים או אולי אפילו יותר, שאנחנו צריכים באמת על מנת לממש את אותה הבטחה, את אותו ביצוע של החוק החשוב הזה, שחברי הכנסת וחברות הכנסת יזמו? למשל, רק הערה אחת: במגן דוד הסבירו, אם אני זוכר נכון, שהם מקבלים את רוב הכסף שלהם מקופות החולים, וקופות החולים מעבירות את הכסף תוך 90 יום, וגם אם לא יחרגו, הם לא יוכלו להעביר את הכסף הלאה. כלומר, השאלה שצריכה פה להישאל זה מעבר להגיד למערכת הבריאות: לא עמדתם בהבטחה או לא יכולתם לעמוד בהבטחה, איך תוכלו בסופו של דבר בעתיד הנראה לעין כן לעמוד בנושא הזה?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אגב, כן גילינו במהלך הדיונים שיש חלקים במערכות הבריאות שכן יש בהם לא מוסר תשלומים מלא על פי החוק אבל יודעות להתארגן בצורה כזאת שהספקים לא קורסים תחת הנטל.

בבקשה, היועצת המשפטית אתי בנדלר.

אתי בנדלר:

ואם כבר בהיסטוריה עסקינן, אני רוצה להזכיר שלקראת אחד הדיונים האחרונים בוועדה פורסמה הצעת יושב ראש הוועדה, חבר הכנסת כבל, שלפיה הוא הציע בשלב ראשון לפחות לסייג את אי ההחלה, החלת ההוראות על מערכת הבריאות לגבי ספק שהוא יחיד, כשהכוונה היתה בשלב ראשון לפחות לגבי הרופאים או נותני שירותים פרא-רפואיים, שהם נחשבים לקבלנים אבל בפועל מועסקים ממש כמו רופאים, ומסיבות פנימיות של קופות החולים לא מעסיקים אותם כרופאים, תקנים וכיוצא באלה. לפחות

לגביהם להשוות את התנאים לא של מקבלי משכורות שצריכים לקבל עד 10 בחודש העוקב לחודש - - - אבל לפחות לפי חוק מוסר תשלומים, שזה במקרה שלנו השוטף פלוס 45 ימים, וגם כאן נענה יושב ראש הוועדה לפניית מערכת הבריאות: אנחנו נסדיר את זה רק תנו לנו זמן.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ברור. תודה רבה ליועצת המשפטית בנדלר. ברשותך, אדוני השר, אני אתן לאנשים כמו שביקשת. חבר הכנסת פורר, אני יודעת שאתה ממנהר.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

אני מתנצל בפניך, זה הכל.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

בבקשה, אז חבר הכנסת פורר ביקש לדבר משום שיש לו דיון נוסף בוועדת הכספים, שהוא דיון שלו.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

אני מתנצל. אני רק רוצה לשים משהו אחד על השולחן פה שיהיה בדיון, ואם אפשר יהיה לקבל תשובות בהמשך כי אני לא אהיה פה כדי לשמוע אותן. אני מניח שיש פה נציגים של קופות החולים?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

כן.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

מאחר והוחרגו בנושא התשלומים קופות החולים מהחוק - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

מכל המערכת.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

אני מדבר עכשיו על קופות החולים. אותי מעניין לדעת, כי אני הבנתי ממשד האוצר, אדוני, בחלק מהדיונים שאנחנו ניהלנו על חוק אחר, שנושא רכש התרופות ומכירת התרופות, משמעותו זה הכנסות של מיליארדי שקלים לקופות החולים. כך לפחות נאמר על ידי אגף התקציבים, ושהם יכולים עוד להיפגע במאות מיליונים. אני מבקש לדעת מה מוסר התשלומים שם ומה ההסכמים שלהם שם מול חברות התרופות. זאת אומרת, תוך כמה זמן הם משלמים לחברות התרופות את התשלומים, באיזה היקפים זה מבוצע? כי בסוף, כשהקליינט קונה את התרופה, הוא משלם במקום במזומן וגם את ההיקפים. אני רוצה לדעת מה היקפי רכש התרופות.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

בסדר גמור. בקשה שנשמעת הגיונית. חבר הכנסת ג'מעה אזברגה, אתה רוצה לדבר עכשיו או שאתה רוצה להקשיב לאנשים?

ג'מעה אזברגה (הרשימה המשותפת):

לא, יותר מאוחר אני אדבר.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

מאה אחוז. אז אני עכשיו נותנת לרועי כהן, נשיא לה"ב, לפתוח את דבריו. בבקשה.

רועי כהן :

קודם כל בוקר טוב לכולם, בוקר טוב לכבוד השר. אני שמח שאתה כאן כדי לשמוע, ולשאלה שלך למה נמצאים כאן לה"ב ולשכת ארגוני העצמאים כי מה לעשות? מערכת הבריאות, עובדים מולה הרבה מאוד עצמאים ועסקים קטנים, ועובדים וסובלים. ואני אומר את זה פה קבל עם ועדה – עובדים וסובלים ממוסר תשלומים שמגיע לפחות ל-180, ל-230 יום, כאן, במערכת הבריאות במדינת ישראל.

שר הבריאות יעקב ליצמן :

ממי?

רועי כהן :

אני אגיד לך : גם חברות הסעות, גם חברות של ניקיון, גם חברות שנותנים שירותים, גם חברות שנותנים שירותי מחשוב. הרופאים עצמם שנותנים שירותים לקופות החולים. וכולם למה? כי איזה עננה שיש מצוקה כספית במערכת הבריאות. ואני באתי פה להגיד קודם כל, שעם כל הכבוד למצוקה הזאת, אפשר היה רק להביא תכנית. לא ביקשנו שום דבר אחר. ביקשנו ממערכת הבריאות לבוא ולהציג לוועדה כאן, לפי מה שסוכם, תוך שלושה חודשים, איך הם משלבים לאט לאט את הנושא של מוסר תשלומים. קודם כל יקבעו עד מחזור של 100,000 שקלים. קודם כל אחרי זה עד 1,000,000 שקלים. לאט לאט להציג איזה תכנית שבה יהיה איזה מזור לאותם עסקים שכרגע הם כולם ב"פול" אחד. למה לעכב לבן אדם 230 יום תשלום? למה? איזו סיבה יש שצריך לעכב לאנשים כאלה, ואני יכול לשלוח לך ללשכה עשרות מקרים כאלה, של אנשים - -

שר הבריאות יעקב ליצמן :

אם אתה צועק, אני לא שומע.

רועי כהן :

- - של אנשים שמעכבים להם תשלומים כתוצאה מזה.

מה שאני מנסה להגיד : אני עשיתי את מה שמערכת הבריאות היתה צריכה לעשות. אני הלכתי ונפגשתי עם מנכ"ל קופת חולים נועז בר ניר, הקופה הגדולה ביותר, קופ"ח כללית. אמרתי לו : תשמע, מה אתה צריך מחר בבוקר כדי לשלם לכל העסקים הקטנים עד מחזור של 1,000,000, שקלים בשנה? אמר לי : רועי, דבר אחד, חזר אלי אחרי שבוע בתשובה ואמר : אני צריך הקדמת תשלום של 180,000,000 שקל. אמרתי לו : אז תפנה בבקשה למערכת הבריאות, תבקש שתהיה הקדמת תשלום. אתה אומר שאתה מודה שאתה לא משלם בזמן לספקים בגלל שיש לך איזו מצוקה תקציבית. איפה במדינה מתוקנת, מצוקה תקציבית מטעם המדינה, לא מטעם מישהו אחר - המדינה לא משלמת לו בזמן ולכן, הוא לא משלם בזמן לאותם ספקים.

אני באתי לכאן כדי לבקש דבר אחד : אני יודע שזה קשה ואת רומא לא בנו ביום אחד אבל בואו נתחיל באיזו תכנית. קבענו תוך שלושה חודשים, אנחנו נמצאים עשרה חודשים אחרי המועד שקבענו. בוא נגיד שגרירת הרגלים, אנחנו רגילים אליה כלפי עסקים קטנים אבל בוועדה הזאת, יושב ראש הוועדה וחברי הוועדה נחויים לטפל בסוגיה הזאת. העבירו חוק היסטורי, אני אומר לכם, חוק היסטורי שמשנה סדרי עולם היום, ברגעים אלה, משנה סדרי עולם. אין יותר הלוואות גישור, יש יכולת לאנשים לנהל תזרים נכון. העסק מתחיל להסתדר בכל רחבי המשק. נשאר לנו גוף שאחראי, אתם יודעים מה? אנחנו נבדוק על למעלה מ-30% מהתשלומים לספקים במדינת ישראל מרוכזים במערכת הבריאות. עשרות מיליארדי שקלים שמרוכזים תחת מערכת הבריאות.

כל מה שאנחנו מבקשים עכשיו, שיתחילו תכנית, שיקבעו זמן ולא ללכת עכשיו או לתת עוד זמן. שתהיה תכנית מהירה איך משלבים בהתחלה את העסקים הקטנים ואת נותני השירותים, את אותם רופאים שנותנים שירותים לקופות החולים ונותנים שירותים שיוכלו לקבל אמנם לא ב-10 לחודש אבל שיהיה להם איזה זמן לקבל את זה. זה מה שאני מבקש מהוועדה. הגעתי לכאן, אנחנו נחויים בכך, הוצאנו שורה של מכתבים על מנת להגיע לדיון הזה. אנחנו מבקשים מכבוד השר לשמוע את המצוקה הזאת של העסקים הקטנים, ולהתחיל בתכנית. אני יודע שזה יהיה קשה בשלב הזה לעשות על כולם אבל בוא נתחיל לפחות עם העסקים הקטנים. תודה רבה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

תודה רבה לך רועי כהן. אני חושבת שהצעה שלך, אני יודעת שזה בא ממקום מאוד מאוד קשה, אדוני השר, ולכן אני אפשרתי לו את - -

יעקב פרי (יש עתיד):

זה גם מהעוצמה של הקול שלו.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

כן, גם מעצמת הקול אבל גם מאיזו שהיא זעקה שהוא לא זועק את זעקתו שלו אלא זעקתם של העסקים הקטנים. זה באמת בא מזעקה מאוד גדולה אבל אני מוכרחה לומר לזכותו של השר, הוא פה, ולא כל שר היה טורח ומגיע לדיון הזה, שהוא לא דיון פשוט.

מיכאל שפיר, הנהלת ענף ציוד רפואי מלשכות המסחר, בבקשה.

מיכאל שפיר:

בוקר טוב לכולם. אני כבר הייתי בדיונים הקודמים. אני יבואן קטן, ואני נמצא במינוס מתמיד. המציאות הכלכלית משתנה, אנחנו הפכנו לבנק של המדינה. בפועל, אנחנו מקבלים לא שוטף פלוס 93 כמו שדובר פה, אנחנו מקבלים תשלום אחרי חמישה חודשים, אחרי חצי שנה. יש גופים שאומרים לנו: תקבלו כסף שוטף פלוס בעזרת השם. אני לא חושב שהיום זו תשובה שמישהו יכול לקבל. אף אחד לא מעלה על דעתו שהוא יקבל את המשכורת שלו אחרי חמישה חודשים או חצי שנה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

מיכאל, מה אתה מייבא?

מיכאל שפיר:

אני מייבא ציוד רפואי. אני אתן לך דוגמה ממשית: אתמול פנו אלי מאיזו שהיא קופת חולים, צריכים לילדה באופן דחוף צינורית הזנה. אני צריך להוציא 5,000 שקל עוד לפני שאני רואה את הפריט הזה. פה יש לי שני מכרזים כאשר 30,000 כל בית חולים דורש להבטיח לזמן בלתי מוגבל. ההוצאה שהבנק מבקש זה 3,000 שקל, הוא סוגר לי את המסגרת אשראי, זאת אומרת 30,000 מ-100,000 שיש לי כבר יורדים. איך אני יכול לתפקד במצב הזה? אני צריך לשבת ולחשב מה אני יכול לייבא ולמי אני יכול לייבא? זה התפקיד שלי? אני, ברגע שאני מקבל פניה או הזמנה, אני צריך לספק אותה בלי לחשוב למי קודם אני נותן את זה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ברור. תודה רבה לך.

מיכאל שפיר:

וכמו שאמר פה עורך דין רועי כהן, צריך לעשות איזו שהיא החרגה. לא כולם גדולים אבל גם הגדולים פנו אלי אתמול, הספקים הגדולים ואומרים: לדוגמה בית חולים רמב"ם, מחודש יוני לא משלם. התשובה שהם מקבלים: תירשמו בתור. זה מצב לא נורמלי.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

טוב, אני חושבת שהדברים שלכם ברורים בעניין הזה, הם די מדברים בעד עצמם.

מיכאל גולדברגר, גזבר הדסה. שלום ובוקר טוב, תודה שאתה פה.

מיכאל גולדברגר:

בוקר טוב. אנחנו מוכנים להתקדם לכיוון של המעבר הזה אבל אנחנו רוצים להיות בטוחים שגם כל המערכת תתקדם בכיוון הזה כי היום אנחנו מקבלים הכנסות מקופות חולים בשוטף פלוס 60. אם אני צריך מחר להתחיל לשלם לספקים שוטף פלוס 30, אני לא יכול לממן את קופות החולים. אני לא יכול לתת להם קו אשראי לקבל את הכסף מאוחר ולשלם לכל הספקים.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

איך בית החולים שלך מושפע מהעובדה שאתם גם כיום עובדים מול החשכ"ל ויש לכם חשב מלווה מבחינת הנושא התזרימי? הרי הכסף שמגיע אליך לא מגיע רק מקופות החולים היום.

מיכאל גולדברגר:

קופות החולים הם הלקוחות העיקריים שלנו. זה רוב ההכנסה של בית החולים.

יעקב פרי (יש עתיד):

אני לא הבנתי, אתה מקבל מקופת החולים פלוס 90 ואתה משלם - -

מיכאל גולדברגר:

פלוס 60.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ואז אתה משלם פלוס 30?

מיכאל גולדברגר:

לא. אם אני צריך לפי החוק להתחיל לשלם שוטף פלוס 30 או שוטף - - - חודש או חודשיים של קו אשראי לקופות החולים או למדינה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

מי נמצא כאן ממשרד האוצר? שלום. אתם מפחדים מאתנו?

קריאה:

מה השאלה?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אתם אורחים קבועים פה. אפשר שמישהו ממשרד האוצר יענה? השאלה נורא פשוטה: התזרים פה, ואני כרגע לא מדברת על תזרים מזומנים אבל אתה יודע מה, גם תזרים מזומנים. אם אנחנו עושים זרימה של עץ, איך עובר הכסף בתוך מערכת הבריאות? אנחנו רוצים להבין את זה בצורה מאוד ברורה ומבוהקת, איך עובר הכסף? איך נראה המסלול הזה כדי שלצורך העניין מיכאל ובעיקר שני מיכאלים בסופו של דבר יראו את הכסף שלהם. בוא תסביר לנו את המעגל.

יעקב פרי (יש עתיד):

איפה הכסף?

אורן גבע:

אני מאגף תקציבים במשרד האוצר. לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, קופות החולים מקבלות את סל הבריאות, סכום שעומד בשנת 2017 על כ-48 וחצי מיליארד שקלים. מקבלות אותו - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

באמת המספר 48 וחצי מיליארד שקלים, אפשר לחשוב שזה עובר סתם ככה 48 מיליארד שקלים.
אתה אומר את המספר...

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

בדיוק. אוקי, 48 וחצי מיליארד שקלים זה כספי ביטוח בריאות.

אורן גבע:

זה סל הבריאות שממומן גם על ידי תקציב המדינה, גם על ידי מס בריאות - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

מס בריאות, האזרחים.

אורן גבע:

כן, בערך חצי ממס בריאות וגם היתר מהשתתפויות עצמיות שגובות קופות החולים ישירות מהאזרחים.

עכשיו, בכסף הזה הקופות מחויבות לספק שירותי בריאות לאזרחים - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

איך הכסף עובר? מתי?

אורן גבע:

הן מקבלות אותו מהמוסד לביטוח לאומי.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

מתי?

אורן גבע:

הן מקבלות אותו 1 חלקי 12 כל חודש.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

כל חודש. וזה עובר בזמן או שגם כלפי קופות החולים, גם המדינה בהפרה של - -

אורן גבע:

למיטב ידיעתי זה עובר ב-1 לכל חודש.

קריאות:

- - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

מה?

אורן גבע:

הנה, הם יודעים יותר טוב ממני.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אתם נציגי משרד הבריאות? אני כבר אתן לכם.

אורן גבע:

עובר בזמן למיטב ידיעתי.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

יש כאן גם את נציגי קופות החולים, אני רואה כאן את עידו ממכבלי. יש עוד קופת חולים שנמצאת כאן?

קריאה:

שירותי בריאות כללית.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

טוב. לפני שניתן למשרד הבריאות והשר, אתה תגיד לי מתי תרצה לדבר. אז מבחינתכם, משרד האוצר, הכסף עובר...

אורן גבע:

הכסף עובר לקופות.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אוקי, אז בואו נתחיל מקופת חולים כללית בבקשה.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני סתם אשאל שאלה לאוצר: האם מבחינתך יש בעיה לחייב את כולם, בתי חולים וקופת חולים, לשלם פלוס 30?

אורן גבע:

התשובה היא: לאור המצב התזרימי של המערכת, שהשר מכיר היטב אני מניח - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני לא מכיר כלום, אני רוצה שאתה תגיד.

אורן גבע:

התשובה היא כן. גם ההערכות שעשה משרד הבריאות עצמו מראות שחייב שכזה, העלות שלו היא עלות תזרימית חד-פעמית שאוצר המדינה יצטרך לכסות אותה, של מעל שני מיליארד שקלים. חד פעמי.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

זה עלות חד-פעמית כדי ליישר את המערכת.

אורן גבע:

שחוזרת באין סוף, אז אתה צריך את המקור התקציבי באותה שנה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

כי אתה אומר המערכת גירעונית, אתם יודעים להגיד גם באחוזים כמה המערכת גירעונית כל שנה?

יעקב פרי (יש עתיד):

אורן גבע:

זה מורכב. זה לא להגיד שהיא גירעונית. היא פשוט לקחה על עצמה לאורך השנים כל מיני מחויבויות בלוחות זמנים שונים - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

זה לא משנה למה.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

סליחה גברתי, אם לפי מה שמשרד הבריאות טוען, שיש העברות ארבע פעמים בחודש, נכון? זה מה שאמר, אז אני אשאל למה זה צריך להיות בעיה? אני שואל אותו.

יעקב פרי (יש עתיד):

הוא עונה בשם משרד האוצר, והוא אומר שהכסף מבחינתם בביטוח לאומי עובר. נשמע מקופת חולים למה כשהכסף עובר ארבע פעמים בחודש, הוא לא יכול להעביר לספקים תוך 30 יום.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

למה יש בעיה בזמן, נכון. לכן אני עצרתי את הדיון ואמרתי שקודם כל בואו נדבר כמו שחבר הכנסת פרי אמר, איפה הכסף.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

זאת שאלה לא פשוטה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

נכון. אז נציג קופת חולים כללית, בבקשה.

אורן גבע:

אשמח לענות על כל דבר שצריך.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אדוני השר עקשן לפחות במוני.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

כי השר החמיא לרפרנט שלו ממשרד האוצר.

יעקב פרי (יש עתיד):

הוא יודע למה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ברור, אבל זה גם נכון במקרה של אורן. בבקשה.

אבי שטיינברג:

אני ראש אגף בגזברות של שירותי בריאות כללית. קודם כל, רציתי לתקן את מיכאל מהדסה – אתם לא מקבלים לפי שוטף פלוס 60. החשבון של חודש דצמבר למשל משולם בסוף חודש פברואר.

מיכאל גולדברגר:

לא.

אבי שטיינברג:

כן, התשובה היא כן.

מיכאל גולדברגר:

אני מקבל במרץ.

אבי שטיינברג:

אתה לא מקבל אותו במרץ, תבדוק את עצמך טוב.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

סלח לי, אני אשאל את השאלות שנוגעות לדיון הזה, אני במקום היושבת ראש. אני שואל: האם יש לך הסכמים עם כל בתי החולים?

אבי שטיינברג:

אין לנו הסכמים עם כל בתי החולים.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אז איך אתה משלם?

אבי שטיינברג:

אנחנו משלמים מתוקף צו - - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

איך אתה משלם אם אין לך הסכם? אני יודע שאני נכנס לחנות אז יש לי הסכם, אני משלם לו כמה שקניתי או ששילמתי. אני יודע בדיוק.

אורן גבע:

- - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

לא, אל תעזור לי כי אתה חלק מהבעיה. אני שאלתי שאלה, אני בא במצב רוח, יש גשם בחוץ, זה מצוין. רבותי, שאלתי אותך, וזה חלק מהבעיה הגדולה. אם אין לך הסכם וזה לא רק אתה, אני חייב להיות כן, זה כולם כמעט, אם אין לכם הסכם עם כל בית חולים, לא עם כולם, למשל אתה והדסה? אני לא יודע. יש לו הסכם עם הדסה?

מיכאל גולדברג:

לא שידוע לי.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אולי ברשותך אני אבקש מגברתי היושבת ראש, לך החוצה תבדוק את ממונה בית החולים אם יש לו הסכם עם הדסה. אבל יש קופת חולים אחרת שאני יודע שברור שאין, לא רוצה להגיד כרגע שם. אם הוא ידבר כאן, אולי אני אתערב בדיון. אז אני שואל אתכם: איך אפשר להגיע למצב אם אין הסכמים ולא עושים הסכמים ואני לא מדבר על הנחות שעושים שם על כל מיני דברים, אז מה אתה רוצה?

יעקב פרי (יש עתיד):

השר, תסביר לי כהדיוט, מה הכוונה הסכם? זאת אומרת שקופת חולים כללית לא חתומה על הסכם עם בית חולים מסוים - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

כן, יש לה את בתי החולים שלה.

יעקב פרי (יש עתיד):

- - על מנת להסדיר את העניין?

שר הבריאות יעקב ליצמן:

למשל אדוני, שאלת שאלה: הדסה, יש קופת חולים שאני התערבתי לפני חודשיים, שהיו לו חובות מארבע שנים לקופת חולים. אני לא רוצה להגיד. עכשיו, אני שואל אותך: אם יש דבר כזה, וקשה לי להוכיח ואני התערבתי בסוף אבל אני שואל: מה אתה רוצה שבית החולים יעשה בתקופה הזאת?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ברור. אני אגיד לך: א. אני חושבת שהשר, מטבע הדברים, אנחנו יודעים את ההיכרות שלך עם המשרד שלך. אתה הצבעת פה על בעיה שהיא באמת בעיה מאוד מסובכת.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

זו בעיה קריטית גם בתשלומים. אם כולם היו משלמים ומעבירים את הכספים בזמן, היה הסכמים והכל היה בסדר.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

תכף נפנה - - - בוא תשלים רגע את דבריך אבל תתייחס בבקשה לשאלת השר בעניין הזה. סליחה רגע חבר הכנסת אזברגה, ותודה רבה לחבר הכנסת פריגי שהצטרף אלינו.

אבי שטיינברג:

גם כאשר אין הסכם עם בית חולים, אנחנו משלמים מתוקף צו הקאפ, שם יש חוקים ברורים - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני מכחיש את זה שבבתי חולים שאין לכם הסכמים אתם לא משלמים. אני אומר את זה כאן על אחריותי לוועדה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

זה חמור מאוד. אני גם לא רואה אותך קופץ ומכחיש כל כך את דברי השר אז אני עוד יותר מוטרדת.

קריאות:

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

לא, אבל הוא לא מתעקש על זה שאתם עושים את זה.

אבי שטיינברג:

אני אמרתי ואני מתעקש: אנחנו משלמים על פי צו הקאפ.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

יש כרגע חובות, פרצה שביתה.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני לא נגד קופת חולים X --

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ברור שלא. זה לא אישי.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני אומר לכם באחריותי: יש מקומות, בתי חולים שאין להם הסכמים עם קופות החולים ולא מעבירים להם את הכסף. ברגע הזה ---

עיסאווי פריגי (מרצ):

כבוד השר, איפה הסמכות של המשרד? אין סמכות למשרד?

שר הבריאות יעקב ליצמן:

לי אסור להתערב בהסכמים בין בתי חולים וקופות חולים. אני לא מתערב.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אבל כמו שציינת, למגינת לבך החובות.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

מישהו שהיה חובות שמדובר בהרבה עשרות מיליוני שקלים ---

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

טוב, זה מצב לא נורמלי. אנחנו נמשיך בצורה מהירה בסבב הקופות. תודה רבה לך. קופת חולים מכבי, עידו.

עידו הדרי:

אני מקופת חולים מכבי. אנחנו יכולים להתמודד עם כל מה שהוועדה תחליט או החוק יחליט, זה תלוי במקדמות שנקבל מהמדינה. אנחנו יכולים להתמודד עם כל מה שיקבע כאן, זה תלוי במקדמות שיגיעו מהמדינה. מערכת המקדמות נבנתה על בסיס שוטף 60. אם יחליטו להקדים את התשלומים שלנו לספקים לשוטף 30 ויתאימו את מערכת המקדמות בהתאם, אז זה בסדר.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

לך יש הסכם עם כל בתי החולים?

עידו הדרי:

לא.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

עם כמה בתי חולים אין לך? זה נראה לי יותר קל לשאול מאשר עם כמה בתי חולים יש לך.

עידו הדרי:

אני לא זוכר בעל-פה, אני יודע להגיד ככה: יש לנו הסכם עם כל הממשלתיים, יש לנו הסכם עם לניאדו, שערי צדק, מעייני הישועה, חלק מהנצרתיים.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

לא בטוח שזה יעזור לך גם לא עם כל בתי החולים. למה אין לכם הסכם עם כל בתי החולים?

שר הבריאות יעקב ליצמן:

ליאור, האם אנחנו מעבירים לקופת חולים מכבי כמו כל קופת חולים בשוטף כל חודש?

ליאור ברק:

כל הקופות מקבלות את אותו - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

לא, הוא אמר ארבע פעמים, אמרתי גם להם.

ליאור ברק:

כל הקופות מקבלות בצורה זהה מביטוח לאומי את הכסף, ארבע פעמים במהלך החודש.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ארבע פעמים במהלך החודש, זאת אומרת זה 1 חלקי 12.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

הוא מקבל כל שבוע ימים.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

על פניו, מהדיון הזה לא לגמרי עולה, חיפשתי את מקור הכסף, אני לא מצליחה עדין להבין למה נוצרו הפערים אבל אנחנו נמשיך לחפור בחסות השר.

עידו הדרי:

אנחנו בהחלט משלמים. גם לבית חולים שאין לנו הסכם אתו, אנחנו עדין רוכשים שם שירותים. כשחבר מכבי מגיע, אנחנו משלמים לו, בהחלט, בהיעדר הסכם. זה אומר בעיקר שאין לנו שם הנחות נוספות. זה מה שזה אומר.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אתה משלם ועונה את אותה תשובה שענה אבי. אתה אומר את אותו דבר, אתה משלם לפי צו הקאפי?

עידו הדרי:

בהחלט.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

הבנתי. קופת חולים לאומית בבקשה.

אתי כהן-אדר:

אני מנהלת מחלקת כלכלה. מבחינתנו גם אפשר לעמוד בתנאים שהחוק מגדיר כלפי הספקים שלנו בבתי החולים אבל שוב, זה כרוך במקדמה רצינית מאוד בסך מאות מיליוני שקלים לפי ההערכה שעשינו שנצטרך לקבל כדי לעמוד בזה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

למה צריך מקדמה? תסבירי לי. אומר כאן נציג משרד הבריאות - -

יעקב פרי (יש עתיד):

היא מדברת על החד פעמי.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

על השני מיליארד. אני לא בטוחה שאתה צודק.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני שואל: הרי ברגע שאמר ליאור, שהוא נציגי במשרד הבריאות, שמעבירים כסף ארבע פעמים, זאת אומרת כל שבוע מעבירים כסף, אז למה - - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אני גם לא מצליחה להבין.

אתי כהן-אדר:

אז אני אענה: התשובה היא 1 חלקי 12 מתוך מה?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

רגע, אז אנחנו שוב חוזרים ל"סקוור וואן".

שר הבריאות יעקב ליצמן:

יעקב, אם היא מקבלת פעם בשבוע אוטומטית, כל שבוע, והיא על פי חוק פעם ב-30 יום אז היא מרוויחה כבר. אז - - -

אתי בנדלר:

כי הכסף שהיא מקבלת כבר משועבד להתחייבויות - - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

שאלתם אם אני יודע על כלכלה שלא למדתי, אם לתקופה הזאת שהיא כל כך הרבה שנים מקבלת מקדמה של ארבע פעמים בחודש, היא חייבת לקבל. לא יכול להיות אחרת.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

נכון.

יעקב פרי (יש עתיד):

גם אם היא גוררת אתה את הזנב - - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

זה מה שאני אומרת. בבקשה, חבר הכנסת פריג'.

עיסאווי פריג' (מרצ):

שאלה ללאומית.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

תן לה להשלים, ואז חבר הכנסת פריג'.

אתי כהן-אדר:

אני אומרת שהכספים שאנחנו מקבלים היום בשוטף לא יספיקו לעמוד בתנאי התשלום האלה. הם מספיקים בקושי לעמוד בתנאי התשלום הקיימים, שאנחנו מתנהלים אתם כיום. 1 חלקי 12 לא ייתן את המענה, והייתי שמחה בכלל אם המדינה תוכל לענות על זה גם.

יעקב פרי (יש עתיד):

אבל את לא מסבירה לנו - - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

רגע, הבטחתי לחבר הכנסת פריג'.

אתי כהן-אדר:

יוצאת מקדמה רצינית של מאות מיליוני שקלים להתחלה כדי להקדים את כל התשלומים של כולם. הרי צריך כסף לזה או לחילופין צריך לקחת הלוואת מימון.

עיסאווי פריג' (מרצ):

כבוד השר, אתי, יכול להיות לכם ששאלתי תבוא מטעמי בורות מסוימת אבל בכל זאת, אני שואל: אני חבר לאומית לשם גילוי נאות. אני מכפר קאסם - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין :

אתה לא לבד.

עיסאווי פריגי (מרצ) :

גילוי נאות. אני מכפר קאסם.

יעקב פרי (יש עתיד) :

הערבים מוכרחים להיות בלאומית.

עיסאווי פריגי (מרצ) :

לא, אשתי בכללית.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין :

למה? אני לא ערביה ואני בלאומית. זיכרונות מבית סבא...

עיסאווי פריגי (מרצ) :

אז אני מכפר קאסם, אזור פתח-תקווה. יש לנו בילינסון והשרון, שהם שייכים לכללית. כשלאומית רוצה לאשפז, היא שולחת אותנו לתל-השומר, שזה פי שניים מהמרחק שאני גר בו. אני צריך לנסוע יותר לעומת השרון ובילינסון אני נוסע 10 דקות. אז אני שואל: הרבה מהתושבים שבלאומית, התחילו לחזור לכללית. זה לא משתלם לי לנסוע לתל-השומר עם תחבורה ציבורית מאורגנת. השרון, 10 דקות אני שם, יש אוטובוס, יש הכל. אז אנשים התחילו לעזוב ולחזור לכללית. שאלתי: האם יש לכם הסכמים עם בתי חולים באזורים כמו אזור פתח-תקווה נגיד? ואם אין לכם, איך אתם מסוגלים להתמודד עם התחרות בתנאים הקיימים?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין :

תודה רבה חבר הכנסת פריגי. אני רוצה להמשיך לחבר הכנסת אזברגה ואז השר ביקש לדבר אבל זה ממשיך את השאלות שאנחנו העלינו לגבי ההסכמים עם בתי החולים.

גי'מעה אזברגה (הרשימה המשותפת) :

קודם כל, אני מברך על הדיון הזה, אני חושב שהוא חשוב. בזמן הזה שעבדנו גם התמודדנו עם המצוקות האלה כמנהל בסניף מכבי אבל שוטף פלוס 30, אנחנו יודעים היום שהתקבולים הם משני מקורות: מקור אחד של הקפיטציה של ביטוח לאומי. המקור השני זה האוצר, נכון? אזוני השר, עכשיו ההכנסה היא פעם אחת בחודש מהאוצר וארבע פעמים מביטוח לאומי, מהקפיטציה כל שבוע. מדוע הספק הזה שמזמין, אני לא יודע אם זה ציוד או תרופות, צריך לחכות שוטף פלוס 60, 90 יום מינימום - -

מיכאל שפיר :

93 זה במקרה הטוב.

גי'מעה אזברגה (הרשימה המשותפת) :

זאת אומרת, אני יודע - -

עיסאווי פריגי (מרצ) :

למען הגילוי הנאות תגיד שאתה - - -

גימעה אזברגה (הרשימה המשותפת):

בסדר, אמרתי שעבדתי בקופת חולים ואני גם חבר במכבי במקרה. עכשיו, למה יש כאלה נגיד שנמצאים בתקציב גירעוני ויש כאלה שלא? זו שאלה כבר יותר חשובה כי יש כאלה שמתמשים בצורה אולי יותר נכונה, ויש כאלה שמתמשים פחות נכונה. יש הסכמים, מה שהעלה פריגי - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

יש הרבה דברים שגורמים לקופה אחת להתנהל יותר טוב או פחות טוב.

גימעה אזברגה (הרשימה המשותפת):

זו שאלה אחרת. יש כאלה, ואני עכשיו שואל בכיוון השר: העניין של חוק בריאות ממלכתי שמחייב לתת את השירות והנגישות גם, אדוני השר. יש כאלה שיש להם, חלק מקופות החולים, יש להם מה שנקרא בקרת בתי חולים. אני לא יודע כמה עושים את זה בצורה יותר יעילה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

לכל הקופות, לא? בקרת בתי חולים.

גימעה אזברגה (הרשימה המשותפת):

יש כאלה קופות שיש להן, אני לא יודע. אני לפחות יודע שבמכבי יש בקרת בתי חולים, והעניין של הסכמים גם אבל התשלום עצמו, אני חושב שאפשר לשלם ולעשות את התשלום אחיד כי - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

מה זה אחיד? שוטף פלוס?

גימעה אזברגה (הרשימה המשותפת):

התשלום נגיד שוטף פלוס 30, ושיהיה אחיד לכולם מכל מיני סיבות שאולי זה המקום לדיון פה עליהן אבל זה גם חשוב וגם זה בריא ובסוף, בשביל לתת שירות יותר נאות לאזרח, אחרת אם אני רוצה לבחור, איפה הבחירה שלי כאזרח לקבל שירות נגיד בבית חולים בירושלים.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ברור חבר הכנסת אזברגה אבל אנחנו היום במקרה לא עוסקים בדיון של השירותים למרות שאתה צודק באלף אחוז, זה קשור בעקיפין. בסופו של דבר אנחנו עוסקים בשאלה, במערכת היחסים של מערכת הבריאות עם הספקים שלה. זה קופות חולים, זה בתי חולים. בגלל זה אנחנו ניסינו להבין את השרשרת.

אדוני השר, חבר הכנסת כבל ביקש משפט. בסדר?

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

אדוני השר, הדבר החשוב הוא שנצא מכאן בסוף עם איזה סוג של החלטה. אני מניח שלא הפסדתי הרבה חומר. כל אחד אמר מהמקום בו הוא נמצא ובשורה התחתונה, אני יודע להגיד אדוני השר, לפחות על קופות החולים הציבוריים, אין שום סיבה. ולאחר מכן, אדוני יתייחס לבתי החולים שנמצאים באופן ישיר תחת פעולתו, בתי החולים הממשלתיים, איך הוא רואה את ההתמודדות מולם. חייבים לצאת מפה עם החלטה לביצוע מידי. תודה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

בסדר גמור. תודה רבה חבר הכנסת כבל. ברוך הבא חבר הכנסת יעקב אשר. אדוני השר.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

תודה גברתי היושבת ראש. אני רוצה לחלק את הדיון לכמה חלקים, חלק לספקים, לא משנה לי גדולים או קטנים, חלק לבתי חולים ולקופות חולים יש עוד חלקים באמצע שאנחנו נראה. אז קודם כל, איתן, מה שאני מבקש, שלא תקבלו החלטה היום. אני, בלי נדר, מתחייב שתוך שלושה שבועות אני אביא משהו לוועדה. אני אעשה דיון עם האוצר, עם משרד הבריאות, ואני לא הייתי מודע עד כדי כך שמה שסוכם אז, - - - אבל לא עד כדי כך.

אני רוצה לחזור לדברים שהתחלתי להעיר בתחילת הדיון, וזה נורא חשוב: בתי חולים, יש ממשלתיים ויש ציבוריים. ציבוריים זה הדסה, נצרתיים, מעייני הישועה, שערי צדק, לניאדו. ויש ממשלתיים. ממשלתיים, כל מה שהחליטו, הממשלה תצטרך לסבסד. אין דין אחד, יותר קל ויותר קשה. יותר קשה, אתה מכיר את הצו אבל יותר קל, אני יודע על מי מוטלת האחריות, מי יכול ליצור. הציבוריים, וזה היה אחד הסיפורים של הדסה, מדבר על הקאפ. אני אתן לכם דוגמה קיצונית, שיש העלאה בשכר בשביתת הרופאים והאחיות, שהיו העלאות שכר, - - - קמו בתי החולים הממשלתיים אוטומטית השלמנו. הם צריכים גם לשלם כי הרופא, מי יסבסד אותו?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אולי הם צריכים להיות ממשלתיים, אדוני השר. בתי חולים שקורסים, אולי הם צריכים להיות ממשלתיים.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני חושב שיש בתי חולים ציבוריים במצב אפילו יותר טוב מחלק מהממשלתיים. לא צריך הכל להיות ככה. ולכן, אני אומר, אני רוצה להגיד דבר אחד, לכן זה ככה: אני פניתי לאיתן בזמנו, כשביקשתי - - - למה? כי לפי מה שאורן אמר אני לא בטוח שזה שני מיליארד שקל אבל ברור שזה הרבה הרבה כסף. מצד שני, וזה דבר אחד שאני רוצה ללמוד, שאמרתי שנקיים דיון כי אני לא מבין אם משלמים להם ארבע פעמים בחודש, אני לא מבין מה זה. צד שלישי - -

יעקב פרי (יש עתיד):

אתה אומר: אם לא ישלמו ארבע, שישלמו פעמיים. גם טוב.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

לא, אני לא מבין, אני אסביר: אז גם אני אעביר רק פעם בחודש להם ולא פי ארבע, וזה יהיה לסבסוד לדברים אחרים. גם אני יודע ביזנס.

עיסאווי פריגי (מרצ):

אתה עושה את זה בממשלה בצורה מושלמת. אני חייב להגיד את זה.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

לכן, אני אומר שעל זה הדיון. אגב, זה נתון שאני אף פעם לא שמתי לב, אני צריך לדעת את זה וצריך לעשות סדר. הנושא הבא צריך להיות סדר אצלי, לא אצל אף אחד, של מה הדין של אלה שאין הסכמים עם בתי חולים.

עיסאווי פריגי (מרצ):

זה מעניין אותי לשמוע. תתייחס גם למה ששאלתי.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני כבר התערבתי בדיון הזה בהתחלה. אני אומר: יכול להיות שבשלב מסוים אני אציע לגבי קופות החולים, לא לגבי עסקים קטנים אלא לגבי קופות חולים ובתי חולים, שאני אעשה הבדל בין ציבוריים לממשלתיים. ממשלתיים אני אקח על עצמי אולי, נראה כמה כסף זה, ונראה אם אני יכול - אני יודע שהאוצר לא אוהב את מה שאני אומר כרגע. וציבורי - -

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

גם המבטים שלהם ככה...

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

למה בעצם משרד הבריאות אף פעם לא כפה על קופות החולים להתקשר עם כל בתי החולים?

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני לא יכול להתערב במשא ומתן בין קופות חולים לבתי חולים.

עיסאווי פריגי (מרצ):

למה אבל?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אדוני השר, יכול להיות שאנחנו נעזור לך בחקיקה בעניין הזה.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

לדעתי זה ארוך. לפעמים כנראה יהיה יותר קל להגיע עם הפלסטינים לשלום.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

לא, ברור. יכול להיות, אני לא פוסלת את זה אבל אני חושבת - -

עיסאווי פריגי (מרצ):

אבל איפה מערכת החקיקה בעניין הזה?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

לכן אני אומרת, שאני חושבת - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

איתן, אם אתה רוצה להביא כאן את - - - וקושניר...

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

בינתיים זה לא מוכיח את עצמו אבל אנחנו מוכנים לנסות הכל. חבר הכנסת כבל, אני כן חושבת שיכול להיות שאנחנו צריכים להידרש לשאלה האם הגיעה השעה? בכל זאת, עברו 22 שנים מאז, אנחנו כמובן בתיאום עם השר. אני חושבת שצריך לבחון את זה.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני אשמח לענות לך על זה. אני מבקש רק שיזכירו לי לקראת הדיון, שאני באמת מתכוון שבעוד כשלושה שבועות יהיו לי תשובות, גם לענות על הנושא הזה אבל אני לא מזלזל בתשובה של אורן, שהוא אמר שזה הרבה כסף.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

לא, גם אנחנו לא מזלזלים.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

יש התרת נדרים, זה לא בדיוק בנושא הזה אבל כנראה זה די הרבה כסף.

עיסאווי פריג' (מרצ):

למה אתם לא מפריטים את בתי החולים לקופות וחאלס?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אני אומרת לא הפטה. אני אומרת את הדסה בואו נמכור לקופת חולים או נלאים את הדסה.

עיסאווי פריג' (מרצ):

אנחנו בעידן ההפרטה. כל דבר מפריטים.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני ממש מתפלא עליך כי ברגע שאני אעשה את זה, אחרי שנה אני אבוא ואתה תשאל אותי: למה אתם לא מפריטים את קופות החולים?

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

זה גל.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

זה גלים אבל אנחנו רוצים לעזור למערכת הזאת.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

מה שאני אומר: אני אקיים דיון חוזר, קיימתי דיון פעם אחת אבל אקיים דיון חוזר רציני יותר לגבי מה עושים כאן כי התעוררו כאן כמה שאלות שהן שאלות טובות.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אני גם מתרשמת שהשר הבין את המצוקות הגדולות של העסקים הקטנים.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני מבין את המצוקות.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

בגלל זה הוא פה.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

יש לפעמים שחברה - - - אני מתערב.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

שלושה שבועות זה הרבה זמן.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

זה לא הרבה זמן.

יעקב אשר (יהדות התורה):

עדיף לבוא עם תשובות ברורות יותר.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

הדבר השני: בתי חולים, אין בחירה איפה שרוצים ללכת. בדרך כלל זה לפי הסכמים. גם זה טעון תיקון אבל זה לא --

עיסאווי פריגי (מרצ):

אני רוצה פחות מרחק מהבית שלי, אני רוצה מרחק נורמלי מהבית שלי.

היו"ר איילת נתמיאס ורביץ:

אז הנה, השר אמר שהוא יבחן את השאלה הזאת.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני באמצע. אתה שר לי את השיר של יורם גאון או איך קוראים לו?

היו"ר איילת נתמיאס ורביץ:

אריק איינשטיין.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

הם פעם היו בשלישיה.

קריאות:

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אז אני אגיד לך מה: זה קשה כי ההסכם לא פשוט, זה הרבה כאב ראש אבל יש דבר אחד שאנחנו עשינו מזמן ואנחנו שוקלים על עוד: באונקולוגיה למשל אפשר לבחור איפה שרוצים. זה לא עניין דווקא בבית חולים ששולחים אותך. אתה יכול להגיד, חלילה מי שחולה, יכול להגיד אני רוצה ללכת לשם. עכשיו אני בודק אפשרות גם על לב, ניתוחי לב. גם את זה אני שוקל, אני בודק כרגע אפשרות אם גם שם לעשות את זה גם לבחירה. שאר הדברים אני לא יכול כי זה לא דברים שהם SOS ולכן, אני לא יכול.

לכן, לסיכום מה שאמרתי: אני אמרתי שאחת הבעיות הקריטיות ביותר זו הבעיה של קופות חולים מול בתי חולים, זה העיקר. את העסקים הקטנים, זה חשוב.

היו"ר איילת נתמיאס ורביץ:

אז זה מתגלגל, זה ברור.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

זה לא רק בגלל זה. כל אחד, זה שאלה של חלילה וחס יתמוטטו. בזה יש לי בעיה, זו בעיה יותר פשוטה - אם מישהו שבאמת נקלע למשבר וצריך פה ושם איזה בית חולים - בקיצור, אני אשתדל לעזור לכם. כאן זה יותר קשה לי אבל כאן צריך לעשות סדר. אני יכול דרך תקנות או מי יודע אם חוקים, זה כבר אני לא יודע.

אני בעזרת השם אשתדל בתוך שלושה שבועות, אני אקיים אצלי במשרד הבריאות עם האוצר דיון משותף ואני אביא לכם דבר, המסקנות שהגענו.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אנחנו לכל דבר חקיקה שהשר ירצה שכן יהיה בחקיקה ראשית, אנחנו כמובן נסייע. אם השר יחליט שבחקיקת משנה, אותנו בסוף כמו את השר מעניין הציבור, ובמקרה הזה גם ציבור הספקים.

חבר הכנסת אשר, בבקשה.

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני רוצה לחזק את השר.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אני רוצה לומר שמי היה כאן באותן ישיבות שהוחלט על הנושא הזה של ה-30 יום – אחד הדברים שהעיקו מאוד זה שכביכול הממשלה לא מחויבת במה שאנחנו רוצים לחייב את כולם. זה היה הנקודה המרכזית שהפריעה אז, בזמנו, בחקיקת החוק הזה, שהחוק הזה הוא חשוב כי הוא מציל את אותם עסקים בינוניים וקטנים. ולכן, מה שאמרת עכשיו, כבוד השר, לגבי העניין הזה שלפחות בחלק הממשלתי, ששם זה כן יהיה, אני חושב שיש לזה חשיבות גדולה כי זאת אמירה לגבי כל המניפה של החוק הזה כי הרי אי אפשר לבוא ולהגיד שהממשלה לא מעבירה. הרי היה אותו סיפור לגבי משרד הפנים, שהמדינה לא מעבירה בזמן לרשויות וכולי, וכפו עליהם בסופו של דבר. אז גם פה, לפחות בחלק הזה, בחלק של בתי החולים הציבוריים, זה הרבה יותר - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

כן, אבל למשל בירושלים בית החולים הכי גדול הוא בית חולים ציבורי.

יעקב אשר (יהדות התורה):

יש לי עוד בקשה לשר, בעקבות ישיבה שהיית פה נדמה לי אתמול או שלשום לגבי הלחם הבריא והלחמים הלא בריאים אבל אני מדבר לגבי הצליאק: עלה מתוך זה העניין של הלחם. אנחנו יודעים שהתחלת באיזו שהיא רפורמה. אני לא רוצה להפתיע אותך עכשיו לתשובה. אני אומר, אם אפשר לפעם הבאה, ואיך אנחנו יכולים לתת רוח גבית לעניין הזה כי זה באמת דבר של פיקוח נפש של אותם אנשים. אני יודע שהתחלתם באיזו שהיא רפורמה שהתחילה בחצי שנה האחרונה - לדעת מה קורה ואיך אפשר לעזור.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

תודה רבה חבר הכנסת אשר.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אני דווקא בשבועיים האחרונים קיבלתי עוד תלונה על הצליאק.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

מה, על מחיר המזון?

שר הבריאות יעקב ליצמן:

כן. אני אסביר: אתם צריכים לשאול אותי שאלה הפוכה: למה הקמח המלא עולה יותר מקמח

רגיל?

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני רק רוצה לעדכן את אדוני השר: זה נושא שהעלינו אותו כאן, ומשרד הכלכלה, הרי מה הסתבר? שזה אותן עלויות. אז אמרתי: בואו תחליפו, שהמסובסד יהיה ללחם הבריא, הרי זה אותו דבר. עכשיו הם בשלב הראשון עשו מכרז שנכשלו בו, לא הצליחו בו כדי לנסות ולעודד את התחרות. אנחנו מקווים שזה יתוקן אבל אין לי ספק שהחלמאות הזאת - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

תן לי לעדכן אותך: הקמח המלא, הבעיה זה ברשתות, זה לא בעיה במאפיות, בכלל לא. הרשתות מרוויחות כסף מהקמח המלא על הקמח הלבן. זו הבעיה וזה אסור שזה יהיה. ניסיתי, איתן, לעשות הפוך – שהקמח הלבן יסבסד את הקמח המלא. עכשיו אני בא לצליאק – למה אני מתפלא? אורן, הגענו להסכם בזמנו עם זה שהאוצר יסבסד וסבסדו, נכון?

אורן גבע:

כן, יש איזה הסכם, אני פחות בפרטים.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

יש הסכם. אני חשבתי --

איתן כבל (יו"ר ועדת הכלכלה):

ממש לא. היה כאן דיון בדיוק על העניין הזה.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

היה, עשינו הסכם עם האוצר --

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

לפני שנה, לא לפני הרבה זמן.

יעקב אשר (יהדות התורה):

שתי שאלות: א. האם עבר הכסף? ב. אם זה עבר, האם זה באמת הוריד את המחיר?

אורן גבע:

זה צוות אחר אצלנו, אני לא מכיר.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

חבר הכנסת אשר, אתה מעלה שאלה נכונה, היא רק לא קשורה לגמרי לדיון שלנו ואני לא רוצה לקפח --

יעקב אשר (יהדות התורה):

הייתי ער לזה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אני יודעת. אבל שאלת. אני רציתי להגיד שאחרת הם לא נפגשים.

ברשותך, אדוני השר, אני מניחה שאתה יכול להיות פה עוד כמה דקות כי יש פה עוד כמה אנשים -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

יש לי שאילתה ראשונה היום.

היו"ר איילת נתמייאס ורבין:

בסדר, אז אנחנו עד שבע דקות לפני 11 כדי שהשר לא יצטרך להוכיח שהוא גם יודע לרוץ מרתון. אני רוצה לתת את רשות הדיבור לפרסטר נועה, סמנכ"ל הכספים בשיבא.

נועה פרסטר:

אני רק רציתי להגיד שלא משנה אם יש הסכם - לי יש הסכם עם כל הקופות ועדין נקודתית, נכון לרגע זה, יש לי חוב שהקופות חייבות לשיבא, 220,000,000 שקלים מעבר ל-60 יום שמגיע להם ומותר להם.

היו"ר איילת נתמייאס ורבין:

זה חוב שנגרר כמה שנים כי השר בדיוק סיפר - -

נועה פרסטר:

זה חוב של שנתיים פחות או יותר, מ-2016. כשהם משלמים, הם לא משלמים 100% מהחשבון. הם משלמים 90% ומשהו, ואז נשארת יתרה. יש לי למשל - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

לא, אני אעזור לך - השיטה הולכת ככה: כאילו יש ויכוח על החוב.

עיסאווי פריגי (מרצ):

זה לא חוב סופי.

אתי בנדלר:

- - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

רגע, יש ויכוח על החוק אז לא משלמים את הכל, משלמים על החשבון.

היו"ר איילת נתמייאס ורבין:

בדיוק, נכון. למרות שלא למדת כלכלה, אדוני השר.

נועה פרסטר:

ואז אם רוצים - אנחנו משתדלים לשלם לספקים קטנים ראשונים - -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אנחנו הולכים לשנות את השיטה. אגב, אני יכול לגלות לך גם כן שיכול להיות גם - - - לשלם ואחר כך להחזיר.

אלי רוזנפלד:

השר מתכוון למנגנון הערעורים למעשה.

עיסאווי פריגי (מרצ):

איך ב-220,000,000 שקל אתם ממשיכים לתפקד?

נועה פרסטר :

אז אני אסביר, שניה - -
היו"ר איילת נחמיאס ורבין :

כי הם בעצמם - - - לקופת חולים - - - לא בטוח שכל בית חולים יכול להתמודד עם חוב כזה.

שר הבריאות יעקב ליצמן :

בגלל זה הם מכרו את המגרש לידם.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין :

וגם צריך להגיד את האמת, לא כל בית חולים יכול להתמודד עם מה ששיבא יכול להתמודד. צריך להגיד את האמת.

נועה פרסטר :

כל אחד לפי הגודל שלו. זה בערך חודש וחצי פיגור בעסקים שלנו. אם אני צריכה להקדים 30 יום לספקים, אין לי מאיפה. אין לי.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין :

נועה, הבנו את המסר. אני מודה ומתוודה שהסקרנות אוהזת בי, השר, והייתי רוצה מאוד לדעת כמה כל בית חולים חשוף לחובות מול קופות החולים אבל אנחנו לא נעכב את השר.

יעקב אשר (יהדות התורה) :

אותי דווקא מעניין הסיפור של המגרש.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין :

חבר הכנסת אשר, אתה מוזמן להגיש שאילתה. אני חושבת שהרעיון של חבר הכנסת פריגי הוא נכון. אני מאוד מאוד מבקשת, גברתי מנהלת הוועדה – אדוני השר, מאוד היינו רוצים לדעת כמה כרגע עומד כל בית חולים חשוף מול קופות חולים בחובות ישנים בעיקר, כי ההתחייבויות לשלם מהחודשים האחרונים, זה פחות מטריד אותי. החובות שהם גוררים ושכתוצאה מזה גם יכול להיות אי תשלום לספקים קטנים נגרים, אני חושבת שזה דבר שכדאי לדעת.

עיסאווי פריגי (מרצ) :

כל חוב מ-2016.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין :

למשל. אני הייתי לוקחת סוף 2015 אבל בסדר, סוף 2016. אני אתך עיסאווי, אתה רואה חשבון, לא אני.

יהודה פילוסוף שמייצג את נושא האורתופדיה.

יהודה פילוסוף :

אני בא מהמגזר היצרני, אני מייצג את המכונים האורתופדיים. אנחנו מייצרים פרוטזות, מכשירים ונעלים אורתופדיות. אנחנו בקשר עם השר אבל הבעיה שלנו היא עם קופות החולים, ואני מבקש מאוד מהשר שיוכל לעזור לנו לפחות במוסר התשלומים של המגזר הזה של קופות החולים.

רועי כהן:

איתן, זה שוער מכבי נתניה האגדי, יהודה פילוסוף.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ללא ספק זאת האינפורמציה הכי חשובה עכשיו.

יהודה פילוסוף:

אני רוצה לשאול את הנציגים של קופות החולים, איך הם מרשים לעצמם לעבוד אתנו בשוטר 200,150. זה קופת חולים כללית, לאומית ומכבי, שהנציגים יושבים פה, ששמעתי שכבוד השר שאל אם יש להם הסכמים בכלל אתנו. הם פשוט מנחיתים עלינו שוטר 93, שוטר 150. קופת חולים מכבי בכלל מרשים לעצמם.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אתה הבנק של קופות החולים. הבנו.

יהודה פילוסוף:

הם צריכים להבין שאנחנו, את רוב החומרים - -

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

השר חשב שהוא הבנק, עכשיו הוא מבין - - -

יהודה פילוסוף:

כן, אני מסבסד את קופות החולים אז אני רוצה לדעת מי פה בעצם, הממשלה, קופות החולים? אני שומע שמעבירים כספים. אז אני מבקש את כבוד השר, בבקשה שייתן איזו שהיא הוראה לקופות החולים הוראה שקודם כל יעשו אתנו הסכמים. זה דבר אחד. כמו שהוא אומר, אם יהיה הסכם, נוכל לדעת כמה משלמים.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

רגע, לקופות החולים אין הסכמים - -

יהודה פילוסוף:

לקופות החולים אין אף הסכם. אני שנה בנושא, אין אף הסכם עם המכונים האורתופדיים לגבי נושא נעלים, מכשירים ופרוטזות. הם אומרים: אתם לא רוצים, אל תעבדו אתנו.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

אתה עובד תחת מכון לואיס?

יהודה פילוסוף:

אני עובד תחת מכון לואיס, בוודאי. אני יושב ראש חטיבת המכונים. אנחנו עובדים עם מכון לואיס.

שר הבריאות יעקב ליצמן:

מכון לואיס, יש לו הסכם?

יהודה פילוסוף:

כבוד השר, מכון לואיס זה מכון לואיס. הוא מייצג אותך, לא אותי. מכון לואיס הוא הקטליזטור בין משרד הבריאות, הוא שומר הסף לגבי הנושא אם אנחנו מייצרים נכון, מספקים נכון, עומדים בכל הקריטריונים אבל כשאני עובד עם ספקים בגרמניה או בארה"ב, אותם לא מעניין לא שוטף ולא כלום.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

יהודה, יש לי בקשה אליך: כיוון שאני חושבת שמדובר בבעיה שנוגעת להרבה מאוד אנשים, אדוני השר, יהודה, תכתוב לנו בבקשה לוועדה בצורה הרבה יותר מפורטת ממה שדיברת כאן על טיב הבעיה. אנחנו ננסה לערב את השר ולראות כי זה נשמע לי ממש אבסורד מטורף שאין אף הסכם. אומר השר נכון: אם יש הסכם עם מכון לואיס, האם זה מספק או לא? אני רוצה שאנחנו נוכל לערב את השר ככל הניתן בעניין הזה כי זה נוגע לציבור מאוד גדול האורתופדיה.

עיסאווי פריג' (מרצ):

אבל למה המכונים עובדים עם הקופות למרות שאין הסכמים?

רועי כהן:

הם רוצים לחיות, מה?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ממה אתה רוצה שהם יחיו, חבר הכנסת פריג'.

עיסאווי פריג' (מרצ):

אז זה ניצול המערכת.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

זה ברור שזה כוחנות מול המכונים. זה ברור לגמרי.

יהודה פילוסוף:

מה שיפה, אני רוצה לציין רק דבר אחד: מחזיקים אותך בצוואר, ואתה מסתכל על ציבור נכים ואתה אומר: לתת לו את הפרוטזה או לא לתת לו את הפרוטזה?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ברור.

עידו הדרי:

פרוטזות זה לא קשור לסל בכלל.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

סליחה עידו, התערבת ברגע נכון. אני אומרת: אתה הולך איתי לפרוטזה? בוא נלך לנעליים מיוחדות כשאדם שובר רגל.

יהודה פילוסוף:

גם.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

לא, בוא נדבר על בעיות יומיומיות, לא על בעיות שלא נדע.
עורכת דין הילה נויבך, זה חשוב לך? לדעתי רועי כהן מייצג אותך.
חנה לאידרשניידר מלשכת המסחר? אז אם לא אכפת לך שתי דקות ממש קצרות.

חנה לאידרשניידר:

תודה. בעצם רוב הדברים נאמרו. אני רק רוצה לחדד דבר אחד: החוק הזה הוא חוק מאוד חשוב, ויש עוד חוקים במדינה שמשרד הבריאות או מערכת הבריאות או כל מערכת אחרת לא מעזה להפר כמו למשל שכר עבודה. אף אחד לא מלין שכר מכיוון שיש חוק שמחייב לשלם שכר בזמן. ברגע שיהיה חוק, והחוק הזה יחייב את כל המשרדים להעביר את התקציבים בזמן ולשלם בזמן, לא יהיה מצב שעסקים פה וחנוקים ומחכים 200 יום לתשלום.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

אני חושבת שזה נאמר, חנה. תודה רבה לך על התוספת הזאת.
אדוני השר, אני רוצה ברשותך לסכם את הדיון אלא אם כן יש לך משהו להוסיף? לא. אז אני קודם כל מודה לשר על השתתפותו, מודה לחבר הכנסת כבל שזיכה אותי בניהול הדיון הזה כי אני חושבת שזה דיון מאוד מאוד חשוב.

יעקב פרי (יש עתיד):

אנחנו התכבדנו...

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

תודה. זה דיון מאוד מאוד חשוב בעיני כולנו משום שהוא נוגע להרבה יותר אנשים מכפי שנדמה. הוא נוגע גם לספקים הקטנים והבינוניים וגם נוגע לציבור כולו כי הדברים שצפו כאן הם דברים שקשורים גם לשירות ולאיכות השירות שמקבל האזרח שמשלם עבור כך.

אני רוצה להודות לך, השר, שהתחייבת לפרוטוקול בתוך שלושה שבועות להביא לנו מתווה להכנסת מערכת הבריאות לתוך ההסדר של שוטף פלוס 30, ההסדר החוקי, מה אפשר לעשות -

שר הבריאות יעקב ליצמן:

לא, אני לא אמרתי מה.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

בסדר, אנחנו לא נתעקש עם השר, זו היתה משאלת לב.

יעקב אשר (יהדות התורה):

בואו נשאיר שהוא יפתיע אותנו.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

משאלת הלב, אמנם חבר הכנסת אשר לא נותנים לי להצטרף לסיעה שלכם אבל אני חושבת שאני מגנה על השר מספיק. אני הבעתי משאלת לב, אדוני השר. אתה תביא לנו את המתווה כפי שאתה יכול להציע אותו אחרי שאתה תדבר עם אנשי המקצוע. הוועדה, כפי שאתה מבין, העניין הזה בנשמתנו בגלל שאנחנו רואים את האנשים האלה מדי יום, בין אם מדובר במכונים האורתופדיים ובין אם מדובר בספקים אחרים. אין ספק שצפה פה בעיה קשה בזכות ההערה שלך, אדוני השר, בנושא של ההסכמים של קופות החולים עם בתי החולים.

אנחנו בוועדה, כפי שביקשתי גם מיושב ראש הוועדה, אנחנו נידרש לסוגיה הזאת האם צריך להביא היום למצב שבו אנחנו כופים על קופות החולים להתקשר בהסכמים עם כל בתי החולים כדי שהשירות לציבור יהיה טוב יותר - -

עיסאווי פריגי (מרצ):

את זה צריך לעשות.

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

את זה אנחנו כמובן נעשה בתיאום עם השר.

אני רוצה להודות לכל המשתתפים כאן ולאחל לנו יום טוב.

רועי כהן:

תוך כמה זמן יהיה דיון נוסף?

היו"ר איילת נחמיאס ורבין:

ברגע שנקבל את זה מהשר, נקבע דיון. הוועדה הזאת קובעת דיונים בנושא הזה מאוד מהר.

תודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 10:48.

נספח ח'

**העתק מפרוטוקול ישיבת
וועדת הכלכלה מיום
15.05.2018**

הכנסת

הכנסת העשרים
מושב רביעי

פרוטוקול מס' 748
מישיבת ועדת הכלכלה
יום שלישי, א' בסיון התשע"ח (15 במאי 2018), שעה 11:30

סדר היום:

יישום חוק מוסר תשלומים לספקים

נכחו:

חברי הוועדה:

איתן כבל – היו"ר

יעקב אשר

עבד אל חכים חאגי יחיא

רועי פולקמן

חברי הכנסת:

רוברט אילטוב

מוזמנים:

נעמי הימין	– ראש תחום רגולציה וחקיקה, משרד הכלכלה והתעשייה
עוזי שר	– החשבונאי הראשי, משרד האוצר
גלעד גושר	– עו"ד, לשכה משפטית, משרד האוצר
רן קויית	– מנכ"ל סוכנות ביצוע--עסקים קטנים, משרד התמ"ת
ליאור קוטלר	– רפרנטית בריאות - אגף תקציבים, משרד האוצר
יצחק וכטל	– סגן היועמ"ש, משרד הביטחון
ליאור ברק	– מנהל תחום פיקוח תאגידי בריאות, משרד הבריאות
מוריה מליחי	– כלכלנית אגף לפיקוח קופות חולים, משרד הבריאות
ליה דביר	– מרכזת יזמות עסקית במחוז ת"א והמרכז, משרד העלייה והקליטה
איתמר הר אבן	– עו"ד, רשות החברות הממשלתיות
דימה טרוסטיאנצקי	– סטודנט, רשות החברות הממשלתיות
אלי צ'ימבליסטה	– כלכלן, רשות החברות הממשלתיות
ציון נקאש	– כלכלן, מרכז השלטון המקומי
רקפת נאורי לוי	– ראש אגף גזברות, שירותי בריאות כללית, קופות חולים
אתי כהן-אדר	– מנהלת מחלקת כלכלה, לאומית, קופות חולים
פניאל רוזנטל	– ממונה על קשרי ממשל, קופ"ח מכבי, קופות חולים
אשר גרין	– יו"ר אגף בניה חוזית, התאחדות בוני הארץ
צביקה חודרלנד	– יו"ר אגף תשתיות, התאחדות בוני הארץ
גרא קאושנסקי	– סמנכ"ל תשתיות ובניה חוזית, התאחדות בוני הארץ
ברוך שניר	– מנהל תחום כלכלה, התאחדות בעלי המלאכה והתעשייה
מתן אברמוביץ	– רכז סביבה עסקית. ממונה נושאים מוניציפאלי, התאחדות התעשיינים
חנה לאידרשניידר	– מנהלת תחום ענפי, איגוד לשכות המסחר
מיכאל שפיר	– מנכ"ל, שפיר טכנולוגיות
גולן טובי	– מנכ"ל, מט"י-מרכזי טיפוח יזמות בישראל
אייל אדר	– מנכ"ל חברת אדר אלקטריק, נציגי בעלי עסקים

- עמנואל שפילמן
- סמנכ"ל עינב החץ, נציגי קבלנים, מנהלי עבודות קבלניות ועוסקים בעבודות הנדסה בנאיות
 - סמנכ"ל נקודה לבנה, נציגי בעלי עסקים
 - מנכ"ל נקודה לבנה, נציגי בעלי עסקים
 - מנכ"ל אולניק, נציגי בעלי עסקים
 - יו"ר קבוצת לפידות, נציגי בעלי עסקים
 - מנכ"ל בני עאדל גבאלי, נציגי בעלי עסקים
 - מנכ"ל ונונו דני בע"מ, נציגי בעלי עסקים
 - מתנדבת, מעורבות, שונות
 - חשבונאי ראשי, התעשייה האווירית לישראל
 - נשיא להב
 - שדלנית (י.כ שרותי לובינג ויחסי ציבור), מייצגת את התאחדות קבלני השיפוצים
 - שדלנית (עו"ד גויסקי-קשרי ממשל, ייעוץ ושרותי חקיקה), מייצגת את להב, לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל
 - שדלנית (פוליסי בע"מ), מייצגת את התאחדות בוני הארץ, תעשייה אווירית ולקוחות קובעים נוספים שנושא הישיבה נוגע אליהם באופן ישיר : אסותא, ועד ראשי האוניברסיטאות, מכבי שרותי בריאות)
 - שדלנית (גורן עמיר יועצים בע"מ), מייצגת את שרותי בריאות כללית
 - שדלנית (עצמאית), אינו/ה מייצגת לקוחות בדיון זה
 - שדלנית (אימפקט ל.א.ב) בע"מ, אינו/ה מייצג לקוחות בדיון זה (לקוחות קבועים נוספים שנושא הישיבה נוגע אליהם באופן ישיר : MSD. בנק לאומי, חברת החשמל, קרדיטפלייס בע"מ
- סיון זעזה
איציק זעזה
דוד אולניק
עמי לפידות
ריאד גבאלי
דני ונונו
שושי זגגי
נבו ברנר
רועי כהן
יהודה כהן
רחל כהן
עדן קנובסקי
יהושע שלמה זוהר
דוד ארז ענב
רפאל גרסון

ייעוץ משפטי:
אתי בנדלר

מנהל/ת הוועדה:
לאה ורון

רישום פרלמנטרי:
יפעת קדם

יישום חוק מוסר תשלומים לספקיםהיו"ר איתן כבל:

שלום לכולם. הנושא שמונח כאן לפנינו, גברתי, הוא יישום חוק מוסר תשלומים לספקים. אני רוצה לברך את העוסקים במלאכה. היום, אני רוצה להזכיר, זה יום שכל כולו מוקדש לעסקים קטנים ובינוניים. נשיא להב נמצא כאן, חלק מחברי הכנסת כמו פולקמן שהוא מראשי השדולה וחברתי איילת נחמיאס-ורבין, אני מניח שהם בוועדות אחרות ברגע זה, כל אחד בנושאים כאלה ואחרים. אנחנו לקחנו על עצמנו להמשיך וללוות את העסקים הקטנים והבינוניים, אני מרשה לעצמי לומר כפי שלא נעשה מעולם בעניין הזה. אני רוצה להזכיר את החוק החשוב שהובילו חברי הכנסת פולקמן, שלי יחימוביץ' – אני חתום עליו – ועוד סדרה של חברי כנסת, שבא להסדיר את אחת העולות. בוא נגיד את זה ככה, החוק שאושר מנסה, והדגש הוא על המנסה, לעצור או לשנות את הדפוסים שבהם מתנהלת הכלכלה הישראלית בכל הנוגע למערכת יחסי התשלום אל מול העסקים הקטנים. החוק בא לשנות את מה שנקרא "שוטף פלוס אין סוף". ישבו כאן, התווכחו, הוצאנו מתחת ידינו תוצאה סבירה, אני אפילו לא רוצה להגיד טובה בנסיבות המתקיימות ובלחצים המתקיימים. יותר מכך אני אומר לכם, הסכמנו להחריג את משרד הבריאות, כמדומני למשך כשנה.

רועי כהן:

לא, שלושה חודשים.

היו"ר איתן כבל:

שלושה חודשים. אני פשוט טועה, בגלל הזמן שחלף ועוד לא הסדירו. הכותרת שהייתה ב"כלכליסט" מדברת על כך שמדינת ישראל, רשויות השלטון, הם העבריינים הכי גדולים והמובילים ביותר בכל הנוגע לטיפול ויישום החוק. מה מצפים מאחרים אם המדינה היא המעוול הראשי? אם המדינה היא המעוול הראשי, מה אתה מצפה מהגורמים האחרים? זה תע"ש, זה משרד התחבורה, זה משרדי ממשלה אחרים.

קריאה:

רכבת ישראל.

היו"ר איתן כבל:

רכבת ישראל. אין כמעט גוף - -

קריאה:

נתיבי איילון גם.

היו"ר איתן כבל:

חבר'ה, אנחנו עכשיו לא עושים תחרות. אני אומר ברמת העיקרון, אין גוף ממשלתי שלא מעוול. אין כמעט גוף ממשלתי. אני יודע שמערכת הביטחון, חלקה לפחות - לא רוצה להגיד את זה באופן גורף - חלקה הלא קטן, לפחות גם על פי מה שנמסר לנו בעבר, עומדת בצורה כזאת או אחרת. יש כאן נציג ממשרד הביטחון? הייתה הנציגה בזמנו. בסך הכל הכללי, משרד הביטחון עומד - ושוב, אל תתפסו אותי במילה - בוודאי בכל הנוגע ביחס למשרדי ממשלה אחרים.

חברות וחברים, זה לא יקרה. אנחנו נרצה לדעת היום. נגמר הסיפור. לא אצלי. אם זה תלוי בי, ואני אומר את זה לסגן השר ואומר לכם, אני אסתובב פה בוועדות השונות וכל בקשה שלכם אני אלחם בכל כוחי כדי לעצור אותה, כדי שלא תקבל. די. אתם לא תבזו אותנו. זה כבר לא אותי, זה את חוקי מדינת ישראל, זה את הכנסת. נגמר. אני מודיע לכם, תהיה כאן טבלת "שיימינג" חודשית. נעשה, נוציא מכאן. כל גוף שלא יעמוד בלוחות הזמנים - נפרסם אותו. מה הקטע הזה? זה דיון שלישי ומיוחד על העניין הזה של משרד הבריאות. מה, השתגענו? אני אפילו לא מדבר על הפניות, שזה בעיניהם אוויר. זה לא יהיה יותר. לא יכול להיות שאנחנו מחוקקים חוקים, שהמדינה כל הזמן מתנפלת על הגורמים האחרים, אבל היא בעצמה לא עומדת בעניין עצמו. בבקשה, גברתי היועצת המשפטית.

אתי בנדלר:

דברך היו מאוד נוקבים, אדוני היושב-ראש. אני רוצה להצטרף במספר מילות ביקורת על ההתנהלות הממשלתית בנושא. יש הבדלים דרמטיים בין נוסח הצעת החוק הממשלתית לנוסח הסופי של החוק כפי שהתקבל בכנסת. כל השינויים שהתקבלו בסופו של דבר, התקבלו בהסכמת הגורמים הממשלתיים.

היו"ר איתן כבל:

חשוב. את אומרת כאן נקודה מאוד מרכזית - שהכנסת החליטה ללכת לקראת הממשלה בשורה ארוכה של נושאים רק כדי שהעניין הזה יצא לא הפועל.

אתי בנדלר:

אכן כך. גם כשנקבעו בחוק מועדים להתקנת תקנות או לדיווחים וכיוצא באלה, הכנסת נענתה לפניית גורמי הממשלה. אני אתמקד בשלושה נושאים, שניים מהם אתה כבר הזכרת, אדוני.

קודם כל, לעניין מועד התשלום בשל עבודות הנדסה בנאיות לקבלנים. נקבע לגבי העבודות האלו מועד תשלום ארוך ממועד תשלום לספקים אחרים. היה ברור שיש סוגי קבלנים, סוגי עבודות הנדסה קבלניות, שאין שום סיבה לקבוע מועד ארוך יותר, לפיכך נקבע בסעיף 13 לחוק - 3 ד מתייחס למועדי תשלום שחלים על רשויות המדינה, משרדי הממשלה, המועצה להסדר הימורים בספורט ומפעל הפיס - שעל אף האמור בסעיף קטן (ב), השרים, באישור הוועדה, יקבעו סוגי קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות או ענפים של עבודות כאמור שהוראות סעיף קטן (א) יחולו עליהם, דהיינו שמועד התשלום יהיה 45 ימים ממועד המצאת החשבון, או שוטף פלוס 30. זו לא ההוראה היחידה. יש לנו את סעיף 13 לחוק. הוא אומר שתקנות ראשונות לפי סעיף 13 - זה אותו סעיף שמחייב להמציא לוועדה תקנות בעניין קיצור התקופה לגבי סוגים מסוימים של עבודות הנדסה בנאיות או קבלנים - יובאו לאישור הוועדה בתוך חמישה חודשים מיום קבלתו בכנסת. דהיינו, היה על הממשלה להביא - זה לא בדיוק להגיד הממשלה, אלא הגורמים שפורטו בסעיף 13 - עד ה-20 באוגוסט 2017. עוד מעט חולפת למעלה משנה מהמועד האחרון להמצאת התקנות האלו לאישור הוועדה והן עד כה לא הומצאו. זה בנושא עבודות קבלניות.

היו"ר איתן כבל:

הם עדיין בחוק הקודם של שוטף פלוס 120.

אתי בנדלר:

התיקונים בחוק, כולם התקבלו בהסכמת כל הגורמים הממשלתיים. יש לי תחושה שהממשלה נוהגת כאילו הנוסח שהתקבל הוא נוסח הצעת החוק, לא הנוסח שבפועל התקבל בקריאה השנייה והשלישית. החובה הזאת להמציא תקנות לאישור הוועדה חלה על השרים באישור הוועדה.

לאה ורון:

תזכירי רק מי השרים.

אתי בנדלר:

שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר. זה נושא אחד.

נושא שני זה ההתקשרות בין מוסדות בריאות לבין ספקים. שוב, הם הוחרגו מהחוק, אבל בכפוף לתקנות שיקבעו אחרת ביחס לסוגי עסקאות כאלה. אני מפנה לסעיף 12 לחוק שקובע שחוק זה לא יחול על עסקאות במוסדות בריאות לספקים לצורך מתן שירותים בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, ואולם השרים ושר הבריאות - כאן זה שלושה שרים - באישור הוועדה, רשאים לקבוע כי הוראות סעיף 12א, ב, ו ו- ח יחולו, בשינויים המחויבים, על עסקאות כאמור, כולן או חלקן, והכל בהתאם לתנאים שייקבעו דרך כלל או בהתייחס לסוגים שונים של מוסדות בריאות של ספקים.

אני לא אזכיר שוב את כל ההשתלשלות, אולי רק דבר אחד. יש פה נציג אנף התקציבים. הוא הבטיח שהמתווה לתקנות האלו יובא בפני הוועדה בתוך שלושה חודשים ממועד אותה ישיבה.

קריאה:

ב-28 בפברואר 2017.

אתי בנדלר:

נכון ב-28 בפברואר 2017. זאת אומרת, עד סוף חודש מאי 2017 לפחות המתווה לתקנות הית אמור להיות מוצע לוועדה. לאחר מכן הייתה הבטחה של סגן השר ליצמן.

היו"ר איתן כבל:

בדיון נוסף. עוד בהיותו שר.

אתי בנדלר:

נכון, ערב ההתפטרות הזמנית. נושא שלישי נוגע לדיווחים לוועדה על יישום החוק. אדוני, אני מזכירה, הוועדה רצתה לקבוע בחוק עצמו הוראות מאוד ברורות לגבי מי ידווח למי, מתי, איזה דיווחים יהיו. ישבו פה נציגי הממשלה. הם הצהירו שהם צריכים להיערך לדיווחים האלה ושלצורך ההיערכות הזאת יש עלות, לכן הם מבקשים את פרק הזמן הנדרש כדי לעשות זאת. בסעיף 14 לחוק - שוב בהסכמת הממשלה - נקבע ששר האוצר, באישור הוועדה, יקבע בתוך שישה חודשים מיום התחילה הוראות לעניין דיווחים שיימסרו לוועדה על יישום החוק, לרבות בעניינים אלה, וכאן יש שלושה נושאים שמפורטים בעניין הזה. דהיינו, התקנות לעניין הדיווח היו צריכות להיקבע - אם אנחנו מדברים על שישה חודשים מיום התחילה - עד ה-30 בדצמבר 2017. גם כאן לא נעשה דבר. 3 הוראות שונות בחוק מופרות ברגל גסה על ידי הממשלה. השאלה היא איזו דוגמה הממשלה נותנת לגורמים אחרים שהיא מצפה שיכבדו את הוראות החוקים.

היו"ר איתן כבל:

תודה, גברתי. אנחנו מצפים שעל השאלות שהעלתה היועצת המשפטית, בוודאי על 3 הנקודות שאני התייחסתי אליהן, תינתן תשובה ברורה. קויתי, מה שאתה יודע להגיד כן - כן, מה שאתה יודע להגיד לי לא - לא. עשה לי טובה, אין תוספת לסידור, אני רוצה את התשובות הכי ברורות. אני לא מתכוון לשחק עם העניין הזה. רועי כהן, נשיא להב, בבקשה.

רועי כהן:

אדוני היושב-ראש, היום יום העסקים הקטנים והבינוניים שאנחנו מציינים בכנסת. זה התחיל בדיון יחד עם שר הכלכלה. אנחנו נמצאים היום בשורה של דיונים, גם בוועדת הפנים וגם בוועדת הכספים. כאן בוועדת הכלכלה אנחנו מנהלים את הדיון המרכזי והחשוב ביותר. מה שקרה ב-30 למרץ 2017 היה היסטוריה, פעם ראשונה שמדינת ישראל הבינה שהיא צריכה לשלם בזמן. חוק מוסר התשלומים עבר על אפס וחמתם של הרבה גורמים שלא רצו שהחוק הזה יעבור. לקח 7 שנים עד שהחוק הזה עבר, אם לא הנחישות והעוצמה שיושב ראש הוועדה, חבר הכנסת איתן כבל, הפגין לאורך כל הדיונים יחד עם חבר הכנסת פולקמן ושורה של חברים, ונמצא גם חבר הכנסת אילטוב שהיה מבין אלה שחוהו מה זה שעוצרים לך חוק בזמן שאתה רוצה להעביר אותו.

אז כן, החוק עבר. אני רוצה להגיד לכם, החוק עבר עם הרבה כיפופים שעשו לנו. אתה זוכר את זה שכל פעם באו. איך אמרת? זה יותר גרוע מגבינה שוויצרית. אף על פי שזה ביקש החרגה, ההוא ביקש החרגה, אנחנו אמרנו: בוא נביא בשורה. הבאנו בשורה. עוד מעט גם יציג את הנתונים נציג הסוכנות לעסקים קטנים. זה הוריד את ימי האשראי. היום אנחנו עומדים על ממוצע של 53 ימי אשראי. תבינו מה זה משרד הבריאות. משרד הבריאות זה 31% מכלל ההוצאות הממשלתיות. תבינו, זה לא איזה משרד של 5%, של 4%, שאנחנו יכולים לבוא ולהגיד: טוב, לא קרה שום דבר. 31% מסך הרכש של מדינת ישראל נעשה באמצעות משרד הבריאות. הם באו ואמרו: "אנחנו תוך שלושה חודשים נביא מתווה". אין קול ואין עונה. אנחנו שולחים מכתב, לא קורה. בלחץ מאוד מאוד גדול יושב-ראש הוועדה מביא לכאן את שר הבריאות ב-22 בנובמבר. הוא יושב כאן, שומע אותי, שומע את הנציגים ואומר: "לא ידעתי שזאת כזאת בעיה גדולה, אנחנו נביא תוך שלושה שבועות מתווה". אנחנו נמצאים עכשיו בחודש מאי. עברו כבר שלושה שבועות.

אני אומר לכם - אמר את זה חבר הכנסת כבל - שכשעושים ממני צחוק, אני רוצה לדעת שמישהו יודע שעושים ממני צחוק. אני יודע שהוא עושה ממני צחוק. עושים צחוק לא רק מהעסקים הקטנים, עושים צחוק מהכנסת. אנחנו לא ניתן שיעשו צחוק מהכנסת. אנחנו נבוא לפה. אם נצטרך, אנחנו נשלח מכתבים. אתם יודעים שאנחנו שולחים מכתבים. אנחנו לא נרפה. כל הדבר הזה נגמר בכסף שהמדינה פעם אחת צריכה

להקצות כדי להביא להסדרה של הנושא. אני, שאני לא חלק ממדינת ישראל, הלכתי לראשי קופות החולים ואמרתי: "מה הבעיה שלכם לקבוע שעד 10 מיליון שקלים תשלמו לפי חוק מוסר תשלומים? מה שיש בעיה מעבר נשב ונחליט". אמר לי רועי: "אין בעיה, שיבוא משרד הבריאות, יקדים לי תשלומים, אני מחר בבוקר עושה את זה". אמרתי לו: "מה זה, אני צריך לבוא אליך כדי שמשרד הבריאות יקדים לך תשלומים?" מה זה, איזו מדינה זו, מדינת עולם שלישי? אני צריך לבוא ולבקש ממשרד הבריאות שיקדים לו תשלומים? שמשרד הבריאות ישלם לו בזמן, כמו שיש חוק שאומר שמשרד ממשלתי משלם בזמן.

אני אומר לכם, לא יכול להיות שהעסקים הקטנים נותנים היום הלוואות לגופי המדינה, ללא ריבית, ללא הצמדה. הם הפכו לנותני האשראי המשתלמים ביותר. הם הפכו להיות ספקי האשראי הטובים ביותר לגופי המדינה. קטנים, חלשים, תמיד יבואו ויגידו להם: אם תבכו, אנחנו נוציא אתכם מרשימת הספקים. תמיד יאיימו עליהם, תמיד יגידו להם: מה אתה בוכה, אני נותן לך עבודה. זהו, העולם הזה נגמר. ראיתם את הנחישות של יושב ראש הוועדה. אנחנו לא ניתן שיעשו מהעסקים הקטנים האלה פרה חולבת של המשק. הם לא יהיו יותר.

היום הזה, יום העסקים, בא לבשר שיש להם כתובת, שיש להם את האנשים כאן בכנסת שרוצים לעזור להם. הגיע הזמן שהעסקים הקטנים יפסיקו לסבסד את מערכת הבריאות, לסבסד את החברות הממשלתיות, יפסיקו אחת ולתמיד את העושה כלפיהם. אני מבקש ממך, אדוני היושב-ראש. היום זה יהיה יותר הצהרתי, אבל אני אומר לך, צריך לצלול לדבר הזה. לא יכול להיות שיבואו ויגידו שעושים תקנות, אבל לא עושים תקנות, שיבואו ויגידו שצריך דיווח, אבל אין דיווח. הקדשנו כל כך הרבה זמן כדי לעשות חוק במדינת ישראל, למה להפוך אותו לצחוק, למה להפוך אותו למצב שאנשים לא מאמינים יותר בנו, באנשים שלקחו חלק בעשייה הזאת של החוק הזה? אומרים לי: רועי, עשיתם חוק, אבל תראה מה קורה, אף אחד לא עובד לפי החוק הזה.

אני מבקש מחברי הכנסת ומאדוני היושב-ראש, בוא נשים לזה סוף, בוא נגרום לכך שהעסקים הקטנים יצאו מפה. אני אומר לך, יש פה קבלני שיפוצים, קבלני מיזוג אוויר, קבלני תשתיות. כל החדשות בבוקר עסקו בחברה שהולכת לקרוס בעקבות זה שחברת נמלי ישראל לא נתנה להם את הכסף. מה הטיעון של חברת נמלי ישראל? שהם הביאו חברה שתבדוק את החשבונות. היה לכם כל כך הרבה זמן לבדוק את החשבונות. עשו לכם עבודה, או לא עשו לכם עבודה? אם עשו לכם עבודה, תשלמו להם, מה אתה צריך לבדוק את החשבונות? אני אומר לך, איתן, נוצר פה מצב שקל מאוד לעשוק את העסקים הקטנים. ברגע שזה קל אף אחד לא עוצר את זה כי למה להפסיק את זה. אני מבקש, תנו לעסקים הקטנים את ההזדמנות השווה לקבל מוסר תשלומים הוגן במדינת ישראל.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אני רוצה שנציג משרד הבריאות יתייחס לדברים. אני זוכר שגם אז היית. היית חלק מאלה שהתחייבו.

ליאור ברק:

אנחנו התחייבנו לנסות להביא מתווה. אנחנו עובדים על המתווה. היו בשנה האחרונה עשרות ישיבות פנימיות אצלנו בעניין. אני אסביר את הקשיים ולא יזה כיוון אנחנו כן רוצים ללכת.

שרשרת המזון במשרד הבריאות מתחילה מהמדינה שמעבירה כסף לקופות החולים, משם עובר הכסף - -

היו"ר איתן כבל:

רק יש לי בקשה - תחסוך מאתנו את ההרצאה מהפעם הקודמת למה אין אחרי למעלה משנה וחצי מתווה שהיה אמור להינתן לפני שנה ושלושה חודשים?

ליאור ברק:

אנחנו עובדים בשיתוף קופות החולים, בשיתוף משרד האוצר, בשיתוף בתי החולים, כדי לארגן את נושא ההתחשבות מחדש. אני אסביר טיפה את הקשיים שאיתם אנחנו מתמודדים, כדי שהוועדה תבין את זה. בחלק מהמקרים, בחלק מהספקים תנאי האשראי הם שוטף פלוס 30, בחלקם שוטף פלוס 45, בחלקם שוטף פלוס 60, בחלקם שוטף פלוס 90. אנחנו מנסים היום לצמצם באופן מהותי, וזה המתווה שאנחנו רוצים להביא לוועדה, את תנאי האשראי האלה. בשביל לצמצם את זה באופן חד פעמי, או לעשות קפיצת מדרגה משוטף 60 לשוטף 45, צריך פער תקציבי של גישור. הפער התקציבי הזה לא פשוט. מדובר פה, כמו שאמרת

גם אתה, בסכומים מאוד מאוד גבוהים. כדי שאנחנו נצליח לעשות משהו ריאלי, אנחנו צריכים להתכנס למתווה מדורג. המתווה שאנחנו עובדים עליו מדבר קודם כל על עסקים שעיקר התשומה שלהם היא כוח אדם. אני אסביר גם למה.

היו"ר איתן כבל:

אני מתנצל, אין לי כוונה להצטרף לעבודה בקופות. אני רוצה לדעת דבר אחד - מה יקרה לקופות אם הממשלה תעכב בשבוע, בשבועיים, בשלושה את העברת תקציב? הרי אנחנו קוראים את העיתונים כל שבוע. לקופה אף אחד לא ייתן ליפול. אנשים צריכים ללכת לשוק האפור בגללכם. הקופות לא תסגרנה, מטה לחמן לא יישבר, לא יסתיים. אני לא רוצה הרצאות. אני לא מתכוון לשבת בוועדות. אני רוצה לדעת מתי אנחנו נזכה לקבל את המתווה, זה מה שאני רוצה לדעת.

אתי בנדלר:

ואת התקנות.

היו"ר איתן כבל:

ותקנות. אני רוצה לדעת מתי אתם מתכוונים להניח את זה בפנינו. תסלח לי שאני מרים את קולי, אבל הלכתי לקראתכם כשכולם התנגדו. אמרו לי: אל תיענה לבקשה שלהם, אבל אני אמרתי שאני אלך עם הממשלה. את זוכרת?

אתי בנדלר:

בוודאי.

היו"ר איתן כבל:

קיויתי, אתה זוכר את זה היטב. הסכמתי ללכת עם הממשלה בעניין הזה, כי אמרתי שיש כאן נחישות, שיש כאן עמידה. טעיתי.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

הגזמת.

ליאור ברק:

כבוד היושב-ראש, אני אענה על שני דברים ממה ששאלת. אחד, אם הממשלה מחר בבוקר תעכב כספים בשבועיים לקופות החולים, אוטומטית, באופן טבעי - -

היו"ר איתן כבל:

קיוויתי שלא תגיד את זה.

ליאור ברק:

לצערי זו המציאות, לצערנו זו המציאות. אנחנו מנסים כן לפתור.

היו"ר איתן כבל:

תן לי לומר. אתה מכדרר לי ברחבה כבר 10 דקות. אני רוצה גול. תגיד לי מתי יהיה לי את המתווה.

ליאור ברק:

שנינו רוצים גול. שנינו רוצים את הגול לצד הנכון.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

מה הצד הנכון מבחינתך?

ליאור ברק:

הצד הנכון הוא כדי שהתשלומים יקודמו לכלל העסקים כדי שנוכל לעשות את זה, אנחנו חייבים לעשות מתווה מדורג בשיתוף קופות החולים, בשיתוף משרד האוצר.

היו"ר איתן כבל:

אתה לא מבין כמה אני מתאפק. אתה לא היית אתמול כשהיה לי מישהו שניסה לספר לי סיפורים מן הסוג הזה. לא מעניין אותי מה שאתה אומר, אתה לא מבין? לא מעניינות אותי הבעיות, כמו שאת אותן אחד שצריך ללכת לשוק האפור לא מעניין הסיפור. ישבנו פה לפני למעלה משנה וחצי. אני אגיד לך בדיוק איך זה עובד, בתוך עמי אני יושב. בטח אמרו: וואלה, צריך, כבל כבר לוחץ אותנו. אתם מכדררים אותנו.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

לא נעים לי להגיד לך, הם מכדררים אותנו מהקדנציה הקודמת. הם מנעו מהחקיקה לעבור קריאה ראשונה בקדנציה הקודמת. מכדררים אותנו כבר הרבה מאוד זמן. העברנו חוק שהם חושבים שהוא בגדר המלצה. אני חושב שאנחנו לא יכולים לקבל את הדבר הזה. לא יכול להיות שחברות לפני פשיטות רגל לא יקבלו את הדבר הזה.

היו"ר איתן כבל:

ואני אגיד לך עוד דבר - פה הממשלה לא יכולה להיבנות על הקואליציה שלה. פה זה לא עניין קואליציוני, אנחנו לא משחקים בעניין הזה קואליציה-אופוזיציה. כאן אתם תמצאו את עצמכם במצב מאוד מאוד לא נעים, אתם והאוצר. את הסיפורים שלכם אני לא רוצה לשמוע. לא מעניינות אותי הבעיות שלכם. אני מעביר לכם את כל המכתבים ואת כל הבעיות של אלה שכותבים לי ואין לי מה להגיד להם. אני אומר להם: "כן, אנחנו מטפלים".

ליאור ברק:

העברנו בשנה האחרונה חוק - אנחנו רוצים גם ליישם את זה בחקיקה הזאת - שלפחות 41% מההוצאות של קופות החולים לבתי חולים יהיו בשוטף פלוס 30. זאת חקיקה שכבר עברה ואנחנו רוצים למסמר אותה פה.

היו"ר איתן כבל:

על מה אתה רוצה שאני אמליץ עליך להדליק משואה - שאתה עומד בחוק? לא מקבלים צליש על זה.

לאה ורון:

מקופות החולים לבתי החולים?

ליאור ברק:

כן, ודאי.

לאה ורון:

אלה אינם עסקים קטנים ובינוניים.

היו"ר איתן כבל:

זו שרשרת. זה לא שאני קם בבוקר ואומר: "מודה אני לפניך, אני חיי". ברור מאליו שאתה צריך לבצע את זה.

ליאור ברק:

זה ברור. היה לנו קשה מאוד לבצע את הצעד הזה, זה צעד לא פשוט.

היו"ר איתן כבל:

עוד כמה שנים אתם צריכים?

ליאור ברק:

לא, אנחנו לא צריכים שנים.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה לדעת, כמה שנים אתם צריכים? זה שיחליף אותך יצטרך ללמוד את החומר, מנהלי הקופות יתחלפו, הסמנכ"לים, כאשר אז נצטרך להתחיל את כל התהליך מחדש.

ליאור ברק:

את המתווה להחלה של החוק על תשלומים לספקים שעיקר התשומה שלהם היא כוח אדם אנחנו חושבים שתוך 4 חודשים נוכל להביא תקנות מסודרות. אנחנו מקווים מאוד. אנחנו תלויים בהמון המון גורמים.

היו"ר איתן כבל:

אני לא מקבל את זה, עם כל הכבוד. שנתיים לוקח לך זמן?

ליאור ברק:

העלות הכלכלית להחיל את הכל ביום אחד - -

רועי כהן:

מה העלות?

ליאור ברק:

קרוב לשני מיליארד שקלים להחיל ביום אחד.

היו"ר איתן כבל:

הייתה לכם שנה וחצי. תודה רבה. חבר הכנסת חאגי יחיא, בבקשה.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

כבוד היושב-ראש, חברים, החוק הזה של מוסר התשלומים הגיע, כי הרבה חברות, הרבה עסקים קטנים קרסו בגלל שלא קיבלו את התשלומים בזמן. למה אנחנו צריכים את זה? בוא נעשה חישובים פשוטים. הייתי בעניין של ניהול פרויקטים כעצמאי, אני מכיר את הנושא. אם אתה קונה חומרים, אתה צריך לשלם. אם יש לך עובדים, אתה לא יכול להלין את השכר שלהם, אתה צריך לשלם להם את השכר בזמן. המדינה היא זו שמעכבת. כשמאשרים לך חשבון, אתה צריך לשלם מע"מ על האישור של החשבון. אפילו אם לא קיבלת את הכסף, אתה משלם את המע"מ.

רו קויתי:

ברוב העסקים זה לא כך.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אני מדבר על חברות. בחברות אתה צריך לשלם את המע"מ. אני הייתי ראש עיר, קיבלתי עיר בקריסה. עשיתי פגישה עם המע"מ למען הקבלנים שהעירייה הייתה חייבת להם. המקסימום שיכולנו לעשות זה פריסה קצרה של אותו מע"מ על חשבונות שהם לא קיבלו את הכסף. הם השקיעו את החומרים, השקיעו עבודה, שילמו לעובדים שלהם, רק לא קיבלו את הכסף שלהם. הם צריכים לשלם את המע"מ. אנחנו לא מדברים דרך חברות, אנחנו מדברים על מוסר התשלומים של המדינה. תראו איזה פלא, המדינה היא העבריינית. היא זאת שרוצה לאכוף את החוק. אם חברה לא משלמת את המע"מ בזמן זה פלילי. אתם יודע מה אומרים לך? זה הכסף שאתה היית צינור כדי להעביר אותו, זה לא הכסף שלך, אתה גנבת אותו. יכול להיות שיש מקום גם לבדוק את הנושא, אולי בהצעת חוק אחרת, של תשלום המע"מ כל עוד לא קיבלת את הכסף. איך תשלם כסף על דברים שלא קיבלת אותם?

יש לנו את הנושא של השוטף פלוס 120. זה לא מסתכם ב-120.

היו"ר איתן כבל:

תיכף הוא יציג את הדוגמה שלו. הוא היה רוצה לקבל 120.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אני מכיר אותם, אני מכיר את החברה הזאת. אם ניקח בחשבון היום שברוב המכרזים יש את השיטה הזאת שהמחירים נקבעו מראש, שהתחרות היא מי ייתן הנחה יותר גדולה, אז אתה מגיע למצב שהמחירים הם לא עם הרווחים הגדולים ביותר. לכאורה במכרז אתה יכול לתת תוספת - -

קריאה:

הם לא רוצים תוספת.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

אתה יכול לתת גם תוספת, אבל אנחנו יודעים שמי שנותן תוספת הוא לא מתחרה, הוא לא יקבל את המכרז, הוא לא יקבל את העבודה. החוק קבע מתי יביאו תקנות. אנחנו שומעים ממשרד הבריאות שהם ישתדלו בעוד ארבעה חודשים להביא תקנות. אם הם יביאו אותן בזמן, זה אומר שהם יביאו אותן בתקופה של החגים, בתקופה שאין כנסת. כשנגיע למושב החורף שיהיה אחרון - -

היו"ר איתן כבל:

ואז בחירות.

עבד אל חכים חאגי יחיא (הרשימה המשותפת):

גם בקדנציה הבאה לא יהיו תקנות. יכול להיות, כמו שחברי אמר פה, שאז גם יבוא חוק ההתייעלות הכלכלית וימחק את זה. האנשים מבקשים פה סך הכל לקבל את מה שמגיע להם בזמן. הכסף הזה שוכב בממשלה. לממשלה יש עודפים בגבייה. בשנתיים-שלוש האחרונות יש לה עודפים. היא לא הולכת לקחת הלוואות כדי לשלם. הכסף נמצא. אני לא חושב שהבעיה של העיכוב היא טכנית. אני חושב שזו בירוקרטיה, שאלו כוונות. אני לא יודע אם אלו לא כוונות זדון כדי לשבור אנשים.

היו"ר איתן כבל:

תודה. רן קויתי, בבקשה. רן קויתי הוא מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים. עמלנו קשות להקים לך את הסוכנות.

רן קויתי:

החוק עדיין אצלך, הוא עוד לא עבר.

לאה ורון:

הצעת החוק ממתינה להצעות נוסח שיאפשרו סיוע אמיתי לעסקים הקטנים והבינוניים. עד אז היא לא תונח על סדר היום של הוועדה.

רון קויתי:

משרד הכלכלה בראשות השר אלי כהן רואה חשיבות עצומה בקידום עסקים קטנים ובינוניים. הנושא הזה של מוסר התשלומים הוא נושא מאוד חשוב לעסקים קטנים ובינוניים. אנחנו עשינו הרבה סקרים בעבר. הנושא הזה עלה כבעיה מהותית של עסקים, לכן גם קידמנו הצעת חוק ממשלתית, שזה החוק שעליו אנחנו מדברים. הוא חוק שהגיע לכאן, נבנה בהתחשבות בצרכים ממשלתיים שונים, כמו שציינת, כי אנחנו ממשלה. אני מודה גם ללהב, לרועי, וגם לך, יו"ר הוועדה, על קידום החוק והפעלתו.

כמו שאמרתי, אנחנו עושים סקרים ובודקים את הנושא. אנחנו רואים ירידה משמעותית בימי אשכנזי במשק. אם לפני שנתיים אשכנזי ספקים היה 63 ימים בממוצע, שזה ממוצע בעיתי כי יהיו כאלה, כמו שאמרתי, שוטף פלוס אף פעם, ויהיו כאלה ששילמו להם בזמן, אז היום ירדנו לשוטף פלוס 53 ימים, זאת אומרת, ירידה משמעותית שמתקרבת כבר לחוק. זה כולל גם את הממשלה וגם גופים שהם לא ממשלתיים.

היו"ר איתן כבל:

כמה הגופים הלא ממשלתיים מתקנים את הממשלה? בדקתם?

רון קויתי:

בגדול, בבדיקות שלנו בעבר, הגופים הלא ממשלתיים משלמים הרבה יותר גרוע מהגופים הממשלתיים, הרבה יותר גרוע.

היו"ר איתן כבל:

יש להם ממי ללמוד. הייתי רוצה להגיד אם בארזים, אבל קשה לי לדמות אתכם לארז.

רון קויתי:

לגבי נושאים שהועלו פה. לגבי הנושא של עבודות הנדסה קבלניות, השבוע זה נחתם, זה פורסם. חשבנו שנוכל להספיק עם זה לוועדה, אבל אז הסתבר שיש עוד 21 יום שצריך להעלות את זה לעיון הציבור. זה יעלה לעיון הציבור, יגיע לוועדה. אנחנו מדברים על זה שכל העבודות של עד 75 אלף שקלים יהיו בתוקף החוק הרגיל. לא פלוס 70 או 85 ימים, אלא לפי החוק הרגיל. אני חושב שזה נותן פתרון לסעיף הזה.

לגבי הנושא של בריאות, אנחנו היינו שמחים לראות את כל הפעילות של משרד הבריאות נכנסת לחוק, אבל מי שאחראי על תקציב משרד הבריאות ויודע להגיד אם כן או לא והוא גם דיבר עכשיו זה משרד הבריאות, לכן אני לא אכנס מעבר לזה.

בנושא של דיווחים הסוכנות לא יושבת על שום מאגר נתונים. מאגר הנתונים נמצא בחשב הכללי. יושב פה עוזי שר, אני מציע שהוא ידבר על זה.

עוד נושא שעלה פה עכשיו זה נושא של מע"מ על בסיס מזומן. אני יכול להגיד שבשנים האחרונות נעשה מאמץ מאוד גדול להכניס את רוב העסקים הקטנים. מעל ל-80% מהעסקים מדווחים מע"מ על בסיס מזומן, שזה אומר שאתה נותן את חשבונית המס רק כשהכסף נכנס. בתחום השירותים זה כל העסקים של עד 15 מיליון, ובכל התחומים האלה זה עסקים עד 3 מיליון. אנחנו כרגע עובדים גם מול משרד האוצר על הרחבה של הרף של השלושה מיליון, להגביר אותו עוד הלאה. בגדול, כמעט כל העסקים בסוף התהליך הזה יהיו בתשלום של מע"מ על בסיס מזומן. זה נושא צדדי, כי עדיין הממשלה צריכה לשלם בזמן.

היו"ר איתן כבל:

אל תסיט אותנו.

רו קויתי:

הייתה פה הסטה, אז עניתי על ההסטה.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה לשאול כמה שאלות. שאלה ראשונה, האם אתם עוקבים אחרי החוק? איזה ציון היית נותן ליישום של החוק מהמקום בו אתה נמצא?

רו קויתי:

אין לנו נתונים.

היו"ר איתן כבל:

מי העוקב הזה?

רו קויתי:

אמרתי שהנתונים נמצאים בחשבונאי הראשי. עוזי נמצא פה לידי. לנו אין את הנתונים, אנחנו לא יושבים על מאגר הנתונים. כשאנחנו מסתכלים על נתונים של סקרים שאנחנו יכולים לעשות, אנחנו רואים ירידה של כלל המשק – מ-63 ל-53, כשהחוק עוד רק עכשיו בחיתוליו, רק כרגע נכנס. נראה שיש השפעה על החוק, אנחנו עוד לא יודעים להגיד אם ההשפעה הזאת דרמטית או לא דרמטית.

היו"ר איתן כבל:

אני אבקש לקבל ממך את דוח המצב כפי שאתם רואים אותו נכון לעכשיו. מה הבעיה עם סטטיסטיקות ונתונים מהסוג הזה? שיכול להיות שיש איזה ענף שהוא הורד בתשלומים - איך אומרים? כל קוץ במדבר לפרח ייחשב - שהוא מייצר קצת בלבלה, כמו שאנחנו אומרים בלשון העם, בנתונים. אני רוצה לדעת אם זה באמת עניין של מהלך שהולך ומתקיים בכל החלקים, מי יותר ומי פחות, האם הוא מהלך רוחבי, או יש איזה מקום אחד או שניים שעושים את ההטעיה ועדיין המשק, בעיקר הממשלתי, לא נותן את התוצאות הנקובות. זו נקודה אחת.

דבר שני, האם אתם מקבלים תלונות, האם יש ירידה בתלונות? האם תוכל להתייחס לזה? האם אתם כבר יודעים לומר, בכל זאת זה כבר חתיכת זמן - אני לא מאלה שרצים להגיד שיש לנו ציפייה - "וואלה, לפי התלונות אני יודע מגמה"? אני מציע שמתוקף תפקידך תדבר מעת לעת עם עוזי על העניין הזה, זה לא מזיק. למה אני אומר את זה? כיוון שאני חושב שזאת המשימה שלך. הנתונים אצלו, אבל מי שאמור לעקוב, לנתח ולהביא לנו את התוצאות זה אתם.

רועי כהן:

איתן, הבעיה עוד יותר חמורה. משרדי ממשלה וגופים שבתוך החוק הזה מפרסמים מכרזים עם שוטף פלוס 90.

היו"ר איתן כבל:

זה בכלל.

רועי כהן:

זה מה שהסוכנות לעסקים קטנים צריכה לדאוג שלא יקרה. זה לא הגיוני ששרד ממשלתי שכפוף לחוק עובר את העבירה. זה האבסורד.

רו קויתי:

קיבלנו הרבה תלונות לגבי חברה ממשלתית מסוימת.

היו"ר איתן כבל:

היא מתחילה בת"ו, מסתיימת בשי"ן.

רן קויתי:

עוד מעט היא לא תהיה חברה ממשלתית, לפי מה שאני מבין.

היו"ר איתן כבל:

הם יודעים את הסיטואציה אליה הם נכנסים. חלק מהם אומרים, "אחרי המבול". אני רוצה שמישהו ינהג אליהם ביחס של אחרי המבול בדברים אחרים.

רן קויתי:

לא קיבלנו תלונות לגבי משרדי ממשלה. אנחנו עוקבים אחרי מכרזים ממשלתיים, אחרי רוב המכרזים הממשלתיים. יכול להיות שאנחנו מפספסים. מידי פעם רועי שולח לנו: אנחנו במכרזים עוקבים אחרי כולם.

היו"ר איתן כבל:

מעניין שהוא עם העובד וחצי שלו מצליח לזהות את זה.

רן קויתי:

לרועי יש 200,000 עובדים.

היו"ר איתן כבל:

זה לא שיש לו 200,000 עובדים, זה כל מי שהוא בעל עניין מסב את תשומת הלב שלו. זו כל התורה על רגל אחת.

רן קויתי:

אנחנו נעזרים ברועי. הוא עוזר לנו מידי פעם. אנחנו לא רואים פה היקפים מאוד גדולים של מכרזים שיש בהם חריגות.

היו"ר איתן כבל:

יש מקומות שהתערבתם, שרועי הסב את תשומת ליבכם במפעל איקס או במשרד איקס שיצא מכרז עם שוטף פלוס 90?

רן קויתי:

בכל מכרז שאנחנו מקבלים את תשומת הלב של רועי אנחנו מטפלים.

רועי כהן:

הם ישר פועלים.

לאה ורון:

אולי תציג לוועדה בכמה מכרזים התערבתם, בכמה הצלחתם, בכמה לא הצלחתם.

רועי כהן:

עצם התעוזה להוציא מכרז נגד החוק, זה מה - -

רן קויתני:

אין הרבה מכרזים כאלה. אנחנו יכולים לשלוח לכם את הנתונים.

היו"ר איתן כבל:

אני אשמח לקבל את הנתונים האלה.

רן קויתני:

אין הרבה מכרזים שבהם התערבנו. אנחנו עוקבים אחרי כולם. רוב משרדי מהממשלה פועלים על פי חוק.

היו"ר איתן כבל:

העברייני הכי גדול זו הממשלה. היא יודעת רק להטיף לאתרים.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אסור שזה יקרה.

רן קויתני:

כשזה קורה, אנחנו מתריעים בפני כל משרד. בדרך כלל, דרך אגב, כשאנחנו תופסים משרד שעשה את זה, אנחנו רואים שהוא לא עשה את זה בכוונה. אנחנו הרבה פעמים מדברים על רגולציה על עסקים קטנים ובינוניים.

היו"ר איתן כבל:

הוא כתב את זה תוך כדי עצימת עיניים?

רן קויתני:

אנחנו מדברים הרבה על רגולציה על עסקים קטנים ובינוניים, אבל הרבה פעמים גם בעלי עסקים לא עושים דברים בכוונה. הם הרבה פעמים פועלים בניגוד לחוק לא בכוונה.

היו"ר איתן כבל:

הציפייה שלי שתוציאו הנחיות ברורות לכל מי שאחראי על המכרזים בכל משרד ממשלתי או שותף למכרז ממשלתי: נא להודיע שיש כללים חדשים. זה חוק, זו לא איזו גחמה או בקשה.

קריאה:

השלטון המקומי, איתן, הרשויות.

היו"ר איתן כבל:

תודה. אנחנו עוד לא סיימנו איתך, אנחנו נתזור אליך.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

כבוד היושב-ראש, תודה על הדיון, אני חושב שזה דיון מאוד חשוב למשק הישראלי. החוק הזה מתגלגל בכנסת כבר קדנציה שלישית. הוא עבר בקדנציה הזאת. אני רוצה להזכיר לכל מי שנמצא פה, החוק בקדנציה הקודמת הגיע כמעט לקריאה ראשונה, רק שהשלטון המקומי טרפד אותו.

היו"ר איתן כבל:

גם הפעם הוא ניסה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

הפעם הוא לא הצליח.

היו"ר איתן כבל:

פחות.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

היה פה רועי והיה גם האוצר, אני רוצה להודות על כך. חשוב להגיד שמוצאים היום את כל הדרכים לא לשלם את הכסף בזמן. לא רק מוציאים מכרזים בניגוד לחוק, אלא יש כל מיני פטנטים, במיוחד בחברות ממשלתיות כמו רכבת ונתיבי ישראל. מחפשים פטנטים. לא משלמים לקבלנים בעשרות רבות של פרויקטים. זה לא פרויקט אחד שיש איזו בעיה ותוקעים את הכסף. לא, לוקחים כמעט את כל הפרויקטים, מחפשים איזה פסיק שבו יש בעיה כדי לא לתת את הכסף. לא מעט חברות היום בקריסה כלכלית. אמרתם שהם הולכים לשוק האפור. הם הולכים גם לשוק האפור. עוד מעט הם ילכו גם לשוק השחור, כי הם לא מסוגלים לשאת בכל ההוצאות של השכר ובכל הדברים האלה. הרעיון של החוק הזה, אני רוצה להזכיר לכל מי שנמצא פה, הוא להסדיר את מוסר התשלומים כמו שצריכה מדינה מתוקנת להתנהל. זה היה הרעיון של החוק הזה.

היו"ר איתן כבל:

זו לא הטבה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

זו לא הטבה. ככה צריכה לעבוד מדינה מתוקנת. כמו שמדינה יודעת לקחת את המס, כך היא צריכה לשלם בזמן. לא שחברה ממשלתית, שהיא סמי מדינה, לא תשלם בזמן ואחר כך כשאתה בא לשר התחבורה, הוא אומר: זה לא אני, זה שר האוצר, וכשאתה בא לשר האוצר, הוא אומר: זה לא אני, זה שר התחבורה, ואז 200,300,400 עובדים עומדים בפני פיטורים. זו שרשרת מזון. גם החברות שמספקות לאותן חברות שירות לא מקבלות את הכסף. הרעיון של החוק הזה היה להסדיר את כל אותם תשלומים במשק, כאשר המדינה היא המשלם הגדול ביותר, היא מקבלת השירותים הגדול ביותר. לא יכול להיות שהפכנו את עצמנו להסתדרות של לפני 30 שנה, שמריצים את הבן אדם ממשדד למשרד והוא לא מקבל את הכסף, כאשר זה כשהוא כבר שילם את השכר, את ההוצאות, את הפרויקטים, את הכל.

קריאה:

את המע"מ גם.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

כולל את המע"מ, כולל את הכל. זה לא רק שהם לא עומדים ב-45 יום. בכל מיני פטנטים מצאנו איך להחריג את הקבלנים, את אלה, את אלה ואת אלה. מצאנו פטנטים איך להחריג אותם, כדי שהמדינה תוכל להסדיר את הסיפור הזה. למרות שהלכנו לקראתם, הם פשוט רומסים את החוק ברגל גסה. ומי? המדינה, משרדי הממשלה. אני חושב שהדבר הזה לא יכול להתקבל על הדעת. אני מציע שהוועדה תעקוב באופן סדיר אחרי הסיפור הזה. אם צריך, נשנה את החקיקה. אני מציע שאת כל ההטבות שנתנו למשרדי ממשלה כאלה ואחרים פשוט נבטל. לא יכול להיות שהם מבקשים מאיתנו: אנחנו נעמוד כשתבואו עם א', ב', ג', ד', כאשר בסוף, שנה אחרי, שום דבר לא קורה.

היו"ר איתן כבל:

תודה, חברי חבר הכנסת אילטוב, אני מודה לך על כל אשר אתה עושה בעניין הזה. עוזי, בבקשה.

עוזי שר:

בניגוד למה שנאמר קודם, אין מאגר מידע אחד. יש מאגר מרכזי במרכבה, ממנו ניתן להפיק הרבה נתונים - אני תיכף אדבר על הנושא - אבל יש עוד עשרות מאגרים במשרדי הממשלה שכוללים מידע על התקשרויות שמהן אנחנו אמורים ללמוד ולדעת כיצד זה מבוצע. למשרד השיכון יש מערכת נפרדת לכל

העבודות הקבלניות. למשרד הבריאות יש מערכת שלמה לנושא של סיוע לכל מיני גורמים. זאת אומרת, אין מערכת אחת.

היו"ר איתן כבל:

יש מישהו אחד שכן יודע?

עוזי שר:

בחודש יולי 2017 פרסמנו הוראת תכ"מ בנושא. ביקשנו ממשרדי הממשלה שיעבירו לנו מידע. עכשיו צריך לזכור, מדובר על התקשרויות חדשות שרק נכנסו יחד עם כניסת החוק לתוקף, לא מדובר על ההתקשרויות הישנות, לכן לוקח זמן -

רועי פולקמן (כולנו):

עוד דיון של הוועדה, דרך אגב, שפנינו למינהל הרכש הממשלתי.

עוזי שר:

היכולת שלנו לנתח ולראות באמת מה קורה וכו' -

היו"ר איתן כבל:

עדיין מוגבלת.

עוזי שר:

בדיוק. ניתחתי קצת מהמידע שיש לי במרכבה. לקחתי מדגם של משהו כמו 8,000 תשלומים שבוצעו להתקשרויות שאמורות להיות משולמות תוך 45 ימים. עד 80% היה במועד. יש נקודה אחת מסוימת שהיה צריך לבדוק, נראה לי ששם המשרד קצת פישל. עבודות קבלניות בקושי יש בתוך מרכבה. המדגם שלי כלל 40 תשלומים סך הכל, שזה כלום, זה לא מדגם.

היו"ר איתן כבל:

זה אפילו לא אפס וכלום.

עוזי שר:

בדיוק. 93% שולם במועד, אבל זה לא אומר שום דבר.

רועי כהן:

אתה מבין שה-20% אחרי זה זה נגד החוק.

עוזי שר:

זה לא אומר.

היו"ר איתן כבל:

אמרת שסך הכל מדובר ב-40 התקשרויות.

רועי פולקמן (כולנו):

הוא דיבר על כך שב-8,000 80% שילמו עד 45 יום, 20% חרגו. יכול להיות שהם חרגו מסיבות אחרות.

עוזי שר:

יש עדיין בעיה בתהליכי קבלת המידע מול הגופים.

היו"ר איתן כבל:

מה אתם עושים, עוזי? תתמקד בעניין הזה. יש חשב כללי, הוא יודע מי מוציא, מי לא מוציא.

עוזי שר:

דבר ראשון, כדי לעקוב ולדעת מה נעשה, ויש כאן גורמים סביב השולחן שגם פנו אלי בבעיות ספציפיות, אנחנו מנסים לדעת את המידע, לעקוב מבפנים. את זה אנחנו עושים על ידי השימוש בפורטל הספקים, כאשר הספקים לא נכנסים בהמוניהם לתוך הפורטל. כך אנחנו יודעים מה קרה, לנתח ולעקוב. אנחנו לא יודעים איפה זה התעכב, זו בעיה קשה.

הדבר השני, אנחנו עכשיו בשלבי בנייה מתקדמים מאוד של כל מערכת המכרזים. כל מערכת המכרזים שלנו אמורה להיות דיגיטלית. על ידי כך יהיה מעקב הרבה יותר גדול ושליטה הרבה יותר טובה על כל הנושא של תנאי המכרזים, על האפשרות של העסקים הקטנים והבינוניים מכל רחבי הארץ להיכנס. יש כאן צעדים שנעשים.

היו"ר איתן כבל:

אני רוצה להבין מה קורה עכשיו. עוזי, אני רוצה לדעת מהיום בבוקר. הרי לכל משרד שרוצה להוציא הוצאה כלשהי יש חשב. כל אגורה, ואני זוכר את זה כמי שעבד בתוך המערכת הממשלתית, מתוט עד שרוך נעל. אין דבר כזה שזה יוצא בלי שמישהו נתן את אישורו גם אחרי שהמשרד כמשרד נתן אותו. איך בסוף זה עובד? בסוף אתה מגיע לסוף שנה, אתה יודע להגיד מי הוציא כמה, מי עמד, מי לא עמד, למי נשאר עודף. אנחנו מכירים את זה. דווקא לעניין הזה אין תשובות עדיין, זאת אומרת, לדעת כמה הוציא המשרד, מה הוציא, על מה הוציא? לפעמים יש על איזה עיפרון עם מחק, בלי מחק. יש להם את זה אפילו בדקויות האלו.

עוזי שר:

הבעיה היא בנושא המועדים, מתי תגיע החשבונות למשרד, מתי הקניין, המזמין במשרד אישרו את זה. אני יודע מתי זה הגיע לחשבות. אני יכול להגיד בבירור שהעיקובים הם לא בחשבונות.

היו"ר איתן כבל:

ברור לי שלא. מה, אנחנו ילדים? עוזי, לא יכול להיות שעד היום הזה אף אחד לא יודע איפה הדברים נמצאים. אני רוצה שרון, אתה ונציגי ממשלה אחרים תקשיבו לסיפור של אדם.

דוד אולניק:

אני מחברת "אולניק", חברה לתשתיות שעובדת בכל הארץ. אנחנו היום, רק לסבר לכם את האוון, עושים בעזה שובר גלים נגד צוללנים. זו אחת מהחברות המובילות. יש פה את חבריי שעושים מחלפים, כביש 38, בית שמש. אני מדבר גם בשמם. הם עושים את כביש 90 לכיוון קריית שמונה, עובדים בכל הארץ. אנחנו נקראים, אדוני היושב-ראש, מלי"ח – משק לשעת חירום. חס וחלילה אם יש רעידת אדמה או התקפת טילים, מגייסים אותנו.

אם אני מקבל היום קנס מהמדינה ולא משלם, מכפילים לי את הקנס. מה שקורה היום זה שעד שבדקים לנו את החשבון לוקח זמן. מהיום שבדקים לנו את החשבון סופרים 70 ימים. לפעמים אנחנו מחכים גם 150 יום ו-200 יום כדי לקבל תשלום, שלא לדבר על עבודות נוספות. אם יש לי 1,000 מטר מדרכה והיא נהייתה 1,500, זה נקרא עבודה חריגה, זה צריך ללכת לוועדת חריגים. אנחנו צריכים לחכות לוועדת חריגים, למתי שתהיה ועדת חריגים, ועדת שינויים. יש פה דבר שהשכל לא מקבל אותו. אנחנו הקבלנים בונים את הכבישים במדינה, מממנים את הכבישים מהכיס שלנו. זה לא כביש אגרה שבסוף אנחנו מקבלים כסף.

היו"ר איתן כבל:

אולניק, אתה מכדרר. אני רוצה להקריא מכתב שלבקשתי אישרת לי לצלם. הנדון: "שיקים לאולניק מתע"ש מערכות. אנו מאשרים שנתנו את השיקים לחברת אולניק בגין ביצוע עבודות תשתיות בתע"ש מערכות בע"מ: שיק לתאריך 20.12.2018 על עבודות שבוצעו בחודשים נובמבר 2016 ודצמבר 2017; שיק לתאריך 20.12.2019 על עבודות שבוצעו בחודש יולי 2017 וינואר 2018", וכן הלאה וכן הלאה. מה אמור אדם כזה לעשות? מה, הוא הבנק של המדינה? הוא כבר שילם את הכל, הוא עבר את כל המסלול. למה? אני זוכר שהיינו תובעים ממשד הבינוי והשיכון על חריגה של ימים. לפעמים על חודש לא היו מוכנים בשום פנים ואופן, היו מכפילים, היו נותנים קנסות, אלף ואחד דברים. מדינה יודעת לאכוף, נלחמת, לא מוותרת על כלום, אבל כשהיא העבריינית, וברוב המקרים היא העבריינית, היא מתעלמת. גם כשהיא משלמת, היא לא משלמת עם ריבית.

אשר גרין:

איתן, מצבו טוב, יש לו כבר שיקים ביד. אני אתן לך דוגמה אישית. ב-2015 סיימתי תחנת רכבת בנתיבות. הרכבת פועלת, יש נוסעים. אני עוד לא קיבלתי את החשבון הסופי.

היו"ר איתן כבל:

ממי?

אשר גרין:

מרכבת ישראל. זה הלך לבקר. לפני ארבעה חודשים הבקר הודיע לי: "אני כבר גמרתי לבדוק, העברתי את זה לרכבת". עכשיו הרכבת שמה עליו עוד בקר. את רכבת תחנת ספיר בנתניה סיימתי ב-2016 וכבר הגשתי חשבון סופי. אני לא יודע מתי אני מקבל. מצבו טוב, הוא כבר קיבל שיקים. אני לא יודע מתי אני אקבל שיקים.

היו"ר איתן כבל:

זו גם שיטה. יותר זול לו לשים עובד שיהיה עוד באפר בתהליך הזה. יותר זול לו לשלם לו מאשר לשלם לך.

יעקב אשר (יהדות התורה):

הוא מממן את העובד מהריבית.

היו"ר איתן כבל:

הוא מממן את העובד מהריבית, מהריבית דריבית אפילו.

דוד אולניק:

אני רוצה להוסיף משהו לגבי רכבת ישראל. איתן, אנחנו נמצאים עם 250 עובדים. אנחנו מגיעים לשטח, אנחנו באים לעבוד. יש לנו גם קנסות בחוזה, אם אתה יודע. אני עובד היום בנשר ברכבת. חמישה חודשים אני לא יכול להקליד חשבון. למה? החליפו תוכנה. חמישה חודשים אני עובד, יש לי חוזה חתום, הכל, תנאי תשלום. אני לא מסוגל להקליד חשבון. יש לי עובדים. האנייה נמצאת באמצע הים. היא צריכה להגיע לנמל בסוף. אנחנו לא רואים את הסוף אפילו. אנחנו בים סוער, לא בים רגיל. קיבלנו את העבודה, זכינו במכרז. אנחנו לא רוצים שתשלמו לנו יותר או פחות, תנו לנו רק את מה שמגיע לנו. חמישה חודשים זה משרד התחבורה. בנתיבי ישראל, שם אנחנו מחכים - -

רועי פולקמן (כולנו):

תתעכב על משרדי הממשלה, כי אנחנו מערבבים.

דוד אולניק:

אנחנו רק עם משרדי ממשלה.

רועי פולקמן (כולנו):

כשאתה אומר רכבת ישראל, זה לא משרדי ממשלה.

דוד אולניק:

משרד התחבורה.

רועי פולקמן (כולנו):

חברות ממשלתיות, תיכף נדבר עליהן, זו סוגיה אחרת. במשרדי ממשלה, בשונה מהחברות הממשלתיות שבחוק הגדרנו תנאים מסוימים, ותיכף נתייחס להתנהלות של רשות החברות ומי תפקידו לפקח, אין החרגות. האם יש משרד, לא חברה בת, לא רכבת ישראל או תע"ש? האם יש לך התקשרויות עם משרדים שלא שילמו בזמן? על חברות ממשלתיות תיכף נדבר.

היו"ר איתן כבל:

תן לי לדייק את השאלה שלך. ההתקשרות שאתה מדבר עליה היא לא התקשרות מול משרד התחבורה, היא מול נתיבי ישראל.

דוד אולניק:

מי שמתקצב זה משרד התחבורה.

רועי פולקמן (כולנו):

זה לא קשור.

אתי בנדלר:

ממי אתה מקבל את התשלום?

יעקב אשר (יהדות התורה):

משרד התחבורה אומר להם: תביאו את החשבון הזה, תביאו את זה.

אביתר כהן:

אני חוזר לנקודה שאמרת. זו בעיה במישרין, לא בעקיפין. כשאנחנו באים לישיבות בנתיבי ישראל, ברכבת ישראל, או בכל גוף אחר שנותן את העבודה, שאלו חברות ממשלתיות, לא משרד ממשלתי, אנחנו לפעמים מקבלים תשובות: מה אתם רוצים? אנחנו יושבים במשרד התחבורה, האוצר לא מתקצב. כשאנחנו באים לאוצר, האוצר אומר לנו: מה פתאום, נתנו את הכסף.

רועי פולקמן (כולנו):

זה ברור.

אביתר כהן:

זה בוודאי קשור בצורה ישירה למשרדי הממשלה.

אתי בנדלר:

הנושא של תקצוב חוץ ממומן רק לגבי רשויות מקומיות, לא לגבי חברות ממשלתיות. החוק חל על החברות הממשלתיות.

רועי פולקמן (כולנו):

רכבת ישראל ותע"ש נמצאות בתוך החוק. תיכף נדבר על האכיפה.

גרא קאושנסקי:

אני אעשה רגע איזה שהוא סדר. ההבדל בין חברות ממשלתיות למשרדי ממשלה - שבמשרדי ממשלה קבעתם בחוק שזה כפוף לחוזה המדף. שם תנאי התשלום הם 38 ימים. מה שדוד אולניק העלה זו בעיה של חברות ממשלתיות. שם הם מקבלים תנאים מאוחרים יותר.

רועי פולקמן (כולנו):

יש פה בלבול. חוזים שנחתמו אחרי כניסת החוק לתוקף, להבנתי, ותתקן אותי היועצת המשפטית, גם החברות הממשלתיות שהוזכרו פה – מע"צ, רכבת ישראל - לא יכולות לסגור הסדרי תשלום. רשות החברות אומרת שזה לא נכון. אתה חולק על זה? זה מה שאני זוכר מהחוק.

אתי בנדלר:

הם יכולים.

רועי פולקמן (כולנו):

העברנו חוק לפני שנה. האם יש חוזים חדשים שבהם החברה הממשלתית אומרת, "אני אשלם לך שוטף 120"?

גרא קאושנסקי:

כן.

רועי פולקמן (כולנו):

אז שרשות החברות תסביר איך זה חוקי.

גרא קאושנסקי:

החברות הממשלתיות קבעו מועדים שונים, זאת אומרת, זה בהתאם לחוזים הקיימים עם רשות או חברה, כאשר בדרך כלל קובעים 60,90 יום, שזה נראה סביר, זה בסדר, אף אחד לא יעתור על זה. גם אף אחד לא יקבל את העתירה. זה ההבדל. כשזה מגיע ל-38, הקבלנים התרגלו שהחיים הרעים הם החיים הטובים. כשקובעים 38 והתשלום נדחה עד 60 יום, זה נראה להם סביר, זו סביבה סבירה. כשזה מתחיל מ-60 יום, מ-70 יום או מ-90 יום, גולש ל-120 יום ול-150 יום, זו סוגיה אחרת. זו הבעיה.

יש לנו פה הזדמנות לעשות איזה שהן תקנות, לעשות סדר, להחליט שכל חשבונות הביניים של הקבלנים - אין שום הבדל בין חשבון של קבלן לחשבון של ספק - ישולמו במועדים שקבועים, אם זה 38, 45 ימים. כך עובד משרד הביטחון, משרד השיכון וכל המשרדים הגדולים, עם תקציבים של 5,6,10 מיליארד שקל בשנה. זאת אומרת, אפשר לעבוד בשיטה הזאת. קחו חצי שנה, שימו 10 בקרות. יש לכם ערבויות, יש לכם את כל הדרכים לקחת את הכסף אם שילמתם ביתר. זה יפתור המון המון בעיות. בעוד שלושה חודשים תוכלו לשבת כאן ולהגיד שעשיתם שינוי, כי עד היום אין שינוי, הוא לא מורגש, בטח לא לגבי החברות הממשלתיות שממשיכות עם תנאי התשלום שקבעו לפני החוק.

רועי פולקמן (כולנו):

הוא מורגש, כי אין לנו ירידה בימי עסקים באשראי. במקרה שלך הוא לא מורגש.

גרא קאושנסקי:

הוא לא מורגש.

רועי פולקמן (כולנו):

בחברות ממשלתיות, בעבודות קבלניות הוא לא מורגש.

גרא קאושנסקי:

אני אגיד לך מי אנחנו. אנחנו 25 מיליארד שקל בשנה. אנחנו הולכים להיות 50 מיליארד שקל בשנה. תבין איזה עומס, איזה כובד על הקבלנים ועל השחקנים.

היו"ר איתן כבל:

תודה על ההבהרה ועל העמדת הדברים.

אתי בנדלר:

חברות ממשלתיות רשאיות לקבוע מועד אחר. מועד התשלום הקבוע בחוק זה שוטף פלוס 45 ימים. כבר מלכתחילה יש להן יותר ימים. לא הבחינו לגביהן בין עבודות קבלניות לעבודות אחרות, אבל קבעו שאפשר לקבוע בחוזה מועד אחר לתשלום, רק בתנאים. תנאי אחד הוא שהמנכ"ל של אותו גוף מאשר את החריגה מהימים, והתנאי השני - שהדבר נדרש בשל אופיה המיוחד של ההתקשרות או שהוא אינו מועד בלתי הוגן באופן חריג. היו לנו הרבה מאוד ויכוחים כאן בוועדה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

ואז הכל הופך להיות חריג.

אתי בנדלר:

בדיוק מזה חששנו. היו לנו ויכוחים, בעיקר עם משרד המשפטים, בעניין הזה.

רועי פולקמן (כולנו):

אדוני היושב-ראש, אלייך, תודה ענקית על הדיון, בדיוק בשביל זה אנחנו עושים את הפיקוח הזה. יש מקומות שאנחנו יודעים שהמצב השתפר. אנחנו גם צריכים לבדוק את השלטון המקומי. יש לי פתרון שיעזור מול השלטון המקומי וגם מול החברות הממשלתיות. הסיפור המרכזי הוא שחברות ממשלתיות כפופות ל-3. היו פה דיונים ארוכים מאוד על הסעיף הזה. אמרנו שניתן הרבה שליקס - אישור מנכ"ל, אישור מיוחד וכו'.

עכשיו יש פה שני עניינים. רשות החברות אמורה לטפל בזה. לא קורה שפתאום החשב בחברה יכול לאשר, או מנהל הרכש יכול להגיד שהוא ישלם שוטף 360. זה דורש אישור ברמה מאוד גבוהה. הבעיה הגדולה, אדוני היושב-ראש, ויש לי הצעה איך לפתור אותה גם במהלך מושב הכנסת הקרוב, היא מי הגורם המפקח. זה צריך להיות גלוי. אנחנו אמורים לדעת מראש. הספקים שיושבים כאן אמורים להגיד מראש שהם קיבלו מתע"ש. לחוק הזה יש את הכלים לטפל, אתם רק צריכים להציף את זה שהציעו לכם חוזה, שהביאו לכם חוזה רכש מתע"ש, מרכבת ישראל, חוזה שאומר: אנחנו נשלם פלוס 200. אם הם לא אמרו את זה בחוזה המדף, הם חייבים לשלם בזמן. אם לא, אתם זכאים על פי חוק לריביות פיגורים. אם מראש באה אליך רכבת ישראל ואומרת לך, "לפי סעיף 3ה יש לנו סיפור החרגה, אנחנו בחוזה מסכמים איתך מראש", אז את זה אנחנו צריכים לדעת.

אתי בנדלר:

בעוד שיש סעיף כללי לגבי דיווחים שייכנס לתוקפו רק אחרי שהשר יקבע תקנות לעניין הזה, לעניין הספציפי של החרגות בחוזים מהסוג הזה נאמר בפירוש, ואני שוב מצטטת את סעיף 3ה(3): "נקבע בחוזה כאמור בפסקה (1) מועד אחר לתשלום כמשמעותו בפסקה (1), ידווח המזמין על העסקה ועל המועד האמור לסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים".

רועי פולקמן (כולנו):

החוק נתן מענה לדבר הזה. מדובר כאן שהחברות שתוארו פה עוברות על החוק, זאת אומרת, אם הן לא קבעו תנאים שאושרו - -

אתי בנדלר:

הממשלה, החברות.

רועי פולקמן (כולנו):

אני לא חושב שהממשלה זה המקרה.

אתי בנדלר:

כן. אני סקרתי לפני שהגעת הוראות בחוק שהממשלה לא עומדת בהן.

לאה ורון:

למרות התקנת תקנות.

אתי בנדלר:

בעיקר התקנת תקנות.

רועי פולקמן (כולנו):

אני אומר שוב, זה בשוליים.

אתי בנדלר:

אני חולקת על העניין הזה.

רועי פולקמן (כולנו):

זה מה שאני מכיר. אם יהיה, אני אשמח לראות. בכל מקרה, יש בעיה עם החברות הממשלתיות. זו הבעיה המרכזית.

דוד אולניק:

צריך לקחת בחשבון שלקבלנים אין כזה רווח, אין להם כזה עור שהם יכולים לספוג את העניין הזה. אתה אומר שנחכה לריביות, לריבית חשב.

רועי פולקמן (כולנו):

לא אמרתי את זה.

דוד אולניק:

אין לנו את הזמן הזה, העסק צריך להתגלגל.

רועי פולקמן (כולנו):

אנחנו הבאנו חוק. אנחנו צריכים לדעת שיש הפרות, וזה הדיון שיו"ר הוועדה מנהל כאן עכשיו. אחד, אנחנו רוצים לדעת שיש הפרות, ושניים, מה קורה אם יש הפרה. בשביל זה אנחנו פה.

אביתר כהן:

הם מצפצפים על החוק.

רועי פולקמן (כולנו):

לא, הם לא מצפצפים על החוק.

אביתר כהן:

קרא לך עכשיו איתן מתוך הוואטסאפ הודעה של תשלום אחרי שנתיים. תעזוב מה שכתוב בחוק. את התנאים בחוזה החרגי שלהם הם לא אוכפים.

רועי פולקמן (כולנו):

הבנתי.

אביתר כהן:

את השוטף 150 שהם כותבים בתוך החוזה הם לא אוכפים.

היו"ר איתן כבל:

הם אפילו לא עומדים בחוצפה של עצמם.

ריאד גבאלי:

ביצעתי את קטע 4 של רכבת ישראל בצפון. השר חתך את הסרט. הוא חייב לי 14 מיליון שקל. אני 4 שנים לא קיבלתי. עכשיו מע"צ החליטה לבדוק את החשבון שלי. ההוא לא סיים, הלך הביתה, כאשר אני תקוע בבדיקות. הוא אומר לי שיש חוק. למי אני הולך, בקשה תגיד לי.

רועי פולקמן (כולנו):

יש כאן שני דברים שצריכים לקרות. אנחנו מביאים בימים הקרובים את חוק הרשות לעסקים קטנים. אנחנו נצטרך להגדיר סמכויות פיקוח של הרשות, כי הדבר המרכזי הוא סמכויות הפיקוח. הרי בסוף אנחנו יכולים להעביר חוקים שרכבת ישראל תגיד שהיא לא עובדת לפי חוק מוסר התשלומים שהיא מוכפפת אליו. זה אחד.

ריאד גבאלי:

אני עבדתי עבור נתיבי ישראל, לא עבור רכבת ישראל.

רועי פולקמן (כולנו):

לא משנה, זו חברה ממשלתית.

אתי בנדלר:

חבר הכנסת פולקמן, אני עדיין לא מכירה את החוק שאומר שצריכים לכבד חוק. גם אז אין סנקציה אפקטיבית.

רועי פולקמן (כולנו):

התשובה היא כן. בשביל לאכוף חוק על אזרח יש בתי משפט, הוא מקבל קנסות, הוא מקבל עונשים. אותו דבר צריך להיות עם חברות ממשלתיות. רשות החברות צריכה את זה כמשימה, ואני מציע שנומן אותה לדיווח, את מנכ"ל רשות החברות, איש מאוד רציני, חדש בתפקידו.

היו"ר איתן כבל:

הוא יגיד שזה לא מתקופתו.

רועי פולקמן (כולנו):

כן בתקופתו, בתקופת החוק שהוחל. מה האחריות של רשות החברות לוודא? אחד, שזה לא נכנס, ושניים, את הדיווח. אנחנו נגדיר בחוק הרשות לעסקים קטנים את הסמכויות של הרשות, כדי שיהיה ברור שהדברים האלה נאכפים, שהם לא מוחרגים מהחוק.

גרא קאושנסקי:

אסור לנו לשכוח שענף התשתיות זה הקטר של כלכלת ישראל. לכן חשוב מאוד לעשות את השינוי שהזכרתי לפני זה. הקבלנים שאמורים עכשיו לקבל משימות כפולות ומכופלות, 50 מיליארד שקל בשנה, לא יעשו את זה אם לא יפתרו להם את בעיית המימון. זה אחד הכשלים הגדולים שלנו בענף. הם לא יכולים להחזיק את זה יותר. הבנקים לא מאמינים להם. אנחנו מבקשים שהתיקון הזה ייכנס כבר בתקנות האלו.

דני ונונו:

אני קבלן תשתיות. אני חושב שהבעיה יותר מורכבת. אנחנו הפכנו להיות החצר האחורית של החברות הממשלתיות. אלינו לא מתייחסים. גם הליך בדיקת החשבון לא נספר בימי התשלום, בשוטף פלוס 60 או בשוטף פלוס 90. יש פעמים שאנחנו מגישים חשבון ואחרי 30 יום פתאום נזכרים שחסר נייר כזה או אחר. בדרך כלל הוא מוגש, אבל כדי לצאת ידי חובה הם אומרים: היה חסר נייר כזה ואחר, לכן זה לא אושר. בפועל כל התשלומים הם בפיגור. לי יש תביעה מול נתיבי ישראל על 140 מיליון שקל מ-2015. הפרויקט התחיל ב-2011. ב-2013 הם מינו בודק מוסמך שהם שילמו לו. הוא קבע להם תשלום של 59 מיליון שקל, אבל גם אותם הם לא שילמו. ב-2015, עם פרשת השחיתות של מע"צ כשראיתי שאין שום כיוון, הגשתי תביעה משפטית. גם את החשבון הסופי שלטענתם מגיע לי, גם אותו הם לא שילמו. היום אני מתנהל מולם בבית משפט. הם החליטו שאני צריך להחזיר להם 40 מיליון שקל. ככה זה מתנהל במדינה. אני יכול להגיד לכם שבחברה שאני עובד איתם, אצל החברים שלי לעשייה יש לפחות 20 קבלנים שנמצאים בשלבים אחרונים, בשלבי גסיסה. חברי מהתאחדות הקבלנים מדבר על פרויקטים של 50 מיליארד. צריך להתחיל לייבא דחוף קבלנים מסין או מאיזה שהוא מקום, כי גם אין קבלנים בשביל 10 מיליארד. המצב הוא קטסטרופה.

סיון זעזה:

לי ולבעלי יש עסק קטן, חברת "נקודה לבנה", חברה של ניקיון ואחזקה. אנחנו מתעסקים בניקיון של משרדים, הפקות טלוויזיה. ברוך השם יש פרנסה, אבל למרות הכל רצינו לנצל את יום העסקים הקטנים והבינוניים כדי להגיד שאנחנו מרגישים שאין לעסקים קטנים גב מהמדינה. אנחנו פועלים כחוק, יש לנו רישיון ממשרד התמ"ת. לעסקים הקטנים תמיד דואגים בסוף. דואגים קודם לעובדים, לקבלנים הגדולים, לבנקים. מלקוח שנמצא בפשיטת רגל אנחנו לא נראה את הכסף. אין לנו אף אחד שדואג לנו. גם לגבי הטבות מס דין קבלן קטן כדון קבלן גדול. זה מצב שהוא לא הגיוני. עסק קטן במדינת ישראל, עם כל הבירוקרטיה שקשה לו להתקיים גם ככה וצריך לפעול כחוק, צריך לשלם הכל. כשהלקוח לא משלם לך ואתה צריך לשלם משכורות ולהמשיך את העסק כרגיל - -

היו"ר איתן כבל:

אנחנו מתכנסים כאן כדי לעקוב אחרי הדברים.

סיון זעזה:

כשהם פושטים את הרגל אין עם מי לדבר. ברגע שתקבל את הכסף אתה תגיד תודה.

היו"ר איתן כבל:

אנחנו מנסים דרך החקיקה לתת גם לזה מענה. לא תמיד בהצלחה, אני מוכרח לומר, כי לא הכל אנחנו מסוגלים לעשות בחקיקה.

סיון זעזה:

אנחנו מאמינים בך, מצביעים לך.

היו"ר איתן כבל:

תודה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

הבעיה הגדולה בחקיקה היא האכיפה שלה.

יהודה כהן:

אני רוצה לברך את יושב-ראש הוועדה ואת החברים שפעלו להחרגת קבלני השיפוצים מהנושא של העבודות ההנדסיות. אכן הדבר נעשה. היו תקנות. ישבנו עם עוזי שר. נקבעו 75,000, אבל לצערי זה מאוד נמוך. בשבוע שעבר שר השיכון והבינוי חתם על תקנות חדשות לקבלן שיפוצים עד גובה של 350,000 שקל. זה סביר. הייתי מבקש מהוועדה שתתקן את הנושא הזה של הגובה, שמשרד האוצר יתקנו את זה לפי מה שהתקין השר בתקנות, דהיינו לגובה של 350,000 שקל. אם אתה זוכר, אז כשישבנו בישיבה לא היה מדד מהימן. אמרת שמיליון וחצי זה יותר מידי גבוה. אם השר חתם על תקנות לקבלן שיפוצים עד 350,000, אני חושב שזה סביר שהוועדה תאשר את הנושא הזה בתקנות החדשות.

אתי בנדלר:

אני מבינה שמדובר בחוזה מדף. אני לא יודעת על מה מדובר. זה לא משהו שהובא לוועדה.

היו"ר איתן כבל:

לא משנה, כשזה יגיע.

שרועי פולקמן (כולנו):

מה הרף שמחריג אותך כקבלן שיפוצים מלהיכלל בהגדרה של קבלני עבודות בנאיות, שאז יש לו יותר זמן לשלם? זה כמו עסק רגיל, שוטף 45.

היו"ר איתן כבל:

אין לנו בעיה לדון בעניין הזה.

רועי פולקמן (כולנו):

אפשר לטפל בזה. זה לא בחוק.

אתי בנדלר:

אתה מדבר על תקנות סיווג. הוא מדבר על מועד תשלום שבכלל לא מעוגן כאן בתקנות.

חנה לאידרשניידר:

מקומם לשמוע פה את הגמגום של משרד הבריאות לגבי המועד שבו - -

היו"ר איתן כבל:

אל תתני להם מחמאות. זה היה הרבה מעבר לגמגום.

חנה לאידרשניידר:

מזעזע. אנחנו לא יצאנו עם שום דבר. אנחנו מחכים שנה וחצי. אנחנו שומעים שאולי בעוד ארבעה חודשים יהיה איזה שהוא מתווה. ישבנו פה ב-22 בנובמבר יחד עם שר הבריאות, שמענו איך מערכת הבריאות, איך קופות החולים ואיך בתי החולים לקחו את הכסף ה"צבוע" לקניית תרופות וציוד רפואי לצרכים אחרים. אחר כך הם באו שוב לוועדה ואמרו: אנחנו צריכים כסף בשביל לשלם בזמן לספקים שמוכרים לנו ציוד רפואי ותרופות. זאת פשוט חוצפה שאין כדוגמתה. אני חושבת שהוועדה הזאת צריכה לקבל החלטה שככל שמשרד הבריאות לא יגיש את המתווה בתוך זמן סביר, בתוך זמן קצר, הוועדה תחליט ותחיל את החוק על מערכת הבריאות.

מיכאל שפיר:

תודה, אדוני היושב-ראש, תודה לכל הנוכחים. תראה, אנחנו כארגונים קטנים של ציוד רפואי מממנים את המדינה כמה פעמים. קודם כל, אנחנו מממנים את הסחורה. אחר כך אנחנו צריכים לשלם מס, מע"מ, ביטוח לאומי. אנחנו צריכים לשלם הוצאות רגולטוריות גבוהות. עד שאנחנו רואים את הכסף אנחנו

נמצאים במינוס מתמיד. אנחנו מממנים את המדינה. אני מציע שלפחות תתנו לנו הקלות במס הכנסה כך שנשלם בזמן שנקבל את הכסף.

היו"ר איתן כבל:

אפשר לבנות תהליך שלם שיהיה יותר ארוך מהזמן שתקבל את הכסף. לא נעים לי להגיד לך, אתה רואה פה כבר חוק, כבר זה. אני לא רוצה אפילו לתת לך תשובה, כי אני יודע שאין לי סיכוי להתכתב איתה. ברוך שניר, בקשה.

ברוך שניר

אני אהיה קצר ופרגמטי לעניין חברות הממשלתיות בסעיף 3ה.

היו"ר איתן כבל:

עכשיו התאחדות בעלי המלאכה.

ברוך שניר:

לעניין סעיף 3ה. שני כיוונים שבעניינו נראים אולי אפשריים לפתרון הנושא של החברות הממשלתיות. אחד, העובדה של הטמעה של החוק מעבר ל-45, בכל זאת אולי לקבוע איזה שהוא פרק זמן גם בהיבט הזה של 60,70 יום כמקסימום. שניים, העניין של דיווח של אותן חברות לעסקים ועסקים הקטנים. פשוט צריך לתת עם זה יותר תוכן, הרבה יותר כלים, כי כשניסינו בבניין תע"ש לפתור את הבעיה זה פשוט לא עבד.

היו"ר איתן כבל:

נשאר לנו את עמי לפידות, סגן נשיא לשכת המסחר לצידוד רפואי.

עמי לפידות:

ויבואן של תרופות וציוד רפואי. אני פעם ראשונה בחיים שומע הצהרה שאומרת: אני עוד לא ראיתי חוק שמחייב לקיים את החוק. אנחנו חיים בזה, חיים בזה כבר הרבה מאוד שנים. רק לתזכורת קלה, ב-2015 היה שר כלכלה ארבעה-חמישה חודשים, השר דרעי. יחד עם נשיא האיגוד שלנו הופענו בפניו והעלינו את ההצעה של הסדר תשלומים. הוא נסער. יום למחרת היה בעיתון שהולכים לעשות את זה בכנסת וכו'. עד היום זה לא בוצע.

עכשיו אני אכנס לשתי דוגמאות פרקטיות. אחת, אנחנו מייבאים תרופות וציוד רפואי לא רק לצריכה שוטפת של מערכת הבריאות, לא רק לצריכה שוטפת של חולים ששוכבים בבתי החולים או מגיעים לקופות החולים, אנחנו מחויבים במכרזים של קופות החולים, של בתי החולים להחזיק מלאים לחירום, כולל מלאים עבור המדינה. אני עושה את זה. בשעת חירום אני לא שולט בעסק. זה דורש מאיתנו להביא כמויות של סחורה מעל ומעבר לאספקה השוטפת. עוד באותו יום שאני מביא את הסחורה, וזה עוד לפני שראיתי אותה, אני משלם למדינה את המע"מ. אני אמור אחר כך להתחשבן ולשלם הכל. נתתי כסף למדינה שלא שייך לי באותו שלב, זאת אומרת, אני מממן את המדינה מעל ומעבר למה שאני צריך מראש. אם מחר אני לא מקבל את התשלום, אני בבעיה. זו דוגמה הרבה יותר חמורה מהנושא הכללי של מע"מ. ביום הראשון הפרנו חוק, אבל אין לנו שליטה על זה.

לפני 5 שנים התבקשתי לנסות ולהקים מכון דיאליזה במקום "הזוי", במקום שקוראים לו ערד. אף אחד לא רוצה ללכת לשם. כעבור שנתיים סיימו להקים את המכון. הבאתי את כל הציוד הנדרש לטיפול ב-70 חולי דיאליזה שנמצאים בפזורה על יד. 3 שנים מלחמות. אני לא אכנס לגורמים, זה הכל פוליטי. המקום הזה לא נפתח. המדינה משלמת הרבה יותר כסף על ההובלה של 70 החולים האלה לסורוקה כל יום. זה יותר מהטיפול. כלום לא נעשה, רק אני שילמתי את הכסף. אני חושב שההתייחסות פה למערכת הבריאות שלא נכנסת לתוך המסגרת זה פשוט בלתי אפשרי. מעניין מאוד, אבל לבתי החולים הממשלתיים ולקופות החולים יש בסוף שנה הרבה כסף, הם מבקשים שנמכור להם סחורה מהר. אני יכול לתת דוגמאות, כאשר זה לא אחד ולא שניים. זה חומר למחשבה.

היו"ר איתן כבל:

רשות החברות, מה אתם עושים בתוך כל התהליך הזה?

אלי צ'ימבליסטה:

אף אחד לא הנחה אותנו במסגרת החוק שלנו לראות שהחברות הממשלתיות עומדות בחוק. אנחנו לא הבייביסיטר שלהן.

היו"ר איתן כבל:

זאת אומרת, זו איננה הסמכות שנתונה לכם.

אלי צ'ימבליסטה:

זו לא סמכות שנתונה לנו.

רועי פולקמן (כולנו):

אני לא מבין את זה. רשות החברות היא הגוף המפקח. אני הייתי דירקטור בחברות ממשלתיות. אם חברה ממשלתית ממנה דירקטור לא כדין, רשות החברות מפקחת עליה. אתם הגוף המפקח.

אלי צ'ימבליסטה:

במסגרת החוק.

רועי פולקמן (כולנו):

נו בסדר. אם חברה ממשלתית עוברת על חוק מוסר תשלומים, אתם הרגולטור.

היו"ר איתן כבל:

צ'ימבליסטה, שאלתי אותך, אבל הייתי בטוח שאני לא אקבל תשובה. למה אני אומר את זה? כי כבר הבנתי. איך אומרים? היה אפשר לבנות פה עץ נצנצים, ואני אסביר למה אני מתכוון. אני אומר את זה לכל משרדי הממשלה. תראו, הממשלה הביאה חוק שהצטרפו אליו חברי כנסת. עבדנו באמת קשה. הלכנו לקראתכם בעניין הזה. ביקשתי שכולם ידברו כאן. זה מדהים, אני יושב פה, אני מקשיב ואני לא מאמין שבן אדם צריך להתחנן לקבל. נניח לזה שבתשתיות יש להם את הדרך לאמלל את הקבלנים כי אומרים להם: תשמע, פה חסרה לבנה, כאשר חלק מהדברים מוצדק, חלק לא מוצדק. עזוב את זה. כשהוא קונה מספק זה עניין של ספירה. הוא אומר לו: הנה יש כאן 100 מזרקים, 200 כדורים מסוג זה. הוא לא צריך לבדוק, הוא רק צריך לבדוק האם הסחורה סופקה או לא. הוא לא צריך לבדוק אם זה עומד ברעידת אדמה 7.8 בסולם ריכטר. אצלם זה אמור להיות הכי פשיטא.

אני רוצה להקריא לכם דבר אחד ששלח לי העוזר שלי. כתוב ככה: "לא תעשוק את רעך ולא תגזול". בבא מציעא קיא עמוד א': "איזהו עושק ואיזהו גזל". אמר רבי חסדא במשלי ג: "לך ושוב לך ושוב זהו עושק; יש לך בידי ואינני נותן לך זהו גזל". אתם הממשלה גזלנים, כי את הכסף יש לכם. אתם גזלנים, זה מה שאתם. זה לא מצב שצריך עכשיו ללכת לייצר כסף, הכסף נמצא. כל הרגולטורים שאמורים לאכוף זה ממך והלאה. רשות החברות יודעת לעשות את עבודתה כשהיא רוצה. אני צריך לבוא בשם האנשים האלה ולהתחנן בפניכם? אם אזרח מקבל 100 שקלים בטעות מהמדינה, לא אמרתי 1,000, היא תגבה את זה ממנו בריבית דריבית. יום אחד אפילו יעשו לו עיקול על ה-100 שקלים האלה.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

יורידו אותו מהמטוס.

היו"ר איתן כבל:

הוא יגיע לשדה התעופה ויראה שיש לו עיכוב יציאה מהארץ על ה-100 שקלים האלה. חברים, זה לא יקרה. אני אומר את זה לך, רן קויתני. זאת אחריות שלכם. אתם צריכים להיות אלה שעומדים בראש החוד.

זה בהגדרה. אני לא במקום של לבוא ולעלוב בך או ברשות החברות. אני בעניין הכי פשוט. לא מעניין אותי מה יהיה הלויז שלי, אבל לפני יציאת הכנסת לפגרה אני רוצה דיון נוסף. אני רוצה לראות מה נעשה אצלכם. אני לא אקבל יותר את זה שאין מעקב, שרק אם אמרו לי, לא אמרו לי. אני רוצה לראות תכנית עבודה לאיך הולכים שהחוק הזה ייושם. דרך אגב, גם אם יהיה החוק והכל יהיה כתוב, אם לא תהיה אכיפה שלכם שום דבר לא יקרה. החוק קיים, המילים כתובות. הוא גם פשוט, הוא לא חוק מורכב. הוא כתוב בצורה כל כך בהירה, נהירה, פשוטה, לא מתחבטת, לא מתחכמת, או דברים מן הסוג הזה. באמת הלכנו לקראתכם בצורה שלא הייתה.

משרד הבריאות, אני נותן לכם חודש וחצי. אני גם ארים טלפון באופן אישי לשר. אותי לא מעניין, אני ארים טלפון לשר ואודיע לו. זה עוד מעט שנתיים יהיה. אין סרט כזה שיוצאים לפגרה ולא ראיתי תכנית מכס. לא יקרה. אני אומר לכם, אני אעשה "שיימינג" שעוד לא היה כמותו. לא יכול להיות שאנשים יתפרקו. משפחות נהרסות בגלל התנהלות שלכם. אני יודע מה זה כשבן אדם צריך לשלם כסף כשאינו לו את הכסף.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

אני מציע, כבוד היושב-ראש, להוסיף לאירוע הזה גם את הדרג הפוליטי, את חברי הממשלה שיבואו לפה. הם שרים, הם האחראים. אין שום סיבה שהם לא יאכפו את החוק.

היו"ר איתן כבל:

אני מקבל את הצעתך.

רוברט אילטוב (ישראל ביתנו):

משרדי הממשלה תחת שליטתם פשוט מצפצפים על החוק. לא יכול להיות.

לאה ורון:

את שר האוצר והחשב הכללי.

היו"ר איתן כבל:

את שר האוצר והחשב הכללי. אנחנו נבקש ששר הכלכלה ושר הבריאות יבואו לפה.

עמי לפידות:

שר הבריאות זה ראש הממשלה.

היו"ר איתן כבל:

את זה שמקבל את ההחלטות. חברות וחברים, אני אומר לכם, זה לא יכול להימשך. זה באמת דיון הזוי, כי אני יודע מה זו מדינה, איך היא רודפת חייבים. הרי מה הסיפור? עד שמישהו כבר תובע את המדינה

--

דני ונונו:

הוא יודע שייקח 5 שנים והוא כבר לא יהיה בקדנציה.

היו"ר איתן כבל:

נכון. רן קויטי ורשות החברות, אני אומר במלוא הרצינות, אנחנו נעשה דיון, והפעם, באמת אני אומר את זה, אם עוד העליתי חיוך כזה או אחר, זה לא יהיה יותר. תודה רבה לכם, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:15.

נספח ט'

**העתק מפרוטוקול ישיבת
וועדת הכלכלה מיום
15.05.2018**

From:
Sent:
To:

Subject: העבר: שינוי בתנאי האשראי

----- הודעה מקורית -----

מאת: "Perey, Yaniv" <yanivp@szmc.org.il>

20:49 11/12/2016 (GMT+02:00) תאריך:

אל:

עותק: "Cassouto, Dorit" <dorito@szmc.org.il>, "Ralbag, Ruth" <ruthr@szmc.org.il>

נושא: RE: שינוי בתנאי האשראי

שלום וברכה,

במהלך שנת הכספים הבאה אנו נאלצים להגדיל את תנאי האשראי ב-30 ימים נוספים על התנאים הקיימים בשל אילוצים תקציביים.

אנו תקווה כי נוכל לחזור לתנאי התשלום המקוריים במהרה ומוודים לכם מראש על שיתוף הפעולה.

בברכה,

ג'יב פרי

מנהל כדור ספקים ומתאם ה"ז

המרכז הרפואי זעדי צדק

טלפון: 02-6555425

פקס: 02-6555312

This message (including any attachments) is intended only for the use of the individual or entity to which it is addressed and may contain information that is non-public, proprietary, privileged, confidential, and exempt from disclosure under applicable law or may constitute as attorney work product. If you are not the intended recipient, you are hereby notified that any use, dissemination, distribution, or copying of this communication is strictly prohibited. If you have received this communication in error, notify us immediately by telephone and (i) destroy this message if a facsimile or (ii) delete this message immediately if this is an electronic communication. Thank you. Shaare Zedek Medical Center <http://www.szmc.org.il>

This message (including any attachments) is intended only for the use of the individual or entity to which it is addressed and may contain information that is non-public, proprietary, privileged, confidential, and exempt from disclosure under applicable law or may constitute as attorney work product. If you are not the intended recipient, you are hereby notified that any use, dissemination, distribution, or copying of this communication is strictly prohibited. If you have received this communication in error, notify us immediately by telephone and (i) destroy this message if a

נספח י'

העתק מההתכתבות ביחס
להודעה לעיל ולהגדלת
תנאי האשראי

ענף ציוד
ומכשור רפואי

ארגון העסקים החול בישראל

ארגון העסקים החול בישראל

15 דצמבר 2016

950542

במייל: yanivp@szmc.org.il

דחוף

לכבוד

מר יניב פרי

מנהל מדור ספקים ומתאם לויז

המרכז הרפואי שערי צדק

ירושלים

הנדון: פנייתכם לספקים – הודעה חד צדדית על הרעה בתנאי האשראי

נמסר לידי העתק הודעתכם לספקי המרכז הרפואי שערי צדק על כך כי:

"במהלך שנת הכספים הבאה אנו נאלצים להגדיל את תנאי האשראי ב-30 ימים נוספים על התנאים הקיימים בשל אילוצים תקציביים".

קשה להשלים עם מצב, בו לאחר שכבר נכרת חוזה, וכל צד חישב את סיכוניו ואת תועלתו מההסכם, לפתע צד להסכם, הלכה למעשה, מחליט שלא לכבד את ההסכם ומכתיב לצד השני, שינוי חד-צדדי בתנאי ההסכם.

התנאים המסחריים בין המרכז הרפואי לבין ספקיו קבועים בחוזה, עליהם חתמו כל אחד מהצדדים בגמירות דעת מלאה. כל צד כלכל את צעדיו והגיע למסקנה שהוא מסוגל לעמוד בתנאי ההסכם.

מעבר לכך, הספקת הציוד למרכז הרפואי שערי צדק מתבצעת במסגרת תנאים שעוגנו בחוזה הקיימים, פרי מו"מ בין הצדדים. בחלק מהמקרים ההתקשרות היא פרי זכייה במכרז, דהיינו, מדובר גם כך במחירים הנמוכים ביותר שיכלה להציע כל חברה.

אם לא די בכך, נמסר לנו ע"י חברים בענף הציוד הרפואי כי למרות שהודעת המרכז הרפואי לספקים על הרעת תנאי תשלום תחל מהחודש הבא, חודש ינואר 2017, הרי שכבר עכשיו המרכז הרפואי טרם מצא לנכון להסדיר תשלומים שהגיע זמן פירעונם לחלק מהספקים.

הספקים בהחלט רגישים לאילוצים התקציביים, אבל גם הם עומדים בתנאי תחרות עזה ומול קשיים רבים, רגולטורים, מסחריים ואחרים, אבל לא העזו לגלגל קשיים אלו באופן חד צדדי לפתחו של המרכז הרפואי. כלל בסיסי הוא שחוזים יש לקיים.

אין לדרישה כאמור של המרכז הרפואי כל בסיס משפטי והיא איננה מעוגנת מבחינה חוזית. לו יבחר המרכז הרפואי לממש את פנייתו ולהרע את תנאי האשראי, מדובר בהפרת הסכם על כל המשתמע מכך.

הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח הצעת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ו, 2016, הנמצאת על שולחנה של וועדת הכלכלה של הכנסת, ושהעיקרון המרכזי בה הוא שגופים ציבוריים יעבירו את התשלום לספקים בפרק זמן של שוטף + 45 ימים. בעוד המגמה הכללית, שבאה לידי ביטוי גם בבית המחוקקים שלנו היא להסדיר את שוק האשראי ולקצר את תקופת האשראי, מבקש עתה המרכז הרפואי להאריך את התקופה?

אפשר להבין רצון להתייעל, לחסוך ולשפר. אי אפשר לקבל זאת, כשמדובר בפעולות על גבם של הספקים במסגרת של הפרת חוזים.

זו איננה התנהלות המכבדת מוסד ציבורי כמו המרכז הרפואי שערי צדק והיא איננה עולה בקנה אחד עם עקרונות של מנהל תקין, לרבות הכלל הבסיסי של כיבוד התחייבויות ועמידה בחוזים.

נוכח האמור לעיל, נבקשכם להמשיך לפעול כדין ולכבד את התחייבויותיכם החתומות, כך שתחזרו בכם מההודעה בדבר הרעת תנאי האשראי לספקים.

ככל שתבקשו לשנות את תנאי האשראי, הנכם מוזמנים לפנות לכל אחד מהספקים באופן אישי במסגרת של בקשה לשינוי, כל ספק בהתאם למצבו ויכולתו להיענות לבקשת המרכז הרפואי.

בכבוד רב,
חנה לאידר שניידר
מנהלת תחום ענפי

העתיקים:

חיים עוז – סמנכ"ל חטיבות ענפיות, כאן.
עו"ד שלומי לוייה – לשכה משפטית, כאן.

19.12.2016

לכבוד
גב' חנה לאידרשניידר
מנהלת תחום ענפי
ענף ציוד ומכשור רפואי
איגוד לשכות המסחר
תל אביב

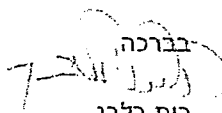
ד.ג.

הנדון: פנייתכם לספקים – הזדעה חד צדדית על הרעה בתנאי האשראי
מכתבך 950542 מיום 15 בדצמבר 2016

הרינו לאשר קבלת מכתבך שבנדון ולהלן התייחסותנו:

המרכז הרפואי שערי צדק מספק שירותי בריאות לתושבי ירושלים והסביבה כ-115 שנה. לצערנו, הרגולציה מייצרת תנאים כלכליים לפיהם אנו פועלים. אנו נאלצים לתת תנאי אשראי מפליגים לקופות החולים, זאת, עפ"י חוק. אנו נאלצים מעת לעת לבצע התאמות בתנאי האשראי לספקים שלנו. לפני כ-4 שנים שיפרנו באופן יזום בחודש ימים את תנאי האשראי. עתה, בשל שינויים שחלו לאחרונה אנו נאלצים להגדיל את תנאי האשראי בחודש. בסיפא של מכתבך את ממליצה לפעול בתאום. מכתבנו הוא התאום. הפעולה איננה חד צדדית. בימים האחרונים פנו מספר ספקים איתם הגענו להסכמה. הרוב המוחלט של ספקי בית החולים נענו לפנייתנו והבינו את האילוצים התקציביים. עם זאת, ספקים איתם לא נוכל להגיע להסכמה, נפרע התחייבויותינו ונמצא חלופות מתאימות. המרכז הרפואי שערי צדק פועל בתחום שנים רבות ועומד בהתחייבויותיו. אנו מופתעים ממכתבך וממליצים להפנות הספקים אלינו.

אנו תקווה כי בתוך שנה נוכל לבחון שוב את מדיניות תנאי האשראי.

בברכה

רות רלבג
סמנכ"ל כספים
המרכז הרפואי שערי צדק

אוריאל לין, נשיא

22 דצמבר 2016
952934

לתשומת לב אישית
דחוף

לכבוד
פרופ' יונתן הלוי
מנכ"ל המרכז הרפואי שערי צדק
ירושלים

הנדון: פנייתכם לספקים – הודעה חד צדדית על הרעה בתנאי האשראי

לפני מונח מכתבה של גבי רות רלבג, סמנכ"ל כספים של מוסדכם, מיום 19/12/2016 לענין שינוי תנאי האשראי של הספקים.

ראשית אומר שאני מצטרף בכל, לשבחים של גבי רלבג באשר לפועלו של המרכז הרפואי שערי צדק כגורם מרכזי המספק שירותי בריאות לתושבי ירושלים, והערכת הרבה היא מתוך היכרות עם מוסד זה במשך שנים רבות.

יחד עם זאת, חוששני שמכתבה של גבי רלבג טומן בחובו איום כלפי ספקים וחד-צדדיות שאין להכירה במערכת ספק ורוכש בישראל.

ציטוט ממכתבה: "ספקים איתם לא נוכל להגיע להסכמה, נפרע התחייבויותינו ונמצא חלופות מתאימות".

לא נהיה תמימים. ברור לכל שאם רוכש אומר לספקים שאם לא יסכימו לשינוי תנאי האשראי הם יוחלפו בספקים אחרים יש בכך איום הכופה הסכמה. לא נוכל להסכים לנורמות התנהגות זו.

דומני שאין צורך להדגיש שמה שמחמיר מהלך זה הוא גם תיקון רטרואקטיבי לביצוע התשלום בניגוד להסכמים קיימים.

יתכן וגבי רלבג לא שמה לב שיש לכך השלכות הנושקות גם להפרת החוק, מעבר ליחסי ספק ורוכש.

אני מציע שגבי רלבג תשנה את הנורמה ההתנהגותית שבאה לידי ביטוי במכתבה וגם את תוכן המכתב עצמו.

אני מציע זאת, מתוך כוונה טובה, על מנת שלא לאלצנו להעביר נושא זה לטיפול הרשויות המוסמכות.

ברגשי כבוד,

עו"ד אוריאל לין

Prof. Jonathan Halevy M.D. Director-General
The Rose and Phil Friedman Chair of Excellence in Medical Management

פרופ' יונתן הלוי המטה הכללי
הקתדרה למינהל רפואי איכותי ע"ש רוז ופיליפ פרידמן
26.12.16
www.szmc.org.il

לכבוד

עו"ד אוריאל לינ

נשיא לשכות המסחר

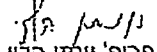
הבדון : פנייתנו לספקים – הודעה חד צדדית על הרעה בתנאי האשראי
מכתב מיום 22.12.16

שלום רב,

המרכז הרפואי שעיר צדק מתנהל מזה שנים תוך אחריות כלפי מטופליו, עובדיו וספקיו.

המרכז הרפואי שעיר צדק הינו בית חולים ציבורי בבעלות פרטית. החלטות הרגולציה מייצרות לו אתגרים אשר לא פעם אינם מקבילים מענה. בשנים האחרונות, בדגש על השנה האחרונה נוצרה הכבדה מהותית על התנאים הכלכליים בהם אנחנו פועלים. הדוחות הכספיים של שע"צ פתוחים לעיונכם ומעידים על האיתנות והיציבות הפיננסית של המרכז הרפואי. בימים אלה התקבל אישור ניהול תקין מרשם העמותות ל- 2017. אין ספק, שהשינוי שחל בכללים המוכתבים לנו בחוק יוצר הכבדה ואנו נערכנו לכך מראש. פנייתנו לספקים אינה משקפת חד צדדיות. להיפך, פנים בכתב והזמנו אותם לפנות אלינו אם יש להם קושי להיענות לבקשתנו. אכן, מספר ספקים פנה ונמצא פתרון בהסכמה. נדגיש שהפניה לא נעשתה לספקים קטנים, להם שילמנו ללא דיחוי. אנו לא מפרים ולא נפר התחייבות קיימת. ספק אשר אינו יכול או מוכן להיענות לפניה, יקבל את כל התמורה בגין השרות או המוצרים שסופקו. בתנאים שנקבעו. לא בלתי נמנע שבהעדר הסכמה, בגין סחורה חדשה, המרכז הרפואי יבחן חלופות אחרות. נציין שביוזמתנו קיצרנו לפני כ 4 שנים בחודש ימים את תנאי אשראי הספקים וסברנו שפניה והודעה מראש תענה. אכן, הרוב הכמעט מוחלט של הספקים נענו לבקשה. אנו מקווים שעם גיבוש ההסכמים החדשים עם קופות החולים לשנים 2017 – 2019 נוכל לחזור לתנאי האשראי הקודמים. אנו סבורים שהתנהלותנו משקפת אחריות להמשך הפעלתו התקינה של המרכז הרפואי אשר משרת 115 שנה את תושבי ירושלים. שעיר צדק מעולם לא פגע בספקיו, עמד ויעמוד בהתחייבויותיו.

בברכת חנוכה שמח,

פרופ' יונתן הלוי
מנכ"ל המרכז הרפואי

נספח יא'

העתק מנייר העמדה

ענף ציוד
ומכשור רפואי

22 דצמבר 2016
915427

לכבוד:
ח"כ איתן כבל – יו"ר ועדת הכלכלה
ח"כ יוזמי החוק
חברי ועדת הכלכלה

נייר עמדה בנושא: חוק מוסר תשלומים לספקים התשע"ו-2016 מוגש לוועדת הכלכלה מטעם ענף ציוד ומכשור רפואי בלשכת המסחר

ענף ציוד ומכשור רפואי מברך על הצעת החוק ועל כוונת המחוקק להסדיר נושא מוסר התשלומים של גופים ציבוריים ומשרדי ממשלה לספקים.

עם זאת אנו רואים בחומרה כל ניסיון להחריג ספקים של ציוד רפואי או כל ספק אחר של מערכת הבריאות מהחוק. רובם של העסקים בתחום הציוד הרפואי הינם עסקים קטנים ובינוניים, עסקים שאינם נמצאים בעמדת כוח למול מוסדות הרפואה הגדולים ובכללם בתי החולים הממשלתיים וקופות החולים, ובמיוחד שירותי בריאות כללית (כולל בתי החולים שבבעלותה) החולשת על רוב השוק.

למעשה זמן התשלום נכפה על הספק והוא נאלץ לקבל כל תנאי של המוסד הרפואי. ברור לכל כי ספק של ציוד רפואי אינו יכול לוותר על נתח שוק משמעותי כמו שירותי בריאות כללית או בתי החולים הממשלתיים, הוא חייב לקבל על עצמו כמעט כל הסכם שייכפה עליו ולספוג את העלויות.

בתחום הציוד הרפואי שורת הרווח הינה קטנה ביותר ועומדת על רווח נקי ממוצע של 3% עד 5%. מוסדות הבריאות אינם מוסדות רווחיים ולפיכך גם המכרזים בנויים על אחוזי רווח מינימליים לספק. כשמוסיפים לכך את תנאי האשראי שהספק נאלץ לתת למערכת הבריאות יוצא שכרו בהפסדו.

המצב אינו מאפשר לעסק להתפתח, לגייס עובדים חדשים, ליצור תנאי תחרות הוגנים ובמקרים לא מעטים גורם לקריסתם של העסקים קטנים והבינוניים.

מצ"ב פירוט הטיעונים בהרחבה.

אנו מבקשים שלא להחריג את מערכת הבריאות מתנאי תשלום נאותים וסבירים לספקים של ציוד רפואי או כל ספק אחר של מערכת הבריאות מהטיעונים הבאים:

1. תנאי האשראי הקיימים כיום בין קופות החולים לספקים עומדים על בין שוטף + 90 ועד שוטף + 120 יום. בהינתן שמדובר ב"שוטף" הרי שבפועל מדובר ב – 110 עד 140 יום.

מפעם לפעם מכריזות הקופות על הסדרים שונים לביצוע התשלום לספקים לפי ראות עיניהן ובכלל זה הגדלת מספר ימי האשראי שהן מתכוונות לשלם לספקים או לעיתים הפחתה חד צדדית של התשלום בשל קשיים, גרעון, אי קבלת תשלום מהמדינה ועוד סיבות לדחיית תשלומים לספקים. בבדיקה שערכנו בקרב חברי הלשכה, יבואני ציוד רפואי עולה כי לעיתים האשראי שהם נותנים לקופות החולים מגיע לשוטף + 90 יום ואף יותר.

מקרים כגון אלו קורים כל עוד אין חיוב חוקי לביצוע תשלומים במועד קשיח ובלתי מתפשר.

2. בתי החולים הציבוריים המשרתים מטופלים מקופות החולים משלמים אף הם על בסיס מעבר לשוטף+120 יום, בטענה שקופות החולים מעכבות את העברת הכספים החייבים להם ע"י הקופות ולכן הם מעכבים בהתאמה את העברת הכספים לספקים.

3. רוב ספקי הציוד הרפואי בארץ הינם קטנים ובינוניים. הם מייבאים ציוד מחו"ל לרוב בתנאי אשראי של תשלום מראש ועד מקסימום של 60 יום נטו.

בעקבות זאת נוצר תזרים מזומנים שלילי בין אשראי הספק בחו"ל לזמן פירעון התשלום של המוסד הרפואי, אשר מצריך מציאת פתרון מימון לפעילות עסקיות שוטפות של העסק.

תנאים אלה מגבילים מאוד את אפשרויות ההתפתחות והצמיחה של העסק ואף מונעות ממנו ביצוע עסקאות מקבילות בשל קושי בתזרים המזומנים וקבלת אשראי מהבנק.

4. עם הגעת הסחורה, היבואן מחויב בתשלום כל הוצאות היבוא בתוספת מע"מ על בסיס מזומן (טרם שחרור הסחורה מהמכס).

עם הנפקת החשבונית מחויב הספק בתשלומי מיסים כדין. מתשלומים אלה נהנה גם משרד האוצר שמקבל תשלומי מע"מ על סחורה שטרם התקבלה בעבורה תמורה.

שוב הספק נאלץ לממן מכיסו את עלות הסחורה ותשלומי המס כשהוא עצמו יקבל עליה תשלום כעבור שלושה חודשים ואף יותר.

5. יבואן שמשותף במכרז של המוסד הרפואי, נדרש להפקדת ערבות בנקאית בסכומים של עשרות אלפי שקלים לשם עמידה בדרישות הסף של המכרז. הבנק, בהנחה שמאשר את ביצוע הערבות הבנקאית, מוריד את מסגרת האשראי שהוא נותן ליבואן בגובה הערבות לתקופה שעלולה להימשך עד למועד סיום המכרז (לרוב עד 6 חודשים). ישנן כמובן עלויות נוספות הקשורות לבקשה וקבלת ערבות בנקאית לצרכים מסוג זה.

לרוב היבואנים אין את החוסן הכלכלי הנדרש להעמיד סכומים אלו לצרכי ערבויות. אם נוסיף לכך תקופה דומה נוספת בה היבואן אינו מקבל תשלום בעבור סחורה שסופקה הרי שמדובר באשראי של כעשרה חודשים בהם היבואן מממן את מערכת הבריאות.

6. ברוב מוסדות הרפואה בארץ מופעלות זה שנים מערכות דיווח והנפקת חשבוניות שעלויות הפעלתן מוטלות על כתפי הספקים. הספק נאלץ לשלם בעבור צפייה בהזמנות ובעבור הנפקת חשבונית למוסד.

אם לא די בכך, מערכות אלה גם הן יוצרות סרבול ואי בהירות ומסיבות אלו ואחרות, שלא באשמת הספק תאריכי התשלום אינם מתבצעים במועדן.

7. במכרזים בעלי ערך כספי גבוה ובהסכמי רכישה דוגמת הסכמי מסגרת, ספק מחויב באחזקת מלאי לתקופות ארוכות על כל הציוד הרפואי. הרגולציה בתכשירים רפואיים לדוגמה, מחייבת את הספק להחזקת מלאי גדול של מספר חודשים.

מלאי הינו שווה ערך למימון ושוב הספק מממן את מערכת הבריאות.

בהתאם למצוין לעיל, נוצר מצב אבסורדי לפיו הספק מממן אשראי למדינה. זו האחרונה נהנית מהסדר נוח מאוד שמאפשר לה לדחות תשלומים בעבור שירות שניתן במלואו ולהשתמש בעסק כבנק לצורך קבלת אשראי.

אין כל הצדקה להחרגה של ספקי משרד הבריאות מ"חוק מוסר תשלומים לספקים" ואין לייצר אפליה בין ספק למערכת הבריאות לבין ספק בכל תחום אחר. הצעת החוק הינה נכונה, עושה צדק עם הספקים ויש בה כדי להציל עסקים רבים מקריסה כלכלית.

מן הראוי לקבוע זמני תשלום של שוטף + 30 לכל היותר לספקי מערכת הבריאות.

נספח יב'

העתק מפניות העותרת

22 ינואר 2017
957976

לכבוד:
ח"כ איתן כבל – יו"ר ועדת הכלכלה
ח"כ יוזמי החוק
חברי ועדת הכלכלה
חברי הוועדה לביקורת המדינה
חברי השדולה לעסקים קטנים ובינוניים בישראל
מר רן קיויתי – מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים
עו"ד רועי כהן- נשיא לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל

נייר עמדה בנושא: חוק מוסר תשלומים לספקים התשע"ו-2016
מוגש מטעם ענף ציוד ומכשור רפואי בלשכת המסחר לקראת דיון בוועדת הכלכלה
ביום 23/1/17

1. חוק מוסר תשלומים לספקים הוא חוק חשוב ומבורך שבא לעשות צדק וסדר עם עסקים שמספקים מוצרים ושירותים למוסדות המדינה ולגופים המתוקצבים ע"י המדינה.
החוק נולד מתוך הבנה שעסקים רבים מתבססים בקשריהם העסקיים עם גופים ציבוריים ותלויים בהם בצורה משמעותית. לעיתים, אחת הבעיות הקשות ביותר של עסקים, בעיקר עסקים קטנים ובינוניים, היא עיכוב בתשלומים המגיעים להם מאותם גופים ציבוריים.
הסדרת הנושא בחוק משדרת מסר של הבנה לקשיים של המגזר העסקי ולהשלטת נורמות עסקיות הגונות ביחסים שבין המגזר העסקי לבין המגזר הציבורי.
2. לדאבונו הרב, מערכת הבריאות הזדרזה לבקש החרגה מהחוק ובימים אלו התברר לנו שהוועדה המכובדת נוטה לקבל את דרישתה **ולאחריו את מערכת הבריאות לחלוטין מעמידה בדרישות החוק.**
3. אם ועדת הכלכלה תקבל את עמדת משרד הבריאות ותחרוג את מערכת הבריאות מהחוק, ייווצר מצב בעייתי מאוד, בו קשיים של פלח מהמגזר העסקי לכאורה פחות חשוב מאשר פלחים אחרים במגזר העסקי.
- כל העסקים שעובדים ישירות מול מערכת הבריאות נמצאים וחווים את אותן הבעיות של המגזר העסקי מול המערכת הציבורית. במה שונה מערכת הבריאות ממערכות ציבוריות אחרות, שמצדיקה התייחסות אחרת, גרועה יותר, לספקים?
4. במערכת הבריאות נוהגת כבר כיום שיטה בעייתית ביותר של תנאי תשלום של שוטף + 150 ואף יותר. היה ומערכת הבריאות תוחרג מהחוק, עלולה להיות תופעה קשה של זליגה לתנאים בעייתיים אלו גם של מוסדות שמשלמים כיום בפרקי זמן קצרים יותר.
- בית המחוקקים באמירתו זו נותן לגיטימציה ורוח גבית בידי מוסדות שכיום משלמים באופן של שוטף + 60 או שוטף + 90 לאמץ שיטות תשלום גרועות בהרבה של מוסדות, שמנצלים את המצב ומשלמים כיום שוטף + 180 ואף יותר.

5. במציאות שבה בית המחוקקים שלנו נותן הלכה למעשה הכרה למערכת הבריאות בשונותה, משום מה, ממערכות ציבוריות אחרות, אנו צופים שטף של הודעות חד-צדדיות כמו זו שקיבלו לאחרונה ספקים של מוסד בריאות מאוד מכובד בירושלים שאומר: "במהלך שנת הכספים הבאה אנו נאלצים להגדיל את תנאי האשראי ב-30 ימים נוספים על התנאים הקיימים בשל אילוצים תקציביים". יצוין שמסגרת האשראי במוסד זה עומדת כבר כיום על שוטף + 150 יום!

6. ספק של ציוד רפואי אינו יכול לספק לאף אחד אחר זולת למערכת הבריאות. למוצרים שהוא מוכר אין שוק חופשי.

בנוסף, החרגה של מערכת הבריאות מהחוק לא תפגע בספקים גדולים או בספקים שמספקים שירותים גם לגופים אחרים, כמו מזון לדוגמה.

ההחרגה תפגע פגיעה קשה בספקי ציוד רפואי, שזוהי פת לחמס ואין להם לקוחות אחרים זולת מערכת הבריאות.

7. החרגת מערכת הבריאות מהחוק מייצרת אפליה בין כל הספקים במדינה לבין אלה שמספקים למערכת הבריאות וספק אם תעמוד במבחן החוקיות.

חמור מכך, היא מחזקת את הספקים הגדולים שיש להם חוסן כלכלי ויכולת שלא לאפשר למערכת הבריאות לשלם להם בתנאי אשראי לא מוגבלים בעוד הספקים הקטנים נחלשים אף יותר שכן אין בידם החוסן להתנגד לעסקאות בתנאי תשלום אלה.

8. אנו מבקשים שלא להחריג את מערכת הבריאות מהחוק באופן מוחלט.

מן הראוי לייצר בחוק איזון מתאים, להקטין את הפגיעה, להחריג ספקים של ציוד רפואי מכלל הספקים של מערכת הבריאות ולשלם להם בתנאי התשלום המוצעים בחוק.

ניתן להסכים על פרק זמן שונה לספקים של מערכת הבריאות או מתן פרק זמן ארוך יותר של הסתגלות של מערכת הבריאות לחוק.

אולם לא יתכן שמועד התשלום של מערכת הבריאות לספקים יהיה בלתי מוגבל בזמן כלל, לא מוכתב ומוגדר כלל ואיש הישר בעיניו יעשה.

9. החרגת מערכת הבריאות מהחוק היא פסולה, לא שוויונית ויוצרת אפליה בין ספקים, פוגעת פגיעה קשה בעסקים קטנים ובינוניים עד כדי סכנה לקיומם ואסור שהכנסת תיתן לכך יד.

22 ינואר 2017
960319

דחוף

לכבוד:
עו"ד אביחי מנדלבלויט
היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים

הליך לא חוקתי בחוק מוסר תשלומים לספקים התשע"ו-2016 מוגש מטעם ענף ציוד ומכשור רפואי בלשכת המסחר לקראת דיון בוועדת הכלכלה ביום 23/1/17

1. חוק מוסר תשלומים לספקים הוא חוק חשוב ומבורך שבא לעשות צדק וסדר עם עסקים שמספקים מוצרים ושירותים למוסדות המדינה ולגופים המתקצבים ע"י המדינה.
החוק נולד מתוך הבנה שעסקים רבים מתבססים בקשריהם העסקיים עם גופים ציבוריים ותלויים בהם בצורה משמעותית. לעיתים, אחת הבעיות הקשות ביותר של עסקים, בעיקר עסקים קטנים ובינוניים, היא עיכוב בתשלומים המגיעים להם מאותם גופים ציבוריים.
הסדרת הנושא בחוק משדרת מסר של הבנה לקשיים של המגזר העסקי ולהשלטת נורמות עסקיות הגונות ביחסים שבין המגזר העסקי לבין המגזר הציבורי.
2. לדאבונו הרב, מערכת הבריאות הזדרזה לבקש החרגה מהחוק ובימים אלו התברר לנו שהוועדה המכובדת נוטה לקבל את דרישתה **ולהחריג את מערכת הבריאות לחלוטין מעמידה בדרישות החוק.**
3. אם ועדת הכלכלה תקבל את עמדת משרד הבריאות ותחריג את מערכת הבריאות מהחוק, ייווצר מצב בעייתי מאוד, בו קשיים של פלח מהמגזר העסקי לכאורה פחות חשוב מאשר פלחים אחרים במגזר העסקי.
- כל העסקים שעובדים ישירות מול מערכת הבריאות נמצאים וחווים את אותן הבעיות של המגזר העסקי מול המערכת הציבורית. במה שונה מערכת הבריאות ממערכות ציבוריות אחרות, שמצדיקה התייחסות אחרת, גרועה יותר, לספקים?
4. במערכת הבריאות נוהגת כבר כיום שיטה בעייתית ביותר של תנאי תשלום של שוטף + 150 ואף יותר. היה ומערכת הבריאות תוחרג מהחוק, עלולה להיות תופעה קשה של זליגה לתנאים בעייתיים אלו גם של מוסדות שמשלמים כיום בפרקי זמן קצרים יותר.
- בית המחוקקים באמירתו זו נותן לגיטימציה ורוח גבית בידי מוסדות שכיום משלמים באופן של שוטף + 60 או שוטף + 90 לאמץ שיטות תשלום גרועות בהרבה של מוסדות, שמנצלים את המצב ומשלמים כיום שוטף + 180 ואף יותר.
5. במציאות שבה בית המחוקקים שלנו נותן הלכה למעשה הכרה למערכת הבריאות בשונותה, משום מה, ממערכות ציבוריות אחרות, אנו צופים שטף של הודעות חד-צדדיות

כמו זו שקיבלו לאחרונה ספקים של מוסד בריאות מאוד מכובד בירושלים שאומר: "במהלך שנת הכספים הבאה אנו נאלצים להגדיל את תנאי האשראי ב-30 ימים נוספים על התנאים הקיימים בשל אילוצים תקציביים". יצוין שמסגרת האשראי במוסד זה עומדת כבר כיום על שוטרף + 150 יום!

6. ספק של ציוד רפואי אינו יכול לספק לאף אחד אחר זולת למערכת הבריאות. למוצרים שהוא מוכר אין שוק חופשי. ספקים אלה הם החלשים ביותר במערכת ועליהם החוק היה אמור להגן.

בנוסף, החרגה של מערכת הבריאות מהחוק לא תפגע בספקים גדולים או בספקים שמספקים שירותים גם לגופים אחרים, כמו מזון לדוגמה.

ההחרגה תפגע פגיעה קשה בספקי ציוד רפואי, שזוהי פת לחמס ואין להם לקוחות אחרים זולת מערכת הבריאות.

7. החרגת מערכת הבריאות מהחוק מייצרת אפליה בין כל הספקים במדינה לבין אלה שמספקים למערכת הבריאות וספק אם תעמוד במבחן החוקיות.

חמור מכך, היא מחזקת את הספקים הגדולים שיש להם חוסן כלכלי ויכולת שלא לאפשר למערכת הבריאות לשלם להם בתנאי אשראי לא מוגבלים בעוד הספקים הקטנים נחלשים אף יותר שכן אין בידם החוסן להתנגד לעסקאות בתנאי תשלום אלה.

8. אנו מבקשים שלא להחריג את מערכת הבריאות מהחוק באופן מוחלט.

מן הראוי לייצר בחוק איזון מתאים, להקטין את הפגיעה, להחריג ספקים של ציוד רפואי מכלל הספקים של מערכת הבריאות ולשלם להם בתנאי התשלום המוצעים בחוק.

ניתן להסכים על פרק זמן שונה לספקים של מערכת הבריאות או מתן פרק זמן ארוך יותר של הסתגלות של מערכת הבריאות לחוק.

אולם לא יתכן שמועד התשלום של מערכת הבריאות לספקים יהיה בלתי מוגבל בזמן כלל, לא מוכתב ומוגדר כלל ואיש הישר בעיניו יעשה.

9. החרגת מערכת הבריאות מהחוק היא פסולה, לא שוויונית ויוצרת אפליה בין ספקים ופוגעת פגיעה קשה בעסקים הקטנים והבינוניים עד כדי סכנה לקיומם.

ספק רב אם החוק יעמוד במבחן החוקיות ואסור שהכנסת תיתן לכך יד.

4 יולי 2017
1001122

לתשומת לב אישית

לכבוד:
ח"כ איתן כבל
יו"ר ועדת הכלכלה
כנסת

מכובדי,

תקנות מוסר תשלומים לספקים התשע"ז-2017 – מתווה מערכת הבריאות

חוק מוסר תשלומים לספקים נדון בוועדת הכלכלה בראשותך ונרשם בספר החוקים של מדינת ישראל ב-30 במרץ 2017.

לדאבונו הרב, למרות בקשותינו סרב משרד הבריאות להחלת החוק על מערכת הבריאות.

ועדת הכלכלה קיבלה את עמדת משרד הבריאות ולא כללה את מערכת הבריאות בחוק, אולם דרשה ממשרד הבריאות להגיש בתוך שלושה חודשים מיום פרסום החוק מתווה שבו תשולב גם מערכת הבריאות בחוק מוסר תשלומים לספקים.

דומה שאין צורך לחזור ולהדגיש עד כמה חשוב החוק לספקי מערכת הבריאות שברובם הינם ספקים קטנים שאין באפשרותם לממן את המערכת.

אנו מבקשים מכבודו לוודא שתקנות ובהן מתווה לשילוב מערכת הבריאות בחוק מוסר תשלומים אכן הוגשו לוועדת הכלכלה ולקיים דיון בהן בהקדם האפשרי.

אנו מעריכים את מחויבותך לנושא ומבקשים סיועך בקידומו.

בברכה,

חנה לאידרשניידר
מנהלת תחום כימיה ופרמצבטיקה

העתקים:
חברי ועדת הכלכלה ויוזמי החוק

נספח יג'

**העתק מתשובת היועמ"ש
מיום 23.03.2017**

מדינת ישראל

משרד המשפטים

ייעוץ וחקיקה (המחלקה למשפט כלכלי)

ירושלים: כ"ה אדר תשע"ז
23 מרץ 2017
תיקנו: 803-04-2017-000252
סימוכין: 803-99-2017-028007

לכבוד:

איגוד לשכות המסחר
רחוב החשמונאים 84

תל אביב, 6713203

באמצעות פקס: 03-5621245

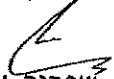
שלום רב,

הנדון: חוק מוסר תשלומים לספקים- התשע"ו-2016
סמך: מכתבכם מיום 22.1.2017

קיבלנו את מכתבכם שבסמך בו ביקשתם למנוע את החרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק, והריני להשיבכם כדלקמן:

1. החרגת מערכת הבריאות מתחולת החוק נבעה ממאפייניה הייחודיים של המערכת לרבות, החקיקה המסדירה את ההתנהלות במסגרתה וכן מהעלויות שהיו כרוכות בהחלת הצעת החוק על מערכת הבריאות, כפי שעלה מן הנתונים שהוצגו על ידי המשרדים הרלוונטיים, בריאות ואוצר.
2. שוויון אף שהוא ערך בסיסי, אינו ערך יחיד ואף לא ערך עליון. כאשר על הכף הונחו אינטרסים אחרים כגון שמירה על תפקודה התקין של מערכת הבריאות ובכלל זה גם על המסגרת התקציבית, עמדת הממשלה במהלך העבודה על הצעת החוק, הייתה כי ערך השוויון, ראוי בנסיבות העניין הקונקרטי, לסגת (ורי לעניין זה גם בג"ץ 7691095 שגיא נ' ממשלת ישראל).
3. החרגת מערכת הבריאות עלתה גם במסגרת דיוני וועדת הכלכלה שדנה בהצעת החוק, וחברי הכנסת גם הם ראו לנכון לאמץ את ההחרגה בשל הנסיבות שפורטו לעיל.
4. בנסיבות אלה, לא ראה לנכון היועץ המשפטי לממשלה להתערב במנגנון שנקבע במסגרת החוק.

בברכה,

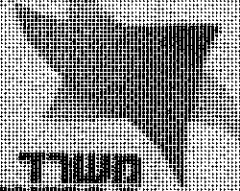
יעל דקל-שפיר, עו"ד

המחלקה למשפט כלכלי

ייעוץ וחקיקה

נספח יד'

**העתק מתשובת סגן שר
הבריאות מיום
01.08.2018**

מזכ"ל משרד הבריאות
Deputy Director of Health

משרד הבריאות
מייקל בראון יזהר

בית, כי באב, התשע"ח
01 אוקטובר 2018
פספורט: 85578818
הכשרת, ציון מספרות
תיק - שר (33) אמודות/עמותות/ארגונים

לכבוד
גבי חנה לאורר/צניידר
מנהלת תחום עסקי לבנות המסחר
באמצעות דוא"ל: hanai@chamber.org.il

שלום רב,

תודה על פנייתך.

כפי שהצהרתי לא פעם, רציתי וביקשתי לבוא בתורן שיבוא לשיפור מוסר התשלומים של ארגוני הבריאות. אך לצערי הרב, אותה סיבה שהביאה לתחרות מערכת הבריאות מהחוק, נותרה בעינה ואף התגברה.

כלל ארגוני הבריאות סובלים ממערכת תזרימית חולשת ונדלה וזאת בשל תקצוב חסר. ללא תקצוב חולם של ארגוני הבריאות שיבוא לשיפור מצבן התזרימי, לא יתנו לתחרות את ארגוני הבריאות לשיפר את מוסר התשלומים שלהם ללא פניו באינטנת הפיננסית שלהם.

אמשיך לפעול מול משרד האוצר להגדלת תקצוב ארגוני הבריאות ולשיפור מודל התקצוב באופן שיאפשר, בין היתר, לבוא מודל בר קיימא לשיפור מוסר התשלומים.

בכבוד רב,

חבר יעקב ליצמן חייב
מזכ"ל משרד הבריאות